

PROLOOG

IN HET JAAR 1045

De mens ziet het leven als een tocht vanuit het donker naar
duisternis. De goden zien het leven als dood zijn...

Het Geheime Boek van Cadwallon de Druïde

In de zaal van het licht herinnerden ze haar aan haar bestemming. Alles bestond daar uit licht, flakkerend goudkleurig licht als de kern van een kaarsvlam, dat de eeuwigheid vulde. De sprekers waren vuurzuilen in het felle licht, en hun woorden waren vonken. Zij, de opperste Heren van Wyrd, hadden gezicht noch stem, omdat dat soort menselijkheden al sinds lang was verbrand door hun verblijf in de zaal van het licht. Ook zij had stem noch gezicht, omdat ze zwak was, een flauwe flakking van een bleke vlam. Maar ze hoorde hen tot haar spreken over haar bestemming, de zware taak die ze moest verrichten, de lange weg die ze moest gaan, de last die ze willig op zich moest nemen.

'Veel malen sterven hebben je naar dit punt gevoerd,' zeiden ze tegen haar. 'De tijd is gekomen om je Wyrd in eigen hand te nemen. Je behoort aan de dweomer in het diepst van je ziel. Zul je dat goed onthouden?'

In de zaal van het licht kunnen geen leugens bestaan.

'Ik zal het proberen' zei ze. 'Ik zal mijn best doen om het licht niet te vergeten.'

Ze voelde dat ze haar antwoord grappig vonden.

'We zullen je helpen om het te onthouden. Ga nu. Je moet nu sterven en de duisternis binnengaan.'

Toen ze aanstalten maakte om voor hen te knielen en zich voor hen ter aarde te werpen, schoten ze toe om het haar te beletten. Ze wisten dat ze slechts dienaren waren van het enige ware licht, nietige

dienaren vergeleken bij de heerlijkheid die ze dienden, het Licht dat achter alle goden straalt.

Toen ze het grauwe, nevelige land binnenging, huilde ze, omdat ze terugverlangde naar het licht. Hier waren slechts warrelende nevelsluiers, duizenden geesten en verschijningen, en de sprekers waren als de wind en wierpen haar woorden toe. Ze weenden met haar over de val die ze in de duisternis moest maken. Deze geesten van de wind hadden gezichten en ze beseftte dat zij nu ook een gezicht had, omdat ze allemaal mensen waren en ver van het licht verwijderd. Toen ze met haar spraken over het vleselijke, herinnerde ze zich begeerte, de extase van lijf tegen lijf.

'Maar denk aan het licht,' fluisterden ze. 'Klamp je vast aan het licht en volg de dweomer.'

De wind blies haar omlaag door de grauwe nevel. Overal om zich heen voelde ze begeerte, knetterend als weerlicht in een zomeronweer. Opeens herinnerde ze zich zomerse onweersbuien, regen op haar wangen, vochtige koelte in de lucht, warme vuren en de smaak van voedsel. De herinneringen verstrikten haar als een vogel in een net en trokken haar steeds verder omlaag. Toen voelde ze hem, en zijn begeerte, een mannelijkheid die ze ooit had bemind, voelde hem dicht bij zich, heel dichtbij, als een vuur. Zijn begeerte trok haar steeds verder omlaag, wervelend als een dood blad in een draaikolkje langs de oever van een rivier. Toen herinnerde ze zich rivieren. Water dat flonkerde onder de zon. Het licht, hield ze zichzelf voor, denk aan het licht dat je hebt gezworen te dienen. Opeens werd ze doodsbang; de taak was erg zwaar, zij was erg zwak en menselijk. Ze wilde ontsnappen en naar het licht terugkeren. Maar het was te laat. De draaikolk van begeerte trok haar wervelend omlaag tot ze zich zwaar, dik en tastbaar voelde worden.

Toen was er duisternis, warm en goedaardig, een dromerige waterduisternis; de zachte geborgenheid van de baarmoeder.

In die dagen strekten zich langs de kust van Eldidd woeste, met beekjes doorsneden weiden uit, waar de paar boeren die er woonden, hun vee lieten grazen zonder de moeite te nemen aanspraak op de grond te maken. Omdat de weiden een plaats waren waar een kruidenzoeker veel van zijn gading kon vinden, ging de oude Nevyn er geregeld naartoe. Hij was een sjofel uitziende man met dik, slordig, spierwit haar en vuile bruine, altijd kapotte kleren, maar er was iets in de uitdrukking van zijn hardblauwe ogen dat respect afdwong, zelfs van edellieden. Ook sprak iedereen die hem ontmoette over zijn vitaliteit en over het feit dat hij, hoewel zijn gezicht zo gerimpeld was als oud

leer en zijn handen donker waren van de ouderdomsvlekken, rondschreed als een jonge prins. Hij scheen nooit moe te worden, ook al maakte hij verre reizen te paard met een muildier erachter, om de kwalen van de armen in de provincie Eldidd te genezen. Het is een wonder wat die man doet, zeiden alle boeren, en nog eens zo wonderbaarlijk als je bedenkt dat hij waarschijnlijk tegen de tachtig loopt. Niemand wist wat echt wonderbaarlijk was, namelijk dat hij meer dan vierhonderd jaar oud was en de grootste meester van de dweomer die het koninkrijk ooit had gekend.

Op die speciale zomermorgen was Nevyn smeewortel aan het zoeken in de wei, en de witte klokvormige bloemen dansten aan de dunne stengels wanneer hij de planten met een zilveren schepje uitgroef. De zon was zo warm dat hij op zijn knieën ging zitten en zijn gezicht afveegde met het oude vod dat als zakdoek diende. Op dat moment zag hij het teken. Ergens in de wei kwamen twee leeuweriken te voorschijn met een adembenemend mooi gezang dat als een strijdkreet klonk. Twee mannetjes vlogen op en joegen elkaar wiekend en draaiend achterna. Maar terwijl ze nog met elkaar vochten steeg het vrouwtje dat de inzet van hun strijd was, uit het gras op en vloog onverschillig weg. In een kille vlaag van dweomerinzicht wist Nevyn dat hij binnenkort twee mannen zou zien strijden om een vrouw die geen van beiden rechtmatig kon bezitten.

Ze was opnieuw geboren.

Ergens in het koninkrijk lag ze als een pas geboren kind in de armen van haar uitgeputte moeder. In een spiegel, gevormd door de hemel, zag hij het met zijn dweomerblik.

In een zonnige kamer stond een vroedvrouw haar handen te wassen in een kom. Op een bed van stro en lompen lag een knap jong meisje, de moeder, haar gezicht overdekt met zweet na de inspanning van de bevalling, maar glimlachend tegen een kind aan haar borst. Terwijl Nevyns gave hem het kind toonde, opende het hummeltje, helemaal vochtig en rood, haar omfloerste blauwe oogjes en keek hem recht aan te kijken.

Nevyn sprong overeind van opwinding. De Heren van Wyrd waren deze keer zo vriendelijk om hem een boodschap te sturen dat ze ergens op hem wachtte om tot de dweomer te worden geleid, ergens in het grote koninkrijk Deverry. Hij kon naar haar op zoek gaan en haar vinden zolang ze nog een kind was, voordat genadeloze omstandigheden het hem onmogelijk zouden maken de knoop van hun verstrengelde lot te ontwarren. Deze keer zou ze het zich misschien herinneren en naar hem luisteren. Misschien. Als hij haar vond.

CERRGONNEY, 1052

De jonge dwaas zegt tegen zijn meester dat hij wil lijden om de dweomer te verwerven. Waarom is hij een dwaas? Omdat de dweomer hem, zelfs nog voor hij op haar drempel staat, steeds opnieuw laat lijden...

Het Geheime Boek van Cadwallon de Druïde

I

Er viel een koude motregen. De late schemering omsloot alles als een grauwe stalen mantel. Een blik op de hemel maakte dat Jill zich buiten onbehaaglijk voelde. Ze haastte zich naar de houtstapel en begon brandhout bijeen te garen. Een grijs aardmannetje, een en al spillebenen en lange neus, zat op een groot houtblok in zijn kiezen te peuteren terwijl hij naar haar keek. Toen ze een stuk hout liet vallen, graaide hij het weg en weigerde het terug te geven

Rotdweg,'snauwde Jill. 'Hou het dan maar.'

Bijhaar boosheid verdween de dwerg met een koude luchtvlaag. Jill

holdehalf huilend over het modderige erf naar het ronde stenen gebouw, een herberg, waar rond de houten luiken een kier licht te zien was. Met het brandhout tegen zich aangedrukt rende ze door de gang naar het slaapvertrek en glipte, bij de deur even aarzelend, naar binnen. De priesteres in haar lang, zwart gewaad, zat geknield naast mama's bed. Toen ze opkeek, zag Jill de blauwe tatoeage van de halve maan die de helft van haar gezicht bedekte.

'Doe nog wat hout op het vuur, kind. Ik heb meer licht nodig.'

Jillzocht de dunste, scherpste houtjes eruit en gooide ze op het vuur dat in de haard brandde. De vlammen laaiden op en wierpen flakkerend licht en bewegende schaduwen door de kamer. Jill ging in een hoek op de met stro bedekte vloer naar de priesteres zitten kijken.

Mama lag heel stil op haar strozak, haar gezicht was doodsbлек en overdekt met zweetdruppels van de koorts. De priesteres nam een zilveren kannetje en hielp mama het kruidenwater te drinken dat erin zat. Maar mama hoestte zo hevig dat ze het water niet binnen kon houden.

Jill greep haar lappenpop en klemde die stijf tegen zich aan. Ze wilde wel dat Heledd een echt kind was en kon huilen, zodat Jill flink kon zijn en haar troosten. De priesteres zette het kannetje neer, droogde mama's gezicht af en begon te bidden, de woorden fluisterend in een oude, heilige taal die alleen priesters en priesteressen kenden. Jill bad ook, in stilte, en smeekte de Heilige Godin van de Maan om mama te laten leven.

Macyn verscheen in de deuropening en bleef staan kijken, zijn bleek en pafferig gezicht stond bezorgd, zijn bonkige handen friemelden aan de zoom van zijn grove linnen overhemd. Macyn was de eigenaar van de herberg waar mama als dienstmeisje werkte, en hij liet haar en Jill, gewoon uit goedheid jegens een vrouw die een onecht kind moest onderhouden, in deze kamer wonen. Nu wreef hij over de kale plek midden in zijn grijze haar, terwijl hij wachtte tot de priesteres klaar was met bidden.

'Hoe is het met haar?' vroeg Macyn.

De priesteres keek hem aan, en toen veelbetekenend naar Jill.

'Zeg het maar gerust,' barstte Jill uit. 'Ik weet best dat ze doodgaat.'

'Is dat zo, kind?' De priesteres wendde zich tot Macyn. 'Heeft ze een vader?'

'Min of meer. Haar vader is een zilverdolk, ziet u, en hij komt af en toe hier om hun zoveel geld te geven als hij kan missen. We hebben hem nu een hele tijd niet gezien.'

De priesteres zuchtte met een sissgeluid van ergernis, ik zal het kind in de kost houden,' vervolgde Macyn. 'Jill heeft altijd karweitjes in en rond het huis opgeknapt, en bij alle goden, ik zou haar toch nooit op straat zetten om van honger om te komen.' 'Nou, dat is dan in orde.' De priesteres stak Jill haar hand toe. 'Hoe oud ben je?'

'Zeven, heilige vrouwe.'

'Tja, dat is nog erg jong, maar je zult dapper moeren zijn, net als een krijger. Je vader is krijgsman, nietwaar?'

'Ja. Een groot krijgsman.'

'Dan zal je zo dapper moeten zijn als hij zou willen dat je was. Neem nu afscheid van je moeder en ga dan met Macyn mee.'

Toen Jill bij het bed kwam, was mama wakker, haar ogen waren rood, gezwollen en troebel, alsof ze haar dochttertje eigenlijk niet zag.

'Jill?' Mama had het erg benauwd. 'Doe wat Macco zegt.'

'Ja, mama. Dat beloof ik.'

Mama wendde haar hoofd af en staarde naar de muur.

'Cullyn,' fluisterde ze.

Cullyn was va's naam. Jill wilde wel dat hij er ook was; ze had nog nooit in haar leven iets zo graag gewild. Macyn tilde Jill met pop en al op en droeg haar de kamer uit. Toen de deur achter hen dichtviel, draaide Jill zich om en ving nog een glimp op van de priesteres, die neerknielde in gebed.

Omdat niemand graag in een herberg kwam waar de koorts in de achterkamer heerste, was de grote halfronde gelagkamer leeg en stonden de houten tafels verlaten in het flauwe licht van het haardvuur. Macyn zette Jill bij de haard en ging iets te eten voor haar halen. Vlak achter haar stond een stapel biervaten met bijzonder donkere schaduwen ertussen. Jill was er opeens van overtuigd dat de Dood erachter verstopt zat. Ze dwong zichzelf om zich om te draaien en ernaar te kijken, omdat va altijd zei dat een krijger de Dood in het gezicht moest kijken. Ze zag niets. Macyn bracht haar een bord brood met honing en een houten nap melk. Maar toen Jill een hap nam, werd het eten droog en zuur in haar mond. Macyn wreef zuchtend over zijn kale plek.

'Ach, wie weet,' zei hij. 'Misschien komt je vader wel gauw deze kant uit.'

'Ik hoop het.'

Macyn nam een lange teug bier uit zijn tinnen kroes.

'Moet je pop niet een slokje melk?' vroeg hij.

'Nee. Ze is maar van lapjes gemaakt.'

loon hoorden ze de priesteres met een lange, klaaglijke kreet de lijkzang voor de ziel van de dode inzetten. Jill probeerde uit alle macht zich dapper te houden, maar toen legde ze haar hoofd op de tafel en snikte luid.

Ze begroeven mama in het gewijde eikenbosje achter het dorp. Jill ging een week lang elke morgen bij haar graf huilen, tot Macyn tegenhaar zei dat het bezoeken van het graf net zoiets was als olie op het vuur gieten - met die bezoeken zou ze haar verdriet steeds opnieuw aanwakkeren. Omdat mama haar had opgedragen te doen wat hij zei, ging Jill er niet langer heen. Toen de klanten weer naar de herberg kwamen, had ze het trouwens te druk om steeds aan mama te denken, behalve natuurlijk 's nachts. De dorpingen kwamen er om een praatje te maken, boeren legden er op marktdagen aan en af en toe bleven kooplieden en marskramers er tegen betaling op de

grond slapen, bij gebrek aan een echt logement in het dorp. Jill wast bierkroezen af, deed allerlei kleine boodschappen en hielp met bier rondbrengen als het druk was in de herberg. Telkens wanneer er een man uit de stad op doorreis kwam, vroeg Jill hem of hij wel eens van haar vader, Cullyn van Cerrmor, de zilveren dolk, had gehoord. Niemand wist ooit iets over hem.

Het dorp lag in de noordelijkste provincie van het koninkrijk Deverry, het grootste koninkrijk in het hele gebied van Annwn - tenminste, dat was Jill altijd verteld. Ze wist dat in het zuiden de prachtige stad Dun Deverry lag, waar de Eerste Koning in een reusachtig paleis woonde. Bobyr echter, waar Jill haar hele leven had gewoond, bestond uit vijftig ronde huizen, opgetrokken uit ruwe platen van vuursteen, opeengestapeld met klei ertussen om de wind buiten te houden. Ze klemden zich in nauwe, bochtige straatjes aan de helling van een steile heuvel vast, zodat het dorp veel weg had van een hoop zwerfstenen tussen een bosje schriële dennebomen. In de smalle dalen ontworstelden boeren akkers aan de rotsige grond en ommuurden hun land met de stenen.

Een kleine twee kilometer verderop stond de dun, het fort, van heer Melyn, de leenheer aan wie het dorp trouw verplicht was. Jill had altijd geleerd dat het ieders Wyrd was te doen wat de edelen zeiden, omdat de goden hen edel hadden gemaakt. Jill vond het fort in elk geval indrukwekkend genoeg om te geloven dat er een goddelijke hulp achter stak. Het verhief zich op de top van de hoogste heuvel en was zowel omringd door aarden wallen als door een gekanteelde muur. Een broch, een ronde, uit platte stenen opgetrokken toren stond in het midden en stak hoog boven de andere gebouwen binnen de muren uit. Vanaf het hoogste punt van het dorp kon Jill het fort zien, en heer Melyns blauwe wimpel die van de toren wapperde.

Heer Melyn zelf zag ze heel wat minder vaak. Hij kwam een enkele keer naar het dorp, meestal om iemand die de wet had overtreden straf op te leggen. Toen heer Melyn op een buitengewoon warme, drukkende dag zowaar de herberg binnenkwam om een kroes bier te drinken, was dat een belangrijke gebeurtenis. Ofschoon de edelman dun grijs haai; een hoogrood gezicht en een dikke buik had, was hij een imposante man, met de kaarsrechte houding en de fiere tred van de krijgsman die hij was. Hij werd vergezeld door twee jonge mannen van zijn krijgsbende, omdat een edelman nooit ergens alleen heen ging. Jill streek door haar verwarde haren en maakte een knix. Macyn kwam aangedraafd met zijn handen vol bierkroezen; hij zette ze neer en boog voor de edelman.

'Vervloekt warme dag,' zei heer Melyn.

'Dat is het, edele heer,' stamelde Macyn.

'Knap kind,' zei heer Melyn met een blik op Jill. 'Je kleindochter?'

'Nee, heer, dat is het kind van het meidje dat hier vroeger werkte.'

'Die is aan de koorts gestorven,' verduidelijkte een van de ruiters.

'Verduiveld triest.'

'Wie is haar vader?' vroeg heer Melyn. 'Of is dat niet eens bekend?'

'Wel wis en drie, heer,' antwoordde de ruiter met een onaangename grijns. 'Cullyn van Cerrmor, en niemand zou het gewaagd hebben iets met zijn deern te proberen.'

'Dat geloof ik graag.' Lord Melyn lachte even. 'Zo, meidje, jij hebt dus een beroemde vader.'

'O ja?'

Keer Melyn lachte weer.

'Welaan, de glorie van een krijger schijnt voor een kleine meid niet veel te betekenen, maar je vader is de beste zwaardvechter van heel Deverry, zilverdolk of niet.' De edelman deed een greep in de leren buidel die aan zijn gordel hing en haalde er wat kopergeld uit om Macyn te betalen, toen gaf hij Jill een zilverstuk. 'Hier kind, nu je geen moeder meer hebt, moet je wat geld hebben om een nieuwe jurk te kopen.'

'Mijn nederige dank, heer.' Terwijl ze nog eens een knix maakte, realiseerde Jill zich dat haar jurk inderdaad vreselijk sjofel was. 'Mogen de goden u zegenen.'

Toen heer Melyn de herberg had verlaten, deed Jill het zilverstuk in een houten doosje in haar slaapkamer. Aanvankelijk gaf de aanblik van het doosje haar het gevoel dat ze een rijke dame was; toen besefte ze opeens dat de edelman haar een aalmoes had gegeven. Zonder dat zilverstuk zou ze geen nieuwe jurk kunnen krijgen, net zoals ze zonder Macyns goedheid niet te eten en geen onderkomen zou hebben. De gedachte leek in haar hoofd te branden. Ze vloog blindelings naar buiten, naar het bosje achter de herberg en liet zich in de schaduw op het gras vallen. Toen ze hen riep, kwam het Natuurvolk - haar favoriete grijze aardmannetje, een paar blauwe kereltjes met veel wratten en lange spitse tanden, en een elfje, dat een mooi miniatuurvrouwtje zou hebben geleden als ze niet van die rare ogen had gehad, heel groot, met spleetpupillen als van een kat en volkomen uitdrukkelingsloos. Jill ging zitten, zodat de grijze dwerg bij haar op schoot kon klimmen.

'Ik wou maar dat jullie konden praten. Als Macyn iets overkomt, mag ik dan bij jullie in het bos komen wonen?'

De dwerg krabde verstrooid in zijn oksel terwijl hij erover nadacht. Ik bedoel, jullie zouden me kunnen leren hoe ik iets eetbaars kan

vinden en hoe ik me warm kan houden als het sneeuwt.'

De dwerg knikte op een manier die ja leek te betekenen, maar het was altijd moeilijk te zeggen wat het Natuurvolk bedoelde. Jill wist niet eens wie of wat ze waren. Hoewel ze zomaar uit het niets opdoken en even plotseling verdwenen, voelden ze echt genoeg aan als je ze aanraakte, en ze konden dingen oprapen en de melk opdrinken die Jill 's avonds voor hen buiten zette. De gedachte met hen in het woud te wonen was even angstaanjagend als geruststellend.

'Ja, ik hoop natuurlijk dat Macyn niets overkomt, maar ik maak me toch zorgen.'

Het aardmannetje knikte en klopte met een mager, mismaakt handje op haar arm. Aangezien de andere kinderen van het dorp niet met Jill wilden spelen omdat ze een bastaard was, waren de wezens van het Natuurvolk de enige echte vrienden die ze had.

'Jill?' riep Macyn vanaf het erf. 'Tijd om het avondeten klaar te maken.'

'Ik moet weg. Jullie krijgen vanavond melk van me.'

Ze begonnen allemaal te lachen en dansten in een kringetje om haar heen, opeens verdwenen ze in het niets. Toen Jill terugliep, kwam Macyn haar tegemoet.

'Met wie zat je daar te praten?'

'Met niemand. Ik praatte zomaar wat.'

'Met het Natuurvolk, zeker?'

Jill haalde even haar schouders op. Ze had al heel jong geleerd dat niemand haar geloofde als ze vertelde dat ze het Natuurvolk kon zien. 'Ik heb een mooi stuk varkensvlees voor ons avondmaal,' vervolgde Macyn. 'We moesten maar vlug eten, want op zo'n warme avond als deze komt iedereen een kroes bier drinken.'

Macyn kreeg gelijk. Zodra de zon onderging liep de gelagkamer vol met dorpelingen, zowel mannen als vrouwen, die een gezellig praatje kwamen maken. In Bobyr had niemand veel baar geld. Macyn hield op een lange lat bij wat ieder hem schuldig was. Als er genoeg houtskoolstippen onder iemands merkteken stonden, kreeg Macyn eten of kleren of schoenen van de betrokkene en begon hij opnieuw de rekening bij te houden. Ze kregen die avond wat kopergeld van een marskramer, die een groot pak bij zich had met gekleurd borduurgaren, naalden en zelfs linten uit een stad in het westen. Toen Jill hem bediende, vroeg ze zoals gewoonlijk of hij ooit van Cullyn van Cerrmor had gehoord.

'Van hem gehoord? Ik heb hem kortgeleden nog gezien, meidje, een dag of veertien geleden.'

Jills hart begon te bonzen.

'Waar?'

'In Gwingedd. Daar is een soort oorlog aan de gang tussen twee edellieden, een van hun vervloekte bloedvetes. Daarom ben ik, dat durf ik gerust te zeggen, hier naar het zuiden getrokken. Maar toen ik op mijn laatste avond daar in een herberg zat, zag ik die knul met een zilveren dolk in zijn gordel. Dat is Cullyn van Cerrmor, zegt een vent tegen me, en zorg maar dat je hem nooit iets in de weg legt.' Hij schudde somber zijn hoofd. 'Die zilverdolken zijn slecht volk.'

'Zeg 's even! Dat is mijn va!'

'Is het heus? Nou, dan ben je te beklagen - zo'n klein meidje en dan een zilverdolk als vader.'

Hoewel Jill voelde dat ze rood aanliep, wist ze dat het geen zin had om er tegenin te gaan. Iedereen verachtte de zilverdolken. Terwijl de meeste krijgers in het fort van een edelman woonden en hem dienden in de krijgsbende die hem trouw had gezworen, trokken zilverdolken door het land en vochten voor elke edelman die geld had om hen in dienst te nemen. Als va bij Jill en haar moeder op bezoek kwam, kon hij hun de ene keer een heleboel geld geven, en een andere keer soms maar een paar koperstukjes, dat lag er maar aan hoeveel buit hij op het slagveld had kunnen maken. Hoewel Jill niet begreep waarom, wist ze dat een man die een zilverdolk werd, nooit meer iets anders mocht zijn. Cullyn had nooit met haar moeder kunnen trouwen en haar meenemen om met hem in een fort te wonen, zoals beëdigde krijgers en hun vrouwen.

Die avond bad Jill tot de Godin van de Maan of die haar vader in de Gwingedd-oorlog wilde beschermen. Daarna vroeg ze de Maan, bij nader inzien, om de oorlog gauw te laten eindigen, zodat Cullyn meteen naar haar toe kon komen. Maar oorlogen vielen blijkbaar onder de bevoegdheid van een andere god, want het duurde nog twee maanden voor Jill de droom kreeg. Jill had af en toe een droom die buitengewoon levendig en duidelijk was. Die dromen kwamen altijd uit, maar ze had, net als met het Natuurvolk, al jong geleerd om erover te zwijgen. In deze droom zag ze Cullyn het dorp binnenrijden.

Jill werd met een gevoel van opwinding wakker. Te oordelen naar de korte schaduwen die alles in de droom had gehad, zou va tegen het middaguur aankomen. Jill werkte die hele morgen zo hard als ze kon om de tijd vlugger te laten verstrijken. Tenslotte ging ze naar de voordeur van de herberg om daar op de uitkijk te staan. De zon stond bijna loodrecht boven haar toen ze Cullyn met een groot kastanjebruin strijdros aan de teugel de smalle straat in zag komen. Jill bedacht opeens dat hij nog niets van mama's dood wist.

'Macco! Daar komt va! Wie moet het hem vertellen?'

'O, alle duivels!' Macyn vloog naar de deur. 'Blijf jij maar hier.'

Jill probeerde binnen te blijven, maar ze werd zich er pijnlijk van bewust dat de mannen die aan een van de tafels zaten, medelijden met haar hadden. Hun gezichtsuitdrukking bracht haar de nacht toen mama was gestorven zo helder voor de geest, dat ze naar de deur rende. Een eindje verderop in de straat stond Macyn tegen haar vader te praten met een troostende hand op zijn schouder. Va staarde zonder iets te zeggen met een strak, verbeterd gezicht naar de grond.

Cullyn van Cerrmor was ruim een meter tachtig lang, breedgeschouderd en had een kaarsrechte, krijgshaftige houding; hij had blond haar en lichtblauwe ogen. Over zijn rechterwang liep een groot litteken, wat hem een angstaanjagend uiterlijk gaf, zelfs als hij glimlachte. Zijn eenvoudig, linnen hemd was vuil van de reis, evenals zijn brigga, de wijde wollen broek die alle mannen in Deverry droegen. Aan zijn zware gordel hing zijn enige glorie - en zijn schande - de zilveren dolk, in een versleten leren schede. De zilveren handgreep met de drie knopjes glinsterde alsof hij anderen tegen zijn eigenaar wilde waarschuwen. Toen Macyn ophield met praten, legde Cullyn zijn hand op het gevest van zijn zwaard. Macyn nam de teugels van het paard en zo liepen ze naar de herberg.

Jill vloog op Cullyn af en wierp zich in zijn armen. Hij tilde haar op en drukte haar stijf tegen zich aan. Hij rook naar zweet en paarden, de troostende, vertrouwde geur van haar geliefde va.

'Mijn arm klein meisje!' zei Cullyn. 'Alle duivels, wat heb jij een waardeloze vader.'

Jill huilde te hard om te kunnen praten. Cullyn droeg haar de herberg binnen en ging met haar op schoot aan een tafel bij de deur zitten. De mannen aan de andere tafel zetten hun kroezen neer en keken hem met koude, harde ogen aan.

'Weet je, va?' snikte Jill. 'Het laatste wat mama zei was jouw naam.'

Cullyn gooide zijn hoofd achterover en uitte zijn smart in een lange, naargeestige weeklacht. Macyn, die naast hem stond, waagde het hem op de schouder te kloppen.

'Stil maar, kerel,' zei Macyn. 'Stil maar.'

Cullyn bleef de ene na de andere jammerkreet slaken, ook al bleef Macyn hem op de schouder kloppen en op hulpeloze toon 'stil nou maar' zeggen. De andere mannen kwamen er ook bij. Jill werd woedend om hun schampere glimlachjes, alsof ze haar vader hoonden om zijn verdriet. Opeens zag Cullyn hen staan. Hij duwde Jill van zijn schoot, en terwijl hij opstond sprong zijn zwaard als door toverkracht in zijn hand.

'En waarom zou ik niet om haar treuren? Ze was net zo fatsoenlijk

als de koningin zelf, hoe smeerlappen als jullie ook over haar dachten. Is er iemand in dit smerige dorp die dat in mijn gezicht durft te ontkennen?'

Het groepje mannen deinsde voorzichtig, stap voor stap terug.

'Jullie zijn nog niet waard om te worden vermoord om je bloed op haar graf te storten. Geef het maar toe.'

Alle mannen mompelden: 'Dat zijn we inderdaad niet' Cullyn deed een stap naar voren, het zwaard fonkelde in het zonlicht dat door de deuropening kwam.

'Precies, zo is het. Vooruit, stelletje schorem - zuip maar verder.'

Maar in plaats daarvan vluchtten de mannen, elkaar wegduwend om als eerste bij de deur te zijn, de herberg uit. Cullyn stak zijn zwaard met een klap weer in de schede. Macyn veegde het zweet van zijn gezicht.

'Nou, Macco, jij en het dorp kunnen me zo hard verachten als jullie willen, maar mijn Seryan verdiende iets beters dan een van zijn eer beroofde man van niks zoals ik.'

'Eh, tja, ach,' zei Macyn.

'En nu ben jij alles wat ik nog van haar over heb.' Cullyn keek naar Jill. 'Er ligt een onbekende weg voor ons, lief kind, maar we zullen ons wel redden.'

'Wat? Neem je me mee, va?'

'Zo waar als ik hier sta. Vandaag nog.'

'Luister nou eens,' kwam Macco tussenbeide. 'Zou je daar nog niet eens even over nadenken? Je bent op het moment jezelf niet en...'

'Bij al het ijs in de hel!' Cullyn draaide zich met een ruk om, zijn hand op het gevest van zijn zwaard, ik ben wel degelijk mezelf.'

'O, nou.' Macyn deinsde achteruit. 'Dat zal dan wel.'

'Haal je kleren, Jill. We gaan naar je moeders graf en dan zijn we weg. Ik wil dit ellendige dorp nooit meer zien.'

Blij en angstig tegelijk rende Jill naar haar slaapkamer en pakte haar weinige bezittingen in een deken. Ze kon Macyn tegen Cullyn horen praten, die snauwend antwoordde. Ze waagde het erop om zacht het Natuurvolk te roepen. De grijze dwerg verscheen zomaar in de ruimte en zweefde naar de met stro bedekte vloer.

'Va neemt me mee. Wil je ook mee? Dan moet je ons volgen of op zijn paard klimmen.'

Toen de dwerg verdween, vroeg Jill zich af of ze hem ooit zou terugzien.

Jill! riep Cullyn. 'Hou op met tegen jezelf te praten en kom naar buiten!'

Jillgreep haar bundel en rende de herberg uit. Cullyn schoof haar

spullen in de opgerolde deken achter zijn zadel en zette haar erbovenop. Toen hij opsteeg sloeg Jill haar armen om zijn middel en legde haar gezicht tegen zijn brede rug. Op zijn hemd was een vaag ringetjespatroon zichtbaar, roestvlekjes veroorzaakt door het zweten in zijn maliënkolder. Zijn hemden zagen er altijd zo uit.

'Tja,' zei Macyn. 'Vaarwel, Jill.'

'Vaarwel.' Ze zou opeens willen huilen. 'En bedankt omdat je zo goed voor me bent geweest.'

Macyn wuifde, er stonden tranen in zijn ogen. Jill draaide zich op haar ongemakkelijke zitplaats om en wuifde terug terwijl het paard zich in beweging zette.

Aan de andere kant van het dorp stonden de heilige eiken, gewijd aan Bel, de zonnegod en koning aller goden. Tussen de bomen lagen de graven van de dorpelingen. Ofschoon er geen steen op Seryans graf lag, zoals bij de rijkere mensen, wist Jill dat ze het altijd zou weten te vinden. Zodra ze haar vader erheen leidde, begon hij te weklagen, hij liet zich er languit op vallen, alsof hij probeerde zijn geliefde door de aarde heen te omhelzen. Jill keek bevend toe, tot hij eindelijk zweeg en ging zitten.

'Ik had van deze reis een geschenk voor je moeder meegebracht,' zei Cullyn. 'En bij de goden, ze zal het krijgen.'

Cullyn trok zijn zilveren dolk en sneed een zode weg, toen groef hij een kuiltje. Hij haalde een armband uit zijn hemd en liet die aan Jill zien; een smalle ring van brons, gedraaid om hem een koord te laten lijken. Hij legde hem in het kuiltje, gooide het dicht en legde de graszode er weer op.

'Vaarwel, mijn lief,' fluisterde hij. 'Ook al bleef ik zwerven, jij was de enige vrouw die ik ooit heb bemind, en ik bid elke god dat je mij geloofde als ik dat tegen je zei.' Hij stond op en veegde de dolk aan de zijkant van zijn broek af. 'Dit is de enige uiting van rouw die je ooit van me zult zien, Jill, maar vergeet nooit hoeveel ik van je moeder heb gehouden.'

'Nee, va. Dat zal ik nooit vergeten.'

Ze reden de hele middag in oostelijke richting; de weg was niet meer dan een smal zandpad tussen bergen met spitse toppen en door den-bossen. Af en toe passeerden ze akkers waar jong, groen graan op stond. De boeren draaiden zich om en keken het wonderlijke tweetal, een krijgsman met een kind achter zijn zadel, na. Jill werd al gauw stijf op haar ongemakkelijke zitplaats, en alles begon haar zeer te doen, maar Cullyn was zo verdiept in somber gepeins dat ze niets tegen hem durfde te zeggen.

Toen de schemering begon te vallen, staken ze een ondiepe rivier over

en bereikten de vestingstad Averby. Cullyn stapte af en leidde het paard door smalle, bochtige straatjes, terwijl Jill zich aan het zadel vasthield en met grote, verbaasde ogen rondkeek. Ze had nog nooit in haar leven zoveel huizen gezien - zeker wel tweehonderd. Aan de rand van de stad kwamen ze bij een sjofele herberg met een grote stal erachter, waar de herbergier Cullyn bij de naam begroette en hem vriendschappelijk op de schouder sloeg. Jill was te moe om te eten. Cullyn droeg haar naar boven, waar hij in een vuil, driehoekig kamertje van een strozak en zijn mantel een bed voor haar maakte. Nog voor hij de kaars uitblies, sliep ze al.

Toen ze wakker werd, was het kamertje vol zonlicht, en Cullyn was weg. Jill ging geschrokken zitten en probeerde zich te herinneren wat ze hier deed, in deze vreemde kamer, met alleen een stapel spullen. Maar even later verscheen Cullyn met in de ene hand een kom dampend water en in de andere een grote homp brood.

'Eet dit maar op, kindje,' zei hij.

Jill hapte verheugd in het brood, dat vol krenten en noten zat. Cullyn zette de kom neer, zocht in zijn zadeltassen naar zeep en een stukje spiegel en knielde neer om zich te scheren. Hij schoor zich altijd met zijn zilveren dolk. Toen hij hem uit de schede nam, kon Jill het embleem zien dat in het lemmet gegraveerd was, een aanvallende valk, die Cullyns herkenningsteken was en op al zijn bezitten stond. 'Die dolk ziet er vreselijk scherp uit, va.'

'Dat is-ie ook.' Cullyn begon zijn gezicht in te zepen. Het is geen puur zilver, zie je, maar een soort legering. Die wordt niet zo gauw dof als echt zilver en blijft scherper dan welke soort staal ook. Er zijn maar een paar zilversmeden in het koninkrijk die het geheim kennen en die willen het aan niemand vertellen.'

'Waarom niet?'

'Hoe moet ik dat weten? De smeden die de zilveren dolken maken zijn achterdochtige lieden. Geloof me, niet elke verbannen of van zijn eer beroofde man kan zomaar zo'n dolk kopen. Je moet eerst een andere zilverdolk vinden en een tijdlang met hem meerijden - om jezelf te bewijzen - dan zal hij bepalen wanneer je de gelofte mag afleggen en tot het verbond toetreden.'

'Moet je hem tonen dat je goed kunt vechten?'

'Goed vechten.' Cullyn begon zich met keurige, gelijke halen te scheren. 'Dat hoort er zeker bij, maar het is maar een gedeelte. Zilverdolken hebben een eigen erecode. We zijn tuig, allemaal, maar we roven en moorden niet. De edelen weten dat, dus vertrouwen ze ons genoeg om ons als huursoldaten aan te nemen. Als er een paar kerels van een verkeerd soort in het verbond zouden komen en ons een

slechte naam bezorgen, tja, dan zouden we allemaal verhongeren.'

'Va, waarom wilde jij een zilverdolk worden?'

'Niet met volle mond praten. Ik wilde het niet, maar ik had geen andere keus, dat is alles. Ik heb nooit gehoord dat een man zo dom was om zomaar toe te treden.'

'Dat begrijp ik niet.'

Cullyn dacht even na en veegde het laatste restje schuim met de rug van zijn hand van zijn bovenlip.

'Tja,' zei hij tenslotte. 'Geen enkele krijger gaat bij de zilverdolken als hij kans heeft op een behoorlijk leven in de dun van een edelman. Mannen zijn soms stommelingen en doen dingen waardoor geen enkele edelman ons ooit meer in zijn krijgsbende opneemt. Als dat gebeurt, ja, dan kun je beter die dolk dragen dan dat je stallen moet gaan uitmesten of zoiets. Je kunt in elk geval voor je loon vechten, als een man.'

'Jij kunt nooit een stommeling geweest zijn!'

Om Cullyns mond gleed een vluchtig glimlachje.

'Maar dat ben ik wel geweest, heus. Lang geleden was je ouwe vader ruiter in een krijgsbende in Cerrmor, en hij heeft zichzelf behoorlijk in de nesten gewerkt. Maak jezelf nooit te schande, Jill. Onthoud dat goed. Schande blijft hardnekkiger kleven dan bloed aan je handen. Dus heeft mijn heer me eruit geschopt, waar hij het volste recht toe had, en er bleef me niets anders over dan de lange weg.'

'De wat?'

'De lange weg. Zo noemen wij zilverdolken ons leven.'

'Maar va, wat had je dan gedaan?'

Cullyn keek haar met zo'n ijskoude blik aan, dat Jill vreesde dat hij haar een klap zou geven.

Maar hij zei alleen: 'Als je klaar bent met eten, gaan we naar de jaarmarkt om een stel jongenskleren voor je te kopen. Jurken zijn niets gedaan als je moet paardrijden en langs de weg kamperen.'

En Jill begreep dat ze nooit de moed zou hebben om hem die vraag nog eens te stellen.

Cullyn hield woord wat de nieuwe kleren betrof. Hij kocht zelfs zoveel voor haar, laarzen, brigga, hemden, een mooie wollen mantel en een kleine zilveren spang om hem dicht te houden, dat Jill beseftte dat ze hem nog nooit met zoveel geld had gezien, echte munten van glanzend zilver. Toen ze hem ernaar vroeg, vertelde hij haar dat hij op het slagveld de zoon van een vooraanstaand edelman gevangen had genomen, en dat dit geld het losgeld was dat de familie van de edelman had moeten betalen om hun zoon terug te krijgen.

'Dat was mooi van je, va. Dat je hem niet hebt gedood en dat je hem naar huis hebt laten gaan.'

'Mooi? Ach kindje, het is de droom van elke zilverdolk om zonder hulp van anderen de zoon van een edelman gevangen te nemen. Voor het geld, niet vanwege de glorie. En verduiveld, menig arm edelmannetje heeft zichzelf in een rijke edelman veranderd door hetzelfde te doen.'

Jill was echt geschokt. Iemand gevangen nemen om eraan te verdienen, zoiets kwam nooit voor in de liederen van de barden en de prachtige verhalen over de oorlog.

Toch was ze blij dat Cullyn zoveel geld had, vooral toen hij een pony voor haar kocht, een slanke schimmel, die ze Gwindyc noemde, naar de roemrijke held uit oude tijden. Toen ze in de herberg terugkwamen, nam Cullyn Jill mee naar hun kamer. Daar liet hij haar de nieuwe kleren aantrekken en vervolgens sneed hij zonder plichtplegingen haar haar met zijn zilveren dolk zo kort als dat van een jongen.

'Dat lange haar is te slordig voor onderweg. De goden zouden me vervloeken als ik mijn tijd verdeed met als een kindermidje je haren te kammen!'

Hij zou wel gelijk hebben, dacht Jill, maar toen ze zichzelf in zijn stuk spiegel bekeek, had ze het idee dat ze niet meer wist wie ze was. Dat gevoel bleef toen ze naar de gelagkamer van de herberg gingen voor het noenmaal. Ze zou willen opstaan om Blaer, de waard, met bedienen te helpen, in plaats van met de andere gasten aan tafel potspijs te zitten eten. Omdat het marktdag was, zat de herberg stampvol kooplieden, die allemaal geruite brigga droegen als teken van hun stand. Ze bezagen Cullyn huiverend vanwege de zilveren dolk in zijn gordel en gunden hem zoveel mogelijk plaats. Jill had juist haar eten op toen er drie jonge ruiters van een krijgsbende arrogant binnentapten en op bevelende toon om bier riepen. Jill wist dat het ruiters van een edelman waren omdat zijn familiewapen op hun schouderstukken geborduurd was, rennende hertebokken in dit geval. Ze stonden midden in het gangpad bij de deur en lieten Blaer zo draven dat Cullyn toen hij meer bier wilde, het zelf moest gaan halen. Toen hij met een volle kroes terugkwam, passeerde hij de drie ruiters. Een van hen deed een stap naar voren en stootte met opzet tegen Cullyns arm, zodat hij bier morste.

'Kijk uit waar je loopt, zilverdolk,' sneerde de ruiter.

Cullynzette de kroes neer en draaide zich naar hem om. Jill klom op de tafel om het te kunnen zien. De andere twee ruiters gingen grijnzend met hun rug tegen de muur staan.

'Wil jij vechten?' vroeg Cullyn.

Ik wil alleen een zilverdolk eens wat manieren leren. Hoe heet je, stuk uitvaagsel?'

'Cullyn van Cerrmor. En wat gaat jou dat aan?'

In de gelagkamer werd het doodstil toen alle aanwezigen zich om-draaiden om te kijken. De twee andere ruiters legden een bezwerende hand op de schouders van hun vriend.

'Toe nou, Gruffid. Drink dat beroerde bier nou maar op. Je bent nog te jong om te sterven.

'Laat me los,' snauwde Gruffid. 'Denk je dat ik een lafaard ben?'

'Ik denk dat jij een stommeling bent.' De ruiter wendde zich tot Cullyn. 'We bieden je onze verontschuldiging aan.'

'Verontschuldig je niet voor mij,' zei Gruffid. 'Het kan me geen bliksem schelen, al was-ie de duivel zelf! Kom nou, zilverdolk, van al die verhalen over jullie kan nog niet de helft waar zijn.'

'Zou je denken?' Cullyn legde zijn hand op het gevest van zijn zwaard. De hele gelagkamer leek de adem in te houden, tot de muren aan toe. Jill legde haar handen voor haar mond om het niet uit te gillen. Angstige mannen deinsden haastig achteruit.

'Wacht even!' riep Blaer geschrokken. 'Niet in mijn herberg!'

Te laat - Gruffid trok zijn zwaard. Met een wrang lachje trok Cullyn het zijne, maar hij liet de kling traag door zijn hand glijden, de punt naar de vloer gericht. Het was nu zo stil in de gelagkamer dat Jill haar hart hoorde bonzen. Gruffid maakte een aanvallende beweging - daar vloog zijn zwaard door de lucht. Overal sprongen mannen angstig gillend weg toen het zwaard kletterend op de vloer viel. Cullyn had zijn zwaard opgeheven, maar achteloos, alsof hij het alleen gebruikte om iets aan te wijzen. Er zat een veeg bloed op. Binnensmonds vloekend omklemde Gruffid zijn rechterpols met zijn linkerhand. Tussen zijn vingers welde bloed op.

'Ik roep jullie allemaal tot getuige dat hij mij aanviel,' zei Cullyn.

Er brak een opgewonden gefluister los terwijl Gruffids vrienden hem wegsleepten. Blaer liep op een drafje achter hen aan met het zwaard van de ruiter. Cullyn veegde zijn bebloede zwaard aan zijn broekspijp af, stak het in de schede, nam zijn kroes bier op en kwam naar de tafel terug.

'Kom eraf, Jill,' zei hij bars. 'Waar zijn je manieren?'

'Ik wilde het alleen maar goed zien, va. Dat was geweldig. Ik heb je niet eens zien bewegen.'

'Hij ook niet. Maar goed, Jill, ik drink mijn bier op en dan pakken we onze biezen en gaan weer op weg.'

'Ik dacht dat we hier vannacht zouden blijven.'

'Dat zouden we, maar dat doen we niet.'

Blaer kwam zenuwachtig aangedribbeld.

'Bij de roze konten van de goden! Hoe vaak overkomt je zoiets?'

'Veel te vaak. Die jonge honden zouden het zich tot eer rekenen de man te zijn die Cullyn van Cerrmor had gedood.' Cullyn nam een grote slok van zijn bier. 'Het enige dat ze er tot nu toe bij gewonnen hebben is een gewonde pols, maar bij alle goden, ik vind het stomvervelend worden.'

'Dat zal best.' Blaer huiverde alsof hij het koud had. 'Tja, meidje, jij gaat een raar leven leiden als je met hem meegaat. En je zult later een rare echtgenote voor een man zijn.'

'Ik zou nooit een man willen hebben die niet net zo'n goeie zwaardvechter is als mijn vader. Dus ik zal wel nooit trouwen.'

Die middag reden ze snel en gestadig door, en pas een uur voor zons-
ondergang hielden ze eindelijk halt, toen ze volgens Cullyn ver-
genoeg van Gruffids krijgsbende verwijderd waren. Ze vonden een
hoer die hen in een hoekje van zijn weiland liet kamperen en bij wie
ze haver voor Cullyns paard en de nieuwe pony konden kopen. Ter-
wijl Cullyn in het bos hout ging sprokkelen voor een vuur, deed Jill
de paarden een touw aan en legde ze vast aan een paar staken. Ze
moest op de staken gaan staan om ze de grond in te krijgen, maar
tenslotte lukte het haar toch. Toen ze naar het kamp terugging kwam
de grijze dwerg vlak voor haar, op en neer dansend uit het niets te
voorschijn. Jill tilde hem lachend op.

'Je bent me achterna gegaan! Daar ben ik blij om.'

De dwerg grijnsde breed en sloeg zijn armpjes om haar hals. Hij voel-
de droog, een beetje schilferig aan en rook naar pas omgespitte aar-
de. Jill droeg hem argeloos naar het kamp, druk vertellend over al-
les wat er onderweg was gebeurd. Hij luisterde ernstig, tot hij zich
plotseling geschrokken in haar armen omdraaide en wees. Jill zag

Cullyn met een lading hout aankomen, zijn ogen samengeknepen van
ergernis. De dwerg verdween.

'Alle goden, Jill!' riep Cullyn nijdig. 'Wat was je nou voor een ver-
vloekt raar spelletje aan het spelen? Tegen jezelf praten en net doen
of je iets draagt, bedoel ik.'

Dat was niks, va. Zomaar een spelletje.'

Cullyngooide het hout op de grond.

Dat wil ik niet hebben. Als je zo in jezelf staat te praten, ben je net
een halve gare of zoiets. Als je zo nodig moet praten, zal ik wel een
pop voor je kopen.'

'Nee, bedankt, ik heb al een pop.'

'Waarom praat je daar dan niet tegen?'

'Dat zal ik doen, va, dat beloof ik.'

Cullyn zette zijn handen op zijn beupen en nam haar van onder tot boven op. 'En wat verbeeldde je je nou eigenlijk? Weer die onzin van het Natuurvolk?'

Jill boog haar hoofd en schraapte met haar laars over het gras. Cullyn gaf haar een klap in haar gezicht.

'Ik wil er geen woord over horen. Dat geklets in jezelf moet afgelopen zijn.'

ik zal het niet meer doen, va, echt niet.' Jill beet hard op haar lip om haar tranen te bedwingen.

'O, kom dan maar.' Cullyn knielde voor haar neer en legde zijn handen op haar schouders. 'Vergeef me de klap, lieveke. Je arme ouwe vader is nogal van streek tegenwoordig.' Hij aarzelde even en keek oprecht bezorgd. 'Luister nu eens, Jill. Er zijn hopen mensen in het koninkrijk die geloven dat het Natuurvolk echt bestaat. Weet je wat ze nog meer geloven? Dat iedereen die hen kan zien een heks is. Weet je wat er met je zou kunnen gebeuren als iemand je tegen het Natuurvolk hoorde praten? Ook al ben je nog maar een klein meisje, toch zou daar narigheid van kunnen komen. Ik heb geen zin om me door een menigte boeren te moeten houwen om te voorkomen dat jij doodgeslagen wordt.'

Jill voelde zich helemaal koud worden en begon te beven. Cullyn trok haar in zijn armen en drukte haar dicht tegen zich aan, maar ze had hem het liefst van zich af geduwd en was blindelings het bos ingereind. Maar ik zie het Natuurvolk toch, dacht ze, ben ik dan een heks? Word ik nu zo'n ouwe toot die het boze oog heeft en mensen vergiftigt met kruiden? Toen ze begreep dat ze deze angsten zelfs niet met haar vader kon delen, begon ze te huilen.

'O, stil maar,' zei Cullyn. 'Neem her me niet kwalijk. Denk er nu maar niet meer aan, dan gaan we een hapje eten. Maar je weet nu waarom je niet meer over het Natuurvolk mag praten als anderen je kunnen horen.'

'Ik zal het niet meer doen, va. Echt niet.'

Midden in de nacht werd Jill wakker en zag dat de wereld in het maanlicht helemaal van zilver was geworden. Het grijze aardman-netje zat naast haar hoofd op zijn hurken, alsof hij over haar waakte. Omdat Cullyn hard snurkte, waagde Jill het tegen hem re fluisteren.

'Je bent mijn beste en trouwste vriend, maar ik wil geen heks zijn.'

De dwerg schudde zijn hoofd in een heftig nee.

'Is het waar? Kunnen alleen heksen jullie zien?'

Weer kwam het geruststellende nee. Hij gaf haar een zacht tikje te-

gen haar gezicht en verdween met een windvlaag die het maanlicht leek te doen trillen. Jill lag nog lang wakker, bij zichzelf: glimlachend van opluchting. Toch wist ze dat haar vader gelijk had; van nu af aan zou ze erg voorzichtig moeten zijn.

Het Deverriaanse volk is altijd een rusteloos slag mensen geweest. In de oude dagen van de Begintijd kwamen de voorvaderen van duizenden mijlen ver voor ze zich vestigden in het oude koninkrijk, Devetia Riga, dat deel uitmaakte van een ver land, Gallia genaamd. De barden vertellen nog in menig verhaal hoe de voorvaderen op de vlucht voor de steeds verder oprukkende Rhwmanes, onder het leiderschap van koning Bran een grote oceaan overstaken om de westelijke eilanden te vinden. Ze trokken ook alle eilanden over voor koning Bran het teken van de witte zeug zag dat hem vertelde waar hij de heilige stad Dun Deverry kon vinden. Zelfs in Jills tijd waren er nog mensen die vaker onderweg waren dan thuis - priesters op pelgrimstocht, jonge mannen die van de ene edelman naar de andere trokken in de hoop een plaats in een krijgsbende te vinden en, natuurlijk, zilverdolk. Toen Jill een paar weken met haar vader had rondgetrokken, merkte ze dat ook zij in de ban van het reizen was geraakt. Er was altijd iets nieuws te zien, je ontmoette steeds weer nieuwemensen; ze vroeg zich af hoe ze ooit zo lang in een klein dorp had willen zitten.

Omdat Cullyn geld genoeg had, verbaasde het Jill dat hij probeerde weer ergens aangenomen te worden. Terwijl ze doelloos in oostelijke richting door Cerrgonney reden, informeerde hij telkens naar berichten over vetes of grensgeschillen.

'Oe zomer is half voorbij,' zei hij op een avond bij het kampvuur tegen Jill. 'Een zilverdolk moet aan geld denken om de winter door te komen. Niet dat veel leden van mijn armzalige bende daaraan denken, maar die hebben ook geen dochter voor wie ze moeten zorgen.' 'Zo is het, va. Heb je ooit buiten in de sneeuw moeten slapen?'

'Nee, omdat ik altijd bij je moeder kon overwinteren.' Cullyn werd opeens droefgeestig, zijn gezicht verslapte alsof hij plotseling doodmoe was. 'Ach, lieve goden, ik hoop alleen dat ze in het hiernamaals niet aan de weet komt dat haar enig kind rondtrekt met een man als ik!'

'Va, je bent geweldig, en dit is ook geweldig. Als ik groot ben, word ik een zilverdolk, net als jij.'

'Hoor haar. Meiden kunnen geen krijgers worden.'

'Waarom niet? Dat waren ze in de Begintijd toch ook. Zoals Aifa. Heb je die liederen wel eens gehoord, va? Heer Melyns bard kwam

altijd in de herberg en dan zong hij wel eens voor me. Ik vroeg altijd om die liederen over Aifa. Ze was geweldig. Ze was een Havik-vrouw, zie je.'

'Ja, ik heb die verhalen wel gehoord, maar dat is lang geleden. Alles is nu anders.'

'Waarom? Dat is niet eerlijk. Trouwens, denk eens aan vrouwe Guinevere, en die leefde in de Tijd der Troebelen, niet eens in de Begin-tijd. Die mannen hadden haar onteerd, en dat heeft ze hun betaald gezet.' Jill legde haar hand op haar hart.' 'Ze deinzen terug, en overal vloeit het helderrode bloed, op helm en hart, terwijl de hel hen op-eist.' Dat gedeelte heb ik uit mijn hoofd geleerd.'

'Als we weer in Bobyr komen, zal ik eens een hartig woordje met die bard van heer Melyn spreken. Alle goden, wat heb ik op de wereld gezet?'

iemand die net zo is als jij. Dat zei mama tenminste altijd. Ze zei dat ik net zo koppig was als jij, en net zo gemeen, als ik dat wilde.' Cullyn lachte, een zacht, binnensmonds gegrinnik. Het was voor het eerst dat Jill hem hardop hoorde lachen.

Twee dagen later kreeg Cullyn het langverbeide bericht dat iemand hem in dienst wilde nemen. Ze waren midden in een eikenbosje afgestegen voor hun noenmaal, en ze zaten brood en kaas te eten, toen Jill het geluid van hoefslagen hoorde die in hun richting kwamen. Cullyn was al opgestaan en had zijn zwaard getrokken voor ze het geluid kon thuisbrengen. Jill krabbelde overeind op het moment dat de ruiters in zicht kwamen, wegduikend om de laaghangende takken te ontwijken. Ze waren gewapend, droegen een maliënkolder en hadden hun zwaard getrokken.

'Blijf staan waar je staat!' riep de aanvoerder.

Toen ze de open plek opreden, ging Cullyn snel tussen hen en Jill staan. De mannen brachten hun paarden tot staan en begonnen op-eens te glimlachen. De aanvoerder boog zich in zijn zadel voorover. 'Neem me niet kwalijk. Ik dacht dat jullie een paar van heer Ynydd mannen waren.'

'Nooit van gehoord,' zei Cullyn. 'Wat hebben we gedaan? Zijn we in een vete terecht gekomen?'

'Precies. Wij zijn in dienst van tieryn Braedd en deze bossen zijn van hem, zowaar er goden zijn!'

ik zal het niet ontkennen. Doet heer Ynydd dat wel?'

inderdaad. Zeg, jij bent een zilverdolk! Ben je op zoek naar een baantje? We zijn maar met ons vieren tegen zeven man van Ynydd, zie je.'

'Alle duivels!' Cullyn schudde zijn hoofd. 'Dat zal een bloedig gedoe zijn geweest.'

'Dat viel wel mee. In het begin waren we met vijf tegen zeven, zie je. Maar ga eens met onze heer praten. Zijn dun ligt krap vier kilometer verderop langs deze weg. Je kunt het niet missen.'

De ruiter had de waarheid gesproken. Midden in een vlak stuk bouwland verhief zich een lage heuvel, omringd door de dikke stenen muren van de dun van de tiern. Erachter stond een broch van minstens vier verdiepingen waarop fier een rood-met-grijze wimpel wapperde. Maar toen ze naderbij kwamen, zag Jill dat de met ijzer beslagen poorten in de muren slechts schone schijn waren. De muren waren vervallen en hadden drie doorgangen, breed genoeg om een wagen door te laten. De hoopjes puin waren begroeid met klimop. Ze kwamen op een modderig binnenplein waar ooit een groot aantal gebouwen had gestaan, te oordelen naar de ronde funderingen en een enkel stuk muur dat nog in het hoge gras stond. Aan de ene kant van de broch was de muur van de bovenste verdieping weggeslagen. Jill kon een rij lege kamertjes binnenkijken.

'Hoe is dat gekomen, va?'

'Door een katapult, dat kan niet anders.'

Het binnenplein was stil en leeg, afgezien van een troep grote witte ganzen, die met hun snavels in de met klimop overdekte puinhopen porden, op zoek naar slakken. Op Cullyns hallogeroep kwam een jonge knul met een vuile tabberd over zijn brigga en hemd uit de broch gerend.

'Wie bent u?'

'Cullyn van Cerrmor. Ik wil je heer spreken.'

Tja, hij zit op het moment met va te praten, maar ze zullen het niet erg vinden als u ook binnenkomt.'

'Hoor eens even! Je moet een buiging voor me maken en zeggen: "Ik begrijp het, beste man, maar de grote tiern Braedd zit gewichtige zakente bespreken."

'Maar dat is niet zo. Hij voert nooit iets uit, behalve vechten met heer Ynydd, en dat doet hij vandaag niet.'

TiernBraedds grote zaal was vroeger beslist groots geweest. Het was een enorme ronde zaal die de hele benedenverdieping van de broch besloeg. Aan beide zijden bevond zich een kolossale stenen haard met een versiering van gebeeldhouwde slingers en leeuwen. Er-tussen was voldoende ruimte om een banket voor tweehonderd man te houden. Nu diende de haard aan de verste muur als keuken. Een slonzig meisje stond er aan een wankel tafel wortelen en rapen te snijden, terwijl een schapebout aan een spit hing te roosteren. Voor de dichtstbijzijnde haard stonden drie tafels met wankel uitziende banken. Aan een ervan zaten twee mannen te drinken: een man in

de jaren des onderscheids met een zachte, zwarte baard en een slungelige, bleke jongeman van een jaar of zeventien met een lange neus die Jill aan een konijn deed denken. Aangezien hij een geruite broek droeg en er leeuwen op zijn hemd geborduurd waren, moest hij de tiern zijn. De page wipte naar de tafel en trok de tiern aan zijn mouw.

'Uwe genade? Er is hier een zilverdolk, Cullyn van Cerrmor genaamd.'

'Is het heus?' Braedd kwam uit zijn stoel. 'Komt dar even goed uit. Kom bij me zitten.'

Braedd wees Jill en Cullyn zonder plichtplegingen een plaats op een bank, stuurde de jongen, Abryn, weg om meer bier te halen en stelde de oudere man voor als Glyn, zijn raadsman. Toen de tiern weer ging zitten, kraakte zijn stoel onrustbarend.

Ikben in het eikenbos een paar van uw mannen tegengekomen, uwe genade,' zei Cullyn. 'Ze hebben me over uw vete verteld.'

'Ah, Ynydd, die bastaardzoon van een smerige slak!' Braedd nam somber een slok bier. 'Het is waar, ik wil je graag in dienst nemen, maar mijn schatkist ziet er net zo uit als de muren van mijn fort.' Hij wendde zich tot Glyn. 'Kunnen we ergens nog iets uitpersen?'

'Misschien een paard, heer. Dat kan hij altijd in de stad verkopen.'

'Ja.' Braedd begon opeens te grinniken. 'Of wat dacht je van kool? Ik heb velden vol kool. Zeg, zilverdolk, bedenk eens wat je daar allemaal mee kunt doen. Je kan ze laten rotten en ze op straat naar je vijanden gooien, of als je een deern het hof maakt, kun je haar een boeket verse kool geven, dat heeft ze vast nog nooit eerder gezien, of je...'

'Uwe genade?' onderbrak Glyn hem.

'Ja, ik draaf een beetje door.' Braedd nam nog een lange teug bier. 'Maar neem je genoeg met een paard en kost en inwoning, en kost en inwoning voor je page, natuurlijk?'

'Dat doe ik,' zei Cullyn. 'Afgesproken, heer. Ik ben uw man. Overigens is dit niet mijn page maar mijn dochter.'

'Nee maar.' Braedd boog zich naar voren. 'Heb jij eerbied voor je vader, kind?'

'Meer dan voor wie ook ter wereld, behalve voor de koning, natuurlijk, maar die heb ik nog nooit gezien.'

'Zo mag ik het horen.' Braedd boerde hartgrondig. 'Wat jammer dat die etterbui van een Ynydd niet de eerbied voor de koning heeft die we in dit onschuldige meisje aantreffen.'

Cullyn besloot zijn vragen aan raadsman Glyn te stellen.

'Waar gaat die vete over, beste man? De ruiters hebben me alleen ver-

teld dat er een geschil over de bossen was.'

'Ja, min of meer.' Glyn streek peinzend over zijn baard. 'Die vete dateert van heel lang geleden, toen heer Ynydds grootvader de grootvader van zijne genade de oorlog verklaarde. Ze streden in die tijd over de kwestie wie tieryn moest zijn en over allerlei andere gewichtige zaken, maar die zijn stukje bij beetje vanzelf in orde gekomen. De bossen liggen echter op de grens van de twee gebieden. Die zijn het laatste waar ze nog over kunnen kibbelen.'

'Dat denkt Ynydd.' Braedd sloeg met zijn hand op tafel. 'Een raadsman van de Eerste Koning zelf heeft de kwestie beoordeeld en mijn aanspraak geldig verklaard.'

'Maar, heer,' zei Glyn sussend, 'Ynydd vecht slechts een deel van de uitspraak aan. Hij heeft u de bomen gelaten.'

'Ach, die rotzak! Beweren dat hij de oudste en eerste aanspraak op de zwijnsrechten heeft.'

'Zwijnsrechten?' vroeg Cullyn.

'Zwijnsrechten,' zei Glyn, in de herfst brengen de boeren de zwijnen namelijk naar het bos om er de eikels op te eten. Nu zijn die eikels maar toereikend voor één kudde zwijnen - de zijne of de onze.' 'En die verschrompelde teelbal van een steriele ezel zegt dat het de zijne is,' viel Braedd in. 'Zijn mannen hebben vorig jaar een van mijn ruiters vermoord toen die Ynydds varkens uit het bos had gejaagd.' Cullyn zuchtte en nam een lange teug bier.

'Va, dat begrijp ik niet,' viel Jill in. 'Bedoel je dat er iemand is vermoord om varkensvoer?'

'Het gaat om de eer!' Braedd zette zijn kroes met zo'n klap op tafel dat het bier over de rand klotste. 'Ik laat me niet afnemen wat me rechtens toekomt. De eer van mijn krijgsbende roept om wraak! We zullen vechten tot de laatste man.'

'Jammer dat we de zwijnen niet kunnen bewapenen,' zei Cullyn. 'Zodanig ieder voor zijn eigen voer moet vechten.'

'Ha, prachtig!' Braedd keek hem breed lachend aan. 'Ze krijgen kleine helmpjes en kunnen hun slagranden als zwaarden gebruiken, en we zullen ze leren draven op het geluid van een hoorn.'

'Uwe genade,' zei Glyn klaaglijk.

'Ja, ik draaf weer door.'

Glynen Abryn, die de zoon van de raadsman bleek te zijn, namen

Cullyn en Jill mee naar het laatste gebouw op het binnenplein, de kazerne. De krijgsbende sliep, zoals gebruikelijk, boven de stallen. In de winter hielp de lichaamswarmte van de paarden de mannen warm te houden, maar nu, op deze warme zomerdag, was de paardenlucht allesoverheersend. Glyn bracht Cullyn naar een paar vrije britsen en

bleef kijken toen Cullyn hun bagage begon op te bergen.

'Weet je, zilverdolk, ik durfgerust te bekennen dat ik blij ben dat een man van jouw ervaring de krijgsbende komt versterken.'

'Dank je. Ben je al lang bij de tiern in dienst, goede man?'

'Zijn hele leven al. Ik was bij zijn vader in dienst, zie je, en dat was wis en waarachtig een groot man. Hij heeft de oorlog tot een einde gebracht, en meer door rede dan door het zwaard. Alleen vrees ik dat tiern Braedd meer van zijn grootvader heeft.' Glyn zweeg een ogenblik en wendde zich tot Abryn. 'Vooruit, Abryn, Jill is onze gast, dus wees beleefd tegen haar en neem haar mee naar buiten om te spelen.'

'Dan ga je zeker iets interessants vertellen,' jammerde Abryn.

'Jill,' zei Cullyn. 'Naar buiten.'

Jill greep Abryn bij de arm en trok hem mee de kazerne uit. Bij de stal bleven ze staan en keken naar de ganzen die door het puin waggelden.

'Bijten die ganzen?' vroeg Jill.

'Nou en of. Huh, ik wil wedden dat je bang bent.'

'O, denk je dat?'

'Je bent een meid. Meiden zijn altijd bang.'

'Nietes.'

'Welles. En je hebt een gekke naam. Jill is geen echte naam. Dat is een naam voor een lijfeigene.'

'Nou en?'

'Hoe bedoel je, nou en? Lijfeigene zijn is het ergste wat er bestaat. En je zou ook geen brigga moeten dragen.'

'Ik ben geen lijfeigene. En die brigga heb ik van mijn vader gekregen.'

'Je vader is een zilverdolk. Dat is allemaal uitvaagsel.'

Jill haalde uit en sloeg hem zo hard ze kon in zijn gezicht. Abryn krijste en sloeg terug, maar ze ontweek hem en stompte hem op zijn oor. Hij sprong brullend op haar af en sloeg haar neer. Maar ze beukte met haar elleboog in zijn maag tot hij haar losliet. Ze worstelden, schopten, stompten en kronkelden, tot Jill Cullyn en Glyn hoorden roepen dat ze moesten ophouden. Cullyn greep Jill onverhoeds bij haar schouders en trok haar van de weerloze Abryn af.

'Wat heeft dit te betekenen?'

'Hij zei dat zilverdolken allemaal uitvaagsel waren. Dus heb ik hem geslagen.'

Abryn was snotterend gaan zitten en veegde zijn bloedneus af. Cullyn grijnsde breed tegen Jill, maar trok gauw weer een streng gezicht.

'Zeg eens even, Abryn!' Glyn greep de jongen beet. 'Hoe durf je een

gast zo te behandelen. Als jij geen manieren leert, hoe zul je dan ooit een vooraanstaande edelman kunnen dienen?'

Glyn sleurde zijn zoon naar de broch, terwijl hij hem onafgebroken de les las. Cullyn begon het vuil van Jills kleren te vegen.

'Bij de billen van de goden, kind, waar heb jij zo leren vechten?'

'In Bobyr, va. De kinderen daar noemden me altijd bastaard en ze zeiden dat ik een lijfeigenenaam had. En toen heb ik geleerd hoe ik moet winnen.'

'Nou, dat heb je gedaan. Lieve goden, je bent een echte dochter van je vader.'

Gedurende de rest van de dag vermeden Jill en Abryn elkaar angstvallig, maar de volgende morgen kwam Abryn naar haar toe. Hij keek naar de grond voor haar voeten en schopte met de punt van zijn trip een kluitje aarde weg.

'Het spijt me dat ik heb gezegd dat je vader uitvaagsel was, en mijn vader zegt dat je mag heten zoals je wil en dat je best een brigga mag dragen en ik heb overal spijt van.'

'Bedankt. En ik heb er spijt van dat ik je een bloedneus heb geslagen. Zo hard had ik je echt niet willen slaan.'

Abryn keek grinnikend op.

'Zullen we gevechtje spelen? Ik heb twee houten zwaarden.'

De eerstvolgende dagen kabbelde het leven in de dun van tieryn Braedd rustig voort, 's Morgens reed Cullyn met twee van de ruiters uit om in het eikenbos te patrouilleren; 's middags werden ze door de tieryn en twee andere ruiters afgelost. Jill hielp Abryn met zijn karweitjes rond de dun, waarna er nog genoeg tijd overbleef om met de houten zwaarden of met Abryns leren bal te spelen. Jills enige probleem was Abryns moeder, die vond dat Jill moest leren borduren in plaats van buiten te spelen. Jill wist haar steeds handig te ontlopen.

Bijde maaltijden at de krijgsbende aan de ene tafel in de grote zaal, terwijl de tieryn en Glyns gezin aan de andere tafel aten. Maar zodra de raadsman zich had teruggetrokken, ging Braedd bij de ruiters zitten drinken. Hij praatte altijd over de vete, waar hij alles over wist, vanaf de gebeurtenissen die lang voor zijn geboorte hadden plaatsgevonden tot de meest recente beledigingen.

Tot Braedd, nadat deze plezierige dagindeling een week had geduurd, op een avond met een stralende blik in zijn lichte ogen naar de tafel van de krijgsbende kwam. Hij had nieuws: een van de bedienden was naar het dorp geweest en had daar praatjes over Ynydds plannen opgevangen.

'Die laaggeboren etterbuil! Hij beweert dat hij, omdat hij de zwijnsrechten heeft, zijn varkens wanneer hij maar wil het bos in kan stu-

ren, of het nou zomer is of herfst. Ze zeggen dat hij van plan is er een stel varkens onder gewapend escorte in te sturen.'

De hele krijgsbende, behalve Cullyn, begon te vloeken en met hun kroezen op de tafel te beuken.

'En ik zeg dat hij geen poot in mijn bossen zet,' vervolgde Braedd. 'Van nu af aan gaat de voltallige krijgsbende op patrouille.'

De krijgsbende juichte.

'Uwe genade,' onderbrak Cullyn hen. 'Mag ik iets zeggen?'

'Natuurlijk. Ik heb de grootste waardering voor je ervaring in het veld.'

'Dank u, uwe genade. Nou, kijk, het bos is te uitgestrekt voor één patrouille. De krijgsbende zou aan de ene kant kunnen zijn, terwijl Ynydd het aan de andere kant binnenkomt. We kunnen ons beter in twee patrouilles splitsen en een elkaar kruisende route rijden. We kunnen de page en een bediende gebruiken om boodschappen en dergelijke over te brengen.'

'Een prima idee! Dat zullen we doen en dan nemen we Abryn mee.'

'Mag ik ook mee, uwe genade?' riep Jill enthousiast. 'Ik heb mijn eigen pony.'

'Jill, hou je mond,' snauwde Cullyn.

'Dat meisje heeft dezelfde inborst als haar vader,' zei Braedd breed lachend. 'Natuurlijk mag jij ook mee.'

Aangezien Braedd de tieryn was en hij een zilverdolk, kon Cullyn niets meer zeggen, maar zodra hij met Jill alleen was, gaf hij haar een flink pak slaag.

Toen ze twee dagen mee op patrouille was geweest, had Jill spijt dat ze er zo op had aangedrongen, want ze verveelde zich stierlijk. Ze reed met Cullyn en twee ruiters van de ene kant van het bos naar de andere, daar draaiden ze om, reden terug en ontmoetten onderweg de tieryn en de rest van de krijgsbende - heen en weer, van zonsopgang tot de schemering inviel. Haar enige troost was dat ze een zilveren hoorn aan een leren riem over haar schouder droeg. Eindelijk, op de derde dag, toen ze hooguit een uur op patrouille waren, hoorde Jill een vreemd geluid, een eind van hen vandaan aan de rand van het bos. Ze liet haar pony langzamer lopen en bleef een eindje achter om te luisteren; een klepperend, knorrend, snorkend geluid.

'Va!' riep Jill, 'ik hoor varkens en paarden!'

De drie mannen wendden hun paarden en reden terug.

'Inderdaad.' Cullyn trok met een zwierig gebaar zijn zwaard. 'Ga de tieryn halen. Wij zullen ze tegenhouden.'

Jill blies al galopperend op haar hoorn. Eindelijk hoorde ze Abryns hoorn vlakbij. Tieryn Braedd stormde tussen de bomen op haar af.

'Uwe genade!' gilde Jill. 'Ze zijn er.'

Ze wendde haar pony en draafde voor hen uit terug. Toen ze het woud uitkwam, hoorde ze de varkens knorrend aankomen. Aan de rand van het bos was een breed groen weiland waar een pad doorheen liep, en Cullyn en de anderen zaten daar te paard om het te versperren. Aan het andere einde van dat weiland verscheen een vreemde stoet. Aan het hoofd ervan reed een edelman die Ynydd moest zijn, want hij droeg een schild met een groene blazoenering en een gouden uitstulping. Achter hem reden zeven ruiters, eveneens gewapend. Daarachter kwam een kudde zwijnen onder de hoede van twee doodsbanne boeren, die de varkens met stokken aanporden om ze in beweging te houden.

Tieryn Braedd en zijn mannen kwamen aangegaloppeerd en stelden zich naast Cullyn en de anderen op. Toen Braedd zijn zwaard trok, deden de andere mannen dat ook en schreeuwden beledigingen naar heer Ynydd, wiens mannen terugschreeuwden. Cullyn riep tegen jill en Abryn dat ze uit de buurt moesten blijven, daarna zat hij kalm op zijn paard te kijken, terwijl zijn zwaard op zijn zadelknop rustte.

'Heer Ynydd is zelf een zwijn,' zei Abryn. 'Om al zijn mannen mee te brengen, zodat zij met meer zijn dan wij.'

'Dat is hij, maar wij zijn niet in de minderheid. Mijn va is minstens drie mannen waard.'

De stoet kwam naderbij. De varkens braken aldoor knorrend en jammerend uit de kudde, zodat de mannen moesten wachten tot de boeren ze weer bijeen hadden gedreven. Eindelijk bracht heer Ynydd zijn paard op drie meter voor Tieryn Braedd tot stilstand. Terwijl de twee edellieden elkaar woedend aanstaarden, krioelden de varkens door elkaar. Jill kon zelfs uit de verte de grote grijze beren ruiken die een opstaande rand donker haar op hun rug hadden en glimmende, gekrulde slagstanden opzij van hun snuit.

'Zeg eens,' riep Ynydd. 'Wou jij me mijn wettelijk toegestane rechten onthouden, Braedd?'

'Het zijn jouw rechten niet,' zei Braedd.

'Dat zijn het wel. Ik laat me niet op deze manier tegenhouden en beledigen.'

De zwijnen knorden luid, alsof ze hem aanmoedigden. Cullyn kwam naar voren en boog zich in het zadel voorover in de richting van de edellieden.

'Uwe genade, edele heer, u beiden,' zei Cullyn. 'Ziet u niet wat een beoorlijk tafereel wij vormen met de zwijnen als publiek bij ons steekspel?'

Hou je mond, zilverdolk,' snauwde Ynydd. 'Ik laat me niet door een eerloze bespotten.'

ik had geen spot in de zin, edele heer. Neem me niet kwalijk, maar durft u te beweren dat u het recht hebt dit bos in te rijden?'

Braedd grinnikte om Ynydds mokkend zwijgen.

'Zeg mij, edele heer,' vervolgde Cullyn. 'Als het niet om deze varkens ging, zou u dan de uitspraak van de Eerste Koning over deze bossen negeren?'

'Ik zou nooit tegen een uitspraak van de Eerste Koning ingaan,' zei Ynydd, 'maar mijn varkens...'

Cullyn zette met een kreet zijn paard tot een galop aan, zwenkte om Ynydd en zijn mensen heen en reed recht op de kudde zwijnen af. Zo hard mogelijk strijdkreten uitend zwaaide hij met de platte kant van zijn zwaard in het rond. De zwijnen en hun hoeders vluchtten in doodsangst alle kanten uit, waarbij varkens en hoeders om het hardst knorden en gilden terwijl ze over de weiden huiswaarts renden. De beide krijgsbenden moesten te hard om het tafereel lachen om ze achterna te zitten, laat staan te vechten. Alleen Ynydd was woedend en tierde tegen zijn mannen dat ze moesten ophouden met lachen en iets doen. Tenslotte liet Cullyn de varkens voor wat ze waren en draafde terug.

'Ziet u, edele heer?' riep hij. 'Uw zwijnen willen hier niet langer het recht van overpad.'

Ynydd gaf zijn paard de sporen en viel Cullyn aan. Cullyn weerde de slag af, ving hem met zijn eigen zwaard op en boog zich lichtelijk zijwaarts. Ynydd tuimelde uit het zadel en beet in het zand. In zijn krijgsbende gingen woedende uitroepen op. Zwijnen achterna zitten was één ding; hun heer belachelijk maken was iets anders. De zeven mannen wendden hun paarden en vlogen recht op Cullyn af, op de voet gevolgd door Braedds mensen. Jill klemde zich aan haar zadelpknop vast en gilde. Va stond daar helemaal alleen. Ze zag Ynydd weer op zijn paard klauteren op het moment dat de krijgsbenden zich om hem sloten.

De paarden bokten en schopten; de mannen zwenkten en vloekten. Stof warrelde als dikke rookwolken op. De mannen ontweken en paarerden meer dan dat ze werkelijk probeerden aan te vallen. Jill vroeg zich af of een van hen ooit echt in de strijd was geweest. De flitsende zwaarden, de steigerende paarden, de duwende, zwenkende en roepende mannen - het leek een angstaanjagende rondedans, de kluwen paarden en mannen draaide alsmaar langzaam rond, waarbij de flitsende zwaarden de maat aangaven. Eindelijk zag Jill haar vader, toen die zijn paard naar de rand van het strijdgewoel dreef.

Cullyn gaf geen enkel geluid, zijn gezicht bleef onbewogen, alsof hij het gevecht maar vervelend vond. Toen begon hij aan te vallen, en

hij maakte geen schijnbewegingen zoals de anderen. Hij sloeg hard, drong zich in de menigte, maaide om zich heen en hakte er steeds opnieuw op in terwijl hij zich een weg naar heer Ynydd baande. Vóór hem deinsde Ynydds krijgsbende terug. Een man wankelde in zijn zadel, het bloed stroomde over zijn gezicht; Cullyn bleef met zijn bebloede zwaard zwaaien en leidde Braedds mannen als een wig door de andere bende. Hij was bijna bij Ynydd toen een ruiter zijn paard tussen hen in drong. Heel even flitsten en zwaaiden de zwaarden; toen gilte de ruiter en viel over de hals van zijn paard in het gewoel. Cullyn gooide zijn hoofd in zijn nek, maar zijn gezicht verried niets. Met een kreet van overgave wendde Ynydd zijn paard en vluchtte, gevolgd door zijn krijgsbende. Een ruiterloos paard galoppeerde met hen mee. Braedd en zijn mannen gingen hen achterna, maar langzaam en slechts tot het eind van de wei. Cullyn bleef achter, steeg af en knielde bij het lichaam van de ruiter. Jill steeg af en rende zonder erbij na te denken naar hem toe.

'Va, ben je niet gewond?'

'Weg jij.' Cullyn stond op en gaf haar een klap in haar gezicht. 'Ga weg, Jill.'

Ofschoon Jill terugrende, was het al te laat. Ze had gezien wat Cullyn voor haar verborgen had willen houden - de ruiter die in het gras lag, terwijl het bloed uit zijn hals stroomde en zijn zachte blonde haar doorweekte. Bloed rook warm, kleverig, onverwacht zoetig. Abryn rende haar tegemoet.

'Heb je hem gezien?' Zijn gezicht was doodsbleek,

Jill viel op haar knieën en begon over te geven, een hele tijd, tot haar maag pijn deed. Toen ze ophield, greep Abryn haar bij de schouders en hielp haar opstaan. Ze had het zo koud alsof het sneeuwde. Ze liepen naar de twee pony's terug en gingen zitten kijken hoe de krijgsbende lachend en victorie kraaiend terugkwam. Jill was zo moe dat zehaar ogen dicht deed, maar toen zag ze de dode man die in een grote plas bloed lag, weer duidelijk voor zich. Ze deed haar ogen gauw weer open. Cullyn ging bij de krijgsbende weg en kwam naar haar toe.

Ik had je bevolen uit de buurt te blijven,' zei hij.

Dat was ik vergeten. Ik kon niet meer denken.'

Dat geloof ik ook. Wat zit er om je mond? Heb je overgegeven?'

Jill veegde haar gezicht met haar mouw schoon. Hij was nog steeds haar vader, haar knappe, geweldige vader, maar ze had hem zojuist **een** man zien doden. Toen hij zijn hand op haar schouder legde, kromp ze ineen.

Ik zal je niet slaan,' zei Cullyn, die het verkeerd begreep. 'Toen ik

voor het eerst een man gedood zag worden, heb ik ook overgegeven. O, alle duivels, weer een man gedood vanwege varkensvoer. Ik hoop dat onze wauwelende dwaas het hier bij laat.'

'Bedoelt u Ynydd?' vroeg Abryn.

'Die ook.'

De krijgsbende nam het lijk van de man mee naar de dun, zodat de tieryn het op behoorlijke wijze aan Ynydd terug kon geven. Aangezien het paard van de dode in het tumult was gevlucht, moest Abryn zijn pony afstaan en achter Cullyn gaan zitten. Toen de ruiters het lijk op het zadel bonden, dwong Jill zichzelf ernaar te kijken, het zwaaide heen en weer als een lappenpop en leek helemaal niet meer op een mens. Ze voelde zich nog ellendiger dan eerst. Toen ze de dun bereikten, kwamen Glyn en de bedienden naar buiten gerend om hen te begroeten. Jill glipte in de drukte weg en vond achter de broch een rustig plaatsje waar ze in de schaduw van een vervallen muur kon zitten. Ze wist dat Abryn naar zijn moeder zou gaan en ze benijdde hem hevig.

Ze had daar al een poosje gezeten voor Cullyn haar vond. Toen hij naast haar op de grond ging zitten, kon ze hem nauwelijks aankijken.

'De boodschapper is al op weg om die arme kerel naar huis te brengen. Dat lijk betekent hopelijk het einde van de zaak. De eer van Braedds armzalige krijgsbende is gewroken en Ynydd deed het zowat in zijn broek van angst.'

Jill keek naar Cullyns handen, die op zijn bovenbenen lagen. Zonder de zware handschoenen leken het weer zijn eigen handen, de handen die haar te eten gaven en haar haar kamden en haar op de schouder klopten. Ze vroeg zich af waarom ze had gedacht dat die veranderd zouden zijn. Hij heeft zoveel mannen gedood, dacht ze, daarom is hij zo beroemd.

'Nog misselijk?' vroeg Cullyn.

'Nee. Ik had nooit gedacht dat bloed zo rook.'

'Nou, het ruikt wel zo, en het stroomt ook zo. Waarom dacht je dat ik niet wilde dat je met ons meeging?'

'Wist je dat er iemand gedood zou worden?'

'Ik hoopte dat ik het zou kunnen voorkomen, maar ik was er wel op voorbereid. Dat ben ik altijd, omdat ik dat moet zijn. Ik had echt gedacht dat die kerels eerder op de vlucht zouden slaan dan ze deden, maar er was één jonge wolf in de troep konijnen. Arme donder. Dat heeft-ie nu van zijn dapperheid.'

'Va? Heb je medelijden met hem?'

'Ja. Ik zal je iets vertellen, liefje, dat niemand in Deverry ooit zou

durven bekennen: diep in mijn hart heb ik medelijden met elke man die ik ooit heb gedood. Maar het was zijn Wyrd, en niemand kan iets aan zijn eigen Wyrd doen, laat staan aan die van een ander. Op een goeie dag zal mijn eigen Wyrd me te pakken krijgen, en ik twijfel er niet aan dat het hetzelfde zal zijn als die ik menig man heb toegebracht. Her is een soort afspraak met de goden. Iedere krijger maakt die. Begrijp je?'

'Ik geloof van wel. Het is jouw leven of het hunne, bedoel je?'

'Precies. Dat is het enige wat je kunt doen.'

Jill begon weer op verhaal te komen. Door het als Wyrd te beschouwen leek het weer eerlijk.

'Dat is de enige eer die ik nog heb, mijn afspraak met mijn Wyrd, vervolgde Cullyn. 'Ik heb al eens tegen je gezegd, maak jezelf nooit te schande, als je ooit in de verleiding komt om ook maar een kleine eerloosheid te begaan, denk dan aan je vader en wat die ene eerloze daad hem heeft gebracht - de lange weg en schande in de ogen van elke man van eer.'

'Maar was het dan niet je Wyrd om de dolk te krijgen?'

'Nee.' Cullyn vergunde zich een vluchtig glimlachje. 'Een mens kan zijn eigen Wyrd niet verbeteren, maar hij kan het wel door eigen toedoen slechter maken.'

'Maken de goden iemands Wyrd?'

'Nee. De goden zijn ook onderworpen aan Wyrd. Ze kunnen iemands Wyrd niet afwenden, hoe vurig hij ook bidt en hoe hij ook zijn best doet. Herinner je je het verhaal van Gwindyc, uit de Begintijd? De godin Epona probeerde zijn leven te redden, maar hij kon zijn Wyrd niet ontlopen. Ze wierp een speer naar de verdorven Rhwmanes, maar Gwindyc draaide zich om en kreeg de speer in zijn eigen zij.'

'Ja, en hij uitte geen enkele klacht. Maar de jongen die jij hebt gedood, jammerde wel.'

'Ik heb het gehoord.' Cullyns gezicht werd weer onbewogen, net als tijdens het gevecht. 'Maar dat mag je hem niet kwalijk nemen. Dat doe ik ook niet.'

Jill dacht even na, toen legde ze haar hoofd tegen zijn schouder. Cullyn sloeg zijn arm om haar heen en trok haar tegen zich aan. Hij bleef haar vader en hij was al wat ze op de wereld had.

Tegende avond kwam de boodschapper terug. Nadat hij met de tieryn en de heraut had gesproken, kwam raadsman Glyn terug.

'Heer Ynydd komt tegen de morgen om vrede verzoeken,' zei Glyn. 'En tieryn Braedd zal zijn verzoek inwilligen.'

De goden van ons volk zij dank! Dan trekken Jill en ik morgenochtend verder.'

Die nacht liet Cullyn Jill bij zich in bed slapen. Ze kroop tegen zijn brede rug en probeerde aan andere dingen dan het gevecht te denken, maar ze droomde er toch van. In haar droom rende ze weer naar Cullyn en zag ze de dode ruiter, maar toen ze opkeek was Cullyn verdwenen en stond Aifa daar, net zoals Jill zich haar altijd had voorgesteld, lang en sterk, met haar goudblonde vlechten om haar hoofd gewonden en een lange speer in haar hand. Ze droeg een schild met een afbeelding van de maan in haar donkere fase. Jill wist dat ze de maan niet kon zien als die donker was, maar in haar droom kon ze dat wel. Omdat ze zichzelf in het bijzijn van Aifa niet te schande wilde maken, dwong Jill zichzelf naar de dode ruiter te kijken. Terwijl ze keek veranderde zijn hele lichaam in bloed dat helemaal door de aarde werd opgenomen, tot er niets anders meer was dan gras, sappig, groen gras. Toen ze opkeek glimlachte Aifa tegen haar en was de maan op het schild vol.

Jill werd wakker en luisterde naar het geruststellende geluid van Cullyns gesnurk naast haar. Ze dacht goed over de droom na, om hem helemaal te kunnen onthouden. Ofschoon ze niet wist waarom, was ze ervan overtuigd dat hij erg belangrijk was.

II

Zeven lange jaren, sinds het teken van de leeuweriken aan de kust van Eldidd, trok Nevyn nu al door het koninkrijk, op zoek naar het kind dat zijn Wyrd in haar ziel had. De macht van de dweomer heeft ook zijn beperkingen, en geen enkele dweomermeester kan zich iemand voor de geest halen die hij niet tenminste één keer in levenden lijve heeft gezien. Vertrouwend op geluk dat meer dan geluk moest zijn, had Nevyn zijn paard gezadeld en zijn muildier beladen met kruiden en artsenumiddelen. Zo trok hij zonder ophouden van plaats naar plaats, waarbij hij in zijn onderhoud voorzorg door de kwalen van de armen te genezen. Nu was hij, terwijl de zoveelste zomer ten einde liep, op weg naar Cantrae, een stad in het noordoosten van het land. Hij had daar een goede vriend, Lidyn, de artsenuimenger, bij wie hij gerieflijk de winter kon doorbrengen.

De weg naar Cantrae voerde door een eindeloos grazig heuvelland met groepjes witte berken in de kleine dalen. Op een bijzonder mooie middag reed hij daar in een kalm gangetje, het paard mocht zijn eigen tempo kiezen en het muildier sjokte er achteraan. Hij was zo diep in gepeins dat het bijna een trance was, zijn gedachten bij de vrouw aan wie hij altijd zou denken als Brangwen, ook al was ze nu een

kind met een andere naam. Opeens werd hij uit zijn gepeins gewekt door het gekletter en gestamp van een bereden krijgsbende die in zijn richting de heuvel af kwam; ongeveer twintig man met het blazen van Aberwyn, de zilveren draak, op de schilden die naast elk zadel hingen. Aan het hoofd van de troep reed een jongen. Een van de mannen schreeuwde tegen Nevyn dat hij van het pad moest gaan, de weg vrijmaken. Nevyn leidde zijn paard haastig naar rechts, maar de jongen ging in de stijgbeugels staan en riep tegen de krijgsbende dat ze halt moesten houden.

Hardop vloekend, met veel getrappel van hoeven en gerinkel van tuig, deden de mannen wat hun bevolen werd. Toen Nevyn hen naderde zag hij tot zijn stomme verbazing dat de jonge aanvoerder hun beval het pad vrij te maken en de bejaarde kruidenman te laten passeren. De jongen, hooguit tien zomers oud, droeg de blauw, zilvergrijs en groene ruit van Aberwyn. Hij was werkelijk een van de mooiste kinderen die Nevyn ooit had gezien, met ravezwart golvend haar, grote diepblauwe ogen, volmaakte gelaatstreken en een mond zo zacht en fraai gevormd dat hij bijna iets meisjesachtigs had. Nevyn bracht zijn paard naast hem tot stilstand en maakte in het zadel een buiging voor hem.

'Mijn nederige dank, edele heer,' zei Nevyn. 'U bewijst me te veel eer.'

'Een man met zulk wit haar als het uwe, beste man, heeft recht op hoffelijkheid.' De jonge edelman wierp zijn mannen een hooghartige blik toe. 'Wij kunnen onze paarden waarschijnlijk makkelijker in toom houden dan u.'

'Tja, daar hebt u gelijk in. Zou u me de eer willen aandoen mij uw naam te zeggen?'

'Heer Rhodry Maelwaedd van Aberwyn.' De jongen schonk hem een innemende glimlach. 'En u vraagt zich ongetwijfeld af wat mannen uit Eldidd zo ver van huis doen.'

'Die vraag is inderdaad bij me opgekomen.'

'Ik was page bij mijn oom, Yvmur van Cantrae, maar mijn vader heeft een gedeelte van zijn krijgsbende gestuurd om me naar huis te halen. Mijn broer Aedry is kortgeleden gedood.'

'Dat verdriet me, edele heer.'

'Mij ook.' Heer Rhodry keek naar de teugels in zijn hand en drong zijn tranen terug. 'Ik hield veel van Aedry. Hij was heel anders dan

Rhys. Rhys is mijn oudste broer, ziet u, en hij kan zich echt honds gedragen.' Hij keek weer op en glimlachte schuchter. 'Dat zou ik eigenlijk niet tegen een vreemde moeten zeggen.'

'Inderdaad, heer, dat zou u niet moeten doen.'

Toen Nevyn in de blauwe ogen van de jongen keek, had hij bijna hardop gevloekt. Hij keek heel even in een ander paar ogen, keek erdoorheen in de ziel van een man wiens Wyrd onverbrekkelijk was verbonden met het zijne en dat van Brangwen. Tóen verdween het visioen.

'En blijft u nu voorgoed aan het hof van Aberwyn?' vroeg Nevyn.

'Waarschijnlijk wel. Ik denk dat mijn vader me thuis wil houden, omdat ik nu de tweede erfgenaam ben.'

'Dat zou ongetwijfeld zeer verstandig van hem zijn, heer. Misschien dat ik u in Aberwyn nog wel eens zal zien. Ik ga vaak naar Eldidd om kruiden te zoeken.'

Nevyn boog weer, een gebaar dat Rhodry beantwoordde met een minzaam handwuiwen. Toen zette hij zijn paard met een tongklakken aan en reed verder. Op de top van de heuvel keek Nevyn nog eens achterom naar de krijgsbende die in een stofwolk weggaloppeerde. Geluk en dubbel geluk, dacht hij, dank zij de heren van Wyrd! Die avond vond Nevyn onderdak in een sjofel herbergje langs de weg. Hij nam een kruk bij de haard - een oude, vermoeide man, zo te zien, die bij zijn kroes bier zat te knikkebollen en in de vlammen staarde. Geen van de andere gasten zei iets tegen hem, zelfs de rumoerige ruiters van de plaatselijke edelman niet. Hij sloot het lawaai buiten zijn waarneming en concentreerde zich op zijn tweede gezicht. In de haard vormden de vlammen de houtblokken en de gloeiende as een achtergrond voor het beeld dat hij opriep. Toen hij aan de jonge heer Rhodry dacht, zag hij de knaap in zijn geruite mantel gehuld bij een kampvuur een stuk brood eten, terwijl zijn mannen vlakbij zaten. Nevyn glimlachte en liet het beeld verdwijnen.

Eindelijk vond hij een aanwijzing. Hij had Brangwen vroeger, in al de levens die ze hadden gedeeld, altijd met de ziel van deze man verbonden gezien. Vroeg of laat, als Nevyn haar niet als eerste vond, zouden zij en Rhodry naar elkaar toe gehaald worden, en Nevyn wist nu waar hij Rhodry kon vinden. En hoe had hij destijds geheten, vroeg Nevyn zich peinzend af. Blaen, ja, zo had hij al die jaren geleiden geheten.

In de herberg heerste een drukte van lachende, schertsende, bier drinkende en dobbelende mannen. Nevyn voelde zich volkomen afgesneden van hen en het gewone leven dat ze vertegenwoordigden. Hij was bovendien erg moe en de herinneringen bestormden hem ongevraagd, even bitter als altijd. Het enige dat hij werkelijk wilde was sterven en vergeten, maar de dood werd hem ontzegd. Al heel lang geleden, dacht hij, maar in dat verre verleden lag het begin van alles.

DEVERRY, 643

Als men met een stok in het zand schrijft, zullen de golven en de wind de woorden weldra uitwissen. Dat zijn de fouten van gewone mensen. Als men woorden in een steen beitelt, blijven ze voor altijd bewaard. Een man die de dweomer verwerft, wordt een beitel. Alles wat hij verkeerd doet, wordt in de flank van de tijd zelf gegraveerd...

Het Geheime Boek van Cadwallon de Druïde

I

Het onweer begon bij zonsondergang, met harde wind en regen die het lentewoud deden sidderen. Tegen zonsopgang lekte het dak van de hut, een dun maar onophoudelijk straaltje in de hoek dat een spoor over de aarden vloer trok voor het onder de muur verdween. Rhegor stond er met zijn handen in zijn zijnaar te kijken.

'Weggaan zal niet makkelijk voor je zijn.'

'Ik weet het,' zei de prins. 'Maar ik ben hier voor het meifeest terug, dat beloof ik je plechtig.'

Rhegor glimlachte, alsof hij het betwijfelde. Hij nam een paar blokken van de houtstapel en legde ze in de kleine stenen haard. Toen hij ermet zijn hand boven wuifde, sprongen de vlammen op en laaiden langs de bast. De prins liet zijn adem met een licht gesis ontsnappen. 'Je zult van die bevliegingen voor kunstjes af moeten,' zei Rhegor. De ware dweomer ligt dieper dan dat.'

Datzeg je elke keer, maar ik kan niet liegen en zeggen dat ik er al aangewendben.'

Dat is waar. Je bent op jouw manier een goeie vent, Galrion.'

Rhegor rekte zich, lenig als een kat, en nam de prins met schrandere ogen op. Rhegor zag eruit als een oude boer, fors gebouwd, gekleedin een vuile bruine brigga, een effen, versteld hemd en een stuk touw om zijn middel bij gebrek aan een echte gordel. Zijn grijze haar

was kortgeknipt en verward; zijn grijze snor was nooit behoorlijk geknipt. Soms, wanneer hij zijn gedachten niet in bedwang had, vroeg prins Galrion zich af waarom hij zo onder de indruk was van deze man dat hij zijn bevelen blindelings opvolgde. Dat is de dweomer, dacht hij. Wie geeft er om rijkdom als je de dweomer hebt?

'Heb je over die verloofde van je nagedacht?' vroeg Rhegor.

'ja. Ik zal doen wat je me hebt opgedragen.'

'Je moet het doen omdat je de reden ervoor begrijpt, niet omdat je als een jachthond mijn bevelen opvolgt.'

'Natuurlijk. Maar weet je het zeker? Mag ik haar meebrengen?'

'Als ze het zelf wil. Trouw eerst met haar en breng haar dan mee.'

Rhegor keek de eenvoudige hut rond. 'Het is geen paleis, maar tegen de winter zullen we een beter huis bouwen.'

'En als ze niet mee wil komen?'

'Als ze uit vrije wil kiest, moet je haar loslaten.' Rhegor zweeg even om zijn woorden goed te laten doordringen. 'Maar alleen als ze vrijelijk kiest.'

'Maar als ze — als we - een kind zouden krijgen?'

'Wat dan nog?' Rhegor ving zijn mokkende blik op en keek hem net zo lang aan tot hij zijn ogen neersloeg. 'Een gelofte is een gelofte, jongen, en jij hebt haar trouw gezworen. Als dit een gewoon verstandshuwelijk was, zou het iets anders zijn, maar jij hebt haar uitverkoren en haar hart gewonnen. Een man die zijn woord niet kan houden kan nooit de dweomer verwerven.'

'Goed dan. Ik zal eerst naar Brangwen gaan voor ik de kwestie aan mijn vader voorleg.'

'juist. Zij heeft het recht het nieuws als eerste te vernemen.'

In zijn rood-met-wit geruite mantel gehuld besteeg Galrion zijn zwarte paard en reed het uitgestrekte eikenwoud in. Over een poosje zou hij als behoeftige banneling terugkeren om de dweomer te leren - als hij zichzelf van zijn oude leven kon bevrijden.

Galrion was de derde van de vier zoons van Adoryc, de Eerste Koning van heel Deverry. Met twee gezonde erfgenamen boven zich en nog een onder zich als reserve, was hij een onbelangrijke figuur, van jongs af aangemoedigd om zich uitsluitend aan zijn dierbare paarden en de jacht te wijden, zodat hij geen bedreiging zou vormen voor de rechten die zijn oudste broer op de troon had. Hij zag dan ook geert reden waarom hij het hof niet voorgoed zou verlaten, zodat hij de schatkist niet langer ten laste hoefde te komen. Hij betwijfelde alleen of zijn vader de dingen ook zo simpel zag. Adoryc de Tweede, het hoofd van een nog jonge en niet erg stabiele dynastie, zag maar zelden iets simpel.

En dan was er Brangwen, de dochter van een edelman, die Galrion boven een aantal andere huwelijkskandidaten had uitverkoren. Nog maar een paar maanden geleden had hij zoveel van haar gehouden, dat het oponthoud van hun verlovingstijd hem een onrechtvaardige kwelling had geleen. Nu zag hij haar als een blok aan zijn been. Rhegor gaf toe dat Galrion minder snel met zijn studie zou vorderen als hij een vrouw en kinderen had dan wanneer hij alleen zou zijn. Een getrouwd man had nu eenmaal bepaalde plichten te vervullen, zei Rhegor altijd. Maar Galrion, wiens vorstelijke grillen tweeëntwintig jaar lang waren ingewilligd, was niet in de stemming om over plichten te praten. Hij was gewend altijd alles te krijgen wat hij wilde, en hij had nog nooit zo vurig naar iets verlangd als naar de macht van de dweomer. Hij hongerde en dorste ernaar.

Of nee, dacht hij tijdens zijn natte rit door het bos, de wens om de dweomer te bezitten, was een begeerte die ergens diep in zijn binnenste brandde. Vroeger had hij gedacht dat hij Brangwen begeerde, maar die hartstocht was verdreven door een nieuwe begeerte. Uit die geheime kennis putten, de geheimen van het universum leren kennen en beheersen, machten en krachten bedwingen waarvan slechts weinigen het bestaan vermoedden - vergeleken met een dergelijke beloning leek gewone liefde nog slechts zo kostbaar als een kiezelsteen in de modder.

De prins hoefde geen lange rit te maken. Een van de vele dingen die Galrion verwonderde, was het feit dat Rhegor zo dicht bij de Falconclan en Brangwen was gaan wonen, dat Galrion zowel hem als dweomer op zijn weg had gevonden. Als hij maar twintig kilometer verder naar het zuiden was gegaan, zou ik hem nooit hebben gevonden, dacht Galrion. Ja, dweomer moet mijn Wyrd zijn. De gedachte kwam bij hem op dat zijn liefde voor Brangwen waarschijnlijk gewoon een werktuig was in de handen van zijn Wyrd, dat hem naar Rhegor had getrokken. Rhegor zelf had er natuurlijk al op gezinspeeld dat er andere, belangrijke redenen waren waarom Galrion van haar was gaan houden; de gedachte aan die zinspelingen maakte Galrion tamelijk angstig.

Toende motregen wegstierf in een bewolkte middag, kwam hij van het woud in het open veld en zag de dun van de Falcon, op de top van een kunstmatige heuvel, opgeworpen als verdediging in dit vlakke land. Langs de onderkant van de heuvel liepen een greppel en een aarden wal, langs de bovenkant een houten omheining onderbroken door een met ijzer beslagen poort. Binnen deze omheining stonden de broch en een aantal houten schuren en keten voor de bedienden.

Toen Galrion zijn paard binnenleidde, kwam het modderige binnen-

plein plotseling tot leven - een stalknecht schoot toe om zijn paard over te nemen, een page om zijn zadeltassen aan te nemen, de kamerheer om hem te begroeten en hem met veel plichtplegingen naar binnen te begeleiden. Terwijl de bejaarde kamerheer met de zware houten deur worstelde, keek de prins omhoog. Op de balk boven de deuropening hing een afgehakt hoofd, zwart verschrompeld, met regendruppels aan de overblijfselen van een blonde baard. Brangwens vader, Dwen, bleef de gewoonten van de krijgslieden uit de Begintijd trouw. Hoe ernstig de priesters hem ook berispten, hoe vaak zijn dochter hem vroeg het te laten weghalen, Dwen wilde geen afstand doen van zijn trofee, het hoofd van zijn ergste vijand uit een lange bloedvete.

De grote zaal was warm en rokerig en werd hier en daar verlicht door de vuren die aan weerszijden brandden. Bij de grootste van de twee haarden zaten Dwen en Gerraent in gebeeldhouwde stoelen te drinken terwijl een troep jachthonden in het stro aan hun voeten lag te slapen. Gerraent stond op om Galrion te begroeten, maar Dwen bleef zitten, onderuitgezakt in zijn stoel, een man met een hoogrood gezicht en waterige ogen die tussen huidplooiën uit keken. Het was moeilijk te geloven dat hij er in zijn jeugd waarschijnlijk net zo had uitgezien als zijn zoon, een lange, blonde krijger, breedgeschouderd, met een arrogante beweging van zijn hoofd.

'Goede morgen, mijn leenheer,' zei Gerraent. 'Mijn zuster is in haar kamer. Ik zal haar door een page laten roepen.'

'Graag.' Galrion boog voor Dwen. 'Edele heer.'

'Ga zitten, jongen, en drink wat bier.' Dwen hijgde onder het spreken, toen kreeg hij een hoestbui waar hij bijna in stikte.

Galrion rilde en voelde hoe de haren in zijn nek overeind gingen staan, alsof hij door een windvlaag was beroerd. Hoewel Dwen al jaren ziek was en zijn toestand nooit scheen te verergeren, wist Galrion in een vlaag van dweomer-inzicht dat hij weldra zou sterven. Een page bracht Galrion bier, een welkome afleiding van Dwens ziekte. Toen Galrion de kroes hief om Gerraent toe te drinken, bracht Gerraent een glimlachje te voorschijn, niet meer dan een nauwelijks merkbaar trekken van zijn mond. Er was geen dweomer voor nodig om te weten dat Gerraent hem haatte. Galrion vroeg zich vluchtig af waarom.

De deur aan de andere kant van de zaal ging open en Brangwen kwam binnen, gevolgd door haar dienaar. Ze was een lang meisje, slank en gracieus in een donkergroen kleed, haar lange blonde haar aan de achterkant bijeengehouden met een eenvoudige speld, zoals een ongetrouwde vrouw betaamde. Haar ogen waren diep en blauw als een

rivier in de winter. Het mooiste meisje van heel Deverry, noemden de mannen haar, met een gezicht dat voor elke weldenkende man al voldeed als bruidsschat. Overmand door de liefde die hij meende te hebben uitgebannen, stond Galrion op om haar te begroeten. Hij nam haar beide handen in de zijne.

'Ik had niet gedacht u zo spoedig weer te zien, mijn prins,' zei Brangwen. 'Dit verheugt me.'

'Mij ook, vrouwe.'

Galrion bood haar zijn stoel aan, nam een voetenbankje over van de dienstbode en zette het neer zodat Brangwen haar voeten niet op de vochtige, met stro bestrooide vloer hoefde te zetten. Hij zette zich op de rand van het bankje en glimlachte tegen haar terwijl zij lachte, zo vrolijk als zonlicht in een donker vertrek.

'Wil zijne hoogheid mij de eer aandoen morgen met me op jacht te gaan?' vroeg Gerraent.

'Dat zal ik niet, met uw permissie,' zei Galrion. ik heb dingen te bespreken met mijn vrouwe.'

'Ze is je vrouw nog niet.' Gerraent draaide zich bruusk om en beende de zaal uit.

Toen hij de deur achter zich dichtsloeg, schrok Dwen op uit zijn dutje, keek om zich heen en viel weer in slaap.

'O heden, Gwennie,' fluisterde Galrion. ik hoop niet dat ik je broer heb beledigd door morgen niet met hem mee te gaan.'

'Ach, Gerro is tegenwoordig zo humeurig. Er valt geen verstandig woord met hem te praten. Vind je ook niet, mijn schat, dat hij zou moeten trouwen? Hij stelt het wel heel lang uit. Hij wordt deze zomer al twintig.'

'Dat vind ik zeker.' Galrion dacht aan zijn dweomer-voorgevoel van Dwens naderende dood. 'Hij zal tenslotte te zijner tijd de Falcon zijn. Heeft hij een bepaalde vrouw op het oog?'

'Niet echt, nee. Jullie mannen kunnen zulke monsters zijn.' Brangwen giechelde en verborg haar mond achter haar hand. 'Maar, nu ja,

Gerro gaat vaak op jacht met heer Blaen van de Boar en zijn zuster is verrukt van Gerro. Ik heb geprobeerd allerlei goeds over haar te vertellen, maar hij luistert nauwelijks.'

'Ik heb jonkvrouwe Ysolla aan het hof gezien. Het is een bekoorlijk meisje, maar niets vergeleken bij jou, natuurlijk.'

Het compliment ontlokte Brangwen opnieuw gegiechel en een blos.

Zewas soms een hulpeloos klein ding, in tegenstelling tot de vrouwen aan het hof die waren opgeleid om een deel van de heerschappij op zich te kunnen nemen. Er was een tijd geweest dat Galrion zich erop had verheugd het karakter van zijn vrouw te kunnen vor-

men en bijschaven; nu kwam als vanzelf de gedachte bij hem op dat dat te veel van zijn tijd zou vergen.

'Weet je war Ysolla me heeft verteld?' vroeg Brangwen. 'Ze zei dat Blaen jaloers op je is.'

'Heus? Als dat waar is, zou het niet best zijn.'

'Waarom niet?'

'Alle goden, denk eens na! Het geslacht Boar is betrokken geweest bij een aantal complotten tegen de vorige dynastie. Rivaliteit in de liefde wordt een politieke kwestie als een van de twee rivalen een prins is.'

'O ja, neem me niet kwalijk.'

Ze keek zo verdrietig bij zijn uitval, dat Galrion op haar hand klopte. Ze fleurde meteen op en boog zich voorover, zodat hij haar op haar wang kon kussen.

De omstandigheden beletten de prins het noodzakelijke gesprek met zijn verloofde te hebben. Gerraent hield hen de hele avond knorrig gezelschap. De volgende morgen, die helder en zonnig was, installeerde Brangwen haar vader buiten op het slotplein en ging met haar borduurwerk bij hem zitten. Tot Galrions ergernis bleef de oude man klaarwakker. Toen Gerraent dan ook voor hij op jacht ging nog even langs kwam, besloot Galrion dat hij, omdat hij binnenkort toch Gerraents oudere broer zou zijn, zijn gezag maar eens moest laten gelden.

'Wacht even, Gerro,' zei hij. ik rijd toch maar een eindje met je mee.'

'Dat is prima.' Gerraent wierp hem een blik toe die precies het tegenovergestelde zei. 'Page, ga eens gauw de prins zijn paard zadelen.' Voorafgegaan door een troep honden en gevolgd door twee bedienden reden Galrion en Gerraent naar het woud. Het fort van de Falcon-clan lag eenzaam aan de rand van het koninkrijk. In noordelijke richting strekten de landbouwgronden van de clan zich uit tot die van de Boar, hun enige naaste buur. In oostelijke en zuidelijke richting lag alleen niet opgeëist land, velden en ongerept woud. Galrion bedacht opeens dat Brangwen zich ongetwijfeld verheugde op het leven van pracht en praal aan het hof, dat hij haar niet langer kon geven.

'Tja, jongere broer,' zei Galrion tenslotte. 'Er is iets dat ik met je zou willen bespreken. Jonkvrouwe Brangwen heeft me verteld dat je het hart hebt gewonnen van Ysolla van de Boar. Ze zal een uitstekende echtgenote zijn.'

Gerraent staarde recht voor zich uit naar de weg.

'Je bent nu een man,' zei Galrion. 'Het wordt omwille van de clan tijd dat je trouwt. Het hoofd van een clan moet erfgenamen hebben.'

'Een waar woord. Ik ken mijn plicht jegens mijn clan.'

'Nou dan? Blaen en jij zijn gezworen vrienden. Het zou een geweldig goede verbintenis zijn.'

'Heeft Gwennie je tot dit gesprek aangezet?'

Ja.'

Gerraent keek verbitterd voor zich uit.

'Mijn zuster kent eveneens haar plicht jegens de clan.'

Ze reden voort, Gerraent in gedachten verdiept, zijn hand aan het gevest van zijn zwaard. Galrion vroeg zich af hoe deze trotse man zou reageren als Galrion zijn zuster naar een hut in het bos voerde in plaats van naar het paleis. De prins ergerde zich opnieuw over zijn domheid om zich net toen hij de dweomer had gevonden, te gaan verloven.

'Denkt Gwennie dat Ysolla me wil hebben?' vroeg Gerraent.

'Ja. En ze brengt een mooie bruidsschat mee.'

Weer reden ze een tijdje zwijgend naast elkaar terwijl Gerraent nadacht, met een nerveus trekken van zijn mond alsof de gedachte aan een huwelijk met een knappe, rijke jonge vrouw hem pijn deed. Tenslotte haalde hij zijn schouders op alsof hij een last afwierp,

'Verleen me een gunst, oudere broer,' zei Gerraent. 'Wil je met me meegaan naar Blaen als mijn getuige bij de verloving?'

'Met genoeg. Zo spoedig mogelijk?'

'Waarom niet? Hoe eerder hoe beter.'

Aan het avondmaal heerste een feestelijke stemming. Hoewel het grondgebied van de Falcon-clan uitgestrekt en welvarend was, had de laatste generatie maar weinig zoons voortgebracht. Als Gerraent zonder erfgenaam zou sterven, zou de clan met hem uitsterven en zou het grondbezit aan de Eerste Koning komen om opnieuw te worden toegewezen. Galrion zag dat Gerraent af en toe naar zijn tafeldolk keek, waarin een valk gegraveerd was, het symbool van de clan en zijn hele leven, zijn plicht en zijn macht.

Nadat Brangwen haar vader van de tafel had weggeleid, kreeg Galrion de gelegenheid voor een rustig gesprek met Gerraent.

'Jonkvrouwe Brangwen plaagde me gisteravond,' begon Galrion.

'Volgens haar is Braen jaloers op mij. Is dat alleen maar meisjespraat?'

'Nee, het is waar,' bekende Gerraent onwillig. 'Maar ze praat er steeds over omdat het haar ijdelheid streelt. Blaen zal haar gauw genoeg vergeten. Mannen in onze positie sluiten verstandshuwelijken, geen huwelijken uit liefde.'

Galrion had een gevoel of er een koude hand langs zijn rug streek, de dweomer-waarschuwing voor gevaar. Die waarschuwing was nooit ongegrond gebleken, niet sinds hij hem als kleine jongen voor

het eerst had gevoeld toen hij in een boom klom en zonder te weten waarom, had geweten dat de tak waarop hij zat zou breken.

De dun van de Boar-clan lag een volle dag rijden naar het noorden. Een stenen broch verhief zich drie verdiepingen hoog boven een geplaveide binnenhofen keurige houten huizen voor de belangrijke bedienden. Aan de ene kant stonden de stallen die eveneens dienst deden als kazerne voor de twaalfkoppige krijgsbende. Heer Blaens grote zaal had een doorsnede van twaalfmeter en een met stro bedekte stenen vloer. Aan weerszijden van de ere-haard hingen fraaie tapijten en er stond een overvloed aan fraaie meubelen. Toen hij er binnenging, had Galrion het idee dat Brangwen in dat fort heel wat gelukkiger zou zijn dan in een hut in de wildernis.

Blaen kwam hen persoonlijk begroeten en nam hen mee naar de eretafel. Hij was een slanke man met rossig haar, knap op een enigszins minzame manier, met blauwe ogen die altijd om een kwinkslag schenen te glimlachen,

'Goedemorgen, prins,' zei Blaen. 'Wat verschaft me de eer van uw bezoek?'

'Mijn broer en ik zijn gekomen om u een enorme gunst te vragen. Mijn broer heeft besloten dat het tijd wordt dat hij gaat trouwen.'

'Nee maar, is het heus?' Blaen wierp Gerraent een glimlach toe. 'Een verstandige beslissing, omdat er geen erfgenamen voor jullie clan zijn.'

'Als het zo'n verstandige beslissing is,' snauwde Gerraent, 'waarom heb jij die dan zelf nog niet genomen?'

Blaen verstrakte als een hert dat een meute jachthonden ziet.

'Ik heb twee broers.'

Er viel een pijnlijke stilte. Gerraent staarde in de haard; Blaen staarde de prins aan; Galrion wist niet waar hij moest kijken.

'O, vervloekt!' zei Blaen kortaf. 'Laten we er geen doekjes om winden. Gerro, wil je mijn zuster hebben of niet?'

'Ja. En ik bied je mijn verontschuldigingen aan.'

Toen Galrions ogen die van Blaen ontmoetten, zag hij alleen een man die zijn vriend wilde zijn - ook al leek het onwaarschijnlijk, hij was van goede wil. En toch gleed de dweomer-waarschuwing als sneeuw langs zijn rug.

Galrion ging in zijn functie van getuige van de man die aanzoek kwam doen, naar het vrouwenvertrek, een halfronde kamer boven de grote zaal. Op de vloer lagen tapijten in de clankleuren blauw, groen en goud; op een fraai gebeeldhouwde tafel stonden zilveren kandelaars. Rodda, de douairière van de clan, zat in een met kussens beklede stoel voor het raam, terwijl Ysolla op een krukje naast haar moeder

zat. Om hen heen lagen plukjes wol van het spinwerk dat hij de nadering van de prins waarschijnlijk opgeruimd was. Rodda was een gezette vrouw met diepliggende grijze ogen en een gedecideerd, maar vriendelijk glimlachje; Galrion had haar altijd graag gemogen wanneer hij haar aan het hof ontmoette. Ysolla was een knap meisje van zestien, slank en blond, met grote vurige ogen.

'Ik kom een aanzoek doen, vrouwe.' Galrion knielde voor de twee vrouwen. 'Heer Gerraent van de Falcon zou graag willen dat jonkvrouwe Ysolla met hem trouwt.'

Toen Ysolla met een kreet haar adem inhield, wierp Rodda haar een scherpe blik toe.

'Dit is een ernstige zaak,' verklaarde Rodda. 'Mijn dochter en ik moeten dit zorgvuldig overwegen.'

'Maar moeder!'

'Vrouwe,' richtte Galrion zich tot Rodda. 'Hebt u bezwaren tegen heer Gerraent?'

'Nee, maar ik wil niet dat mijn dochter zich gedraagt als een uitgehongerd jong hondje dat een been grijpt. Zegt u maar tegen Gerraent dat we de kwestie in beraad nemen, maar mijn zoon mag wel de bruidsschat bespreken als hij wil - voor het geval Ysolla het aanzoek aanneemt.'

Blaen besprak de bruidsschat breedvoerig. Ysolla had haar bruidskist natuurlijk al jarenlang gevuld met geborduurde spreien, gewaden en het geborduurde hemd dat haar man op zijn trouwdag zou dragen. Daarbij bood Blaen nog tien ruinen aan, vijf witte koeien en een telganger voor Ysolla.

'Gerro,' zei Galrion. 'Dat is geweldig royaal.'

'Wat?' Gerraent keek geschrokken op. 'O, ik vind alles best.'

Die avond gedroeg Gerraent zich echter als de volmaakte geliefde, gelukkig dat zijn beminde eindelijk de zijne zou worden. Aan tafel zaten Ysolla en hij samen op een bank en Gerraent sneed stukjes vlees voor haar af die hij haar voerde of ze al getrouwd waren, een gebaar dat Ysolla deed stralen van geluk. Galrion en Rodda, die naast elkaar zaten, sloegen het stel gade en wisselden af en toe een peinzende blik. Omdat de bard zong en Blaen met zijn broer Camlann zat te lachen, konden Galrion en Rodda onder vier ogen praten,

'Wat denk je,' zei Rodda, 'zou Gerraent te zijner tijd van mijn dochtergaan houden?'

'Hij zou wel gek zijn als hij het niet deed.'

'Wie kan zeggen wat mannen gaan doen?'

Galrion brak een snee brood doormidden en bood haar de helft aan. 'Is dit beter dan helemaal geen brood?'

'U bent een wijs man voor iemand die nog zo jong is, prins.' Rodda nam het brood aan, 'Komt dat doordat u altijd aan het hof hebt gewoond?'

Inderdaad, want als je ooit een oude prins wil worden, moet je ieders kleinste handbeweging in het oog houden en je oren spitsen bij elk woord dat ze spreken.'

'Dat heb ik ook tegen je kleine Gwennie gezegd. Het leven aan het hof zal in het begin moeilijk voor haar zijn. Het is maar goed dat ze een man heeft zoals jij om over haar belangen te waken.'

Galrion voelde een steek van zelfverwijt. Ik ben net zo slecht als Gerro, dacht hij. Ik moet Gwennie minstens een halve snee brood kunnen aanbieden - tenzij ik een man voor haar vind die haar het hele brood kan geven.

De beleefdheid eiste dat Galrion en Gerraent een paar dagen de gastvrijheid van de Boar-clan aanvaardden. Hoe beter Galrion Blaen leerde kennen, hoe meer sympathie hij voor hem ging voelen. Hij was niet alleen royaal, hij was ook ontwikkeld, hij waardeerde de liederen van zijn bard en hij bezat een grote kennis van oude verhalen en overleveringen. Nog meer bewondering kreeg Galrion voor Rodda, die in haar positie van adellijke weduwe een ongeëvenaarde tact ten toonspreidde. Ze zou een perfecte schoonmoeder voor Brangwen zijn. Af en toe herinnerde Galrion zich Rhegors opdracht om haar vrij te laten kiezen, maar hij betwijfelde of Gwennie, arme kleine onschuldige Gwennie, zo'n belangrijke beslissing zelfstandig zou kunnen nemen.

Later die dag vergezelde de prins Rodda op een wandeling door de tuin. De voorjaarszon scheen warm op de glanzende bladeren en de schuchtere rozeknoppen.

'Ik heb grote bewondering voor uw zoon,' begon Galrion. 'Hij zou eerder aan mijn hof thuishoren.'

'Dank u, prins.' Rodda weifelde even; ze vroeg zich ongetwijfeld af hoe ze deze onverwachte lof in het voordeel van haar zoon kon benutten. 'Ik ben u zeer dankbaar dat u zo'n hoge dunk van hem hebt.' 'Er is alleen één kleinigheid. U zult me mijn openhartigheid wel willen vergeven en ik zweer u dat een eerlijk antwoord Blaen geen nadeel zal berokkenen. In hoeverre benijdt hij me Gwennie?'

'Mijn zoon kent zijn plicht jegens de troon, ongeacht zijn gevoelens.' 'Daar heb ik nooit aan getwijfeld. Ik vroeg me alleen af hoe groot zijn eergevoel zou zijn waar het hartsaangelegenheden betrof. Laat me nog eens heel openhartig zijn. Stel dat Brangwen niet langer met mij verloofd zou zijn. Zou hij haar dan afwijzen als een versmadede vrouw?'

Rodda's mond viel heel even open, als bij een boerenmeisje, voor ze haar beschaafde terughoudendheid herkreeg.

'Mijn prins moet wel worden gekweld door een intens dilemma om zo te spreken.'

'Dat wordt hij, maar ik smeeik u, vraag hem niet waarom. Hij wil u dit zeggen: hij maakt zich zorgen over Brangwens roekomst. Aan het hof zullen de vleiers op haar afkomen als vliegen op gemorste mede.'

'Niet alleen vliegen, prins. Wespen komen ook op gemorste mede af. En Gwennie is erg mooi.'

'Dat is ze.' Plotseling verscheurd door verdriet, vroeg Galrion zich af of hij haar inderdaad zou kunnen loslaten. 'En ik heb veel van haar gehouden.'

'Doet u dat nu dan niet meer?' Rodda trok een vragende wenkbrauw op.

Galrion liep een eindje voor haar uit en wachtte op haar in de schaduw van een lindeboom. Hij greep een laaghangende tak, stroopte de blaadjes van een twijgje en wreef ze tussen zijn vingers voor hij ze liet vallen.

'Mijn prins heeft zware zorgen,' zei Rodda.

'Zijn zorgen gaan alleen hem aan, vrouwe. Maar u hebt mijn vraag niet beantwoord. Zou Blaen met Gwennie trouwen als hij kon?'

'O, ogenblikkelijk. Mijn arme jongen is betoverd door haar blauwe ogen, dat zweer ik u. Hij wilde zijn aanzoek uitstellen tot ze meerderjarig zou zijn en toen, nou ja...'

'Was de prins hem voor en gaf de Boar opnieuw reden tot ergernis jegens het bewind van de Eerste Koning. Hoe zou de Boar reageren als zijn moeder liet doorschemeren dat de prins was gezwicht voor een eerdere verplichting?'

'Ik weet zeker dat hij de prins altijd zou respecteren.'

Galrion maakte glimlachend een diepe buiging voor haar. Het zou allemaal terecht komen, hield hij zichzelf voor. Maar bij de gedachte aan Brangwen in de armen van een andere man, laaide er een felle woede in hem op.

Toen de dag kwam dat Galrion naar het hof terug moest, vergezelde Gerraent hem een eindweegs, gewoon omdat dat van hem verwacht werd. De prins glimlachte en keuvelde tot Gerraent hem had kunnen vermoorden en zijn lijk in een greppel langs de weg achterlaten. Eindelijk kwamen ze aan de tweesprong en Gerraent keek, op zijn paard gezeten, de prins na tot diens rood-met-wit geruite mantel in de verte verdween.

Nog drie weken. Nog maar drie weken, dan zou de prins uit Dun Deverry terugkomen om Brangwen mee te riemen. En Gerraents hart zou met haar meegaan, gebroken.

Toen Gerraent in de dun terugkwam, zat Brangwen buiten in de zon te naaien. Hij gaf zijn paard aan Brythu, zijn page, en ging als een hond aan haar voeten zitten. Haar goudblonde haar glansde als fijn-gesponnen garen en kroesde om de zachte huid van haar gezicht. Toen ze tegen hem glimlachte, was dat als een dolksteek in zijn hart. 'Wat ben je aan het naaien?' vroeg hij. 'Iets voor je uitzet?'

'Nee, een hemd voor jou. Het laatste dat ik voor je zal maken. Maar dat is niet erg. Ysolla kan prachtig naaien. Ik wil wedden dat jouw trouwhemd heel wat mooier is dan dat voor mijn arme Galrion.'

Gerraent stond op, aarzelde en ging weer zitten, verstrikt in zijn oude kwelling dat zijn mooie zuster, het enige mooie in zijn leven, hem zou maken tot iets dat lelijk en onrein was, evenzeer veracht door de goden als door de mensen, als ze zijn afwijking ooit aan de weet zouden komen. Opeens gaf ze een gil. Voor hij wist wat hij deed, was hij opgesprongen.

'Ik prikte alleen met die ellendige naald in mijn vinger,' zei Brangwen lachend. 'Kijk niet zo verschrikt, Gerro. Maar ach, nu is er een druppel bloed op je hemd gekomen. Verdorie.'

Het rode veegje zat tussen het patroon van dooreengestrengelde rode banden en slingers.

'Dat ziet niemand,' zei Gerraent.

'Zolang het geen slecht voorteken is, heb je gelijk. Je zal er nog wel meer bloed op krijgen. Jij maakt je altijd zo vuil als je op jacht gaat, Gerro.'

'Ik zal het niet op de jacht dragen voor het begint te slijten. Het wordt mijn beste hemd, het laatste dat je voor me hebt genaaid.' Gerraent nam haar hand en kustte de bloeddruppel weg.

Later die avond ging Gerraent het donkere, stille binnenplein op en liep rusteloos heen en weer. In het maanlicht zag hij het afgehakte hoofd van de oude Samoryc met lege oogkassen woedend op hem neerkijken. Vroeger had dat soort trofeeën elke vesting en burcht gesierd, maar een paar jaar geleden hadden de priesters in visioenen gezien dat koppensnellen de grote Bel onwelgevallig was geworden. Van alle edelen in de omtrek was Dwen de laatste die zich daar niets van aantrok. Gerraent herinnerde zich nog goed dat de priesters hem kwamen bezweren de trofee weg te halen. Gerraent, destijds nog een klein jochie, had zich achter zijn moeders rokken verscholen toen Dwen had geweigerd en bulderend van het lachen had gezegd dat de goden, als ze het hoofd werkelijk weg wilden hebben, het gauw genoeg

zouden laten weggroten. De priesters waren verslagen, onder het uiten van een rituele vloek, weggegaan.

'Ik ben die vloek,' zei Gerraent tegen Samoryc. 'Ik ben de vloek die de goden onze clan hebben gezonden.'

Hij ging op de grond zitten en hilde.

De dagen verstreken traag, lange dagen vol kwelling, tot Gerraent zijn zusters nabijheid ontvluchtte en naar Blaen reed, zogenaamd om zijn jonge verloofde te zien. Blaen en hij waren meer dan vrienden; toen ze het jaar tevoren samen ten strijde waren getrokken, hadden ze gezworen dat ze aan eikaars zijde zouden vechten tot ze allebei dood waren of allebei hadden gewonnen, en ze hadden die eed met druppels van hun eigen bloed bezegeld.

Gerraent bracht een paar prettige dagen in gezelschap van zijn gezworen vriend door met drinken aan Blaens haard, jagen in zijn bosgebied of zonder bepaald doel over zijn domein rijden met de krijgsbende achter hen. Gerraent benijdde Blaen omdat hij een krijgsbende had. Hij was vastbesloten er zelf ook een te nemen; de tien paarden die hij met Ysolla's bruidsschat zou krijgen, zouden een uitstekend begin zijn, en Brangwens koninklijk huwelijk zou de Falcon ook rijkdom brengen in de vorm van een lwdd, een soort zoengeld - al was het te weinig om het verlies van haar te kunnen vergoeden.

Op de derde dag reden Gerraent en Blaen laat in de middag uit. Genietend van eikaars zwijgend gezelschap reden ze op hun gemak door de velden, tot ze bij een lage heuvel kwamen die uitkeek over de weilanden. Beneden graasde, onder de hoede van een paar jongens en een hond, Blaens kudde witte runderen met de roestkleurige oren.

'Laten we hopen dat er van de zomer geen oorlog komt,' zei Blaen.

'Wat? Wat bezielt jou? Word je een oud wijf?'

'Ik ben nog niet aan het opslobberen van eieren toe, maar ik zal je iets vertellen dat ik nooit tegen iemand anders zou zeggen. Ik zou soms willen dat ik als bard was geboren en over oorlogen zong in plaats van ze te voeren.'

Gerraent, die dacht dat het een grap was, begon hard te lachen, maar hij hield op toen hij de ernstige blik in Blaens ogen zag. Hij zat er de hele terugweg over te piekeren, omdat hij zich Blaens kalme moed in een gevecht herinnerde en zich afvroeg hoe het mogelijk was dat iemand liever bard zou willen zijn dan krijgsman. Tegen zonsondergang waren ze bij de dun terug. Toen Gerraent afsteeg, zag hij dat Brythuuit de stal kwam rennen.

'Heer!' bracht de jongen hijgend uit. 'Ik ben net aangekomen. Uw vader is stervende.'

'Neem het beste paard uit mijn stal,' zei Blaen. 'Rij hem kapot, als het moet.'

Toen hij wegreed, liet Gerraent de page achter om sneller te kunnen rijden. Hij reed door de schemering, afwisselend in draf en in galop, zelfs toen het donker werd en het pad in het bleke maanlicht gevaarlijk werd. Het kwam geen moment bij hem op dat hij van zijn paard geworpen zou kunnen worden. Het enige aan wie hij kon denken waren zijn vader, die zou sterven zonder zijn zoon nog te hebben gezien, en Brangwen, die alleen de stervende moest verzorgen. Telkens wanneer zijn paard struikelde, liet hij het even kalmer lopen, om het meteen daarop weer aan te sporen. Eindelijk bereikte hij het dorpje aan de rand van zijn landgoed. Hij bonsde op de deur van de herberg tot de waard in zijn nachthemd, met een kaars in de hand, naar beneden kwam gesneld.

'Kun je mijn paard verwisselen?' vroeg Gerraent.

'Vrouwe Brangwen heeft de schimmel voor u hier laten brengen.'

De schimmel was het snelste paard in de stal van Falcon. Gerraent verwisselde zadel en teugel, wierp de herbergier een muntstuk toe en zette de schimmel aan tot een galop, recht uit het kaarslicht het in duister gehulde pad op. Eindelijk zag hij de dun voor zich opdemen, de omheining donker tegen de sterrenhemel. Hij spoorde de schimmel nog tot een laatste krachtsinspanning aan en galoppeerde de openstaande poort binnen. Toen hij afsteeg kwam de kamerheer haastig de broch uit.

'Hij leeft nog,' riep Draudd hem toe. ik zorg wel voor het paard.'

Gerraent rende de wenteltrap op en de gang door naar zijn vaders kamer. Dwen lag door kussens gesteund in bed, zijn gezicht was grauw, zijn mond hing slap en vocht om iedere ademtucht. Brangwen zat naast hem met zijn hand in de hare.

'Hij is thuis, va,' zei ze. 'Gerro is er.'

Toen Gerraent naar het bed kwam, hief Dwen zijn hoofd op en zocht hem met zijn tranende ogen. Hij probeerde iets te zeggen, maar begon te hoesten en gaf een golf bloeddoorlopen slijm op dat glinsterend wegdroop toen zijn hoofd achterover viel. Hij was dood. Gerraent wiste het slijm met de rand van de deken van zijn vaders mond, toen sloot hij hem de ogen en vouwde hem de armen over de borst. De kamerheer kwam binnen, wierp een blik op het bed en wierp zich neer om aan Gerraents voeten te knielen - aan de voeten van de nieuwe Falcon, het hoofd van de clan en zijn enige hoop.

'Heer, ik zal onmiddellijk een page naar de koning sturen. We moeten zorgen dat de bruiloftsstoet niet vertrekt.'

'Dat is zo. Stuur hem bij zonsopgang op pad.'

Het zou drie dagen duren voor de boodschap dat Brangwens huwelijk gedurende de rouwtijd moest worden uitgesteld, Dun Deverry bereikte. Terwijl hij naar zijn vader keek werd Gerraent opeens miselijk van zelfverachting. Hij zou alles hebben gegeven om dat huwelijk tegen te houden, alles behalve dit. Hij gooide zijn hoofd achterover en begon te weklagen, de ene woordeloze kreet na de andere, alsof hij met dat geluid zijn gedachten kon verdrijven.

De volgende morgen kwamen de priesters van Bel uit de tempel om de begrafenis te leiden. Onder hun toezicht wasten Brangwen en haar dienstmeisje het lichaam, kleeadden het in Dwens mooiste ceremoniële gewaden en legden het op een baar. Terwijl de bedienden het graf dolven, borstelde en zadelde Gerraent zijn vaders beste paard. De stoet werd op het binnenplein opgesteld, de bedienden die de baar droegen, daarachter de priesters, dan Gerraent met het paard aan de teugel. Brangwen vormde, gesteund door haar dienaar en de kamerheer, de achterhoede. De opperpriester glimlachte koeltjes tegen Gerraent en wees op de balk boven de deur.

'Dat hoofd wordt er vandaag nog afgehaald, anders weiger ik uw vader te begraven.'

Aangezien hij een bediende die afgrijselijke taak niet wilde opdragen, klom Gerraent bij de broch omhoog, voorzichtig zijn weg over de ruwe stenen zoekend, terwijl de priester beneden met een mand stond te wachten. Toen Gerraent de deur bereikte, klemde hij zich aan de balk vast en bekeek het hoofd. Er was weinig van over, een lap zwart geworden huid over een schedel, restjes haar, een paar gebroken tanden.

'Dat was het dan, Samoryc. Jij en je oude vijand worden vandaag begraven.'

Gerraent trok zijn dolk en wrikte de verroeste spijkers los tot het hoofd met een akelige plof in de mand van de priester viel. Het dienstmeisje gilte; toen was het weer stil op het binnenplein, afgezien van het gestamp en gesnuif van het rusteloze paard.

De priesters leidden de stoet naar buiten en toen heuvelafwaarts naar het bosje dat de begraafplaats van de Falcon-clan was. Bij het zien van het graf van hun moeder begon Brangwen te huilen. Het nieuwe graf lag ernaast, een diepe greppel, tweeënhalve meter breed en drieënhalve meter lang. Toen Gerraent het paard erheen leidde, trok het aan de teugels en begon het nerveus te bewegen, alsof het wist welk Wyrd het wachtte. Gerraent gooide een wachtende bediende de teugels toe. Terwijl het paard zijn hoofd achterover gooide, trok

Gerraent zijn zwaard en doodde het snel met één enkele houw door de keel. Het dier strompelde hevig bloedend naar voren, zakte door

zijn benen en viel voorover in het graf. Gerraent deed een stap terug en veegde zijn zwaard gedachteloos af aan zijn brigga. Gedurende de rest van de plechtigheid stond hij met het zwaard in zijn hand omdat hij er geen moment aan dacht het weer in de schede te steken.

Aanvankelijk wist Gerraent zich nog aan zijn krijgsmanskalmte vast te houden, zelfs toen een snikkende Brangwen melk en honing over het lijk van hun vader goot. Maar bij de eerste schep aarde die op het gezicht van zijn vader viel, begaf zijn kalmte het. Hij viel jammerend op zijn knieën, wierp zijn hoofd achterover en slaakte steeds opnieuw die hoge, snikkende kreet. De gewaarwording van Brangwens handen op zijn schouders drong vaag tot hem door.

'Gerro! Gerro, Gerro, hou toch op, alsjeblieft.'

Gerraent liet zich door haar wegleiden, op haar leunend of zij de krijger was en hij het meisje. Ze nam hem mee naar de zaal en duwde hem in een stoel bij de haard. Hij zag de priesters terugkomen, zag hen om Brangwen heen dringen en hoorde hen met gedempte stemmen praten. Ze kwam naar hem toe met een kroes bier. Gerraent nam hem gedachteloos aan en dronk een slok, toen gooide hij hem bijna in haar gezicht. De drank rook naar geneeskrachtige kruiden. 'Drink op,' zei Brangwen kortaf. 'Drink het helemaal op, Gerro. Je moet slapen.'

Omwille van haar wurgde Gerraent het bittere spul naar binnen. Ze nam de lege kroes van hem aan op het moment dat hij in zijn stoel in slaap viel met een gevoel of hij in warm zonlicht wegzonk. Toen hij wakker werd, lag hij op zijn bed en brandde er een toorts in de ijzeren houder aan de muur. Blaen zat op de grond naar hem te kijken.

'Alle goden,' zei Gerraent. 'Hoe lang heb ik geslapen?'

'De avond is net gevallen. We zijn hier een paar uur geleden met zijn allen aangekomen. Mijn moeder en je verloofde wilden bij Gwennie zijn.'

Blaen stond op en schonk water uit de aarden kan op de vensterbank. Gerraent dronk het gulzig op om de bittere smaak van de kruiden weg te spoelen.

'Hoe lang wil je de rouwperiode laten duren?' vroeg Blaen.

'Wat mij betreft een jaar, maar dat zou wreed zijn tegenover onze zusters, vind je niet? Ik kan ook nog wel rouwen nadat ze getrouwd zijn.'

'Tot de herfst dan?'

Gerraent knikte en bedacht dat Gwennie dan nog een hele zomer van hem zou zijn. Toen herinnerde hij zich de reden waarom. Hij uitte

een jammerkreet en smeer de aarden beker zo hard tegen de muur dat hij in scherven viel. Blaen kwam naast hem zitten en greep hem bij de schouders.

'Stil toch, stil nou maar, hij is dood,' zei Blaen. 'Er is niets meer aan te doen.'

Gerraent legde zijn hoofd tegen Blaens borst en hilde. Ik houd van hem als van een broer, dacht hij. Ik dank de goden dat Gwennie niet met hem trouwt.

De eerste week na zijn terugkeer aan het hof was één lange frustratie voor prins Galrion, waarin hij geen gelegenheid kreeg om met zijn vader te spreken, behalve bij officiële plechtigheden. Hij wist dat hij ook aarzelde en dat hij hier en daar een kans liet glippen omdat zijn hart als een terriër met een rat vocht over de vraag of hij met Brangwen zou trouwen of haar aan Blaen laten. Tenslotte besloot hij de hulp in te roepen van de enige bondgenoot die hij altijd kon vertrouwen: zijn moeder. Op een middag die met warm zoel weer de komst van de meimaand aankondigde, verliet Galrion de stad en reed naar de koningin die op valkenjacht was bij Loc Gwerconydd, het uitgestrekte meer ten westen van Dun Derry waarin drie rivieren uitmondde.

De koningin en haar gezelschap gebruikten hun noenmaal op de zuidelijke oever. De dienaressen en hun helpsters zagen er in hun fleurige jurken uit als bloemen in het gras. Koningin Ylaena zat in hun midden; achter haar stond een in het wit geklede page met het lievelingsvalkje van de koningin op zijn pols. Een eindje verderop pasten bedienden op de paarden en de andere valken. Toen Galrion afsteeg wenkte de koningin hem met een ongeduldig handgebaar.

'Ik heb je nauwelijks gezien sinds je weer thuis bent,' zei Ylaena. 'Is het wel goed met je?'

'Jazeker. Waarom twijfelt u daaraan?'

'Je loopt al een tijdje ergens over te piekeren. Dat kan ik altijd zien.' De koningin wendde zich tot haar vrouwen. 'Gaan jullie naar de warkant of zo, allemaal. Laat ons alleen.'

De vrouwen sprongen overeind als opvliegende vogels en renden weg, lachend en tegen elkaar roepend. De page volgde langzamer, sjirpend tegen de valk om hem rustig te houden. Ylaena keek hen met een voldaan knikje na. Ondanks haar vier volwassen zoons was ze nog altijd een mooie vrouw, met grote donkere ogen, een smal gezicht en maar een paar grijze strepen in haar kastanjebruine haar. Uit een mand naast haar haalde Ze een snee zoet brood en gaf die aan Galrion.

'Dank u. Vertel me eens, moeder, toen u pas aan het hof was, benijdden de andere vrouwen u toen om uw schoonheid?'

'Natuurlijk. Denk je aan je verloofde?'

inderdaad. Ik begin te denken dat je gelijk had met je bedenkingen tegen mijn keuze.'

'Daar ben je dan wel een beetje laat mee, nu je het arme kind al een trouwbelofte hebt gedaan.'

'Welke zoon luistert naar zijn moeder voor het te laat is?'

Ylaena glimlachte toegankelijk. Galrion knabbelde aan het zoete brood en overwoog hoe hij het verder zou inkleden.

'Weet je,' zei Ylaena, 'er is geen meisje in het land dat niet de mooiste van heel Deverry wil zijn, maar dat is op zichzelf een hard Wyrd. Bovendien heeft je kleine Gwennie niet zo'n opvoeding gehad als ik. Het is zo'n argeloos jong ding.'

'Zegt u dat wel. Ik heb er met vrouwe Rodda van de Boar-clan over gesproken, toen ik daar met Gerraent was voor zijn verloving. Heer Blaen van de Boar is hevig verliefd op het meisje.'

'O ja? Betekent dat dat er problemen van komen?'

'Beslist niet, maar alleen omdat Blaen een man van eer is. Vreemd eigenlijk, de meeste edellieden geven niets om hun vrouw, dat is alleen een wezen om zoons te baren.'

'Grote schoonheid kan zelfs op de ruwste man als dweomer werken.'

Ylaena glimlachte vluchtig. 'Op prinsen trouwens ook.'

Galrions gezicht vertrok pijnlijk bij haar ongelukkige woordkeus.

'Wat voer je in je schild?' vervolgde Ylaena. 'Wil je Gwennie aan Blaen laten en zelf een andere vrouw zoeken?'

'Zoiets ja. Maar er is één kleine moeilijkheid. Ik houd nog steeds van haar, op mijn manier.'

'Liefde is soms een luxe die een prins zich niet kan veroorloven. Ik kan me Blaen niet goed herinneren van zijn bezoeken aan het hof. Lijkt hij op zijn vader?'

'Hij verschilt van hem als mede van modder.'

'Dat is tenminste één geluk. Als zijn vader niet bij dat jachtongeluk was gedood, zou die nu bezig zijn een complot tegen de koning te smeden, dat weet ik zeker.'

Ylaena wendde haar blik af, diep bezorgd. Het koningschap van Deverry was een riskante zaak. De edelen en tieryns wisten heel goed dat koningen in de dagen van de Begintijd uit hun mede-edelen werden gekozen en dat families de troon alleen bezet hielden zolang hun erfgenamen de goedkeuring van de edelen hadden. Door de problemen die gepaard gingen met het stichten van een koninkrijk, was die gewoonte eeuwen geleden uitgestorven, maar het was niet ongevoel-

dat edelen een opstand organiseerden tegen een onbeminde koning om hem door een betere te vervangen.

'Vrouwe Rodda heeft me verzekerd dat Blaen loyaal zal blijven,' zei Galrion.

'O ja? Welnu, ik hecht veel waarde aan haar mening. Je wilt Brangwen toch niet echt opgeven, is het wel?'

'Ik weet het niet.' Galrion gooide de rest van het brood in het gras. 'Ik weet het werkelijk niet.'

'Hier is nog iets om over na te denken. Je oudste broer is altijd veel te gek op de meisjes geweest.'

Galrion vloog overeind en zijn hand ging naar het gevest van zijn zwaard. 'Als hij mijn Gwennie ook maar met één vinger zou durven aanraken, zou ik hem vermoorden.'

Ylaena verbleekte, ze stond op en greep zijn arm. Galrion liet het gevest los en herwon zijn kalmte.

'Denk goed over dit huwelijk na,' zei Ylaena met trillende stem. 'Ik smee je, denk er goed over na.'

'Dat zal ik doen. En mijn excuses.'

Haar gesprek met de prins had de koningin de lust in de jacht blijkbaar ontnomen, want ze riep de bedienden bijeen en kondigde aan dat ze naar de stad teruggingen.

Dun Deverry lag in die tijd op een bodemverheffing ongeveer twee kilometer van de moerassige oevers van Loc Gwerconydd. De stad lag achter hoge muren aan weerszijden van een snel stromende rivier die overspannen werd door twee bruggen en had twee verdedigbare poorten in de stadsmuren. Aan de bochtige straten lagen groepjes ronde stenen huizen die ongeveer twintigduizend inwoners herbergden. Aan de noord- en de zuidkant van de stad verhief zich een lage heuvel. Op de zuidelijke heuvel stond de grote tempel van Bell, het paleis van de hogepriester van het rijk en een eikenbos. Op de noordelijke bevond zich de omheinde koninklijke nederzetting, die daar in de een of andere vorm al zeshonderd jaar gesitueerd was.

Galrions clan, de Wyvern, woonde al achtenveertig jaar op de koninklijke heuvel. Galrions grootvader, Adoryc de Eerste, had een eind gemaakt aan een lange periode van anarchie door eindelijk een oorlog om het koningschap onder de grote clans te winnen. Ofschoon de Wyvern afstamden van een lid van Koning Brans oorspronkelijke krijgsbende, en dus een voorname clan genoemd mochten worden, had Adoryc de Eerste kans gezien de mindere clans, de kooplieden en ieder die zijn aanspraak op de troon steunde, te verenigen. En hoewel ze hem hadden veracht omdat hij zich daartoe verlaagde, had hij de overwinning behaald.

Toen de koningin met haar gevolg door de straten reed, bogen de inwoners en juichten haar toe. Wat ze binnenskamers ook van haar man mochten denken, ze hielden oprecht van Ylaena, die heel wat tempels middelen had geschonken om de armen te helpen en die het vaak voor een arme man opnam, zodat de koning hem genade schonk. Want de koning wist ondanks zijn domheid maar al te goed wat een juweel hij aan zijn vrouw had. Zij was de enige wier raad hij aannam en vertrouwde - tenminste, als hem dat uitkwam. Galrions enige hoop was dat zij de koning zou aanraden hem toestemming te geven het hof te verlaten voor de dweomer. Hij wist dat hij zijn moeder weldra zou moeten vertellen wat hij wilde.

Rond de voet van de koninklijke heuvel liep een muur met daarin een met ijzer beslagen poort. Erachter lag een parkachtig terrein waarin de witte runderen met de rode oren graasden, samen met de koninklijke paarden. Dichter naar de top was de heuvel omgeven door een tweede muur, waarachter zich een dorp in de stad bevond - de koninklijke nederzetting, de hutten voor de bedienden, schuren, stallen, kazerne en dat soort onderkomens. Te midden van deze opeenhoping van gebouwen, verhief zich de grote broch van de Wyvernclan.

Het hoofdgebouw was een zes verdiepingen hoge toren; ertegenaan stonden drie halve torens van twee verdiepingen hoog als kuikens rond een hen. Bij een gevecht zou de broch een slachthuis worden voor de in de val gelokte vijand, omdat de enige toegangsweg tot de halve torens door de hoofdingang liep. Behalve de koning en zijn gezin herbergde het torencomplex alle adellijke hovelingen in een ware konijnenberg van gangen en driehoekige kamertjes, waar complotten en intriges om de macht en om de gunst van de koning tot het dagelijks leven behoorden, niet alleen bij de hovelingen maar ook bij de diverse prinses en hun echtgenotes. Uit de broch weg te kunnen komen was altijd het hoofddoel van Galrions leven geweest.

Zoals dat voor een prins paste, had Galrion een reeks vertrekken op de tweede verdieping van de hoofdtoren. Zijn ontvangkamer, die een groot stuk van het ronde vloerplan besloeg, had een hoog plafond met balken, een stenen schouw en een glanzend geboende houten vloer. Aan de gelambrizeerde wanden hingen fraaie tapijten, geschenken uit het verre land Bardek van diverse zakenlieden, die hoopten dat de prins een goed woordje voor hen zou doen bij de koning. Aangezien Galrion ook bij het aannemen van geschenken om hem om te kopen eerlijk bleef, deed hij dat woordje altijd braaf. De kamer was rijk gemeubileerd met gebeeldhouwde kisten, een met kussens beklede stoel en een tafel waarop tussen twee gevleugelde dra-

ken van brons zijn grootste schat stond: zeven boeken. Toen Galrion pas had leren lezen, was de koning woedend geweest; hij had getierd dat letters niets voor een man waren. Maar Galrion had op zijn gewone koppige manier doorgezet tot hij nu, na ruim vier jaar studie, bijna even goed kon lezen als een klerk.

Om de drukte en het lawaai van het officiële diner in de grote zaal te ontlopen, at Galrion die avond alleen in zijn kamer. Hij ontving na de maaltijd echter wel een gast met wie hij een zilveren beker mede dronk: gwerbret Madoc van Glasloc, onder wiens jurisdictie de landgoederen van de Falcon en de Boar vielen. De rang van gwerbret was, op die van leden van de koninklijke familie na, de hoogste in het koninkrijk en de titel ging terug tot oeroude tijden. In het Gal-lische vaderland hadden de stammen uit de Begintijd bestuurders gekozen die ze vergobreti noemden, om de wetten te handhaven en in oorlogstijd voor vergaderingen te spreken. Langzamerhand werden die vergobreti uit de edelen gekozen en tegen de tijd dat het woord in het nieuwe land Deverry gwerbret was geworden, begon de rang van vader op zoon over te gaan. Omdat een man die recht sprak en oorlogsbuit verdeelde in een goede positie verkeerde om macht op te bouwen, werden de gwerbrets met de jaren mensen van aanzien, rijk en in staat er legertjes op na te houden om de tieryns en de onder hen gestelde edelen te dwingen hun wettige heerschappij te erkennen. Ken laatste overblijfsel uit de Begintijd bestond echter nog steeds in de raad van kiesmannen die, als een gwerbretsgeslacht uitstierf, de adellijke clan koos die hem mocht opvolgen.

Zodoende was elke gwerbret in het koninkrijk een macht met wie men rekening diende te houden. Galrion ontving Madoc dan ook of hij een prins was, bood hem de gestoffeerde stoel aan, schonk hem eigenhandig mede in en stuurde de page weg, zodat ze onder vier ogen konden praten. Het voorwerp van al die attenties glimlachte minzaam. Madoc, een stevig gebouwde man met een brede grijze baan in zijn ravezwarte haar, gaf meer om mooie paarden dan om eer en meer om een goed gevecht dan om status. Hij was die avond in een schertsende bui en dronk de prins zogenaamd plechtig met zijn beker mede toe.

'Op uw huwelijk, prins!' zei Madoc. 'U zegt niet veel, maar u bent handig genoeg. U hoeft maar binnen te wippen en u verovert het mooiste meisje van het land.'

'Ik was zelf ook verbaasd dat ze me heeft geaccepteerd. Ik ben niet bepaald moeders mooiste.'

'O, u moet uzelf niet te kort doen. Brangwen kijkt verder dan iemands gezicht, wat meer is dan menig meisje doet.' Madoc nam een

teug mede, groot genoeg om de keel van een gewone drinker te verbranden. 'Ik durf gerust te zeggen dat alle mannen van het land u in uw huwelijksnacht zullen benijden. Of hebt u uw rechten als haar verloofde al opgeëist?'

'Nee. Ik had geen zin om me voor één nacht in haar bed het ongenoegen van haar broer op de hals te halen.'

Ofschoon Galrion het op luchtige toon zei, voelde Madoc zich bezorgd worden en keek hem over de rand van zijn bokaal aan.

'Wel?' vervolgde Galrion. 'Hoe zou u denken dat Gerraent had gereageerd als ik onder zijn dak met zijn zuster naar bed was geweest?'

'Het is een eigenaardige jongeman.' Madoc wendde zijn blik af. 'Hij is veel te veel aan de rand van dat vervloekte woud alleen geweest, maar het is toch een goeie vent. Ik ben in die laatste opstand tegen uw vader met hem ten strijde getrokken. En, bij het ijs van de hel, onze Gerro kan vechten. Ik heb nog nooit iemand zo het zwaard zien hanteren als hij, en dat is geen loze lof, prins, maar mijn weloverwogen oordeel.'

'Van u is dat inderdaad een geweldig compliment.'

Madoc knikte afwezig en nam nog een slokje mede. Toen hij weer begon te praten, veranderde hij van onderwerp en sprak hij alleen nog over de bestuurlijke problemen van zijn gwerbrethryn, en daar liet hij het bij.

Laat op de avond, toen Madoc allang weg was, verscheen er een page met een oproep van de koning. Omdat de koning luxe verachtte als niet passend voor een krijger, zelfs niet voor een vorstelijke krijger, was zijn grote kamer volkomen kaal en vormden de toortsen in hun ijzeren houders de enige versiering aan de stenen muur. Naast de haard, waarin een vuurtje brandde om de voorjaarskilte te verdrijven, zat koning Adoryc in een houten stoel met Ylaena op een krukje naast hem. Toen Galrion binnenkwam, stond de koning op en zette zijn handen in zijn zij. Adoryc de Tweede was een forse man, breedgeschouderd, lang, met een stiereneek en een altijd hoogrood gezicht. In zijn grijze haar en dikke snor was nog wat blond te zien.

'Zo, jonge vlerk! Ik heb je iets te zeggen.'

'O ja, heer?'

'Ja. Wat heb jij verdomd nog toe daar bij die onnozele oude kerel in het woud gedaan?'

Volkomen overrompeld kon Galrion zijn vader alleen maar aanstaren.

'Dacht jij dat ik je gangen niet liet nagaan?' vervolgde Adoryc. 'Jij bent misschien zo stom om alleen op pad te gaan, maar ik ben niet zo stom om dat toe te laten.'

'Vervloekt zij je ziel!' stoof Galrion op. 'Me te laten bespioneren.'
'Moet je dat brutale hondsvot van je horen!' Adoryc keek Ylaena aan. 'Zijn eigen vader vervloeken. Maar geef antwoord, jongen. Wat heb je daar gedaan? De dorpsbewoners hebben mijn mannen verteld dat Rhegor een geschifte oude kruidenzoeker is. Ik kan een apotheker voor je laten komen als je vorstelijke steenpuisten of iets dergelijks hebt'.

Galrion begreep dat het tijdstip was gekomen om de waarheid te spreken, ook al had hij daar nog nooit in zijn leven zo tegen opgezien.

'Hij verdient inderdaad de kost met zijn kruiden, maar hij is dweomermeester.'

Ylaena hield hoorbaar haar adem in.

'Flauwekul!' raasde Adoryc. 'Denk je nou heus dat ik zulke kletspraat geloof? Ik wil weten wat je doet als je al die tijd bij hem bent terwijl je mij vertelt dat je bij de Falcon-clan bent.'

'Bij hem studeren. Waarom zou een prins de dweomer niet leren?'

'Ach, lieve goden,' barstte Ylaena los. 'Ik heb altijd geweten dat je me daarvoor zou verlaten.'

Adoryc legde zijn vrouw met een blik het zwijgen op.

'Waarom niet?' zei de koning. 'Waarom niet? Omdat ik het je verbied.'

'Kom nou, daarnet noemde u het flauwekul. Waarom gaat u nu dan zo tekeer?'

Met een beweging die te snel was om te ontwijken, sloeg Adoryc hem hard in het gezicht. Toen Ylaena een gil gaf, wendde Adoryc zich tot haar.

'Eruit, vrouw! Onmiddellijk.'

Ylaena vluchtte door de boog die met een gordijn de gang naar de vrouwenvertrekken afsloot. Adoryc trok zijn dolk en stak die zo krachtig in de rugleuning van een stoel dat de dolk, toen hij zijn hand wegtrok, even trilde. Galrion deinsde niet terug en keek hem strak aan.

'Ik wil een plechtige gelofte van je,' zei Adoryc. 'Je moet me zweren dat je je nooit meer met die onzin inlaat.'

'Ik zou nooit tegen mijn vader kunnen liegen. Dus kan ik dat niet zweren.'

Adoryc sloeg hem me de rug van zijn hand.

'Bij de namen der goden, vader! Wat hebt u er toch op tegen?'

'Wat elke man er op tegen zou hebben. Wiens maag zou niet omdraaien bij zoiets smerigs?'

'Het is niet smerig. Dat is een verhaaltje dat de priesters verzinnen om vrouwen van hekserij af te houden.'

Die pijn trof doel. Adoryc moest zich zichtbaar beheersen.

'Ik kan het niet opgeven,' vervolgde Galrion. 'Het is te laat. Ik weet al te veel om het te kunnen opgeven.'

Toen Adoryc haastig een stap terug deed, begreep Galrion eindelijk dat zijn vader bang was, hij, een man die zonder aarzelen een hope-loos gevecht zou aangaan en god noch gebod vreesde.'

'Wat weet je dan?' fluisterde de koning.

Galrion had Rhegors toestemming om één klein kunstje te vertonen om zijn vader over te halen. Hij stak zijn hand op en stelde zich voor dat die omgloeid was door blauw vuur. Pas toen hij dat in de geest duidelijk en onuitwisbaar voor zich zag, deed hij een beroep op het natuuroolk van Aethyr, dat onmiddellijk aan zijn verzoek voldeed en het blauwe licht naar het fysieke niveau bracht, waar het opvlamde en rond zijn vingers woedde. Adoryc deinsde terug, zijn arm voor zijn gezicht, alsof hij een slag wilde afweren.

'Hou op!' bulderde hij. 'Hou daarmee op, zeg ik je.'

Galrion bedwong het vuur net op het moment dat de lijfwachten van de koning de deur opensmetten en met getrokken zwaard de kamer binnenstormden. Adoryc beheerste zich met een wilskracht die bijna even sterk was als die van zijn zoon.

'Jullie kunnen gaan,' zei hij met een neutraal glimlachje. 'Bedankt hoor, maar ik heb alleen verschil van mening met het koppigste jong uit het nest.'

De kapitein van de wacht boog en wierp een knipoog in Galrions richting. Zodra de mannen weg waren en de deur gesloten, trok Adoryc de dolk uit de rugleuning van de stoel.

'Ik zou bijna zin hebben om je de keel af te snijden en een eind aan dat gedoe te maken,' zei Adoryc op onpersoonlijke toon. 'Doe dat nooit weer waar ik bij ben.'

'Goed, maar het komt wel eens van pas als je op een donkere avond je toorts hebt laten vallen.'

'Hou je mond!' Adoryc hield de dolk stijf omklemd. 'Te bedenken dat een zoon van mij - en daar ijskoud bij blijft.'

'Maar alle goden, vader, begrijpt u het dan niet? Het is te laat om terug te keren. Ik wil het hof verlaten en studeren. Er ligt geen andere weg voor me open.'

Adoryc hield de dolk zo dat het licht op de kling speelde.

'Eruit,' fluisterde hij. 'Uit mijn ogen voor ik een schanddaad bega.'

Galrion draaide zich om en liep langzaam naar de deur. De huid op zijn rug prikte. Zodra hij veilig en wel de kamer uit was, slaakte hij een zucht van verlichting dat de dolk nog in zijn vaders hand was en niet in zijn rug stak.

De volgende morgen ging Galrion al vroeg naar zijn moeder, maar ze was in druk gesprek met haar kamervrouwen. Om de tijd te verdrijven tot hij haar zou kunnen spreken, besloot hij een wandeling in het park te maken. Terwijl hij op weg naar de eerste poort de heuvel afliep, bedacht hij dat hij van tevoren had kunnen weten dat de koning bang zou zijn voor een prins met dweomer - Adoryc vreesde elke mogelijke belager van zijn troon. Als Galrion een intrigant was geweest, zou die toverkracht hem ongetwijfeld een zekere macht hebben verleend. Bij de poort kwamen twee wachters naar voren en versperden hem de weg.

'Mijn nederige verontschuldigen, prins. De koning heeft opdracht gegeven u niet door te laten.'

'Zo, is dat waar? En zou jij een gevecht beginnen om me tegen te houden?'

'Het spijt me, prins.' De wachtpost likte nerveus langs zijn lippen.

'Om het bevel van de koning te gehoorzamen, zou ik het doen.'

Galrion beende terug naar de broch, vastbesloten deze belediging koste wat kost met zijn vader uit te praten. Terwijl hij door de gangen liep, vlogen de bedienden als angstige vogels voor hem weg. Galrion daverde de raadszaal binnen, gooide een page die hem probeerde tegen te houden, opzij en vond de koning bij een raam staan, in gesprek met een stoffige, verreisde uitziende jongeman die voor hem geknield zat.

'Het is in orde,' zei Adoryc. 'Je kunt morgen teruggaan om heer Gerraent ons medeleven te betuigen. Wij zijn zeer met de Falcon begaan.' Pas toen herkende Galrion een van de pages uit de dun van de Falcon. O goden, dacht hij, Dwen is dood. Hij voelde zijn wankel plannen opeens ineensinken, als een kind dat een toren van blokken bouwt en die bij de eerste windvlaag ziet omduikelen.

'En hier is de prins,' zei Adoryc. 'Heeft je heer ook een boodschap voor hem?'

Inderdaad, hoogheid. Edele prins, heer Gerraent heeft bepaald dat de rouwperiode tot de herfst zal duren. Hij vraagt u nederig om begrip voor deze kwestie.'

'Dat heb ik zeker. Kom voor je naar de Falcon terugkeert even bij me. Dan zal ik je een boodschap voor de vrouwe meegeven.'

Adoryc stuurde de page onder de hoede van een van zijn eigen pages weg. Zodra ze alleen waren liet de koning zijn voorgewende hoffelijkheid varen.

'Zo. Jij schijnt maar al te goed te weten wat er omgaat. Heeft je dweomer je Dwens dood ook laten zien?'

'Ja, maar ik had niet gedacht dat het al zo gauw zou zijn.'

De koning werd eerst doodsbleek, toen vuurrood, maar Galrion was hem een slag voor.

'Waarom hebt u de wachters bevolen me de doorgang te beletten?'

'Wat denk je? Ik wil niet dat jij in het geniep naar je vervloekte oude kluizenaar gaat. Door dit slechte nieuws over heer Dwen schoot me opeens je verloofde te binnen. Wat was je van plan? Met haar trouwen en haar meenemen naar een hut in het bos, terwijl jij leuk zit te toveren?'

'Ja, als ze wil.'

'Jij smerige schoft!' Adorycs mond bewoog bij het zoeken naar beledigingen. 'Jij verwaande kleine...'

'O, kom nou, van wie heb ik mijn verwaandheid anders dan van u? Waarom zou een vrouw haar man niet volgen waarheen hij wil?'

'O, om geen enkele reden - tenzij ze de hooggeboren dochter van een vooraanstaande clan is.' Adoryc kwam een stap dichterbij. 'Jij lelijke kleine ezel, heb jij helemaal niet gedacht aan de belediging die dit voor de Falcon betekent? Gerraents oom is gedood omwille van onze troon, en nu durf jij zijn bloedverwanten zo te behandelen! Wil je dat ze een opstand ontketenen?' Hij gaf Galrion met de rug van zijn hand een harde mep. 'Uit mijn ogen, ik wil je niet meer zien voor je je verstand terug hebt.'

Galrion beende naar zijn kamers terug, knalde de deur achter zich dicht en plofte in zijn stoel neer om na te denken. Hij kon nu niet anders meer doen dan zijn verloving verbreken - maar de koning zou die belediging aan de Falcon ook nooit toestaan. Ik zou er tussenit kunnen knijpen, dacht Galrion, bij nacht over de muur klimmen en in het woud zijn voor ze me te pakken kunnen krijgen - en Gwennies hart breken door haar zonder enige uitleg in de steek te laten. Hij had het afschuwelijke gevoel dat Rhegor niet tevreden zou zijn over de manier waarop hij de zaak had aangepakt. De rouwperiode geeft je wat tijd, hield hij zichzelf voor. Maar bij die gedachte laaide de dweomer-waarschuwing zo fel op dat hij huiverde. Om de een of andere reden die de dweomer hem niet duidelijk kon maken, was er helemaal geen tijd. Galrion stond op en liep naar het raam. Toen hij naar beneden keek, zag hij twee gewapende bewakers aan de voet van de broch staan, recht onder zijn raam. Galrion vloog naar de deur, rukte die open en zag ook vier gewapende bewakers in de gang. Hun hoofdman glimlachte bleekjes tegen hem.

'Neem me niet kwalijk, prins. De koning beveelt u in uw kamer te blijven. We mogen alleen uw page doorlaten.'

Galrion smiet de deur dicht en ging naar zijn stoel terug. Hij vroeg

zich af hoe lang de koning hem zou laten wachten voor hij hem liet roepen.

Het werden vier dagen, vier eentonige dagen, met geen ander gezelschap dan zijn boeken en zijn page, die hem eten bracht en de overblijfselen stil afruimde, schichtig, omdat bedienden van een in ongenade gevallen meester aan het hof vaak een ontijdig einde vonden. Zo nu en dan deed Galrion de deur open en maakte een praatje met de bewakers, die vriendelijk genoeg waren omdat zij niets te vrezen hadden, wat er ook met de prins gebeurde. Eén keer zond Galrion een boodschap naar de koningin en smeekte haar hem te komen bezoeken. Hij kreeg ten antwoord dat ze niet durfde.

Eindelijk, op de vierde avond, kwamen de bewakers melden dat ze hem naar de koning moesten brengen. Toen ze de koninklijke vertrekken binnenkwamen, stuurde Adoryc hen weg. Ylaena was nergens te zien.

'Zo. Heb je genoeg tijd gehad om na te denken over de eed die je moet zweren? Hou op met die dweomer-onzin en alles wordt weer net als vroeger.'

'Vader, geloof me - ik kan niet anders dan nee zeggen. Ik kan de dweomer niet loslaten, omdat hij mij niet wil loslaten. Het is iets anders dan je zwaard breken en je in de tempel terugtrekken.'

'Ja - mooie woorden genoeg om je ongehoorzaamheid aan de koning goed te praten, nietwaar? Omwille van je moeder zal ik je nog één laatste kans geven. We zullen zien of Brangwen je misschien op andere gedachten kan brengen.'

'En als ze dat niet kan?'

'Dan komen jullie tweeën nooit meer het paleis uit. Nooit meer.'

Galrion begon bijna te huilen. Nooit meer weg kunnen - nooit meer door zijn geliefde woud rijden - nooit meer de sneeuw dik op kale takken zien liggen of een gezwollen rivier zien. Nooit meer? En Brangwen zou dan ook jarenlang als een gevangene opgesloten blijven, en dar allemaal door de schuld van haar man. Pas op dat moment, toen het voor hen beiden te laat was, besepte hij dat hij echt van haar hield, niet alleen om haar godvergeten schoonheid, maar om haarzelf.

Die avond kon Galrion de slaap niet vatten. Hij liep in zijn kamer heen en weer, terwijl zijn gedachten in een warreling van schuldbesef, berouw en zinloze ontsnappingsplannen door zijn hoofd tolden. Het zou een snel rijdende koerier drie dagen kosten om de Falcon te bereiken, en dan zou het Brangwen en Gerraent nog eens vijf dagen kosten om Dun Deverry te bereiken. Ik moet ze onderweg opvangen, dacht hij, als ik hier weg kan komen - uit het best bewaakte paleis van het koninkrijk. Zijn dweomer zou hem niet kunnen helpen. Hij

was nog maar een leerling, met alleen een paar zwakke beginnerskunsten tot zijn beschikking. Een beetje kennis, een paar ellendige kruiden, dacht Galrion smalend. Je bent niets beter dan een vrouw die wat liefhebbert in hekserij! Opeens kwam er een plan bij hem op en hij begon te lachen. Maar hij zou hulp nodig hebben. Hoe erg hij het ook vond de koningin in gevaar te brengen, zij was de enige tot wie hij zich kon wenden.

De volgende morgen stuurde Galrion zijn page naar Ylaena met het dringende verzoek hem te komen bezoeken. Ze liet hem antwoorden dat ze het zou proberen, maar dat het van de luim van de koning afhing. Galrion wachtte drie dagen, in gedachten elke kilometer tellend die de vorstelijke koerier dichter bij de nederzetting van de Falcon bracht. Tenslotte stuurde hij de page op pad met een gescheurde brigga en het verzoek of een van zijn moeders dienaressen die wilde repareren. Zo'n boodschap zou de achterdocht van de koning wekken, maar hij kwam dergelijke kleinigheden nooit aan de weet. De list werkte. De volgende morgen bracht zijn moeder zelf de brigga terug. Verkleed als dienstmeisje kwam ze zijn kamer binnengeglipt.

'Moeder,' zei Galrion, 'weet u wat de koning van plan is?'

'Ja, en ik schrei net zo hard voor Brangwen als voor jou.'

'Schrei harder voor haar, want ik ben haar niet waard. Toe, wilt u me om harentwil helpen? Het enige dat ik u vraag is dit: als ik u wat kleren geef om te verstellen, wilt u die dan door uw dienstmeisjes in de vrouwenzaal laten leggen. Zeg dat ze ze op de tafel bij de deur moeten achterlaten.'

'Dat zal ik doen.' Ylaena huiverde licht. 'Meer wil ik niet weten.'

Na het noenmaal, toen de bewakers zich in hun lichte dienst wel zouden vervelen, deed Galrion zijn deur open voor een praatje. Het geluk was met hem. Ze zaten op de grond te dobbelen om geld.

'Mag ik meedoen? Als ik aan deze kant van de drempel blijf, gaan we niet tegen het verbod van de koning in.'

De bewakers schoven gediensstig dichter naar de deur. Galrion dobbelde anders nooit, gewoon omdat hij door zijn dweomer-zicht altijd wist hoe de dobbelstenen zouden rollen. Maar nu gebruikte hij, om de gunst van de bewakers te winnen, zijn dweomer om zo in te zetten dat hij verloor.

'Bij alle goden en hun vrouwen,' zei de hoofdman tenslotte, 'u hebt geen geluk vandaag, prins.'

'Hoe zou het anders kunnen? Ik heb al wekenlang geen geluk. Als jullie de prins ooit hebben benijd, laat dit dan een les voor je zijn. Het is heel erg om bij je eigen vader in ongenade te vallen.'

De hoofdman knikte vol medeleven.

ik durf gerust te zeggen, prins, dat ik gek zou worden als ik hier opgesloten zat.'

'Ik ben de waanzin nabij, en de nachten zijn nog erger dan de dagen omdat ik niet kan slapen. Zeg, ik weet dat jullie me best iets mogen brengen, zou dat ook een vrouw mogen zijn?'

'Ik zou niet weten waarom niet.' De hoofdman wisselde een grijns met zijn mannen. 'Hebt u een oogje op een dienstmeisje van uw moeder?'

'Ken je Mae, zo'n blond meisje? Die heeft al eens eerder met me gestoeid.'

'Nou, dat is dan afgesproken. We zullen ons best doen om haar vanavond binnen te smokkelen, als alles rustig is.'

Op etenstijd liet Galrion zijn page een kruik mede en twee bekers halen. Hij rommelde in een kist en vond zijn pakjes gedroogde kruiden. Rhegor leerde hem eenvoudige dingen met kruiden, en hij had het materiaal mee naar huis genomen, voornamelijk als een prettige herinnering aan zijn tijd in het woud. Nu had hij dat pakje valeriana, het krachtigste slaapverwekkende middel in de voorraad van een kruidkundige, hard nodig. Hij maalde maar een geringe dosis fijn. Hij wilde Mae niet ziek maken door haar te veel te geven en bovendien zou de muffe, doordringende smaak van het kruid zijn hele opzet kunnen verraden.

Tegen middernacht hoorde Galrion Mae op de gang giechelen en de hoofdman haar tot stilte manen. Hij deed de deur open en zag dat ze een mantel droeg met de kap omhoog om haar gezicht te verbergen, precies zoals hij had gehoopt.

'Goedenavond, mijn lief. Wat ben je goed voor een in ongenade gevallen man.'

Toen Mae weer giechelde, legde Galrion zogenaamd geschrokken zijn hand op haar mond.

'Zorg dat ze niets zegt als je haar terugbrengt, wil je?' zei hij tegen de hoofdman.

'Heb je het gehoord, meisje?' vroeg de man. 'Je mag op de terugweg geen woord zeggen.'

Mae knikte, haar grote blauwe ogen zo ernstig als die van een kind dat een geheim mag weten. Galrion loodste haar naar binnen en deed de deur achter hen op slot. Mae deed haar mantel uit. Eronder droeg ze een wijde, gebloemde jurk - wijd genoeg, dacht Galrion, om hèm te passen. Hij had met opzet om haar gevraagd omdat ze lang was voor een meisje.

'Ik heb de page mede laten brengen. Ga zitten en drink eerst iets met me.'

'U bent altijd zo hoffelijk, prins. Het doet me verdriet dat u in ongenade bent gevallen.'

'Dank je. En mijn huwelijk? Doet je dat ook verdriet?'

Mae haalde haar schouders op en volgde hem naar de slaapkamer. Galrion gaf haar de beker mede met de kruiden en nam een slok uit zijn eigen beker, waardoor zij werktuiglijk ook een slok uit de hare nam. Ze gingen naast elkaar op de rand van het bed zitten.

'Ach, we hebben het vaak leuk gehad samen, en een prins trouwt als dat nodig is voor het land.' Mae lachte en zei met een knipoog: ik hoop alleen dat uw vrouw nooit iets over mij te weten komt.'

'O, kom nou - je hebt vast al een ander, dat je er zo luchtig over praat.'

Mae nam nog een lange teug mede en knipoogde weer.

'Misschien wel, misschien niet, maar hij zal niet aan de weet komen waar ik vanavond geweest ben, en trouwens, wat dan nog? Hij durft vast geen ruzie te maken met een prins, ook al bent u nu uit de gunst.' Ze nam weer een teug. 'Deze narigheid gaat ook wel weer voorbij, prins. Uw moeder is erg van streek, maar ze zal de koning wel kunnen vermurwen.'

'Dat hoop ik.'

Mae geeuwde, schudde haar hoofd en nam weer een slokje.

'Deze mede smaakt zo zoet,' zei ze. 'Hij is erg lekker.'

'Voor jou is alleen het lekkerste goed genoeg. Drink eens op, dan nemen we nog wat.'

Maar dat bleek niet nodig. Toen ze de eerste beker had leeggedronken zat Mae te geeuwen, haar ogen vielen dicht en ze deed ze met moeite weer open. Toen ze zich naar voren boog om de beker op de tafel naast het bed te zetten, liet ze hem vallen. Galrion kon haar nog net opvangen toen ze voorover in zijn armen viel.

Hij kleepte haar uit, legde haar in zijn bed, haalde het pakje kruiden te voorschijn en legde dat naast de beker ten teken dat ze was verdoofd en dus een medeplichtige tegen wil en dank was geweest. Hij bleef rusteloos op en neer lopen omdat hij genoeg tijd moest laten verstrijken om geen argwaan bij de bewakers te wekken. Toen hij het wachten niet langer kon verdragen, stak hij zich in haar kleren, trok de kap van de mantel ver over zijn gezicht en glipte de hal in.

De nietsvermoedende bewakers grijnsden vettig, knipoogden tegen hem en leidden hem vervolgens de donkere gangen door. Bij de deur van de vrouwenzaal gaf de hoofdman hem een vriendelijk tikje op zijn achterste, zei dat hij een braaf meisje was en deed hoffelijk de deur voor hem open.

Schemerig maanlicht viel door de vensters van de verlaten zaal. Galrion vond de tafel, zijn kleren en een dolk in een schede onder zijn brigga. In stilte zijn moeder dankend trok hij zijn eigen kleren aan en stak de dolk onder zijn kleren. Toen hij naar buiten keek was het binnenplein beneden leeg. Hij werkte zich geruisloos door het raam, draaide zich op het kozijn voorzichtig om en keek langs de ruwe stenen muur omlaag. Vurig hopen dat er niemand langs zou komen, klauterde hij omlaag, waarbij hij zijn handen tot bloedens toe openhaalde, tot hij eindelijk her binnenplein bereikte.

Hij rende van hut naar hut tot hij de stallen kwam. Tegen de muur was een berghok waar hij makkelijk op kon klimmen. Hij zwaaide van het dak op de muur en kroop er op zijn buik overheen tot hij een plaats bereikte waar aan de andere kant een eik stond. Hij sprong tussen de takken, klom omlaag en bleef een ogenblik in de veilige schaduwen staan. Hij kon de lange helling van het park tot aan de buitenste muur zien, waar de donkere gedaanten van de schildwachten die op de muur patrouilleerden zich tegen de sterrenhemel aftekenden. Het gevaarlijkste gedeelte van zijn vlucht lag voor hem. Galrion liep langs de binnenste muur tot hij het pad naar de buitenste poort kon zien. Hij kroop door het hoge gras de heuvel af tot hij buiten het gezichtsveld van de wachten bij de binnenste poort was, toen stond hij op en liep brutaalweg het pad af. Toen hij dicht bij het wachthuisje was, begon hij te rennen,

'Hier!' Galrion maakte zijn stem zo hoog en onvast als die van een jongen. 'Doe de poort open! Een boodschap voor de kok.'

'Wacht even, jongen.' Een van de schildwachten kwam naar voren om hem in het duister aan te kijken, 'Dat kan iedereen wel zeggen.' 'Nerdda krijgt haar kind,' zei Galrion. 'En het gaat niet goed. De vroedvrouw moet de apotheker erbij hebben. Schiet alsjeblieft op.' 'Dat is die keukenmeid,' riep een andere schildwacht. 'Die liep op alledag.'

Galrion, verrast over zijn succes, rende de zijpoort uit en bleef rennen tot hij een eindweegs in de slapende stad was. Hij hurkte tussen een aantal lege biervaten achter een herberg en kwam op adem terwijl hij zijn volgende zet overdacht. De wachten bij de stadspoort zouden hem zelfs voor de beste smoes van de wereld niet doorlaten, maar de rivier stroomde door de bogen van de muur zonder iemands toestemming te vragen. Hij stond voorzichtig op en sloop door de **steegjes** achter de gebouwen. Halverwege zijn tocht naar de rivier boorde hij voetstappen achter zich. Hij schoot een portiek in terwijl er twee dronken ruiters van de koninklijke krijgsbende langs wandelden. Ze waren nog geen meter van hem vandaan toen een van hen

uit volle borst begon te zingen. Galrion vervloekte hem en hoopte vurig dat de stadswachten niet zouden toeschieten om een eind aan de overlast te maken.

Eindelijk waren de ruiters weg en was alles weer stil. Voortdurend op zijn hoede zocht Galrion zich een weg naar de oever en waadde naar het diepe gedeelte van de rivier. Terwijl hij zich door de stroom liet meevoeren, zag hij ver boven zich de wachten op de muur heen en weer lopen. Steeds dichterbij - de rivier voerde hem snel naar de plaats waar ze misschien omlaag zouden kijken en hem zien. Hij hield zijn adem in en dook onder. In het donkere water was niet veel te onderscheiden, maar hij meende de donkere steen van de bogen langs te zien glijden. Zijn longen deden pijn en begonnen te branden, maar hij dwong zichzelf om onder te blijven tot de pijn hem, hijgend en blazend naar de oppervlakte dreef. Hij draaide zich op zijn rug als een zeehond en zwom heel traag verder terwijl hij dankbaar de lucht inademde. De wachtposten en de stad lagen ver achter hem en op de oevers van de rivier was niemand te zien.

Galrion zwom naar de oever en klauterde bij een wilgenbosje uit het water. Vrij, dacht hij. Het enige wat ik nu moet doen is naar Brangwen toegaan. Hij wrong zijn kleren zo goed mogelijk uit en trok ze vochtig weer aan. De hemel zei hem dat hij nog vijf uur had tot zonsopgang. Zijn page zou Mae pas een goed uur daarna vinden en dan zou er nog een uur verwarring heersen voor de krijgsbende van de koning uitreed om hem op te sporen. Het was geen grote voorsprong, maar als hij het oerwoud kon bereiken, zouden ze hem nooit vinden. Hij kende de smalle paden door dat woud, terwijl de ruiters er in het wilde weg zouden rondrijden en te veel lawaai maken om wat voor wild ook te kunnen verrassen.

Galrion ging door de weiden op weg naar de aangrenzende boerderijen en het paard dat hij wilde stelen. Het was een makkelijke diefstal; hij was hier op zijn tochten vaak even blijven stilstaan om de glanzende grijze ruïnen te bewonderen, die zijn klopjes en vriendelijke woorden al goed kende. Toen Galrion naderde, kwam het dier recht op hem af en liet zich bij de halster pakken. Omdat hij geen teugel had, en ook geen tijd om er een te stelen, scheurde Galrion onderaan een reep stof van zijn hemd af en hoopte vurig dat die sterk genoeg zou zijn. De ruïne was goed afgericht en reageerde op elke beweging van deze geïmproviseerde teugel. Galrion reed in galop naar de in oostelijke richting voerende weg af. Als de boodschapper van de koning nog niet bij Gerraent was, zou hij morgenochtend bij de Falcon arriveren.

Na een paar minuten liet hij het paard vaart minderen om zijn krach-

ten te sparen. Zo reden ze afwisselend korte afstanden stapvoets en in draf de hele nacht door tot ze tegen zonsondergang de grens van het persoonlijk gebied van de koning bereikten. Galrion boog af naar het zuiden, in de richting van de woeste heidevelden om de vrij druk bereisde weg te mijden. Door deze omweg zou het langer duren voor hij het woud bereikte, maar hij had geen keus. Tegen het middaguur was het paard moe en begon te struikelen. Galrion steeg af en leidde het bij de teugel naar een verwilderd bosje aan de rand van een weiland. Hij vond een beek en liet het dier drinken. Maar pas toen de ruïna langs de grazige oever begon te grazen, merkte Galrion dat hij zelf ook rammelde van de honger. Hij was in de haast vergeten geld mee te nemen en had zelfs geen koperstukje bij zich. En hij kon niet langer bij een edelman aankloppen en verwachten dat hij te eten zou krijgen, enkel en alleen omdat hij een prins was.

'Ik ben lang niet zo pienter als ik zou moeten zijn,' zei hij tegen het paard. 'Hoe zou jij dat aanpakken?'

Het paard moest rusten en Galrion wankelde van uitputting. Hij liet, bij gebrek aan een echte tuier, de geïmproviseerde teugel hangen, liet het paard rustig verder grazen en gtng zelf met zijn rug tegen een boom zitten. Ofschoon hij zichzelf voorhield dat hij maar een uurtje wilde rusten, werd hij pas laat in de middag wakker en toen hoorde hij vlakbij stemmen. Hij sprong op en haalde de dolk uit zijn hemd. 'Ik weet niet van wie dat paard is,' zei een man. 'Het is vast gestolen, te oordelen naar dat stuk linnen.'

Galrion sloop tussen de bomen door en zag een boer en een jonge knul die de ruïne bij het halster had. Toen het dier Galrion zag, begroette het hem hinnikend. De boer draaide zich met een ruk om en hief zijn zware staf.

'Jij daar!' riep hij uit. 'Is dit jouw paard?'

'Ja.' Galrion kwam te voorschijn.

De jongen begon het paard opzij te trekken, maar zijn ogen bleven op zijn vader en deze vuile, gevaarlijke vreemdeling gevestigd. Toen

Galrion een stap naar voren deed, nam de boer een gevechtshouding aan. Galrion deed nog een stap naar voren, toen nog een - en op eens begon de boer te lachen, gooide zijn staf neer en knielde aan Galrionsvoeten.

'Bij de zon en haar stralen, heer,' zei de boer. 'Dus u bent uit het paleis ontkomen. Ik herkende u eerst niet.'

'Ik ben inderdaad ontkomen. Hoe ben je zoveel aan de weet gekomen?'

'Wat is interessantere praat dan het doen en laten van de koning?

Heus, prins, het nieuws van uw ongenade is het gesprek van de dag.

Iedereen heeft verschrikkelijk te doen met uw moeder, omdat dat zo'n goede vrouw is.'

'Dat is ze zeker. Wil je me omwille van haar helpen? Het enige dat ik vraag is een stuk touw voor deze halster en een hap eten.'

'Akkoord, maar ik heb nog wel een hoofdstel over.' De boer stond op en sloeg de dorre bladeren van zijn knieën. 'De krijgsbende van de koning is vandaag over de oostelijke weg langsgereden. De dochter van de kleermaker heeft ze gezien toen ze viooltjes was gaan plukken.'

De boer deed nog meer dan hij beloofd had. Hij gaf de prins niet alleen een hoofdstel en een warme maaltijd, maar hij stond er ook op Galrion een zak met broden en gedroogde appels en haver voor het paard mee te geven - beslist meer eten dan hij kon missen. Toen Galrion tegen de avond vertrok, was hij er zeker van dat de mannen van de koning niets dan leugens van deze loyale man te horen zouden krijgen.

Het deed er trouwens niet veel toe wat die boer hun zou hebben verteld, zo ze al bij hem langsgedaan zouden zijn, omdat Galrion zijn paard halverwege de volgende morgen het maagdelijk woud binnenreed. Hij vond water, gaf het paard een schraal rantsoen haver en ging zitten nadenken. De verleiding was groot om gewoon naar Rhegor te gaan en Brangwen van hem te laten denken wat ze wilde, maar hij wist bijna zeker dat Rhegor dan woedend zou zijn. Voor het eerst in zijn beschutte bestaan wist Galrion hoe het was om te falen. Hij was een dwaas geweest, een eerloze, een onverbeterlijke stommeling - hij verwenste zichzelf met elk scheldwoord dat hij kon bedenken. Om hem heen strekte zich het stille woud uit waarin de zon bewegende schaduwen toverde, onverschillig voor hem en zijn kortstondige menselijke zorgen.

Zuinig met elke hap eten, zoveel mogelijk voer bijeenschrapend voor zijn paard, trok Galrion twee dagen door het woud. Hij bleef dicht bij de weg en probeerde te berekenen waar het gezelschap van de Falcon zou kunnen zijn, omdat hij besloten had het op te vangen. Toen waagde hij het erop in de late namiddag uit het bos te komen en naar de top van een lage heuvel te rijden. Heel in de verte hing een vage stofwolk boven de weg - er naderden paarden. Hij trok zich haastig weer in het bos terug en wachtte, maar het gezelschap van de Falcon kwam niet langs gereden. Omdat Brangwen en haar dienstmeisjes erbij waren, sloeg men vroeg een kamp op om de krachten van de vrouwen te sparen. Toen het donker werd, leidde Galrion de ruiter door het woud in de richting van het kamp. Vanaf de dichtstbijzijnde heuveltop kon hij het zien: niet alleen heer Ger-

raent en zijn gevolg, maar de hele krijgsbende van de koning.

'Mogen alle goden hen vervloeken,' fluisterde Galrion. 'Ze wisten dat zij het beste aas was om me te lokken.'

Galrion bond zijn paard stevig vast in het bos, toen rende hij de weg over en begon behoedzaam naar het kamp te sluipen. Bij elk twijgje dat onder zijn voet knapte, verstarde hij en wachtte. Halverwege de heuvel werd het bos dunner, zodat hij het grote, ordeloze kamp goed kon zien. Op een open plek langs de rivier stonden de paarden vastgebonden; even verder zat de krijgsbende rond twee vuren. Een eind verderop, tussen de bomen, stond een linnen tent met een puntdak, ongetwijfeld om Brangwens rust te verzekeren ver van de slecht gemanierde ruiters.

De belangrijkste en gevaarlijkste vraag was natuurlijk waar Gerraent kon zijn. Het licht van de vuren was te vaag om gezichten te kunnen onderscheiden. Galrion ging plat tussen het struikgewas liggen en bleef kijken tot na ongeveer een uur een blonde man uit de tent kwam en naar een van de vuren slenterde. Geen enkele man behalve haar broer zou ooit toegang tot haar tent hebben. Dus zodra Gerraent veilig en wel aan zijn avondmaal zat, stond Galrion op, trok zijn dolk en liep in een boog door het struikgewas de heuvel af naar de tent. De krijgsbende zat te lachen en te praten en maakte gelukkig zoveel lawaai dat het zijn nadering overstemde.

Galrion reet de achterkant van de tent van onder tot boven met zijn dolk open, een scheuren van gespannen doek. Hij hoorde binnen iemand bewegen.

'Galrion?' fluisterde Brangwen.

'Ja.'

Galrion glipte het struikgewas weer in. Slechts gekleed in haar lange nachthemd, het blonde haar los over haar schouders, kroop Brangwen door de scheur naar buiten en sloop naar hem toe.

'Ik wist dat je me zou komen halen,' fluisterde ze. 'We moeten onmiddellijk weg.'

'Ach, goden! Wil je met me meegaan?'

'Heb je daar ooit aan getwijfeld? Ik zou je overal volgen. Het laat me koud wat je gedaan hebt.'

'Maar je hebt verder geen kleren.'

'Denk je dat me dat iets kan schelen?'

Galrion had het gevoel dat hij nooit eerder echt naar haar had gekeken: zijn arme zwakke meisje, dat zorgeloos lachte bij de gedachte met een banneling te vluchten.

'Vergeef me,' zei Galrion. 'Kom mee - ik heb een paard.'

Toen hoorde Galrion een geluid, het nauwelijks hoorbaar kraken van een tak.

'Rennen!' gilde Brangwen.

Galrion draaide zich om - te laat. De wachten sprongen tussen de bomen uit en omsingelden hem als een in het nauw gedreven hert. Galrion nam een gevechtshouding aan, hief de dolk en nam zich voor een van hen af te maken voor hij stierf. Een man drong zich tussen de troep soldaten in.

'Dat zal je niet baten, jongen,' zei Adoryc.

Galrion richtte zich op - hij zou nooit zijn eigen vader kunnen vermoorden. Toen hij de dolk voor Adorycs voeten op de grond gooi-
de, bukte de koning zich en raapte hem op, met een glimlach zo koud als de winterwind. Achter zich hoorde Galrion Brangwen met lange uithalen snikken en Gerraent mompelen alsof hij haar probeerde te troosten.

'Niets beters dan een teef om een hond te lokken,' merkte Adoryc op. 'Breng hem naar het vuur. Ik wil dat jong van me eens goed bekijken.'

De wachten brachten Galrion naar het grootste kampvuur, waar de koning met gespreide benen en de handen op zijn heupen voor hem ging staan. Toen iemand Brangwen een mantel bracht sloeg ze die om en staarde Galrion wanhopig aan. Gerraent legde een zware hand op haar schouder en trok haar naar zich toe.

'Zo, lelijke vlerk,' zei Adoryc. 'Wat heb je ter verdediging aan te voeren?'

'Niets, vader. Ik zou u alleen één enkele gunst willen vragen.'

'Welk recht denk jij te hebben om ook maar ergens om te vragen?'

Adoryc trok zijn eigen dolk en begon er al pratend mee te spelen.'

'Geen enkel, vader, maar ik vraag het u omwille van mijn vrouw. Laat haar weggaan voor u mij doodt.'

'Een redelijke wens. Toegestaan.'

Brangwen gilde, duwde Gerraent zo hard opzij dat hij struikelde en vloog naar voren om zich aan de voeten van de koning te werpen.'

'Niet doen, alstublieft niet,' riep ze. 'Denk aan zijn moeder, smeeik u. Als u bloed wilt zien, neem dan het mijne.'

Brangwen omklemde de zoom van Adorycs hemd en hief haar hals naar hem op. Ze was zo mooi met haar weelderige haar over haar schouders, terwijl de tranen over haar volmaakt gezicht stroomden, dat zelfs de ruiters van de koning luide zuchten van medelijden slaakten.

'Alle goden,' zei Adoryc. 'Houd je echt zo veel van die pummel?'

'Ja. En ik zou overal met hem naar toe gaan, zelfs naar de Andere Wereld.'

Adoryc keek naar de dolk en stak hem met een zucht weer in de schede.

'Gerraent!' bulderde de koning.

Gerraent kwam naar voren, nam Brangwen bij de schouders en probeerde haar weg te leiden, maar ze rukte zich los. Galrion voelde zich zo ellendig dat hij nauwelijks meer kon staan. Hij was haar onwaardig, zo zag hij het althans, en deze tweede mislukking betekende de genadeslag voor hem.

'Wel alle duivels,' zei Adoryc gemoedelijk. 'Als ik je de keel niet mag afsnijden, Galrion, hoe moet ik deze kwestie dan oplossen?'

'U zou mij en mijn vrouwe in ballingschap kunnen laten gaan. Dat zou ons allemaal een heleboel last besparen.'

'Jij smerig hondsvot!' Adoryc kwam naar voren en sloeg hem midden in het gezicht. 'Hoe durf je!'

Galrion wankelde onder de klap, maar hij week geen duimbreed.

'Wilt u dat ik iedereen vertel waar die ruzie tussen ons over gaat? Wilt u dat heus, vader? Want dat zal ik doen.'

Adoryc verstrakte als een opgejaagd dier.

'Ofzal ik onopvallend in ballingschap gaan?' vervolgde Galrion. 'En dan hoeft niemand de reden ervan te weten.'

'Jij rotzak,' fluisterde Adoryc zo zacht dat Galrion hem nauwelijks kon horen. 'En toch lijkt je van al mijn zoons het meest op mij.' Toen verhief hij zijn stem. 'De reden hoeft niet bekend te worden, maar hierbij verklaren wij dat onze zoon is ontzet uit zijn rang en rechten, en voor eeuwig en altijd verdreven uit onze nabijheid en ons grondgebied. Wij weigeren hem de toegang tot ons rijk en ontzeggen hem onderdak bij degenen die ons trouw hebben gezworen als loyale vazallen, alles op straffe des doods.' Hij zweeg even om binnensmonds te lachen. 'En we ontnemen hem hierbij tevens de naam die we hem bij zijn waardeloze geboorte hebben gegeven. Wij verklaren dat zijn nieuwe naam Nevyn is. Heb je me gehoord, jongen? Nevyn - niemand, helemaal niemand - dat is je nieuwe naam.'

'Goed! Ik zal hem met trots dragen.'

Brangwen rukte zich los van Gerraents arm. Ze glimlachte zo trots als de prinses die ze had kunnen worden toen ze naar haar verbannen man liep. Galrion stak zijn hand naar haar uit.

'Wacht even!' Gerraent drong zich tussen hen in. 'Mijn leenheer, mijn koning, wat is dit? Moet ik mijn enige zuster aan een banneling uithuwelijken?'

'Ze is mijn verloofde al,' snauwde Galrion. 'Je vader heeft haar met mij verloofd, niet jij.'

'Hou je mond, Nevyn!' Adoryc sloeg hem weer in het gezicht. 'Heer Gerraent, u hebt onze toestemming om te spreken.'

'Mijn leenheer.' Gerraent beefde toen hij voor de koning neerkniel-

de. 'Mijn vader heeft haar inderdaad door een trouwbelofte aan hem verbonden, dus ik zal die belofte moeten eerbiedigen. Maar mijn vader verbond haar aan een goed leven, een leven van welstand en aanzien. Hij hield van zijn dochter. Wat krijgt ze nu?'

Terwijl Adoryc daarover nadacht, voelde Galrion de dweomer-waarschuwing als ijs langs zijn rug sidderen.

'Vader!'

'Noem me dat nooit weer.' Adoryc wenkte de wachten. 'Houd onze niemand hier rustig.'

Voor Galrion kon wegduiken hadden twee man hem al vastgegrepen en zijn armen op zijn rug gedraaid. Een van hen legde een stevige hand op zijn mond. Brangwen stond als versteend, haar gezicht was zo bleek dat Galrion vreesde dat ze zou flauwvallen,

ik smee u, mijn leenheer,' vervolgde Gerraent. 'Als ik dit huwelijk toesta, wat ben ik dan voor een broer? Hoe kan ik beweren het hoofd van mijn clan te zijn als ik zo weinig eergevoel heb? Mijn leenheer, als de Falcon u ooit een dienst heeft bewezen, dan smee ik u - laat dit niet gebeuren.'

'Het zij zo,' zei Adoryc. 'Hierbij ontheffen wij u van uw vaders belofte.'

'Gerro,' riep Brangwen snikkend uit. 'Dat mag niet! Ik wil met hem meegaan, Gerro, laat me gaan.'

'Stil maar.' Gerraent stond op, draaide zich om en trok haar in zijn armen. 'Je begrijpt het niet. Je beseft niet wat voor soort leven je zou hebben, als bedelaars door het land zwervend.'

'Kan me niet schelen.' Brangwen probeerde zich los te wringen. 'Gerro, Gerro, hoe kun je me dit aandoen? Laat me los.'

Gerraent aarzelde heel even; toen schudde hij zijn hoofd.

'Nee! Ik wil niet dat je straks bij een bevalling sterft omdat je man geen vroedvrouw kan betalen, of dat je in de winter langs de weg van honger omkomt. Dan sterf ik zelf liever eerst.'

Het was hartroerend, prachtig gezegd, maar Galrion wist dat Gerraent loog, dat al die mooie woorden wrede leugens waren, vol van een dodelijk vergif. De dweomer deed hem beven en benam hem de adem. Hij beet zijn bewaker in de hand, maar het enige dat hij voor zijn moeite kreeg, was een klap op zijn hoofd die hem deed duizelen.

'Dat is niet waar, Gerro!' Brangwen worstelde als een wild beest. 'Ik weet dat het niet waar is. Ik wil met hem meegaan.'

'Waar of niet, ik ben nu de Falcon en je moet me gehoorzamen.'

Brangwen probeerde zich nog één keer los te rukken, maar hij was te sterk voor haar. Terwijl hij haar letterlijk wegsleurde, huilde ze, en

snikte hulpeloos en hysterisch toen Gerraent haar in haar tent duwde. Adoryc gaf de bewakers een wenk Galrion los te laten.

'Breng die Nevyn voorgoed uit mijn ogen.' De koning gaf Galrion zijn dolk terug. 'Hier is het enige wapen dat een banneling is toegestaan. Een paard heb je waarschijnlijk al, anders was je niet hier.' Hij nam de buidel van zijn gordel en haalde er een muntstuk uit. 'En hier is het zilver van een banneling.' Hij drukte Galrion het muntstuk in de hand.

Galrion keek ernaar en wierp het in zijn vaders gezicht,
'Ikverhonger nog liever.'

Terwijl de wachten voor hem uiteen weken, liep Galrion met grote stappen het kamp uit. Op de heuveltop draaide hij zich nog eens om voor een laatste blik op Brangwens tent. Toen begon hij te rennen; hij stormde door het struikgewas, vloog de weg over en struikelde tenslotte zodat hij op zijn knieën bij de grijze ruin belandde. Hij huilde, maar om Brangwen, niet om zichzelf.

II

In het vrouwenvertrek was het zonnig en door de ramen zag Brangwen de appelbomen, zo wit van geurende bloesem dat het leek of er wolken in de takken gevangen zaten. Vlak bij haar zaten Rodda en Ysolla zacht te praten onder het naaien, maar Brangwen liet haar werk in haar schoot liggen. Ze zou willen huilen, maar aldoor huilen was zo akelig. Ze hoopte dat alles goed was met prins Galrion en vroeg zich af waar hij zou rijden op zijn eenzame weg als banneling.

'Gwennie?' zei vrouwe Rodda. 'Zullen we vanmiddag een eind door de velden wandelen?'

'Zoals u wilt, vrouwe.'

'Maar als jij liever een eind wilt gaan rijden,' viel Ysolla in, 'kunnen we dat ook doen.'

'Net wat jij wilt.'

'Ach, kind,' zei vrouwe Rodda, 'hou toch eindelijk eens op met tobben. Je broer heeft gedaan wat het beste voor je was.'

'Dat zal wel, vrouwe.'

'Het zou afschuwelijk zijn geweest,' viel Ysolla in. 'Met een banneling rondzwerven! Hoe kom je erbij? En dan de schande. Niemand zou je nog onderdak verlenen.'

'Dat zou dan jammer zijn voor hen, niet voor ons.'

Rodda zuchtte en stak haar naald in haar borduurwerk.

'En hoe had het gemoeten als je een kind van hem had gekregen?'
'Galrion zou ons kind nooit hebben laten verhongeren. Jullie begripen het niet. Ik had met hem mee moeten gaan. Dat zou goed zijn geweest. Dat weet ik gewoon.'

'Kom, Gwennie, liefje, je hoofd is op het moment niet helder,' zei Rodda.

'Zo helder als het maar kan,' antwoordde Brangwen bits. 'O, neem me niet kwalijk, vrouwe. Maar u begrijpt het niet. Ik weet dat ik met hem mee had moeten gaan.'

Haar beide vriendinnen staarden haar aan, hun ogen half toegeknepen in oprechte bezorgdheid. Ze denken dat ik getikt ben, dacht Brangwen, en misschien ben ik dat ook wel, maar ik wéét het!

'Ach, er zijn zoveel mannen in het land,' zei Ysolla in een duidelijke poging haar op te beuren. 'Ik wil wedden dat je er geen moeite mee zult hebben een andere te vinden. En volgens mij ook nog een veel betere dan Galrion. Hij moet wel iets vreselijks hebben gedaan om te worden verbannen.'

'Aan het hof hoeft een man maar een kleinigheid te doen om in ongenade te vallen,' zei Rodda. 'En dan nog vaak door toedoen van anderen. Hoor eens, lieve kind, ik wil niet dat er in mijn huis kwaad van Galrion wordt gesproken. Hij mag dan gefaald hebben, maar feit is, Gwennie, dat hij geprobeerd heeft je dit te besparen. Hij heeft me verteld dat hij moeilijkheden zag opdoemen en hij hoopte dat hij de tijd zou hebben om je van je trouwbelofte te ontslaan voor de klap viel.' Ze schudde droevig haar hoofd. 'De koning is een bijzonder koppig man.'

'Daar geloof ik niets van,' zei Brangwen vinnig. 'Die vernedering zou hij me nooit hebben aangedaan. Ik weet dat hij van me houdt. Wat u ook zegt.'

'Natuurlijk hield hij van je, kind,' zei Rodda geduldig. 'Dat heb ik nu juist gezegd. Hij wilde je vrij laten op een manier die je elke vernedering zou besparen. Toen dat niet lukte, wilde hij je meenemen.' 'Wat Gerro verhinderd heeft,' zei Brangwen.

Rodda en Ysolla keken elkaar aan in zwijgend overleg. Ze waren met dit gesprek op de akelig voorspelbare manier weer bij het begin teruggekeerd. Brangwen keek uit het raam naar de appelbomen en vroeg zich af waarom alles in het leven zo vervelend leek.

Brangwen en Gerraent logeerden een paar dagen in de dun van de Boar, en Brangwen wist dat Gerraent dit bezoek terwille van haar had afgesproken. Aan de maaltijd keek ze die avond naar haar broer die tegenover haar samen met Ysolla op een bank zat. Hij heeft zijn verloofde nog, dacht Brangwen bitter. Ze zou hem graag haten, maar

ze wist dat hij alleen had gedaan wat hij het beste voor haar vond, of dat werkelijk het beste was of niet. Haar dierbare broer. Haar ouders hadden Gerraent, de geliefde zoon, altijd verafgoed en Brangwen, de overbodige dochter, meestentijds genegeerd. Gerraent zelf had echter altijd van haar gehouden, hij had met haar gespeeld, voor haar gezorgd en haar overal mee naartoe genomen op een wijze die men niet van een jongen zou verwachten. Ze herinnerde zich hoe hij haar had geleerd een pijl recht te maken en een fort te bouwen van blokken, en ook dat hij haar altijd voor gevaar had behoed - hoe hij haar bij een woeste hond had weggehaald, bij de oever van de rivier en nu bij de man die hij haar onwaardig vond.

Gerraent keek tijdens de maaltijd af en toe op, merkte dat ze hem gadesloeg en zond haar een schuchtere glimlach. Tenslotte kon Brangwen het in de overvolle zaal niet langer uithouden en vluchtte naar de koele schemering van Rodda's tuin. De rozen bloeiden er overvloedig, rood als druppels bloed. Ze plukte er een, legde hem in haar hand en dacht aan Galrion die ooit tegen haar had gezegd dat zij zijn enige ware roos was.

'Vrouwe? Hebt u ergens verdriet over?'

Het was Blaen die met snelle passen op haar af kwam. Brangwen wist heel goed dat hij verliefd op haar was. Elke zachte blik, elke verlangende glimlach die hij haar schonk vlijmde als een messteek door haar heen.

'Hoe zou ik geen verdriet hebben, heer?'

'Tja, dat is waar. Maar aan elke donkere tijd komt een eind.'

'Ach, heer, ik betwijfel of de duisternis voor mij wel ooit zal eindigen.'

'Kom, kom, de dingen zijn nooit zo erg als ze lijken.'

Blaen glimlachte tegen haar, zo verlegen als een jongen. Brangwen vroeg zich af waarom ze zich eigenlijk nog verzette. Vandaag of morgen zou Gerraent haar aan deze gezworen vriend uithuwelijken, of ze wilde of niet.

'IJ bent erg vriendelijk, heer. Ik weet tegenwoordig nauwelijks wat ik zeg.'

Blaen plukte nog een roos en gaf hem haar. Om niet onbeleefd te zijn nam Brangwen hem aan.

'Ik wil er niet langer omheen draaien, vrouwe,' zei Blaen. 'U zult wel weten dat mijn hart hunkert om met u te trouwen, maar ik begrijp wat u bedoelt met uw donkere tijd. Wilt u volgend jaar om deze tijd, als de rozen weer bloeien, aan me denken? Dat is het enige wat ik van u vraag.'

'Dat zal ik doen, als we dan allebei nog leven.'

Blaen keek snel op, getroffen door haar woorden, zelfs al was het een lege frase, een vrome erkentenis dat mensen wikken en goden beschikken. Terwijl Brangwen naar een woord zocht dat de kilte tussen hen zou kunnen verdrijven, kwam Gerraent de tuin in.

'Kom je kijken of ik je zuster wel met respect behandel?' vroeg Blaen lachend.

'O, daar twijfel ik geen ogenblik aan. Ik vroeg me alleen af wat er met Gwennie was.'

Gerraent geleidde haar naar de vrouwenzaal terug. Omdat Rodda en Ysolla nog aan tafel zaten, stond Brangwen hem toe, mee naar binnen te gaan. Hij ging weinig op zijn gemak op de rand van het open raam zitten, terwijl een dienaar de kaarsen in de muurhouders met een waspit aanstak. Toen het meisje weg was, zaten ze alleen, tegenover elkaar, in het stille vertrek. Brangwen wendde zich rusteloos af en zag een nachtvlinder gevaarlijk dicht bij een kaarsvlam fladderen. Ze ving hem voorzichtig in de holte van haar handen en hergaf hem bij het raam de vrijheid.

'Jij hebt het gevoeligste hart van de wereld,' zei Gerraent.

'Ach, die arme beestjes zijn te dom om beter te weten.'

Gerraent nam haar handen in de zijne. 'Gwennie, haat je me?'

'Jou zou ik nooit kunnen haten. Nooit.'

Brangwen dacht heel even dat hij zou gaan huilen.

'Ik weet dat het huwelijk alles betekent voor een meisje. Maar we vinden wel een betere man voor je dan een banneling. Heeft Blaen je zijn liefde verklaard?'

'Ja, maar ik kan de gedachte aan een huwelijk met wie dan ook op het moment niet verdragen.'

'Eén ding beloof ik je plechtig, Gwennie. Al ben ik nu hoofd van onze clan, ik zal je nooit laten trouwen als je het niet echt wilt.'

Brangwen sloeg haar armen om zijn hals en hilde tegen zijn schouder. Toen hij haar haar streelde, voelde ze dat hij beefde.

'Breng me naar huis, Gerro. Alsjeblieft, ik wil naar huis.'

'Goed, dan gaan we.'

Maar toen ze weer in de dun van de Falcon terug waren, speet het Brangwen bitter dat ze bij Rodda en Ysolla was weggegaan. Thuis herinnerde alles haar aan haar vader en haar prins, die allebei voorgoed weg waren. Op haar slaapkamer had ze een houten doos met geschenken van Galrion - broches, ringen, en een zilveren beker met haar naam erin gegraveerd. Zodra ze getrouwd waren, zou hij zijn naam naast de hare hebben laten zetten. Ofschoon ze niet kon lezen, haalde Brangwen de beker af en toe te voorschijn en streek huilend met haar vingertop over de letters.

Haar dagelijkse bezigheden behoedden haar uiteindelijk voor vertwijfeling. Brangwen moest toezicht houden op het dienstpersoneel, de kamerheer aanwijzingen geven, leiding geven aan het spinnen en naaien en daar zelf bij meehelpen. Haar kamervrouw Ludda en zij zaten hele middagen kleren te naaien en om beurten oude liederen en balladen voor elkaar te zingen. Maar weldra had ze een nieuwe zorg in Gerraent. Ze trof hem vaak huilend op het graf van hun vader aan en 's avonds werd hij vreemd zwijgzaam. Hij zat in zijn vaders stoel - nu zijn stoel - onafgebroken bier te drinken en naar het vlammspel in de haard te staren. En hoewel Brangwen uit zusterplicht naast hem kwam zitten, zei hij zelden meer dan twee woorden achter elkaar.

Op een dag toen Gerraent op jacht was, kwam gwerbret Madoc op bezoek, geëscorteerd door zes man van zijn krijgsbende. Terwijl ze een knix voor de gwerbret maakte, merkte Brangwen dat de mannen haar aanstaarden - sluwe ogen, vage glimlachjes, de onverbloemde begeerte die ze duizenden malen op mannengezichten had gezien. Ze haatte hen erom.

'Gegroet, vrouwe,' zei Madoc. ik kom om uw vaders graf eer te bewijzen.'

Nadat ze de bedienden had opgedragen voor zijn mensen te zorgen, nam Brangwen gwerbret Madoc mee naar de zaal, schonk eigenhandig bier voor hem in en ging tegenover hem aan de eretafel zitten. Madoc hief zijn kroes naar haar op.

'Dank je, Brangwen. Eigenlijk wilde ik eens zien hoe het met je is.'

'Zo goed als het kan zijn, uwe genade.'

'En met je broer?'

'Hij rouwt nog om vader. Ik kan alleen maar hopen dat hij gauw over zijn verdriet heen komt.' Brangwen zag dat Madoc oprecht bezorgd was, niet zomaar beleefd, waardoor ze opeens haar eigen bezorgdheid durfde te uiten. 'Gerro is de laatste tijd zichzelf niet. Ik weet niet wat hem scheelt.'

'Ah, dat dacht ik ai. Luister eens kind, je weet dat je broer en jij onder mijn bescherming staan. Als je ooit hulp nodig hebt, stuur dan onmiddellijk een page naar me toe. Dat zeg ik niet uit beleefdheid. Als een man aan het piekeren slaat, kan zijn zuster die somberheid soms niet meer doorbreken, dus stuur me dan een boodschap en ik kom langs om Gerro wat op te monteren.'

'O, dank u, dank u wel! Daar ben ik blij om, uwe genade.'

Korte tijd later kwam Gerraent thuis van de jacht met een hert dat de kok moest schoonmaken en laten besterven. Omdat de mannen belangrijke kwesties te bespreken hadden, trok Brangwen zich terug

en ging naar buiten om Ludda te zoeken. Bij de muur hielp Brythu de kok met het schoonmaken van het hert. Ze hadden het de kop afgehaakt en die naar de troep honden gegooid, die hem nu grommend verscheurden. Ofschoon ze haar hele leven wild had zien schoonmaken, werd Brangwen misselijk. De fluwelige ogen keken haar aan; toen sleurde een hond de kop weg. Brangwen draaide zich om en rende naar de broch terug.

Madoc vertrok de volgende morgen vroeg. Aan het noenmaal vertelde Gerraent zijn zuster een paar dingen over het gesprek met de gwerbret. Het zag ernaar uit dat er onlusten zouden uitbreken langs de westelijke grens, waar een paar clans zich nog tegen het bewind van de koning verzetten.

ik zou het vreselijk vinden je nu alweer ten strijde te zien trekken,' zei Brangwen.

'Waarom?'

'Je bent al wat ik op de wereld heb.'

Gerraent knikte peinzend, toen sneed hij met zijn dolk een deel van de gebraden vogel op hun tafel aan stukken. Hij nam een mooi brokje tussen zijn vingers en stopte dat in haar mond.'

'Tja, zusje, ik doe mijn best om mijn plicht jegens jou niet te vergeten.'

Hoewel het opgewekt werd gezegd, voelde Brangwen plotseling een rilling langs haar rug lopen, alsof iets haar probeerde te waarschuwen voor gevaar.

Maar toen het gevaar zich eindelijk aandiende, werd ze helemaal niet gewaarschuwd. Op een zonnige middag reden ze samen door de in het oosten gelegen woeste velden, een onafzienbaar heuvelland, zo uitgestrekt dat noch de Falcon noch de Boar mensen genoeg had om het te bebouwen of te verdedigen. Bij een beekje stopten ze om de paarden te drenken. Toen ze kinderen waren, hadden ze zonder begeleiding van een volwassene niet verder mogen rijden dan tot deze beek. Het was vreemd te bedenken dat ze nu, nu ze net zo ver weg mocht rijden als ze wilde, geen zin had om ver van huis te gaan. Terwijl Gerraent voor de paarden zorgde, ging Brangwen in het gras zitten en keek of er madeliefjes stonden, al zou ze die onschuldige symbolen van de eerste liefde van een meisje nu niet kunnen plukken. Zij had haar liefste gehad en hem verloren en ze betwijfelde of ze ooit een ander zou vinden - niet zomaar een echtgenoot, maar een liefste. Na een poosje kwam Gerraent naast haar zitten.

'Ga je een krans van madeliefjes maken?' vroeg hij.

'Nee. Het is te laat voor dat soort dingen.'

Gerraent wendde met een ruk zijn hoofd af.

'Gwennie? Er is iets dat ik je toch maar moet vragen. Ik vind het pijnlijk om te doen, maar het kan van belang zijn als ik op een goede dag over je verloving moet onderhandelen.'

Brangwen wist precies wat hij bedoelde.

'Ik heb niet met hem geslapen. Daar hoeft je niet over in te zitten.'

Gerraents glimlach gaf blijk van zo'n felle, kwaadaardige opluchting, dat ze hem opeens zag als de valk die op de wind zweeft, schijnbaar roerloos of schoon hij zich tot het uiterste moet inspannen om die positie te behouden. Toen viel hij aan, hij greep haar bij de schouders en kuste haar voor ze hem weg kon duwen.

'Gerro!'

Brangwen probeerde zich los te wringen, maar hij was veel te sterk voor haar. Hij hield haar stevig vast, kuste haar en drukte haar toen op het gras om haar een lange, gulzige kus te geven die haar hart niet alleen van angst deed bonzen. Opeens liet hij haar weer los, even zwijgend als hij haar had gegrepen, en ging op het gras zitten, terwijl de tranen over zijn gezicht stroomden. Haar schouders deden pijn van die begerige handen, de handen van haar broer, terwijl ze ook ging zitten en hem angstig aankeek. Gerraent trok zijn dolk en stak haar die toe met het gevest naar voren.

'Neem deze en snijd mijn keel door. Ik zal hier knielen en het je laten doen.'

'Dat nooit.'

'Dan zal ik het zelf doen. Ga naar huis. Haal Ludda en rijd naar Madow. Tegen de tijd dat hij hierheen rijdt, ben ik dood.'

Brangwen voelde zich of ze een stuk metaaldraad was dat tussen twee werktuigen van een edelsmid wordt uitgerekt, tot het zo dun is als een haar. Dit laatste verlies was te veel om te dragen. Haar broer, haar geliefde broer, die hier als een smekeling voor haar geknield lag. Als hij zich het leven benam, zou niemand de ware reden aan de weet komen, ze zouden denken dat hij waanzinnig was geworden van verdriet, niet dat hij een onreine was die de wetten van de goden had overtreden. Maar zij zou het wel weten. En ze zou hem nooit meer zien. De draad werd steeds strakker getrokken.

'Wil je me vergiffenis schenken voor ik sterf?' vroeg Gerraent.

Zewilde iets zeggen, maar de woorden bleven in haar keel steken, toen hij haar zwijgen verkeerd uitlegde, vulden zijn ogen zich met tranen.

'Nou ja. Het was ook te veel om op te mogen hopen.'

De draad brak. Brangwen wierp zich huilend tegen hem aan.

'Gerro, Gerro, Gerro, je mag niet sterven.'

Gerraent liet de dolk vallen en legde langzaam, aarzelend, zijn han-

den om haar middel, alsof hij haar weg wilde duwen, maar opeens sloot hij haar vast in zijn armen.

'Gerro, blijf alsjeblieft leven, ter wille van mij.'

'Hoe kan ik dat? Moet ik blijven leven om mijn gezworen vriend te haten als jij met Blaen trouwt? Telkens wanneer je me aankeek, zou ik weten dat je aan mijn misstap terugdacht.'

'Maar de clan! Als jij sterft, sterft met jou de clan uit. Ach, bij de godin van de maan, als jij jezelf doodt, kan ik je voorbeeld maar beter volgen. Wat zou me anders nog overblijven?'

Hij hield haar een eindje van zich af, en toen ze in eikaars ogen keken, voelde ze de dood naast haar staan. Als een tastbare verschijning.

'Betekent mijn maagdelijkheid zoveel voor je?'

Gerraent haalde zijn schouders op maar gaf geen antwoord.

'Neem die dan maar. Je zou hem me nooit met geweld afnemen, daarom schenk ik je hem.'

Hij staarde haar aan of hij dronken was. Brangwen vroeg zich af waarom hij niet kon begrijpen wat haar zo duidelijk was: als ze dan toch gedoemd waren te sterven, konden ze net zo goed een uur langer leven in eikaars armen. Ze legde haar handen om zijn gezicht en trok hem naar zich toe, zodat hij haar kon kussen. Zijn handen sloten zich zo vast om haar schouders dat het pijn deed, maar ze liet zich weer door hem kussen. Zijn oplaaierende hartstocht was beangstigend, nam volkomen bezit van haar, verteerde haar als een tak in het vuur. Toen ze zich aan zijn omhelzing overgaf, voelde Brangwen zich meer een priesteres in een rite dan een minnares. Ze voelde alleen zijn kracht, de zwaarte van zijn gewicht, haar gedachten waren zo ver weg dat ze het idee had dat ze hun liefdesdaad in een droom gadesloeg.

Na afloop lag hij naast haar, zijn hoofd op haar blote borsten, terwijl zijn mond in een zachte, tedere kus van dankbaarheid haar huid beroerde. Ze streelde zijn haar en dacht aan de dolk die onder handbereik lag. Ik had toch nooit als maagd willen sterven, dacht ze, en aan wie had ik me beter kunnen geven dan aan Gerro? Hij hief zijn hoofd op en glimlachte tegen haar, een zacht, beneveld glimlachje van genot en liefde.

'Ga je me nu doden?' vroeg Brangwen.

'Waarom? Nee, nog niet, mijn lief, niet na dit. We zullen later nog tijd genoeg hebben om samen te sterven, ik weet dat het zal gebeuren en de goden weten het ook, en dat is hun genoeg. We zullen eerst onze zomer hebben.'

Brangwen keek op naar de hemel, zuiver blauw, schitterend als een

fel verwijt van de goden. Haar hand tastte naar de dolk.

'Nog niet!'

Gerraent greep haar pols, omklemde die met sterke, eeltige handen, bedwong haar en pakte met een snelle beweging de dolk op. Hij ging zitten en gooide hem weg. Hij vloog glinsterend door de lucht en plonsde in de beek. Brangwen wilde protesteren, maar ze werd getroffen door zijn schoonheid, een wrede, vlamrende schoonheid, verblindend als de felle zon. Hij liet zijn hand langs haar lichaam glijden; toen ging hij weer naast haar liggen en kustte haar. Deze keer voelde ze haar verlangen net zo oplaaien als het zijne, een bitterzoete begeerte, geboren uit vertwijfeling.

Toen ze die avond naar huis reden, verwonderde het Brangwen dat iedereen zo gewoon en ontspannen tegen hen deed. Ze had verwacht dat iedereen zo niet hun schande, dan toch tenminste hun naderende dood zou opmerken, alsof de dood hen omhulde met een gloed die mijlenver te zien was. Maar Brythu nam gewoon hun paarden aan en boog; de kamerheer kwam naar Gerraent gesneld met een onbenullig nieuwtje uit het dorp; Ludda kwam Brangwen vragen of het keukenmeisje de tafel al moest dekken. Het avondmaal verliep zo gewoon dat Brangwen had kunnen gillen.

Na de maaltijd gingen de bedienden bij hun haard zitten en Gerraent, met een kroes bier in de hand, bij de zijne. In de grote zaal was het donker, het enige licht kwam van de twee flauw vlamrende, kwijnende haardvuren. Brangwen keek naar het betrokken gezicht van haar broer en vroeg zich af of hij gelukkig was. Zelf wist ze nauwelijks wat ze voelde. Ze had zich het afgelopen jaar voorbereid op haar huwelijk, wanneer ze haar man trouw zou zweren en gehoorzaamheid beloven. In plaats daarvan had ze een bloedige eed gezworen en zich tot de dood verplicht. Er bleef haar niets anders over dan zich volledig te wijden aan Gerraent, haar man, haar broer, net zoals ze bij haar prins zou hebben gedaan. Tot het ogenblik dat Gerraent haar de keel zou afsnijden zou ze hem dienen als haar heer. Dat besluit schonk haar een merkwaardig gevoel van rust, alsof ze in haar geest een deur naar een vervlogen tragedie had gesloten. Galrion behoorde tot het verleden en met hem de hoop op een ander soort leven.

'Gerro, waar denk je aan?'

'Die opstand. Als er deze zomer oorlog komt doe ik niet mee, dat be-loof ik je - ik bedenken wel iets om me eraan te onttrekken.'

Brangwen glimlachte; haar hart zwol van liefde. Hij bracht het grootste offer dat een man als hij kon brengen; zijn glorie opgeven om de hele zomer met haar samen te zijn en in de herfst met haar samen te sterven.

Brangwen zou graag bij hem in bed hebben geslapen, waar haar plaats was, maar dat was natuurlijk te riskant, met zo veel bedienden in huis. Als de priesters in het dorp ooit iets over hun zonde zouden horen, zouden ze hen onverbiddelijk scheiden. De eerstvolgende weken reden ze vaak samen uit om in het zachte gras te vrijen. In zijn armen liggend kon Brangwen hem als haar man beschouwen. Haar kalmte hield aan, net als het mooie weer waarin de zomerdagen een voor een vergleden als water in een rivier, glanzend als glas, glinsterend. Niets kon haar kalmte verstoren, zelfs niet de zo nu en dan opkomende gedachten aan Ysolla, die ze haar verloofde had ontstolen. In het begin leek Gerraent ook gelukkig te zijn, maar na een tijdje kwamen zijn somberheid en zijn woedeaanvallen terug.

Gerraent begon steeds meer op hun vader te lijken, dreigend als een onweer als hij niets om handen had en humeurig in het vuur zat te staren of rusteloos over het binnenplein liep. Op een avond toen Brythu hem bier bracht, gleed de jongen uit en het bier plensde op de grond. Gerraent vloog op en sloeg de jongen zo hard dat hij op zijn knieën viel.

'Jij onhandig klein rotjong.'

Terwijl de jongen terugdeinsde, ging Gerraents hand als vanzelf naar zijn dolk. Brangwen wierp zich tussen hen.

'Beheers je, Gerro! Als je de jongen iets aandoet, zit je binnen vijf minuten te huilen van berouw.'

Brythu vluchtte snikkend de zaal uit. Brangwen zag de andere bedienden wit van schrik, met angstige ogen toekijken. Ze greep Gerraent bij zijn schouders en schudde hem door elkaar.

'O, verduiveld,' zei Gerraent. 'Bedankt.'

Brangwen haalde zelf nieuw bier voor hem en ging toen naar de stal waar ze, zoals ze had verwacht, Brythu huilend op de hooizolder vond. Ze hing haar kaarslantaarn aan een spijker in de muur, ging naast hem zitten en legde een vriendelijke hand op zijn schouder. Hij was pas twaalf, een mager joch, klein voor zijn leeftijd.

'Stil nou maar,' zei Brangwen. 'Laat mij eens kijken.'

Brythu veegde met zijn mouw zijn tranen af en wendde zijn gezicht naar haar toe. Zijn wang vertoonde een lelijke rode zwelling, maar zijn oog was nier beschadigd.

'Heer Gerraent heeft nu al spijt. Hij zal het niet weer doen.'

Dank u, vrouwe,' stamelde Brythu. 'War heeft heer Gerraent tegenwoordig toch?'

'Hij is half krankzinnig van verdriet over zijn vader, anders niets.'

Brythu dacht even na en voelde aan de zwelling op zijn gezicht.

'Als U er niet was geweest, zou hij me hebben gedood. Ais ik ooit iets

voor u kan doen, dan zal ik het doen, dat zweer ik.'

Later die nacht, toen iedereen sliep, sloop Brangwen haar kamer uit en ging naar Gerraent. Die sliep nu in hun vaders kamer en in hun vaders bed - het grote gebeeldhouwde hemelbed met geborduurde gordijnen waarop valken en het devies van het clanhoofd prijkten. Ze kroop naast hem, kuste hem wakker en gaf zich aan hem ter wille van de huiselijke vrede. Daarna, toen hij doezelig in haar armen lag, volkomen ontspannen, beseftte ze voor het eerst de macht die haar als vrouw was geschonken, het feit dat ze haar schoonheid en haar lichaam kon gebruiken om haar man zover te krijgen dat hij naar haar luisterde in plaats van naar zijn grillen. Met mijn prins zou het anders zijn geweest, dacht ze. De tranen stroomden over haar gezicht in de barmhartige duisternis, onzichtbaar voor haar broer. Ofschoon Brangwen tijdig zijn bed weer verliet en naar haar eigen kamer terugkeerde, merkte ze de volgende morgen voor het eerst dat de huishouding iets begon te vermoeden. De mannen schenen zich nergens van bewust te zijn, maar Brangwen ving wel af en toe een angstig verwonderde blik van Ludda op.

Brangwen nam Gerraent apart en vroeg hem op jacht te gaan en haar met rust te laten.

De eerstvolgende dagen liet hij haar uren aan een stuk aan haar lot over en ging op jacht of reed over het domein; hij begon zelfs te praten over bezoeken aan Madoc of Blaen. Maar als ze in dezelfde kamer waren voelde ze altijd dat hij haar gadesloeg, alsof hij haar als een schat bewaakte. Hoewel ze probeerde hem af te schepen, stond hij er tenslotte op dat ze met hem naar de heuvels reed.

Die middag vonden ze een wilgenbosje waar ze konden vrijen. Ze had hem nog nooit zo hartstochtelijk meegemaakt; het leek wel of elke keer dat hij haar bezat, hem eerder vuriger maakte dan bevredigde. Na afloop viel hij in haar armen in slaap. Ze streelde zijn haar en hield hem omvat, maar ze voelde zich zo moe en zo lusteloos dat ze het liefst in de aarde zou wegzinken en nooit meer de hemel zien.

Toen Gerraent wakker werd ging hij zitten, rekte zich en glimlachte tegen haar. Naast hem, tussen zijn verwarde hoop kleren lag zijn dolk. 'Gerro, doe het nu. Dood me.'

'Nee, nog niet.'

Opeens wist Brangwen dat het tijd was om te sterven, dat ze nu moesten sterven, nu meteen, deze middag. Ze ging zitten en greep zijn arm. 'Dood me nu. Ik smeeke het je.'

Gerraent gaf haar een klap in haar gezicht, de eerste klap die hij haar ooit had gegeven. Toen ze begon te huilen, sloeg hij zijn armen om haar heen, kuste haar en smeekte om vergiffenis. Ze vergaf hem, ge-

woon omdat ze geen keus had - hij was meer dan haar hele leven, hij was ook haar dood. Tijdens de hele rit naar huis voelde ze dat schrijnende verlangen: zij beiden moesten dood zijn. Toen ze het binnenplein opreden, zag ze daar paarden vastgebonden staan. Heer Blaen bracht hun een bezoek.

Blaen bleef drie dagen, hij ging met Gerraent op jacht, terwijl Brangwen onopvallend rondsloop en hen probeerde te ontlopen. Ze had slechts een keer een gesprek met heer Blaen alleen, en toen hield hij zijn belofte en repte met geen woord over een huwelijk.

Maar op de laatste avond van zijn bezoek vroeg hij haar na het avondmaal aan tafel te blijven. Gerraent zat somber in het vuur te staren en aan één stuk door te drinken, alsof hij vergeten was dat ze een gast hadden. Toen Blaen tegen Brangwen over zijn moeder begon, kon ze alleen maar luisteren, doodongelukkig, nauwelijks in staat te antwoorden, omdat ze zich afvroeg wat Kodda zou zeggen als ze de waarheid aan de weet kwam. Blaen legde haar zwijgen kennelijk verkeerd uit.

'Heus, vrouwe,' zei Blaen. 'Ik heb u beloofd dat ik voor de lente niet tegen u over een huwelijk zou beginnen, en ik houd mijn woord.'

'Wat is dat?' Gerraent draaide zich met een ruk om.

'Ik heb niet jou gesproken voor ik je zuster het hof maakte.'

'Dat is waar,' zei Gerraent glimlachend, ik heb haar iets beloofd, zie je. Namelijk dat ik haar nooit tegen haar zin zal uithuwelijken.'

'O ja? Ook als ze haar hele leven onder jouw dak blijft?'

'Ja.'

Blaen aarzelde, zijn ogen kregen een sombere blik.

'Welnu, vrouwe,' zei hij tegen Brangwen. 'U mag zich gelukkig prijzen met zo'n broer, nietwaar?'

'Ik denk het wel. Ik heb veel respect voor hem.'

Blaen glimlachte, maar Brangwen werd plotseling bang. De gloed van het rokerige vuur flakkerde, maar het leek haar toe dat het vuur van Gerraent kwam, alsof lange vlammentongen zich tegen hun wil naar Blaen uitstrekten.

Het was hoogzomer, de zon scheen warm op de stoffige weg, haar licht was zo goudgeel als het koren dat op de velden stond te rijpen. Nevyn, de vroegere prins Galrion, leidde een muildier beladen met balen kruiden over de grens het gebied van de Falcon binnen. Hij keek ai lopend voortdurend uit naar Gerraent, die misschien over deze wegen reed. Nevyn betwijfelde of iemand anders in deze bestofte koopman met zijn sjofele kleren, piekhaar en zijn oude muildier de prins zou herkennen. Hij leerde nu dat een man zich ook zonder dwe-

omer-kunst onzichtbaar kon maken, gewoon door onverwacht dingen te doen op onverwachte plaatsen. Niemand zou verwachten dat de prins zich ooit weer in de buurt van de Falcon zou wagen.

Bij het dorp gekomen waagde Nevyn het zelfs een kroes bier te gaan drinken bij een herbergier die hem nauwelijks een blik waardig keurde nadat hij zijn geldstuk had aangenomen. Nevyn zat in een hoekje naast een oude vrouw en stelde haar domme vragen over de streek, alsof hij van ver kwam. Toen hij wegging, viel dat niemand op.

Tegen de avond bereikte hij de plaats van bestemming, een houten hut aan de rand van het oerwoud. Op het stoppelige grasveld voor de hut graasden twee geiten, terwijl Ynna er op haar stoep naar zat te kijken, een oude vrouw, mager als een lat, met lange dunne vingers, knoestig van vele jaren hard werken. Haar witte haar werd slordig bijeengehouden door een vuile sjaal. Ze was kruidengenezers en vroedvrouw, en velen dachten dat ze een heks was, maar in werkelijkheid hield ze gewoon van haar eenzaamheid.

'Goeiemorgen, jongen,' zei Ynna. 'Rhegor heeft me zo te zien aardig wat gestuurd.'

'Jazeker. Genoeg voor de hele winter.'

Nevyn laadde het muildier af en droeg de zakken kruiden naar binnen, daarna liet hij het beest drinken en zette het bij de geiten op het gras. Hij ging de hut weer binnen, waar Ynna brood en kaas op de wankelende tafel zette. Toen ze hem een houten nap water aanreikte en hem zei toe te tasten, liet Nevyn zich dat geen twee keer zeggen en smeerde de zachte, pikante geitekaas op het donkere brood. Ynna knabbelde op een stukje brood en nam hem zo nieuwsgierig op dat Nevyn zich afvroeg of ze wist dat hij de prins was geweest.

'Het is jammer dat Rhegor uit deze streek is weggegaan,' zei Ynna.

'En dan nog wel zo plotseling, hij kwam gewoon op een dag vertellen dat hij vertrok. Heeft hij jou ooit verteld waarom?'

'Ach, beste vrouw, ik doe wat mijn meester zegt en houd mijn mond.'

'Da's altijd het beste met zo'n eigenaardige als Rhegor. Nou ja, als hij jou afen toe met kruiden stuurt, zal ik me wel redden.'

Ynna sneed nog een paar sneden brood af en legde ze op Nevyns bord.

'Toch mis ik Rhegor. Ik kon altijd op zijn goede raad rekenen als ik een probleem had.'

Nevyn voelde de dweomer-waarschuwing over zijn rug lopen. 'En hoe maakt heer Gerraent het tegenwoordig?'

'[ij bent bijna net zo schrandere als je meester, hè? Nou, vertel Rhegor dit verhaal maar voor me. Hij hield die arme kleine Brangwen altijd min of meer in het oog.'

'O ja? Dat heb ik nooit geweten.'

'Nou, het is heus waar, gewoon van een vaderlijke afstand, zogezegd. Dus vertel hem dan het volgende maar. Een goeie maand geleden was de page in de dun ziek, hij had behoorlijk koorts. Ik ben er zeker vijf keer geweest voor het joch weer beter was. En heer Gerraent heeft me daar een stuk wildbraad voor gegeven. Hij vroeg, heb je ook een kruid om waanzin te verdrijven, Ynna? Een grapje, denk ik, maar hij glimlachte zo kil dat ik er akelig van werd. En de laatste keer dat ik de heuvel op kwam, zag ik Gerraent op zijn vaders graf huilen.'

'Ik zal het zeker aan Rhegor vertellen. Hoe gaat het met Brangwen, opgesloten met zo'n soort man?'

'Dat is nog het allervreemdste. Je zou denken dat ze terneergeslagen zou zijn, maar ze loopt rond als een slaapwandelaarster, ik heb het meisje nog nooit zo peinzend gezien. Ik zou zeggen dat ze zwanger was, maar van wie zou het dan zijn? Ze is zo verstrooid als een zwan-gere vrouw, maar die verloofde van haar is al te lang weg. Maar goed, vertel het Rhegor voor me.'

Op de thuisreis zette Nevyn het onwillige muil-dier zoveel mogelijk tot spoed aan, maar het kostte hem toch twee dagen om zijn nieuwe woonstee te bereiken. Ergens in het maagdelijke woud ten noorden van het domein van de Boar hadden Rhegor en Nevyn bij een kreek een flink stuk grond ontgonnen. Ze hadden de stukken boomstam gebruikt om een rond huis te bouwen en de grond om bonen, rapen en dat soort dingen op te verbouwen. Omdat Rhegors faam als genezer met hem naar het noorden was gekomen, kregen ze eten in overvloed en soms zelfs wat geld, omdat zowel boeren als dorpers bereid waren met kippen en kaas voor Rhegors kruiden te betalen.

En nu, nu het te laat was, zag Nevyn duidelijk dat Brangwen en hij een goed, zij het sober leven in het woud konden hebben gehad. Ais hij maar niet zo'n stommeling was geweest, verwenste Nevyn zichzelf, zo'n ongelooflijk stomme ezel!

Rhegor was voor het huis bezig het leepoog van een jongetje te behandelen terwijl de moeder vlakbij op de grond gehurkt zat. Nevyn zag aan haar gerafelde bruine tuniek dat ze een lijfeigene was, haar mager gezicht was zonder enige uitdrukking, alsof het haar koud liet of het kind genas of niet, ook al was ze dit hele eind met hem hierheen gekomen. Op haar wang zat het brandmerk, waarvan het oude litteken wit afstak tegen de vuile huid. Het kind was, hoewel hij hooguit drie jaar telde, ook al gebrandmerkt, voor zijn hele leven kenbaar als het eigendom van heer Blaen. Rhegor had de jongen op een boomstronk gezet en veegde het oog schoon met een in kruidenzalf gedoopt lapje.

Nevyn ging naar de stal en zette het muildier naast de grijze ruïen. Toen hij terugkwam bekeek de vrouw hem met voorgewende onverschilligheid. Zelfs van drie meter afstand kon hij haar ongewassen lijf en haar lompen ruiken. Rhegor riep haar bij zich, gaf haar een pot zalf en vertelde haar hoe ze die moest aanbrengen. Ze luisterde met een glimp van hoop op haar gezicht.

'Ik kan u niet veel betalen, heer,' zei ze. 'Ik heb wat vroege appels voor u meegebracht.'

'Eten jij en je kind die onderweg naar huis maar op.'

'Dank u wel.' Ze staarde naar de grond. 'Ik had gehoord dat u arme mensen behandelde, maar ik wilde het eerst niet geloven.'

'Het is waar. Zeg het voort.'

'Ik was zo bang.' Ze bleef naar de grond staren. 'Als de jongen blind werd, zouden ze hem doden omdat hij niet zou kunnen werken.'

'Wat?' viel Nevyn in. 'Zoiets zou heer Blaen nooit doen.'

'Heer Blaen?' Ze keek met een flauw glimlachje op. 'Nee, die natuurlijk niet. Hoe zou hij moeten weten dat wij er zijn om gedood te worden? Zijn opzichter, heer, die zou het doen.'

Nevyn vermoedde dat ze de waarheid sprak. Als prins had hij zich minder om de lijfeigenen bekommerd dan om de paarden. Rhegor leerde hem een heel ander soort wereld zien.

Toende vrouw weg was, gingen Rhegor en Nevyn hun hut binnen die bestond uit één enkele lichte, luchtige kamer, geurend naar pas gekapt dennehout. Ze hadden een allegaartje van afgedankt meubilair, gekregen van dankbare boeren: een tafel, een bank, een losse kast voor kookgerei. Tegen de ene muur stond de half afgemaakte haard die Nevyn bezig was te bouwen als zijn deel van het zomerwerk. Nevyn schonk bier uit een vat en kwam met de gedeukte kroegen naar de tafel waar Rhegor al zat.

'En hoe was de reis?' vroeg Rhegor. 'Hoe is het met de oude Ynna?'

'Heel goed, heer. Maar ze deed me een vreemd verhaal over de Falcon. Ach, lieve goden, mijn arme Brangwen! Ik zou echt willen dat jij had gedaan wat mijn vader zou hebben gedaan - me half dood geslagen voor mijn stomiteit!'

'Dat zou niets hebben opgelost en jou het gevoel hebben gegeven dat je het had goedge maakt, terwijl je dat niet hebt gedaan.' Het scheelde niet veel of Rhegor werd kwaad. 'Nou ja, gedane zaken nemen geen keer. Vertel me het verhaal.'

Terwijl Nevyn vertelde, luisterde Rhegor kalm, maar zijn handen klemde zich steeds vaster om zijn kroes. Toen Nevyn klaar was, vloekte Rhegor binnensmonds.

'Ja, we moesten maar eens op onderzoek uitgaan. Oude Ynna kan

zowat ruiken wanneer een vrouw zwanger is. Het kind kan onmogelijk van jou zijn, nietwaar?'

'Nee, tenzij naar een vrouw verlangen haar zwanger kan maken.'

Rhegor glimlachte, al stonden zijn ogen nog steeds somber.

'En wat zal je van je Gwennie denken als ze het kind van een ander draagt?'

'Als die ander een goed mens is, moet ze bij hem blijven. Als hij dat niet is, neem ik haar, met kind en al.'

'Dat is dan goed. We zullen allereerst moeten uitzoeken of dat kind van Blaen is. In dat geval komt er een huwelijk en dat is dat. Zo niet, dan heb ik toch nog hoop dat we haar weg kunnen krijgen.'

'Maar, heer, waarom bent u zo bezorgd over Brangwen? Is dat alleen omdat haar eer in het geding is?'

'Tja, dat kan ik je nog niet zeggen.'

Nevyn wachtte, hopend op tenminste nog één woord meer, maar Rhegor wendde peinzend het hoofd af.

'Ik rijd morgenvroeg naar de Boar,' zei Rhegor tenslotte. 'Voor een beleefdheidsbezoek, om vrouwe Rodda te laten weten dat er een kruidengenezer in de buurt is. Jij blijft hier. Blaen zou het vreselijk vinden je te moeten doden als hij je zag, maar hij zou aan zijn eer verplicht zijn te doen wat de koning bevolen heeft. Ik kan tegen het middaguur bij de dun zijn, dus jij zou dan een vuurtje kunnen maken om te zien of je me op die manier kunt volgen.'

De volgende morgen kroop traag voorbij terwijl Nevyn stenen voor de haard uit hun veldje groef. Zijn opleiding bestond tot nu toe voornamelijk uit dit soort handarbeid in de zomerhitte. Dat maakte hem vaak nijdig: waarom moest een prins zich als een smerige lijfeigene in het zweet werken? Maar in zijn hart wist hij dat het erom ging de trots van die prins te breken. Er is maar één sleutel om de geheimen van de dweomer te ontsluiten: ik wil weten om de mensheid te kunnen helpen. Wie macht zoekt om de macht, leen alleen wat ditjes en datjes, met veel moeite, moeilijk te onthouden en waardeloos.

Toch gaf Rhegor Nevyn afen toe werk dat al meer te maken had met de eigenlijke dweomer-leer. Ofschoon Nevyn altijd het tweede gezicht had gehad, kwam en ging dat naar eigen believen, het liet hem zien wat het wilde tonen en geen greintje meer. Nu leerde hij dat tweede gezicht aan zijn wil te onderwerpen.

Nevyn legde buiten een kring van stenen op de grond en legde daar een vuurtje in aan dat hij net als elk ander vuur met een tondeldoos en een vuursteen aanstak. Hij liet het vuur doorbranden tot de blokken gloeiende grotten van houtskool vormden. Toen ging hij languit op de grond liggen, legde zijn kin op zijn handen en staarde recht in

de vuurgrotten, Hij vertraagde zijn adem tot het juiste ritme en dacht aan Rhegor. Eindelijk strekte de vuurgrot zich uit, werd wijder en veranderde in schitterend zonlicht dat in een glanzend houten vertrek scheen. In de vlammen ontwaarde hij Rhegor als een heel klein figuurtje. Nevyn raapte al zijn wilskracht hijeen en dacht aan Rhegor; hij zag hem in gedachten duidelijk voor zich en concentreerde zich op hem. Het beeld zwol op, werd vast, zwol weer op en werd zo duidelijk alsof Nevyn door een raam het vrouwenvertrek binnenkeek. Nevyn ging er met een laatste wilsinspanning binnen, waarbij hij een zacht geruis hoorde en een vallende gewaarwording in zijn maag had, en toen stond hij eindelijk naast Rhegor op de vloer.

Vrouwe Rodda zat op haar stoel met Ysolla op een voetenbankje naast haar. Een page, die zijn hemd uit had zodat er een aantal lelijke steenpuisten te zien was, lag op zijn knieën voor Rhegor op de vloer.

'Die moeten opengesneden worden,' zei Rhegor. 'Maar omdat ik mijn instrumenten niet bij me heb, zal ik morgen moeten terugkomen, als u het mij toestaat, vrouwe.'

De jongen begon alvast erbarmelijk te jammeren.

'Doe nu niet zo kinderachtig,' zei Rodda. 'Ze doen je al weken pijn en als de kruidendokter ze opensnijdt, ben je er in één keer van af. Dus verstop je morgen niet de hele dag in het bos.'

De jongen graaide zijn hemd van de vloer, maakte een buiging voor Rodda en nam de benen. Rodda schudde glimlachend haar hoofd en wees Rhegor een stoel naast de hare.

'Ga zitten en rust wat, brave man,' zei Rodda. 'Dus u komt uit het zuiden, zegt u. Hebt u nog belangwekkend nieuws?'

'Dank u.' Rhegor boog en nam plaats. 'Tja, geen echt nieuws, maar wel een heleboel boos gerucht.'

'Is het heus?' zei Rodda haperend. 'Hoe maakt heer Gerraent van de Falcon het?'

'Ik merk dat de geruchten ook u ter ore zijn gekomen. Slecht, helaas, en de dorpelingen hebben natuurlijk de mond vol over hekserij.'

Ysolla boog zich naar voren. Ze sloeg haar armen om haar knieën en haar ogen schoten vol tranen. Toen hij aan de blijde avond van haar verloving dacht, voelde Nevyn zo'n diep medelijden met haar, dat het beeld verdween. Het duurde een hele tijd voor hij her terug had.

'Rouw is begrijpelijk,' zei Rhegor. 'Maar het is toch de natuurlijke gang van zaken dat de zoon vroeg of laat zijn vader verliest.' Hij keek Ysolla aan. 'Maar zodra hij u aan zijn zijde heeft, zal zijn somberheid wel verdwijnen.'

'Als hij ooit met me trouwt,' viel Ysolla uit.

'Stil toch, liefje,' zei Rodda.

'Hoe kan ik stil zijn?' bitste Ysolla. 'Na wat Blaen heeft gezegd...'

Rodda hief haar hand alsof ze haar een klap wilde geven. Ysolla maakte haar zin niet af.

'Wees zo goed mijn dochter te vergeven, brave man,' zei Rodda. 'Ze maakt zich zorgen omdat ze denkt dat datgene wat die arme Brangwen is overkomen haar ook kan overkomen.'

'Ach ja, dat was een droeve zaak,' zuchtte Rhegor. 'Laten we hopen dat ze spoedig een betere man vindt. De dorpelingen zeggen dat uw zoon binnenkort zijn verloving met vrouwe Brangwen hoopt aan te kondigen.'

'Ja.' Rodda's stem werd toonloos. 'Dat is ook mijn vurige wens.'

Dus dat kind is niet van Blaen, dacht Nevyn. Zo is het, antwoordde Rhegor, en dat had ik toch zo gehoopt! Nevyn was zo geschokt dat hij het beeld weer kwijtraakte, ditmaal voorgoed.

Rhegor kwam tegen zonsondergang terug. Hij verzorgde het muil-dier en kwam toen de hut binnen, waar Nevyn, popelend van nieuwsgierigheid, hun avondmaal klaar zette. Rhegor haalde een zilverstuk uit de zak van zijn brigga en wierp het op tafel.

'Onze vrouwe Rodda is royaal,' merkte hij op. 'Ze weet natuurlijk niet wie hiervan eet, maar ze zou er wel blij om zijn. Nadat jij ons had verlaren hebben we nog wat gepraat, en ze heeft nog steeds een hoge dunk van je, prins Galrion.'

'De prins is dood.'

Rhegor ging glimlachend zitten en nam een boterham.

'Ik denk dat ik morgen maar zal riskeren dat Nevyns keel wordt door-gesneden. Heer Blaen is op jacht als ik morgen terugga om de steen-puisten van die jongen te behandelen, dus dan kun je met me mee-gaan.'

'Graag. Waarom hoopte je dat het Blaens kind was?'

'Denk eens na, jongen. Als het niet van Blaen is, van wie dan wel? Wat woont er nou aan mannen in de dun van de Falcon? Een paar twaalfjarige jongens, een vuile stalknecht en die oude kamerheer, die zo bejaard is dat hij zijn hand nog niet voor een vrouw kan opste-ken, laat staan iets anders. Dus wie blijft er dan over?'

'Nou, niemand.'

'Niemand?'

'O, alle duivels.' Nevyn kon het maar met moeite zeggen. 'Gerraent.'

'Duivels, zeg dat wel. Het is heel erg om een man van zoiets te be-schuldigen, en ik zal niets ondernemen voor ik er zeker van ben.'

Nevyn nam de tafeldolk op en draaide hem tussen zijn vingers rond

om de troostende hardheid van het metaal te voelen.

'Als dat waar is,' zei hij, 'dan vermoord ik hem.'

'Hoor hem! Helemaal de zoon van zijn vader.'

Nevyn stak de dolk hard in het tafelblad en liet hem trillen.

'Zou het zo erg zijn om hem te doden?'

'Ja - voor jou.' Rhegor nam bedaard een hap brood. 'Ik verbied je om er zelfs maar aan te denken.'

'Goed, dan. Ik zal zijn bloed met laten vloeien.'

Rhegor nam hem nauwlettend op. Nevyn nam een boterham en gooide hem weer op het bord terug.

'Je zei dat je haar toch zou willen hebben, met kind en al,' zei Rhegor. 'Geldt dat ook als ze de bastaard van haar eigen broer draagt?'

'Ik ben degene die haar daar heeft achtergelaten. Natuurlijk geldt dat nog steeds.'

'Je bent eigenlijk best een fatsoenlijke vent. Je zou jezelf nog wel eens kunnen verlossen.'

De volgende morgen werd Nevyn, die zijn kap diep in zijn gezicht had getrokken, door geen van de bedienden in de dun van de Boar herkend. Toen Rhegor en hij naar de vrouwenzaal gingen, hield Nevyn zijn mantel aan en begon ijverig Rhegors kruiden en instrumenten uit te pakken. Ysolla was gelukkig nergens te zien en Rodda praatte met Rhegor en een van de pages.

'Hoe bedoel je, dat je niet weet waar Maryc is?' vroeg Rodda aan de page. 'Ik had gezegd dat hij hier moest zijn als de kruidendokter kwam.'

'Hij was bang, vrouwe. Maar ik kan hem gaan zoeken. Het zal wel even duren.'

'Begin dan maar gauw.'

Zodra de page weg was, deed Nevyn zijn mantel uit en gooide die op de vloer. Rodda staarde hem aan en haar ogen schoten vol tranen.

'Galrion! De goden zij dank! Wat ben ik blij je heelhuids te zien.'

'Dank u, vrouwe, maar ik heet nu niemand.'

'Ik weet dat je vader je heeft verbannen. Je moet zorgen dat je weg bent voor mijn zoon thuiskomt.'

'Ik moest komen. Ik smeeek u om nieuws over mijn Brangwen.'

Kodda's gezicht betrok en ze wendde haar blik af.

'Onze arme kleine Gwennie. Ach, hadden de goden haar maar toegestaan met jou te trouwen. Of met jou in ballingschap te gaan.' Ze keek Rhegor aan. 'Brave man, ik weet dat ik u kan vertrouwen, al was het alleen maar omdat u mijn prins hebt meegebracht, dus ik spreekvrijuit. Blaen is kort geleden naar de Falcon gegaan en hij kwam

woedend thuis. Hij weet zeker dat Gwennie hem nooit zal willen hebben, zei hij. Ze loopt rond of ze half dood is en zegt zowat niets, ik heb geprobeerd haar hier te krijgen, maar ze wil niet. Diep in haar hart rouwt ze nog steeds om jou, prins, dat hoop ik tenminste.'

'Dat hopen we allemaal,' zei Rhegor droog. 'Hoe vaak is Gerraent hier geweest om zijn verloofde te bezoeken?'

Rodda keek, geschrokken als een opgejaagd hert, van de een naar de ander.

'Het is allemaal onzin,' barstte ze los. ik kan niet geloven dat ze zoiets zouden doen, Gwennie niet en Gerro niet! Ysolla en Blaen winden zich op over malle vermoedens omdat ze zo teleurgesteld zijn en zo hoopten. Ik wil het niet geloven!'

'Wat niet?' vroeg Rhegor. 'Vertel het me, vrouwe. Bevrijdt u van die duistere angsten.'

Rodda aarzelde, in tweestrijd met zichzelf, toen zwichtte ze.

'Alle bedienden bij de Falcon zeggen dat Brangwen de enige is die tussen hen en heer Gerraents woede staat - net alsof ze zijn vrouw is. En Ysolla, mijn eigen kind, stookt haar broer op als een kleine schorpioen. Gerro was altijd al dol op Gwennie, zegt ze, het is niet eerlijk - Gwennie heeft zelfs de man die ik wil hebben. Het is Gwennie dit en Gwennie dat, en allemaal omdat Ysolla altijd jaloers is geweest op Brangwens rampzalige schoonheid.'

'Rampzalig, zegt u dat wel! IJ kunt het niet geloven, zegt u - is dat waar? Of wilt u zich alleen afkeren van iets onreins? Lieve goden, ik zou het u niet kwalijk nemen.'

Rodda 's kalmte begaf het, ze sloeg haar handen voor haar gezicht en begon te huilen.

'Hij heeft altijd te veel van haar gehouden. Waarom denkt u dat ik zo mijn best heb gedaan bij heer Dwen om Gwennie jong te laten trouwen? Ze moest uit dat vervloekte huis weg.'

'Vervloekt is een waar woord. Dubbel vervloekt.' Nevyn liep rusteloos heen en weer terwijl Rhegor de vrouwe weer in haar stoel hielp.'

'Vertelt u me eens, vrouwe,' zei Nevyn. 'Als ik haar bij haar broer weghaal, zou u dat dan afkeuren?'

'Beslist niet. Maar als je dat doet, zal Gerraent al zijn vrienden te hulp roepen en ze zullen jullie opjagen als herten.'

ik ben bereid voor haar te sterven en ik ben intelligenter dan een hert.'

Diezelfde avond nog nam Nevyn zijn grijze ruiter en reed naar het zuiden, in de richting van de dun van de Falcon. Hij zou het slim moeten aanpakken. Zomaar het fort binnenrijden was te gevaarlijk, zelfs als Gerraent weg was. Hij zou niets voor Brangwen kunnen doen als

Gerraent terugkwam en hem voor haar ogen doodde. Ofschoon Galrion nooit goed met het zwaard overweg had gekund, had Nevyn een paar dweomer-kunsten tot zijn beschikking. Hij wist zeker dat hij Brangwen, als hij ook maar een paar minuten met haar alleen kon zijn, gemakkelijk zou kunnen overreden om uit de dun weg te glippen en met hem te vluchten. Als ze eenmaal onderweg waren, zou Gerraent hen nooit kunnen vinden.

Toen Nevyn bij Ynna's hut aankwam, vertelde hij haar dat Rhegor hem had gestuurd om een oogje in het zeil te houden. Zoals hij had gehoopt was Ynna daar zo blij om, dat ze hem onderdak aanbood. 'De vrouwen in het dorp beginnen te fluisteren dat Brangwen zwanger gaat van een bastaard,' zei Ynna.

'O ja? Nou, die verloofde van haar heeft gezworen dat hij haar zou komen halen, zie je. Ik moest van Rhegor tegen je zeggen dat hij hier in de omgeving schijnt rond te sluipen.'

Toen Ynna glimlachend haar wenkbrauwen optrok, was Nevyn er zeker van dat dit interessante praatje gauw in het dorp de ronde zou doen. Hij kon alleen maar hopen dat de waarheid daardoor verbor-gen zou blijven.

Drie dagen lang hield Nevyn de dun van de Falcon scherp in het oog. Aan de zoom van het woud, vlak bij de weg, vond hij een grote, wijd vertakte eik. Door helemaal tot in de kruin te klimmen, was hij verscholen en kon hij het fort, nog geen twee kilometer verderop in het vlakke land, goed zien. Hij riep al zijn wilskracht te hulp om zijn gedachten daarheen te zenden en tot Brangwens geest door te dringen, haar te roepen, haar de gedachte in te geven dat ze naar het woud moest komen. Eén keer voelde hij dat hij haar bereikte; hij voelde ook dat ze die onlogische gedachte opzij zette. Hij bleef het proberen, bleef smeken, maar tevergeefs, tot hij zo wanhopig was dat hij overwoog de eerstvolgende keer dat Gerraent op jacht ging, de dun binnen te sluipen.

Op de vierde middag zag Nevyn van af zijn uitkijkpost een man en een page de heuvel naar de dun oprijden. Hij herkende het paard en de houding van zijn berijder. Blaen. Hij klom omlaag en rende naar de hut.

'Ynna, bij de liefde van alle goden, ik heb je hulp nodig. 'Kun je me een voorwendsel aan de hand doen om de dun van de Falcon binnen te komen? Een boodschap die ik moet overbrengen, iets om de bedienden te vertellen?'

'Tja.' Ynna dacht onverdraaglijk lang na. 'Ja, ik heb een liefdesdrank gemaakt voor Ludda, Brangwens dienstmeisje. Zij heeft een oogje op een jongen uit het dorp. Die kun je haar gaan brengen.'

Terwijl Ynna het pakje kruiden voor de dag haalde, wreef Nevyn modder op zijn gezicht en in zijn haar - een armzalige vermomming, maar ach, niemand had de prins ooit ook maar enigszins vuil gezien. Hij hulde zich in zijn mantel en galoppeerde naar de dun. Toen hij zijn paard het binnenplein op leidde, zag hij Blaens page de paarden van zijn heer naar de stal brengen. Brythu kwam aangerend en nam Nevyn koeltjes op.

'En wat wil jij?'

'Ik wil Ludda even spreken, alstublieft. Ynna heeft me iets voor haar meegegeven.'

'Ik zal het haar gaan vragen. Wacht hier en probeer niet binnen te komen.'

Toen Ludda verscheen, keek ze de vuile vreemdeling nerveus aan.

'Ik kom u wat kruiden brengen van Ynna. Ze zei ook dat u een arme man wel een drupje bier zou geven.'

Bij het horen van zijn stem keek Ludda vreemd op en legde haar hand tegen haar keel.

'Prins!' fluisterde ze. 'De grote godin zij dank!' Toen verhief ze haar stem. 'Ja, dat krijg je, omdat je me een lange, warme wandeling naar haar hut bespaart.'

Nevyn bond zijn paard vast en ging achter Ludda aan naar de bediendenhaard in de grote zaal. Hij ging in een bocht van de muur op het stro zitten, een eindje van de andere bedienden af, die druk bezig waren het avondmaal klaar te maken. Ze bekeken hem nauwelijks; Ludda mocht een vreemde iets geven als ze wilde. Aan de andere kant van de zaal zaten Gerraent en Blain aan de eretafel te drinken. Van die afstand, en omdat ze gedempt spraken, kon Nevyn hen niet verstaan, maar uit de manier waarop Blaen zich in zijn stoel vooroverboog en zijn kroes omklemden als een wapen, bleek duidelijk dat hij woedend was. Toen Blaens page terugkeerde wierp hij zijn meester een angstige blik toe en ging aan zijn voeten in het stro zitten, Ludda bracht Nevyn zijn bier en knielde naast hem neer met een angstige blik op de edellieden.

'Waar is je meesteres?' fluisterde Nevyn.

'Die verbergt zich voor heer Blaen, maar ze moet vroeg of laat te voorschijn komen, anders voelt heer Gerraent zich beledigd.'

'Ongetwijfeld. O, ongetwijfeld. '

Ludda's gezicht vertrok zenuwachtig en ze begon te beven.

'Ik weet alles,' zei Nevyn. 'Het kan me niet schelen. Ik kom haar halen.'

Ludda hilde zwijgend, terwijl de tranen twee sporen trokken over haar wangen.

'Als ik kan, zal ik u helpen. Maar ik weet niet of er nog iets goeds van kan komen.'

Zogenaamd om de kok niet in de weg zitten, ging Nevyn van de haard naar een plek dicht bij de twee edelen. Eindelijk kwam Brangwen stilletjes de zaal binnen, ze drukte zich tegen de muur en keek naar haar broer, Nevyn schrok van de verandering in haar. Haar gezicht was bleek en ingevallen, haar ogen lagen diep in hun kassen en haar houding was die van een ree die op het punt staat te vluchten. Ze keek zijn kant uit en vergunde zich een beverig glimlachje. Nevyn stond langzaam op, hij moest zich bedwingen om niet op haar af te vliegen. Toen deinsde Brangwen tegen de muur terug.

Nevyn dacht niet meer aan Blaen en Gerraent, die vooroverleunend in hun stoelen elkaar aanstaarden tot een van beiden de ogen zou neerslaan. Blaen stond langzaam en doelbewust op, zijn hand op het gevest van zijn zwaard,

'Mogen de goden je vervloeken,' zei Blaen. 'Het is waar, hè?'

Gerraent stond eveneens op, zijn handen op zijn heupen, en glimlachte met een kalmte die Nevyns bloed deed stollen.

'Antwoord me,' zei Blaen met een stem die door de zaal schalde, 'Je bent met je zuster naar bed geweest, nietwaar?' Gerraent maakte een beweging, zijn zwaard flitste, hij haalde uit en stak toe voor Blaen zijn eigen zwaard zelfs maar half uit de schede had. Brangwen gaf een lange, hoge gil, toen Blaen een stap vooruit deed en wankelde, terwijl helderrood bloed over zijn borst stroomde. Hij keek Gerraent verbijsterd aan en zakte toen aan Gerraents voeten in elkaar. Zijn page begon zich voetje voor voetje naar de deur te begeven. Gerraent draaide zich om en wilde hem aanvallen.

'Gerro!' Brangwen schoot tussen hen in. 'Niet de jongen!'

Gerraent aarzelde en dat ogenblik redde de page het leven. Hij schoot zonder om te kijken naar buiten. Terwijl Nevyn naar voren rende, greep de jongen de grijze ruïne en sprong in het zadel. De bedienden vlogen gillend en huilend naar de deur. Gerraent, het bebloede zwaard nog in zijn hand, begon te lachen. Toen zag hij Blaens lijk op de vloer liggen en kwam tot zichzelf. Nevyn kon de rede in zijn ogen zien terugkeren toen hij op zijn knieën viel en begon te weklagen. Nevyn greep Brangwen bij de arm.

'We moeten hier onmiddellijk weg!'

'Dat kan ik niet.' Brangwen glimlachte net zo verdwaasd als haar broer, ik heb gezworen dat ik met hem zou sterven.'

'Geen god en geen mens zou je aan zo'n onreine eed willen houden.' **ik** houd me er zelf aan, prins.'

Nevyn pakte haar beet en begon haar naar de deur te trekken, maar

Gerraent sprong op en versperde hun met getrokken zwaard de weg. Hier zal ik dus sterven, dacht Nevyn.

'Alle goden, prins Galrion,' siste Gerraent.

'Die ben ik. Vooruit. Voeg mijn bloed maar bij dat van je gezworen vriend.'

'Nee, Gerro,' riep Brangwen vertwijfeld. 'Dood mij nu maar, dan is het gebeurd.'

'Ik zal mijn zwaard tegen geen van jullie tweeën opheffen. Prins, wilt u haar meenemen?'

'Gerro!' Brangwen staarde hem ongelovig aan. 'Je hebt het me beloofd. Je hebt gezworen dat je ons beiden zou doden.'

Gerraents ogen fonkelden. Hij greep haar bij de schouder en duwde haar in Nevyns armen.'

'Klein kreng, eruit! Ik heb de enige man die ik op de wereld liefhad gedood, en dat vanwege jou.' Gerraent sloeg haar in haar gezicht. 'Ik word misselijk als ik naar je kijk. Dit betekent het einde van de Falcon, en dat allemaal door jou!'

De leugen was zo volmaakt dat Nevyn hem geloofde, maar toen Brangwen huilend tegen hein aanviel, zag hij de waarheid in Gerraents ogen; oprechte liefde, geen naakte begeerte, maar de vertwijfeling van een man die het enige dat hij ooit heeft liefgehad, wegstuurt.

'Haal de schimmel maar uit de stal,' zei Gerraent. 'Die zou bij de bruidsschat toch van jou zijn geworden.'

Gerraent draaide zich om, gooide zijn zwaard door de zaal en wierp zich naast Blaens lijk neer. Langzaam, stap voor stap, droeg en sleepte Nevyn Brangwen de zaal uit. Hij keek nog een keer om en zag hoe Gerraent tegen Blaens rug ging liggen, zoals een krijgsman op het slagveld naast zijn gesneuvelde vriend gaat liggen en weigert te geloven dat hij dood is, hoeveel mannen hem ook proberen weg te krijgen.

Op het binnenplein vlamden de laatste stralen van de ondergaande zon tussen de schaduwen. Met een toorts in de hand leidde Brythu de appelschimmel de stal uit. Ludda kwam uit de broch gerend met twee zadeltassen en een paar opgerolde dekens. Op het verlaten binnenplein heerste een griezelige stilte.

'Vergeef me, prins,' zei Brythu. 'Ik had u niet herkend.'

'Daar was ik verdomd blij om! Ludda, is er nog iemand in de dun? Jullie kunnen allemaal maar beter naar je familie gaan. De Boar zal zo gauw mogelijk terugkomen en vanwege Blaen de hele boel in de brand steken.'

'Dan zullen we onmiddellijk weggaan, prins. Kijk, hier is wat eten en zo voor de vrouwe.'

Nevyn tilde Brangwen als een kind in het zadel en ging zelf achter haar zitten. Hij reed langzaam weg en liet het zwaar beladen paard zijn eigen tempo bepalen. Aan de voet van de heuvel keek hij nog eens om en zag de dun donker tegen de avondrode hemel afsteken. Met zijn tweede gezicht meende hij de vlammen al te zien dansen.

Die nacht reden ze maar een paar uur, tot ze ver genoeg van de dun waren en de veilige heuvels hadden bereikt. Nevyn vond een bosje naast een rivier, waar ze konden overnachten. Nadat hij het paard had verzorgd, legde hij met twijgen en stukjes dood hout een vuurtje aan. Brangwen staarde in het vuur en zweeg tot hij klaar was.

'Je moet het weten,' zei ze.

'Ik weet het. Ik wil je hebben, met kind en al.'

'Laar me je dat besparen. Ik wil sterven. Je kunt niet meer van me houden. Ik draag de bastaard van mijn eigen broer.'

'Dat is net zo goed mijn schande als de jouwe. Ik heb je daar met hem alleen gelaten.'

'Je hebt me niet in zijn bed geduwd.' Brangwen glimlachte onzeker, in een aandoenlijke poging om koel te lijken, ik houd trouwens niet eens meer van je.'

'Je liegt niet zo goed als je broer.'

Brangwen zuchtte en keek in het vuur.

'Er zal een vloek op het kind rusten, dat weet ik gewoon. Waarom wil je me niet eenvoudigweg doden? Gerro had me beloofd dat hij ons allebei zou doden, en hij heeft dus aldoor tegen me gelogen. Hij had het beloofd.' Ze begon te huilen. 'Ach, lieve goden, hij had het me beloofd!'

Nevyn nam haar in zijn armen en liet haar uithuilen. Eindelijk hield ze op en werd zo stil dat het hem beangstigde, maar ze was alleen in slaap gevallen in barmhartige uitputting. Hij maakte haar net zo ver wakker dat ze op de dekens kon gaan liggen om verder te slapen.

De volgende morgen geraakte Brangwen in een droomtoestand. Ze zei geen woord, weigerde te eten door als een koppig kind haar hoofd weg te draaien, en moest op het paard worden getild. Ze reden de hele morgen langzaam voort, vermeden de wegen en spaarden het overbelaste paard zoveel mogelijk. Als ze niet naar Rhegor hadden gekund, zou Nevyn de wanhoop nabij zijn geweest. Brangwen was geknakt, vermorzeld als een zilveren beker onder de laars van een krijger wanneer die een burcht plundert. Rhegor zou haar kunnen helpen - aan die hoop klampte Nevyn zich vast - maar Rhegor was nog meer dan een dagrit van hen verwijderd.

Af en toe dacht Nevyn aan de krijgsbende van de Boar; die was nu ongetwijfeld op weg naar de Falcon met Blaens jongere broer Camlann - nu heer Camlann - aan het hoofd. Nevyn veronderstelde dat Gerraent voor hen uit zou vluchten, het ellendige leven van een baneling tegemoet.

Tegen zonsondergang kwamen Nevyn en Brangwen aan de rivier die hen de volgende dag naar Rhegor zou leiden. Nadat hij hun kamp had opgeslagen, probeerde Nevyn Brangwen aan het praten te krijgen en iets te laten eten. Ze wilde noch het een noch het ander. Hij begreep opeens dat ze van plan was zich dood te hongeren om haar gelofte aan de goden na te komen. Ofschoon het hem pijn deed, gebruikte hij het enige wapen dat hij had. 'Wat ben je nu van plan? Het kind in je buik te laten verhongeren? Dat arme schepseltje is inderdaad vervloekt als zijn eigen moeder hem niet wil voeden.'

Brangwen hief haar hoofd op, haar ogen stonden vol tranen. Ze keek hem aan, nam een stukje brood en begon eraan te knabbelen. Toen Nevyn haar kaas gaf en een appel, at ze alles op, maar ze zei nog steeds niets. Hij haalde nog wat hout voor het vuur en zorgde dat ze er vlakbij ging liggen, zodat ze het warm zou hebben. Toen hij hun schamele mondvoorraad nakeek om te zien wat ze nog hadden, vond hij, in een doek gewikkeld, alle verlovingsgeschenken die hij haar ooit had gegeven. Ludda had haar alles meegegeven. Nevyn keek lange tijd naar de met edelstenen bezette broche in de vorm van een valk en dacht aan Gerraent.

Toen het donker was geworden en Brangwen vast sliep, gaf Nevyn eindelijk aan zijn nieuwsgierigheid toe en liet het vuur feller branden om met zijn tweede gezicht te kunnen zien. Gevoed door zoveel angst en verdriet kwam het beeld snel op en toonde hem de grote zaal van de Falcon. Blaens lijk lag bij de haard, met een kussen onder zijn hoofd en zijn zwaard op zijn borst. Toen Nevyn zijn gedachten op Gerraent richtte, veranderde het beeld. Op het binnenplein liep Gerraent op en neer, met zijn zwaard in zijn hand. Hij had geweigerd zijn Wyrd te ontvluchten.

Nevyn wist niet hoe lang hij de laatste wake met Gerraent hield. Een keer brandde het vuur zo flauw dat hij het beeld kwijtraakte, maar toen hij er meer hout op legde, zag hij Gerraent onmiddellijk weer zonder ophouden op en neer lopen, op en neer, waarbij zijn zwaard heen en weer zwaaide en de kling schitterde in het toortslicht. Eindelijk hoorde Nevyn het geluid, net als Gerraent, die als een damhert zijn hoofd achterover gooide. Het geluid van paarden, vele paarden, die de heuvel op klepperden. Gerraent liep naar de poort en ging tussen de geopende deuren staan, met geheven zwaard,

klaar voor de strijd. Camlann reed, gevolgd door zijn krijgsbende, de poel van toortslicht binnen, terwijl Gerraent glimlachend stond te wachten. Toen Camlann zijn zwaard trok, deed de krijgsbende hetzelfde.

'Waar is het lijk van mijn broer?'

'Bij mijn haard. Begraaf een van mijn paarden met hem, wil je?'

Camlann boog zich met een bezorgde uitdrukking op zijn jong gezicht in het zadel voorover om de vriend, die zijn vijand was geworden, aan te kijken. Toen verdween de zorgelijke uitdrukking, verjaagd door de koude, eervolle woede van de wreker. Hij zwaaide met zijn zwaard, uitte één jammerklacht en gaf zijn paard de sporen. Zijn mannen volgden hem en omsingelden Gerraent. Nevyn zag Gerraents zwaard in het gewoel nog één keer opflitsen, glimmend van het bloed in het toortslicht. Een paard steigerde; mannen schreeuwden, toen trok de troep zich terug. Gerraent lag dood op de grond. Camlann, die uit een zwaardhouw op zijn wang bloedde, steeg af, liep naar hem toe en knielde naast hem neer. Hij hief met twee handen zijn zwaard op en hieuw Gerraents hoofd af. Toen stond hij op, zwaaide het hoofd bij de haren heen en weer en smeed het met een woedend gebrul tegen de muur.

De kreet verstoorde het beeld - Brangwens kreet. Nevyn krabbelde op en rende naar haar toe, net toen ze snikkend overeind kwam.

'Gerro! Hij is dood. Gerro, Gerro, Gerro' De kreet ging over in een gil. 'Camlann - ach, goden - hij heeft - hij, ach goden! Gerro!'

Nevyn sloeg zijn armen om haar heen en trok haar dicht tegen zich aan. Brangwen worstelde om zich te bevrijden, ze gooide zich in zijn armen heen en weer terwijl ze haar broer en de vader van haar kind lammerend beweede. Nevyn hield haar stevig en onwrikbaar vast, tot ze eindelijk stil werd.

'Hoe wist je dat? Gwennie, vertel het me! Hoe wist je dat?'

Brangwen hilde alleen maar, bevend van uitputting. Nevyn streelde haar haar en hield haar in zijn armen tot ze gekalmeerd leek. Maar toen hij haar losliet, gooide ze haar hoofd achterover en begon weer te weklagen.

Zo ging het urenlang door. Als hij haar net een beetje gekalmeerd had, herinnerde ze het zich weer en begon opnieuw te jammeren en zich tegen hem te verweren. Maar geleidelijk werd haar verweer zwakker. Hij kreeg haar zover dat ze op de mantels ging liggen, ging zelf naast haar liggen en liet haar in zijn armen uithuilen. Toen ze eindelijk in slaap viel, wachtte hij tot het vuur gedoofd was en dommelde toen zelf ook in, even uitgeput als zij.

Maar toen hij nog geen uur later wakker werd, was ze verdwenen.

Nevyn sprong op en rende naar de rivier. Hij kon haar nog juist zien, ze stond op de oever, een donkere gedaante tegen de hemel.

'Gwennie!'

Ze keek niet om en aarzelde niet, maar wierp zich voor hij haar kon bereiken in de rivier. Zwaar door haar lange kleren, zonk ze onmiddellijk en werd weggevoerd in de duisternis.

Nevyn dook haar na. Zwart - de koude schok van het water - hij kon nauwelijks ademen of zien. De stroom sleurde hem mee, maar toen hij aan de oppervlakte kwam, zag hij niets dan snel stromend zwart water voor zich. Als ze al gezonken was, had hij best over haar heen kunnen zwemmen.

Maar al wist hij dat het hopeloos was, toch bleef hij duiken, heen en terug over de rivier zwemmen, als een hond op zoek naar een watervogel. Opeens kreeg de stroom hem te pakken en smakte hem in het donker tegen iets hards. Een grote steen. Ondanks de brandende pijn in zijn schouder wist Nevyn aan de kant te komen en zich op de oever te hijsen, al was het op het nippertje. Daar lag hij een tijdlang naar adem te snakken en te huilen.

Toen de grauwe dageraad de hemel verlichtte, stond Nevyn op en liep stroomafwaarts langs de rivier. Hij was te gek van verdriet om te weten wat hij deed; hij liep alleen maar naar haar re zoeken. Toen de zon opkwam, vond hij haar in een zandige ondiepte waarheen de stroom haar had gevoerd. Ze lag op haar rug, haar goudblonde haar was kletsnat en verward, haar mooie ogen waren open en staarden nietsziend naar de lichter wordende hemel. Ze was haar gelofte aan de goden nagekomen, Nevyn nam haar op, gooide haar over zijn niet gekwetste schouder en droeg haar naar het kamp terug. Zijn enige gedachte was dat hij Gwennie naar huis moest brengen. Hij wikkelde haar in de beide mantels en bond haar op het zadel van de ruiter. Het liep al tegen de avond toen Nevyn de hut in het woud bereikte. Rhegor kwam haastig naar buiten en bleef staan toen hij het pak in het zadel zag.

'Je was dus te laat.'

'Dat was ik vanaf de eerste dag dat hij met haar naar bed ging.'

Nevyn nam haar van het paard en droeg haar naar binnen, legde haar voor de haard en ging zelf naast haar zitten. Terwijl het licht in de hut verflauwde, keek hij naar haar, bleef onafgebroken naar haar kijken, alsof hij verwachtte dat ze wakker zou worden en regen hem glimlachen. Rhegor kwam binnen met een lantaarn,

'Ik heb het paard verzorgd.'

'Bedankt.'

Langzaam, met horten en stoten, deed Nevyn zijn verhaal, terwijl

Rhegor luisterde, af en toe knikkend.

'Dat arme kind,' zei Rhegor tenslotte. 'Ze had meer eergevoel dan jij of haar broer.'

'Ja. Zou het verkeerd zijn als ik mezelf op haar graf doodde?'

'ja. Ik verbied het je.'

Nevyn knikte afwezig en vroeg zich af waarom hij zich zo kalm voelde. Het drong vaag tot hem door dat de meester zich over hem heen boog.

'Ze is dood, jongen. En jij moet verder. Het enige dat we voor Gwen-nie kunnen doen is bidden dat het haar hierna beter zal vergaan.'

'Waar?' vloog Nevyn op. 'In de schemerwereld van het hiernamaals? Hoe kunnen er goden zijn als ze haar laten sterven en een ongelukkige als mij laten leven?'

'Stil, jongen, je bent gek van verdriet en, geloof me, ik ben bang dat je dat blijft als je zo doorgaat. De goden hebben hier niets mee te maken. Zo is het nu eenmaal.' Rhegor legde zacht een hand op Nevyns arm. 'Kom, laten we aan tafel gaan zitten en die arme Gwen-nie daar laten liggen.'

Nevyns gewoonte om te gehoorzamen was zijn redding. Hij liet zich door Rhegor overeind trekken en naar de rafel leiden, hij ging zitten toen de meester hem dat beval en nam ook een kroes bier aan, eveneens omdat de meester hem die gaf.

'Drink er nu meteen iets van. Zo. Dat is beter. Jij denkt dat ze voor-good weg is, nietwaar? Voor eeuwig en altijd van het leven afgesneden, terwijl ze toch zo van het leven hield.'

'Wat zou ik anders moeten denken?'

'Ik zal je de waarheid vertellen, die moet je denken. De dweomer bevat een groot geheim, een geheim dat je nooit aan iemand kunt vertellen, tenzij hij het je op de man afvraagt. Maar ze vragen het nooit, echt niet, tenzij ze zelf voor de dweomer bestemd zijn. Het geheim is dit, dat iedereen, zowel man als vrouw, niet één keer leeft, maar vele malen, steeds opnieuw, heen en terug tussen deze wereld en de andere. Wat hier de dood lijkt, jongen, is niets dan een geboorte in een andere wereld. Ze is gestorven, dat is waar, maar ze is naar een andere wereld gegaan, en ik zweer je, iemand zal haar daar opwach-ten.'

'Ik had nooit gedacht dat je me iets zou voorliegen! Wat denk je dat ik ben? Een kind dat geen verdriet kan verdragen zonder dat het verzacht wordt door een mooi verhaaltje?'

'Ik lieg je niets voor. Binnenkort, als je zover bent, zal je dingen doen en zien die je ervan zullen overtuigen dat het waar is. Tot dan moet je me blindelings geloven.'

Nevyn zou eigenlijk niets liever willen.

'En over een tijdje,' vervolgde zijn leermeester, 'zal ze voor die andere wereld sterven en opnieuw in deze geboren worden. Ik weet niet of jullie wegen elkaar weer zullen kruisen. Daar beslissen de Opperste Heren van Wyrd over, niet jij en ik. Twijfel je nog aan mijn erewoord?'

'Daar twijfel ik nooit aan.'

'Dan geef ik je dat.' Rhegor slaakte een lange, vermoeide zucht. 'En omdat je het bittere eerder gelooft dan het aangename, zal ik je nog iets vertellen. Als jullie elkaar weer tegenkomen, hetzij in dit leven hetzij in het volgende, dan heb je heel veel aan haar goed te maken. Je bent tekortgeschoten jegens haar, jongen. Ik heb veel zin om je eruit te zetten, maar dat zou alleen betekenen dat ik jegens jou tekortschiet. Jij moet het bij haar goedmaken, en dat zal niet gemakkelijk zijn. Het klinkt misschien wel aardig als ik zeg dat jullie elkaar weer zullen tegenkomen, maar bedenk eens wat je haar verschuldigd bent. O, jonge stommeling, je had haar moeten herkennen! Voor jou was ze zoiets als een juweel of een mooi paard, de beste vrouw die ooit je pad heeft gekruist, meer waard dan wat ook. Lieve goden, onder die vermaledijde schoonheid ging een vrouw schuil die jou kon evenaren in de dweomer. Waarom denk je dat ik altijd om de burcht van de Falcon heen hing? Hoe kon ze daar ooit weggkomen om de dweomer te bestuderen dan door middel van de juiste man? Denk je dat haar vader haar zomaar zou hebben laten gaan om haar talenten te ontwikkelen? Waarom denk je dat je vanaf het eerste moment dat je haar zag, verliefd op haar werd? Je wist, jij uilskuiken - of je had moeten weten - dat jullie een paar waren, dat jullie bij elkaar hoorden!' Rhegor sloeg hard op tafel. 'Maar nu is ze dood.'

Nevyn werd koud van schaamte die als een huivering langs zijn rug kroop.

'En binnenkort, op een dag, zal ze helemaal opnieuw moeten beginnen,' vervolgde Rhegor onbarmhartig. 'Als ze opnieuw geboren wordt, een baby, blind, onwetend, die nog lang niet kan praten of een lepel kan vasthouden om zelf te eten. Ze zal helemaal opnieuw moeten opgroeien, terwijl het land elke dweomer-meester nodig heeft die het kan krijgen! Jij domkop! Wie weet waar jij dan bent? Stommeling!'

Nevyn kon het niet langer verdragen, hij viel voorover en begon met zijn hoofd op zijn armen te huilen. Rhegor stond haastig op en legde een troostende hand op zijn schouder.

'Ach heden, het spijt me, jongen. Als je het ergste verdriet te boven

bent, is er nog tijd genoeg om te praten. Ik hoef niet nog eens zout in je wonden te strooien. Stil nou maar, vergeef het me.'

Toch duurde het nog een uur voor Nevyn uitgehuild was.

De volgende morgen brachten Nevyn en Rhegor Brangwen naar het bos om haar te begraven. Terwijl hij haar graf hielp delven, voelde Nevyn een doodse kalmte. Hij tilde haar voor het laatst op, legde haar erin en legde alle verlovingsgeschenken er ook in. Volgende levens of niet, hij wilde dat ze grafgeschenken meekreeg, als de prinses die ze had moeten worden. Samen gooiden ze het graf dicht en bouwden er een heuveltje van stenen op om te voorkomen dat de wilde dieren haar opgroeven. Om hen heen strekte het stille, eenzame woud zich uit, ver van haar voorvaderen. Toen de laatste steen op de heuvel lag, hief Rhegor zijn armen naar de zon.

'Het is voorbij,' riep hij. 'Laat haar rusten.'

Nevyn viel aan de voet van de grafheuvel op zijn knieën.

'Brangwen, liefste, vergeef me! Als we elkaar ooit weer tegenkomen, zal ik dit goedmaken, dat zweer ik. Ik zweer je - ik zal niet rusten tot ik dit heb goedgemaakt.'

'Houd je mond! Je weet niet wat je aanbiedt.'

'Kan me niet schelen - ik zweer het toch. Ik zal niet rusten voor ik dit heb goedgemaakt!'

Uit de heldere hemel kwam een donderslag, toen nog een en nog een - drie machtige daverende klappen die bulderend over het woud rolden. Rhegor werd spierwit en deed een stap terug.

'De Opperste Heren hebben je offer aanvaard.'

Na de donder was de stilte oorverdovend. Nevyn stond op, rillend als iemand die koorts heeft. Rhegor raapte schouderophalend zijn schop op.

'Nou, dat is het dan, jongen. Belofte maakt schuld.'

Toen het bos zich goudgeel en scharlaken kleurde en de winden uit het noorden striemden, bracht gwerbret Madoc hen een bezoek. Nevyn, die brandhout had gesprokkeld, zag bij zijn terugkeer het zwarte paard van zijne genade met het schild aan de zadelknop, voor de hut staan. Hij gooide de vracht hout in de bak en ging snel naar binnen, waar Madoc en Rhegor aan tafel bier zaten te drinken.

'Hier is mijn leerling, uwe genade. U wilde hem immers graag ontmoeten.'

'Bent u gekomen om me te doden?' vroeg Nevyn.

'Stel niet zulke domme vragen, jongeman. Ik kwam Brangwen mijn hulp aanbieden, maar ik hoor dat ik veel te laat kom.'

Nevyn ging zitten en voelde het verdriet weer zwaar in zijn hart opwellen.

'Hoe hebt u me gevonden?'

'Door hier en daar navraag te doen. Toen u verbannen werd, ben ik aan het hof gebleven en ik heb geprobeerd uw vader te bewegen u terug te roepen. Maar ik had evengoed kunnen proberen mede uit knollen te persen. Dus toen heeft uw vereerde moeder zich laten ontvallen dat u de dweomer wilde verwerven en dat er geen enkele hoop meer was. En toen ik na de moord op Blaen vrouwe Rodda bezocht heb ik van de bedienden het een en ander over die vreemde kruidengenezer en zijn leerling gehoord. Dus vond ik dat ik maar eens poolshoogte moest gaan nemen, maar ik heb tot nu toe geen tijd gehad.'

'Heel verstandig,' zei Rhegor. 'De gwerbret houdt zijn ogen beter open dan de meeste mensen.'

Madocs gezicht vertrok alsof hij een klap kreeg.

'Ach, uwe genade, het was maar bij wijze van spreken.'

'U weet niet hoe hard het aankomt,' zei Madoc. 'Denkt u aan Ger-raent en zijn verdorven liefde? Ik heb het gezien en ik ben zo dom geweest mijn mond te houden in de hoop dat ik me vergiste.'

'Als het u een troost kan zijn, geen mens in het land zal u dat kwalijk nemen.'

'Dat is helemaal geen troost als een man het zichzelf kwalijk neemt. Maar toen hoorde ik dat onze prins haar uiteindelijk had meegenomen. Zo, dacht ik, het minste wat ik dan kan doen is het meisje vinden voor de winter invalt en ervoor zorgen dat zij en het kind geen kou zullen lijden.' Zijn stem stokte. 'Maar het is te laat. Ik kan het nooit meer goedmaken.'

Er bleef een kille stilte in de kamer hangen.

'Hoe maakt vrouwe Rodda het?' vroeg Rhegor na een tijdje. 'Ik heb met haar te doen, maar ik heb nog niet naar haar toe durven gaan.'

'Tja, ze is de vrouw van een krijger en de moeder van krijgers. Ze zal haar verdriet op den duur wel te boven komen. Maar bij alle goden in de hemel, ik ben ook al tekortgeschoten jegens Blaen! Ik ben een man van niets, iemand trouw laten zweren en hem dan door de omstandigheden de dood in laten sleuren.'

'En de valk vliegt niet meer. Het is droevig om een clan te zien uitsterven.'

'Ja, die is onherroepelijk uitgestorven. De koning heeft het land van de Falcon als zoengeld voor de moord op Blaen aan de Boar gegeven. Welke edelman zal dat embleem nog ooit kiezen, vervloekt als het is?'

'Zegt u dat wel,' viel Nevyn in, 'En over een poosje zullen de barden de ballade zingen van Brangwen en Gerraent. Ik ben benieuwd wat ze ervan zullen maken. '

Rhegor liet een minachtend gesnuif horen.

'Ongetwijfeld iets dat mooier klinkt dan het was.'

DEVERRY, 1058

Een man die de dweomer machtig wil worden, moet allereerst
geduld leren. Geen enkele vrucht valt van de boom voor hij rijp is.

Het Geheime Boek van Cadwallon de Druïde

I

Zo vroeg in het voorjaar was het rivierwater nog koud. Jill sprong giechelend en met veel geplons in de ondiepe plekken op en neer tot ze voldoende aan de temperatuur gewend was om op de zandige bodem te knielen. Wezens van het Natuurvolk dromden nieuwsgierig om haar heen, ronde gezichtjes die in de rimpelingen opdoken, glanzende zilveren gedaanten die als vissen opsprongen terwijl zij, zo goed als dat zonder zeep ging, haar haar wasten. Vroeger had het haar nooit kunnen schelen of ze schoon was, maar sinds kort was dat wel belangrijk geworden. Toen ze klaar was, rolde ze als een paard door het gras op de oever om droog te worden en ging toen haastig terug naar het kamp onder de hazelaars. In het veld erachter stonden haar grijze pony en va's strijdros rustig te grazen. Cullyn zelf was nog bij een nabijgelegen boerderij om proviand te kopen. Jill kleedde zich haastig aan voor hij terugkwam. Ze vond het tegenwoordig niet meer prettig als va haar zonder kleren zag.

Voor ze haar hemd aantrok, keek ze omlaag en zag duidelijk de zwelling van opkomende borstjes. Soms wilde ze wel dat die weer zouden verdwijnen. Ze was nu dertien, een gevaarlijke leeftijd omdat de meeste meisjes met veertien jaar trouwden. Ze trok gauw haar hemd aan en deed haar gordel om. Toen diepte ze een kam en een stuk spiegel uit de zadeltassen op. De grijze dwerg, een en al lange neus en

wratten, dook naast haar op. Toen Jill hem de spiegel voorhield, keek hij erachter alsof hij de rest zocht van de dwerg die hij erin zag.

'Je bent het zelf. Kijk maar, hier is je neus.'

Het onthutste wezen zuchtte en hurkte naast haar in het gras.

'Als hij groter was zou je het misschien begrijpen. Va zei dat hij me voor mijn verjaardag een echte spiegel zou geven, maar die wil ik niet. Domme stadsmeisjes dirken zich de hele tijd op, maar ik ben de dochter van een zilverdolk.'

De dwerg knikte instemmend en krabde in zijn oksel.

Toen Cullyn terugkwam, gingen ze op weg naar Dun Mannanan, een kustplaatsje aan de oostgrens van de provincie Deverry. Het bleek een verzameling houten huizen te zijn die her en der langs de rivier stonden waarin oude, haveloze vissersboten afgemeerd lagen. Het plaatsje had geen stadsmuren maar ging geleidelijk over in de omringende landbouwgronden, en overal hing de reuk van drogende vis. In een modderige straat die naar de rivieroever voerde, vonden ze een sjofele houten herberg waar de herbergier Cullyns geld aannam zonder ook maar een blik op zijn zilveren dolk te werpen. Omdat het marktdag was, zat de gelagkamer stampvol mannen, voor het merendeel nors uitziende kerels, en Jill zag dat opvallend veel van hen zwaarden droegen. Zodra ze alleen waren, vroeg ze Cullyn of Dun Mannanan een piratenhaven was.

'Nee, nee, nee, het zijn hier allemaal smokkelaars. Die stinkende boten die daar in de rivier liggen zijn sneller dan ze eruitzien. Ze brengen onder de vis heel wat smokkelwaar mee.'

'Doet de landsheer niets om daar een eind aan te maken?'

'De landsheer zit er zelf tot zijn nek toe in. Maar daar mag je in het openbaar nooit iets over zeggen, denk erom.'

Toen ze de paarden verzorgd hadden, gingen ze naar de markt. Bij de rivier hadden kooplui houten kraampjes neergezet, maar er waren er ook veel die hun koopwaar gewoon op de grond op bruine doeken hadden uitgestald. Er was allerlei eten te koop - koolsoorten en groenten, kazen en eieren, levende kippen, ondersteboven aan palen gebonden, speenvarkens en konijnen, Cullyn kocht voor hen ieder een stuk gebraden varkensvlees op een stok, dat ze opaten terwijl ze naar de kraampjes met stoffen, aardewerk en ijzerwaren keken.

ik zie helemaal geen mooi kantwerk. Jammer, dat had ik je voor je verjaardag willen geven.'

'Ach, va, ik hou niet van dat soort dingen.'

'Nee? Wil je dan een mooie jurk?'

'Va!'

'Een nieuwe pop? Sieraden?'

'Va, nou maak je een grapje.'

'Natuurlijk niet. Ik weet hier een juwelier en ik wil wedden dat hij niet op de markt staat. Kom mee.'

Aan de rand van de stad, waar de groene weilanden aan de laatste huizen grensden, kwamen ze bij een winkeltje met een houten uithangbord waarop een zilveren broche geschilderd was. Toen Cullyn de deur opendeed, klonk boven hun hoofd het melodieuze getinkel van zilveren belletjes. De winkel was slechts een smal gedeelte van het ronde huis, van de rest afgeschermd door een scheidingswand van gevlochten riet. De deuropening in het vlechtwerk was afgesloten met een oude groene deken.

'Otho?' riep Cullyn. 'Ben je daar?'

'Jazeker,' antwoordde een zware stem. 'Als ik er niet was, zou ik dan de deur van het slot hebben gelaten?'

De eigenaar van de stem schoof de deken opzij en kwam naar voren. Hij was de kleinste man die Jill ooit had gezien, hooguit een meter vijftig, maar breed geschouderd en zwaar gespierd, als een miniatuursmid. Hij had een dikke bos grijs haar, een keurige grijze baard en doordringende zwarte ogen.

'Bij alle goden, Cullyn van Cerrmor! Wie heb je daar bij je? Je zoon zo te zien.'

'Nee, mijn dochter. En ik wil een snuisterij voor haar kopen, voor haar verjaardag.'

'Zo, ben jij een meisje?' Otho nam Jill aandachtig op. 'Tja, dat ben je, en bovendien oud genoeg om aan je bruidsschat te gaan denken. Dan moesten we je vaders geld maar in juwelen omzetten, voor hij het allemaal opdrinkt.'

Otho nam hen mee naar zijn atelier, dat een groot deel van het huis besloeg. In het midden, precies onder het rookgat in het dak, was een haard met een klein smidsvuur erin. Aan de ene kant stond een lange lage werkbank, bezaaid met gereedschap, kistjes en een half opgegeten maaltijd van brood en gerookt vlees. Tussen de rommel lag een handvol kleine robijnen. Cullyn nam er een op en hield hem zo dat het licht erop viel.

'Mooie steentjes.'

'Inderdaad. Ik zal je maar niet vragen waar ze vandaan komen.'

Cullyn legde de robijn lachend weer op de werkbank. Otho ging op een hoge kruk zitten en nam peinzend een hap brood.

'Broches, ringen, armbanden?' vroeg hij met volle mond. 'Of wil ze een met edelstenen bezet kistje? Oorbellen misschien?'

'Niets van dat alles. Ze wil een zilveren dolk.'

Jills lach was een triomfkreet en ze sloeg haar armen om zijn hals. Cullyn maakte zich met een veelbetekenend lachje los en gaf haar een kus op haar wang.'

'Dat is een vreemd geschenk voor een meisje,' vond Otho.

'Niet voor deze kleine fee's hier. Die heeft haar oude vader zover gekregen dat hij haar leert zwaard vechten.'

Otho keek Jill verwonderd aan. De grijze dwerg dook op, hurkte op de werkbank en legde een wrattig vingertje op een van de robijnen. Jill mepte het weg en merkte aan de manier waarop Otho's ogen bewogen, dat hij hem ook kon zien. De dwerg verdween met een beleidigd gezicht. Otho wierp Jill een glimlach van verstandhouding toe. 'Tja, meidje, jij wil vast hetzelfde valk-embleem als je vader?'

'Bij de reten van de goden, Otho,' viel Cullyn hem in de rede. 'Het is veertien jaar geleden dat je mijn dolk hebt gemaakt. Je hebt een verduiveld goed geheugen.'

'Ja. Een goed geheugen is altijd nuttig, als je het maar gebruikt. Maar jullie treffen het. Ik heb een kant-en-klare dolk liggen, dus ik hoef er alleen nog maar het embleem in te graveren. Een jaar of wat geleden kwam een andere zilverdolk hier met een jongen die zich bij jullie wilde aansluiten. Ik heb die dolk gemaakt, maar die jongen moest zo nodig van alles vragen over de vissersboten en zodoende was-ie dood voor hij hem kon betalen. Gelukkig had ik het embleem er nog niet in gegraveerd, anders was ik er een lieve duit bij ingeschoten.'

Later die middag ging Jill terug om haar dolk te halen. Ze liet haar handen begerig over de handgreep glijden en nieuwsgierig over het lemmet. Terwijl een gewone ambachtsman de valk zou hebben getekend als een cirkel voor de kop op twee driehoeken als vleugels, was Otho's werk een levensecht zijaanzicht, gedetailleerd om de illusie van veren te wekken, en toch was het maar een duim hoog. 'Hij is echt mooi,' zei Jill.

De dwerg verscheen om ook eens te kijken. Toen Jill bereidwillig de dolk omhoog hield, lachte Otho binnensmonds.

'Je bent een vreemd meisje, kleine Jill,' zei Otho. 'Je ziet het Natuurvolk zo helder als de dag.'

'O, en ben ik daarom vreemd? Beste smid, jij ziet ze toch ook?'

'Dat is waar, alleen, waarom ik ze zie is mijn geheim, dat gaat niemand iets aan. Maar wat jou betreft, meidje, is er elfenbloed in je moeders clan? Aan Cullyn zie je zo dat het niet in de zijne zit.'

'Wat? Hoe zou dat nou kunnen? Elfen bestaan alleen in sprookjes.'

'O, denk je dat? Nou, de elfen waarover verteld wordt, misschien, maar dat komt omdat niemand hier iets over de echte elfen weet. Ze worden de Elcyin Lacar genoemd, en als je er ooit een ontmoet, ver-

trouw hem dan niet. Lichtzinnig zijn ze, allemaal.'

Jill glimlachte beleefd, maar ze was er zeker van dat Otho niet goed snik was. Hij legde zijn kin in zijn hand en keek haar peinzend aan. 'Vertel me eens,' zei hij tenslotte. 'Vind je het prettig om altijd met je vader op pad te zijn? Cullyn is een verdraaid hardvochtig heerschap.'

'Niet voor mij. Tenminste, bijna nooit. Maar het is fijn om overal naartoe te gaan en alles te zien.'

'En wat gebeurt er als je de leeftijd hebt om te trouwen?'

ik trouw niet.'

Otho glimlachte sceptisch.

'Er zijn toch zeker vrouwen die nooit trouwen?' zei Jill. 'Die leren een ambacht, zoals spinnen of zo, en die beginnen een winkel.'

'Dat is waar, en misschien vind jij nog wel eens het juiste ambacht. Hoor eens, kleine Jill, ik zal je een raadsel opgeven. Als je ooit niemand vindt, vraag hem dan welk ambacht je moet leren.'

'Neem me niet kwalijk, maar wat...'

'Ik zei toch dat het een raadsel was? Denk eraan, als je ooit Nevyn vindt, zal hij je meer vertellen. En nu moest je maar gauw naar je vader gaan, voor hij je een klap geeft omdat je zo lang hebt rondgelummeld.'

Op de terugweg naar de herberg dacht Jill onafgebroken aan Otho en zijn raadsel. Ze kwam uiteindelijk tot de conclusie dat het raadsel betekende dat niemand haar kon vertellen wat ze moest doen, omdat ze precies zou doen wat ze zelf wilde. Otho zelf was echter niet zo makkelijk op te lossen.

'Va?' vroeg ze. 'Wat is Otho voor een man?'

'Wat? Wat bedoel je daarmee?'

'Nou, hij lijkt geen gewone man.'

Cullyn haalde lichtelijk geërgerd zijn schouders op.

'Tja, het moet erg voor een man zijn om zo klein van stuk te zijn,' zei hij tenslotte. 'Ik denk dat hij daarom zo chagrijnig en hebbertig is geworden. Welk meisje zou nou, om te beginnen, zo'n man willen hebben?'

Jill veronderstelde dat hij wel gelijk zou hebben, maar toch hield ze het gevoel dat er iets heel eigenaardigs met Otho de zilversmid was. Die avond liep de gelagkamer snel vol met kooplieden die op de markt hadden gestaan en boeren die nog een laatste pint pakten voor ze naar huis gingen. Ofschoon het in de gelagkamer warm was van het haardvuur en er wolken mugjes rond de kaarslantaarns zwermden, maakte Cullyn na het avondmaal geen aanstalten om weg te gaan. Als hij geld op zak had, bleef hij de hele nacht doordrinken, wist Jill,

en ze nam zich voor straks een hartig woordje met hem te spreken om te voorkomen dat hij alles opmaakte. Op een gegeven ogenblik verschenen er vier ruiters uit de krijgsbende van de landsheer met het blazoën van de Fox op hun hemden, die binnenkwamen om bier te drinken en het dienstertje te pesten. Jill hield ze ongerust in het oog. Drie van hen zaten te lachen en te praten, maar de vierde hield zich afzijdig. Omdat hij niet ouder leek dan vijftien, moest hij zich ongetwijfeld nog bewijzen op het slagveld of in een kroegruzie. Jill hoopte maar dat hij niet zo dom zou zijn om Cullyn uit te dagen, want hij was op zijn manier een knappe knul. Opeens merkte ze dat hij haar blik vrijmoedig beantwoordde. Ze greep haar bierkroes en stak haar neus erin.

'Niet zo schielijk,' snauwde Cullyn.

'Neem me niet kwalijk, pa. Wacht, zal ik nog een voor je halen? De waard heeft het zo druk, dat hij nooit deze kant op kijkt.'

Jill haalde het bier en begon aan de terugtocht, haar ogen strak op de schuimend volle kroes gericht. Toen ze een tikje op haar schouder voelde, keek ze op en in het lachende gezicht van de jonge ruiter.

'Een ogenblik,' zei hij. 'Mag ik je iets vragen?'

'Ja, maar het is niet gezegd dat je antwoord krijgt.'

Zijn makkers drongen grinnikend om hem heen. De jongen bloosde en vervolgde met aarzelende vastberadenheid.

'Eh, ik wil je niet beledigen, hoor, maar ben je een jongen of een meisje?'

'Een meisje, maar wat gaat jou dat aan?'

De ruiters lachten. Een gaf de jongen en por en fluisterde: 'Vooruit nou.'

'Eh, ja, ik dacht wel dat je een meisje zou zijn, omdat je zo knap bent.'

Jill was met stomheid geslagen.

'Ja, heus,' vervolgde de jongen wat vrijmoediger. 'Mag ik je een kroes bier aanbieden?'

'Zeg es even.' Cullyn kwam met grote passen op hen af. 'Wat is hier aan de hand?'

'Hij praatte alleen even met me, va.'

De jongen deed haastig een pas terug en botste op zijn vrienden.

'Hoor eens, jonge snoeshaan. Ik ben toevallig Cullyn van Cerrmor. Ooit van gehoord?'

De jongen verbleekte. De andere Fox-ruiters verdrongen elkaar in hun haast om weg te komen en de jongen in zijn eentje aan de confrontatie met Cullyn prijs te geven.

'Ik zie dat dat het geval is,' zei Cullyn. 'Denk erom, geen van jullie zegt nog ooit één woord tegen mijn dochter.'

'Nee. Dar zweer ik.'

'Goed.' Cullyn wendde zich tot Jill. 'En jij zegt geen woord meer tegen hen. En nu naar de tafel.'

Een beetje met het bier morsend haastte Jill zich naar de tafel terug en ging zitten. Cullyn bleef met zijn armen voor de borst gekruist staan wachten terwijl de Fox-ruiters haastig de aftocht bliezen; toen kwam hij terug en ging naast haar zitten.

'Luister goed! Als de eerste de beste lummel weer een onvertogen woord tegen je zegt, loop je door en kom je mij halen. Verdraaid, je wordt een grote meid, nietwaar? Eigenlijk was me tot nu toe niet opgevallen hoe groot je al bent.'

'Toen hun ogen elkaar ontmoetten, had Jill een gevoel dat ze zich moest schamen en dat ze hem tegenviel. Ook vond ze de manier waarop hij naar haar keek niet prettig, een koel schattende manier die maakte dat ze zich onfris voelde. Hij wendde abrupt zijn blik af en ze wist dat hij zich net zo onbehaaglijk voelde als zij. Ze zat daar doodongelukkig en wilde wel dat ze met haar moeder kon praten. Pas later herinnerde ze zich dat de jonge ruiter tegen haar had gezegd dat ze knap was. Toen was ze, ondanks alles, toch in haar schik.

II

Op een dag toen de bomen zich rood kleurden en een koude motregen de straten in modderpoelen veranderde, reed Nevyn Dun Man-nanan binnen. Hij huurde een kamer in de herberg en zette zijn paard en het muildier op stal. Toen hulde hij zich in zijn gelapte mantel en haastte zich naar de winkel van Otho de zilversmid. De dweomer had zijn eigen redenen om het verbond van de zilverdolken in het oog te houden. Omdat de meeste zilverdolken fatsoenlijke kerels waren die maar eens in hun leven een ernstige misstap hadden begaan, kwamen ze goed van pas als de dweomer hulp van het zwaard nodig had. Nevyn kende elke smid in het koninkrijk die hen bediende, ofschoon er maar weinig zo vreemd waren als Otho, een dwerg die lang geleden was verbannen uit de koninkrijken van zijn ras, heel hoog in het noorden. Nevyn werd bij zijn komst hartelijk begroet door de zilversmid, die hem meenam naar het atelier, waar een vuur in de haard brandde.

'Zin in een kroes warm gekruid bier, edele heer?'

'Nou en of. Al dat vocht is slecht voor mijn oude botten.'

De grap ontlokte Otho een glimlach. Ze kenden elkaar tenslotte al zo'n tweehonderd jaar. Nevyn trok de enige stoel in het vertrek naar het vuur en stak zijn handen uit naar de gloed. Otho was intussen druk in de weer; uit een vat bij de muur schonk hij bier in een metalen flacon, deed er een kaneelstokje in en sloot de flacon goed af, zodat er geen as in zou komen wanneer hij hem tussen de gloeiende houtblokken zette.

'Ik hoopte dat je zou komen,' zei Otho. 'Het kan zijn dat ik nieuws voor je heb. Dat meisje van je, waar je al zo lang over inzit, staat die op het punt weer geboren te worden?'

'Ze is alweer geboren. Heb je haar gezien?'

'Misschien, misschien ook niet. Ik heb noch het tweede gezicht, noch de dweomer, zoals je weet. Maar van de zomer heeft een vreemd meisje op doorreis mijn pad gekruist. Haar naam was Jill, en ik zou zeggen dat ze dertien zomers geleden geboren is. Haar vader is een zilverdolk, zie je, en zij trekt met hem mee. Het is gewoon vreemd een mens zijn kind zo goed te zien behandelen, maar dat doet er nu niet toe. Zijn naam is Cullyn van Cerrmor. Ooit van hem gehoord?'

'De man die men de beste zwaardvechter van Deverry noemt?'

'Precies, en dat is hij ook. Zijn herkenningsteken is de aanvallende valk.'

'O, bij de goden! Dan is het dus mogelijk. Dan is het inderdaad mogelijk.'

Otho nam een dot lappen, haalde voorzichtig de flacon uit het vuur en schonk het dampende bier in twee kroezen. Dertien is het aantal jaren dat verlopen is sinds ik dat visioen heb gehad, dacht Nevyn, en het zou net iets voor Gerraent zijn om uiteindelijk met die dolk in zijn gordel te lopen. Als ze met een zilverdolk rondtrok, was het geen wonder dat hij haar in al die jaren van zoeken niet had kunnen vinden. Hij voelde zich opeens moe. Want ook al was Cullyn van Cerrmor zeer beroemd, het zou niet meevallen om hem op te sporen. Otho gaf hem een kroes bier aan.

'Toen ze hier weggingen, zijn ze naar het noorden getrokken. Cullyn had zich verhuurd aan een koopman die met een handelskaravaan met onze... bijzondere goederen naar Deverry trok.'

'Bijzondere goederen, zeg dat wel. Wanneer ga je je leven eens beteren, Otho?'

'Het is jouw volk dat zo'n heisa over accijnzen en belastingen maakt, niet het mijne.'

Nevyn zou het tweetal graag achterna zijn gereisd, maar om deze tijd van het jaar zou het in het noorden al sneeuwen, en ook bestond de kans dat Cullyn allang weer ergens anders rondtrok. Nevyn besloot

bij zijn oorspronkelijke plan te blijven en terug te gaan naar westelijk Eldidd om daar de winter door te brengen. Tenslotte, hield hij zich zelf voor, was deze Jill misschien niet eens zijn herboren Brangwen. Zij was niet de enige ziel in het koninkrijk die bestemd was voor de dweomer en het valkembleem zou best toeval kunnen zijn. Bovendien moest hij ook aan heer Rhodry Maelwaedd van Aberwyn denken. Hij was evenzeer een deel van Nevyns Wyrd als Brangwen, omdat hij als heer Blaen door prins Galrions schuld die avond zo nodeloos was gestorven.

Ofschoon Nevyn van plan was geweest rechtstreeks naar Aberwyn te reizen, was hij zo verstandig Rhodry eerst voor zijn tweede gezicht te halen om zich een vergeefse reis te besparen. Toen hij Rhodry's beeld in de gloeiende kolen van een vuur opriep, zag hij de jongeman te paard in het bosgebied van de gwerbrets van Aberwyn - een maagdelijk woud bij het stadje Belglaedd. Nevyn vermoedde dat hij geen kans zou krijgen de jonge edelman te ontmoeten, omdat niemand behalve de gasten van de gwerbret het bos mocht betreden. Maar hij ging toch naar Belglaedd, voor het geval dat Rhodry om de een of andere reden het stadje zou bezoeken. En daar mengden de heren van Wyrd, zoals hij later zou merken, zich in de zaak.

De inwoners van Belglaedd en de boeren uit de omtrek kenden Nevyn en hielden hem in ere omdat hij de enige bron van geneeskundige hulp was die de meesten hier hadden. De herbergier stond erop hem gratis onderdak te bieden en ratelde vervolgens een hele lijst van symptomen af van zijn gewrichtspijnen. De eerstvolgende week had Nevyn weinig tijd om over zijn verknoopte Wyrd te denken, omdat het ene gezin na het andere zijn kruiden kwam kopen en om raad vragen. De achtste morgen was Nevyn net het modderige erf van de herberg op gegaan om even van de zon te genieten, toen er met veel moddergespat een ruiter kwam aandraven. Hij droeg een blauwe mantel met het drakenembleem van Aberwyn erop.

'Goede morgen, oude man,' zei de ruiter, ik heb gehoord dat er een goede kruidenman in de stad is. Kent u hem?'

'Ik ben die kruidenman, jongeman. Wat scheelt eraan?'

ik kom van het jachtslot. Heer Rhodry is erg ziek.'

Aan een stuk door pratend hielp de ruiter Nevyn zijn benodigdheden op de ezel te laden. Rhodry was overvallen door een regenbui en was koppig door blijven jagen hoewel hij doornat was. De enigen bij hem in het jachtslot waren een paar bedienden en vijf van zijn vaders mannen, en geen van hen wist ook maar het geringste van geneeskunde.

'En wat doet mijnheer daar in deze tijd van het jaar eigenlijk?' vroeg Nevyn.

'Tja, beste man, ik mag er niet over praten, maar hij heeft wat onenigheid met zijn oudere broer gekregen. Niets ernstigs, hoor.'

Ofschoon de gwerbret zijn jachtslot waarschijnlijk van een landelijke eenvoud vond, was het zo imposant als menige dun van een lagere edelman. In het midden van het geplaveide en van goten voorzien binnenplein verhief zich een broch van drie verdiepingen, omringd door genoeg bijgebouwen en stallen om wel honderd gasten te herbergen. Een bejaarde bediende ging Nevyn voor naar de tweede verdieping en Rhodry's kamer, schaars gemeubileerd met een gebeeldhouwde kast, een bed met verkleurde gordijnen en het schild van de jonge edelman aan de muur. Hoewel er een komfoor met gloeiende kolen in het midden van het vertrek stond, sijpelde het vocht langs de muren.

'Goeie goden!' viel Nevyn uit. 'Is hier geen kamer met een behoorlijke haard?'

'Jawel, maar mijnheer wil niet dat we hem daarheen brengen.'

'O nee? Dan zal ik eens met mijnheer praten.'

Toen Nevyn de bedgordijnen opzij trok, keek Rhodry hem met opgezwollen ogen aan. Hij was zestien jaar, een slungelige jongeman, bijna een meter tachtig lang, en nog altijd even knap - althans dat zou hij zijn, als zijn haar niet op zijn voorhoofd geplakt zat van het zweet, zijn lippen niet tot bloedens toe gebarsten waren en zijn wangen niet gloeiden van koorts.

'Wie bent u?' mompelde Rhodry.

'Een kruidenman. Uw mensen hebben me gehaald.'

'Vervloekte kerels. Ik heb geen...' Hij begon zo hevig te hoesten dat zijn lichaam verstijfde. Hij verhief zich op een elleboog en stikte bijna van benauwdheid tot Nevyn hem beetpakte en overeind trok. Eindelijk spuwde hij groen slijm uit.'

'Hebt u me niet nodig?' vroeg Nevyn droog, 'ik ben dan misschien maar een burger, heer, maar u doet wat ik zeg.'

Om Rhodry's mond gleed een flauw glimlachje, terwijl hij rilde van koorts. Nevyn legde hem weer neer en wendde zich tot de angstige bediende.

'Stook de kamer met de haard warm. Leg dan extra kussens op het bed en zet een grote ketel water op het vuur. Als je dat allemaal hebt gedaan, stuur dan iemand met een boodschap naar Aberwyn. Gwerbret Tingyr moet weten dat zijn zoon ziek is.'

Nevyn was die hele middag met zijn patiënt bezig. Hij gaf hem af-treksel van klein hoefblad en alant om het slijm los te maken, van hyssop en polei om hem te laten zweten en van ratelpopulier om de

koorts te drukken. Terwijl de medicijnen hun reinigend werk deden, hoestte Rhodry zo erg dat Nevyn er zelf pijn in zijn zij van kreeg, maar eindelijk begon hij vrij te ademen in plaats van voor elke ademtocht te vechten. Nevyn liet hem in de stapel kussens zakken. Zijn gezicht gloeide nog steeds van koorts.

'Dank u,' fluisterde Rhodry. 'Owaen? Leeft hij nog?'

Het duurde even voor Nevyn hem begreep; toen herinnerde hij zich een ander leven, waarin hij oorlogsverwondingen had verzorgd aan het lichaam dat deze ziel toen droeg, en er vlakbij een vriend lag te sterven.

'Ja, jongen. Stil nu maar.'

Rhodry glimlachte en viel meteen in slaap. Dus, dacht Nevyn, hij reageert kennelijk op mijn aanwezigheid. In zijn koortstoestand was Rhodry op die diep weggestopte herinnering gestoten.

Ook de volgende dag hield Nevyn zich onafgebroken bezig met zijn patiënt, hij dwong hem bittere aftreksels van kruiden te drinken, ook al schold Rhodry hem uit en klaagde hij dat hij geen slok van dat smerige goedje meer door zijn keel kon krijgen. Die avond zakte de koorts eindelijk. Rhodry voelde zich goed genoeg om een beetje dunne soep te eten die Nevyn hem lepel voor lepel voerde.

'Dank u,' zei Rhodry toen het op was. 'Het is gewoon een wonder dat u hier zomaar bent komen opdagen. Weet u nog dat u me jaren geleden op de weg naar Cantrae tegenkwam?'

'Jazeker.'

'Eigenaardig. Ik wilde alleen maar beleefd zijn. Ik had nooit kunnen denken dat u nog eens mijn leven zou redden. Het geluk moet me verdraaid goed gezind zijn.'

'Dat zal wel. Ja, dat zal wel.'

Toen Rhodry in slaap was gevallen ging Nevyn naar de grote zaal voor zijn avondmaal. De mannen uit de krijgsbende van de jonge edelman stonden erop Nevyn als een held te behandelen. Ze brachten hem zijn eten of ze pages waren en terwijl hij at verdrongen ze zich om hem heen om hem te bedanken. Een van hen, een forse jongeman, Praedd genaamd, wilde hem beslist een beker mede brengen. 'Alstublieft, brave man. Als u ooit onze hulp nodig hebt, zullen mijn makkers en ik alles doen om u die te geven.'

'Dank je. Ik geloof dat jullie hoog tegen heer Rhodry opkijken.'

'Dat doen we zeker. Hij is nog jong, maar hij heeft meer eergevoel dan alle andere edellieden in Eldidd.'

'Nou, dat is mooi. En heer Rhys, de opvolger?'

Praedd aarzelde, keek om zich heen en dempte zijn stem toen hij antwoordde.

'Vertel het niet verder, maar er zijn heel wat mensen in Aberwyn die zouden willen dat heer Rhodry als eerste was geboren en niet als tweede.'

Praedd boog en maakte zich uit de voeten, voor hij nog meer kon verklappen. Terwijl Nevyn over Praedds woorden nadacht, voelde hij een koude dweorner-waarschuwing langs zijn rug huiveren. Er broeide onrust in Aberwyn, Plotseling zag hij in een flits een visioen, zag zwaarden flitsen in de zomerzon terwijl Rhodry een wig man schappen aanvoerde in een genadeloze strijd. Toen het visioen verbleekte, voelde Nevyn zich terneergeslagen. Zou er een opstand komen om Rhodry op de gwerbretszetel te helpen als Tingyr stierf? Misschien. Dweomer-waarschuwingen waren altijd vaag, de ontvanger moest zelf de betekenis maar uitvissen. Toch vermoedde hij dat hem in Aberwyn binnenkort opnieuw een belangrijke taak wachtte. Dat vermoeden werd de volgende middag zekerheid. Nevyn was boven in Rhodry's kamer toen een bediende binnenstormde met het bericht dat Rhodry's moeder, vrouwe Lovyan van Aberwyn met een klein gevolg was aangekomen. Even later schreed de vrouw van de machtigste man in Eldidd de kamer binnen. Ze gooide de wachtende bediende haar door de reis bestofte mantel toe en liep met snelle passen naar Rhodry's bed. Lovyan, een imposante schoonheid van begin veertig, had ravezwart haar met een enkele grijze streep erin en haar helderblauwe ogen waren even groot en mooi als die van haar zoon.

'Mijn arme jochie,' zei ze, terwijl ze een hand op zijn voorhoofd legde. 'Je hebt de godin zij dank geen koorts meer.'

'De godin heeft me een goede kruidengenezer gezonden, moeder. U had voor mij niet helemaal hierheen hoeven komen.'

'Praat geen onzin.' Lovyan wendde zich tot Nevyn. 'Dank u, brave man. Ik zal zorgen dat u rijkelijk beloond wordt.'

'Het was me een eer, vrouwe. Ik ben alleen maar dankbaar dat ik in de buurt was.'

Nevyn liet hen alleen, maar toen hij later terugkwam sliep Rhodry en zat Lovyan nog aan zijn bed. Toen Nevyn voor haar boog kwam ze naar hem toe om met hem te praten zonder Rhodry te wekken.

'Ik heb met de bedienden gesproken, brave Nevyn. Ze hebben me verteld dat ze voor zijn leven vreesden voordat u kwam.'

'Ik wil niet ontkennen, vrouwe, dat hij inderdaad erg ziek was. Daarom vond ik dat u gewaarschuwd moest worden.'

Lovyan knikte, haar mond slap van zorg. In het verblekende licht zag ze er opvallend bekend uit. Nevyn gunde zich een ogenblik van dweomer-terugblik en zag haar duidelijk - Rodda, ook toen als moe-

der tot zoon met Blaen verbonden. Op dat moment herkende ze hem ook en haar ogen kregen een verwonderde blik, zelfs toen ze glimlachte.

'Komt u wel eens in Aberwyn? Ik moet u eerder hebben gezien, maar ik zou me iemand met zo'n ongewone naam toch wel herinneren.'

'Ach, vrouwe, misschien hebt u me gezien toen u me op straat voorbij reed of zo. Ik zou immers nooit aan iemand van uw positie worden voorgesteld.'

Nevyn had willen lachen van triomf. Ze waren dus met zijn drieën bijeengebracht op het moment dat hij bericht had gekregen over het meisje dat Brangwen zou kunnen zijn. De tijd moest dus bijna rijp zijn, zijn Wyrd leidde hem kennelijk naar een van die punten waarop hij de kans zou krijgen het te ontwarren. In zijn opwinding vergat hij zichzelf verschrikkelijk. Het vuur was flauwer gaan branden; hij gooide er een paar blokken op en wuifde er met zijn hand overheen. Toen de vlammen oplaaiden hoorde hij Lovyan een zachte kreet slaken. Hij draaide zich naar haar om.

'Mijn verontschuldigen, vrouwe, omdat ik u heb laten schrikken.'

'U hoeft u niet te verontschuldigen, edele heer.' Lovyan sprak de beleefdheidstitel langzaam en nadrukkelijk uit. 'Ik voel me zeer vereerd dat een man als u zich verwaardigt mijn zoon te behandelen.'

'Ik zie dat u verhalen over dweomer niet afdoet als onzin die uitsluitend geschikt is om kinderen te amuseren.'

'Daarvoor heb ik in mijn leven te veel wonderlijke dingen gezien.'

Eénogenblik keken ze elkaar aan als twee schermers. Toen voelde Nevyn hoe de dweomer hem dwong te spreken, alsof zijn mond zou verbranden als hij niet met de waarheid voor de dag kwam.

'Het is van het grootste belang dat Rhodry de volwassenheid bereikt. Ik kan u niet zeggen waarom, maar zijn Wyrd is Eldidds Wyrd. Ik zou de jongen van nu afaan graag in het oog houden.'

Lovyan verstrakte, haar gezicht was bleek in het licht van het vlam-mende haardvuur. Tenslotte knikte ze.

'U bent altijd welkom aan het hof van Aberwyn, edele heer. En als hij dat liever heeft, zal ik net doen of ik die sjofele oude kruiden-dokter amusant vind.'

Dat heb ik inderdaad liever. En ik dank u zeer.'

Die avond bleef Nevyn laat op. Hij leunde uit het venster van zijn logeerkamer en keek naar de maan die af en toe tussen door de wind uiteengerukte, voortjagende wolken zichtbaar was. Hij was naar deze post gestuurd als een soldaat, en hij had niet anders te doen dan te gehoorzamen. Van nu af zou hij in Eldidd blijven en erop vertrouwen dat de Heren van Wyrd Brangwen naar hem toe zouden stu-

ren als de tijd rijp was. Diep in zijn hart voelde hij voor het eerst in honderden jaren werkelijk hoop opwellen. Er stonden grootse dingen te gebeuren. Hij kon slechts wachten en naar hun komst uitzien.

DEVERRY 698

In de bard wordt niet alleen door zijn Agwen uitgekozen om zijn lieer vreugde te schenken, maar om de herinnering aan alle grote daden en grote mannen in zijn clan levend te houden, alles in de juiste volgorde. Want als de mensen niets anders wisten dan de naam van ieders vader, dan zouden de kinderen van lijfeigenen even edel of gemeen zijn als de kinderen van een gwerbret. Daarom mag geen enkele man of vrouw ooit de zonde begaan een hand tegen een bard op te heffen...

De Verordeningen van Koning Bran

De hitte zinderde op dood gras en onvolgroeid koren. Brak bruin water sijpelde tussen de oevers van wat eens de rivier de Nerr was geweest. Tot het middel toe naakt leidde een herder zijn koeien erheen om water te drinken dat voornamelijk modder was. Gweran de bard stond er langs de oever even naar te kijken, toen ging zijn blik naar de hemel, een kristallen koepel van het helderste blauw, hardnekkig helder. Ofschoon hij door de velden had willen wandelen om aan een lied te werken dat hij aan het componeren was, sprak zijn hart alleen van droogte en de lange, koude hongerwinter die erop zou volgen. Hij wendde zich huiverend van de rivier af en liep terug naar de dun van de White Wolf-clan.

Met kleine fort lag, omringd door aarden wallen, op de top van een lage heuvel. Achter de binnenste houten omheining verhief zich een logge stenen broch met smalle vensters die als spiedende ogen het binnenplein overzagen. Afgezien van een paar slaperige vliegen lag het binnenplein verlaten in de warme zon. Gweran haastte zich naar de grote zaal, heerlijk koel in de omarming van de stenen muren. Bij de lege haard zat heer Maroic aan het hoofd van de eretafel. Bij hem zaten twee priesters van Bel, met hun lange witte tunieken en hun gouden halsringen, hun pas geschoren hoofden glimmend van het zweet.

Toen Gweran naast zijn heer neerknielde, glimlachte de opperpriester, Obyn, tegen hem, zijn ogen waren smalle spleetjes onder opgezwollen leden. Heer Maroic, een man van halverwege de dertig, met

een hoogrood gezicht, lichtblond haar en een lichtblonde snor, onderbrak zijn betoog om met zijn bard te spreken.

'Ik hoopte al dat je gauw terug zou komen, want ik wil je een vraag stellen. Ik neem aan dat een bard geen regen kan oproepen.'

'Ik zou willen dat ik het kon. Ik zou denken dat zijne heiligheid hier daar de aangewezen persoon voor is.'

'Mijnheer en ik hebben dat juist besproken,' zei Obyn. 'We denken erover een paard te offeren om de goden gunstig te stemmen.'

'Een dergelijk offer zal de grote Bel ongetwijfeld genoeg doen.'

Obyn keek hem peinzend aan, terwijl zijn jonge metgezel verlangend naar de kan bier op tafel keek.

'De vraag is, waarom Bel kwaad op ons is,' zei Obyn tenslotte. 'Als er een vloek op het land rust, zal een offer niet baten.'

'En denkt zijne heiligheid dat er zo'n vloek is?' vroeg Gweran.

'Dat weet zijne heiligheid niet.' Obyn vergunde zichzelf een zuinig glimlachje. 'Een priester kan de rekenen voor de toekomst lezen, maar alleen een bard kan het verleden duiden.'

Gweran zuchtte toen hij begreep wat Obyn van hem vroeg: dat uitputtende ritueel van het Openen van de Bron, waarin een bard zich naar het verleden kan dromen en met geesten van lang gestorvenen praten. Hij zou graag weigeren, maar stel dat er geen oogst was?

'Een bard kan proberen het verleden te duiden, uwe heiligheid, maar ik kan alleen waarnemen wat mijn Agwen me wil laten zien. Dank zij haar goedertierenheid kan ik misschien van enig nut zijn. Wilt u getuige zijn?'

'Ja, met genoeg. Vanavond?'

'Dat is goed. Als de maan opkomt, kom ik naar de tempel.'

Om nog wat te rusten voor zijn beproeving, ging Gweran naar zijn kamers op de derde verdieping van de broch, twee kamers die uitkwamen bij de wenteltrap op het middenportaal, een voor zijn kinderen en dienstmeisje en een voor hemzelf en zijn vrouw. De grote kamer verried heer Maroics gulheid voor zijn bard: een enorm bed met geborduurde gordijnen, een gebeeldhouwde kast, een tafel met twee stoelen en een klein Bardek-tapijt. Op de tafel stonden zijn twee harpen, de kleine eenvoudige harp en de grote staande harp voor officiële gelegenheden. Gweran plukte verstrooid aan een paar snaren en glimlachte bij het horen van de zachte, resonerende klank.

Alsof dat geluid een teken was, kwam zijn vrouw Lyssa door de deur van de kinderkamer het vertrek binnen. Ofschoon ze een knappe vrouw was, met ravezwart haar en grote blauwe ogen, was het mooiste aan haar toch wel haar stem, zacht, donker, omfloerst met iets zangerigs als wind in de bomen. Die stem had Gwerans hart gesto-

len, vanaf het moment dat hij hem voor het eerst had gehoord, die tien lange jaren geleden toen zij een meisje van vijftien was en hij op zijn vijftiengste eindelijk aan trouwen kon denken na zijn lange opleiding.

'Dag, mijn liefste,' zei Lyssa. 'Zijn de priesters nog beneden? Ik ben naar boven gegaan om ze te ontlopen.'

'Nee, ze zijn weg. Ik ga vanavond naar de tempel om met ze te werken.'

Lyssa slaakte een gedempte kreet en haar zachte lippen weken vaneen. Gweran nam lachend haar handen in de zijne.

'Kalm maar, ze zullen me niet op het altaar leggen, zoals in de Begintijd.'

'Dat weet ik. Maar priesters hebben iets waardoor ik maar liever heb dat ze uit de buurt blijven. Wil je gaan slapen? Dan houd ik de jongens hier weg.'

'Graag, want ik wil inderdaad wat slapen.'

Die avond vastte Gweran. Bij zonsondergang haalde hij zijn grijze ruïne uit de stal en reed door een schemering die zo warm was als een zomermiddag. Aan de opaalachtige hemel hing de volle maan bol boven de horizon en wierp haar zilveren licht over velden en bossen. Acht kilometer ten noorden van de dun stond de houten tempel met het rieten dak in een eikenbosje. Toen Gweran zijn paard het bosje binnenleidde, kwam een jonge priester hem doelbewust in de duisternis tegemoet en nam de teugels van Gwerans paard over.

'Ik zal het naar de stal brengen. Zijne heiligheid verwacht u in de tempel.'

In het kleine ronde heiligdom wierpen kaarslantaarns een poel goudkleurig licht voor het stenen altaar. Obyn stond ernaast, gehuld in de lange witte mantel voor rituele handelingen, zijn handen geheven naar het beeld van de god, gesneden uit een enkele eikestam met de bast er nog aan bij wijze van kleding. Het hoofd was prachtig gemodelleerd, met grote starende ogen en een beweeglijke mond; de twee fijn gevormde handen hielden twee houten hoofden bij de houten haren vast. Voor het altaar lag een hoge stapel gelooide witte schaapsvachten.

'Is de tempel geschikt voor het ritueel?' vroeg Obyn.

'Ja, als de god mijn godin toestaat zijn verblijf te delen.'

'Ik twijfel er niet aan dat de Machtige Bel alles zal toestaan dat zijn volk kan helpen.' Obyn knipperde nerveus met zijn ogen. 'Hij is tenslotte de heer van alle goden en godinnen.'

Om niet op het verkeerde moment in een religieus dispuut te verzeilen, glimlachte Gweran alleen maar en knielde bij de stapel schaaps-

vachten neer. Hij spreidde ze uit tot een primitief bed, ging op zijn rug liggen en kruiste zijn armen voor zijn borst. Toen liet hij zich slap worden tot hij zich voelde als een lijk dat opgebaard ligt. Obyn knielde aan zijn voeten. De oude man bewoog zich traag en stijf toen hij op zijn hielen ging zitten.

'Kan zijne heiligheid de hele nacht knielen?'

'Zijne heiligheid kan doen wat gedaan moet worden.'

Gweran staarde naar het plafond waar het kaarslicht bewegende schaduwen op toverde. Het was lang geleden dat hij dit ritueel had uitgevoerd; toen had hij de geest van een sedert lang gestorven bard van de Wolf-clan moeten aanroepen om een onduidelijkheid in Ma-roics stamboom op te helderen. Nu hing er heel wat meer van het welslagen af dan de ijdelheid van een edelman. Hij vertraagde zijn ademhaling tot het leek of hij zweefde en niet meer op de zachte vachten lag. De schaduwen van het kaarslicht bewogen in de stilte die slechts werd verbroken door het ritmische ademen van de oude priester.

Toen hij op het punt tussen slapen en waken was, begon Gweran binnensmonds te mompelen. Hij sprak langzaam, beleefde elk woord van zijn Lied van het Verleden, een geschenk van zijn Agwen, de poort tot het ritueel.

*Ik was een vlam, die oplaaide in het vuur,
Ik was een haas, die zich verborg in een doornstruik,
Ik was een druppel, die stroomde met de regen,
Ik was een sikkkel, die het koren afsneed,
Bijl en boom
Schip en zee,
Niets wat leeft
Is mij vreemd.
Ik was een bedelaar die om een maaltijd smeekte,
Ik was een dweomer-zwaard van staal...*

Bij die woorden zag hij haar, de Agwen, de Witte Vrouw, met haar bleek gezicht, haar lippen zo rood als lijsterbessen, en ravezwart haar. Hij wist nooit zeker waar hij haar zag, in zijn gedachten of in een donker hoekje van de wereld, maar hij zag haar even duidelijk als de zoldering van de tempel. Toen duidelijker dan de zoldering - ze streek glimlachend met haar vingers door haar haar en wenkte hem. Het kaarslicht veranderde in maanlicht en kwam omlaag in witte slierten die hem omhulden. Hij hoorde zijn eigen stem eentonig zingen, maar de woorden hadden geen betekenis. Het laatste dat hij zag was de

priester, naar hem toegebogen om elke fluistering op te vangen. Gweran liep naar de waterput bij de witte berken. Een grasveld, drie slanke bomen, de grijze stenen muur van de put - het was alles even duidelijk en tastbaar als de tempel, maar aan weerszijden van hem strekte zich een iriserende leegte uit, onderbroken door vreemde nevelsluiers. De Agwen zat op de rand van de put en nam hem met een boosaardig lachje op.

'Ben jij mijn trouwe dienaar?' vroeg ze.

'Ik ben uw slaaf, vrouwe. Uw luim bepaalt mijn leven en sterven.'

Dat scheen haar tevreden te stellen, maar het was altijd moeilijk te zeggen, omdat ze in plaats van ogen twee zachte bollen van de iriserende nevel had.

'Wat wil je van me?'

'Het wil in ons land niet regenen. Kunt u me zeggen waarom niet?'

'Wat heb ik met regen te maken?'

'U bent de wijze, die de nacht verlicht, de kern van de macht, het gouden licht, mijn enige liefde, mijn ware vreugde.'

Ze glimlachte minder boosaardig, draaide zich om en keek in de put. Gweran hoorde een zacht gekabbel en geplens van water, alsof de put uitkwam op een grote droomrivier.

'Er was een moord,' zei ze. 'Maar geen vloek. Hij werd naar behoren gewroken. Vraag het hem zelf.'

Ze verdween, alleen de ruisende berken waren er nog. Gweran wachtte en staarde in de bewegende witte mist, hier en daar doorglansd met regenboogkleurig paarlemoer. In de nevel liep een man, halfzichtbaar als een schip voor een mistige kust. Toen Gweran hem riep, kwam hij naderbij, een jonge krijgsman met rossig haar en twinkellende blauwe ogen, glimlachend alsof zijn borst niet was opengereken door een zwaardhouw. Er welde onafgebroken bloed uit op dat langs zijn borst omlaag stroomde en verdween voor het op zijn voeten drupte. De verschijning was zo duidelijk dat Gweran een kreet slaakte. De krijgsman keek hem met een angstaanjagende glimlach aan.

'Waar kom je vandaan, mijn vriend?' vroeg Gweran. 'Heb je rust gevonden?'

'Het land van de Boars heeft me voortgebracht en begraven. Ik heb rust omdat mijn broer mijn moordenaar heeft onthoofd.'

'En was je daarmee voldoende gewroken?'

'Was ik dat? Vraag het jezelf - was ik dat?' Het spook begon te lachen. 'Nou?'

'Het zou wel moeten.'

Het spook gierde van het lachen. En alsof zijn snikkende vrolijkheid

de wind meebracht, begon de nevel te bewegen en ook de berken te omhullen.

'Wie ben je?' vroeg Gweran.

'Weet je dat niet? Herinner je je die naam niet?' Het lachen ging maar door terwijl het spook, niet langer vast van vorm, ronddwarrelde, een flakkerende schim in de dichter wordende nevel, een rode vlek die het wit doorbrak, dan weg was. Toen was er alleen nog de nevel en het zachte ruisen van de wind. Uit de mist kwam de stem van zijn Agwen.

'Hij werd gewroken. Wees gewaarschuwd.'

Terwijl haar stem wegstierf, werd de mist dicht en kolkte koud en vochtig om Gweran heen, sloot hem in, duwde hem heen en weer als een dor blad. Hij voelde zich wegrennen, toen uitglijden en heel diep omlaag vallen.

De schaduwen waren donker tegen de zoldering van de tempel. Obyn zuchtte, rekte zijn rug en kwam dichter naar hem toe.

'Ben je terug? Het is twee uur voor zonsopgang.'

Rillend van kou, met maagpijn van angst, ging Gweran zitten en probeerde te spreken. De tempel draaide om hem heen, Obyn nam zijn beide handen stevig in de zijne.

'In Bels naam,' fluisterde Gweran. 'Geef me wat water.'

Obyn klapte twee keer in zijn handen. Twee jonge priesters kwamen binnengesneld, elk met een houten nap. Obyn legde zijn mantel om Gwerans schouders, toen hielp hij hem drinken, eerst water, toen melk met honing. De trek in eten bracht Gweran sneller in de wereld terug dan wilskracht had kunnen doen.

'Breng hem ook nog wat brood.'

Gweran verslond het brood, spoelde het weg met grote teugen melk, tot hij opeens bedacht dat hij in een tempel zat te schransen.

'Neemt u me niet kwalijk, maar ik kan er niets aan doen.'

'Je hoeft je niet te verontschuldigen,' zei Obyn. 'Herinner je je het visioen?'

Het bloedende spook verscheen weer voor Gwerans geestesoog.

'Ja. Wat denkt u ervan?'

'Het was inderdaad moord. Het is gebeurd toen ik een jochie was, dus ik herinner me er nog wel iets van. Je zag heer - ach, was het Carryl? Ik weet het niet meer, maar het was het hoofd van de Boar-clan, die op wrede wijze werd vermoord door de Falcons. Maar zoals je Witte Vrouw al zei, die moord werd gewroken, dubbel gewroken, zouden sommigen zeggen. De goden hebben gerechtigheid gehad en ik zie geen reden waarom de Machtige Bel kwaad zou moeten zijn.'

'Nou, dan rust er geen vloek op het land, want dat is het enige dat mijn Agwen me kon laten zien.'

'Zo is het. We zullen het paard dan met afnemende maan offeren.'

Gweran bleef tot zonsopgang in de tempel uitrusten. Hij geeuwde van vermoeidheid, maar de slaap wilde niet komen. Zijn geest werkte koortsachtig, riep opnieuw gedeelten van het visioen op, liet hem flarden van de nevel zien, en wauwelde soms maar wat voor zich heen. Het ritueel had altijd deze uitwerking op hem. Hoewel sommige barden een steeds sterker verlangen krijgen naar de vreemde witte landen en de wonderen die zich daar voordoen, een ziekelijke drang die hun geest uiteindelijk volkomen beheerst, voelde Gweran voornamelijk afkeer, gebaseerd op een gezonde vrees zichzelf voorgoed in de wervelende nevelsluiers te verliezen. Toch scheen, toen hij erover nadacht, juist dit visioen een boodschap voor hem te bevatten; hij kende die vermoorde edelman, kende hem als een broer. Was hij voldoende gewroken, vroeg hij zich af. Dat moest wel. Toen de zon in bleke banen door de tempelvensters binnenviel, zette hij die raadselachtige gedachten van zich af en ging zijn paard halen om de terugtocht te aanvaarden.

Gweran sliep de hele morgen, of liever gezegd, hij probeerde te slapen. Het leek wel of er steeds iemand binnenkwam: een van de kinderen, achterna gezeten door het dienstmeisje; of Lyssa, die haar naaiwerk kwam halen; een page, gestuurd door heer Maroic om te zien of de bard rustte. Tenslotte sloop het dienstmeisje, Gadda, die vanmorgen nog dommer scheen dan anders, binnen om een schone broek voor een van de jongens te halen. Toen Gweran ging zitten en haar een verwensing toeriep, week ze terug, snotterend, haar blauwe ogen vol tranen. Ze was per slot van rekening pas vijftien.

'O, goden, het spijt me,' zei Gweran. 'Vooruit, Cadda, ga maar gauw tegen je meesters zeggen dat haar brombeer van een echtgenoot zijn poging voor een winterslaap heeft opgegeven. En haal brood en bier voor me, wil je?'

Cadda maakte een klungelig buiginkje en blies haastig de aftocht. Maar voor ze de deur kon sluiten stormden de jongens va, va, va roepend binnen en wierpen zich op hem. Gweran gaf ze elk een pakkerd en zette ze aan het voeteneind van het bed. Hij was niet in de stemming voor een stoeipartijtje. Aderyn, net zeven, was een mager joch met grote donkere ogen en blond haar. Acern, van tweeënhalf, was mollig, lachte voortdurend en liep altijd, zo leek het althans, half naakt rond.

'Acern, waar is je brigga?'

'Nat.'

'Hij heeft het weer gedaan, va,' vertelde Aderyn.

'Ach goden. Nou, ik hoop dat moeder je heeft schoongeveegd voor je op het bed klom.'

'Natuurlijk, liefste,' zei Lyssa, die juist binnenkwam. 'Ais jij niet zo lelijk tegen Cadda had gedaan, zou ze het kind nu hebben aangekleed.'

Gweran knikte schuldbewust. Flarden van zijn dromen en zijn visioen zweefden door zijn geest. Hij wilde er een lied over componeren; hij kon de woorden al bijna in zijn mond voelen. Lyssa kwam naast hem zitten - het hele gezin was bijeen.

'Wat mankeert Cadda eigenlijk?' vroeg Gweran. 'Ze is zo verdraaid lichtgeraakt tegenwoordig.'

'Ach, ze heeft een man in haar hoofd. En ook nog een man van niets.' 'O ja? Wie?'

Lyssa keek veelbetekenend naar Aderyn, wiens oortjes met de dag groter werden en begon over iets anders.

Zodra hij gegeten had, ging Gweran alleen een lange wandeling door de velden maken. Hij liep gedachteloos voort, zich nauwelijks bewust van zijn omgeving, af en toe struikelend over het lange gras, terwijl hij zijn lied componeerde. Af en toe zong hij brokstukken hardop, zette de woorden om, schaafde elke regel bij tot hij volmaakt was. Hij leerde het lied couplet voor couplet uit zijn hoofd, verbond het in gedachten met pakkende beelden en alliteraties. Opschrijven deed hij nooit. Als een bard leerde lezen, of zelfs maar de namen van de letters leerde, zou zijn Agwen hem verlaten. Zonder haar kon hij nooit meer een lied componeren.

Toen zijn geest eindelijk weer rustig was, ging Gweran naar de dun terug. De schemering was juist gevallen. In de koelere, zonloze lucht zaten de bedienden en de ruiters op het binnenplein te praten en uit te rusten na de lange warme dag. Terwijl hij naar de broch liep, zag hij Cadda op de rand van een trog zitten en glimlachend naar een van de ruiters opkijken. Terugdenkend aan Lyssa's hatelijke opmerking over Cadda's vriend bleef Gweran staan om de man op te nemen: lang, blond, knap op een ruige manier, met de toegeknepen blauwe ogen en de hoge jukbeenderen van een zuiderling. Ofschoon Cadda smoorverliefd op hem scheen te zijn, luisterde de ruiter zwijgend en ongeïnteresseerd naar haar gebabbel - vreemd genoeg, want Cadda was een mooi meisje, een en al zachte rondingen en dik blond haar.

Gweran zou zich het liefst niets van de kwestie hebben aangetrokken, maar zijn vrouw maakte zich zorgen, en terecht: ruiters maakten maar al te vaak dienstmeisjes zwanger en deden dan alles om niet

met ze te hoeven trouwen. Gweran liep rond tot hij Doryn vond, de aanvoerder van de troep, die op een bankje zomaar wat naar de vervalende schemering zat te kijken. Gweran ging naast hem zitten. 'Wie is die nieuwe ruiter in de krijgsbende?' vroeg Gweran. 'Die zuiderling; het dienstmeisje van mijn vrouw laat duidelijk merken dat ze stapelgek op hem is.'

Doryn toonde een begrijpend lachje.

'Hij heet Tanyc. Hij is een tijdje geleden aan komen rijden en heer Maroic heeft hem aangenomen. Hij kan goed met het zwaard overweg, en dat is tenslotte het enige dat erop aan zou moeten komen.' 'Zou moeten?' Gweran trok een wenkbrauw op.

'Tja, het is een eigenaardige jongen.' Doryn dacht na, worstelend met deze ongewone gedachtengang. 'Erg op zichzelf en doodstil als hij vecht. Toen we die overval op het vee van heer Cenydd deden, gaf Tanno geen kik. Gewoon griezelig om te zien hoe iemand een ander afmaakt zonder zelfs maar een strijdkreet te uiten.'

Het noemen van die overval deed Gweran eraan denken dat hij daar nog over moest zingen. Hoewel liederen over strooptochten niet zijn voorkeur hadden, verdiende deze de eer als onderdeel van de nieuwe vete tussen de Wolf-clan en heer Cenydds Boars in het noorden, ik vermoed dat Tanno niet aan een eerzaam huwelijk en dat soort dingen denkt.'

'O, bliksem, hou die kleine Cadda dan maar bij hem uit de buurt als je kan! Tanyc is een eenzaat. Een van de mannen is hem de Valk gaan noemen, gewoon voor de grap, maar die naam heeft hij gehouden. Ik had gedacht dat er ruzie over zou komen, maar Tanyc lacht maar wat en zegt dat die naam goed bij hem past.'

'Ja, zie je, Cadda's moeder is een fatsoenlijke vrouw en ze heeft haar dochter aan mij toevertrouwd. Doe me een plezier en praat eens met die valk, wil je? Zeg dat hij maar een andere veldmuis moet naja-gen.'

'Wie zou een bard geen plezier willen doen? Akkoord.'

Nu deze netelige kwestie uit de weg was, ging Gweran terug naar de toren. Zijn gedachten waren bij overvallen op vee. Hij kon makkelijk een lied samenflansen uit de gebruikelijke regels van lof- en andere liederen. Noem alleen ieders naam, hield hij zichzelf voor. Geen van die dronken pummels kon immers het ene lied van het andere onderscheiden.

Vroeg in de morgen, toen het nog een beetje koel was, haalde Tanyc zijn zadel, een lap en wat zadelzeep uit de tuigkamer en nam alles mee naar een beschaduwde plek bij de waterput. Hij haalde een em-

mer water op en ging zijn tuig zitten schoonmaken. Hoewel er meer ruiters de tuigkamer binnenkwamen om hetzelfde te doen, zat hij liever alleen op een rustig plaatsje. Hij was zich er aldoor pijnlijk van bewust dat hij de nieuwe man in de krijgsbende was, nog steeds op proef en bezig zich in te werken. Hij zat juist de zeep tot schuim te wrijven toen Doryn naar hem toe kwam en tegenover hem hurkte, ik wil even met je praten, jongen,' zei Doryn.

'Zeker, hoofdman, zijn er problemen?'

'Nog niet, en ze hoeven er ook niet te komen. Wat vind jij van dat dienstmeisje van de bard? De manier waarop jij om haar heen hangt staat onze Gweran niet aan.'

'Zij hangt om mij heen, kapitein. Ik vind het een dom grietje.'

Doryn dacht daar op zijn trage manier over na. Hoewel hij de waarheid sprak, verwachtte Tanyc niet dat hij gelooft zou worden, gewoon omdat niemand hem ooit geloofde. '

'Daar hoor ik van op,' zei Doryn. ik dacht vast dat je haar al eens had gepakt. Ze schijnt het graag genoeg te willen.'

'Haar kuisheid is veilig bij mij. Ze werkt op mijn zenuwen. Kletst me de oren van het hoofd.'

'Tja, je zou kunnen zorgen dat ze het te druk heeft om te praten.'

'Ongetwijfeld. Doet u dat dan maar, als u haar wilt hebben.'

Doryn stond schouderophalend op, zette zijn handen in zijn zij en keek kritisch naar het zadel.'

'Nou, gelukkig maar. Dan zal het je niet moeilijk vallen te doen wat de bard wil en haar met rust te laten.'

'Helemaal niet. Dat zweer ik.'

Doryn liep tevreden naar het manschappenverblijf terug. Tanyc ging verder met het inzepen van zijn zadel. Doen wat de bard wil, dacht hij, die halfzachte klootzak van een klikspaan met zijn eeuwige gewauwel. Hij zou Cadda nu bijna willen pakken gewoon om die vent een lesje te geven, maar hij had zijn pijl al op gevaarlijker wild gericht. Hij werkte langzaam, op zijn gemak, aldoor uitkijkend naar de vrouw van de bard. Gewoonlijk kwam ze met haar jongens naar beneden om naar de paarden te kijken.

Tanycs geduld werd even later beloond, toen Lyssa met de jongens langskwam. Toen ze de stallen binnengingen, ging Tanyc op zijn hie-len zitten en sloeg haar gade. Lyssa had iets in het bewegen van haar heupen, in haar manier van glimlachen terwijl ze haar hoofd achter-over gooide, in die ogen van haar, dat iets heel anders in bed beloofde dan een angstig jong meisje kon bieden. Haar gadeslaan was even warm en plezierig als de zon op zijn rug. Hij vroeg zich af of haar saaie oudere man haar verveelde. Wat de bard wil, toe maar, dacht

Tanyc, nou dar zullen we dan wel eens zien.

Aan het noenmaal zorgde Tanyc dat hij Lyssa goed kon zien. De bard en zijn gezin aten met de kamerheer en zijn gezin aan een aparte tafel naast die van heer Maroic bij de erehaard. Tanyc was aan een van de ruiters tafels gaan zitten waar hij onbelemmerd zicht op haar had.

Lyssa leek zich onder het eten meer om haar kinderen te bekommeren dan om haar man, die weer eens diep in gedachten verzonken was en verstrooid op een stukje brood knabbelde. Dat was zo'n goed teken, dat Tanyc manieren begon te bedenken om even onder vier ogen met Lyssa te kunnen praten. Een van de andere ruiters gaf hem een por in de ribben.

'Wat krijgen we nu?' vroeg Gennyn. 'Zo te zien zit jij een hert in andermans bos te bespieden, vriend.'

'Wat voor gevaar steekt erin een wijfshert te bespieden als de hertebok geen horens heeft?'

'De hertebok heeft geen horens nodig als er een jachtopziener is die oppast voor stropers. Heer Maroic zou je eruit schoppen als jij je duim in de bard zijn bier zou steken.'

'O ja?' Tanyc draaide zich om en keek hem dreigend aan. 'En ga jij met dit verhaaltje naar de hoofdman?'

Ciennyn kromp ineen en schudde van nee, maar Tanyc richtte zijn aandacht volledig op zijn eten. Hij moest zichzelf niet verraden. Als hij Lyssa wilde hebben, zou hij moeten vechten om haar te krijgen, maar hij was tenslotte gewend om te vechten voor alles wat hij wilde hebben. Niets in heel mijn vervloekte leven is ooit gemakkelijk gegaan, dacht hij, dus waarom zou dat nu wel zo zijn?

Laat op een doezelig warme dag reed Nevyn heer Maroics dorp

Blaeddbyr binnen. Veel dorp was het niet - een paar huizen, een smederij, niet eens een behoorlijke herberg - wat lastig was, omdat hij ergens onderdak moest vinden. Hij was gekomen om de onnatuurlijke droogte te verjagen, maar zulk zwaar dweomer-werk had tijd nodig. In het bos kamperen, hoewel mogelijk, zou vermoeiend zijn. Na vijftig jaar als kruidenman rondgetrokken te hebben, was hij oud en stijf, gauw moe, en treurig door zijn voortdurende eenzaamheid.

Bij de waterput stonden drie vrouwen met emmers in de hand te kletsen. Toen Nevyn met zijn paard en zijn muildier naderde, glimlachten ze en groetten hem met de felle nieuwsgierigheid van mensen die zich constant vervelen. Bij de mededeling dat hij kruidenman was, glimlachten ze nog breder.

'Nou, dat komt goed van pas,' zei een van hen. 'Blijft u lang, goede man?'

'Ik denk het wel. Ik wil hier in de hossen en velden kruiden zoeken, ziet u. Weet u iemand die een kostganger wil nemen? Ik kan ervoor betalen, natuurlijk.'

De drie vrouwen dachten diep na, gingen hardop hun eigen huiselijke situatie na en kwamen tot de spijtige conclusie dat ze geen plaats hadden.

'Maar neem nou Banna,' zei een van hen. 'Die heeft dat hutje achter haar huis.'

'Ze zal die stakker de oren van het hoofd kletsen,' zei een andere.

'Maar wie heeft er anders een hut?' zei de eerste.

Toen ze tot de slotsom kwamen dat niemand anders er een had, deden ze Nevyn de weg uit naar de hoeve waar Banna, een weduwe, met haar enige zoon woonde. Nevyn vond de hoeve twee kilometer verderop, een grote hofstee omsloten door een lage aarden wal. Omdat het hek open stond, leidde hij zijn paard en muildier naar binnen en keek om zich heen. Op het modderige erf stonden een groot, rond stenen huis, een koeiestal, een paar hokken voor kippen en dergelijke en langs de kant een armoedige houten hut in de schaduw van een populier. Toen Nevyn hallo riep, kwam er een jonge, rossige man uit de stal met een riek in zijn handen

'Goedemorgen, ben jij Covyl?' vroeg Nevyn. 'In het dorp zeiden ze dat jij en je moeder misschien wel een kostganger wilden nemen. Ik ben een rondreizende kruidendokter, zie je.'

'Ah.' Covyn leunde op de riek, nam Nevyn van onder tot boven op, richtte zijn aandacht toen op het paard en het muildier, keek nog eens naar Nevyn en knikte toen. 'Kan zijn. Licht eraan wat moe zegt.'

'O, juist. Is je moeder te spreken?'

Covyn dacht even na.

'Straks. Ze is bessen gaan plukken.'

Covyn draaide zich om en liep terug naar de stal. Nevyn ging bij de wal op de grond zitten wachten, terwijl hij naar de vliegen keek die door de naar koeien riekende lucht zweefden. Hij kwam juist tot het besluit dat hij toch maar beter naar het bos kon gaan, toen een struisvrouw met grijs haar dat onder haar zwarte weduwenmuts uit piekte, haastig het erf op kwam. Achter haar liep een mooi blond meisje, te leuk gekleed om op de hoeve te wonen, met aan haar hand een mager jochie met de grootste ogen die Nevyn ooit had gezien. Ze droegen alle drie houten emmers en de mond van het joch was, zoals te verwachten was, blauw van de bessen. Nevyn boog voor de weduwe en draaide zijn verhaal weer af.

'Kruidengenezer, goede man?' zei Banna. 'Wat lomp van mijn zoon om u buiten te laten wachten! Hij had zo beleefd moeten zijn om u

een kroes bier aan te bieden. Kom binnen, kom binnen.'

In huis was het koeler, maar er waren ook veel vliegen en de koeie-reuk was er net zo sterk. De grote halfronde vloer van het woon-vertrek was belegd met stro en er stonden een paar vaak gerepareerde meubelstukken, zakken haver en boerenwerktuigen. Het woud werd steeds aanlokkelijker. Banna, het meisje en de jongen zetten hun emmers op de wankelende tafel. Toen het kind nog een paar bessen wilde pakken, greep het meisje zijn hand.

'Nu niet meer, Aderyn,' zei ze. 'Anders krijg je buikpijn, en we moeten dadelijk terug.'

'Ik wil hier blijven en met de kruidenman praten.'

'Een andere keer misschien.'

'Maar dan is hij weer weg.'

Nevyn wilde een onbetekenende opmerking maken, maar de woorden bestierden hem in de mond toen hij het meisje aankeek en de ziel herkende die uit haar ogen sprak. Ysolla, o goden!

'Zeg eens, goede man,' zei Aderyn. 'Bent u dan niet weg?'

'Dat denk ik niet.' Nevyn verzamelde haastig zijn gedachten. 'Ik kom de brave Banna juist vragen of ik in haar hut mag logeren.'

'O, we zullen het wel eens worden,' zei Banna. 'Ik kan best een beetje geld gebruiken. Dus, Addo, als Cadda je weer meebrengt, mag je met de kruidenman praten.'

Terwijl Banna hem de hut liet zien, vertelde ze in geuren en kleuren dat Cadda, haar jongste dochter, een goede betrekking had als dienst-meisje van de vrouw van heer Maroics bard. Banna vertelde ook nadrukkelijk dat Aderyn het zoontje van de bard en zijn vrouw was. Ze herhaalde het een paar keer, opdat Nevyn niet zou denken dat haar dochter een onecht kind had.

De hut zelf was klein, met een vloer van aangestampde aarde en één klein raampje met een koeie-huid ervoor bij gebrek aan luiken. Nevyn besloot het ermee te doen. Terwijl hij zijn paard en zijn muil-dier aflaadde, veegde Banna het vuil uit de hut en legde vers stro op de vloer. Nadat hij Banna met een zoet lijntje de deur uit had gekregen, spreidde Nevyn zijn bed in de ronding van de muur, zette zijn linnen zakken met kruiden er tegenover en gooide zijn zadeltassen en kook-potten bij de haard neer. Toen ging hij zitten en keek zijn nieuwe be-huizing rond.

Dus Ysolla is hier, dacht Nevyn, of liever gezegd, Cadda - ik mag me niet vergissen! Ze was na vijftig jaar het eerste teken dat hij in de nabijheid kwam van de ziel die eens Brangwen van de Falcon was geweest. Hij had sinds zijn jeugd onafgebroken op een bewijs van haar wedergeboorte gewacht, terwijl hij door het land trok met al-

leen het toeval dat meer is dan toeval als leidsman. Ofschoon hij had verwacht dat ze meteen zou terugkeren zodat als zij in haar nieuwe lichaam vijftien was, hij pas zesendertig zou zijn, hadden de Heren van Wyrd het met hun gebruikelijke verachting voor iemands ijdelheid anders beschikt. Hij had haar nooit gevonden. Hoewel hij moe begon re worden door de ouderdom, voelde hij geen tekenen van ziekte, geen voorboden van een naderende dood. Op zijn niveau van de dweomer, zou hij nu langzamerhand zijn dood moeten kunnen voorzien om alles te regelen voor het verlaten van dit leven, maar hij zag niets. De Heren van Wyrd hadden zijn overhaaste gelofte letterlijk genomen: hij zou geen rust vinden voor hij haar had gevonden en alles goedgeemaakt.

'Ysolla speelde ook een rol in de tragedie,' zei Nevyn tegen de haard. 'Het zou kunnen zijn dat de Heren van Wyrd hen weer bij elkaar hebben gebracht.'

De haard staarde zwijgend terug, wat Nevyn voor twijfel hield. Toch zou het de moeite waard zijn om goed rond te kijken terwijl hij aan de slag ging om de droogte uit te bannen. Hij kon gewoon zijn aanwezigheid als kruidenman bekend maken, dan zou hij vanzelf in heer Maroics dun uitgenodigd worden.

Wonderlijk genoeg was het het zoontje van de bard dat Nevyn vlugger en makkelijker toegang tot de dun verschaft. De volgende dag al kwam Aderyn bij hem. Nevyn was oprecht verbaasd, omdat hij de belangstelling van het joch voor kinderlijke nieuwsgierigheid had gehouden.

'Mag ik al die kruiden en zo eens zien?' vroeg Aderyn. 'Loop ik nier in de weg? Va zegt dat ik altijd in de weg loop.'

'Mij loop je niet in de weg. Misschien kun je me zelfs wel helpen. Zijn er hier in de omtrek vervallen of verlaten hofsteden? Op braakliggend land groeien namelijk bepaalde soorten kruiden, zie je, en die heb ik nu juist nodig.'

'Er is er maar één. Er was een boerderij en heer Cenydd van de Boar zei dat-ie van hem was en daarom hebben ze erom gevochten. Toen is die boer bang geworden en weggegaan en nu is er niemand meer om erover te vechten.'

'Och, goden! Echt weer iets voor zo'n stel hooggeboren krijgslieden.'

'Houdt u niet van ruiters en gevechten en zo?'

'Nee, maar jij wel, denk ik. Jongens houden daar meestal wel van.'

'Ik niet.' Aderyn trok zijn neus op. 'Ik wil geen krijger worden als ik groot ben. Het zijn gewoon veedieven. Het kan me niet schelen wat anderen zeggen.'

Nevyn keek het joch verwonderd aan. Aderyn draaide zijn ene voet

achter de andere, stond gevaarlijk te wiebelen en keek met grote ogen de hut rond.

'Goed,' zei Nevyn, 'zou je me dan die hoeve eens willen wijzen en me helpen met kruiden plukken? Maar dan moeten we eerst tegen je moeder gaan zeggen waar we naartoe gaan.'

'Ja, graag. In het fort is nooit iets te beleven. Laten we het mam gaan vragen.'

Nevyn pakte een linnen zak, een paar schone lappen om kruiden in te wikkelen en zijn kleine zilveren sikkeltje. Samen met Aderyn, die onafgebroken kwetterde, ging hij naar de dun. Zodra ze bij de poort waren, kwam Cadda aangerend en greep Aderyn bij de arm.'

'Waar heb je gezeten?' vroeg ze. 'Ik ben doodongerust geweest.'

'Ik ben even naar de kruidenman gegaan. Waar is mam? Ik moet haar vragen of ik mee mag.'

'Ze is bij vrouwe Cabrylla, maar je vader is in de grote zaal.' Ze keek Nevyn aan. 'Zal ik vrouwe Cabrylla zeggen dat u in het dorp bent, goede man? Ik denk dat ze graag eens naar uw kruiden zou kijken.' 'Graag, daar zou ik u zeer dankbaar voor zijn,' zei Nevyn met een buiging. 'Zeg tegen haar dat ik behalve artsenij ook parfums en haarverven en dergelijke heb.'

Ofschoon Cadda's ogen bij die gedachte oplichtten, greep Aderyn Nevyn bij zijn hemd en trok hem gedecideerd mee naar de grote zaal, waar Gweran, de bard, met heer Maroic zat te drinken. Gweran, een forse man van halverwege de dertig, met blond haar en een lange, blonde snor, stond op om zijn zoontje en de vreemdeling te begroeten. Nevyn kreeg zijn tweede schok in even zoveel dagen - Blaen! Hij vroeg zich opeens af wie Aderyns moeder zou zijn. O, goden, dacht hij. Brangwen mag niet getrouwd zijn met een andere man! Maar terwijl hij het dacht had hij het gevoel dat de Heren van Wyrd hem uitlachten.

Terwijl Aderyn zijn verzoek kwetterde, luisterde Gweran met een vriendelijke glimlach.

'Dat is goed,' zei hij. 'Als het u tenminste past, goede man.'

'Jazeker. Uw zoontje is buitengewoon pienter, beste bard. Ik vind het altijd prettig iemand iets over kruiden te kunnen leren.'

Nadat ze de hele middag in de verlaten velden zuring, moederkruid en malve hadden geplukt, bracht Nevyn Aderyn weer naar de dun en ging zelf naar zijn hut terug. Hij schoonde de planten, knipte de onbruikbare delen eraf en spreidde de stelen en bladeren voorzichtig op een schone doek uit om te drogen. Terwijl hij bezig was, volgden

zijn gedachten hun eigen gang: Blaen en Ysolla samen hier. Hij had nooit verwacht de andere acteurs in de tragedie van Brangwen en

hem weer te zien. Het was griezelig, verwarrend en riep de vraag op of zijn last van Wyrd zwaarder was dan hij ooit had gedacht. Zoveel levens waren tegelijk met het hare verwoest, dacht hij, en dat alles door mij en Gerraent. Hij besloot morgen met zijn waren naar de dun te gaan om de vrouw van die bard te zien te krijgen. Tot die tijd zette hij de kwestie gedecideerd uit zijn hoofd. Hij had ander werk te doen.

Tegen zonsondergang verliet Nevyn de hoeve en ging naar de rivieroever, waar hij onder de wijd gespreide takken van een es ging zitten om naar de rivier te kijken. Ken doods, traag voortglijdend stroompje was het, bloedrood gekleurd door de stralen van de ondergaande zon, ook op de verborgen niveaus. Dank zij zijn tweede gezicht kon Nevyn zien dat het oorspronkelijk een woeste stroom met vele vertakkingen was geweest. De wereld die de mens de werkelijke wereld noemt, is doordrongen, doorsneden en omgeven door andere werelden of zijnstoestanden of zelfs krachten als men ze zo wil noemen. De dweomer noemt ze vlakken, kent hun bewoners, bestudeert hun krachten, kent manieren om ze te zien en weet dat ze net zo werkelijk zijn als de enige wereld die de meeste mensen kunnen zien. Dat de menselijke geest de poort is tussen de vlakken, is een geheim dat gerust verteld mag worden, omdat het jaren van studie en werk vergt voor die poort opengaat, jaren die ongeduldige domkoppen niet willen besteden aan het leren van geheimen die ze niet mogen hebben.

Een van die vlakken, het etherische, is de oorsprong van de natuurgeesten (wat de mensen het Natuurvolk noemen) de bron van natuurkrachten en het web dat de ziel van elk levend wezen bevat. In of achter dat vlak is een krachtveld dat de dweomer het Oergebied noemt en waarin meer van de menselijke geest wortelt dan de mensen zouden willen toegeven. Om te zien wat de rivier bedrukte, bouwde Nevyn een poort naar het Oergebied. I lij vertraagde zijn ademhaling tot hij zich in de aarde geworteld voelde. De lucht vloeiده zijn longen in en uit, vóór hem was het water waar de laatste zonnegloed op schitterde. Zijn geest was het vijfde element dat de vier met elkaar in overeenstemming bracht. Langzaam, zorgvuldig, bouwde hij een beeld voor zijn geestesoog op, een lichtblauw gloeiende, vijf-puntige ster, met zijn ene punt omhoog, in een heilig gebaar. Het kostte hem, na al die jaren, weinig moeite om de ster te laten vlammen en buiten zijn wil te laten bestaan. Hij verplaatste het beeld uit zijn geest tot het op de rivieroever leek te staan vlammen.

Binnen dit opgeroepen beeld zag hij hoe het Oergebied zich voor hem ontsloot, blauw en nevelig onder een koele zon. Hij wilde er juist

binnengaan toen het Natuurvolk de poort uit stormde, op hem af kwam in een maalstroom van vage vormen. Nevyn voelde de kriebelende tinteling van kracht langs zijn ruggegraat schieten toen ze zich om hem verdrongen, primitieve emoties, narigheid, haat op hem projecteerden en hem smeekten hen te helpen. De natuurgeesten van de Lucht verwensten die van Vuur en Water, terwijl die van de Aarde de wanhoop nabij waren.

'Kalm maar,' zei Nevyn. ik moet jullie koningen spreken. Alleen kan ik niets doen.'

Ze waren al weg, naar hun landen teruggerend. Hoewel Nevyn er even over dacht ze achterna te gaan, leek het hem beter ze eerst de boodschap aan hun koningen te laten overbrengen. Hij wiste het pentagram uit, haalde het blauwe licht in zichzelf terug en sloeg toen drie keer met zijn hand op de aarde om de onderneming te beëindigen. In de koele avondlucht voelde hij zich sterk en rustig.

Ik zal het morgenavond nog eens proberen, dacht Nevyn. Als de toestand zo slecht is, zullen de koningen mijn hulp wel accepteren. Hoewel de mens over de Natuurvolken moet heersen, niet ze aanbidden of gunstig stemmen, verdienen ze het respect en de hoffelijkheid die Nevyn hun als de ene prins van den bloede tot de andere kon bieden. Maar het zou wel snel moeten gebeuren als hij de bevolking van Blaeddbyr een hongersnood wilde besparen. Als deze droogte nog veel langer aanhield, zou de oogst niet meer te redden zijn.

De volgende morgen vroeg, toen het nog koel was, ging Nevyn weer naar de dun om zijn waren voor lady Cabrylla uit te stallen. Ze ontving hem in het vrouwenvertrek, waar haar kamervrouwen en dienstmeisjes bij elkaar waren gekomen om te zien wat die reizende koopman te bieden had. Terwijl hij pakjes kruiden, pomanders en schoonheidsmiddelen op een tafel legde, nam Nevyn de vrouwen beurtelings tersluiks op. Hij wilde juist de hoop opgeven toen een jonge vrouw, haar ravezwarte haar bijeengehouden door een geborduurde sjaal, door een zijdeur binnenglipte en achteraan het gezelschap ging staan. Ook al leek ze er uiterlijk niet meer op, Nevyn kon haar niet anders zien dan als zijn geliefde Brangwen.

'Daar hebben we onze Lyssa,' zei vrouwe Cabrylla gemoedelijk. 'Nevyn, dit is de vrouw van onze bard.'

Nevyn vroeg zich af waarom hij ooit zo dom was geweest te denken dat zijn Wyrd keurig zou uitkomen zoals hij het zich had voorgesteld. Hij boog zich over Lyssa's hand en mompelde iets vriendelijks dat zij beantwoordde. Toen hun ogen elkaar ontmoetten, herkende ze hem. Hij zag een flits van vreugde in haar donkerblauwe ogen op-

laaien, gevolgd door een blik van verbijstering toen ze zich ongetwijfeld afvroeg waarom ze zo blij was deze oude man te zien. Die flits van vreugde was zoveel meer dan Nevyn voor mogelijk had gehouden, dat hij uit blijdschap over het weerzien bereid was ook het zwaarste aller Wyrds te aanvaarden.

Het offeren van het paard vond plaats in het heilige eikenbos aan de rand van het dorp. Op de afgesproken dag stelden de dorpelingen en de huishouding van de edelman zich in een slordige stoet op bij de waterput in het dorp. Lord Maroic knielde voor Obyn, de opperpriester, neer en overhandigde hem de teugels van een prachtige witte hengst. Terwijl Obyn het paard vasthield, was een jonge priester bezig de teugels met maretak te versieren. Toen ze begonnen te zingen, gooide het paard zijn hoofd achterover en snoof, omdat het een vreemde berijder op zijn rug voelde. Op het trage ritme van het gezang leidde Obyn het paard weg. Heer Maroic krabbelde overeind en sloot zich achter hem aan, gevolgd door de rest van de menigte. De stoer liep door het eikenbos, dat vol was met lange stralen gouden zonlicht, en kwam bij het altaar dat diep in het bos stond. In tegenstelling tot dat in de tempel, was dit altaar een ruw blok nauwelijks bewerkte steen. Hout voor een groot vuur lag er al op.

Terwijl Obyn het paard vasthield, kwamen de jonge priesters naar voren, sloegen vuur en staken de dunne houtjes aan. Obyn keek met half dichtgeknepen ogen toe; als het hout niet goed vlam vatte, was de dag vervloekt en zou het offer uitgesteld moeten worden. Toen de vlammen helder oplaaidden, zonk de menigte op de knieën.

Gweran nam de gelegenheid te baat om zoveel mogelijk achteraan te gaan staan. Omdat hij Aderyn bij zich had, wilde hij zover mogelijk weg staan als het paard zijn Wyrd onderging. Terwijl het eentonige gezang voortging, draaide Aderyn zich om en keek de menigte rond. Mannen aan de ene kant, vrouwen en kleine kinderen aan de andere; iedereen die binnen een straal van twintig kilometer woonde, was hier om de god te smeken hun oogst te sparen. Toen Gweran de vrouwenkant rondkeek, zag hij Lyssa en Cadda ook vrij ver naar achteren staan, Cadda met haar sjaal om gauw haar ogen te kunnen bedekken. Acern lag op zijn moeders schoot te slapen. Het gezang ging sneller naarmate de vlammen hoger oplaaidden.

'Va?' fluisterde Aderyn. 'Dit is toch zonde van zo'n goed paard.'

'Sst. Niet praten tijdens een ritueel.'

'Maar er gebeurt immers niets tot de maan vol is.'

Toen Gweran hem een klap dreigde te geven, zei Aderyn verder niets

meer. Een jonge priester nam de teugels van het nerveuze paard over van Obyn, die voor het altaar ging staan, zijn armen hoog ophief en de god om erbarmen begon te smeken, met verheffing van stem en steeds sneller, tot hij in een snikkende smeekbede eindigde. Een priester blies op een koperen hoorn, een schorre, oeroude kreet uit de Begintijd. Toen was het stil. Obyn nam een bronzen sikkkel uit zijn gordel en ging naar het paard, dat in doodsangst het hoofd achterover gooide. Toen de koperen hoorn schalde, trok het paard terug, maai-de bronzen sikkkel schitterde in het licht van het vuur. Het paard krijs-te, wankelde, terwijl het bloed uit zijn hals gutste, en zonk stervend op zijn knieën.

Aderyn begon hoorbaar te snikken. Gweran sloeg zijn armen om het kind heen, trok het op zijn schoot en liet het zijn hoofdje tegen zijn hemd verbergen. Hij was zo verstandig te zorgen dat het kind niet kon zien hoe de priesters her paard met lange bronzen messen in stukken begonnen te snijden, Gweran wist uit zijn barden-verhalen dat het offer in de Begintijd een man zou zijn geweest en dat dit paard de toenemende erbarming van de god over de mensen symboliseerde, maar dat zou de gevoelige Aderyn niet getroost hebben. De hoorns schalden opnieuw terwijl de priesters bezig waren, hun armen tot de ellebogen vol bloed.

Tenslotte sneed Obyn een reep bloederig vlees af en wikkelde dat in een lap vet uit de dij van het dier. Met een lange, klaaglijke smeekbede legde hij het offer in het vuur. Het sputterde, vatte vlam en laaide hoog op in een halo van rook.

'Machtige Bel,' riep Obyn. 'Ontferm u over ons.'

'Ontferm u over ons,' fluisterde de menigte.

De jonge priester liet de hoorn luid schallen.

Evenlater was de plechtigheid afgelopen. Omdat Aderyn huilde of zijn hart zou breken, tilde Gweran hem op en droeg hem weg, intussen in de uiteengaande menigte naar Lyssa speurend. In plaats van haarvond hij Nevyn, die tegen een boom leunde en met een wrang glimlachje naar het door vlammen verlichte altaar keek.

'Stil maar, Addo, stil maar,' zei Nevyn. Zijn glimlach verdween. 'Het is voorbij. Het is inderdaad jammer van het paard, maar het arme dier is nu dood en uit zijn lijden.'

'Ze hadden het niet moeten doen,' snikte Aderyn. 'Het helpt toch niks.'

'Nee. Maar het is nu eenmaal gebeurd en je kunt er hier maar beter niet over praten, waar alle mensen je kunnen horen. Ze moeten denken dat het wel helpt.'

Aderyn snufte nog wat na en veegde met zijn mouw zijn ogen af. Gweran kuste hem en zette hem neer, pakte zijn hand en trok hem tegen zich aan.

'En, bard?' zei Nevyn. 'Denkt u dat dit regen zal brengen?'

'Misschien wel, misschien niet. Maar de god zal er, hoe dan ook, tevreden over zijn.'

'Een waar woord. En een blijk van uw vroomheid, jazeke.'

De oude man liep weg en liet Gweran onthutst en niet weinig ont-daan achter. Toen de menigte zich in de richting van het dorp ver-spreidde, zag Gweran Lyssa, die haastig op hen afkwam. Achter haar liep Cadda met een van de ruiters, die de nog steeds slapende Acern droeg. Gweran zag tot zijn ergernis dat het Tanyc was. Hij had Do-ryn gezegd die pummel bij Cadda weg te houden. Toen hij erover na-dacht, realiseerde hij zich dat hij Tanyc de laatste tijd vaak had ge-zien; de ruiter hing nog altijd om het meisje heen, zat doorgaans in haar buurt als Lyssa en zij over het binnenplein wandelden of kwam hen toevallig tegemoet als Lyssa en zij de dun verlieten.

De volgende morgen wachtte Gweran Doryn op toen hij in de grote zaal kwam ontbijten. Hij nam de kapitein mee naar een hoekje waar ze ongestoord konden praten en legde hem zijn klacht voor. Doryn keek oprecht verwonderd.

'Nee maar, die vervloekte kleine rotzak. Ik heb met hem gepraat, Gweran, en hij heeft me ervan kunnen overtuigen dat hij geen var-kensscheet om het meidje geeft.'

'Niets beter dan begeerte om een man tot leugenaar te maken. Maar ik zal zelf wel eens met die knul praten.'

Pas 's middags kon Gweran lang genoeg van de zijde van zijn heer wijken om op zoek te gaan naar Tanyc, maar toen hij hem vond, trof hij Cadda daar ook aan. Hij was op het binnenplein zijn paard aan het roskammen en Cadda stond naast hem. Ze deed hem een om-standig verhaal over haar oudere zuster waar Tanyc met af en toe een kort knikje naar luisterde. Toen Gweran naderde maakte Cadda een haastig knixje voor hem.

ik denk dat mevrouw op je wacht,' zei Gweran.

Met een laatste glimlach in Tanycs richting rende Cadda naar de to-ren. Tanyc keek op, de roskam in zijn hand.

'Bedankt,' zei hij. 'Verdraaid nog toe, houdt die meid nooit haar mond?'

'Zo nu en dan. En zo heel vervelend vind je het blijkbaar niet. Je schijnt zoveel mogelijk haar gezelschap te zoeken.'

Tanyc keek hem met nauw verholten minachting aan.

'Kan zijn, of niet. Wat gaat jou dat aan?'

'Misschien niets - zolang jij van plan bent te zijner tijd te trouwen. Ik waarschuw je, als Cadda straks zwanger mocht zijn, spreek ik er heer Maroic over aan. Kan me niet schelen hoeveel man uit de krijgsbende je voor je laat liegen en zweren dat zij haar ook hebben gehad. Dan wordt ze jouw vrouw.'

Tanycs hand sloot zich zo vast om de roskam, dat het Gweran verbaasde dat het hout niet barstte. Om de zaak niet te laten oplopen tot een uitwisseling van beledigingen, draaide Gweran zich om en liep weg. Als het ooit tot een gevecht kwam, zou Tanyc hem ongetwijfeld met een zwaard in mootjes hakken. En dat wist Tanyc zelf natuurlijk ook. Toen hij Lyssa vertelde dat hij met Tanyc had gesproken, merkte ze glimlachend op dat ze, omdat ze de man niet mocht, blij zou zijn als hij niet meer voortdurend naast haar dienstmeisje opdook.

De eerstvolgende dagen hield Gweran de situatie nauwlettend in het oog. Aanvankelijk leek Tanyc de vermaning ter harte te hebben genomen, maar toen zag Gweran op een morgen Lyssa, Cadda en de jongens over het binnenplein lopen, terwijl Tanyc hen achterna rende om zich bij hen aan te sluiten. Bij het zien van Gweran maakte hij een snelle buiging voor de vrouw en ging naar de kazerne terug. 'Allemachtig, Cadda,' viel Gweran uit. 'Mevrouw heeft met je gepraat, ik heb met je gepraat - dringt het nu nog niet tot je hersentjes door dat die man niets voor je is?'

Cadda snuifte, haalde haar zakdoek uit haar rok en veegde haar ogen af. Lyssa klopte haar zacht op de arm.

'Gweran heeft gelijk,' zei ze. 'Kom, laten we naar de kamer gaan, daar is het koel, en er eens rustig over praten.'

'Ik wil met va gaan wandelen,' zei Aderyn. 'Mag het, va?'

'Ja hoor.' Gweran stak zijn hand uit. 'Wij gaan een wandelingetje maken, dan kunnen de vrouwen rustig praten.'

Zeliepen naar de rivier, een iel stroompje in de modder, en gingen in het van droogte ritselende gras zitten. Er was geen zuchtje wind en de hitte leek aan hen te kleven. Aderyn ging op zijn buik in het gras liggen en plukte een dode grasspriet om mee te spelen.

'Va? Jij mag Tanyc niet, hè?'

'Nee. Jij wel?'

'Nee. Ik ben bang van hem.'

'Tja, de kapitein heeft me verteld dat hij een keiharde kerel is.'

Aderyn knikte en draaide de grasspriet in een lus.

'Zal ik eens wat zeggen, va? Hij loopt ons niet achterna vanwege

Cadda. Als we gaan wandelen, weet je wel? Hij komt voor mam.'

Gweran had een gevoel of hij een stomp in zijn maag kreeg. Aderyn

probeerde een knoop in de gladde spriet te leggen, maar hij gaf het op en begon erop te kauwen.

'Weet je dat wel zeker?' vroeg Gweran.

'Ja. Jij zegt toch altijd dat ik moet letten op wat mensen doen? Dus ik let steeds goed op Tanyc omdat ik hem niet mag, en ik vroeg me af waarom ik hem niet mag. Ik heb een hekel aan de manier waarop hij naar mam kijkt. Hij buigt altijd vriendelijk voor haar en hij praat met Cadda, maar intussen kijkt hij steeds naar mam.'

'Weet je dat zeker?'

Aderyn begon de grasspriet met zijn nagel te splitsen tot sliertjes die hij probeerde te vlechten. Gweran keek naar de traag stromende rivier en voelde zijn woede oplaaien als een vonk in droog gras - die langzaam voortkruipt, rookt en dan oplaait tot een vuurgordijn dat over het veld raast. Die rotzak, dacht Gweran, denkt hij nou heus dat ik dat zonder slag of stoot zal laten gebeuren?

'Va? Wat is er? Kijk niet zo.'

'O, niks, jochie. Ik maak me alleen zorgen over die verschrikkelijke droogte.'

'Hoeft niet. Daar maakt Nevyn een eind aan.'

Gweran dwong zich tot een glimlachje. Hij had geen rijd om op kinderpraat over de kruidenman in te gaan.

'Laten we naar de dun teruggaan. Het is hier nogal warm en er zijn een paar dingen die ik in het oog wil houden.'

'Wat ik wil weten is dit,' zei Aderyn. 'Waarom helpen kruiden tegen koorts en zo?'

'Tja,' zei Nevyn. 'Dat is een heel verhaal. Wil je daar naar luisteren?'

'Ja. Ik vind dit allemaal machtig.'

Ze zaten op de vloer van Nevyns hut geknield en waren bezig de kruiden te keren om ze gelijkmatig te laten drogen. Aderyn kwam bijna elke dag om te helpen en iets over kruiden te leren. Na zijn langdurige eenzaamheid vond Nevyn het gebabbel van de jongen plezierig.

'Goed dan,' vervolgde Nevyn. 'Hik menselijk lichaam bevat vier lichaamssappen. Die komen overeen met de vier elementen: vuur, water, aarde en lucht. Als alle lichaamssappen met elkaar in evenwicht zijn is iemand gezond. Elk kruid bevat meer of minder van die verschillende sappen; ze brengen de zaak weer in evenwicht als iemand ziek is. Als iemand koorts heeft, heeft hij te veel vurig sap. Een koortswerend kruid heeft veel koel waterig sap en helpt het vurige weer in evenwicht te brengen.'

'Maar vier lichaamssappen? Ik dacht dat er vijf moesten zijn.'

Nevyn ging stomverbaasd op zijn hielen zitten.

'Ja, dat is ook zo. Maar er zijn er maar vier in het lichaam. Het vijfde beheerst de anderen vanuit de geest.'

Aderyn knikte en prentte zich de les zorgvuldig in. Nevyn vroeg zich af of de jongen voorbestemd was om zijn nieuwe leerling te worden. De vraag maakte hem triest. Omdat een dweomer-man maar één leerling tegelijk kon hebben, kon hij Aderyn niet aannemen als hij tegelijkertijd Erangwen tot de dweomer moest brengen om zijn gelofte gestand te doen.

Soms bracht Nevyn, in de hoop Lyssa te zien, Aderyn te paard naar de dun terug. Op die warme middagen zaten vaak verscheidene leden van de huishouding op de met gras begroeide heuvel. Aangezien iedereen Nevyn nu kende, kwam deze of gene dan naar hem toe om raad te vragen in een of andere medische kwestie of om wat kruiden of dergelijke te kopen. Daar ontmoette hij op een middag ook Tanyc en zag zijn Wyrd om hem heen sluiten als een visnet om een prooi. Toen Nevyn en Aderyn met her paard aan de teugel de heuvel opkwamen, zag Nevyn Cadda met een van de krijgers, een bars uitzien zuidelijk type, in het gras zitten. Aderyn zag het ook en huppelde naar hen toe.

'Cadda, dat zal ik tegen mam zeggen. Je mag hier niet met Tanyc zitten.'

'Je houdt je mond, klein rotjong.'

'Nee. Nee, nee, nee. Ik vertel het toch.'

Tanyc stond op en iets in de manier waarop hij naar Aderyn keek, deed Nevyn geschrokken toeschieten.

'De zoon van een bard slaan is een goede manier om in een spotlied vermeld te worden,' merkte Nevyn op.

'Wat gaat jou dat aan, oude man?' Tanyc keek om.

Toen hun blikken elkaar ontmoetten, herkende Nevyn Gerraents ziel in de arrogantie die uit zijn ogen vonkte.

'Je kan Nevyn maar beter niet beledigen,' zei Aderyn. 'Hij is dweomer.'

'Hou je mond! Ik heb geen zin om naar her gewauwel van een smerig jong te luisteren.'

Tanyc haalde uit om de jongen een klap te geven, maar Nevyn greep hem bij de pols. Het Natuurvolk kwam aangedromd en verleende hem zoveel kracht dat Tanyc, hoe hij ook worstelde, zich niet uit Nevyns greep kon bevrijden. Nevyn trok hem dicht naar zich toe, ving zijn blik en staarde hem strak in de ogen terwijl hij zijn haat liet branden - met daarachter de dweomer. Tanyc werd doodsbleek en gaf zijn verzet op.

ik zei, laat dat kind met rust,' fluisterde Nevyn.

Tanyc knikte angstig. Toen Nevyn hem losliet draaide hij zich om en rende naar de poort van de dun.

'Cadda, breng Addo naar zijn moeder,' zei Nevyn. ik ga terug naar de hoeve.'

Dus alle acteurs van hun macabere kleine klucht waren aanwezig, zelfs Gerraent, weer bijeen op een wijze die Nevyn nooit had kunnen voorzien. Hij besepte dat hij het slachtoffer was van een laatste overblijfsel van de vorstelijke trots die alleen prins en prinsessen als waardevol beschouwt en allen die hen omringen als overbodig. De eerstvolgende dagen bleef Nevyn uit de buurt van de dun en zijn oude vijand, maar uiteindelijk kwam Lyssa naar hem toe. Ze verscheen op de hoeve met het aannemelijke excuus dat ze Aderyn kwam afhalen. Nevyn stuurde de jongen om een boodschap en bood Lyssa de enige stoel die hij bezat, een wankel driepoot. Ze ging zitten en keek verstrooid naar de bossen kruiden die te drogen hingen.

'Wat ruikt het hier heerlijk. Het is erg vriendelijk van u, goede man, om zoveel geduld met mijn Addo te hebben. U zou hem er aan de maaltijd eens over moeten horen - vandaag hebben we hondskruid gevonden, vandaag hebben we smeerwortel gedroogd. Zijn vader weet niet wat hij ervan moet denken.'

'Ergert het Gweran? De meeste mannen willen graag dat hun zoons in hun eigen voetstappen treden.'

'O nee, want mijn man is de goedhartigste mens van de wereld. Hij vindt het geloof ik prettig dat Aderyn zoveel belangstelling voor iets toont. Hij is al vanaf zijn geboorte een eigenaardig kind.'

Nevyn glimlachte, omdat hij dat ook wel wist.

'Het verwondert me dat u niet meer kinderen hebt. U schijnt zo dol op uw jongens te zijn.'

'Tja, ik hoop en bid dat we binnenkort nog meer kinderen krijgen.'

Lyssa keek de andere kant op, haar ogen stonden treurig. 'Ik heb een dochtertje gehad, ziet u, tussen de twee jongens, maar dat is aan een ziekte gestorven.'

'Dat doet me oprecht verdriet. Zoiets is heel erg voor een vrouw.'

'Ja.' Haar stem werd toonloos bij de herinnering aan het verdriet.

'Ach, het zal ongetwijfeld mijn Wyrd zijn geweest en ook dat van de kleine Danigga.'

Nevyn huiverde toen hij zich afvroeg of het inderdaad haar Wyrd was, omdat ze in die vreselijke nacht samen met zichzelf ook een kind had verdronken. Dat had ze immers gedaan. De dweomer-kou schoot langs zijn rug toen hij besepte wie dat kind had kunnen zijn als het was blijven leven en door hem en Rhegor zou zijn opgevoed; onge-

twijfeld een groot dweomer-meester. Lyssa keek glimlachend naar buiten.

'Daar komt onze Aderyn weer,' zei ze.

Ofschoon ze het achteloos zei, en 'onze' Aderyn niet meer betekende dan de 'Aderyn die wij beiden kennen, niet een andere Aderyn', maakten haar woorden Nevyn koud tot op het bot. Ik heb gezworen dat ik het kind zou opvoeden alsof het mijn eigen kind was, dacht hij. Een gelofte moet worden nagekomen.

Die avond wandelde Nevyn naar de esdoorn bij de rivier en ging zitten om naar het traag stromende water te kijken. Het begon hem duidelijk te worden dat zijn Wyrd als een last op hem drukte. In dit leven was Brangwen onbereikbaar voor hem; ze zou Blaen schadeloos moeten stellen voor de hopeloze liefde voor haar die tot zijn dood had geleid. En ze moest Aderyn schadeloos stellen voor het afbreken van de kans op zijn vorige leven. Nevyn stond ook bij Blaen en Aderyn in het krijt, omdat hij door zijn getalm Brangwen aan de begeerte van haar broer had prijsgegeven. Pas als deze schulden waren ingelost, mocht hij haar meenemen voor de dweomer. Maar de eerstvolgende twintig jaar zou hij Aderyn onder zijn hoede hebben, want de dweomer is een vak dat vele jaren studie vergt. Over twintig jaar zou Nevyn negentig zijn. En stel dat hij zou moeten wachten tot ze weer geboren zou worden? Dan zou hij ver over de honderd

zijn, een onvoorstelbare leeftijd, zo oud en verdroogd dat hij hulpeloos in een stoel zou zitten, als een dode tak of een kwijlende baby, zijn lichaam te oud voor de ziel die het droeg, zijn geest een gevangene in een rottend stuk vlees. Op dat moment raakte Nevyn in paniek, hij beefde van kou en ellende, niet langer een meester van de dweomer, maar een gewone man, zoals een krijgsman die zweert in de strijd te zullen sterven, maar als het hoorngeschal de aanval aankondigt, de Dood voor zich uit ziet rijden en begint te huilen, vol spijt over zijn eed nu hij niet meer terug kan.

Een zuchtje nachtwind bracht wat koelte en deed het bladerdak boven hem ritselen. Nevyn verborg zijn gezicht in zijn handen en riep zijn geoefende wil te hulp om het beven te laten ophouden. Een gelofte moet men gestand doen, hield hij zichzelf voor. En takel ik af, nou dan takel ik maar af, zolang ik die gelofte maar houd. De wind streek als een vriendelijke hand door zijn haar. Hij keek op, beseffend dat het geen natuurlijke wind was, maar het Natuurvolk, watergeesten en elfen, halfzichtbare gedaanten en het even trillen van glanzende vleugels, een gezicht dat hier te zien was en daar weer verdween. Ze kwamen bij hem als vrienden, ze voelden zijn verdriet, een menigte meelevende wezens die zich vormde uit de primitieve op-

welling van de natuurkrachten. Nevyn voelde zijn moeheid wegebben toen ze een deel van hun leven royaal over hem uitgoten, als een geschenk tussen vrienden. Hij stond op, liep naar voren en keek naar de hemel, waar een brede witte baan sterren flonkerde, de Sneeuw-weg, prachtig, onbereikbaar, maar stralend van belofte. Toen hij hardop lachte, was zijn lach krachtig en helder als die van een jonge man. Hij zag zijn Wyrd open voor zich, gesteund door zijn werk in het Oergebied. Hij zou tijd van leven hebben voor zijn taak, hoe lang dat naar menselijke maatstaven ook mocht zijn. Die nacht leerde hij deze les: niemand krijgt ooit een Wyrd dat te zwaar is om te dragen, zolang hij het maar gewillig en vol overgave, met overtuiging op zich neemt.

Zo nu en dan liet Lyssa Acern aan Cadda over en liep naar de hoeve om Aderyn bij de kruidenman op te halen. Ze hield van deze stille momenten, die eenzame wandelingen, weg van haar drukke, roezige leven te midden van de vrouwen van de huishouding. Bovendien voelde ze zich om voor haar onverklaarbare redenen sterk tot Nevyn aangetrokken. Nou ja, het is een wijze, vriendelijke man die veel gereisd heeft, hield ze zichzelf voor, en het is altijd interessant om nieuwe mensen te ontmoeten. Reden genoeg, natuurlijk, maar soms ging ze er gewoon naartoe omdat ze zich daar veilig voelde, weg uit herfort en van Tanyc. Ze wist heel goed dat de jonge krijger haar naliep en ze was doodsbang dat haar man het zou merken. Lyssa had te veel te verliezen om in overspel geïnteresseerd te zijn - een hoge plaats in de gemeenschap, een goede man, rijkdom, een gerieflijk leven en bovenal haar kinderen.

Op een middag toen de hitte voelbaar als een deken over het land lag, verliet Lyssa de dun eerder dan gewoonlijk en liep op haar gemak over het stoffige pad naar de hoeve. Ongeveer halverwege stond een esdoornbosje, waar ze een paar minuten wilde rusten. Ze liep de verdroogde schaduw binnen, keek rond naar een plaatsje om te gaan zitten en zag Tanyc die haar opwachttte. Hij stond zo stil als een van de bomen, zijn hoofd een beetje scheef, en nam haar glimlachend van onder tot boven op met het soort bewondering waarmee een man een mooi paard op de markt bekijkt.

'Wat doet u hier?' vroeg ze bits.

'Wat denkt u? Ik wilde u even spreken.'

'Ik heb u niets te zeggen. U kunt maar beter teruggaan, voor de hoofdman merkt dat u weg bent.'

Toen hij een stap in haar richting deed, deinsde ze terug, haar hand ging naar haar hals, haar hart bonsde.

ik moet verder. Mijn zoontje komt dadelijk hier langs als ik hem niet afhaal.'

Deze mogelijke getuige deed Tanyc aarzelen. Lyssa beseftte opeens dat ze bang was dat hij haar zou verkrachten. Want ook al was hij een knappe man, toch wekte Tanyc een weerzin in haar die ze niet begreep - als bij het zien van een dood dier dat langs de weg ligt te rotten. Ze wist dat die weerzin mal was; logisch redenerend moest ze erkennen dat hij er voor een krijger best fatsoenlijk uitzag.

'Mag ik dan zover met u meelopen?' vroeg Tanyc met een hoffelijke buiging.

'Nee!' Lyssa hoorde haar stem uitschieten. 'Laat me met rust.'

Ze merkte dat ze begon te rennen, ze vloog het bosje uit als een verschrikt hert en rende, rende, rende het pad aftot ze naar adem snakte en doornat was van het zweet. Ze draaide zich half huilend om, maar hij was haar gelukkig niet achterna gekomen.

Het was die avond zo warm dat het lang duurde voor ze de kinderen in slaap kreeg. De jongens lagen bovenop de dekens te woelen en te draaien en te jengelen, hoe sussend Lyssa ze ook toesprak. Tenslotte kwam Gweran binnen en zong ze in slaap. Lyssa ging naar hun eigen kamer, trok een dun nachthemd aan en ging liggen. Even later kwam Gweran binnen. Hij hing de kaarslantaarn aan de muur en ging op de rand van het bed zitten.

'Moet je niet naar heer Maroic terug?' vroeg Lyssa.

'Ik heb gevraagd of ik weg mocht. Ik moet met je praten.'

In de schemering stonden zijn ogen koud, vragend. Ze ging zitten, haar handen beefden en ze verfrommelde een stukje nachthemd tussen haar vingers.'

'Liefje,' begon hij. 'Je bent de laatste tijd in gevaarlijk gezelschap.'

'O ja? Over wie heb je het?'

'Over Tanyc. Over wie anders?'

Ze verfrommelde de stof zo stijf dat haar vingers pijn deden. 'Mijn liefste, ik zweer je dat ik niets met hem te maken wil hebben. Twijfel je aan me?'

'Dat nooit. Maar ik wil niet dat mijn vrouw in de stallen verkracht wordt.'

Toen Lyssa begon te huilen, gedeeltelijk van opluchting omdat haar ergste vrees gedeeld werd, trok Gweran haar teder in zijn armen.

'Mijn arm lief meisje,' zei hij. 'Stil maar, niet zo huilen.'

'Natuurlijk moet ik huilen. Ach, goden, als jij me niet vertrouwt, wat ga je dan doen? Me verstoten? Mijn keel doorsnijden, en dat alles voor iets dat ik nooit zou doen?'

'Stil maar.' Gweran streelde haar haar. ik zou liever zelf sterven dan

jou ook maar het geringste aan te doen.'

Lyssa's tranen verdwenen even snel als ze gekomen waren om plaats te maken voor een nieuwe vrees. Ze keek op en zag dat zijn gezicht strak en verbeterd stond.

'Als jij Tanyc uitdaagt, zal hij winnen. Alsjeblieft, Gwerro, ik smeeek je, doe dat niet. Doe het niet. Wat zou ik erbij winnen als ik wel mijn eer behield maar niet mijn man?'

ik ben zoiets ook helemaal niet van plan! Veracht je me, vind je me een lafaard, omdat ik in een gevecht niet tegen hem opgewassen ben?'

'Doe niet zo mal. Ik had hopen bloeddorstige mannen kunnen trouwen, maar ik wilde alleen jou.'

Gweran glimlachte alsof hij haar niet echt geloofde. Ze zaten in de val, dat wist ze, gevangen door de gewoonte die een man geen andere mogelijkheid bood dan zijn vrouw met een zwaard te verdedigen. Ze zouden moeten oppassen voor Tanycs arrogantie, de trots van een geboren krijger die denkt dat hij een vrouw met het zwaard kan veroveren in een wereld waarin andere mannen dat stilzwijgend met hem eens zijn. Lyssa haatte Tanyc meer dan ooit: hoe dit ook zou aflopen, haar huwelijk zou nooit meer hetzelfde zijn. Ze kon alleen bidden dat Gweran zich niet tot een hopeloze gewelddaad zou laten tergen.

De angst, gepaard aan de warmte, bezorgde Lyssa een rusteloze nacht vol akelige dromen. Tenslotte werd ze diep in de nacht wakker van een vreemd geluid buiten. Terwijl ze ernaar lag te luisteren, stormden de twee kinderen de kamer binnen.

'Va, mam, hoor die wind!' riep Aderyn. 'De wind is gekomen! Het gaat regenen.'

Gweran werd met een gesmoorde verwensing wakker toen Acern op het bed klom.

'Wolken, wolken, wolken, va.'

Aderyn greep Lyssa's hand en trok haar naar het raam. Ze zag hoe de onweerswolken zich opstapelden, voor de maan langs joegen, en rook de koele, pittige geur van de noordenwind. Het binnenplein was vol rumoer toen de huishouding naar buiten vloog, lachend en wijzend, om te genieten van het gevoel van de wind. Omdat ze niet behoefde te proberen de kinderen weer in bed te krijgen, kleepte Lyssa ze aan en nam ze allebei mee naar het binnenplein en de zalige koelte. Kort voor zonsopgang klonk er een donderslag en kwam de regen die koud, in stromen naar beneden viel. Volwassen mannen en vrouwen renden rond en lachten als kinderen terwijl het onafgebroken stortregende.

Lachend, zijn blonde haar druipnat tegen zijn hoofd geplakt, nam

Gweran Aderyn in zijn armen en tilde hem op om de dageraad met zilveren stralen door de regen te zien breken.

'Zie je nou, Addo,' zei Gweran. 'Het paard is toch niet voor niets geofferd.'

'De priesters hebben dit niet gedaan, maar Nevyn.'

Lyssa dacht eerst dat hij 'niemand' bedoelde, maar toen herinnerde ze zich de kruidenman.

'Toe nou! Wat zou Nevyn hier nu mee te maken kunnen hebben?'

'Ik heb het hem zien doen. Ik heb het gedroomd.'

'Suffie,' zei Acern meesmuilend. 'Va, Addo is een suffie.'

'Stil,' zei Gweran. 'Het doet er niet toe wie voor die regen heeft gezorgd. Wij hebben hem gekregen, dat is het voornaamste.'

Lyssa lachte hem toe. Blaeddbyr zou deze winter niet verhongeren. Maar toen ze zich omdraaide en het binnenplein rondkeek, zag ze dat Tanyc vlakbij naar haar stond te kijken, terwijl het water langs zijn haar en zijn gezicht stroomde. Haar adem stokte. Ze kreeg het benauwd van wat ze alleen kon omschrijven als doodsangst en pakte Acerns handje stevig vast.

'Tijd om naar binnen te gaan. Laten we ons gaan afdrogen.'

Te laat. Gweran had Tanyc ook gezien en toen hij naar zijn vijand keek, wist Lyssa dat hij aan bloed dacht.

Het regende drie dagen onafgebroken. Het leven speelde zich af in de toren en concentreerde zich in de grote zaal waar heer Maroic met zijn krijgsbende zat te drinken en de bard zong om hen allemaal te vermaken. Tor Cadda's ergernis wilde Lyssa beslist op haar kamers blijven, zodat Cadda daar ook wel moest blijven. Eindelijk, op de derde dag, werd Cadda's verveling sterker dan haar dienstbaarheid. 'Toe, vrouwe, mogen we nu niet naar de zaal? Dan kunnen we uw man horen zingen.'

'Ik heb geen zin, maar jij mag wel gaan als je wilt.'

'O, graag!' Cadda gooide dolblij haar naaiwerk in de werkmant.

'Gaat u echt niet mee?'

'Nee. Alle ruiters zitten er natuurlijk.' Lyssa wendde haar blik af.

'Dan is het er zo rumoerig, en ik heb hoofdpijn.'

Cadda haastte zich naar de grote zaal en ging in het stro voor de bediendenhaard zitten. Een van haar vriendinnen, Dwalla, zat al te luis teren terwijl de bard de droevige liefdesliederen zong, waar Cadda het meest van hield. Vanwaar ze zat zag Cadda de ruiters aan hun tafels en Tanycs brede rug, maar hij had net zo goed aan de andere kant van de wereld kunnen zitten. Cadda verwenste hem in stilte en vroeg zich af hoe hij zo onverschillig tegen haar kon doen. Heel wat

andere mannen vertelden haar immers dat ze mooi was. Toen Gweran even pauzeerde, boog Dwalla zich naar Cadda over en fluisterde: 'Tanno vroeg me waar je was, of liever gezegd waar je meesteres was, maar dat komt op hetzelfde neer.'

Daar was Cadda opeens niet zo zeker meer van. Als Tanyc met hen ging wandelen praatte hij altijd met de vrouwe, nooit met het dienstmeisje. Hij zou toch zeker nooit iets met de vrouw van de bard durven beginnen, dacht ze, en bovendien ben ik knapper dan zij. Maar toen ze naar Tanycs brede rug keek, vroeg ze zich af of vrouwen wel ooit wisten wat mannen dachten.

Toen het weer de volgende ochtend opgeklaard bleek, gaf Lyssa Cadda toestemming om met Aderyn naar de hoeve te gaan en haar moeder te bezoeken. Terwijl de jongen met de kruidenman aan het werk was, zat Cadda gezellig bij haar moeder in de keuken te kletsen over haar zussen die tot Cadda's verdriet al getrouwd waren. Het was niet eerlijk! Zij was de knapste en nog steeds niet getrouwd, terwijl zij allemaal een man hadden. Piekerend over die onrechtvaardigheid kwam ze op een idee. Ze liep het huis uit en ging naar de hut van de kruidenman, waar ze Nevyn en Aderyn bij de muur bezig vond een lapje grond om te spitten voor een kruidentuintje.

'Goeiemorgen,' zei Nevyn. 'Moet Aderyn al naar huis?'

'Nee, dat niet. Ik wilde alleen wat kruiden bij u kopen.'

Nevyn nam Cadda mee naar zijn hut en bood haar het krukje, terwijl hij tegen de muur leunde. Cadda vond hem heel wat beter gemanierd dan Tanyc. Ze zou alleen willen dat ze Tanyc dat kon vertellen en dat hem dat iets zou doen.

ik wilde vragen of u ook liefdesdranken maakt,' zei Cadda. 'Ik kan niet veel betalen, maar mijn meesteres geeft me zo nu en dan wat geld.'

'Een meisje dat zo knap is als jij zou zulke rotzooi niet nodig moeten hebben, en rotzooi is het. Het is goddeloze rommel die bovendien nooit goed werkt.'

Cadda voelde zich moedeloos worden. Die goddeloosheid liet haar koud, maar ze vond het niet nodig haar geld te verspillen aan iets dat nutteloos was.

'Komaan,' vervolgde Nevyn. 'Doet Tanyc zo onaardig tegen je?'

Cadda vroeg zich of het de dweomer was of dat ze gewoon te doorzichtig was geweest. Toen ze tot de conclusie kwam dat het het laatste was, kreeg ze een kleur van schaamte.

'Nou ja, het is akelig om van een man te houden die nooit van jou zal houden.'

'Dat is het zeker. Maar Tanno zou een slechte echtgenoot zijn, ook

al kreeg je hem. Hij is een hardvochtige man en ongevoelig op de koop toe.'

'Hüh! Hij is niet voor iedereen zo ongevoelig als voor mij.'

'O nee? Ik begin het te begrijpen. Er komt ook wat jaloezie aan te pas.'

'Nou, het is gemeen en oneerlijk! Hij hangt steeds om een vrouw heen die al een man hééft en die bovendien niets om hem geeft.'

'Luister nu eens, kind. Als Tancyc het soort man is dat een getrouwde vrouw achterna loopt, begrijp je dan niet dat je wel iets beters kan krijgen dan hem? Ik...' Opeens stokte de oude man en keek haar met een ijskoude blik aan. 'Welke getrouwde vrouw? Je meesteres?'

Geschrokken probeerde Cadda een leugen te bedenken, maar die koude ogen leken tot in het diepst van haar ziel te kijken.

'Ja, zij is het. Maar ze haat hem, mijnheer. Ze zou haar man nooit met hem bedriegen. Echt niet. Ach, goden, wilt u het alstublieft niet **aan** Gweran vertellen?'

'Wees maar niet bang, zoiets zou ik nooit doen. En luister eens, kind, jij moet ook je mond houden, begrepen? Heb het hart niet dat je dit aan Gweran overbrieft.'

Teanstig om te spreken, knikte Cadda alleen maar. Zodra Nevyn zich afwendde, stond ze op en rende de hut uit.

De machtige Heren van het Water hadden Nevyn nog een onweer beloofd, dat volgens afspraak de volgende dag losbrak, gevolgd door een zachte regen die de velden goed zou doorweken. Ondanks het weer hulde Nevyn zich in zijn mantel en reed naar Maroics fort. Als hij Aderyn officieel als zijn leerling wilde aannemen, werd het tijd dat hij Lyssa en Gweran daar eens over ging polsen. Bovendien wilde hij zich op de hoogte stellen van de gevaarlijke situatie die Cadda zonder het te willen had geschetst. Toen hij het binnenplein opreed, waar de keien glommen van de regen, kwam Aderyn met een jas over zijn hoofd naar buiten rennen om hem te begroeten.

'**Ik** heb naar u uitgekeken. Ik wist dat u zou komen.'

'Nou, daar ben ik dan. Help je me mijn paard op stal te zetten?'

Samen vonden ze een lege box en bonden Nevyns paard in de droge **stal** vast. Terwijl Nevyn het vochtige zadel afnam, leunde Aderyn tegen de muur en keek toe, een vragende blik in zijn grote ogen.

'Waar denk je aan, jongen?'

'**Ik** wil u iets vragen. Hoe hebt u de regen laten komen?'

'Nee maar! Hoe kom je daar bij?'

'**Ik** heb u in een droom gezien. U zat bij de rivier en er was een grote ster om u heen, hij leek wel van vuur, maar hij was blauw. Toen

kwamen die koningen naar u toe en u praatte met ze. Er waren vier koningen. Ik zag die ene, die druipnat was. Toen kwam de regen.' Nevyn zuchtte. Zijn laatste twijfel dat Aderyn zijn leerling werd, verdween.

ik had de wind aangeropen en hem gevraagd te gaan waaien. De Koning van de Aarde had ruzie met de Koning van het Vuur, en de Koning van de Aarde vroeg me een einde aan die ruzie te maken. Dat is net zoiets als wanneer de Eerste Koning van Deverry een oordeel uitspreekt over oorlog voerende edellieden.'

'Bent u dan de Eerste Koning?'

'Nee. Dat is bij wijze van spreken, om het uit te leggen.'

'Waren die koningen ook boos op ons?'

'Nee. Waarom dacht je dat?'

'Omdat we hadden kunnen verhongeren als er geen regen was gekomen. Dat zei va.'

'O, je vader had gelijk, maar de koningen van het Oergebied weten dat niet, zie je. En ik betwijfel trouwens of het ze iets zou kunnen schelen. Ze hebben zo weinig met ons te maken, dat ze naar ons kijken zoals wij bijvoorbeeld naar veldmuizen kijken. Als jij een uitgehongerde veldmuis vond, zou je hem eten geven, maar zou je het veld intrekken om te zien of de muizen je hulp nodig hadden?'

Aderyn schaterde.

'Nu moet je eens goed luisteren,' vervolgde Nevyn. 'Ik kom met je vader praten. Je moet beslissen of je in het voorjaar met mij mee wil gaan en alles leren wat ik weet. Dat is een belangrijke beslissing. We gaan op een goede dag uit Blaeddbyr weg en dan zul je je vader en moeder een hele tijd niet zien.'

'Maar we komen toch nog wel eens terug?'

'ja, op bezoek.'

Aderyn wiebelde op zijn ene voet en draaide de andere erachter. Hij kauwde op zijn onderlip, een schriel jochie, opeens bang. Maar toen hij opkeek, blikte er een ondeelbaar ogenblik de ziel van een man - van de man die hij eens zou zijn - uit zijn ogen toen de twee niveaus in zijn geest zich verenigden om de belangrijkste beslissing van zijn leven te nemen.

'Ik wil niet weg. Maar ik weet dat ik toch zal gaan. Ik wil zo graag alles weten, Nevyn. Het is net zoiets als vreselijk graag water willen hebben als het warm is. Dan moet je het gewoon hebben.'

'Zo is het. Dat is dus afgesproken.'

De grote zaal was stampvol en rokerig van de brandende toortsen in de regenduistere dag. Gweran zat vooraan in de zaal met gekruiste benen op een tafel, zijn harp op schoot, te zingen terwijl het zweet

langs zijn gezicht gutste. De mannen keken aandachtig naar hem op terwijl hij een lied zong over een veeroof en de leden van de krijgsbende een voor een in fraai gevormde strofen bij name noemde.

'We kunnen maar beter naar mam gaan,' zei Aderyn. 'Die is boven.' Toen ze de wenteltrap opgingen volgde Gwerans zuivere, vloeiende tenor hen in een lied vol glorie. In de kamer van de bard was het heerlijk koel en rustig. Een van de luiken stond open om een baan grauw licht binnen te laten. Lyssa zat ernaast met haar naaiwerk. Hoewel ze hen met een glimlach begroette, zag Nevyn dat ze zich zorgen maakte - over Tancyc, veronderstelde hij. Ze praatten eerst even over koetjes en kalfjes, waarbij hij haar met intense begeerte opnam, niet vanwege haar mooie lichaam maar vanwege de ziel die uit haar ogen keek en vanwege het gezelschap dat ze had kunnen zijn, het einde van zijn eenzaamheid.

'Welaan,' zei Lyssa tenslotte. 'Je bent vast niet gekomen om over de regen te praten.'

'Nee, over Aderyn. Hij toont een grote aanleg voor het vak van kruidenman en daarom vroeg ik me af of jij en je man er eens over wilden denken om hem bij me in de leer te doen.'

'Ik wil heel graag, mam,' viel Aderyn in.

'Stil! We moeten dit met va bespreken. Nevyn, ik weet maar al te goed dat dit betekent dat hij met jou mee zou moeten reizen. Ik weet niet of ik hem kan laten gaan.'

'Mam!' jammerde Aderyn.

'Eruit jij, als je je mond niet kunt houden. Ga maar een poosje naar je vader luisteren.'

Mopperend, onwillig, slofte Aderyn de kamer uit en knalde de deur achter zich dicht. Lyssa ging weer rustig zitten en keek Nevyn peinzend aan.

'Ik heb al een kind verloren, Nevyn. Twee lijkt me wat te veel gevraagd.'

Dat weet ik, maar hij zal vroeg of laat toch weggaan om ergens in de leer te gaan. Ik denk niet dat hij bard wil worden, zoals zijn vader. Ben je bang dat ik niet goed voor hem zal zorgen?'

Lyssadacht na en toen hun ogen elkaar ontmoetten, kwam opnieuw de herinnering boven in een even opflakkeren van een vage herkenning.

'Nee, dat niet. Maar zal ik hem nog ooit terugzien?'

'Natuurlijk. We komen regelmatig hier op bezoek.'

Daar zal ik me dan maar mee troosten, denk ik. Weet je, ik zal je eens iets vertellen, omdat jij de enige man bent die het misschien zal begrijpen. Toen Aderyn geboren was, had ik zo'n wonderlijk gevoel

over hem. Ik wist dat hij me op eer dag zou verlaten voor een heel vreemd Wyrd. Het was mijn eerste bevalling, en ik was zo moe en zo akelig, ik was alleen maar blij dat het achter de rug was. Dus de vroedvrouw legde Aderyn aan mijn borst en hij keek me aan met ogen die me zagen. De meeste baby's zijn net jonge hondjes, ze drukken hun neusje tegen je borst en hebben van die troebele oogjes, maar Aderyn kon zien. Ik wist dat hij wist waar hij was en daar was ik blij om. En ik kreeg toen het idee dat hij voorbestemd was voor een heel bijzonder Wyrd. Vind je dat mal?'

'Nee. Ik twijfel er geen moment aan dat het zo is.'

Lyssa zuchtte en keek naar buiten, waar het nog steeds zacht en gestadig regende,

'Kruiden?' vroeg ze. is dat het enige dat je hem zult leren?'

'Wel een beetje meer, geloof me. Zeg eens, hoe denk je over dweomer? Een verhaaltje, goed voor een van Gwerans liederen en meer niet?'

'Wel een beetje meer, geloof me.' Lyssa glimlachte bij het bewust herhalen van zijn woorden. 'Dacht ik wel. Als het zo in elkaar steekt, tja, dan kan ik onmogelijk tussen hem en zijn Wyrd gaan staan.'

'Het zou heel erg zijn als je het probeerde - voor ons allemaal.'

Lyssa knikte en staarde naar de regen.

'Wil je tot het voorjaar wachten?' vroeg ze, en haar stem stakte even.

'Hij is nog zo klein.'

'Ja. En we zullen volgende zomer niet ver weg gaan. Dan zie je hem in de herfst weer.'

De tranen stroomden langs haar wangen. Nevyn wilde wel aan haar voeten knielen, haar Brangwen noemen en haar smeken hem te vergeven. Hij bedacht dat hij in Blaeddbyr zou kunnen blijven, haar zoon niet meenemen, nooit meer bij haar weggaan. De dweomer-waarschuwing trof hem als een klap. Zij had, evenals hij, een Wyrd te vervullen dat hij evenmin kon verzachten als het zijne. En wat gebeurt er als je blijft? vroeg hij zichzelf. Dan ga je Gweran haten omdat hij haar bezit.

'Zal ik je nu alleen laten?'

'Graag. Bedankt.'

Nevyn ging de wenteltrap af en bleef in de schaduw ervan staan om de grote zaal te overzien. Bij de bediendenhaard deed Aderyn een spelletje met Carnoic, een van de pages. Gweran zong een ballade uit de Begintijd, de trieste geschiedenis van vrouwe Maeve en heer Benoic en hun overspelige liefde. Overspel. Nevyn voelde de dweomer-waarschuwing en keek rond of hij Tanyc zag. Deze zat bij de ruiters en keek met een wreed, brutaal lachje naar de bard, Gweran keek af en

toe in zijn richting en glimlachte dan ook. Ach, goden, dacht Nevyn, ik ben te laat - Gweran weet het. Gweran zong de ene strofe na de andere tot hij aan de climax kwam: Benoic die dood aan de voeten van de getergde echtgenoot ligt. Tanyc stond op en beende de zaal uit. Gweran zette met een zucht de harp neer en veegde met zijn mouw zijn bezweet gezicht af. Hij kwam van de tafel, nam een kroes bier aan van een wachtende page en kwam naar Nevyn toe.

'Even rusten. Het is hier zo vervloekt rokerig en dat is slecht voor je stem.'

'Dat zal best. Je zingt mooi, bard, hoewel je keuze van liederen me verwondert.'

Gweran trok een wenkbrauw op.

'Het droevige einde van heer Benoic werd opgevangen door oren die er wel van zullen tuiten,' zei Nevyn.

'Ik zou willen dat ik ze van zijn hoofd kon snijden, als jij de man bedoelt die je volgens mij bedoelt.'

'Men moet zeer bedreven zijn met het zwaard om een valk in de vlucht neer te halen, beste vriend.'

'Dat denken alle mannen, is het niet?' Gwerans stem werd koud en toonloos. 'Dat ik doodsbang ben voor die pummel van een ruiter omdat hij wel een zwaard kan hanteren en ik niet. Nou, ik zou liever sterven dan zo'n lafbek zijn.'

'Ik hoop alleen dat je woorden nooit op de proef worden gesteld.'

Gweran haalde zijn schouders op en nam een lange teug bier.

'Kijk eens,' zei Nevyn, 'als je tegen heer Maroic zegt dat Tanyc je vrouw achteraloopt, zou die hem eruit gooien. Maroic betoont een hard de eer die hem toekomt.'

'Jazeker, maar dat zou alleen Lyssa's naam bezoedelen. Ik hoor die ouwe klets-kousen al hoofdschuddend zeggen dat waar rook is, ook wel vuur zal zijn, en ik zie die smerige krijgsbende al naar haar kijken en zich afvragen wat er gebeurd is. Wat ben ik voor een man als ik mijn eigen vrouw niet kan beschermen?'

'Een dode kan niemand beschermen.'

'O, maak je maar geen zorgen. Ik ben niet van plan om te sterven en mijn arme Lyssa als weduwe achter te laten. Dit is alleen maar als waarschuwing voor onze valk bedoeld. Ik geloof heus dat die hufter niet wist dat ik het wist. Goed, nu weet hij het wel. Zo zet ik hem op zijn plaats.'

I let klonk heel redelijk, maar Nevyn wist, met een kille waarschuwing van de dweomer, dat Gweran loog.

Terwijl hij zijn voorraad balladen naging, veilig opgeborgen in zijn

hoofd waar geen dief ze kon stelen, constateerde Gweran verwonderd dat er zoveel ervan overspel als onderwerp hadden. Dat scheen een algemeen gebruikelijk tijdverdrijf te zijn bij de adel, net als roven en plunderen, maar met een nog bloediger resultaat. Gweran zong nu elke avond een lied over overspel en keek Tanyc aan als hij bij het onafwendbare noodlottige einde kwam. Aan Tanycs verbeterd gezicht en het koude fonkelen van zijn ogen was duidelijk te zien dat hij luisterde. Maar Tanyc was niet de enige met scherpe oren. Nadat Gweran dit een week had volgehouden, kwam Doryn op een avond naar hem toe voor een gesprek onder vier ogen.

'Zeg, bard, kun je niet 'ns iets vrolijkers zingen? Ik word kotsmisselijk van al die kerels die achter andermans vrouw aan zitten.'

'O ja, hoofdman? Ik ook.'

Doryn kromp ineen en gooide zijn hoofd achterover als een paard dat door een horzel wordt gestoken.

'Denk je dat ik blind ben?' vroeg Gweran.

'Neem me niet kwalijk. Het is inderdaad schandalig om andermans vrouw te willen hebben.'

'Precies. Ik ben blij dat je mijn mening deelt. En is het verkeerd om een eerloze te laten voelen dat hij eerloos is?'

'Nee, beslist niet, het is bovendien het voorrecht van een bard.'

Toen Gweran de avond daarop weer een van die liederen zong, zag hij tot zijn voldoening dat de rest van de krijgsbende bij het noemen van overspel Tanycs blik vermeed. De eerstvolgende avonden zat Tanyc tijdens het cruciale lied nijdig en roerloos in zijn bierkroes te starren. Toen hij de tijd rijp achtte, zong Gweran een schunnig lied over een overspelige molenaar die dacht dat hij de vrouw van de herbergier zover had dat hij haar kon verleiden. Maar de vrouw had al die tijd alles verteld aan haar man, die met twee vrienden de vrijer in spe opwachtte. Ze stopten de molenaar in een leeg biervat, rolden hem door de dorpsstraat en gooiden hem in de rivier. Terwijl de andere ruiters bulderden van het lachen, werd Tanyc doodsbaleek.

De volgende morgen ontmoetten Gweran en Tanyc elkaar op het binnenplein.

'Jij kleine rotzak,' grauwde Tanyc.

'Zo, ben ik dat? En wat voor kwaad heb ik je ooit gedaan?'

De in het nauw gedreven Tanyc kon moeilijk zijn schuld bekennen door over de keuze van de liederen te beginnen.

'Als je een klacht over me hebt,' vervolgde Gweran, 'moet je die vooral voorleggen aan heer Maroic. Ik zal zijn uitspraak graag aanvaarden.'

Tanyc werd vuurrood, draaide zich om en liep weg. Gweran glim-

lachte tegen zijn verdwijnende rug. Jij stommeling, dacht hij, een bard heeft wapens die sterker zijn dan staal. Ofschoon hij wist dat hij het maar hoefde te vragen en Maroic zou de kwestie in stilte regelen, wilde Gweran meer. Van Tanyc afkomen was geen wraak genoeg.

Diezelfde avond, na weer een lied over overspel dat slecht was afgelopen, vroeg Gweran Maroic verlof een nieuw lied te zingen, een eigen compositie, over jagen in de zomer. Omdat de edelman erg van jagen hield, vond hij het natuurlijk goed. Terwijl Gweran zijn harp stemde, zag hij dat Tanyc ontspannen aan een kroes bier zat, ongetwijfeld in de waan dat hij die avond niet meer bespot zou worden. Gweran begon te zingen over de jacht met roofvogels, waarbij de valk het hoogst vliegt van allemaal en voor de aardigheid op mooie vogeltjes neerduikt. De krijgsbende werd stil en keek naar Tanyc, die zijn bierkroes zo vast omklemde dat zijn knokkels wit werden. Gweran zong over de mooie witte duif, die het lievelingsdier was van een jongetje in de stad, maar de wrede jager liet zijn valk op haar los. Begerig om haar in zijn klauwen te krijgen, joeg de valk haar over het hele veld na, en haar hartje brak van angst terwijl ze meelijwekkend voor hem uit fladderde. Maar net op het ogenblik dat de valk wilde toeslaan, sprong de jongen die zoveel van haar hield uit de heg te voorschijn en schoot de valk een pijl door het hart.

'En het mooie witte duifje vloog ongedeerd naar haar liefste,' zong Gweran, en brak halverwege de regel af.

Tanyc was zo wit als diezelfde duif opgesprongen en kwam met grote passen de zaal door. Gweran zette zijn harp neer en glimlachte vriendelijk tegen hem.

'Jij rotzak,' fluisterde Tanyc. 'Nu is het genoeg!'

'Wat is genoeg? Het lied is nog lang niet uit, vriend.'

Tanyc trok zijn zwaard en zwaaide het in één soepele beweging, maar Gweran was erop voorbereid. Hij liet zich achterover van de tafel vallen, terwijl in de zaal een tumult losbrak. Gweran tuimelde onlegant in het stro en krabbelde nog net op tijd overeind om te zien dat de krijgsbende om Tanyc heen drong. Ze haalden hem onderuit en ontwapenden hem. Heer Maroic was opgestaan en riep om orde, de dienstmeisjes gilden. Eindelijk werd het stil. De bedienden drukten zich tegen de muur; een paar vrouwen huilden. Drie man draaiden Tanycs armen op zijn rug en trokken hem overeind.

'Wat heeft dit te betekenen?' tierde Maroic. 'Ben je gek geworden? Je zwaard trekken tegen een bard die bovendien ongewapend is!'

Tanyc, in bedwang gehouden door zijn maten, beefde zo dat hij niet kon antwoorden. Gweran kwam naar voren en probeerde onthutst te kijken.

'Als je dat lied zo lelijk vond, had je dat toch gewoon kunnen zéggen.'
'Jij rotzak,' schreeuwde Tanyc. 'Jij kleine rotzak! jij hebt dit in elkaar gezet. Je zit me al dagenlang te treiteren.'

'Houd je mond!' baste Maroic, dichterbij komend. 'Waarom zou de bard zoiets doen?'

Het laatste deurtje van de val klapte dicht. Tanyc keek wanhopig om zich heen, alsof hij iemand om hulp smeekte. De wit weggetrokken ruiters, bang voor de wraak van de bard, zwegen in alle talen, 'Een slecht humeur is één ding, onbeschoftheid is iets anders,' vervolgde Maroic. 'Ik vind het erg om het te moeten doen, maar de wet is de wet. Breng hem naar buiten en hang hem op. Nu meteen, ik wil dit achter de rug hebben.'

Tanyc verslapte in de armen van zijn overweldigers, alsof hij zou flauwvallen. Bij de haard gilde Cadda, barstte in tranen uit en rende naar de trap.

'Het is inderdaad een zware straf,' zei Maroic in het algemeen. 'Maar iemand die mijn bard aanvalt mag dat nooit kunnen navertellen. Durft iemand hier mijn oordeel aan te vechten?'

Toen iedereen angstig nee schudde, knikte Maroic voldaan.

'Vooruit dan, hang hem op. Neem toortsen mee en duw hem van de muur. Hij hoeft er niet de hele nacht over te liggen piekeren. Ik wil het zo gauw mogelijk afgehandeld zien.'

Tanyc brulde een strijdkreet en deed een wanhopige poging om zich los te rukken en zijn overweldigers met blote handen aan te vallen. Hij hoopte ongetwijfeld dat ze hem met een zwaard zouden neerslaan, maar de krijgsbende gooide hem op de vloer en bond hem aan handen en voeten. Toen ze hem wegsleurden, moest Gweran zich tot het uiterste beheersen om niet te glimlachen.

Twee uur na zonsopgang wist heel Blaeddbyr al dat heer Maroic een van zijn krijgers had opgehangen omdat hij de bard had bedreigd. Toen Nevyn het hoorde was hij niet echt verbaasd dat Gerraent zo stom was geweest. Maar meteen daarna herinnerde hij zich dat Tanyc niet echt Gerraent was, en dat Gweran meer hersens had dan Blaen destijds. Binnensmonds vloekend zadelde Nevyn zijn paard. Gelukkig hadden ze Tanycs lijk al van de muur gehaald toen Nevyn aankwam. De bediende die zijn paard aannam, vertelde hem dat de priesters hadden geweigerd voor een gehangene de laatste gebeden uit te spreken en dat Tanyc al begraven was in een naamloos graf achter de dun. Nevyn ging op zoek naar Gweran en vond hem alleen op zijn kamer.

'De vrouwen zijn met de jongens een wandeling gaan maken,' zei

Gweran. 'Ze zijn allemaal van streek over het gebeurde.'

'Geen wonder. Ik veronderstel dat Tanyc je waarschuwing iets te veel ter harte heeft genomen.'

Gweran glimlachte alleen maar.

'Hoor eens,' zei Nevyn bars. 'Waarom heb je de zaak niet gewoon aan heer Maroic voorgelegd?'

'Omdat ik Tanycs dood wilde. Goeie goden, heb je daar ooit aan getwijfeld?'

Nevyn ademde met een nijdig pufje uit.

'Je bent een handige kleine moordenaar. licht iets voor een van je eigen balladen.'

'Bedankt. Ga je het aan Maroic vertellen?'

'Denk je dan dat hij er een woord van zou geloven? Maar het is jouw Wyrd, vriend, en geloof me, je zult hier te zijner tijd voor boeten.'

'Waar? In het schemerige hiernamaals?'

Gweran glimlachte zo zelfvoldaan, dat Nevyn zin had om hem een klap te geven. Gweran had de kans gehad om zich te bevrijden uit het Wyrd waarin hij met Gerraent verward zat - hij had het verleden kunnen loslaten en eervol gebruik kunnen maken van de wet om zijn vijand ver uit de buurt van zijn vrouw te sturen. In plaats daarvan had hij de wet als zwaard gebruikt.

'Vroeg of laat,' zei Nevyn, 'zal deze moord je aangerekend worden.'

'Zou het? Nou, dat risico neem ik.'

Het geheim dat hij hem niet ongevraagd mocht vertellen brandde Nevyn op de tong: in dit leven zal je misschien nog wel veilig zijn, maar in het volgende, of het daaropvolgende, komt zijn bloed op je hoofd neer, dan zit je nog steeds met een keten van bloed aan Gerraent vast. En opeens werd Nevyn bang: zou hij ook nog steeds aan hen vast zitten, omdat hij Gwerans gedachten had moeten lezen en de moord verhinderen?

Pas twee dagen later zag Nevyn Lyssa terug. Toen hij Aderyn thuisbracht, wachtte ze hen bij de poort van de dun op en stuurde de jongen met Cadda naar binnen. Met zijn paard aan de teugel wandelde Nevyn met haar de groene heuvel af. In het felle zonlicht zag ze er bleek en betrokken uit van de vele slapeloze nachten.

'Ik wilde je zeggen dat Gweran heeft besloten Addo bij je in de leer te doen,' zei Lyssa. 'Jullie moeten nog wat kleinigheden bespreken, maar verder is de zaak geregeld. Als Gwerro eenmaal een besluit heeft genomen, wijkt hij daar niet meer van af.'

'Ja, hij heeft beslist een onverzettelijk karakter.'

Toen Lyssa even ineenkromp, begreep hij dat ze precies wist wat er gebeurd was.

'Vergeef een oude man zijn botheid.'

'Je hoeft je niet te verontschuldigen. Ach, goden, ik heb er hartzeer van, maar wat moet ik zeggen? Gwerro deed het alleen om mij te beschermen.'

'Dat is waar. Geen van de krijgers zal hierna nog zo dom zijn om je lastig te vallen.'

Lyssa knikte en keek in de verte, waar de Nere schitterde in het wazige middaglicht.

'Mijn man is een goed mens.'

Nevyn zuchtte en hield zich voor dat ze dat moest geloven.

'Ik weet dat ik me gelukkig mag prijzen,' vervolgde ze. 'Maar de gedachte dat het mijn geluk is geweest dat ik hem heb gekozen, zit me soms dwars.'

'Waarom? Je zou er juist blij om moeten zijn.'

'Zo denken alle mannen er waarschijnlijk over. Maar lieve goden, deze hele kwestie staat me zo vreselijk tegen. Ik zat daar maar als een angstig kind op mijn kamer en prees me gelukkig omdat mijn man me geloofde, omdat ik een goede man had die me beschermde.' Ze draaide zich om en keek hem vol aan. 'Ik vind het afschuwelijk om afhankelijk te moeten zijn van het geluk. Ik wou dat ik zo sterk was als een man, dan kon het geluk teruggaan naar de Heer van de Hel.'

'Stil toch! Dat soort wensen wordt soms gevaarlijk.'

Lyssa haalde vluchtig haar schouders op en wendde haar blik weer naar het uitzicht, alsof ze daar een verre toekomst zag.

ELDIDD 1062

De dweomer is een uitgestrekte wildernis, met slechts een paar veilige wegen. Aan weerszijden van de weg ligt onontdekt gebied, vol wilde beesten, ravijnen en moerassen, gevaren die de onoplettende ziel even zeker zullen doden als het wild zwijn de onoplettende jager doodt. Denk er niet te licht over voor je het zelf hebt meegemaakt.

Het Geheime Boek van Cadwallott de Druïde

Knorrend, zwetend in de warme zon, beten en traptten de muil-
dieren naar de drijvers die hen min of meer in het gelid pro-
beerden te slaan. De karavaan was veranderd in een orde-
loze troep die in wolken bruin stof voor de stadspoorten dromde.
Cullyn van Cerrmor trok zijn paard uit de rij en draafde naar de kant
van de weg. Door in zijn stijgbeugels te gaan staan kon hij Dregydd,
de koopman, met de poortwachters over belastingen en accijnzen zien
steggelen, maar de muildieren wierpen zoveel stof op dat hij onmo-
gelijk kon zien wie waar in de karavaan was.

'Jill!' riep Cullyn zo hard hij kon. 'Jill, kom uit dat gedrang.'

Na een paar angstige minuten wachten zag hij hoe ze zich op haar
kastanjebruine ruin uit het gewoel losmaakte en naar hem toe kwam.
Het zweet had strepen op haar gezicht achtergelaten en haar blonde
haar leek dezelfde kleur te hebben als haar paard.

'Ik hoop dat Dregydd hun gauw betaalt,' zei Jill. 'Ik verlang naar een
bad.'

'Ik ook. En naar bier.'

Ze keken verlangend naar de hoge stadsmuren van Cernmeton, de
enige echte stad in het noordwesten van Eldidd. Ondanks de typi-
sche, vieze stadsgeur, rioolstank die op de warme zomerlucht mee-
dreef, wachtte hun daar comfort na een lange week bij de weg. Dre-
gydd, een bangelijk type, had Cullyn voor deze reis aangenomen als
gewapend escorte, ook al kwamen bandieten in dit deel van het ko-
ninkrijk maar sporadisch voor.

Eindelijk kwam de karavaan in beweging, de mannen schreeuwden en de muildieren balkten toen ze de doolhof met de dicht op elkaar staande ronde huizen binnendromden en door de bochtige straatjes trokken tot ze bij een grote stenen herberg kwamen. Cullyn steeg af en baande zich door de muildieren en mannen een weg naar Dregydd. De grijze koopman betaalde hem zonder afdingen een zilverstuk.

ik heb het nog nooit zo makkelijk gehad met mijn mensen, zilverdolk.'

Toen Cullyn zich omdraaide, pakte de magere herbergier, een en al vet haar en spleetogen, hem bij de arm.

'Geen zilverdolken in mijn herberg!'

ik heb ook geen zin om me door jouw luizen te laten bijten. En haal je hand van mijn arm.'

De herbergier deinsde, een beetje bleek, terug.

Bij de oostelijke poort was een armoedige houten herberg op een modderig erf, waar Cullyn en Jill al vaker hadden overnacht. Ofschoon de stallen niet veel meer waren dan een rij bouwvallige schuren en net iets schoner dan de gelagkamer, begroette de waard Cullyn als een verloren gewaande broer en gaf hun de beste kamer, een klein hokje op de bovenste verdieping met één scheefgezakt raam. Bradd zelf was een gezette man die een oor was kwijtgeraakt bij een gevecht, te oordelen naar de tandafdrukken op de restanten ervan.

'Nee maar, kleine Jill! Je bent nu niet klein meer, hè? Waarom ben je nog niet getrouwd?'

'Wil jij je mond wel eens houden? Of wil je je andere oor ook kwijtraken?'

'Potverdrie, Cullyn! Je hebt er wel een feeks van gemaakt.'

'Niet gemaakt. Ze is een geboren feeks, en als ik er niet was geweest, zou ze nog kwaaiër zijn.'

Jill deed net of ze hem een dreun wilde geven. Ze was nu zeventien, een lange jonge vrouw, mager en gespierd door hun eigenaardig leven, met een jongensachtige houding en een jongensachtige manier van lopen, wat toch niets afdeed aan haar blonde schoonheid. Ze hielp Bradd net zo vlot als Cullyn met het naar boven brengen van de zware emmers heet water en de grote houten badkuip, en joeg haar vader toen de kamer uit omdat ze lekker lang in het had wilde zitten.

De grote halfronde gelagkamer was nagenoeg leeg. Een paar honden lagen bij de haard te slapen en twee kleurloze jongelui zaten aan een tafel bij de deur bier te drinken en bargoens te praten. Ze wierpen een snelle blik op de zilveren dolk in Cullyns gordel en keken toen

zijn kant niet meer uit. Cullyn installeerde zich aan een tafel met zijn rug tegen de muur en nam de kroes donker bier aan die Bradd hem bracht. Tegen de tijd dat hij aan zijn derde was, kwam Jill binnen, haar natte haar tegen haar gezicht geplakt. Ze keek hem nauwlettend aan.

'Hoeveel heb je al gehad?'

'Gaaf je geen bliksem aan. Hier, drink deze maar leeg terwijl ik schoon water voor het bad naar boven breng.'

Hij stond op en was weg voor ze nog iets kon zeggen. Hij weigerde ook aan zichzelf toe te geven wat de werkelijke reden was dat hij zoveel dronk: hij kon voelen dat hij ouder werd en moest na een lange rit de pijn van alle oude wonden en van het langs de weg slapen verzachten. Cullyn was met zijn vijfendertig jaar volgens de in Deverry geldende normen een man van middelbare leeftijd en voor een zilverdolk was hij een wonder. Hij had nooit een zilverdolk gekend, of zelfs maar van een gehoord, die het zo lang had volgehouden als hij. En hoeveel tijd rest jou nog voor jij je Wyrd onder ogen moet zien? vroeg hij zichzelf af. Je moet een goede, zorgzame man voor Jill vinden. Maar zoals gewoonlijk zette hij die gedachte meteen van zich af; daar zou hij later wel aan denken.

Aan het avondmaal zaten Cullyn en Jill zwijgend te eten, genietend van eikaars gezelschap waar ze geen woorden voor nodig hadden. Jill keek af en toe in het haardvuur en glimlachte dan, terwijl haar ogen bewogen of ze daar van alles zag. Cullyn was met de jaren aan deze gewoonte van haar gewend geraakt, net zoals hij eraan gewend was geraakt dat ze van alles in de wolken en de rivieren zag. Of schoon hij het pijnlijk vond om te moeten erkennen, wist hij vrijwel zeker dat zijn dochter dat had wat plattelanders het tweede gezicht noemden. Die avond kreeg hij daar nog weer eens een bewijs van.

'Zeg, va, we moeten met Dregydd meegaan als hij verder trekt.'

'O ja? Wat jammer dan dat hij ons dat niet gevraagd heeft.'

'O, dat doet hij nog wel.'

Cullyn stond op het punt een nijdige opmerking te maken toen Dregydd de herberg binnenkwam. Hij bleef bij de deur staan en keek de bijzonder vuile gelagkamer rond. Hij was een man van in de dertig, met peper- en zoutkleurig haar en zo mager en pezig als een krijger, van een leven lang paardrijden. Toen Cullyn hem wenkte, glimlachte hij opgelucht en kwam naar hen toe.

'Ik ben blij dat ik jullie eindelijk gevonden heb. Ik heb eens nagedacht, zilverdolk. Over een week ga ik naar het westen. Als jullie hier in de stad blijven om de karavaan te bewaken, zal ik jullie verblijf betalen.'

Jill glimlachte zelfvoldaan tegen het niets.

'Zo te horen verwacht je problemen,' zei Cullyn tegen Dregydd.

'Nou, verwachten niet zozeer. Je kunt alleen maar beter op problemen voorbereid zijn als je met het Westvolk zaken doet.'

'Het wat?'

Dregydd glimlachte eigenaardig, alsof hij een belangrijk geheim koesterde,

'Een stam die ver in het westen woont. Het zijn geen gewone Eldidders, bij lange na niet, maar ze fokken de beste paarden van het land en ze willen altijd ruilen tegen ijzerwaren. Ik heb weliswaar nooit problemen gehad met het Westvolk zelf, maar de muilezeldrijvers gaan soms een beetje, nou ja, vreemd doen daar aan de rand van nergenshuizen. Daarom wil ik graag dat je meegaat.'

'Dan doe ik dat. Afsproken.'

'Prachtig! Als ik mijn zaken heb afgehandeld, gaan we over Cannobaen terug. Dat is een klein grensplaatsje aan de kust. Daar zul je ook beter werk voor je zwaard vinden. Ik heb gehoord dat er in de buurt van Cannobaen iets broeit.'

'Uitstekend. Stuur de avond voor we vertrekken een van je mensen om me te waarschuwen.'

Toen Dregydd weg was, meed Jill haar vaders blik.

'Hoe wist je dat hij zou komen?'

'Weet ik niet. Ik wist het gewoon.'

Cullyn liet het onderwerp vallen. Mijn dochter, dacht hij, maar bij de goden van ons volk, soms vraag ik me af of ik haar eigenlijk wel ken.

Zoals zo vaak lag de zomermist dik en koud over Dun Cannobaen. Uit de vuurtoren kwamen de traag dreunende tonen van de grote bronzen klok. In de broch haastten de bedienden zich om turfvuren in de haarden aan te leggen. Vrouwe Lovyan, nu douairière van Aberwyn en, door een kronkel in de wet, zelftieryn van het gebied rond Cannobaen, hulde zich in een mantel met het grijs-rood-witte ruitpatroon van haar domein toen ze naar de grote zaal ging. Bij de bediendenhaard zat de vijftig man sterke krijgsbende rond het vuur te luieren. Bij de erehaard knielde een man die vrouwe Lovyan kwam vragen recht te spreken. Het was de zeepzieder, Ysgerryyn, een mager, grijsharig mannetje dat vaag naar talk rook omdat hij voor dit belangrijke bezoek een schoon hemd en een gestreepte brigga had aangetrokken.

'Spreek, brave man,' zei Lovyan. 'Ik ben altijd bereid om recht te doen, ook in de kleinste kwesties. Waar zoek je genoegdoening voor?'

'Eh, tja, uwe genade, het gaat over mijn dochter.' Ysgerryn werd knalrood.

'Ze is zwanger, zeker?'

'Ja, en ze is niet getrouwd, zoals uwe genade natuurlijk wel kan raden, anders zou ik uwe genade er niet mee lastig vallen.'

Aan de andere kant van de zaal was de krijgsbende doodstil geworden en zat gespannen te luisteren.

'Vooruit,' zei Lovyan vriendelijk. 'Noem de naam van de vader maar.'

'Tja, uwe genade.' Ysgerryn haalde diep adem. 'Het brutale nest zweert dat het uw zoon is.'

De krijgsbende zuchtte van opluchting en Lovyan van ergernis.

'Ze zweert het echt,' zei Ysgerryn doodongelukkig. 'U gelooft me misschien niet...'

'O, ik geloof het heus wel, brave man.' Lovyan keek rond en zag de page die onder de wenteltrap stond te grinniken. 'Caradoc, ga vlug heer Rhodry zoeken en breng hem hier.'

Het wachten duurde vijf bijzonder onbehaaglijke minuten waarin de krijgsbende fluisterde en ginnegapte, Ysgerryn naar het patroon van gevlochten biezen op de vloer staarde en Lovyan haar best deed om waardig te kijken in plaats van woedend. Een edelman die de dochter van zijn vrije burgers behandelde als zijn persoonlijk wildreservaat, was een edelman die zelfs in goede tijden ongenoegen wekte. Maar nu, nu haar heerschappij door enkele van haar leenmannen werd aangevochten, was solidariteit van haar onderdanen met de rebellen wel het laatste wat Lovyan kon gebruiken. Eindelijk kwam Rhodry binnen, opgewekt fluitend. Hij was net twintig, ruim een meter tachtig lang, en zo knap dat Lovyan geen minachting, maar alleen begrip voor de dochter van de zeepzieder voelde. Toen Rhodry Ysgerryn zag, verdween zijn opgewekte stemming zo vlug dat tevens Lovyans laatste restje twijfel verdween.

'Zo, ben je daar!' snauwde ze. 'Onze brave Ysgerryn hier beweert dat je zijn dochter zwanger hebt gemaakt. Is dat waar?'

'Hoe moet ik weten of dat waar is of niet? Ze heeft behalve mij misschien ook nog wel een andere man gehad.'

'O ja? Moet ik heus geloven dat jij werkeloos zou toezien als een andere man iets met jouw meisje probeerde?'

'Eh, tja.' Rhodry porde met de punt van zijn rijlaars in de biezen. 'Ja, dan zou ik hem de keel hebben doorgesneden.'

'Dat denk ik ook.'

'Uwe genade,' kwam Ysgerryn tussenbeide. 'Ze was tot nu toe altijd een braaf meisje. Dit heeft zowat haar moeders hart gebroken, maar ik kon heer Rhodry toch moeilijk de deur wijzen, ook al vond ik dat

hij wel erg vaak kwam. Ik wist best dat hij niet kwam om zeep voor uwe genade te halen.'

De krijgsbende kon zich niet langer bedwingen en zat te lachen en elkaar aan te stoten. Toen Rhodry zich omdraaide en hen woedend aankeek, werd het weer stil.

'Arme Ysgerryn,' zei vrouwe Lovyan. 'Goed, ik zal voor de toekomst van het meisje zorgen. Ik zal een bruidsschat op haar vastzetten; met wat geld achter de hand zal ze ongetwijfeld een goede echtgenoot vinden, ook al is het schandaal in de hele stad bekend. Als het kind geboren is, breng het dan bij mij, als het gezond genoeg is om in leven te blijven. We zullen er een min en een pleegmoeder voor zoeken.'

'Uwe genade!' Ysgerry's ogen schoten vol tranen. 'Zoveel had ik niet verwacht, uwe genade. Heus, ik...'

Lovyan legde hem met een handgebaar het zwijgen op.

'De bastaard van een edelman kan heel nuttig zijn als hij daartoe is opgevoed. Zeg tegen je dochter dat het kind goed verzorgd zal worden.'

Herhaaldelijk buigend en dankbetuigingen stamelend verwijderde Ysgerryn zich achterwaarts uit de nabijheid van Lovyan en rende daarna de zaal uit. Toen Rhodry keek of hij hetzelfde zou willen doen, greep Lovyan hem bij de arm en trok hem mee naar de trap.

'Ik moer eens even met jou praten, jongeman. Nu meteen.'

Ais een geslagen hond volgde Rhodry haar naar haar privé-vertrekken op de tweede verdieping van de broch. De ontvangkamer was klein en volgestouwd met herinneringen aan de lange rij heren van Maelwaedd - door de mot aangevreten hertekoppen, oude zwaarden, een stoffige scepter en een rij schilden met al lang niet meer in gebruik zijnde emblemen. In een van de hoeken stond een kathedr met houtsnijwerk van vechtende dassen, dat het Maelwaedd-bleem was geweest voor de clan het gwerbrethyn van Aberwyn verwierf, en op het kathedr lag een boek, geschreven door de eerste Maelwaedd, prins Mael de Ziener. Zodra ze binnen waren, gaf Lovyan Rhodry een klap in zijn gezicht.

'Jij lelijk rotjong!'

Rhodry liet zich in een stoel vallen, strekte zijn benen voor zich uit en staarde somber naar de overvolle muur.

'Het doet me verdriet dat ik haar een slechte naam heb bezorgd. Echt, ik ben u heel dankbaar dat u zo edelmoedig voor mijn arme kleine meisje bent.'

Lovyan vroeg zich af of hij alleen zei wat zij wilde horen. Ze ging met een zucht tegenover hem zitten en liet hem zweten van onbeha-

gen. Lovyan had vier zoons het leven geschonken. De oudste, Rhys, heerste nu als gwerbret in Aberwyn; de tweede was als kind gestorven; de derde had de volwassenheid bereikt om in een oorlog te sneuvelen. Rhodry was haar jongste. Haar man had kort voor Rhodry's geboorte een jonge maîtresse genomen en zo weinig tijd in Lovyans bed doorgebracht dat Rhodry ook haar laatste was.

I) e maîtresse had een paar bastaards voortgebracht en het was aan Lovyan geweest om te zorgen dat die meisjes goed terecht kwamen.

Ennu was Rhodry opgegroeid tot een man die veel van gwerbret Tinglyr had.

'Het wordt tijd dat je gaat trouwen,' zei Lovyan tenslotte. 'Dan kun je in elk geval wettige erfgenamen voor het tierynrhyn verwekken, als je dat zo'n leuke sport vindt.'

Rhodry kromp ineen,

'Ik vraag me af of de Godin je verlovingsen laat mislukken omdat ze weet wat voor man je bent,' vervolgde Lovyan. 'Ik heb nu drie keer geprobeerd je uit te huwelijken, en alle drie de keren heeft ze ingegrepen om het arme meisje voor ongeluk te behoeden.'

'Moeder, bij al het ijs in de hel! Het spijt me heel erg, heus. Ik weet dat u het geld dat ik u juist heb laten uitgeven, hard nodig hebt en ik weet dat u de afhankelijkheid van de stad nodig hebt, en ik heb, eerlijk waar, ook met die arme Olwen te doen.'

'Daar had je beter aan kunnen denken voor je haar rok optilde.'

'Moeder!'

'Ik wil dit niet nog eens hebben. Bewaar die ontwapenende glimlach van je maar voor meisjes die er op een meer gebruikelijke manier aan willen verdienen.'

Rhodrysprong op uit zijn stoel, rende de kamer uit en sloeg de deur *M* hard dicht dat de zwaarden aan de muur rinkelden. Lovyan verdunde zichzelf een wraakgierig glimlachje.

De rest van de dag ontliiep Rhodry haar, wat niet moeilijk was in een dun zo groot als Cannobaen. Bij wat men de westelijke grens van Eldidd zou kunnen noemen omdat er niet veel achter lag, stond de dun op de gelijknamige bochtige landtong, boven aan een steile rotswand die hoog boven de Zuidelijke Zee uitrees. Hoge muren omsloten een dichtbebouwd terrein van ongeveer een hectare. In het midden verrees de vier verdiepingen tellende broch, omringd door voorraadschuren en een keukenhut. Aan de zeekant stond de vuurtoren van

Cannobaen, een dertig meter hoge toren met een wenteltrap, waar tic vuurtorenwachter en zijn zoons op heldere avonden onder een steenen afdak een groot vuur lieten branden en bij mist de bronzen klok luidden.

Buiten de dun strekten de velden zich kilometers ver in beide richtingen langs de kliftoppen uit en landinwaarts lagen de hofsteden van Lovyans persoonlijk domein. Het was een eenzaam gebied, uitstekend geschikt om in alle rust te leven, ver weg van wereldse zaken - als dat Lovyan tenminste vergund was geweest. Ze had Cannobaen bij haar huwelijk van de Maelwaedds gekregen, en ze was er na het overlijden van haar man gaan wonen om niet in de verleiding te komen zich met de zaken van de nieuwe gwerbret te bemoeien. Maar het afgelopen jaar waren haar enige broer en zijn zoon in een erestrijd gesneuveld. Omdat er geen andere erfgenaam was, was het bezit van hun vader aan Lovyan toegefallen, een gevolg van die kronkel in de wet die was ontworpen om grondbezit in een clan te houden, ook als een vrouw het moest erven. Lovyan mocht dan in de Maelwaedd-clan getrouwd zijn, naar afkomst hoorde ze nog altijd bij de Clw Coc, de clan van de Red Lion, die al meer dan honderd jaar een groot gebied in westelijk Eldidd bezat.

Afkomst en clan, kinderen en kindskinderen - ze beheersten alle aspecten van het leven van een édelvrouw en daar zat Lovyan de rest van die waterkoude zomerdag over te peinzen. Ze hoopte van harte dat Rhodry's bastaard een meisje zou zijn, geen lastige zoon, en net zo knap als haar vader. In dat geval zou Lovyan te zijner tijd een huwelijk voor haar kunnen arrangeren met een van haar vele familieleden zonder land. De Red Lion had Lovyan een grote dienst bewezen door, toen zij het tierynrhyn erfde, Rhodry in de clan op te nemen, waardoor hij het bij haar dood kon erven en het land dus niet voor herverdeling aan de gwerbret zou worden toegewezen. Rhodry had in zijn ijdelheid gedacht dat Lovyan uit moederliefde had gehandeld, maar in werkelijkheid had ze veel sterkere beweegredenen en het regelen van de adoptie was het minste van twee kwaden.

Toen ze het gebied had overgenomen, hadden sommige van haar leenmannen gemord, omdat ze geen vrouw als heerser wilden, ook al stond de wet dat toe en was het, hoewel zeldzaam, verre van onbekend. Zodra Rhodry als wettige opvolger erkend was, zouden de mopperaars zich kunnen troosten met het feit dat ze straks precies zouden weten wie binnen niet al te lange tijd over hen zou heersen. Lovyan was tenslotte niet onsterfelijk; met haar achtenveertig jaar was ze oud in een samenleving waar de meeste vrouwen halverwege de dertig stierven, uitgeput van het kinderen baren. De leenmannen zouden gauw genoeg een man als tieryn krijgen, als ze maar een poosje wilden wachten. Toch waren er een paar die dat nu juist niet wilden.

Tegen het avondmaal kwam er een bezoeker aan in de dun, heer Sli-

gyn, die ongeveer twintig kilometer oostwaarts een leengoed van Lovyan beheerde. Hij scheen zich zorgen te maken over een mogelijke opstand. Tijdens de maaltijd kon Sligyn niets zeggen, met zoveel luistervinken in de buurt, maar Lovyan wist dat hij zich zorgen maakte, omdat hij het soort man was wiens gedachten op zijn gezicht geschreven stonden. Lovyan mocht hem graag. Hij was een gezette man van begin dertig, met een rood gezicht, een zware blonde snor en pientere blauwe ogen. Uit waardering voor hem had ze zijn zoon Caradoc als page aangenomen. Caradoc bediende hen die avond aan tafel, hij schonk keurig de mede in en sneed vaardig het vlees. Toen de jongen buiten gehoorsafstand was, gaf Sligyn toe dat hij tevreden was over zijn zoon.

'En van zoons gesproken,' zei Sligyn met een hoofdbeweging naar Khodry's lege stoel. 'Waar is de uwe?'

'Die eet waarschijnlijk wat hij de kok in de keuken kan afbedelen.

Hij blijft op het ogenblik liever uit mijn buurt.'

'Wat heeft hij gedaan?'

'Een bastaard verwekt bij een burgermeisje.'

Sligyn zuchtte en dronk zijn beker in één teug leeg.

Dat moest vroeg of laat wel gebeuren, gezien zijn opstelling jegens de meisjes. Mijn vrouw en ik zouden het ons tot een eer rekenen het kind voor u te mogen opvoeden.'

'Mijn oprechte dank. Als het kind levend geboren wordt, zal ik het onmiddellijk samen met een min naar u toe sturen. Ik ben heel blij dat ik nog zo'n loyale leenman heb.'

In tegenstelling tot anderen, nietwaar?' Hij zweeg veelbetekenend.

'Zou ik uwe genade straks onder vier ogen mogen spreken?'

'Dat mag u, zodra we klaar zijn met eten.'

Zoals Lovyan vermoedde kwam Rhodry de hele maaltijd niet opdagen. Toen ze klaar waren, nam ze Sligyn mee naar haar ontvangkamer. Ze wist al dat de voornaamste tegenstander van haar bewind heer Corbyn van Bruddlyn was en dat hij zijn voelhorens had uitgestoken om te weten wie zich bij een opstand aan zijn kant zou schalen,

'Ze zijn zo wijs geweest om mij niet te benaderen,' zei Sligyn, maar ik heb zo mijn eigen bronnen. Nu is Nowec naar hen overgelopen, en dat doet me verdriet. Ik had gedacht dat hij een beter mens was.'

'Ik ook.'

'Zouden die domkoppen nu werkelijk denken dat ze deze kastanje uit het vuur kunnen halen? Zijn ze soms vergeten dat de gwerbret niet jurisdictie over het tierynrhyn toevallig ook uw zoon is?'

'Ze hebben misschien reden om te denken dat Rhys geen gebruik zal

maken van zijn recht tot ingrijpen. Ik denk dat het om geld gaat. Loyaliteitskwesties komen vaak op belastingen en accijnzen neer.'

'Dat is een cynische opmerking, uwe genade.'

'Tja,' zei Lovyan met een ongeduldige hoofdbeweging, 'ik wist dat ik een gevaarlijke keus maakte toen ik Rhodry tot mijn opvolger benoemde. De edelen van de rhan betalen al schatting aan de Maelwaedd-clan omdat Rhys hun gwerbret is. En dan betalen ze via mij nog eens schatting aan de Clw Coc. Als ik sterf, zullen ze vinden dat ze twee keer aan de Maelwaedds betalen, omdat ze Rhodry altijd als een Maelwaedd zullen zien, hoeveel van mijn neven ook voor zijn adoptie hebben gestemd. Volgens mij steekt hen dat.'

Sligyn snoof als een kwaai muilezel.

'Ik begrijp het. En als ze die opstand lang genoeg volhouden om Rhys in hun voordeel te laten beslissen, zal hij uw land bij het gwerbretale gebied voegen en dan hoeven ze maar één keer schatting te betalen. Bij alle goden en hun vrouwen, zou Rhys werkelijk omwille van dat ellendige geld zijn eigen moeder onteigenen?'

'Dat betwijfel ik, maar hij zal wel met het grootste plezier mij onteigenen.' Dat was Rhodry die vrijmoedig de kamer binnenstapte. 'Haar genade heeft ongetwijfeld gelijk wat het geld betreft. Al dat gemor omdat je een vrouw bent, slaat nergens op.'

'Zeg eens even,' zei Lovyan verontwaardigd, 'hoe lang heb jij daar aan die deur staan luisteren?'

'Lang genoeg.' Rhodry glimlachte stralend tegen haar. 'Ik wilde horen wat u heer Sligyn over mijn schande hebt verteld.'

'Daar hebben we het aan tafel over gehad.'

'Aan tafel?' Rhodry plofte in een stoel neer. 'Dan heeft mijn moeder een sterke maag.'

'Nu moet jij eens even luisteren, jongeman.' Sligyn zou tot Lovyans dood Rhodry's gelijke zijn, en hij nam geen blad voor de mond. 'Als ik hier ben behandel jij je moeder met respect, begrepen?'

'Mijn verontschuldiging. Het was maar een grapje. Maar echt, moeder, ik begrijp wat u bedoelt. Rhys zit zijn lippen af te likken bij de gedachte dat hij de kans krijgt om me af te nemen wat me rechtens toekomt.'

'Ik koester geen illusies omtrent broederliefde tussen jullie tweeën, maar als het tot oorlog komt, zal Rhys vermoedelijk wel ingrijpen.'

'Als u het hem vraagt, vast en zeker,' zei Rhodry wrevelig. 'Maar ik wil de kans krijgen om mezelf tegenover die vazallen van u te bewijzen.'

Hij zei het zo achteloos dat Lovyan de schrik om het hart sloeg. Als het tot oorlog kwam, zou Rhodry de cadvidoc, de legerleider zijn.

die in haar plaats het leger zou aanvoeren. Ze kende hem te goed om te hopen dat hij zijn mensen vanuit de achterhoede zou aanvoeren. 'Ik heb u tegen moeder horen zeggen dat Nowec naar de rebellen overgelopen is,' zei Rhodry tegen Sligyn. 'Dat had ik nooit van hem gedacht.'

'Ik ook met. Kr doen verdomd vreemde geruchten de ronde.'

'Weer over dweomer?' vroeg Rhodry lachend.

'Precies.' Sligyn zweeg en kauwde op de punt van zijn snor. 'Daar denk je toch wel eens over na als je iemand als Nowec zijn eed ziet breken.'

'Allemaal gelul! Eh, neem me niet kwalijk, moeder. Maar ik geloof er geen woord van.'

'Och, ik ook niet, natuurlijk' zei Sligyn. 'Maar het heeft toch wel invloed op de manschappen. Moreel en dat soort zaken. Als een ruiter aan dweomer begint te denken, tja, waar is dan het einde?'

Lovyan knikte. Aangezien niemand de krachten van die geheimzinnige kunst kende - omdat eigenlijk maar zo weinig mensen geloofden dat hij bestond - hoefde iemand maar te gaan overpeinzen wat die toverkracht al of niet kon doen, en het eind was zoek.

'Ze zeggen dat het die raadsheer van Corbyn is,' ging Sligyn verder.

'Loddlaen heet hij. Van hein denkt iedereen dat hij de dweomer heeft.'

'Heus?' zei Rhodry spottend. 'Nou, ik heb hem ontmoet en ik kan moeilijk geloven dat die geaffecteerde fat enige vorm van macht zou hebben. De goden mogen me verdoemen als ik snap waarom Corbyn zelfs maar luistert naar een vent die naar parfum stinkt.'

'Het is inderdaad vreemd. Maar gaat het daar nu juist niet om?'

Rhodry's spotlach verdween.

'Weet je,' zei Lovyan. 'Ik denk dat ik Nevyn maar eens moet laten komen.'

'Wat?' vroeg Rhodry. 'Hoe kun je niemand laten komen?'

'Nevyn, die oude kruidenkenner, domoor. Spot niet met zulke ernstige zaken.'

'Neem me niet kwalijk, moeder, en laat hem komen als u dat leuk vindt. Ik weet dat u die oude man aardig vindt en u kunt goed gezelschap gebruiken als wij oorlog gaan voeren.'

'Dat zal ik dan doen, als ik hem een boodschap kan sturen. Hij trekt waarschijnlijk door het land met zijn kruiden, maar hij kan ook thuis zijn.'

'Weet u, uwe genade,' zei Sligyn, 'ik heb nooit begrepen waarom u Zo'n hoge dunk van die oude man hebt. Hij is welbespraakt, maar hij is nagenoeg een van uw boeren.'

'Het is zoals Rhodry zegt. Ik vind hem aardig.'

Lovyan was niet in de stemming om het uit te leggen. Als de flegmatieke Sligyn en haar losbol van een zoon te dom waren om iemand met dweomer te herkennen, ging zij geen woorden verspillen om hen wijzer te maken.

Drie dagreizen na Cernmeton bereikte de karavaan van Dregydd de koopman een rivier met de vreemde naam Delonderiel, die snel en diep tussen grazige oevers stroomde. Bij het dorp Bruddlyn was een stenen tolbrug van de plaatselijke heer. Omdat de karavaan toch wel dra halt zou moeten houden, zodat de paarden en muil dieren nog lang genoeg daglicht zouden hebben om te grazen, besloot Dregydd het kamp bij het dorp op te slaan en daar vers voedsel te halen. Hij had speciaal voor dit soort ruilhandel een paar pakken goedkope spullen meegenomen omdat, zo vertelde hij Jill, de dorpelingen dolgraag vlees en brood wilden ruilen voor gekleurde linten en koperen broches. 'Bovendien,' zei Dregydd, 'krijgt heer Corbyn dan de gelegenheid om in het dorp langs te komen en ook iets te kopen. Je moet altijd beleefd zijn als je door iemands gebied trekt.'

Heer Corbyn zelf verscheen niet, maar een van zijn raadsheren wel. Jill hing wat rond en keek toe hoe Dregydd met een boerenvrouw onderhandelde over een vat bier, toen er een man kwam aanrijden op een prachtig grijs paard. Hij was lang maar slank, had donker-violetten ogen en het blondste haar dat Jill ooit had gezien, bijna de kleur van maanlicht, dat hij vrij lang droeg, tot over de oren. Hij steeg af en slenterde naar Dregydd, die de vrouw juist een ijzeren kookpot gaf in ruil voor het bier. Toen de vrouw hem zag, verbleekte ze en deinsde terug. Jill zag nog juist dat ze het teken tegen heks-erij maakte voor ze zich weg haastte.

'Mijn naam is Loddlaen,' zei de man met een merkwaardig zachte en melodieuze stem. 'Heb je ook mooie wapens bij je?'

'Een paar zwaarden van Lughcarn-staal, edele heer. De mooiste die er zijn.'

Terwijl hij de zwaarden bekeek, verwaardigde Loddlaen Jill met geen blik, en daar was ze blij om. Ofschoon hij hoffelijk genoeg was, had deze man iets dat haar deed huiveren, en niet alleen omdat hij naar rozenparfum rook. Tenslotte koos hij het mooiste zwaard uit de verzameling.

'Een goede keus, raadsheer,' zei Dregydd. 'Is het voor uzelf?'

'Nee, het is voor heer Corbyn, als blijk van mijn waardering.'

'Een prachtig geschenk. Tja, ik krijg gewoonlijk een paard voor zo'n zwaard.'

'Wat denk je van een goudstuk?' Loddlaen wierp hem een koude, harde glimlach toe. ik heb geld, in tegenstelling tot de rest van het stinkende gepeupel in dit deel van de wereld.'

'Uitstekend. Dat is inderdaad een billijke prijs.'

'Veel te hoog, eigenlijk, maar er zijn dingen waarop men met mag beknibbelen.'

Hoewel Dregydd alleen bij het idee al geschokt leek te zijn, nam hij Loddlaens gouden Deverry reaal gauw aan. Hij vond zelfs een oude lap om het zwaard in te wikkelen, begeleidde de raadsheer naar zijn paard en hield de teugels vast terwijl Loddlaen opsteeg. De raadsheer reed na een neerbuigend hoofdknikje weg met de soepele zit van iemand die het grootste deel van zijn leven in het zadel heeft doorgebracht, Dregydd krabde verwonderd in zijn baard.

'Nee maar, meidje, was me dat een rare. Ik heb in mijn vak heel wat mensen gezien, maar dit was een rare, hoor.'

la. Het zou me niets verwonderen als hij met dat zwaard zijn heer wilde neersteken of zo.'

'Gek, dat dacht ik ook, maar hoor ons eens, Jill, we beledigen een man die we niet eens kennen. Hm. Heb je zijn paard gezien? Dat is **ren** westvolker jachtpaard, het ras waarvan ik er ook een wil hebben. Zijn heer moet wel veel met hem op hebben om hem zo'n kostbaar dier te geven.'

Die nacht had Jill een droom die wel grotesk was, maar zo duidelijk en begrijpelijk, en zo gedetailleerd, dat ze zichzelf moest bekennen dat het een voorspellende droom was. Ze zag Loddlaen midden in **een** kamer zijn kleren uitdoen en naar het raam gaan. Ze hoorde hem hardop spreken murmelen in een of andere vreemde taal; opeens werd hij omhuld door een flits van blauw licht en veranderde in een reusachtige rode havik. Toen hij van de vensterbank sprong en hoog boven het land zweefde, vloog zij wonderlijk genoeg hoven hem. Even later dook hij plotseling omlaag en viel aan, net als een echte havik, **en** kwam terug met een konijntje in zijn snavel. Pas toen zag ze hoe onnatuurlijk groot die havik was. Ze werd met een schok wakker, hing zitten en luisterde naar het geruststellend gesnurk van Cullyn vlakbij haar. De droom was zo gruwelijk dat ze zich ijskoud voelde.

Om hem kwijt te raken stond ze op en ging naar de rivier. Het Natuurvolk van het Water vermaakte zich in de maanverlichte ondiepten, een eb en vloed van gezichtjes in zilverkleurig schuim. Toen ze haar hand in het water stak om hen te roepen, dromden ze om haar **heen** en wreven hun zilveren ruggetjes tegen haar vingers.

'Kennen jullie raadsheer Loddlaen?'

Ze voelde hun angst als een golf over haar heen slaan. Ze verdwenen totaal en de rivier was weer gewoon water. Jill rende naar het kamp terug en kroop diep weg onder de dekens, alsof ze zich wilde verstoppen.

Tot Jills grote opluchting ging de karavaan de volgende morgen al vroeg op weg. Ze klepperden over de tolbrug en gingen in westelijke richting, ver weg van Loddlaen. De hele morgen trokken de mannen en muildieren traag door de welvarende landbouwgebieden van Eldidd, langs door stenen muurtjes afgezette akkers en ronde boerderijen en langs weiden waarin witte runderen met roestbruine oren graasden. Soms reed Jill achteraan met Cullyn, dan weer eens voorop naast Dregydd, die als koopman in hart en nieren, graag iemand had om tegen te praten. Hij begon haar meer te vertellen over de paarden die hij hoopte te verkrijgen.

'We noemen ze westvolker jachtpaarden,' zei hij. 'Zelfs de merries hebben een schofthoogte van zestien handbreedtes en ze hebben de langste adem die je in een paard kunt wensen. Maar nou het bijzondere van alles, meidje. Sommige zijn goudkleurig, nou ja, gelig bruin eigenlijk, maar in de zon zou je zweren dat ze van goud waren.'

'Verhip! Ik denk niet dat een zilverdolk ooit geld genoeg bij elkaar krijgt om er een te kopen.'

'Bij lange na niet. Het Westvolk weet wat ze waard zijn en ze laten je er dik voor betalen. Ze hebben gelijk. Als ik een goudkleurige hengst kan bemachtigen, zal de gwerbret van Caminwaen me er twee goudstukken voor geven.'

Jill hield haar adem in. Voor twee goudstukken kon je een behoorlijke boerderij kopen. Ze moest opeens weer aan Loddlaen denken die een goudstuk gaf voor een zwaard dat een derde ervan waard was, als het dat al was. Waarom had hij zichzelf op die manier te kort gedaan? Losse flarden overlevering kwamen bij haar op en eindelijk herinnerde ze zich het hardnekkige verhaal dat als een dweo-merman een voorwerp wilde betoveren, hij er niet over mocht marchanderen.

'Zeg eens,' zei Jill tegen Dregydd. 'Geloof jij dat er zoiets als echte toverkunst bestaat?'

'Tja, de meeste mensen doen die verhalen af als onzin, meidje, maar ik heb toch wel eens wonderlijke dingen gezien,' zei Dregydd met een ironisch glimlachje. 'Ik denk dat jij straks veel belangstelling zult hebben voor het Westvolk als je het leert kennen.'

Hoewel Jill hem nog meer vragen stelde, scheepste hij haar af met een eenvoudig: 'Wacht maar af.' Toch begon ze later die dag vaag te ver-

moeden wat hij bedoelde. Hoe verder ze naar het westen reden, hoe vrijmoediger de grijze dwerg werd, hij verscheen zomaar voor op haar zadel, zelfs wanneer ze naast iemand anders reed. Met zijn smalle, brede mond wijd open in een glimlach, zijn groene ogen glinsterend van opwindning, greep hij een van haar teugels in zijn magere handjes en schudde ermee, alsof hij het paard tot spoed wilde aanmanen. Eindelijk was ze ver genoeg bij de karavaan achtergebleven om tegen hem te kunnen praten.

'Jij weet waar we heen gaan, hè? Vind je het Westvolk aardig?'

Hij knikte heftig ja en sprong toen op om zijn armen om haar heen te slaan en haar op de wang te kussen.

Die avond sloegen ze hun kamp op in een wei bij de laatste boerenhoeve voor de grens van Eldidd, waar Dregydd goedkoop spul tegen een hoop hooi en veevoer ruilde. De volgende morgen ontdekte Jill waarom. Na een uur rijden kwamen ze aan een oerwoud met in elkaar verstrengelde oude eiken en een dichte varenbegroeiing, waar het beetje gras dat er groeide dun en schraal was.

Zevolgden de hele dag een smal pad tussen oeroude bomen die zo dicht bij elkaar stonden dat je onmogelijk verder dan drie meter vooruit kon kijken. Ze maakten kamp op een open plek die maar net plaats genoeg aan mensen en muildieren bood. Ze zaten met elkaar om het kampvuur en spraken met vreemd gedempte stemmen. Af en toe draaide een van de mannen zich met een ruk om alsof hij het gevoel had dat ze in het oog werden gehouden, en lachte dan om zijn eigen dwaasheid. Jill wist echter dat ze bekeken werden. Vlak achter de lichtkring van het vuur zag ze het Natuurvolk met hele drommen tussen de takken van de bomen naar deze indringers zitten kijken.

De volgende dag trokken ze weer door het woud, maar nu rees het land in een zachte glooiing die ergens in de verte heuvels beloofde. Mensen en muildieren zweetten om het hardst terwijl het pad zich eindeloos door de zongevlekte schemer van het woud slingerde. Eindelijk een uur of vier na het middaguur, kwamen ze bij een rivier, wit en kolkend in een diep ravijn. Over het ravijn lag een fraai gewelfde stenen brug, even degelijk gebouwd als de bruggen in Deverry. De leuninggen waren gebeeldhouwd in een doorlopend patroon van ranten en bladeren, met hier en daar in rondo's gebeitelde tekens die leters van een volkomen vreemd alfabet moesten zijn. Terwijl de karavaan over de brug trok, bestudeerde Jill het beeldhouwwerk. Hier en daar piepte, bij wijze van versiering, het gezichtje van een wezen van het Natuurvolk tussen een krans van stenen bladeren te voorschijn.

'Dregydd?' zei Jill. 'Heeft het Westvolk deze brug gebouwd?'

'Dat moet wel, meidje. Er zijn hier geen anderen om hem te bouwen.' Dan moest het Westvolk dus ook de wezentjes kunnen zien die zij kon zien, dacht Jill. Dat verklaarde misschien waarom het Natuurvolk hier zo vrijmoedig was. Die nacht, toen ze weer op een open plek overnachtten, kwam het Natuurvolk deze indringers eens van dichtbij bekijken. Ze liepen op hun gemak rond, keken aandachtig naar de muilezeldrijvers, raakten alles wat glom met lange, spitse vingers aan en knepen af en toe een van de paarden, gewoon om het te laten stampen. Ofschoon alleen Jill ze kon zien, konden de meeste mannen wel voelen dat er iets vreemds gaande was. Ze werden chagrijnig, gingen dicht bij elkaar zitten en hielden zich bezig met dubbelspelletjes, waarbij ze bij elke worp tegen elkaar snauwden. Na verloop van tijd greep Cullyn dan in, sprak elke man persoonlijk toe en speelde voor scheidsrechter bij de spelletjes. Jill begon te begrijpen waarom Dregydd haar vader mee wilde hebben.

Gelukkig kwam de karavaan tegen het middaguur van de volgende dag het woud uit. Naarmate het land rees, werden de bomen schaarser, tot ze eindelijk de laatste achter zich lieten en op een weidse hoogvlakte kwamen. Zover het oog reikte, strekte zich als een groene zee een door de wind bewogen grasvlakte uit. Al was Jill blij uit het woud te zijn, toch had deze vlakte ook iets griezeligs, gewoon omdat ze nog nooit zo'n kaal panorama had gezien.

'Zijn er hier geen steden of zo?' vroeg Jill.

'Niet dat ik weet. Maar ik ben nooit veel verder geweest dan hier. Een paar mijl verderop is een plaats waar ik altijd een kamp opsla en wacht tot het Westvolk naar me roe komt. Als ik hier ben, weten ze dat altijd. Gewoon griezelig.'

Jill vermoedde dat het Natuurvolk hun dat vertelde, maar dat zei ze natuurlijk niet tegen Dregydd. Op de kampplaats gekomen, die aan een mooie rivier lag, dromde het Natuurvolk daar bij honderden rond, ze bekeken de karavaan een tijdje en verdwenen toen opeens. Die nacht sliep Jill slecht. Ze werd telkens wakker en lag dan op haar rug naar de sterren te kijken en naar de brede baan van de Sneeuwweg die hier veel dichtter boven de aarde leek te hangen. Ondanks het feit dat ze vaak wakker was, hoorde ze geen enkele keer iets bij het kamp bewegen, maar bij het aanbreken van de dag stonden er twee mannen van het Westvolk. Toen Jill wakker werd, zag ze hen een paar passen van haar af rustig staan kijken, wachtend tot het kamp zou ontwaken. Ze waren lang en slank, met diepliggende ogen en hetzelfde maanlicht-blonde haar als Loddlaen. Ze waren knap van gezicht, maar dat werd bedorven door hun oren, die spits toeliepen.

als de gekrulde punt van een schelp. Ook al had Dregydd haar gewaarschuwd dat het Westvolk de oren van hun kinderen als zuigeling puntig bijsneed, toch vond Jill het een akelig gezicht. Ze droegen leren laarzen en broeken en stoffen tunieken, rijk geborduurd in een vloeiend patroon van bloemen en ranken dat van de ene schouder langs het voorpand omlaag liep.

Omdatze meestal in haar kleren sliep, stond Jill op en ging op blote voeten naar hen toe om hen te begroeten. Toen ze dicht genoeg bij was om hun ogen te zien, schrok ze opnieuw. Die hadden enorm grote irissen, met nauwelijks wit eromheen, en hun pupillen waren verticale spleten, als bij een kat. Dat doen ze niet als hun kinderen nog zuigelingen zijn, dacht Jill, ik vraag me af wat voor verklaring Dregydd daarvoor heeft. Het gevoel dat ze tegenover iets heel vreemds stond was zo sterk dat ze bijna een gil van schrik gaf toen de ene haar in foutloos Deverriaans aansprak.

'Goedemorgen, schone jonkvrouw,' zei hij. 'Zijn jij en je manvolk gekomen om handel te drijven?'

'Ja. De naam van onze leider is Dregydd.'

'We kennen hem.' Hij hield zijn hoofd scheef en nam haar met een flauwglimlachje op. 'Ik heb hier nog nooit iemand van jullie vrouwvolk gezien. Zijn ze allemaal zo mooi als jij?'

Toen Jill met haar mond vol tanden stond, maakte hij lachend een buiging voor haar.

'Zeg tegen Dregydd dat we de anderen gaan halen.'

Ze liepen weg, of eigenlijk gleden ze weg, zonder het geringste geluid, alsof het gras uiteenweek om hen door te laten. Een eindje verderop stonden hun goudkleurige paarden. Jill keek hen na terwijl ze opstegen en wegreden.

Kort na het middaguur kwam een grote groep bereden Westvolkers in een lange stoet over de grasvlakte aanrijden, terwijl ze een kudde paarden voor zich uit dreven. De groep bleek een hele clan te zijn, mannen, vrouwen en een paar kinderen, allemaal precies eender gekleed, alleen droegen de vrouwen hun haar strak gevlochten, zoals de Deverriaanse vrouwen in de Begintijd. In plaats van op wagens nokken ze hun bezittingen op een soort sleden achter zich aan. Een paar honderd meter van Dregydds kamp sloegen zij het hunne op. Jill keek geboeid naar de geordende drukte waarbij alle leden van de clan hielpen om de ronde leren tenten op te zetten, de spullen uit te pakken en de paarden vast te binden. In minder dan een uur stond **liet** kamp er alsof het er altijd had gestaan, een bont, rumoerig geheel van fleurig beschilderde tenten, hollende kinderen en honden en **hele** zwermen Natuurvolk.

'Nu wachten we rustig af,' zei Dregydd. 'Als ze klaar zijn, komen ze vanzelf.'

En ja hoor, de Westvolkers kwamen in groepjes kijken wat Dregydd had meegebracht. Ze hepen alleen of met zijn tweeën langs de rijen kookpotten en messen, zwaarden, bijlen, spaden en pijlpunten. Afen toe hurkten ze ergens, namen iets op om het te bekijken en legden het weer neer, alles zonder iets te zeggen. Toen ze een beetje aan hen gewend raakte, begon Jill hen zelfs mooi te vinden. Ze bewogen zich sierlijk en lenig en hadden een kalme waardigheid die haar aan herten deed denken. Ze merkte tot haar verbazing dat de muilezeldrijvers en zelfs Cullyn hen met geringschatting bezagen. De mannen bleven die hele middag bij de rivier met hun rug naar het gebeuren zitten dobberen. Alleen Jill zat bij Dregydd in het gras en keek naar zijn klanten.

Toen de zon begon te zakken, kwam een jonge man naar hen toe met een leren medezak.

'Goedendag,' zei hij. 'We zijn tevreden over de snuisterijen die u ons aanbiedt.'

'Daar ben ik blij om, Jennantar,' zei Dregydd. 'Dus we kunnen morgen zaken doen?'

'Jazeker.' Jennantar overhandigde hem de medezak. 'Voor je mensen, om ze wat op te monteren.'

Jill voelde zich opgelaten nu ze merkte dat hij wist dat de mannen zijn volk verachtten, maar hij glimlachte alleen wrang toen Dregydd snel naar de drijvers liep. Toen Jennantar naast haar kwam zitten, verscheen de grijze dwerg op haar schoot en leunde met een tevreden glimlachje achterover.

'Nee maar,' zei Jennantar onmiddellijk. 'Zie jij het Natuurvolk?'

'Bedoel je dat jullie ze ook zien?'

'Ons hele volk kent ze. We noemen ze bij een naam die de kleine broers betekent.'

Toen ze in zijn rookgrijze katten-ogen keek, voelde Jill daarin de verwantschap, ook al was het Natuurvolk lelijk en misvormd en waren deze wezens die het Westvolk werden genoemd, mooi.

'Weet je,' zei Jennantar, 'er is een man van jullie volk bij ons. Ik denk dat hij je graag zou willen ontmoeten.'

Hij stond zonder nog iets te zeggen op en liep weg, wat bij Jill de vraag opriep of ze hem soms had beledigd.

Het liep al tegen zonsondergang toen er een oude man uit het kamp van het Westvolk kwam. Omdat zijn ogen en oren normaal waren, veronderstelde Jill dat hij, ook al was hij gekleed als een Westvolker, de man was over wie Jennantar had gesproken. Hij was niet erg lang.

had forse schouders en armen, hoewel hij verder slank was, en hij had enorme bruine ogen en wit haar dat achterover was gekamd in twee puntjes, als de oorpluimen van een uil. Toen hij naast Dregydd neerhurkte, was zijn houding ook min of meer vogelachtig, vooral door de manier waarop zijn handen los tussen zijn bovenbenen hingen. Dregydd bleek hem te kennen; hij stelde hem aan iedereen voor als Aderyn, een naam waar Jill om moest lachen omdat het vogel betekende.

'Ik kom je een gunst vragen, Dregydd' zei Aderyn, 'ik moet naar Cannobaen en ik reis liever met een karavaan dan alleen.'

Je bent van harte welkom, maar wat is dit nu? Heb je plotseling heimwee naar het volk dat je hebt verlaten?'

'Dat niet.' Aderyn glimlachte om het grapje. 'Het gaat om een onaangename kwestie van gerechtigheid. Een van onze mensen heeft een man vermoord, en nu is hij voortvluchtig. We moeten hem terughalen.'

'Dat is zeker onaangenaam. Hij zal makkelijk genoeg te vinden zijn, want hij zal opvallen tussen onze Eldidders.'

'Nee, niet echt. Hij is namelijk een halfbloed.'

'Raadsheer Loddlaen.' De woorden waren eruit voor Jill ze kon tegenhouden.

Toen Aderyn zich naar haar toewendde, voelde Jill dat hij door haar heen keek, niet naar haar, alsof zijn rechtstreekse blik haar machteloos zou maken, als de haakspijker die door de boer aan de muur van de schuur wordt genageld. Na enkele ogenblikken glimlachte hij en liet haar los.

'Ja, zijn naam is inderdaad Loddlaen. En jij bent zeker Jill.'

'Ja.' Jill wist zeker dat ze niemand van het Westvolk haar naam had verteld. 'Hebben wij elkaar al eens eerder ontmoet, goede man?'

Inderdaad. Maar niet op zo'n manier dat jij je het kunt herinneren.' Aderyn keek een moment droefgeestig, alsof hij wenste dat ze het zich wel zou herinneren. 'Maar waarom noemde je hem raadsheer Loddlaen?'

'Omdat hij zichzelf zo noemde. Hij maakt nu deel uit van het gevolg van heer Corbyn van Bruddlyn.'

'O ja? Wat vreemd. Nou, dan weten we in elk geval waar hij te vinden is.' Aderyn stond op en keek de duisternis in. 'Heel vreemd - inderdaad.'

Hij liep weg zonder zelfs maar om te kijken.

'Nee maar!' zei een van de muilezeldrijvers. 'Is die oude man niet goed snik of zo?'

'Ach, dat zou ik niet willen zeggen,' antwoordde Dregydd, terwijl hij

zich peinzend in zijn baard krabde. 'Hij is een beetje eigenaardig maar aan zijn hersens mankeert niets.'

De drijvers wisselden ongelovige blikken.

'Hij is vast getikt,' mompelde Cullyn. 'Om er met het Westvolk van-door te gaan.'

Ofschoon Jill wel zo wijs was om het niet te zeggen, dacht ze toch dat het haar helemaal niet zo gek leek om er met deze mensen van-door te gaan.

Later die avond begon de muziek. Over de maanverlichte weide klonk een vrouwenstem die een treurige wijs inzette. Drie andere stemmen vielen haar bij in een gezang dat vals leek, tot Jill beseftte dat ze in kwarttonen zongen, net als de minstrelen uit Bardek, die je soms in havensteden hoorde. Toen klonken er ook instrumenten, een koel, helder geluid als van een harp, dan iets dat een aanhoudend gezoem voortbracht en tenslotte een kleine trom. De muziek werd steeds sneller en ging vrijwel zonder pauze van het ene lied in het andere over. Cullyn en de mannen kropen dicht bij elkaar en gingen volledig op in hun dobbelspel, Jill glipte weg en ging aan de rand van het kamp staan. Op de weide vlamden toortsen tussen de kleurige tenten. Als door dweomer aangetrokken, ging Jill nog een paar stappen verder, maar opeens greep Cullyn haar bij haar schouder.

'Wat doe jij hier?'

'Luisteren, anders niet.'

'O, verdomme. Heb het hart niet dat je wegsliipt. Die lui zijn meer wilde beesten dan mensen, maar het zou me niets verbazen als je toch bij hun mannen in de smaak viel.'

'Hè, goden, va! Jij denkt dat elke man die ik tegenkom me wil pakken.'

'De meesten willen dat, onthoud dat goed. En nou meekomen. Bij het vuur kan je dat stomme gejank ook heel goed horen.'

Zelfs voor een tieryn met een groot gebied was er in Eldidd moeilijk aan geld te komen. Aangezien Dun Cannobaen Lovyans zomerresidentie was, moest ze iemand naar haar hoofdresidentie, Dun Gwerbyn, sturen om zilvergeld voor de dochter van de zeepzieder te halen. Toen dat eindelijk aankwam, hoorde Rhodry tot zijn verontwaardiging dat zijn moeder verwachtte dat hij het persoonlijk ging brengen.

'Kan de kamerheer dat niet doen?' riep hij nijdig. 'Of die stomme stalmeester? Laat die hun kost maar eens verdienen.'

Lovyen kruiste alleen haar armen voor haar borst en keek hem drei

gend aan. Rhodry nam zuchtend de zadeltassen van de tafel en ging naar de stal om een paard te halen.

De morgen lag helder en zonnig over de verlaten weiden en ver in de diepte, aan de voet van de kliffen, flonkerde de oceaan als een kist vol blauwe en groene edelstenen, maar Rhodry ging met een bezwaard hart op weg. Olwen gaat natuurlijk huilen, dacht hij, en het wordt afschuwelijk. Wat Rhodry nooit aan iemand zou durven bekennen, was het feit dat hij echt dol op Olwen was. Maar met een burgermeisje het bed in duiken was tot daar aan toe; bekennen dat je haar aardig vond en je bij haar beter op je gemak voelde dan bij een vrouw van je eigen stand, was heel wat moeilijker.

De stad Cannobaen lag rond een haventje in een inham tussen de kliffen, waar de Brog, een water dat de naam rivier alleen in de winter verdiende, in zee uitmondde. Er waren drie houten aanlegsteigers voor vissersboten en voor de veerboot die naar de heilige eilanden van Wmmglaedd voer, zo'n tien mijl de zee op. Landinwaarts stonden ongeveer vierhonderd gebouwen in slordige halve cirkels. Hoewel Ysgerryyns zeepziederij zowat twee kilometer buiten de stad lag om de inwoners de talkstank te besparen, woonde zijn gezin in een rond huis aan de haven. En Rhodry's verkering had zo glad kunnen verlopen omdat Ysgerryyn en zijn vrouw de hele dag tot met hun armen in het vet en de potas stonden, ver weg van Olwen die thuis voor de kleinere kinderen zorgde.

Zodra Rhodry was afgestegen en zijn paard bij de teugel door de nauwe bochtige straatjes leidde, beseftte hij dat hij de akeligste morgen van zijn leven tegemoet ging. De stedelingen bogen en groetten eerbiedig zoals gewoonlijk, maar hij was zich overal waar hij ging bewust van haastig onderdrukte spotlachjes. Ofschoon hij de heer was en zij de gewone mensen, was spotternij het recht van de beledigde, en Ysgerryyn had dat recht kennelijk ten voile uitgebuit. Rhodry bond zijn paard achter het huis vast en sloop als een dief naar binnen.

Olwen stond aan de wankelke keukentafel knolrapen te snijden. Ze was vijftien, een slank meisje met een hartvormig gezicht, grote blauwe ogen en een bekoorlijk scheef glimlachje. Maar deze morgen keek t,c bij Rhodry's binnenkomst op zonder haar gebruikelijke glimlach. Th, ik heb iets voor je meegebracht.' Rhodry legde de zadeltassen op de tafel.

Olwen knikte en veegde haar handen af aan haar schort.

'Ben je tevreden over de regeling?' vroeg Rhodry.

Ze knikte weer en begon de tassen uit te pakken.

Mijn moeder heeft wat honing en zo meegegeven.' Rhodry begon

zich opgelaten te voelen. 'Versterkende middelen, zei ze.'

Ze knikte voor de derde keer en begon de diverse potten en zakken uit de zadeltassen te halen.

'Toe, Olwen, wil je niet iets tegen me zeggen?'

'Wat zou ik tegen je moeten zeggen?'

'Bij de onderwereld, dat weet ik niet!'

Olwen haalde het houten kistje met geld eruit, deed het open en staarde lange tijd naar de berg zilverstukken, haar kans op een goed leven. Rhodry liep op en neer door de keuken terwijl ze de munten stuk voor stuk telde.

'Bij de godin zelf,' zei ze tenslotte. 'Je moeder is wel gul, zeg.'

'Zij niet alleen. Ik wilde ook dat je toekomst verzekerd was.'

'Heus?'

'Heus. Goeie goden, wat voor soort man denk je dat ik ben?'

Olwen dacht na met een lichtelijk vermoeide uitdrukking in haar ogen.

'Een beter soort dan de meesten,' zei ze toen. 'Sta je soms te wachten tot ik ga huilen? Ik heb al mijn tranen al vergoten, hoor.'

'Des te beter. Wil je me nog een laatste kus geven?'

'Nee. Ga nu alsjeblieft, wil je?'

Rhodry nam de zadeltassen op en liep naar de deur, waar hij nog eens omkeek en zag dat ze kalm het geld in het kistje terug deed. Ze leek eerder opgelucht dan treurig dat hij wegging. Hij besteeg zijn paard en galoppeerde zo hard de stad uit, dat de burgers haastig voor hem opzij moesten springen. Hij werd er ook niet vrolijker op toen hij bij zijn terugkeer in de dun een page op zich vond wachten met de mededeling dat zijn moeder hem onmiddellijk wilde spreken. Ofschoon hij zich het liefst met een uitvlucht gedrukt zou hebben, kon hij niet onder het feit uit dat Lovyan niet meer alleen zijn moeder was, maar ook zijn leenheer aan wie hij behalve kinderlijke eerbied ook trouw en gehoorzaamheid verschuldigd was.

'Ik zal meteen gaan,' zei Rhodry met een zucht.

Lovyan stond in de ontvangkamer bij het raam. De harde ochtendzon deed de diepe rimpels in haar gezicht en het grijs in haar vroeger donkere haar duidelijk uitkomen, maar ze was nog altijd een indrukwekkende vrouw, zij het enigszins gezet na het baren van vier zoons. Ze droeg een jurk van wit linnen onder een tunica met het groen-zilver-blauwe ruitpatroon van de Maelwaedds, maar op de stoel achter haar lag er een met de rood-bruin-witte ruit van de Clw Coc, het symbool van het tierynrhyn. Het deed Rhodry vreemd aan dat hij, na zichzelf al die jaren als een Maelwaedd te hebben be-

schouwd, op een dag ook die vreemde ruit zou dragen.

'En?' vroeg Lovyan.

'Ik heb haar alles gegeven.'

'Heeft het arme kind gehuild?'

'Ik geloof eerlijk gezegd dat het arme kind verdomd blij was dat ze van me af was.'

'Dat zou best kunnen. Je bent erg knap, Rhoddo, maar ik denk dat je een vermoeiende man bent om verliefd op te zijn.'

Rhodry had het afschuwelijke gevoel dat hij bloosde.

'Volgens de vroedvrouw is je Olwen ongeveer drie maanden onderweg,' vervolgde Lovyan. 'Dus zal ze het kind rond het Zonnefeest krijgen. Omdat het haar eerste is, zal het ongetwijfeld wat te laat komen.'

'Daar heb ik geen verstand van.'

'Van vrouwenzaken, bedoel je?' Lovyan trok een wenkbrauw op. 'Het wordt tijd dat je gaat beseffen dat de kracht van elke clan in het rijk **op** die "vrouwenzaken" berust. Als je oom een bastaardzoon had gehad, zou ik nu geen tiern zijn. Daar zou je eens over moeten nadenken.'

Rhodry plofte in een stoel neer en weigerde haar aan te kijken. Lovyan ging met een zucht tegenover hem zitten.

'Het probleem is dat je niet bent opgevoed om te heersen,' zei ze. 'Niemand had ooit gedacht dat je ook maar de geringste kans zou hebben om iets te erven, dus heeft je vader je de beste krijgsmansopleiding laten geven die er was. Je zult gewoon gauw moeten trouwen, en dan ook nog met het juiste soort vrouw.' Ze aarzelde even **en** nam hem keurend op. 'Ik vermoed dat je het vreselijk zou vinden **om** met een lelijk meisje te trouwen, of met een dat ouder is dan jij.' 'Natuurlijk!'

'Nou, probeer dan eens je verstand te gebruiken. Ik - hee, wat is dat rumoer buiten?'

Rhodry besepte dat hij al een paar minuten lawaai op het binnenplein **had** gehoord. De goden dankend voor de onderbreking, ging hij uit **het** raam kijken. Bedienden schoten haastig toe en begroetten een troep mannen te paard. Rhodry zag het drake-nembleem op hun schilden en de blauw-zilver-groene ruit van de ruiter aan het hoofd.

'**Alle** varkenslullen!' riep hij uit. 'Daar is Rhys.'

'**Als** je in de buurt van je broer een beetje op je woorden zou willen **letten**, zou ik je zeer dankbaar zijn.'

Toen ze in de grote zaal kwamen, stond Rhys bij de erehaard. De stoel aan het hoofd van de tafel was bedekt met de Aberwyn-ruit, **ten** teken dat de aanwezigheid van de gwerbret voorrang had op die

van de tiern. Rhys was even lang als Rhodry, maar fors gebouwd, terwijl Rhodry slank was. Hij had het ravezwarte baar en de donkerblauwe ogen van de Maelwaedds, maar zijn gezicht was eerder grof dan fijn van trekken - zijn kaak een beetje te vierkant, de lippen een beetje te vol, de ogen wat te klein voor de breedte van de wangen. Toen Lovyan een knix voor hem maakte, boog Rhys met een hartelijke glimlach. Rhodry's buiging negeerde hij.

'Goede morgen, uwe genade,' zei Lovyan. 'Wat voert u hierheen?'

'Iets dat ik niet in uw open zaal kan bespreken.'

'Goed. Laten we dan naar boven gaan.'

Toen Rhodry hen wilde volgen, draaide Rhys zich naar hem om.

'Zorg dat het mijn mannen aan niets ontbreekt,' grauwde hij.

Aangezien het een direct bevel van de gwerbret in eigen persoon was, zette Rhodry zijn tanden op elkaar en voerde het uit. Jij rotzak, dacht hij, ik moet straks de oorlog voeren die jij nu onder vier ogen met moeder bespreekt.

De overvolle ontvangkamer leek nog voller met Rhys erin. Hij weigerde een stoel en liep op en neer, waarbij hij afen toe even bleefstaan om uit het raam te kijken. Lovyan greep die gelegenheid aan om haar gedachten te ordenen. Dit zou ongetwijfeld een moeilijk gesprek worden, dat veel zou vergen van het wankele machtsevenwicht dat ze onderling hadden opgebouwd. Omdat Rhys als gwerbret boven haar stond, eiste de wet dat ze zijn bevelen opvolgde, maar omdat ze zijn moeder was, eiste het gebruik dat hij haar raad opvolgde en haar alle mogelijke eerbied betoonde. Het afgelopen jaar hadden ze een ongemakkelijke dans uitgevoerd op dit moeilijke contrapuntische thema. 'Waarom hoor ik geruchten dat er hier opstand broeit?' zei Rhys tenslotte.

'Dus die hebben Aberwyn bereikt?'

'Natuurlijk.' Met enige nadruk debiteerde hij het oude gezegde: 'Alles komt de gwerbret van Aberwyn vroeg of laat ter ore.'

'En heb je ook gehoord dat Sligyn die geruchten gelooft?'

'Sligyn is niet iemand die zich iets inbeeldt. Heeft hij bewijzen? Brieven, dingen die hij persoonlijk heeft gehoord?'

'Nee - nog niet. Ik kan hem laten halen als je met hem zou willen praten.'

'Wilt u een beëdigde verklaring voor mijn hof afleggen? Ik betwijfel of de zaak overleind zal blijven als u alleen Sligyns kletspraat kunt aanvoeren.'

'Vast niet, als jij nu al van mening bent dat zijn mededeling kletspraat is.'

'Kom nou, moeder! Corbyn was een van de trouwste leenmannen van uw broer. Toen u de rhan erfde heeft hij zich onmiddellijk achter u geschaard, nietwaar? Waarom zou hij u nu laten vallen en zich openlijk uitspreken voor een opstand?'

Over dweomer beginnen zou alleen Rhys' minachting wekken, anders niets. Rhys legde haar aarzeling verkeerd uit,

'Tenzij,' zei hij, 'het probleem bij Rhodry ligt, natuurlijk.'

'En waarom denk je dat het probleem bij Rhodry ligt?'

'Hij is onervaren, en ik ben die geruchten pas gaan horen toen u hem tot uw opvolger had aangewezen. Ik voor mij geloof niet dat hij geschikt is om te regeren.' Rhys stak zijn hand op om haar het spreken te beletten, ik weet dat Rhodry goed met een zwaard overweg kan. Maar krijgers aanvoeren is heel wat makkelijker dan rechtspreeken over je leenmannen. Als u hem onterft zal al dat gepraat over een opstand wei ophouden, denk ik.'

'Ik pieker er niet over om dat te doen.'

'Nee? Tja, als Sligyn harde bewijzen krijgt, zal ik verkondigen dat u het volste recht op uw rang en land hebt.'

'Mijn nederige dank, uwe genade.'

Rhys kromp ineen bij haar sarcasme.

'Maar als de edelen me Rhodry voor de voeten gooien,' vervolgde hij, 'kan dat een punt van onderhandeling worden.'

Lovyan stond op en kwam naar hem toe. Ofschoon hij veel langer **was** dan zij, deinsde hij toch terug.

'Er is geen enkele wet,' zei Lovyan met vaste stem, 'die jou toestaat mij te dwingen Rhodry te onterven.'

'Natuurlijk is die er niet. Ik dacht alleen dat u mogelijk naar rede zou luisteren en het uit vrije wil zou doen.'

Ik heb ook het recht van beroep bij de Eerste Koning.'

Rhys liep rood aan van woede. Het stak hem altijd dat er, ook al heerste hij als een koning in westelijk Eldidd, een echte koning in Deverry was met jurisdictie over hem.

'Uitstekend, moeder,' beet hij haar roe. 'Als Rhodry uw gebied krijgt, laat hij er dan maar voor vechten.'

'Oho! Dus jij gelooft die geruchten!'

Rhys draaide zich met een ruk om en staarde uit het raam. Lovyan legde een moederlijke hand op zijn arm.

Rhys, lieve jongen, waarom haat je Rhodry zo?'

Ik haat Rhodry niet,' grauwde hij, zijn gezicht nog roder dan **daar-net**.

Echt niet?'

'**Ik** vind alleen dat hij niet geschikt is om te regeren.'

'Dat ben ik niet met je eens.'

Rhys haalde alleen zijn schouders op.

'Nou, goed dan,' zei Lovyan. 'Het heeft geen zin de zaak verder te bespreken tot de wet of het zwaard erover heeft beslist.'

'Blijkbaar. Bij de eerste uiting van rebellie mag u mij te hulp roepen en mijn krijgsbende zal tot uw beschikking staan om de wet uit te voeren.'

Maar toch had hij het haar onmogelijk gemaakt om zijn hulp in te roepen, tenzij ze wilde dat hij zijn broer openlijk voor de rechtbank liet onterven.

Die middag stuurde Lovyan, terwijl Rhys en zijn mannen in de grote zaal zaten te drinken, een boodschapper naar Sligyn met het verzoek haar de volgende dag te bezoeken. Toen ze zich weer bij haar zoons voegde, zat Rhodry aan Rhys' linkerhand en praatten ze over jachthonden, een tamelijk veilig onderwerp. Lovyan ging aan de rechterhand van de gwerbret zitten, op haar hoede voor de problemen die zich, zoals te verwachten was, weldra voordeden.

'Wel, broer,' zei Rhys. 'Ik hoor van je mannen dat je op een ander soort wild hebt gejaagd dan op de grijze herten. De dochter van de zeepzieder, is het niet? Nou, ze zal in elk geval schoon zijn.'

Terwijl Rhys om zijn eigen grapje lachte, werden Rhodry's ogen gevaarlijk uitdrukkeloos

'Ik kan moeilijk liegen en zeggen dat ik haar niet heb onteerd,' zei Rhodry. 'Maar zeg eens, broer, is jouw vrouw al zwanger?'

Rhys' hand klemde zich zo vast om zijn kroes dat de knokkels wit werden.

'Rhodry!' bitste Lovyan.

'Maar moeder, dat leek me een logische vraag.' Rhodry wierp zijn broer van opzij een glimlach toe. 'Nu we het toch over het verwekken van zoons hebben.'

Met een snelle polsbeweging wierp Rhys de inhoud van zijn kroes vol in Rhodry's gezicht. Onder het schreeuwen van beledigingen en de grofste verwensingen die ze kenden, vlogen ze overeind en begonnen elkaar, voor Lovyan kon ingrijpen, te stompen. Ze sprong op en rende om de tafel heen om tussenbeide te komen, en ook al was Rhys hoger in rang, toch gaf ze hem ook een klap.

'Hou op,' riep Lovyan. 'Jullie zijn een fraai voorbeeld voor jullie mannen; op de vuist gaan als een stel bedienden! Heren, bedenk alstublieft wie u bent.' Ze hadden allebei het fatsoen om te blozen. Rhodry veegde zijn gezicht af met zijn mouw en staarde naar de vloer. Rhys herstelde zich met een zucht en stak zijn hand uit.

'Mijn verontschuldigen.'

'En jij krijgt de mijne, uit het diepst van mijn hart.' Rhodry nam de uitgestoken hand aan.

Maar ze maakten de handdruk zo kort mogelijk, en Rhodry beende de zaal uit. Rhys en Lovyan gingen weer zitten en wachtten terwijl een bediende Rhys' beker weer vulde en zich haastig uit de voeten maakte.

'Ik bied u ook mijn verontschuldigingen aan, moeder. Ik heb uw gastvrijheid schandelijk misbruikt, maar ach goden, dat rotjong maakte me woest.'

'Zijn opmerking was ongepast en wreed.'

Rhys staarde naar het tafelblad en wreef met zijn duim over een ruw plekje. Tenslotte keek hij met een bezerde glimlach op.

'Nou? Gaat u niet tegen me zeggen dat het tijd wordt dat ik mijn vrouw afdank?'

'Ik weet dat je van haar houdt en dat bittere Wyrd zou ik geen enkele vrouw toewensen, je raadslieden hebben zeker weer eens op de kwestie gehamerd.'

'Ja. Dat is ook een reden waarom ik naar Cannobaen ben gekomen. Om u om raad te vragen. Ik weet dat Aberwyn erfgenamen moet hebben, maar mijn hart bloedt bij de gedachte dat Donilla de schande wordt aangedaan van haar broers liefdadigheid af te hangen.'

Lovyan dacht zuchtend na. Rhys was tien jaar getrouwd; hij was nu achtentwintig en zijn vrouw zesentwintig; als Donilla zwanger kon worden, zou dat nu toch al gebeurd zijn.

'Als je haar verstoot,' zei Lovyan tenslotte, 'zal ik zorgen dat haar toekomst verzekerd is. In het ergste geval kan ze bij mij komen als lid van mijn gevolg, maar ik kan misschien iets beters voor haar regelen.'

'Dank u. Mijn oprechte dank, moeder.' Hij stond abrupt op. 'Als u mij nu wilt verontschuldigen. Ik heb wat frisse lucht nodig.'

Maar Lovyan wist dat het huilen hem nader stond dan het lachen. Ze zat nog een hele tijd alleen aan de tafel en piekerde over de vrouwenzaken die de kern van het koninkrijk raakten.

Totgrote opluchting van Lovyan vertrokken Rhys en zijn mannen de volgende morgen al vroeg. Zijn weigering om iets tegen de opstand te ondernemen was haar een raadsel; het was voor hem als gwerbret toch in zijn eigen belang om in te grijpen voor het tot een openlijke oorlog kwam, niet alleen om zijn gezag te laten gelden maar ook als waarschuwing dat opstanden in zijn rhan niet getolereerd zouden worden. Later, toen ze dit in haar ontvangkamer met Rhodry en Sligyn besprak, vond ze een antwoord op het raadsel, dat haar hart verscheurde.

'Nogal aanmatigend van hem, hè?' zei Sligyn. 'Ik heb zijne Genade nog nooit zo onredelijk meegemaakt.'

'O nee?' Rhodry schonk hun een koud, verbeterd glimlachje. 'Rhys heeft me mijn hele leven kunnen voorhouden dat hij het gwerbret-rhyn zou krijgen en dat ik van zijn liefdadigheid afhankelijk zou zijn.'

Entoen moest oom Gwaryc zo nodig "sneuelen en, kijk eens aan, toen kreeg ik toch nog een rhan. En dat steekt de bastaard natuurlijk.'

'Hé,' snauwde Sligyn. 'Noem je broer niet zo. Je moeder is een vrouw van eer, die je vader nooit ontrouw is geweest.'

'Mijn verontschuldigingen, moeder. Laat me de geachte gwerbret dan een armzalig vod van een dronken edelman noemen.'

'Rhodry!' riepen Lovyan en Sligyn tegelijkertijd.

'Ja, bij de goden!' Rhodry sprong op. 'Hoe kunnen jullie verwachten dat ik beleefd ben tegen iemand die mijn dood wenst?'

Lovyan kreeg het opeens koud.

'Begrijpen jullie dat dan niet?' Rhodry beefde van woede. 'Hij laat die oorlog doorgaan in de hoop dat ik sneuvel. Ik wil wedden dat Corbyn en Nowec het ook begrijpen. Ze ruimen mij uit de weg, dan vragen ze om vrede en Rhys is de man van eer die hen dwingt zijn arme moeder in haar rechten te herstellen. En als u dan doodgaat hebben de rebellen wat ze willen, directe verbondenheid aan Rhys, en hij heeft wat hij wil hebben, mijn gebied.' Rhodry boog zich over haar stoel. 'Nou, moeder? Heb ik geen gelijk?'

'Hou je mond.' Sligyn stond op en trok hem weg. 'Je hebt inderdaad gelijk, maar dat hoeft je je moeder niet recht in haar gezicht te zeggen!' Rhodry liep naar het raam en keek naar buiten, zijn handen stijf om het kozijn geklemd. Lovyan had een gevoel of Rhys en Rhodry haar ieder bij een arm grepen en haar uit elkaar scheurden. Sligyn keek haar bezorgd aan.

'Tob er maar niet over, uwe genade, we zullen uw welp wel in leven houden. Hij weet het zwaard dat hij draagt te hanteren en hij heeft een heleboel trouwe mannen om zich heen.'

Lovyan knikte zwijgend. Sligyn aarzelde even, toen slaakte hij een zucht.

'Vrouwe, me dunkt dat we u maar alleen moesten laten.'

Her leek een eeuwigheid voor ze de kamer uit waren en de deur achter zich dichttrokken.

'Ach, goden,' fluisterde Lovyan. 'Ik had nooit gedacht dat hij Rhodry zo intens haatte.'

Ze verborg haar gezicht in haar handen en liet de verlossende tranen komen.

Tot Jills grote vreugde nam Dregydds handel met het Westvolk verscheidene dagen in beslag. Ze kwamen een voor een, hetzij man hetzij vrouw, te paard naar het kamp en gingen op hun gemak in het gras met de koopman zitten loven en bieden. Als zo'n koop gesloten was, duurde het doorgaans een uur of twee voor het volgende paard kwam opdagen. Omdat het merendeel van het Westvolk geen De-verriaans kende, bleef de man die Jennantar heette bij Dregydd om voor tolk te spelen. Jill, die zichzelf had opgeworpen als Dregydds helpster, leerde hem daardoor vrij goed kennen. De tweede middag kwam Cullyn, tussen twee kopers door, naar Jill toe en wilde met alle geweld dat ze een eind met hem langs de rivier ging wandelen. 'Ik zou bij alle goden willen dat je niet steeds bij Dregydd rondhing. Ik weet donders goed dat je met dat smerige Westvolk wil praten.' 'Va, ik begrijp echt niet wat je tegen ze hebt. Het zijn geen beesten. Kijk eens naar hun kleren, hun sieraden, en ze hebben ook die brug over de rivier gebouwd. Ze moeten ergens boerenhoeven en steden en zo hebben.'

'O ja? En ik veronderstel dat jij er vandoor wil met die Jennantar om daar een kijkje te kunnen nemen.'

'Wat? Va, je bent niet goed wijs! Hij heeft een vrouw en een kind en hij heeft nooit een onvertogen woord tegen me gezegd.'

'O, flauwekul! Er zijn genoeg mannen die een vrouw hebben maar dat geen beletsel vinden om het met een knappe meid te houden.'

'Va, ik weet niet wat ik tegen je moet zeggen als je zo uit je humeur bent.'

Cullyn bleef staan, draaide zich een beetje om en keek uit over het eindeloze groen van de grasvlakte, terwijl er een droevige trek om zijn mond kwam. Jill legde een hand op zijn arm.

'Va, toe, wat scheelt eraan?'

'O, mogen de goden me verdoemen als ik het zelfweet, schat. Ik voel me hier ongelukkig. Ik heb jarenlang gedacht dat dit het einde van de bewoonde wereld was, en nu merk ik dat hier dat nare, vreemde volk woont en dat ze hier altijd zijn geweest en,' hij haalde in machteloze frustratie zijn schouders op, 'en, nou ja, je denkt natuurlijk dat ik gek ben, vervloekt nog toe, maar ze rieken naar dweomer en hekserij. En die Aderyn ook.'

Als een dansende beer op het marktplaatsplein opeens een ballade was gaan zingen* had Jill niet meer verbaasd kunnen zijn. Haar vader, de stoere krijgsman - die over dweomer sprak?

'Nou?' snauwde Cullyn. 'Ik zei toch dat het gek klonk.'

'Nee hoor, helemaal niet. Ik geloof dat je gelijk hebt.'

Hij keek haar een ogenblik aan, toen knikte hij of hij op haar oor-

deel had gewacht. Jill voelde een rilling langs haar rug schieten. Als of hij haar wilde uitlachen, kwam de grijze dwerg uit het niets te voorschijn, grijsde tegen haar en verdween weer.

'Va? Ik zou nooit bij je weggaan. Als je dat dacht, dan was je inderdaad getikt.'

Cullyn herademde en glimlachte teder tegen haar.

'Dan is het goed, lieve schat,' zei hij. 'Neem me niet kwalijk. Ga maar weer fijn kijken hoe onze koopman zaken doet, als je wilt. We zijn hier gauw genoeg weg.'

Jill liet zich dat geen twee keer zeggen en ging naar het onderhandelen terug. Toen ze naast Jennantar ging zitten, trok hij een vragende wenkbrauw op. 'Vindt je vader mij geen geschikt gezelschap voor je?' Jill haalde alleen even haar schouders op. Hij wilde nog iets zeggen, maar sprong plotseling op en uitte een verwensing omdat er ruzie ontstond. Twee mensen van het Westvolk praatten in op de angstige Dregydd, die het laatste zwaard van Lughcorn-staal tegen zich aan klemde. Terwijl Jill er achter Jennantar heen liep, hoorde ze hen ruziën over de aankoop ervan.

'Hoor eens even,' riep Dregydd nijdig. 'Ik heb het aan geen van jullie tweeën beloofd.'

De twee mannen keken elkaar aan met woedende blikken die des te angstaanjagender waren omdat ze over zulke mooie gezichten speelden.

'Jill!' siste Jennantar. 'Ga Aderyn halen. Vlug!'

Zonder erbij na te denken rende Jill naar het kamp van het Westvolk. Bij de rand bleef ze staan, opeens verbijsterd over de felle kleuren, de drukte van kinderen en honden, de onbekende taal die om haar heen roesde. De Westvolkers kwamen in groepjes naar haar toe en omringden haar. Toen een hond gromde, deinsde ze haastig achteruit.

'Aderyn,' zei Jill. 'Jennantar zei dat ik Aderyn moest gaan halen.'

De mensen bleven haar alleen maar aankijken.

Ze keken naar elkaar, hun ogen met de kattepupillen volkomen uitdrukingsloos. Jill voelde een lichte paniek in zich opkomen. Allen, ook de vrouwen, droegen lange messen in hun gordel.

'Toe, Jennantar zei dat ik hierheen moest gaan.'

Een man keek haar richting uit maar zei niets. Jill wilde het liefst omkeren en wegrennen, maar ze stonden ook vlak achter haar. Toen hoorde ze Aderyns stem iets roepen in hun taal, en de menigte week uiteen om hem door te laten.

'Jennantar zei dat ik je moest gaan halen,' zei Jill. 'Een paar van jullie mensen hebben ergens ruzie over.'

Aderyn vloekte binnensmonds. Het kamp, dat een ogenblik geleden nog geen woord van wat ze zei leek te hebben verstaan, mompelde en uitte verwensingen bij het horen van het bericht. Aderyn greep Jills arm en rende met haar weg, opvallend snel voor zo'n oude man. Toen ze omkeek zag ze dat de menigte hen op afstand volgde.

Bij de handelswaar stond Jennantar tussen de twee die het zwaard wilden hebben, terwijl Dregydd een eindje verderop stond en het in de schede gestoken zwaard nerveus in zijn handen klemde. Zodra ze Aderyn zagen, begonnen de drie Westvolkers uit alle macht te schreeuwen. Jill ging gauw naar Dregydd toe.

'Zo zijn ze soms,' zei hij gelaten. 'Ik ben blij dat die oude man er is Om hen tot rede te brengen.'

Maar Aderyns pogingen daartoe schenen niet veel uit te halen. Terwijl hij op geduldige, sussende toon praatte, bleven de twee elkaar aanstaren, de armen voor de borst gekruist, zonder met hun kattenogen te knippen. Jennantar liet het netelige karwei hoofdschuddend aan de oude man over en ging bij Jill staan. Rond hen ontstond een grote menigte van zowel Westvolkers als muilezeldrijvers en ook het Natuurvolk kwam in drommen opzetten, zo breed grijnzend dat hun puntige tanden zichtbaar waren.

'Die twee haten elkaar al jaren,' merkte Jennantar op. 'Ze zullen nu heus niet naar Aderyn luisteren.'

Hij kreeg gelijk. Aderyn hief zijn handen op en ging naar de Westvolkers, die in een strak ritme met hun voeten op de grond stampden. De twee mannen deden langzaam en weloverwogen hun tuniek uit, gooiden die op de grond en trokken hun messen, die meer dan dertig centimeter lang waren en aan het uiteinde licht gebogen. De lemmeten flitsten in de zon toen het tweetal een ineengedoken gevechtshouding aannam. Jill werd misselijk, ze vroeg zich af of ze straks zou zien hoe er vlak voor haar een man werd gedood. De twee draaiden onder doodse stilte om elkaar heen, met verbeterde gezichten, hun vreemde ogen half dichtgeknepen. Er was geen sprake van het gebruikelijke gepoos en geroep waarmee een gevecht tussen twee

Deverrianen gepaard zou zijn gegaan, alleen dat stille om elkaar heen draaien als twee dieren, een paar snelle schijnaanvallen en een paar snelle zijsprongen, terwijl het zweet op hun rug uitbrak en hun blanke huid deed glinsteren. Ze bleven maar om elkaar heen draaien, tot de ene een uitval deed en de andere standhield. Een snelle beweging, te snel om te zien - en de andere deinsde terug, zijn arm van elleboog tot schouder opengereten. Dregydd uitte een vloek, de Westvolkers stampten weer op de grond, maar nu heel kort. Aderyn schoot toe en scheidde de vechtenden, die gewillig uiteen gingen.

'Vechten ze alleen tot het eerste bloed?' vroeg Jill.

'Ja,' zei Jennantar. 'Neem me niet kwalijk. Ik vergat dat je dat niet wist.'

De overwinnaar liep, met her bloederige mes nog in zijn hand, naar Dregydd, die hem zonder een woord te zeggen het zwaard overhandigde. De verliezer stond alleen, verslagen, met gebogen hoofd en schouders, en liet het bloed langs zijn arm stromen, tot Aderyn hem stevig beetpakte en meetrok.

'Zo, dat was dat,' zei Jennantar. 'Tot ze weer iets vinden dat hun niet aanstaat. Vandaag of morgen komt het eerste bloed uit iemands hals.' Terwijl Jill naar de man keek die ze als een vriend was gaan beschouwen, werd ze weer getroffen door dat vreemde aan hem toen zijn troebele ogen met de spleetpupillen haar onbewogen aanstaarden. Ze zijn inderdaad familie van het Natuurvolk, dacht ze, en ze vroeg zich voor het eerst af of haar vader misschien gelijk had als hij ze gevaarlijk vond. Toen ze die avond naar de klaaglijke muziek luisterde die uit het kamp van het Westvolk kwam, was ze blij dat ze met haar eigen soort rond het vuur zat.

Tegen zonsondergang van de derde dag had Dregydd twaalf westvolker jachtpaarden in zijn kudde, waaronder de goudkleurige hengst die hij zo graag had willen hebben, en dat was maar goed ook, want Jennantar kwam zeggen dat niemand meer met hem wilde handelen. Dregydd deed geen poging om er iets tegen in te brengen, maar liep gewoon weg om zijn mensen te vertellen dat ze de volgende morgen vroeg zouden vertrekken.

'Ik ga met jullie mee,' zei Jennantar tegen Jill. 'Aderyn neemt drie van ons mee als lijfwacht.'

'Ik kan het hem niet kwalijk nemen. Ik heb die Loddlaen ontmoet en ik zou hem nog geen koperen duit toevertrouwen, laat staan mijn leven. Hoe dan ook, als jullie je klacht bij de tierny indienen, zal zij de zaak voorleggen aan haar malover.'

'Haar wat? Dat woord heb ik nog nooit gehoord.'

'Malover. Die komt bijeen als iemand vindt dat hem onrecht is aangedaan en een tierny of gwerbret vraagt een oordeel uit te spreken. De priesters van Bel zitten er ook in, omdat die alle wetten kennen.' 'O. Nou, uitstekend. Aderyn zal ongetwijfeld precies weten wat hij moet zeggen.'

De volgende dag maakte de karavaan zich bij zonsopgang klaar voor de lange terugreis naar Eldidd. In de koele grijze morgen balkten de muildieren verontwaardigd toen de geeuwende mannen begonnen met het opladen van de laatste handelswaar en de proviand die Dregydd bij het Westvolk had ingeslagen. Jill hielp de ruitierloze paarden

bij elkaar te binden, toen Aderyn arriveerde met zijn drie beschermers, Jennantar en twee mannen die hij voorstelde als Calonderiel en Albaral. Jennantar leidde een paard dat een geladen slee trok.

'Rijd jij maar met Jill en mij aan het hoofd van de stoet,' zei Dregydd tegen de oude man. 'Dan zet ik je mannen achteraan bij Cullyn als achterhoededekking, als je het goed vindt.'

'U bent de leider van de karavaan,' zei Aderyn glimlachend. 'Wij doen wat u beveelt.'

Omdat ze naar Cannobaen gingen, nam de karavaan een andere weg terug. De eerste dag voerde Dregydd hen pal naar het zuiden over de lange grasvlakten. Een keer zagen ze heel in de verte de nietige figuurtjes van ruiters en onbereden paarden die naar het westen trokken, als een schip dat men op een groene oceaan ziet, maar als die clan Westvolkers de karavaan al zag dan liet ze het niet merken. Jill vroeg zich onwillekeurig af hoe het zou zijn om eindeloos van nergens naar nergens te rijden, altijd vrij als de valk in de lucht. Ze had zelf zo'n soort leven, maar ze wist met bittere zekerheid dat haar reizen en trekken op een goede dag zou eindigen. Ze bleef afen toe achter om een eindje naast Cullyn te rijden, en dan zag ze de grijze draadjes in zijn haar en het web van fijne rimpeltjes rond zijn ogen. De dag **zou** komen dat een jongere man hem in de strijd zijn Wyrd zou toebrengen. De gedachte bracht haar dermate in paniek dat het haar **soms** de adem benam.

De tweede dag trok de karavaan in westelijke richting. Hier en daar **zagen** ze prachtige bossen, maar Dregydd kende de route op zijn duimpje en leidde hen van de ene grasvlakte naar de andere. Later voerde het pad langs verspreid staande berken en elzen die opnieuw ontstaan bos moesten zijn, terwijl aan de andere kant land was dat kennelijk ooit was geploegd. Muurtjes van gestapelde vuursteen **markeerden** sinds lang verdwenen akkers. **In** de weiden zag Jill vervallen schuren en witte runderen die verwilderd waren en zo schichtig als herten. Omdat ze naast Aderyn reed, vroeg ze hem of het Westvolk **hier** ooit had geboerd.

Het Westvolk niet, maar wel Eldidders,' zei Aderyn. 'Dat is heel lang **geleden**, toen heeft een aantal **van** de jongere zoons van Eldiddse herten geprobeerd zich hier te vestigen. Maar het was te ver naar het **westen** en ze konden hun bezittingen niet behouden.'

Kwamen er moeilijkheden over met het Westvolk?'

'Ja, ernstige moeilijkheden. Het Westvolk zwierf toen veel verder naar het oosten dan tegenwoordig, en ze vonden dat ze al genoeg land hadden opgegeven.'

Hee, daar heb ik nooit iets over gehoord.'

'Het is ook heel lang geleden, en de Eldidders zijn het vergeten. Ze wilden het, eerlijk gezegd, ook vergeten. Maar heb je je nooit verwonderd over de namen van de rivieren - de El, de Delonderiel? Dat zijn geen Deverriaanse woorden, kind.'

'Natuurlijk! Delonderiel lijkt op Calonderiel.'

'Precies, en Eldidd heette heel lang geleden, toen de eerste Deverrianen hier aankwamen, Eltidina.' Aderyn dacht even na. 'Dat is zo'n achthonderd jaar geleden, als ik me goed herinner. Het is lang geleden dat ik me in dat soort dingen heb verdiept.'

Kort daarna gaf Dregydd het teken om te stoppen voor de overnachting. Waar een stenen muur vroeger een akker had afgebakend en ruige bomen langs een beek groeiden, bonden ze de paarden en muildieren vast en sloegen hun kamp op. Bij het avondeten besprak Dregydd de weg die ze nog moesten afleggen.

'Deze beek wordt verder naar het zuiden een rivier. Die volgen we tot aan de kust, dan gaan we in oostelijke richting en trekken langs de kliffen naar Cannobaen. Er is onderweg genoeg voer voor de dieren. Volgens mij moeten we nog twee dagen reizen, dus laten we hopen dat dit droge weer aanhoudt.'

Jill voelde opeens iets kouds langs haar rug glijden, alsof iemand met een klamme hand langs haar ruggegraat streek. Ze wist zeker dat er meer narigheid dan een eventuele zware regenbui in het vooruitzicht lag. Ze deed haar best het gevoel van zich af te zetten, maar toen ze later die avond probeerde te slapen, verscheen de grijze dwerg. Hij was ook bezorgd. Hij trok aan haar hemd, wees naar het oosten en opende zijn mond in een geluidloos kermen. Tenslotte stond Jill op en ging achter hem aan naar de rand van het slapende kamp. Hij sprong op en neer en bleef maar naar het oosten wijzen.

'Ik zie niets.'

Hij greep vertwijfeld naar zijn hoofd en verdween prompt. Jill ging naar haar bed terug. Afgezien van zo nu en dan het slaperige stampen van een paard of een muildier was de nacht volkomen stil. Een keer hoorde ze de roep van een uil, en toen ze opkeek zag ze de kleine donkere vorm van de vogel vliegend afgetekend tegen de sterrenhemel. Ze viel in slaap en had een benauwde droom waarin een reusachtige uil boven haar hoofd vloog en waarschuwingen tegen gevaar uitriep. Tegen zonsopgang werd ze met een schok wakker. De dwerg trok aan haar haar.

'Ja, ik kom al. Even mijn laarzen aantrekken, en probeer het me daarna nog maar eens te laten zien.'

De dwerg bracht haar naar de beek waar een oude eik als een reus tussen de knoestige wilgen oprees. Hij danste om haar heen en wees

naar hoven. Toen Jill omhoog keek zag ze Aderyn russen de rakken.

Hij glimlachte haar schaapachtig toe en kwam, behendig als een jongen, naar beneden.

'Ik heb de wacht gehouden,' zei Aderyn, en Jill zag dat hij diep bezorgd was. 'We zijn in groot gevaar, kind. Vlug! Ga je vader wekken!'

Samen renden ze terug om het kamp te wekken. De mannen stonden op en rekten zich uit, de paarden en muildieren begonnen te grazen. Toen Jill bij Cullyn kwam trok die juist zijn laarzen aan.

'Va, kom mee. Aderyn zegt dat er problemen op til zijn.'

Cullyn kwam overeind en raapte zijn zwaardgordel op. Hij gespte hem aan terwijl ze door het kamp renden. Ze troffen Aderyn aan **terwyl** hij op een onthutst kijkende Dregydd stond in te praten.

'Je kent me al jaren,' zei Aderyn, 'Alsjeblieft, beste vriend, je moet me vertrouwen.'

'Dat doe ik ook, maar hoe kun je dat verdomme weten? Ik heb hier nooit problemen met bandieten gehad, en nu zeg jij dat er een hele troep in een hinderlaag ligt. Dat slaat verdorie nergens op.'

'Ik kan het weten en ik wéét het, We moeten iets doen anders worden we met zijn allen onderweg afgeslacht.'

Aan Dregydds gezicht was te zien dat hij meende dat de oude man **van** het ene moment op het andere stapelgek was geworden. Aderyn **boog** zich naar voren en staarde hem recht in de ogen. De uitdrukking van ongeloof verdween.

'Natuurlijk,' zei Dregydd. 'Ik zal doen wat je zegt.'

Jills handen beefden een ogenblik. Ze wist tegen alle reden in dat ze zojuist een man had zien betoveren. Toen Aderyn haar kant opkeek, **boog** ze haar hoofd en weigerde hem aan te kijken. Hij lachte zacht omdat hij het gebaar begreep.

'Cullyn,' zei hij. 'Geloof jij me?'

'**|a**, en het kan me ook niet schelen door welke kunst je ze hebt **kunnen** zien.'

Nu was het Aderyns beurt om verbaasd te kijken. Cullyn glimlachte enigszins vermoeid.

'Hoeveel zijn het er?'

'Minstens dertig, en ze schijnen even goed bewapend te zijn als de krijgsbende van een heer.'

Dregydd werd doodsbleek. Angstige muilezeldrijvers troepten bijeen **om** fluisterend het bericht door te geven.

We moeten dekking hebben,' zei Cullyn zo sloom en verveeld of hij in een taveerne bier bestelde. 'De drijvers hebben gevechtsstokken, **maar** die kunnen ze niet gebruiken als ze door mannen te paard om-

ver worden gereden. We moeten een stukje bos vinden, rotsen - iets waardoor ze te voet moeten aanvallen.'

Aderyn antwoordde niet maar dacht diep na.

'Nou,' viel Jill in. 'Als hier vroeger heren hebben gewoond, moeten ze toch duns hebben gehad. Staat daar misschien nog een van over-eind?'

'Natuurlijk!' zei Aderyn. 'Neem me niet kwalijk. Ik weet niets van oorlogvoeren. Een kilometer oftien naar het zuidwesten is er een. De vorige keer dat ik er langs kwam, waren de muren er nog.'

'Mooi zo,' zei Cullyn. 'Dan moeten we ze lang genoeg tegen kunnen houden tot Jill uit Cannobaen terugkomt met een paar krijgers van de tieryn.'

'Wat?' riep Jill nijdig. 'Je mag me niet wegsturen!'

Cullyn gaf haar zo'n harde klap in het gezicht dat ze wankelde.

'Jij doet wat je bevolen wordt. Een afstand waar een troep stomme muilezels twee dagen over doet, moet een ruiter met een reservepaard om haar gewicht re helpen dragen in één dag kunnen afleggen. Jij rijdt naar de tieryn en vraagt om hulp. Begrepen?'

'Ja.' Jill wreef haar pijnlijke wang. 'Maar zorg alsjeblieft dat je nog leeft als ik terugkom.'

De manier waarop Cullyn glimlachte, met een koel trekken van zijn mondhoeken, zei Jill dat hij dat betwijfelde. Heel even had ze het idee dat haar lichaam in water was veranderd en dat ze zou wegvliegen en in het niets verdwijnen als iemand van het Natuurvolk. Cullyn greep haar bij de schouders en schudde haar door elkaar.

'Jij rijdt voor het leven van alle mannen in deze karavaan. Begrijp je wat ik bedoel?'

'Ja. Ik zal twee van de jachtpaarden nemen. Dat zijn de beste paarden die we hebben.'

Jennantar zadelde een van de paarden en deed het andere aan een leiband, toen hield hij de teugels vast terwijl Jill in het zadel sprong. Toen ze zich vooroverboog om de leiband aan te nemen, ontmoetten hun blikken elkaar.

'Ik zie je morgen,' zei Jennantar.

'Ik hoop het.'

'O, we kunnen die smerige bandieten nog best een loer draaien. We houden ze wel op een afstand.'

Opeens gooide Jennantar zijn handen boven zijn hoofd en danste, zomaar een paar snelle passen op geluidloze muziek, waarbij hij grijsde als een demon. Hem zo begerig naar de strijd te zien was een van de vreemdste dingen op deze vreemde dag.

Het leek een eeuwigheid te duren om de karavaan op weg te krijgen. Cullyn was overal tegelijk om zijn bevelen te geven, terwijl de mannen de muildieren bepakten en de extra paarden bestegen. Tijdens de tocht reed hij aldoor de stoet langs, schreeuwde en koeioneerde iedereen om zo hard mogelijk te rijden, terwijl hij zo nu en dan een koppig muildier met de platte kant van zijn zwaard een mep gaf om het in draf te houden. Eindelijk kwamen ze bij de vervallen dun die triest als een steenhoop die het graf van een krijgsman markeert, uit de grasvlakte oprees. Ofschoon de stenen muren en de broch zelf er nog behoorlijk uitzagen, waren de houten hekken en bijgebouwen allang weggerot. Het binnenplein was overwoekerd met onkruid en klimop. Cullyn dreef de karavaan naar binnen.

'Breng de muildieren en de paarden in de broch! Voeder ze, zodat ze rustig blijven.'

Toen hij zag dat zijn bevelen werden opgevolgd, rende hij naar de achterkant van het binnenplein en vond de waterput. Zoals hij had verwacht was die ingestort en verstopt met puin en klimop. Hij rende weer naar de broch en wees drie drijvers aan die naar de nabijgelegen rivier moesten om alle potten en waterzakken te vullen die ze hadden. Aan de andere kant zag hij Aderyn de roestige wenteltrap proberen die naar de tweede verdieping leidde.

'Mij zal-ie we! houden,' verkondigde Aderyn. 'Maar iemand met jouw gestalte kan er beter bij weg blijven.'

'Ik betwijfel of die bovenverdieping iemand zal houden.' Cullyn keek naar de vermolmde balken,

'Ik moet het proberen. Ik moet een hoge zitplaats hebben waar niemand me kan zien. Ik mag de mannen niet de stuipen op het lijf jagen met dweomer.'

Cullyn voelde zich zelf ook een beetje akelig worden.

'Jill zei dat Loddlaen raadsheer van een edelman is,' vervolgde Aderyn. 'Zou hij zijn heer kunnen overhalen mannen te sturen om ons te vermoorden?'

'Dat hangt ervan af hoe hoog hij bij Corbyn in aanzien staat, denk ik, maar het is moeilijk te geloven. Denk je dat Loddlaen probeert te verhinderen dat je hem grijpt voor die moord?'

Dat heb ik gedacht, maar dat klopt ergens niet. En toch heb ik hier nooit bandieten gezien, en ik zeg je, de mannen die ik heb gezien, waren verdomd goed bewapend. Welaan, ik zal nog eens gaan kijken.'

Aderyn wipte behendig als een eekhoorn de krakende trap op. Cullyn ging haastig naar buiten en zag de Westvolkers bij het hek staan.

Ze waren bezig hun uitrusting van de slee te halen, onder meer een

paar grote bogen, prachtig glanzende staven van een donkere houtsoort die Cullyn nooit eerder had gezien, en wel zo lang als zijzelf waren.

'Zijn jullie boogschutters?'

'Ja,' zei Jennantar. 'Me dunkt dat wij die bandieren maar eens een verrassing moesten bereiden.' Hij maakte een handbeweging naar Albaral, die een zwaardgordel uitpakte. 'Hij is wel niet Cullyn of Cerrmor, maar in ons land vechten we ook met lange messen.'

'Nou, dat komt goed uit. Misschien dat we dan een paar van die bandieten mee naar het hiernamaals kunnen nemen. Albaral, heb je een wapenrusting bij je?'

'Een Eldiddse maliënkolder. Ik dacht dat die nog wel van pas zou komen, dus heb ik hem ingepakt.'

'En ik vond je nog wel een stommeling,' zei Calonderiel, 'omdat je al dat gewicht meesleepte.'

Albaral glimlachte met een strakke trek om zijn mond. Cullyn zag dat Albaral net zo'n litteken op zijn wang had als hijzelf.

'Dus jullie volk vecht ook wel onder elkaar, nietwaar?'

'Soms. Maar dat litteken heb ik aan een Eldiddse edelman te danken. Ik heb de rotzak erom gedood. Heel lang geleden al.'

Het viertal keek omhoog naar de vermolmde splinters langs de muur, die het enige waren dat er nog van de looprichel onder de borstwering over was. Die zouden geen boogschutter meer houden.

'Nou ja, de bovenkant van die muur is ruim anderhalve meter dik,' zei Jennantar tenslotte. 'Daar kunnen we op staan om te schieten, als we voorzichtig zijn. En die opstaande muurtjes bieden trouwens nog wat bescherming voor onze benen...'

'Kantelen.' Cullyn beseftte verbaasd dat ze niets over duns wisten. 'Die worden kantelen genoemd. Maar we moeten jullie nog naar boven zien te krijgen.'

Albaral haalde een touw van de slee, maakte er een lasso van, deed een stap terug en wierp. De lus vloog omhoog en omcirkelde een kan-teel met hetzelfde gemak of hij op een paard in de kudde had gemikt. Cullyn floot bewonderend.

'Nu kunnen we een ladder vlechten,' zei Calonderiel. 'Ik vraag me af of die bandieten nog in hun smerige hinderlaag liggen. Als dat zo is, hoop ik dat ze geplaagd worden door grote zwermen vliegen.'

'Aderyn zal het wel weten,' merkte Jennantar op, 'Kijk! Hij gaat juist op verkenning uit.'

Op hetzelfde ogenblik hoorde Cullyn een ruisend geklapwiek als de vleugels van een enorme vogel. En toen hij omhoog keek zag hij ook een enorme vogel - een grote zilverkleurige uil, zeker anderhalve me

ter lang, vloog op van de broch, cirkelde een keer rond en verdween met een klaaglijke roep in oostelijke richting. Albaral wuifde hem even achteloos na alsof hij een vriend nawuifde die naar de herberg ging. Cullyn had een gevoel dat hij moest overgeven.

'Hij de zwarte kont van de duivel, kan Aderyn zich in een uil veranderen?'

'Natuurlijk,' zei Jennantar. 'Dat heb je immers net gezien?'

Cullyns verstand weigerde het feit te aanvaarden. Hij had natuurlijk de uil gezien; hij geloofde ook wel dat Jennantar de waarheid sprak; lui herinnerde zich zelfs dat Aderyn met een bepaald doel naar boven wilde - maar zijn verstand weigerde koppig de juiste conclusie te trekken. Hij staarde een hele tijd naar de hemel voor hij weer kon spreken.

'Dat komt goed uit. Albaral, me dunkt dat we onze maliënkolders maar moesten aantrekken.'

Elke morgen, tenzij het stortregende, reed Rhodry aan het hoofd van zijn krijgsbende uit om de paarden af te rijden. De laatste tijd had hij, vanwege de dreigende opstand, de ritten flink lang gemaakt, om ii' zorgen dat zowel mannen als paarden in goede conditie zouden zijn om ten strijde te trekken. Zodoende leek het volkomen logisch dat hij het idee kreeg de mannen mee te nemen op een tocht van een hele dag. Hij zat met Caenrydd, zijn hoofdman, te praten, zoals hij doorgaans na het ontbijt deed toen hij opeens - zomaar uit het niets zoals hij later beseftte - op de gedachte kwam dat geen van hen in maanden een hele dag een maliënkolder had gedragen.

Laat de mannen proviand voor het noenmaal inpakken. We rijden een eind in volle wapenrusting, rusten een poosje en rijden dan terug.'

Uitstekend, heer. Waar zullen we heen rijden?'

'O, dat doet er niet toe.' Rhodry noemde de eerste richting die hem te binnen schoot. 'Naar het westen.'

Ofschoon er aan de horizon van de oceaan een smalle, donkere streep mist hing, was het een mooie zonnige ochtend toen ze op weg gingen. Zo nu en dan draaide Rhodry zich in het zadel om, gewoon om ten blik te werpen op zijn mannen die twee aan twee naast elkaar leden met het rode leeuw-schild van zijn aangenomen clan aan de zadelknop. Binnenkort zou hij een volledig leger aanvoeren. Cadvri-doc, dacht hij, dat klinkt goed, echt goed. Na een poosje riep hij

Caenrydd om naast hem te komen rijden. De hoofdman was een forse man van achter in de twintig, met blond haar en een hangsnor die bijna net zo dik was als die van Sligyn. Aangezien hij de Clw Coc

zijn hele leven had gediend, kon Rhodry vrijuit met hem spreken.

'Praten de mannen onder elkaar over dweomer?'

'Ja, heer. Ik doe mijn best om daar een eind aan te maken.'

'Ik wist dat ik daarvoor op je kon rekenen. Wat vind je zelf van die geruchten?'

'Een hoop gelul.'

'Mooi zo. Ik ben het helemaal met je eens.'

Rond het middaguur stopten ze in een veld, ongeveer een kilometer landinwaarts, aan de oever van een uit het noorden komende rivier. Rhodry zadelde, net als zijn mannen, zijn paard af, liet het rollen en bond het vast. Daarna ging hij ook tussen zijn mannen in het gras zitten. Hij wist dat ze hem als een indringer beschouwden en hij was vastbesloten ze te tonen dat de plotselinge verbetering van zijn vooruitzichten hem niet naar het hoofd was gestegen. Ze zaten met elkaar, over en weer grappen makend, hun brood met gerookt vlees te eten, toen Rhodry meer voelde dan hoorde dat er hoefslagen hun richting uit kwamen. Hij krabbelde op en keek naar het noorden. Langs de rivier naderde in gestrekte draf een ruiter met een extra paard aan de leiband.

'Wie komt er bij de goden nou helemaal hierheen?'

Caenrydd kwam naast hem staan en hield zijn hand boven zijn ogen om naar de nietige figuurtjes te staren.

'Oude Nevyn, de kruidenkenner, misschien?' zei Caenrydd.

'Die is het niet, want dat zijn twee westvolker jachtpaarden niet een telganger en een muildier.'

'Allemachtig. U hebt verdomd goeie ogen.'

'Die heb ik zeker.' Rhodry zag een glimp zilver aan de gordel van de ruiter. 'Een zilverdolk met twee westvolker jachtpaarden. Wat krijgen we nou, een paardendief?'

Maar een paardendief zou nooit in galop overgaan en recht op hen af komen, zoals de zilverdolk deed. Het was een jonge knul, blond, stoffig van de rit, en hij reed zonder schild, al had hij wel een zwaard opzij. Hij sprong van zijn paard, kwam op Rhodry toegerend en knielde aan diens voeten. Op zijn ene wang had hij een vurige paarsblauwe plek.

'Heer.' Zijn zachte, nog niet veranderde stem deed vermoeden dat hij een jaar of veertien was. 'Dient u de tiern in Cannobaen?'

'Ja, en ik ben bovendien haar zoon. Heer Rhodry Maelwaedd.'

'Een Maelwaedd? De goden zij dank! Dan weet ik dat ik op uw eer kan vertrouwen, heer. Ik kom van een handelskaravaan om u om hulp te smeken. Er zijn bandieten, heer, minstens dertig, en ze hebben ons ingesloten in een vervallen dun in het noorden.'

'Bandieten? In mijn gebied? Ik zorg dat hun hoofden op staken komen.' Rhodry draaide zich om en begon bevelen te roepen. 'Zadelen en klaarmaken voor de rit! Amyr, rijd naar de dun terug en bericht hare genade. Vraag haar een wagen met voorraden en de heelmeeester achter ons aan te sturen.'

Iedereen haastte zich zijn bevelen op te volgen.

'Sta op, zilverdolk,' vervolgde Rhodry. 'Wat ben jij, een gehuurd escorte?'

'Nee, dat is mijn vader. Ik reis gewoon met hem mee.'

'Welaan, bestijg je paard en breng ons erheen. Je treft het wel dat ik mijn hele krijgsbende hier heb. Je zou haast denken dat het dweomer was.

De jongen lachte in een uitbarsting van nerveuze vrolijkheid en rende naar zijn paard terug.

Terwijl de warme middag zich voortsleepte, kwam er taal noch teken van Aderyn. Terwijl de anderen in de broch uitrustten, hielden

Cullyn en Jennantar gespannen de wacht, Cullyn bij de poort, Jennantar heen en weer lopend over de muur. Cullyn begon zich al af te vragen of ze de oude man ooit nog terug zouden zien, of dat hij misschien door de vijand gevangen was. Eindelijk, toen de zon al laag aan de hemel stond, klonk Jennantars triomfantelijk geroep.

'Daar komt hij!'

Ofschoon Cullyn zijn ogen inspande, duurde het nog verscheidene minuten voor hij het klapwiekende stipje aan de hemel zag dat de uil moest zijn. Cullyn voelde zich opnieuw misselijk worden bij het zien van de onnatuurlijke afmeting van de vogel toen die omlaag scheerde en in een bovenvenster van de broch verdween. Een paar minuten later kwam Aderyn re voorschijn, nog bezig zijn tuniek over zijn hoofd te trekken.

'Ze zijn onderweg, maar er komt ook hulp aan. Heer Rhodry en zijn krijgsbende komen uit het zuiden opzetten.'

'Wat heeft Jill gedaan?' vroeg Cullyn. 'Die twee paarden kreupel gereden?'

'Welnee. Ze is Rhodry onderweg tegengekomen.' Aderyn keek een ogenblik bezorgd. 'Er is hier iets heel vreemds aan de gang. Jennantar! Heb jij boven haviken zien vliegen?'

Een paar,' riep Jennantar naar beneden. 'O, goden! Je denkt toch niet...'

'Ja. Hier moet Loddlaen achter zitten.' Aderyn wendde zich tot Cullyn, 'De mannen die ik heb gezien waren goed bewapend, goed uitgerust, en ze droegen schilden met verschillende blazoenen.'

"Dan zijn het geen bandieten, dat is zeker. Wat is Loddlaen van plan, de getuigen van zijn moord ombrengen voor ze het gerecht kunnen bereiken?"

'Dat dacht ik eerst ook. Waar ik ben de kroongetuige tegen hem en een man die weg kan vliegen is moeilijk te vangen.' De oude man vergunde zichzelf een flauw glimlachje.

De rest van de mannen kwam de broch al uitgerend. Cullyn stelde haastig zijn armzalige strijdmacht op - twee goede zwaardvechters, hemzelf meegerekend, drie man die een gevechtstok konden hanteleren, en vijf die hooguit wisten hoe ze zo'n stok moesten vasthouden. Vanwege het puin konden er in de poort maar twee man naast elkaar vechten. Hij en Alberal zouden daar zo lang mogelijk moeten stand te houden, met Dregydd en de anderen die de gevechtstok konden hanteren, klaar om in te vallen als zij sneuvelden. Op de muur stonden de boogschutters klaar met kokers vol pijlen opzij. Aderyn ging naar boven om zich bij hen te voegen.

'Denk erom, jongens,' zei Cullyn. 'Niet de held uithangen zoals in de balladen. Gewoon vechten om stand te houden.'

Het duurde even voor Cullyn de troep van vierendertig mannen in maliënkolder in gestage draf uit het oosten zag naderen. Op ongeveer honderd meter afstand hielden ze halt en dromden om hun aanvoerder voor haastig overleg, toen draafden ze verder. Cullyn zag dat ze hun schilden losgespten en zich klaarmaakten om af te stijgen voor de beslissende aanval op de poort, maar ze zouden, zoals de meeste Eldidders, zo lang mogelijk in het zadel blijven, een gewoonte die fataal zou blijken te zijn. Op dertig meter afstand hielden ze weer halt, buiten het bereik van de speren.

Toen suisde er een pijl van de muur omlaag, en nog een en nog een. De voorste paarden steigerden, kermde in doodsangst en vielen, waarbij ze op hun berijders terechtkwamen, terwijl de pijlen bleven neersuizen, alsmaar door. De paarden achter hen bokten en schoppen in paniek; mannen tierden en vloekten. De pijlen bleven neerdalen, een geruisloze regen des doods. De krijgsbende viel uiteen in een troep mannen te voet en doodsbange paarden, en nog bleven de pijlen omlaagsuizen. De krijgsbende maakte schreeuwend en jammerend rechtsomkeert en vluchtte, met achterlating van twaalf dode mannen en nog meer dode paarden. Ver weg in het veld hergroepeerden ze zich. Toen de muilezeldrijvers in daverend gelach uit barstten, draaide Cullyn zich om en schreeuwde dat ze stil moesten zijn. 'Het is nog niet afgelopen,' zei Cullyn. 'Onze voorraad pijlen is niet onuitputtelijk, en als er maar tien van die schurken de poort bereiken, zullen jullie je verstand moeten gebruiken - als je dat tenmin

ste hebt.' Het werd weer wachten, terwijl de zon steeds verder daalde, hun vijanden redetwistten en - naar Cullyn vurig hoopte - heer

Rhodry en zijn mannen naderden. Tenslotte zag Cullyn de vijand afstijgen. Ze verdeelden zich in twee groepen die met een omtrekken-de beweging, buiten het bereik van pijlschoten, naar de dun kwamen en zich vervolgens nog eens splitsten. Jennantar mompelde iets in zijn eigen taal wat naar de toon te oordelen een gemene vloek was.

'Ze hebben iets geleerd,' merkte Albaral op.

'Zeg dat wel,' zei Cullyn. 'Het enige dat ze kunnen doen. Ons van alle kanten bestormen onder dekking van de muren.'

'We kunnen ze niet tegenhouden met maar twee boogschutters.'

Ze wisselden een verbeterd glimlach. Op dat moment vroeg Cullyn zich af hoe hij het Westvolk had kunnen haten - Albaral en hij begrepen elkaar volkomen. Het merendeel van de vijand sloop naar de achterkant van de dun. Jennantar schoof zijdelings over de muur in

hun richting, maar Calonderiel bleef op zijn post boven de poort tot de andere groep zich zijwaarts begon te verplaatsen. Binnensmonds vloekend schoof Calonderiel hun richting uit. Even was alles abnormaal stil; toen schalde er een zilveren hoorn.

In de verte, aan de andere kant van de broch, barstten strijdkreten los toen de aanval begon. Nader en nader - af en toe gekerm als een pijl doel trof - toen de rinkelende metaalgeluiden van rennende mannen in maliënkolder - de eerste vijanden hadden de muur bereikt en stormden naar de poort. Drie, vier, te veel om te tellen, dromden binnen, maar de poort was te nauw voor een drom. Het gevecht was evengoed een kwestie van duwen en sjoeren als van zwaardwerk. Cullyn pareerde meer dan hij hieuw en gebruikte zijn schild als een knuppel om de zwaarden die het raakten terug te stoten. De mannen in de achterhoede drongen onder het slaken van strijdkreten naar voren waardoor hun eigen mensen in de voorhoede zich niet staande konden houden. Cullyn en Albaral pareerden en hanteerden hun zwaarden in volmaakte samenwerking.

Pijlen daalden neer op de achterhoede van de drom en Cullyn zag hoe een pijl iemands maliënkolder openreet en de man doorstak als ren kip aan het spit. Vloekend en tierend maakte een deel van de troep zich los en rende langs de muren terug. De rest drong naar voren. Cullyn kon er eindelijk een doden door zijn arm dicht tegen zijn zij te houden en meer te steken dan te houwen. Toen het lijk viel, gooide het een andere man omver en de menigte trok zich in grote verwarring terug. Boven het geschreeuw uit hoorde Cullyn een zilveren hoorn schallen.

'Rode leeuwen!' nep Calonderiel.

'Cannobaen!' brulde Dregydd.

Ingesloten tussen heer Rhodry's aanval en de dun viel de vijandelijke troep in gierende paniek uit elkaar. Eén stommeling drong blindelings naar voren. Cullyn zag Albaral wankelen en draaide zich naar hem om. Dregydd sprong met een luide kreet naar voren. Uit zijn ooghoek zag Cullyn vaag een gevechtstok neerkomen en een hoofd knakken toen er een vijand viel. Een andere deed een uitval maar Albaral, maar werd door een pijl in zijn rug getroffen. Met een snelle steek en een houw doodde Cullyn de laatste. Hij gooide zijn schild neer en greep Albaral beet toen die overeind probeerde te krabbelen. Albaral zakte

als een lappenpop op Cullyns schouder en hij bloedde uit zijn neus en zijn mond. De kattenogen, die niet langer raar leken, zochten de zijne. 'Ik heb altijd geweten dat deze dun mijn dood zou worden,' zei Albaral. 'Ik had alleen nooit gedacht dat ik hem nog eens zou verdigden.'

Toen hij hoestte borrelde er bloed omhoog en klonterde op zijn mond. Wankelend onder zijn gewicht probeerde Cullyn hem neer te leggen, maar Albaral was dood voor ze de grond bereikten, zijn mond verstart in een bebloede glimlach om zijn eigen grapje.

'O, verdomme,' zei Cullyn.

Om hem heen klonk het gejuich van de muilezeldrijvers. Cullyn sloot Albarals ogen en kruiste zijn armen voor zijn borst, toen kwam hij overeind en stond oog in oog met Rhodry. Heel even keken ze elkaar alleen maar aan. Cullyn wist zeker dat hij hem kende; hoe ongerijmd het ook was, hij was nog nooit in zijn leven ergens zo zeker van geweest; hij wist dat hij deze jonge edelman kende als een broer. Toen verdween het gevoel als dweomer. Rhodry legde een deelnemende hand op zijn schouder.

'Een vriend verloren?' vroeg hij.

'Ja. Nou ja, zulke dingen gebeuren.'

'Inderdaad, zilverdolk.'

Cullyn knikte en slaakte een lange zucht, verwonderd over het feit dat het waar was: Albaral was daar in dat gevecht een vriend geworden. Jennantar barstte in een weeklacht uit en wierp zich naast het lijk neer, maar Calonderiel zette zijn handen in zijn zij, zijn hele lichaam zo strak als een gespannen boog.

'Weer een,' fluisterde hij. 'Afgemaakt door die smerige Rond-oren.' Hij keek op en brulde een enkel woord in zijn eigen taal, maar de betekenis was een ieder duidelijk: wraak. Cullyn en Rhodry keken elkaar aan, toen liepen ze weg om het Westvolk te laten treuren. Zo dra ze buiten gehoorafstand waren, wendde de edelman zich verbaasd tot Cullyn.

'Westvolk? Hoe zijn die Westvolkers hierin terechtgekomen?'

'Dat is een verdraaid raar verhaal, heer. Die mannen waren trouwens geen bandieten. Wat zou u zeggen als ik u vertelde dat raadsheer Loddlaen van Dun Bruddlyn hier achter zit?'

Rhodry leek er iets tegenin te willen brengen; toen keek hij naar de grond en zag het gedeukte schild van een van de vijanden - een groen schild met een bruine balk.

'Bij de harige ballen van de duivel! Dat is inderdaad Corbyns bla-
zoen. Zoek je een plaats als huurling, zilverdolk? Me dunkt dat je de
eerste slag van een echte oorlog al hebt aangevoerd.'

Lovyan vroeg zich geërgerd af wanneer Rhodry en zijn krijgsbende
terug zouden komen toen Amyr met Rhodry's boodschap arriveer-
de. Ofschoon ze niets tegen Amyr zei, baarde het nieuws haar ern-
stige zorgen. Ze wist dat er in westelijk Eldidd geen bandieten wa-
ren om de eenvoudige reden dat er te weinig handelskaravanen
kwamen om hun voldoende op te leveren. Aan het avondmaal zaten
zij en haar twee dienaressen, Dannyan en Medylla, aan tafel in de
zaal waar een griezelige stilte heerste nu de krijgsbende er niet was.
Lovyan at met lange tanden en kwam tot de slotsom dat ze helemaal
geen trek had.

'U bent erg ongerust, vrouwe,' zei Medylla.

'Ja. Het was dom van Rhodry om zomaar ergens heen te gaan.'

Ze knikten bevestigend. De tengere, donkere Dannyan en de blonde,
alledaagse Medylla waren allebei achter in de dertig. Ze waren eer-
der adellijke vriendinnen dan bedienden, die twintig jaar geleden lie-
ver bij Lovyan in dienst waren gekomen dan te trouwen met de niet
bij hen passende mannen die hun vaders voor hen hadden uitgezocht.

Het waren pientere vrouwen die vaak als Lovyans raadsvrouwen fun-
geerden omdat ze wist dat ze, hoeveel intriges er ook aan een groot
hof woedden, altijd op hun absolute eerlijkheid kon rekenen.

'Ik merk dat ik vanavond Tingyr mis. Dat gebeurt maar zelden, maar
als echtgenoot had hij zijn goede kanten.'

'Hij had verstand van oorlogszaken, dat is een feit,' zei Dannyan.

'En, Dan, denk jij dat die zogenaamde bandieten echte bandieten wa-
ren?'

'Nee. Ik vroeg me af of we Sligyn bericht moeten sturen.'

Dat is een goed idee. We kunnen een van de staljongens sturen. Die
jongen die daarnet terugkwam moet doodmoe zijn.'

Lovyan wilde juist Caradoc roepen, toen ze rumoer op het binnen-
plein hoorde - mannen die te paard binnenkwamen en bedienden die
iets riepen terwijl ze hen tegemoet renden. Met het vage idee dat het

misschien Rhodry zou zijn, kwam Lovyan uit haar stoel, maar het was Sligyn die de grote zaal binnenkwam, op de voet gevolgd door Nevyn,

'Nee maar,' zei Lovyan. 'Heer, ik wilde u juist een boodschap sturen.'

'Dat geloof ik graag, uwe genade.' Sligyn boog zijn knie met een snelle beweging die voor knielen moest doorgaan. 'Onze goede kruidenkenner kwam me vertellen dat Rhodry er als een dolleman vandoor is gegaan om een stel bandieten te verdrijven. Bandieten? Laat me niet lachen!'

'Ik zag ze toevallig langskomen, uwe genade,' zei Nevyn, 'toen ik in het veld valeriaan aan het zoeken was.'

'Voor mijn part zocht je koeiedrek,' snoof Sligyn. 'Waar het om gaat is dat je zo verstandig was om meteen naar me toe te komen. En behalve wat Nevyn me kwam vertellen heb ik nog meer zorgelijk nieuws, uwe genade.'

Lovyan merkte dat er mannen de zaal binnengekomen waren - twintig, dertig, bijna veertig, het grootste deel van Sligyns krijgsbende.

'Dannyan, laat een bediende bier voor die mannen gaan halen,' zei Lovyan. 'Nevyn, kom een beker mede met ons drinken. Die heb je wel verdiend.'

Toen ze gezeten waren deed Sligyn zijn relaas. Nog geen twintig minuten nadat Nevyn had verteld wat hij had gezien, was er een boodschapper gekomen van heer Edar, wiens gebied in het noorden dicht bij dat van Corbyn lag, met het bericht dat Corbyn en zijn bondgenoten hun legers op de been hadden gebracht. Edar zelf stuurde zijn vrouw en kinderen voor alle veiligheid naar haar broer in het oosten, en hij en zijn krijgsbende zouden zich in Cannobaen bij heer Sligyn voegen.

'Hij kan over twee dagen hier zijn. De boodschapper had naar u moeten doorrijden, maar ik ben het bericht zelf maar komen brengen. Ik ben bovendien zo vrij geweest om het naar de rest van uw getrouwe leenmannen te zenden. We hadden geen tijd te verliezen, vond ik.'

'Dank u,' zei Lovyan. 'Ik vrees dat ik op het moment toch niemand heb om boodschappen over te brengen.'

'Dat heeft Nevyn me verteld, en dat is niet best, hè? Stel dat er een strijdmacht voor uw poort was komen opdagen. Hoe lang zouden uw bedienden dan in staat zijn geweest Dun Cannobaen te houden?'

'In elk geval tot u ons was komen ontzetten, heer, maar ik ben blij dat die grootspraak niet op de proef wordt gesteld.'

'Precies.' Sligyn nipte peinzend aan zijn mede. 'Tja, de rest van uw bondgenoten zal hier morgen wel aankomen. Ik heb hun gezegd zo

nodig 's nachts door te rijden. We zullen een sterke verdedigingseenheid bij u achterlaten voor we vertrekken.'

'Gaaf u naar het noorden, achter Corbyn aan?'

'Naar het westen, vrouwe, Rhodry is ergens in de wildernis met wat? Vijftig mannen en de paar armzalige beschermers van die handelskaravaan. Corbyn heeft minstens tweehonderd man opgetrommeld, en ik wil wedden dat hij nu al op weg is naar het westen.'

Lovyan beet op haar lip om een kreet te onderdrukken.

'Maakt u zich niet onnodig bezorgd, uwe genade,' viel Nevyn in. 'Ik heb u straks nog een paar belangwekkende dingen te vertellen.'

'Meer,' zei Aderyn, 'ik weet dat u geen reden hebt om me te geloven, maar ik zweer u dat ik de waarheid zeg.'

Rhodry had zin om de man bij de schouders te grijpen en hem door elkaar te rammelen. Hij zat nu al een uur naar zoveel dweomerpraat te luisteren dat hij het gevoel kreeg dat die vreemde woorden en nog vreemdere verhalen water waren waar hij letterlijk in verdronk. Hij wendde zich tot Cullyn, die naast hem bij het kampvuur op het binnenplein zat. In het flakkerende licht van het vuur leek het onbewogen gezicht van de zilverdolk ondoorgrondelijk.

'Ik zou hem maar geloven, heer,' zei Cullyn. 'Heeft hij ons niet verteld van die hinderlaag? En heeft hij ons bovendien niet verteld dat u onderweg was?'

Dat is waar. Nou, goed, Aderyn, als jij zegt dat Sligyn met een leger komt, zullen we hier op hem blijven wachten.'

'Dank u, heer. Als ik een voorstel mag doen, misschien wilt u morgen een paar van uw mensen wat bomen laten omhakken om dat gat in de muur te barricaderen. Dregydd heeft nog bijlen over van zijn handel.'

Prima idee,' zei Rhodry. 'Bij de harige kont van de duivel, wat voel ik me een stommeling!'

Dat bent u niet,' zei Aderyn kortaf. 'De val was gewiekt voor u opgezet en u kon onmogelijk weten

dat Loddlaen dweomer gebruikte om u op

bepaalde gedachten te brengen. Het is alleen

Loddlaen niets over Nevyn kon weten.'

Rhodry huiverde.

'Maar er is een ding dat ik niet begrijp,' vervolgde Aderyn. 'Waarom heeft Corbyn er niet zijn hele leger op uitgestuurd om u hier op te wachten?'

'Nogal logisch,' viel Cullyn in. 'Als hij met zijn hele strijdmacht naar het westen was getrokken, zou elke edelman in het noorden hem hebben gezien, en dan zouden ze zelf hun troepen hebben verzameld en

hem achterna zijn gegaan. Maar hij en zijn bondgenoten konden ongetwijfeld wel telkens een paar man tegelijk laten wegglijpen en er dan met de rest achteraan komen. Als dat wormstekige plan had gewerkt, zou hij een voorsprong van een hele dag op Rhodry's bondgenoten hebben gehad. O, en ze zouden ons vast en zeker onderweg overvallen hebben.'

'Nu overvallen ze ons hier misschien,' zei Rhodry. 'Aderyn, weet jij hoe dicht Corbyn ons al genaderd is?'

'Nee, maar als u me wilt excuseren, zal ik op onderzoek uitgaan.' Hen tijdje zaten Rhodry en Cullyn in kameraadschappelijk zwijgen naar de dansende vlammen te kijken. Overal om hen heen lagen de mannen in hun dekens gerold te slapen. Ook al was Cullyn dan een van zijn eer beroofde zilverdolk, Rhodry vond zijn aanwezigheid geruststellend. Dit was eindelijk een man die hij kon begrijpen.

'Het is toch wel vreemd. Ik had natuurlijk van je roem gehoord, en ik had je altijd al willen ontmoeten, maar ik had gedacht dat het onder betere omstandigheden zou zijn.'

'Och, ik weet het niet, heer. Ik zou geen beter tijdstip weten waarop ik u had kunnen ontmoeten.'

Rhodry lachte.

'Dat is waar, zeg, als die karavaan me geen boodschap had gestuurd, had Loddlaen waarschijnlijk een van zijn mensen gestuurd, die zich voor escorte of zoiets zou hebben uitgegeven. Die moeite hebben jullie hem bespaard door je zoon te sturen.'

'Mijn zoon?' Cullyn grijsde breed. 'Nee, heer, Jill is mijn dochter.'

'Alle goden! Dan heb ik de hele dag naast haar gereden en geen moment gedacht dat ze een meisje was.'

Een tijdje later kwam Jill bij haar vader zitten. Ze had kennelijk haar haar en haar gezicht in de rivier gewassen, want het vuil was verdwenen en had een gezicht onthuld dat niet alleen zeer vrouwelijk, maar ook mooi was. Of althans mooi zou zijn, als ze niet die paars blauwe plek op haar wang had gehad.

'Hoe kom je aan die blauwe plek?' vroeg Cullyn.

'Die heb jij me vanmorgen bezorgd.'

Cullyn kromp ineen.

'Dat is waar ook. Neem me niet kwalijk, schat. Ik was helemaal over mijn toeren door de gedachte dat ze je zouden ombrengen.'

Jill keek Cullyn aan met een glimlach die haar verfijnde, stralende schoonheid net zo deed uitkomen als die van menige dame aan het hof. Het maakte Rhodry moedeloos. Het was niet eerlijk van de goden om een meisje als dit een vader te geven die de beste zwaardvechter van het hele koninkrijk Deverry was.

De hele morgen verzamelden de getrouwen van de tieryn zich in Dun Cannobaen. Op bevel van Sligyn hadden ze vlug doorgereden en hun voorraadwagens in hun eigen trage tempo laten nakomen onder de hoede van de burger-lansiers die de steden hun in tijd van oorlog ter beschikking moesten stellen. Nevyn zat wat achteraf in de grote zaal en keek naar Lovyan die eerst heer Oledd begroette, toen Peredyr, daarna Daumyr en tenslotte Manydd, de hoofdman van de krijgsbende die in Dun Gwerbyn gestationeerd was. Tenslotte waren er meer dan tweehonderd man in de grote zaal samengepakt. Lovyan hield zich kranig en begroette elke aanvoerder bedaard. De enige emotie die ze zichzelf toestond was af en toe een woedeuitbarsting aan het adres van de rebel Corbyn, zoals een tieryn paste. Tegen elven stond Sligyn op en verklaarde dat ze genoeg mannen hadden om op weg te gaan,

'De mensen van verder weg zullen morgen hier zijn,¹ verkondigde hij in het algemeen. Maar wij kunnen niet langer wachten, nietwaar?' Toen de edelen met hem instemden, zag Nevyn een gespannen uitdrukking op de gezichten. Hoeveel van die vazallen zouden inderdaad komen, en hoeveel zouden er naar de rebellen overlopen? Alleen het eindappel kon die vraag beantwoorden. Lovyan benoemde Sligyn tot cadvidoc tot het leger Rhodry bereikt zou hebben, en toen begonnen de edelen en krijgsbenden onder het geroezemoes van stemmen en het gerinkel van maliënkolders de zaal uit te stromen. In de drukte haastte Nevyn zich naar Lovyan. Ze nam hem mee naar de haard voor een gesprekje onder vier ogen.

'Leeft Rhodry nog?'

'Ja. Aderyn heeft nog geen uur geleden contact met me gezocht. Er zijn tot nu toe geen tekenen van onrust. Nu zijn leger eraan komt, wil Corbyn zich waarschijnlijk op veiliger grondgebied terugtrekken. Loddlaen zal zijn heer dat wel adviseren.'

Lovyan had al zoveel jaar over dweomer horen praten, dat ze het nieuws kalm opnam. Maar Nevyn zelf maakte zich ernstig zorgen over de mate van slechtheid waartoe Loddlaen zich verlaagd had.

'Wat wilt u dat ik doe? Bij u blijven of met het leger meegaan?'

'Meegaan, natuurlijk, en niet alleen vanwege mijn gevoelens. Ik moest steeds aan de woorden denken die je de eerste keer dat we elkaar ontmoetten, toen Rhodry die zware longontsteking had, tegen me zei. Rhodry's Wyrd is Eldidd's Wyrd, zei je toen.' Lovyan zweeg even en keek de bewapende mannen die met zware passen de zaal uitgingen na. 'Ik hou zelfs nog meer van Eldidd dan van mijn zoon. Behoed hem omwille van haar.'

Hoewel het leger niet veel meenam, liepen er in de achterhoede toch

een paar pakpaarden met proviand om de dagen tot de voorraadwagens zouden komen, te overbruggen. Omdat Nevyn volgens de meesten alleen maar een kruidendokter was en anders niets, reed hij ook in de achterhoede, met zijn pakezel achter zich aan. Sligyn, die aan het hoofd reed, hield een flink tempo aan, afwisselend galopperend en dravend. Vanwege hun late start zouden ze Rhodry nooit voor de avond kunnen bereiken, maar Sligyn was van plan in elk geval de volgende morgen bij hem te zijn. Nevyn had zijn eigen redenen om blij te zijn dat ze flink doorreden. Aderyn had hem natuurlijk verteld wie er in de vervallen dun wachtte. Heel gauw nu, morgenochtend, zou hij eindelijk zijn Brangwen terugzien.

'Ik wou dat we hem konden cremeren,' zei Jennantar met zachte, toonloze stem. Maar we hebben geen hout en geen gewijde olie.' 'Een grafis ook goed,' zei Calonderiel. 'Hij is dood, vriend. Het kan hem geen bliksem meer schelen wat we met zijn lichaam doen.' Jennantar knikte triest en ging voort met het delven van Albarals graf. Jill sloeg hem gade terwijl de twee Westvolkers zich in de warme zon in het zweet werkten en de smalle greppel steeds dieper werd. De avond tevoren was Jennantar zo over zijn toeren geweest van verdriet, dat Aderyn hem een sterke slaapdrank had gegeven. Nu leek hij alleen nog wat licht in het hoofd en een beetje misselijk, als iemand die de avond tevoren te veel mede had gedronken. Eindelijk waren ze klaar; ze gooiden de spaden opzij, namen Aderyns in een deken gewikkelde lijk op en legden het in het graf. Een ogenblik stonden ze met zijn drieën in eerbiedig zwijgen voor de dode. Toen wierp Jennantar zijn hoofd achterover en jammerde van woede. Voor Jill of Calonderiel het hem konden beletten, trok hij zijn mes en maakte een snee in zijn onderarm.

'Wraak!' brulde hij. ik zal mijn bloed geven om dit te wreken.' Jennantar hield zijn arm boven het graf en liet het bloed op de deken druppelen.'

'Ik ben getuige van je belofte,' zei Calonderiel zacht. Jennantar knikte en liet het bloed vloeien. Opeens zag Jill, dat dacht ze althans, Albarals schim, een lichtblauwe flakkerende gedaante, iets dat nauwelijks zichtbaar was in het zonlicht. Ze was bang dat ze zou stikken, bang dat ze haar verstand verloor. Jennantar jammerde een woordeloze kreet, toen rende hij blindelings weg en knalde tegen een bosje lage bomen een eind stroomafwaarts. De schim, zo die er ooit was geweest, was verdwenen.

'We kunnen hem het beste alleen laten met zijn verdriet,' zei Calonderiel. 'Ik gooi dat graf wel dicht.'

'Ik zal je helpen.' Jill was blij een schop te kunnen nemen; ze wilde vergeten wat ze daarnet had gezien.

Toen ze klaar waren gingen ze naar de dun terug en vonden een open plek bij de achtermuur, waar Calonderiel de pijlen die hij op het slagveld had gebruikt, weer recht kon trekken. Het Westvolk had daar enspeciaal werktuig voor, het schouderblad van een hert waarin een gat was geboord met de exacte diameter van een pijl.

We hebben niet veel pijlen meegebracht,' zei hij. 'Ik had nooit gedacht dat we in een oorlog terecht zouden komen. Zijn er in dit deel van de wereld goede pijlmakers?'

'Ik zou het niet weten. Ik heb nog nooit met pijl en boog geschoten.'

Calonderiel keek fronsend naar de gebogen punt van de pijl die hij vast had. Zijn ogen waren diep paars, donker en glanzend als Bardek fluweel.

'Ik kan ze net zo goed afsnijden. Verdorie - mijn goeie mes zit nog in mijn bagage.'

'Gebruik deze maar.' Jill trok haar zilveren dolk. 'Een scherper mes zul je niet vinden.'

Hij floot binnensmonds en nam de dolk van haar aan. Toen hij zijn vinger over de platte kant van het lemmet liet gaan, glansde het wapen met een gloed die zelfs in het daglicht zichtbaar was.

'Dwarvenzilver!' zei hij. 'Dat zie je niet veel, hè? Waar heb je die dolk eigenlijk gekocht?'

Bij een smid genaamd Otho aan de grens van Deveryr.'

En die Otho was een klein ventje.' Hij zond haar een ironisch glimlachje. 'Maar breed voor zijn geringe lengte.'

'Ja. Vertel me niet dat je hem kent!'

'Hem niet, maar zijn volk wel.'

Jill was nog steeds te verbaasd over het gedrag van haar dolk om nieuwsgierig te zijn naar Otho's clan. Ze nam de dolk op, draaide hem alle kanten heen om het licht erop te zien spelen. In haar hand schitterde het veel minder fel.'

'Ik heb hem nog nooit zo zien glanzen.'

Dat komt door mij. Otho's volk moet niets van mij en mijn volk hebben. Ze willen altijd weten of er iemand van ons in de buurt is omdat ze denken dat we een troep dieven zijn.'

Jill keek met een ruk op.

Elcyion Lacar,' mompelde ze.

'Noem ons zoals je wil,' zei hij lachend. 'Maar die naam hebben ze ons al vaker gegeven, dat is waar.'

Een voor een, als regendruppels die in een stille vijver vallen, doken er wezens van het Natuurvolk naast hem op, een blauwe bosgeest,

twee wrattige aardmannetjes, de troebele glinstering van lucht die een sylfe betekende, alsof ze honden waren die aan de baas zijn voeten kwamen liggen.

'En wat is dan de ware naam van je volk?'

'O, dat is iets dat ik je nooit zal vertellen. Het recht om die naam te horen moet je verdienen, en van jullie volk is Aderyn de enige die dat tot nu toe heeft verdiend,' zei Calonderiel met een glimlach die zijn woorden een belediging ontnam. 'Maar ik heb wel een paar van de verhalen gehoord die jullie volk over ons vertelt. We zijn geen die ven, we zijn evenmin duivels uit de hel en we staan ook niet dichterbij de goden dan jullie, maar we zijn gewoon vlees en bloed net als jullie. De oude Aderyn heeft me verteld dat onze goden ons van het Natuurvolk hebben afgeleid, zoals jullie goden jullie van dieren hebben afgeleid, en zo zijn we dus met elkaar op aarde, ten goede often kwade.'

'Maar onze priesters zeggen dat de goden ons uit aarde en water hebben gemaakt.'

'De dweomer weet heel wat meer dan de priesters, onthoud dat goed. Mag ik die dolk nog even lenen? Ik heb nog een verrekke hoop werk te doen.'

Jill gaf hem de dolk weer. Ze zat lange tijd te kijken hoe hij als vuur in zijn handen gloeide, terwijl ze nadacht over de vreemde dingen die hij haar had verteld.

Tegen de middag zag Jill een grote zilvergrijze uil boven de broch cirkelen en naar binnen gaan, een aanblik die haar deed huiveren. Ze rende er achteraan en trof Cullyn en Rhodry die onderaan de trap stonden te praten. Een paar minuten later kwam Aderyn naar beneden, met zijn armen zwaaiend en met zijn schouders rollend, als iemand die net een heel eind heeft gezwommen in een ruwe zee.

'Ik heb ze gevonden, heer. Ze hebben ongeveer dertig kilometer naar het noordoosten hun kamp opgeslagen.'

'Mooi zo,' zei Rhodry. 'Dan moesten we nu Sligyn maar tegemoet rijden.'

'Dat lijkt me niet verstandig, heer,' zei Cullyn. 'Ze zullen de dun waar schijnlijk niet belegeren als hun een leger achterop komt, maar ze zouden wel eens een vertwijfelde poging kunnen doen om u in handen te krijgen als u buiten rondreed.'

'En hoe kunnen ze weten of we... o, bij alle goden en hun vrouwen, wat ben ik toch een uilskuiken. Natuurlijk zullen ze dat weten.'

'Weet je, zilverdolk,' vervolgde Aderyn, 'ik zou het erg op prijs stellen als jij dicht bij heer Rhodry bleef als het tot een gevecht komt. Als de rebellen willen slagen, zullen ze hem moeten doden voor ze

zoveel hebben aangericht dat gwerbret Rhys gedwongen is om in te grijpen. Daarom doen ze natuurlijk ook geen poging om Sligyns leger aan te vallen. Ze mogen niet riskeren de edelen te doden als ze Rhodry niet als eventuele buit hebben.'

'Precies,' zei Cullyn. 'En jij hebt notabene tegen me gezegd dat je geen verstand van oorlog voeren hebt. Me dunkt dat je toen wel erg bescheiden was.'

'O, ik herhaal alleen wat Nevyn tegen me heeft gezegd.'

Rhodryen Cullyn knikten bedachtzaam bij die zinloze opmerking.

'Aderyn, dat begrijp ik niet,' kwam Jill nu. 'Zeg je dat niemand het je heeft verteld?'

'O!' De oude man grinnikte binnensmonds. 'Neem me niet kwalijk, kind. Ik heb een vriend die Nevyn heet. Zijn vader heeft hem zo genoemd bij wijze van wrange grap, als ik me goed herinner.'

Omdat haar gedachten nog steeds bij Otho, de smid, waren, herinnerde Jill zich opeens zijn raadsel dat iemand haar op een goede dag zou vertellen welk vak ze moest gaan beoefenen. Als hij een vriend van Aderyn was, moest deze 'niemand' ook een magiër zijn. Terwijl de mannen verder over de komende oorlog praatten, glipte Jill weg en rende de dun uit. Bij de rivier die erachter stroomde ging ze zitten en keek naar het water dat flonkerde van wezens van het Natuurvolk, die zich als golven verhieven om haar te groeten. Even werd haar de adem benomen. De dweomer leek als een valk uit de hemel omlaag te duiken en haar in zijn klauwen mee te voeren.

Naarmate de warme zomermiddag voortkroop begon het wachten op ieders zenuwen te werken. Met niets anders te drinken dan rivierwater en niets anders te eten dan de schrale oudbakken kost uit Dregyddds voorraad, werd de krijgsbende steeds chagrijniger en slopen de koopman en zijn ezelrijvers stom van angst rond. Overal waar Rhodry kwam hoorde hij de mannen over dweomer praten, en hij kon hun angsten niet langer luchtig wegwuiven. Tenslotte ging hij naar de poort, die inmiddels gebarricadeerd was met dikke boomstammen. Cullyn stond er met gevouwen armen op de barricade gekund naar de raven te kijken die boven de dode paarden in de wei cirkelden. Rhodry ging naast hem staan.

Een geluk dat Dregydd spaden bij zich had. Vijanden of niet, ik zou het vreselijk hebben gevonden die mannen daar boven aarde te laten liggen.'

Dat strekt u tot eer, heer.'

'Ach, het is niet meer dan mijn plicht. Ik heb eens nagedacht over wat Aderyn je gevraagd heeft, dat je tijdens de gevechten vlak bij me moet blijven, bedoel ik. Ze zullen hoe dan ook proberen me te om-

singelen, en ik zou nooit iemand vragen zichzelf in dat soort gevaar te brengen. Rij maar waar je wil op het slagveld.'

'Dan rij ik naast u.'

Toen Rhodry zich omdraaide om hem aan te kijken, glimlachte Cullyn hem ontspannen toe.

'Mijn Wyrd komt zoals hij komt,' zei Cullyn. 'Mijn hart krimpt ineen bij de gedachte dat een fatsoenlijk man als u voor een handvol kleingeld gedood zou worden. Wat zijn deze edelen, zilverdolken?'

'Nou, in elk geval bedankt. Echt, hartelijk bedankt. Ik voel me vereerd dat een man als jij zo'n hoge dunk van me heeft.'

'Een man als ik, heer?' Cullyn beroerde de handgreep van zijn zilveren dolk, alsof hij Rhodry aan zijn schande wilde herinneren.

'O, verdorie, wat kan mij het schelen wat je twintig jaar geleden of weer ik wanneer hebt gedaan? Je hebt meer zware gevechten meegeemaakt dan waar een edelman zoals ik ooit van zal horen.'

'Ja, misschien wel, heer, maar ik...'

Achter hen, op het binnenplein, barstte een tumult los, ze hoorden gejouw en gevloek en schimpscheuten van de krijgsbende. En boven dat alles uit klonk, als de schreeuw van een raaf, Jills stem, schril van woede.

'O, goden!' Cullyn maakte rechtsomkeert en rende weg.

Rhodry volgde hem op de voet. Toen ze om de hoek van de broch kwamen, zagen ze de halve krijgsbende om Jill heen staan, die hun gemene beledigingen net zo snel beantwoordde als zij ze tegen haar riepen. Caenrydd kwam van de andere kant aanrennen en baande zich met de ellebogen een weg door de menigte, waarbij hij zijn manen zonder aanzien des persoons wegtrok en wegsloeg, als een jager die de honden bij de prooi wegslaat.

'Wat is er hier aan de hand, stelletje lummels?' briepte Caenrydd. 'Als jullie dat meidje wat gedaan hebben, zal je de zweep op je rug voelen.'

'Dat is het helemaal niet!' Jill beefde van woede. 'Ze zeggen dat ik niet het recht heb om dit zwaard te dragen. Laat een van die rotkerels het maar eens proberen af te pakken.'

Toen de krijgsbende naar voren drong, baande Rhodry zich een weg door de menigte, die bij het zien van hem uiteenweek.

'Mijn verontschuldigungen, lieve jongedame.' Rhodry maakte een buiging voor haar.

'Ik zit echt niet op verontschuldigungen te wachten!' snauwde Jill, duur bij nader inzien toch maar een 'heer' aan toevoegde. 'Wat ik daar net zei, dat meende ik. Laat een van hen maar eens proberen het me af te pakken. Dat is een uitdaging. Kom op, rotzakken, ik durf elk

van jullie met mijn blote handen aan - als jullie het lef hebben om het tegen me op te nemen.'

Rhodry was met stomheid geslagen. Toen hij zich naar Cullyn om-draaide, was de zilverdolk net zo onbewogen als altijd.

'Ach, heer. ik heb met de jaren geleerd dat ik Jill dit soort dingen het beste op haar eigen manier kan laten regelen.'

'Wat?' riepen Rhodry en Caenrydd in koor. 'Ze zullen haar in elkaar slaan.'

'Als ik dat dacht,' zei Cullyn bedaard, 'stond ik nu al met mijn zwaard te zwaaien. Ik heb dit soort gevechten al wel honderd keer gezien, heer, en ik wil wedden dat Jill met gemak wint.'

'Akkoord,' zei Rhodry. 'Twee zilverstukken tegen één als je dochter wint.'

Onthutst zijn hoofd schuddend organiseerde Caenrydd een eerlijk ge-vecht tussen Jill en Praedd, een zware, gespierde man, de beste vuist-vechter van de krijgsbende. Praedd gaf, grinnikend om het gemak-kelijke gevecht dat hij in het vooruitzicht had, zijn zwaardkoppel aan

Caenrydd. Inmiddels verdrongen alle mannen in het fort zich rond het strijdperk. Rhodry zag Aderyn, die vol afgrijzen toekeek, en de twee Westvolkers die met elke man die dat wilde weddenschappen afsloten op Jill.

'Goed dan,' zei Caenrydd, ruim baan makend. 'Beginnen.'

Jill en Praedd begonnen om elkaar heen te draaien, de handen gehe-ven, klaar voor de strijd. Praedd viel aan, haalde zelfverzekerd uit, maar Jill sprong al van opzij op hem af. Ze greep zijn uitschietende pols, viel op een knie, en plotseling, als door dweomer, vloog de twee-honderd pond zware Praedd door de lucht en belandde kreunend tus-sen het onkruid. Nog steeds dapper krabbelde hij overeind, maar nu kwam hij voorzichtiger opzetten. Ze maakten schijnbewegingen, ont-weken elkaar; Praedd viel laag bij de grond, van opzij aan. Jill sprong loodrecht omhoog, schopte hem in zijn maag, en kwam, als een dan-seres, met een draaibeweging neer. Praedd sloeg dubbel, naar adem happend, en kwam moeizaam weer rechtop. Jill wipte op hem af en gaf hem een korte, gerichte dreun op zijn kin. Praedd sloot met een zucht zijn ogen en viel voorover op de grond.

De Westvolkers slaakten triomfkreten en Cullyn lachte zacht, maar de krijgsbende had geen praats meer. Ze staarden Jill ongelovig aan en keken steels en beschaamd naar Rhodry. Jill zette haar handen in haar zij en wierp hen woedende blikken toe.

'Nog iemand?'

Het is genoeg!' riep Cullyn. 'Je hebt jezelf waargemaakt, en ik moet met ze uitrijden.'

'Zo is het,' zei Rhodry, die nu ook naar voren kwam. 'Vooruit, mannen, gooi een puts water over jullie slapende maat daar. En wat mij betreft hoeft niemand zich te schamen - ik heb zelf zojuist ook een lieve duit verloren.'

Toch voelden ze zich blijkbaar door een meisje voor schut gezet, want ze gingen er haastig vandoor en bleven alleen even staan om Praedd op te rapen en weg te dragen, op de voet gevolgd door de Westvolkers, die hun winst wilden opstrijken. Rhodry maakte een buiging voor Jill.

'Waar heb jij zo leren vechten?'

'Va heeft het me zo'n beetje geleerd, en de rest heb ik zelf uitgeknoebeld.'

Jill veegde met haar mouw het zweet van haar gezicht, net als een man, maar toch sloeg Rhodry's hart een slag over. Hij had nooit een meisje zoals zij gezien en wat was ze mooi en lief. Toen merkte hij dat Cullynn hem met barse vaderlijke achterdocht gadesloeg.

'Ik ga even dat geld voor je uit mijn zadeltassen halen. En het lijkt me beter dat je die feeks van je een tijdje uit de buurt van de krijgsbende houdt.'

'Komt in orde, heer. Maakt u zich maar geen zorgen.'

Terwijl Rhodry zich weghaastte, verwenste hij zichzelf omdat hij zo'n stommeling was. Hij wist dat hij dat burgermeisje met die gevaarlijke vader voorgoed uit zijn hoofd moest zetten, maar hij wist ook dat hij, om de een of andere bizarre reden, weer bezig was verliefd te worden.

Het leger van heer Sligyn kampeerde die nacht aan de oevers van de rivier die hen naar Rhodry zou voeren. De mannen zaten in groepjes bij elkaar, hun kampvuren leken bloemen van licht op het donkere veld. Toen Nevyn door het kamp liep, kwam hij een man tegen die hij kende, Sandyr, een krijger van heer Sligyn. Een jaar geleden had Nevyn een rotte kies van hem getrokken en de ontsteking genezen, en daar was Sandyr hem kennelijk nog steeds dankbaar voor.

'Daar hebben we Nevyn! Hier, kom bij ons vuur zitten, goede man. Dit zijn Arcadd en Yvyr. Mannen, dit is de beste kruidendokter die het land ooit heeft gekend.'

Sandyr's beide maten begroetten Nevyn met glimlachjes en hoofdknikjes.

'Ik was verdomd blij dat ik je in de stoet zag,' zei Sandyr. 'Ik heb jou heel war liever mee dan de chirurgijn van heer Sligyn.'

'O, maar die is ook goed. Hij heeft alleen niet zoveel verstand van kiezen als ik.'

'kan zijn." Sandyr wreef over zijn kaak bij de herinnering aan het vroegere abces. 'Maar laten we hopen dat niemand je na het gevecht nodig heeft.'

'Zeg eens,' zei Arcadd met een scheefglimlachje. 'Je hebt zeker geen kruiden om iemand tegen dweomer te beschermen.'

Het drietal lachte benauwd.

'Nee, dat soort kruiden bestaat niet,' zei Nevyn. 'Jullie hechten zeker geloof aan de geruchten die de ronde doen.'

Doet niet elke man in het leger dat?' vervolgde Sandyr. 'En het zijn niet zomaar wilde geruchten. Een paar van ons zijn wel eens naar Corbyns dun geweest om boodschappen over te brengen en zo. Ik heb met mannen gepraat die Loddlaen allerlei dingen hebben zien doen.' Dingen zien doen?'

Dit heb ik zelfgezien,' viel Yvyr in, en zijn breed gezicht werd bleek. Dat was van het voorjaar, toen onze heer probeerde heer Corbyn die opstand uit het hoofd te praten. Heer Sligyn stuurde me met boodschappen naar Bruddlyn. En Corbyn behandelde me heel goed, ik mocht 's avonds samen met zijn mannen eten. Nou, in de erehaard lagen hele dikke, nieuwe houtblokken, en Loddlaen kwam met Corbyn naar beneden. Ik zweer het, goede man, ik zag Loddlaen met zijn vingers knippen, zo, en de vlammen sprongen overal uit die houtblokken, en het waren dikke blokken, geen aanmaakhout of zo.'

Entoen moest ook een van heer Oleds mannen naar Bruddlyn,' nam nu Sandyr het woord. 'Hij komt binnen en Corbyn zegt, ja,

Loddlaen had me verteld dat je zou komen. De mannen van zijn krijgsbende zweren dat hij alles weet wat er kilometers en kilometers m de omtrek gebeurt.'

Je gaat je afvragen wat hij dan nog meer kan,' zei Arcad. 'Zeg, Nevyn als jij weet wat je met kruiden kunt doen, moet je ook alles over botten en spieren en zo weten. Denk jij dat een dweomerman iemand in een kikvors kan veranderen?'

'Nee,' zei Nevyn gedecideerd. 'Dat is domme bardenpraat. Denk nu eens na. Al die verhalen zeggen dat de kikvorsen doodgewone kikvorsen zijn, nietwaar? Nou, als iemand in een kikvors veranderde, zou dat een kolossale kikvors moeten zijn. Je kunt iemands vlees niet tot heel klein laten slinken, maar in die verhalen staat nooit iets over kikkers zo groot als paarden.'

Ze lachten alle drie en het grapje had de spanning verdreven.

'Nou,' zei Sandyr, 'ik heb plechtig beloofd dat ik voor mijn heer zou sneuvelen, en het kan me geen kale varkenskeutel schelen of ik door dweomer sterf of door het zwaard, maar ik zou het verrot vervelend vinden als ik de rest van mijn dagen door een moeras moest hippen.'

'En denk eens aan de meisjes die je dan zou pakken,' zei Arcadd op treurige toon. 'Allemaal groen en wrattig.'

Nevyn stemde in met het algemeen gelach. Grappen waren het beste wapen dat deze mannen hadden tegen de vrees die hen besloep. Tegen middernacht, toen het kamp sliep, afgezien van de wachtposten, zat Nevyn bij de smeulende kolen van zijn vuur om Aderyn op te roepen. Omdat ze al zo lang bevriend waren, hoefde hij alleen maar vluchtig aan Aderyn te denken om het beeld van Aderyns gezicht vlak boven de rode gloed te zien opkomen en zweven.

'Ah, daar ben je,' dacht Nevyn tegen hem. 'Ben je in de gelegenheid om te praten?'

'Ja,' dacht Aderyn ten antwoord. 'Het kamp slaapt, ik wilde jou juist oproepen, eerlijk waar. Corbyns leger ligt nog daar waar ik het voor het laatst heb gezien.'

'Ze zullen ongetwijfeld wachten tot we de dun uit zijn en dan een poging doen om Rhodry te doden. Is Loddlaen nog bij hen?'

'Ja. Ach, goden, wat heb ik een hartzeer. Wat ben ik een stomming geweest om die vent op te leiden!'

Nevyn bedwong de o zo menselijke verleiding om ik heb het wel gezegd' te antwoorden. Aderyns beeld glimlachte wrang, alsof hij maar al te goed wist wat Nevyn dacht.

'Maar het is gebeurd,' vervolgde Aderyn. 'En nu ben ik verantwoordelijk voor zijn misdaden - dat hoef je me heus geen twee keer te zeggen. Het komt er nu op aan om er een eind aan te maken.'

'Precies. Denk je nog steeds dat hij alleen maar krankzinnig is?'

'Ja. Als hij inderdaad overgegaan was naar het Duistere Pad en de verdorven methoden ervan, zou hij zich verbergen, niet met zijn gaven pronken en zich met onbetekenende edelen afgeven.'

'Dat is waar. Zeg, jij kent Loddlaen beter dan ik hem ooit zal kennen. Uit alles blijkt dat hij de aanstoker van deze vervloekte opstand is. Waarom? Probeert hij te voorkomen dat hij voor het gerecht wordt gebracht vanwege die moord die hij heeft begaan? Als dat zo is, kan hij het wel vergeten. Het maakt namelijk niets uit wie Corbyns leenheer is. Gwerbret Rhys zou hem evengoed voor de malover slepen als Lovyan.'

'Zo is het, over die vraag heb ik me ook al sufgepiekerd. Ik dacht eerst nog dat hij van plan was om mij te doden, of tenminste de twee andere getuigen die ik meebreng. Maar als dat zo was, waarom zou hij Rhodry en het halve tierynrhyn er dan bij betrekken? Dat slaat nergens op.'

'Nee, en me dunkt dat we maar eens moeten zien te ontdekken wat hij in zijn schild voert.'

Aderyns lach klonk als een schor gemopper.

Als we dat kunnen. Dat is de moeilijkheid, vriend. Als we dat kunnen.'

Na zijn gesprek met Aderyn zat Nevyn nog lang te peinzen, hopen dat Aderyn gelijk had en dat Loddlaen alleen maar krankzinnig was.

Het was waar, de man was van het begin af aan labiel geweest. De dweomer-studie eist een volmaakt geestelijk evenwicht, een kern van doodgewoon gezond verstand, in feite, omdat de krachten die dweomer oproept een labiele geest onherstelbaar kunnen beschadigen, en hem een prooi van waanvoorstellingen en fantasieën maken. Loddlaen had nooit ijzer in zijn ziel gehad, alleen het pletbare zilver van een ongeoefend paranormaal talent dat onderdrukt had moeten worden in plaats van gecultiveerd. Als Aderyn gelijk had, misbruikte Loddlaen zijn dweomer alleen maar en gaf hij zich tenminste niet over

aan vreemde, boze zaken. Zoals elk licht een schaduw werpt, zo bestaat er ook een duistere dweomer. De mannen die zich daarop toeleggen (ze openen hun onzalige gelederen nooit voor vrouwen), begeren bovenal macht, en hebben ze die, dan koesteren ze die als vrekken en gebruiken die alleen om anderen te schaden, nooit om te helpen. Ze wroeten in de donkere hoeken van het Innermaals naar euvele toverkrachten en houden zich op onnatuurlijke wijze in leven door zich te voeden met de levenskracht van zowel geesten als van levende mensen, Nevyn had moeten zweren dat soort lieden te vernietigen waar hij ze maar aantrof, en omdat ze dat wisten, hielden ze zich voor hem verborgen.

Over het hele veld verspreid lag het leger van heer Corbyn onder de sterrenhemel te slapen. Loddlaen zocht zich met vaste tred een weg door het kamp, dat hij met een gemompeld woord tegen een van de schildwachten verliet. De stank van al die ongewassen mensen maakte hem misselijk, en hij liep een heel eind van het kamp weg voor hij zich in het gras liet neervallen om te rusten. Hij was moe - dat was hij tegenwoordig altijd - en toch kon hij als de avond viel niet slapen. Hij drukte zijn beide handen tegen zijn voorhoofd en probeerde tot kalmte te komen. De verfoeide stank die hij achter zich had gelaten, leek nog aan zijn lichaam en kleren te hangen. Plotseling zag hij de stank, een dikke grijze rookwolk die in een onmerkbaar wind om hem heen wervelde. Het was natuurlijk maar een visioen, een hersenschim, maar hij moest zich inspannen om het te verdrijven. Hij werd tegenwoordig vaak bezocht door ongevraagde visioenen, vaag hoorbare stemmen, vaag zichtbare beelden, en altijd wist hij de oorzaak, maar ze waren toch angstaanjagend omdat hij wist dat ze he-

lemaal niet hadden moeten komen. Een dweomerman werkt vele jaren lang om zijn geest open te stellen voor het Innermaals, maar tegelijkertijd moet hij zijn geest wanneer hij dat wil kunnen afsluiten, een gordijn tussen hemzelf en het ongeziene kunnen dichttrekken. Maar hoe Loddlaen ook zijn best deed dat gordijn te sluiten, er bleven dingen doorglippen.

Toen hij naar de sterren keek, waren die aan het dansen en springen en lieten lange lichtstrepen na als flitsen van een glanzend lemmet. Hij wendde snel zijn blik af, maar er leken allerlei beestjes door het gras te kruipen, net kleine wezels die hem kwamen besnuffelen. Hij hief een hand op en maakte de verdrijvingstekens in de lucht. Toen hij weer keek, waren de wezelbeestjes weg en stonden de sterren stil. Met een zucht die veel weg had van gekreun ging hij languit op zijn buik in het gras liggen. Het gebroken licht van de sterren leek door zijn hoofd te schichten en maakte hem duizelig. Hij riep een beeld op van duisternis, een weldadige, warme duisternis zoals slaap, en liet dat beeld diep in zijn geest dringen, tot hij het idee had dat hij binnenin die warme, donkere, koesterende beschutting stond, einde lijf veilig. Hij had deze kunst van het oproepen van een duisternis een paar maanden geleden toevallig geleerd; het was de enige manier waarop hij een beetje rust kon vinden. Nu verscheen die duisternis telkens wanneer hij hem opriep, makkelijk en snel, alsof hij uit eigen beweging kwam.

Toch kon hij zelfs in zijn duisternis gehuld niet slapen. Zijn haat was in het donker bij hem, de haat tegen de stinkende menselijke wezens die hij als bondgenoten moest gebruiken, maar vooral zijn haat tegen de Elcyion Lacar. Het leek wel of hij zijn haat tegen hem hoorde spreken met een kinderstem die geleidelijk zijn eigen stem werd. Hij was in het elfenbestel altijd een uitgestotene geweest, en alleen omdat zijn vader een armzalig menselijk wezen was. O, iedereen had heel vriendelijk tegen hem gedaan, dat schrijnde het ergst van alles, de krenkende manier waarop iedereen altijd zo aardig had gedaan, alsof hij een zwakzinnige was die liefdevolle zorg behoeft. Ze waren zelfvoldaan, de Elcyion Lacar, zo zelfvoldaan, zo zeker in de wetenschap dat ze wel vierhonderd jaar, misschien zelfs vijfhonderd jaar zouden leven, terwijl hij, nou ja, hoe lang leefde een halfbloed eigenlijk? Niemand wist het precies. Hij zou bij het in de spiegel kijken elk ogenblik het begin van het onvermijdelijke lichamelijke verval kunnen zien dat de mensen ouderdom noemden. Hij haatte ze allemaal, zowel mensen als elfen.

De haat brandde zo fel dat hij de duisternis dreigde uit te wissen. Loddlaen herstelde zich en dacht alleen aan de duisternis, liet zich

erdoor kalmeren en omhullen. Er kwamen stemmen uit, zoals gewoonlijk, die hem troostten, die beaamden dat hij slecht was behandeld en hem beloofden dat hij zich zowel op de Elcyion Lacar zou kunnen wreken als op de mensen van Eldidd.

'Loddlaen de Machtige,' zeiden de stemmen. 'Heer van de Krachten van het Luchtruim, niemand kan je iets doen, niemand kan je verslaan, jou niet, Loddlaen de Machtige.'

'Dat is waar,' antwoordde hij hen in gedachten. 'Ik zal wraak nemen.'

'Een schitterende wraak voor alles wat die smeelappen je hebben aangedaan.' Eén bekende stem was zo zacht en vloeiend als geparfumeerde olie. 'Denk erom, vermoord Rhodry Maelwaedd, en alle wraak die je ooit hebt gezocht, zal aan jou zijn. Rhodry moet sterven - onthoud dat goed, onthoud dat.'

'Ik zal het onthouden, en ik zweer je dat ik het zal doen.'

Hij hoorde het lispelen van een tevreden lach en toen werd de duisternis dicht en warm. Eindelijk kon hij slapen.

Bij zonsopgang werd het kamp snel wakker. Heer Sligyn liep rond, riep bevelen en liet de mannen hard doorwerken tot de paarden genoeg hadden gegraasd en iedereen gereed was om te vertrekken. De hele morgen trokken ze in snel tempo langs de rivier. Nevyn voelde zijn opwindende overgang van Brangwen overgaan in een eigenaardig soort vrees. Hoe was haar persoonlijkheid in dit leven? Wat zou ze van hem denken? Ondanks zijn hoge leeftijd en zijn dweomer was Nevyn genoeg man om te hopen dat ze hem graag zou mogen. Eindelijk, ongeveer een uur voor de middag, kwamen ze bij de vervallen dun.

Rhodry en zijn mannen stonden aan de poort om hen met gejuich te begroeten. Omdat het binnenplein te klein was om het hele leger te laten binnenrijden, stegen de manschappen buiten af en bleven bij de paarden, terwijl alleen de edelen naar binnen gingen. Nevyn glipte, op zoek naar Aderyn, eveneens naar binnen en vond hem met de twee elfen bij de muur van de dun, waar ze op hem stonden te wachten, Jennantar en Calonderiel bogen diep.

'Gegroet, Wijze van het Oosten,' zei Jennantar. 'Ik had gehoopt u onder betere omstandigheden dan deze te ontmoeten.'

'Dat had ik ook gehoopt. Ik vind het heel erg voor jullie dat jullie vriend omwille van een Eldiddse vete moest sneuvelen.'

'We zullen hem wreken,' viel Calonderiel in. 'Net als alle anderen.' In zijn kattenogen gloeide een felle haat. Ook al was de oorlog waarop hij doelde ruim driehonderdvijftig jaar geleden, hij zou ongetwij-

feld de naam van elke elf die erin gesneuveld was, nog weten. Vijand of belediging, de Elcyion Lacar vergaten nooit en vergaven maar zeiden. Hoewel Aderyn graag praatte over wat hij de wezenlijke goedheid van het volk noemde, maakten ze Nevyn vreselijk nerveus, ik weet dat je staat te popelen om Jill te ontmoeten,' zei Aderyn. ik heb haar daarnet nog gezien, maar ze is alweer weg. Zullen we haar gaan zoeken?'

Toch moest Nevyn de ontmoeting nog even uitstellen, want Sligyn kwam naar hen toe. Hij had iets weg van een beteuterde beer die onverwacht wordt omringd door jachthonden.

'Zeg, Nevyn,' bulderde Sligyn. 'Ik maak me ernstig zorgen. Rhodry is gek geworden. Echt knettergek.'

'Isdat waar, heer? Laat me eens raden aan wat voor waanvoorstellingen de jongen lijdt. Hij zweert dat Aderyn en ik allebei dweomer zijn en dat Aderyn zichzelf in een uil kan veranderen.'

'Precies. Ik...' Sligyns mond viel open toen hij zich realiseerde dat Nevyns toon sarcastisch was. 'O, kom nou! Je wil toch niet zeggen dat dat echt zo is, wel?'

'Ja.'

Sligyn schudde zijn hoofd waarbij hij hen beurtelings aankeek, zoals de beer met zijn kop schudt als de honden dichterbij komen.

'Bij de harige reet van de duivel, wat heb ik gedaan? Dit hele eind gereden om een stel gekken te redden? Zelfs die zilverdolk zweert dat het waar is.'

'Omdat het waar is,' zei Nevyn. 'En nu moet ik zeker een of ander stom kunstje vertonen om u te overtuigen.' Hij keek om zich heen en zag een stuk brandhout in het gras liggen. 'Hier, kijk maar.'

Toen Nevyn het Natuurvolk van het Vuur opriep, deden ze onmiddellijk wat hij vroeg en staken het stuk hout in brand. Sligyn vloekte, en hij vloekte nog eens toen Nevyn hen het vuur weer liet doven. 'Voelt u maar, heer. Het is heet.'

Sligyn draaide zich om en rende zonder om te kijken naar de broch. Toen de twee elfen in lachen uitbarstten, snauwde Aderyn ze in hun eigen taal iets toe. Ze hielden onwillig hun mond.

'Ga je klaar maken om uit te rijden,' zei Aderyn. 'Maak mijn paard ook in orde, wil je?'

Nog steeds grinnikend maakten Calonderiel en Jennantar zich uit de voeten. Op dat moment zag Nevyn Jill die op een afstandje stond en hem, op haar hoede als een ree in het woud, gadesloeg. Zonder te wachten tot Aderyn haar zou roepen, kwam ze naar hem toe, waar bij ze hem onafgebroken aankeek. Ondanks haar vuile mannenkleren, ondanks het feit dat haar gezicht, ook al was het mooi, anders

was dan dat van Brangwen, herkende Nevyn haar onmiddellijk. Zijn eerste verwarde gedachte was dat het hem verbaasde dat ze zo lang was.

Goedemorgen, Jill. Onze Aderyn heeft me het een en ander over je verteld.'

'O ja? Enkel goeds, hoop ik.

Inderdaad.'

Nevyn wilde wel dat hij haar gewoon de waarheid kon vertellen, zijn dweomer gebruiken om haar zich alles te laten herinneren en zijn hart uitstorten om te zeggen hoe blij hij was dat hij haar had teruggevonden - maar zijn dweomer-eed Verbood hem dat. Jill nam hem kuchjes en nieuwsgierig op.

'Maar zeg eens,' zei ze, 'hebben wij elkaar niet eerder ontmoet? Onderweg of zo, toen ik een kind was?'

'Nee.'

Dan heb ik zeker iemand anders voor. Heel vreemd - ik zou durven zweren dat ik u kende.'

Nevyn had een ogenblik moeite zijn tranen te bedwingen. Zelfs na al die jaren herkende ze hem nog.

Na een heleboel geharrewar werden de edelen het eens over de te volgen krijgstactiek. Omdat ze over de dweomer-mannen beschikten om Corbyns manoeuvres in het oog te houden, konden ze zich rustig terugtrekken om zich bij hun bevoorradingsstrein te voegen en dan koers **zetten** naar het oosten in een schijnmanoeuvre die Corbyn in de waan moest brengen dat ze een omtrekkende beweging om zijn leger maken om zijn dun in te nemen. Corbyn zou zich gedwongen zien hen achterna te komen, waardoor zij in de gelegenheid waren de plaats voor de onvermijdelijke strijd uit te kiezen. Intussen konden ze boodschappers uitsturen naar de versterkingen die uit Dun Cannobaen kwamen. Cullyn vroeg zich onwillekeurig af hoeveel versterkingen ze zouden krijgen; dat hing af van het aantal van Lovyans leenmannen dat haar trouw zou blijven.

Na afloop van de krijgsraad vond Cullyn Jill bij de poort van de dun. Ze had hun beide paarden gezadeld en klaargemaakt en stond nu met de teugels in de hand op hem te wachten.

'Ik heb heer Rhodry een gunst gevraagd en die heeft hij me toegestaan,' zei Cullyn. 'Zodra we ons bij de bevoorradingsstrein hebben gevoegd ga jij boodschappen naar Dun Cannobaen brengen.'

'Va, verdomme nog toe, ik wilde...'

Wat? Met ons gaan oorlog voeren? Ik zou soms zweren dat jij niets tussen je oren hebt!'

'Ik durf te wedden dat ik mijn mannetje zou staan.'

'Ach leuter toch niet als een kotsende dronkaard! Wat zou dat dan nog? Ik pieker er niet over jou je leven te laten wagen in een veld slag, want je bent alles wat ik op de wereld bezit. Weer je wat hei met jou is, mijn schat? Je bent net als al die jonge ruiters - jij denkt dat doodgaan alleen voor anderen is, niet voor jou. Nou, ik heb heel wat van die waanwijze jonge knullen hun laatste slok water gegeven en bij ze gezeten terwijl ze stierven. Mogen de goden me verdoemen als ik me het gevaar op de hals haal hetzelfde voor jou te moeten doen.'

Zijn botheid trof doel. Jill sloeg haar ogen neer en begon aan de teugels te friemelen.

ik weet wat je dwars zit,' vervolgde hij. 'Je denkt dat ik je vecht kunst niet waardeer. Dat is niet waar. Je kunt heel goed met het zwaard overweg, slag leveren op het veld is heel wat anders dan een schijngevecht voeren om een edelman in zijn zaal te vermaken.'

'Ja, je hebt gelijk.' Jill keek met een flauw glimlachje op. 'Va, vind je echt dat ik goed met een zwaard overweg kan?'

'Ja.'

De kinderlijke vreugde waarmee ze glimlachte, sneed hem door de ziel. Op ogenblikken als dit daagde in Cullyns achterhoofd het ake lige besef dat hij misschien veel te veel van zijn dochter hield. Hij graaide haar de teugels van zijn paard uit de hand.

'Maar word niet verwaand omdat ik dat heb gezegd,' snauwde hij. 'Je hebt nog een verdomde hoop te leren.'

Met het paard aan de teugel beende hij weg om zich bij Rhodry's krijgsbende te voegen. Hoewel hij wist dat hij haar diep had gegriefd, vertikte hij het om ook maar één keer om te kijken.

Toen het leger naar het zuiden trok, de bevoorradingsstrein tegemoet, verliet Dregydd de koopman hen. Jill ging naar hem toe om afscheid van hem te nemen, en hij schudde haar een hele tijd stevig de hand. 'Bedankt voor alles, meidje, jij en je pa. En hier is nog wat meer dan alleen een bedankje. Ik weet verdraaid goed dat jullie mijn leven hebben gered.'

Dregydd duwde haar een buideltje vol munten in de hand en liep haastig weg om zijn karavaan op te stellen. Jill gaf het buideltje niet aan haar vader maar hield het zelf. Als deze klus achter de rug was, zouden ze het geld hard nodig hebben, en va zou beslist de helft er van opdrinken als ze hem vertelde dat ze het had.

Toen Jill zich bij de achterhoede van het leger voegde, kwam ze naast Nevyn te rijden, die haar zo hoffelijk begroette dat ze niet meteen bij

hem weg kon gaan, zoals ze eerst van plan was geweest. Al die dweomer om haar heen was op zichzelf al griezelig; dat ze sommige dingen ervan instinctief begreep was bepaald angstaanjagend. Maar tot h,tiir verrassing vond ze Nevyn sympathiek, met zijn openhartige blauwe ogen en zijn gerede glimlach, gekleed als een boer in een eenvoudig hemd en bruine brigga in plaats van de lange gewaden volgeborduurd met geheimzinnige symbolen en tekens die zij zich altijd had voorgesteld.

Omdat hij zelfs nog meer van het land had gezien dan zij, praatten ze over hun diverse reizen. Naarmate de middag verstreek, merkte ze dat ze hem steeds meer ging zien als een verloren gewaande grootvader die ze door allerlei tegenslagen niet eerder had kunnen ontmoeten.

Vertel eens, kind,' zei Nevyn op een gegeven ogenblik. 'Je vader lijkt me een buitengewoon fatsoenlijk man - de manier waarop hij voor je zorgten zo. Weet jij wat hem ertoe heeft gebracht de zilveren dolk aantenemen?'

Nee, en als ik jou was, zou ik hem dat maar nooit vragen. Maar hij heeft me meegenomen omdat hij zoveel van mijn moeder hield. Die is gestorven toen ik nog maar een klein meisje was, zie je, en ik **begreep** er destijds niets van. Va kwam gewoon op een dag aanrijden en **we** zijn weggegaan. Maar ik heb er sindsdien nog vaak over nagedacht. Va had toen ontzettend veel geld uit de losprijs voor de zoon van een edelman. Volgens mij was hij van plan met ons een **bestaan op te** bouwen-een hoeve kopen misschien, zoiets. En toen hij kwam, **kreeg** hij te horen dat zij dood was. Hij was die dag half waanzinnig van verdriet.'

'Dat kan ik me indenken, de stakker. Ach, goden, war had zijn Wyrd hem een lelijke poets gebakken, en jou en je moeder ook.'

Zijn stem had een warme, meelevende klank, hoorde Jill tot haar verbazing. Ze had eigenlijk altijd gedacht dat mensen als een zilverdolk en zijn onechte dochter uit de hoogte werden bekeken door een man die vreemde toverkunsten had geleerd. En toch was Nevyn ook een kruidendokter die arme mensen genas. Hij gaf de dweomer iets menselijks, maar het leed geen twijfel dat het dweomer was, en om de een of andere reden die ze niet onder woorden kon brengen, maakte alleen al de gedachte eraan haar doodsbang.

Laat die middag ontmoette het leger de bevoorradingsstrein, een rommelige stoet houten karren, bedienden en lansiers, op een kleine zes kilometer van de kust. Omdat de karren ook bier vervoerden, hadden de mannen die avond een prettiger kamp. De andere morgen wekte Cullyn Jill al vroeg.

'Maak je gauw klaar om te vertrekken, mijn schat,' zei hij. 'Heer Rhodry wil die boodschap zo gauw mogelijk verzenden.'

'Goed, va, maar ik zou toch willen dat...'

Toen Cullyn zijn hand ophief voor een klap, hield Jill haar mond.

'Goeie reis,' vervolgde hij. 'En ik zie je wel weer.'

Cullyn liep zo vlug weg dat ze wist dat ze hem voor haar vertrek niet meer zou zien. Dat was ook maar beter; ze vond het afschuwelijk om voor een oorlog afscheid van hem te moeten nemen omdat al scheidswoorden hen allebei deden beseffen dat het wel eens een laatste afscheid zou kunnen zijn.

Die hele morgen, terwijl het leger in een traag tempo naar het oosten trok, reden Nevyn en Aderyn naast elkaar aan het eind van de stoet, achter de karren en de bedienden. Hoewel Rhodry hun een ereplaats aan het hoofd had aangeboden, moesten ze een gevaarlijk soort wacht houden. Ze zouden elk ogenblik genoodzaakt kunnen zijn achter te blijven en af te stijgen, omdat zelfs zulke eminente dweomermeesters als zij niet te paard in trance konden gaan zonder voorover op de weg te vallen. Wat de barden ook beweren, de dweomer heeft zijn grenzen.

'Ik ben je erg dankbaar dat je bent meegekomen,' zei Aderyn. 'Al zou ik deze kleine klus eigenlijk alleen moeten klaren.'

'Tja, de laatste slag zul je toch zonder mij moeten leveren, dat is zeker, maar ik heb niet jarenlang als een moederkloek over Rhodry ge waakt om hem nu door een troep rebellen te laten vermoorden. Zeg, denk je dat Loddlaen zal proberen je rechtstreeks aan te vallen?'

'Ik weet niet wat ik moet denken. Daarom ben ik zo blij dat jij hier bent.'

Toen Nevyn zich in het zadel omdraaide om hem aan te kijken, zag hij dat Aderyn bang was.

'We hebben nog nooit in de strijd tegenover elkaar gestaan,' vervolgde Aderyn. 'Voor zover ik weet is hij sterker dan ik, en ik heb nog nooit geprobeerd een man te doden, terwijl hij er al een vermoord heeft. Ah, bij de hel, ik vrees niet voor mijn leven maar voor mijn werk. Dat is nog niet voltooid. Ik kan me niet veroorloven zo ellendig veel tijd te verliezen met herboren worden en weer opgroeien, jij weet even goed als ik dat het zonder menselijke dweomer aan de grens tot een openlijke oorlog tussen mensen en elfen komt.'

'Ja. Welnu, ik zal mijn best doen je opvolgster ervan te overtuigen dat ze zich aan de dweomer moet gaan wijden.

'En is dat het Wyrd van onze Jill?'

'Ik weet het natuurlijk niet zeker, maar ik begin het te denken. Maar

eerst moet ze stevig in de zeden en gewoonten van haar eigen soort geworteld zijn. Dat is mijn taak. En dan? Tja, de Heren van het Licht zullen haar tekens geven als de tijd rijp is.'

'Natuurlijk. Maar dat kan nog lang duren en de Elcyion Lacar hebben me daar nu nodig.'

'Ach, in het ergste geval zal ik naar het westen rijden. Er zijn nog anderen in het land die mijn werk in Eldidd kunnen doen.'

Dank je. je weet niet hoe me dat geruststelt.'

Gelukkig. Maar je bent nog niet dood, vriend. Als we op onze hoede blijven, brengen we het er heus wel levend vanaf.'

Tegen het middaguur brak er een wiel van een van de karren. Rhodry verklaarde nijdig dat het leger dan maar de middagpauze moest houden terwijl de wagenmaker de kar repareerde. De mannen verspreidden zich langs een van de beekjes die in de uitgestrekte velden van Eldidd zoveel voorkomen en zadelden hun paarden af om ze te laten rollen, waarna ze om de karren dromden om hun rantsoen in ontvangst te nemen. Omdat noch Nevyn noch Aderyn ooit meer at dan twee karige maaltijden per dag, hadden ze tijd voor belangrijker zaken. Ze lieten de zorg voor hun paarden over aan een bediende en liepen stroomafwaarts tot de drukte en het lawaai van de strijdmacht ver achter hen lagen.

Ik zal eens een kijkje gaan nemen,' zei Nevyn. li moet toegeven dat ik opgelucht zou zijn als jij hem met je tweede gezicht zou kunnen zien. Ik heb in jaren niet zoveel gevlogen en ik heb de hele dag pijn in mijn armen.'

Nevyn huiverde. Weliswaar had hij Aderyn het afgelopen jaar heel wat keren zien vliegen, maar toch kreeg je van zo'n gedaanteverwisseling altijd kippevel, zelfs als je zelf ook dweomer had.

Heb jij hem dan niet bespied op het etherische vlak?'

'Ik durf hem daar niet te ontmoeten tot ik zijn kracht op een andere manier heb beproefd.'

Dat is ongetwijfeld heel verstandig. Goed, ik zal zien wat ik voor je aan de weet kan komen. Ik heb zo'n idee dat de kerel er als de bliksem vandoor zal gaan als hij tegenover mij komt te staan.'

Nevyn ging op zijn rug in het gras liggen en kruiste zijn armen over zijn borst. Aderyn bleef bij hem staan, klaar om ieder die hem zou komen storen, te weren. Nevyn vertraagde zijn ademhaling en sloot zijn ogen. In gedachten zag hij zijn lichtgedaante, een eenvoudige mensengedaante bestaande uit een blauwige gloed die met een zilveren koord aan zijn zonnevlecht verbonden was. Hij verfijnde de gedaante tot die tastbaar leek, toen stelde hij zich voor dat hij met de ogen van de gedaante keek en bracht zijn bewustzijn over. Hij hoor-

de een scherpe klik, als van een zwaard dat een schild raakt, en voel de zijn lichaam wegvallen. Hij keek nu inderdaad met de ogen van het schijnbeeld naar zijn slapende lichaam dat drie meter onder hem lag. Daarnaast was Aderyns aura een kloppend ei van een zacht goud kleurig licht, waarbinnen zijn lichaam vaag zichtbaar was.

Roestbruin met een groene aura strekten de velden zich uit onder het flakkerend blauwe licht van het etherische vlak. De beek was een hoge sluier van natuurkracht, die ongeveer vijftien meter in de lucht op rees, als een zilveren waterval zonder rivier erboven. Nevyn steeg steeds hoger, terwijl het zilveren koord zich achter hem ontrolde, tot hij ongeveer zestig meter boven zijn lichaam zweefde. Stroomopwaarts was het leger een felle gloed van door elkaar glijdende aura's, trillend en zwermend, om de overal lopende mannen, een mengeling van vele kleuren, maar de overheersende kleur was het bloedrood van de echte doders. Nevyn vond het een akelig gezicht, maar juist naar zo'n aura moest hij op zoek gaan. Hij steeg nog steeds hoger en zweefde over het in het koude blauwe licht gehulde landschap weg. Toen hij koers zette naar het noorden, voegde het Natuurvolk zich bij hem. Hier op hun eigen bestaansvlak, hadden ze helemaal geen lichamen meer, maar vertoonden ze alleen samenhang in prachtig schitterende lijnen van gekleurd licht. Nu eens vormden die lichtstralen een patroon als het fonkelen van een heldere ster, dan weer krompen ze ineen tot een kern van bewustzijn. Terwijl Nevyns licht gedaante hem steeds verder weg voerde, cirkelde het Natuurvolk om hem heen als meeuwen om een schip. Hoeveel Nevyn ook van ze hield, ze kwamen nu erg ongelegen. Als Loddlaen toevallig op het etherische vlak was, zou hij dit leger van licht al van verre zien aan komen. Toen Nevyn het beval te verdwijnen, vluchtte het Natuurvolk.

Na enige tijd - voor zover men die op het etherische vlak kan meten althans - zag Nevyn een glanzende koepel van licht in een veld op zij van zijn pad. Hij stelde zijn koers bij en zweefde erheen. De zilverkleurige koepel besloeg zeker vier vierkante kilometer en de cardinale punten en het hoogste punt werden aangeduid door vlamme pentagrammen in verschillende kleuren en omringd door de symbolen van de elementen, al met al een opzichtig en pretentieus voorbeeld van een astrale stolp. Eronder lag ongetwijfeld Corbyns leger. De koepel zei Nevyn hoe bang Loddlaen voor Aderyn moest zijn om zoveel energie te besteden aan het bouwen van een schuilplaats. Nevyn zweefde tot vlak boven het pentagram dat de lichtpaarse glans van het element Lucht had.

'In naam der koningen, laat me door.'

Het pentagram klapte open als het luik van een schip. Die toverkunst van Loddlaen was dus niet veel bijzonders, dacht Nevyn. Maar daarom kon hij nog wel gek zijn.

Langzaam en voorzichtig daalde Nevyn neer door de opening. Het kon zijn dat Loddlaen zijn aankomst had gevoeld en hem zou komen uitdagen, maar Nevyn zag niets anders dan de trillende, zweremde rode massa van het leger daar beneden. Hij liet zich ver genoeg zakken om de vormen van de over elkaar heen vallende aura's van mensen en paarden te onderscheiden, maar hij kon ze onmogelijk tellen. Rhodry zou tevreden moeten zijn met de informatie dat

Corvyns leger ongeveer dezelfde sterkte had als zijn eigen leger,

Terwijl hij heen en weer zweefde, zag Nevyn twee mannen die zich hadden afgezonderd en hij gleed erheen om ze beter te kunnen zien.

De ene aura was bloedrood, doorschoten met zwart, en bewoog ongelijkmatig om het lichaam dat erin zat. Een dun koord van wazig licht verbond het met de andere, een steeds verschuivende, trillende massa kleur die, terwijl Nevyn keek, van goud in vaal olijfgroen veranderde. Nevyn kon makkelijk raden dat de rode aura toebehoorde aan Corbyn, betoverd en vastgeketend aan Loddlaen. Loddlaens aura veranderde nu weer in vlekkelig bruin en goud en zwol op om zich plotseling tot aan de kern samen te trekken. Ach goden, dacht Nevyn, hij is zover heen dat het een wonder mag heten dat hij nog iets van dweomer terechtbrengt! Hij bleef nog een paar minuten kijken, maar hij zag nergens de zwarte strepen van spanning in de aura, die erop zouden hebben gewezen dat Loddlaen zich met de duistere dweomer bezighield.

Nevyn schoot weer omhoog door het luik in de afsluiting en sloot het zorgvuldig achter zich. Toen vloog hij zo snel hij kon terug langs het zilveren koord dat hem naar zijn lichaam terugvoerde. Hij was ongeveer halverwege toen het Natuurvolk verscheen, een angstige massa die aanzwellend en oplichtend om hem heen laveerde. Hij onderbrak zijn vlucht en probeerde te begrijpen wat ze hem probeerden ie zeggen. Omdat ze geen woorden hadden, alleen gevoelsgolven, was het enige dat hij eruit kon opmaken dat iets hun angst had aangejaagd toen hij in de koepel was. Hij bedankte ze voor de waarschuwing - want dat scheen het te zijn - en vervolgde zijn weg. Eindelijk zag hij Aderyns heldere goudkleurige aura en zijn eigen lichaam, een klomp levenloos uitziende materie. Hij gleed langs het zilveren koord omlaag tot hij er vlak boven hing, toen ontspande hij zich en gaf zijn geest over aan de aantrekkingskracht van zijn lichaam.

Hij hoorde weer een scherpe klik en toen keek hij met zijn fysieke ogen naar Aderyn die naast hem stond. Nevyn trok zijn lichtgedaante

weer bij zichzelf naar binnen, sloeg drie keer met zijn hand op de grond ten teken dat de onderneming geëindigd was en ging zitten.

'Heb je hem gevonden?' vroeg Aderyn.

'Ja.' Nevyn aarzelde, maar er was geen makkelijke manier om het te zeggen, 'Je hebt gelijk, vriend. Loddlaen is krankzinnig, stapel krankzinnig.'

Aderyn huilde, hardop snikkend als een elf. Nevyn klopte hem op de schouder en probeerde een woord van troost te bedenken. Dar was er niet. Loddlaen was tenslotte Aderyns enige zoon.

Terwijl hij een houten nap bier leegdronk, keek heer Corbyn naar Loddlaen met de aanhankelijkheid van een goed afgerichte hond. Corbyn was met zijn gitzwart haar en blauwe ogen vroeger een knap pe man geweest, maar zijn ogen waren nu opgezwollen en zijn gezicht werd ontsierd door rode adertjes. Loddlaen haatte hem, maar hij was een noodzakelijk werktuig, omdat hij zijn eigen redenen had om Rhodry Maelwaedd dood te wensen. De stem van de duisternis had Loddlaen beloofd dat het, als Rhodry eenmaal dood was, niet lang zou duren voor mensen en elfen elkaar daar aan de grens zouden ombrengen. Loddlaen genoot van die belofte als van een juweel. 'Zodra de mannen hun noenmaal op hebben,' zei Corbyn, 'gaan we achter hem aan. Ze vorderen veel langzamer nu ze die voorraadwagens bij zich hebben.'

Loddlaen wilde antwoorden, maar de duisternis kwam uit het niets aanwervelen en omhulde zijn geest. Hij was nooit eerder ongevraagd gekomen en Loddlaen was doodsbang.

'Vrees niet. Ik ben je vriend en ik kom je waarschuwen. Iemand bespiedt je. Iemand heeft je astrale stolp doorbroken. Pas op. Wees op je hoede.'

De stem en de duisternis verdwenen zo snel dat Corbyn kennelijk niets had gemerkt.

'Bent u het met dat plan eens, raadsheer?' vroeg hij.

'Ja.' Loddlaen stond snel op en stak zijn handen in zijn zakken om niet te laten zien dat ze beefden. 'Ik weet dat ik u in kwesties van oorlog altijd kan vertrouwen.'

Hij beende zonder verder nog iets te zeggen weg, Corbyn verbaasd achterlatend, en liep naar de rand van het gebied onder de astrale koepel. Hij was echter te veel van streek om zijn diverse verzegelingen te controleren. Voor het eerst kwam de vraag bij hem op wie in de duisternis tegen hem sprak.

De grote zaal van Dun Cannobaen bevatte honderdzevenentachtig'.

man, opeengeperst als haringen in een ton. Sommigen zaten, anderen stonden langs de muren; allen dronken en het was een rumoer van grappen en gelach. Vijftig mannen vormden de fortbewaking die

Sligyn had achtergelaten, de andere waren ruiters van de drie edelen die met Lovyan aan de eretafel zaten - Edar, Comerr en Gwryn. Lovyan

an had nooit een moment aan Edars trouw getwijfeld, maar ze was aangenaam verrast geweest toen de andere twee aan haar poort hadden gestaan. De bedienden liepen afen aan om het eten van het noenmaal af te ruimen en mede rond te dienen. Edar, een man van achter in de twintig, met blond haar en een haakneus, zei tenslotte hardop wat iedereen had gedacht.

'Als Cenydd er nu niet is, komt hij niet meer, uwe genade, dan voegt hij zich niet bij de strijdmacht, en datzelfde geldt voor Dromyc en Cinvan.'

Inderdaad,' zei Lovyan. 'Nou ja, Cinvan heeft de kleinste krijgsbende van de rhan. Hij mag voor mijn part overlopen.'

De edelen grinnikten en hieven hun bekers naar haar op.

Caradoc kwam naar de tafel gesneld met een jonge zilverdolk in zijn kielzog.

'Boodschappen van heer Rhodry, vrouwe.'

De zilverdolk knielde voor haar neer en haalde de boodschappen uit zijn hemd. Lovyan keek naar zijn glad gezicht en vroeg zich al hoe iemand die nog zo jong was, nu al die slecht bekend staande dolk kon hebben verdiend.

'Carro, breng deze jongen naar de mannen, zorg dat hij iets te eten krijgt en roep dan de schrijver.'

Hoewel Lovyan heel goed in staat was om de boodschappen zelf te lezen, zou dat de gevoelens van de schrijver kwetsen. Hij liet het opgerolde perkament ritselend uitrollen en schraapte een paar keer zijn keel, terwijl de edelen zich over de tafel bogen om te luisteren. Rhodry beschreef kort en bondig de veldslag bij de vervallen dun en beval vervolgens de versterkingen hem in noordwestelijke richting tegemoet te rijden. Hij ging op weg naar een kleine zijrivier van de Brog om vervolgens een omtrekkende beweging om Corbyns leger te **mak** en.

Met veel geschraap van stoelen die terug werden geschoven en gekinkel van de zwaarden aan hun zij stonden de edelen op om aan zijn verzoek te voldoen. De schrijver boog zich voorover om iets te fluisteren,

'Onderaan staat een persoonlijke boodschap van Nevyn, uwe genade.'

Lovyan greep het perkament.

'Lieve Lovyan,' luidde het bericht, 'Ook al is de situatie ernstig, toch heb ik reden tot hoop. Onze dweomer-vijand is dermate krankzinnig dat het een wonder is dat hij nog enige bedreiging vormt. Aderyn en ik zullen Rhodry wel kunnen beschermen, denk ik. Mag ik je om een gunst vragen? De zilverdolk die deze boodschap brengt is niet de jongen die ze lijkt, maar een meisje, en iemand die me heel dierbaar is. Wil je haar een veilig onderkomen bieden? Je nederige die naar, Nevyn.

'Ach, lieve goden!' Lovyan schoot in de lach. 'Carro, ga eens gauw die zilverdolk halen. Zeg maar dat ze haar eten meebrengt en het hier opeet.'

'Haar, uwe genade?'

'Klopt. Ik geloof dat ik blind begin te worden of zo.'

Toen de zilverdolk met haar plank brood en vlees naar de tafel kwam, zag Lovyan wel dat het inderdaad een meisje was, en een knap meisje bovendien. Ze stelde zich voor als Jill, de dochter van Cullyn van Cerrmor.

'Nee maar, wat interessant! Dus jij bent de dochter van een beroemd man. Ken je Nevyn al lang, kind?'

'Nog maar een paar dagen, uwe genade, maar ik heb nog nooit iemand ontmoet die ik zo aardig vond, ondanks al zijn dweomer.'

'Zo verging het mij ook toen ik hem voor het eerst ontmoette. Eet nu verder, kind. Als we de krijgsbenden uitgeleide hebben gedaan, zullen we een bad voor je klaar laten maken en een kamertje voor je vinden in de vrouwenverblijven.'

Toen ze op het binnenplein kwamen, stelden de ruiters zich al op en spanden de voerlui hun paarden in. Elke edelman in het tierynrhyn was verplicht Lovyan veertig dagen per jaar - en geen dag meer - zijn volledig bevoorrade krijgsbende ter beschikking te stellen. Ze vroeg zich met een bezwaard hart af of Corbyn de oorlog zo lang zou rekken dat die termijn overschreden werd, zodat ze de edelen zou moeten betalen om langer te dienen. Sligyn zou natuurlijk zo lang als nodig was op zijn eigen kosten voor haar vechten. Van de anderen was ze niet zo zeker, ook al omringden ze haar met veel vertoon van eerbied.

'Tot u zich bij Rhodry voegt, heren,' zei Lovyan, 'zal Edar uw cad vridoc zijn.'

'Ik dank u voor de eer, uwe genade,' zei Edar met een buiging. 'Zo dra we hen hebben gevonden zal ik u een boodschap sturen. Laten we hopen dat het gauw is.'

'Inderdaad. Mogen de goden met u zijn.'

Lovyan en Jill stonden in de deuropening van de broch te kijken hoe

het leger zich langzaam in marslinie opstelde en de poort van de dun uittrok.

'Als je altijd met je vader meegaat, moet je dit al heel wat keren gezien hebben.'

'Ja uwe genade, en ik vraag mezelf telkens half ziek van angst af of ik va nog ooit terug zal zien.'

Lovyan begreep plotseling hoe het leven van dit meisje moest zijn, dag aan dag bij de weg, zonder familie om een beroep op te doen als haarvader zou sneuvelen. Ze werd er zelf naar van. Wat er ook met haarman gebeurd zou zijn, zijzelf zou altijd verzorgd zijn geweest als een belangrijk lid van een uitgebreide clan. Ze nam Jills vuile hand endrukte die.

'Hoor eens, kind, hier ben je veilig. Alleen al omwille van Nevyn zou ik je onderdak aanbieden, maar ik zou een edelvrouw van niets zijn als ik niet zou zorgen voor de wees van de man die in mijn dienst gesneuveld was. Wat er ook gebeurt, jij krijgt een plaats in mijn gevolg.'

'Uwe genade is de grootmoedigste heer die ik ooit ben tegengekomen. Als u ooit mijn zwaard nodig mocht hebben, staat het tot uw beschikking.'

Het was zo'n mannelijke manier om iemand te bedanken dat Lovyan bijna moest lachen.

Laten we hopen dat het nooit zover komt. Maar in elk geval bedankt.'

'Dus Corbyn hapt in ons aas?' vroeg Rhodry.

'Ja,' zei Nevyn. 'Ik heb het leger verder naar het oosten aangetroffen dan ik had verwacht. Ze trekken rond om u te volgen, dat blijkt uit alles.'

'Prachtig,' Rhodry keek naar de zon - ongeveer drie uur in de middag' 'En de mannen uit Cannobaen?'

'Die zijn onderweg. Aderyn kan uw boodschapper precies vertellen waar hij ze kan vinden.'

'Ik zal meteen een man aanwijzen. Bedankt.'

Toende boodschapper weg was, leidde Rhodry het leger nog wat verder naar het oosten, toen besloot hij een kamp op te slaan en op de versterkingen te wachten die volgens Aderyn in hoog tempo reden en hun voorraden na lieten komen. Rhodry vond zichzelf vreselijk ondankbaar, maar hij dacht bij zichzelf dat al die hulp van dweomer, hoe goed die ook van pas kwam, toch wel wat verwarrend was. De andere edelen zouden dat ongetwijfeld beamen. Toen Edar tegen de avond kwam aanrijden, uitte hij krachttermen van verba-

zing over het gemak waarmee de boodschapper de versterkingstroepen had gevonden.

'Ik dacht eerst nog dat het een truc van Corbyn was,' zei Edar. 'Maar Comerr herkende je bode.'

'Ja, er is iets eigenaardigs gaande. Eh, kom wat eten, dan zal ik het jullie vertellen.'

Toen de edelen rond hun kampvuur zaten te eten, had Rhodry weer de onaangename taak nog een paar van zijn bondgenoten te vertellen dat de geruchten over dweomer wel degelijk op waarheid berustten. Met Sligyn naast zich was de taak wel makkelijker, omdat niemand Sligyn ooit aan bevliegingen of waanideeën had zien toegeven. Ze zaten lange tijd zwijgend bijeen, de edelen net zo geïntimideerd als hun manschappen. Rhodry vroeg zich af waarom geen van hen - hijzelf inbegrepen - zich gerustgesteld voelde door de wetenschap dat de dweomer aan hun kant stond. Tenslotte realiseerde hij zich dat ze zich allemaal onbetekenend voelden, niet meer dan stukken op het speelbord van een spel dat de dweomer bepaalde. Rhodry had zichzelf wekenlang als het brandpunt van de opstand gezien, met zijn dood als doel. Nu was hij een steen geworden, verplaatst bij een zet in een strijd tussen Aderyn en Loddlaen.

Die nacht, lang nadat de andere edelen naar hun tent waren gegaan, liep Rhodry langs de oevers van de beek. Bij het licht van de sterren en de afnemende maan kon hij heel goed zien, een vreemde eigenschap die hij sinds zijn jeugd had gehad, maar waarover hij nooit met iemand had gepraat. In het veld rond het slapende kamp slopen schildwachten heen en weer. De beek zelf leek vloeibaar zilver, met hier en daar vlokken schuim waar hij over de stenen kabbelde. Rhodry was de hele dag geplaagd door een akelig voor gevoel dat hem nu met koude armen in zijn greep hield. Er ging iets met hem gebeuren, iets dat heel belangrijk was en onherroepelijk - en voor een krijgsman kon dat maar één ding betekenen. Hij wilde niet sterven. Het leek verdomd oneerlijk dat hij zou moeten sterven, terwijl zijn dood niets anders zou betekenen dan dat Loddlaen een van Aderyns stenen had geslagen en van het bord genomen.

Toen hij iets achter zich hoorde bewegen, draaide hij zich met een ruk om, maar het was Cullyn maar die even struikelde in de duisternis.

'Ik vroeg me af wie hier liep, heer. Ik heb wacht, ziet u. Is er iets?'

'Nee. Ik liep eigenlijk aan carnoic te denken. Speel je dat spel wel eens, zilverdolk?'

'Ja, soms, heer. Maar er is niet veel aan.'

'Vind je dat? Nou, als deze oorlog afgelopen is, zullen we dat eens

samen spelen, en dan moet jij me leren wat je ervan weet.'

Cullynglimlachte vluchtig, alsof hij zich afvroeg of ze lang genoeg zouden leven om ooit tegenover elkaar aan een carnoicbord te zitten. Rhodry kreeg opnieuw het voorgevoel, dat zijn maag deed samenkrimpen. Er ging iets onherroepelijks gebeuren, iets dat zijn hele leven hierheen had geleid, naar dit moment met Cullyn van Cerrmor.

'Ik moest maar weer eens naar mijn post gaan, heer.'

Dat dunkt mij ook. Zeg, Cullyn, jij moet morgen tijdens de tocht naast mij rijden.'

'Wat? Dat is te veel eer voor iemand die zijn eer heeft verspeeld.'

'Om de donder niet! Heeft iemand van die edelen aangeboden tijdens de gevechten vlak naast me te blijven? Jij rijdt naast me en je eet ook bij me.'

Later die nacht voelde Nevyn de dweomer-waarschuwing als een koude, prikkende huivering langs zijn rug glijden, die hem onmiddellijk klaarwakker maakte. Zijn eerste gedachte was dat Corbyn onderweg was om een nachtelijke overval op het kamp te plegen, dus kruiste hij zijn armen over zijn borst en ging in trance om op verkenning te gaan. In zijn lichtgedaante steeg hij hoog boven het kamp dat vaag gloeide van de aura's der slapende mannen. Boven hem, in het donkerblauwe nachtlucht van het etherische, flonkerden de sterren, grote zilveren bollen van pure energie. Hij kon ver zien, maar er bewoog zich niets in de weiden of bossen, behalve een paar herten, ver weg aan de horizon.

Als het gevaar niet van Corbyn kwam, zou het heel goed van Loddlaen kunnen komen. Nevyn richtte zijn blik op het etherische en zag heel hoog boven zich iets kleins dat de vorm had van een vlam. Nevyn wist dat Loddlaen had geleerd de bij de elfen gebruikelijke lichtgedaante aan te nemen - een grote zilverkleurige vlam in tegenstelling tot een menselijke vorm. Met een verbeten lachje schoot Nevyn razend snel omhoog, maar de vlam vluchtte en verdween tussen de kolkende stromen van het blauwe licht. Nevyn had hem kunnen vangen, maar hij zag een veel merkwaardiger buit. Loddlaen werd op grote afstand geschaduwd door een wezen van het Natuurvolk, een vreemd gebogen samenstel van donkere lijnen en een vaag gloeien. Nevyn riep het licht op en maakte een zilveren net, geweven van plooibare etherische substantie, en schoot op het wezen af.

Het vluchtte in doodsangst voor hem weg, maar Nevyn riep de wezens van zijn eigen Natuurvolk te hulp die eromheen begonnen te zwermen, het wegduwden, terughaalden en tenslotte uit de zwerm

stootten, zodat Nevyn het makkelijk in zijn net kon vangen. Zwellend en flikkerend stelde het zich te weer tegen de krachtlijnen, maar het net hield en hij haalde het wezen als een vis binnen. Nu kwam het moeilijkste. Met het zich fel verzettende wezen stevig in zijn greep zweefde Nevyn naar zijn lichaam terug. Hij bleef erboven hangen, vocht tegen de aantrekkingskracht van zijn lichaam, bleef bij vol bewustzijn en glipte er weer in. Het was een pijnlijk gevecht; in plaats van alleen terug te zakken in het normale bewustzijn, voelde hij het samensmelten in al zijn botten en aderen toen hij weer in zijn lichaam ging wonen. Toch hield hij, ondanks de pijn, het etherische net stevig vast en kon hij het gevangen Natuurvolk-wezen bij zich houden. Nevyn ging zitten en zag inderdaad een hoogst merkwaardige buil in zijn handen worstelen. Op het fysieke vlak was het een soort aard mannetje, maar nog mismaakter en lelijker dan gewoonlijk - ver wrongen, broodmagere schoudertjes, plumpe beentjes, enorme handen en een boosaardig wrattig gezichtje met kleine oogjes en lange snijtanden.

Iemand heeft jou misvormd, is het niet? Iemand heeft een lelijke streek met je uitgehaald.'

Verlamd van angst werd het wezen slap in zijn handen. Nevyn liet zijn gevoelens ernaar uitgaan, een intens medelijden, medeleven, bij na een soort liefde voor dit wezen dat tegen zijn wil misvormd was. Toen hij het losliet wierp het zich aan zijn borst.

'Je bent nu veilig. Je hoeft nooit meer naar je meester terug. Was Loddlaen je meester?'

De dwerg keek op en schudde ontkennend zijn hoofd.

'Nee? Dat is zeer interessant! Kom maar, broertje. Ik zal je koning hier, op dit vlak, oproepen. Dat lijkt me voor iedereen veiliger.'

Met de dwerg op zijn schouder verliet Nevyn het slapende kamp en liep een heel eind weg, waar hij kon gaan zitten en ongestoord zijn werk doen. In gedachten bouwde hij een pentagram van blauw licht, schoof vervolgens het beeld naar buiten tot het voor hem leek te staan, een stralende ster van bijna twee meter hoog. De dwerg zag het ook en stond als aan de grond genageld toen Nevyn zangerig de geheime namen van de Koning van het Element Aarde riep. De ruimte binnen de ster veranderde in een warreling van zilverig licht, een soort licht dat nooit op land of zee scheen, en in dat licht verscheen een gedaante, vaag elfachtig, maar zo fel glanzend dat zijn omtrek moeilijk te onderscheiden was.

Iemand van mijn soort heeft dit kleine broertje gekweld,' zei Nevyn hardop. 'Wilt u hem onder uw hoede nemen?'

De stem antwoordde in zijn gedachten.

'Dat zal ik doen, en ik dank u, Meester van de Vijlde van Ons, Meester van de Lucht.'

Toen de gedaante zijn van licht stralende handen uitstak, rende de dwerg ernaartoe en zocht zijn toevlucht bij de koning. Het zilverige licht verdween; er was alleen nog de blauwe ster, die Nevyn zorgvuldig verwijderde. Hij stond op en stampte drie keer op de grond om de werking te beëindigen.

'Onze Cullyn zou wel zeggen,' zei Nevyn tegen de nachtwind, 'O, paardepoe, wat een troep!'

Nevyn haastte zich naar het kamp terug om Aderyn te wekken. Hij **wist** dat alleen een meester van de duistere dweomer de dwerg op die manier had kunnen misvormen. Die duistere meester zou zich een ongeluk schrikken als zijn kleine boodschapper niet terugkeerde. De vraag was alleen, waarom werd Loddlaen door de duistere dweomer bespioneerd?

De volgende morgen zorgde Rhodry ervoor dat Cullyn naast hem reed, ook al maakten Peredyr en Daumyr hatelijke opmerkingen over zilverdolken. De strijdmacht trok naar het noordoosten en kwam na een kilometer of vier in de bewoonde streken van Eldidd. De paden en wegen slingerden zich langs omheinde akkers, hofsteden, weilanden en uitgestrekte velden en bossen, die elkaar zonder enig systeem afwisselden. Omdat er geen wet was die boeren dwong hun hele bezit hun oudste zoon na te laten, was het land versneden tot een lappendeken die een rechtstreekse tocht vrijwel onmogelijk maakte.

Hun middagpauze hielden ze op een braakliggend stuk land tussen twee driehoekige velden met kool en knolrapen.

Terwijl Cullyn en Rhodry een homp gezouten vlees bij hun soda-brood deelden, kwam Aderyn met een verbeterd gezicht op hen af.

Corbyns leger is naar het zuiden gekomen, heer cadvidoc. Ze hebben een goeie zes kilometer van hier halt gehouden.'

Mooi zo. Dan zijn ze dit spelletje carnoic net zo zat als ik.'

Rhodry wierp Cullyn de homp vlees toe en stond op, zich er pijnlijk van bewust dat alle edelen op zijn bevelen wachtten.

'We laten de voorraadwagens onder de hoede van de lansen achter. Alle anderen bewapenen zich en rijden hen tegemoet. Als die rotzakken me dan zo verdomd graag te grazen willen nemen, zullen we hun die kans geven.'

Ze juichten hem toe omdat ze hem moedig vonden, zonder te weten dat Rhodry gewoon het sterven zo gauw mogelijk achter de rug wilde **hebben** - tenzij misschien Cullyn zijn motief vermoedde, omdat de zilverdolk alleen verstrooid keek, alsof zijn gedachten ver weg waren.

Dank zij Aderyns gedetailleerd verslag wist Rhodry precies waar hij zijn troepen moest opstellen. Corbyn rukte zo rechtstreeks mogelijk langs de weg op; zich indekken en manoeuvreren om een voordelige positie te kunnen innemen behoorde, als de strijd eenmaal onvermijdelijk was geworden, niet tot de Deverriaanse strategie. Twee kilometer naar het noorden kruiste de weg een grote koewei. Terwijl het leger voorbijdenderde, keken boeren op het land het angstig na of renden van de weg af. Toen de troepen de wei bereikten, was er geen koe meer te zien. De boeren wisten uit lange ervaring meer dan genoeg van het bedrijfsbedrijf.

Rhodry plaatste zijn mannen in slagorde, in de vorm van een halve maan met de holle kant naar de weg. Hij reed zelf de rij langs en stelde de diverse krijgsmannen op. Want al was Rhodry jong, hij had van af zijn veertiende oorlog gevoerd en was er door zijn vader en zijn ooms genadeloos voor opgeleid. Aan de linkerflank trof hij de twee Westvolkers, in buitgemaakte maliënkolders en met korte bogen, die ze dwars voor zich hielden. Hun paarden hadden geen teugels. 'En?' zei Rhodry. 'Kunnen jullie te paard vechten en ook staande met pijl en boog schieten?'

'Nou, weet u,' zei Calonderiel lachend, 'dit zijn maar jachtbogen. Ik ben benieuwd te zien hoe ze het als strijdwapen doen.'

'Wat? Zeg, als jullie nog nooit aan dit soort gevechten hebben deelgenomen, is het heus niet oneervol om je eraan te onttrekken.'

'Jawel. Dubbel oneervol. Ik wil mijn vermoorde vriend wreken.'

Jennantar knikte bevestigend, een verbeterd trek om zijn mond.

'Mogen de goden van jullie volk jullie beschermen, en ik bewonder jullie moed.'

Rhodry draafde terug en betrok zijn positie in het midden van de rij, met Cullynn aan zijn linkerkant en Caenbrydd aan zijn rechter. Corbyn zou, als bevelhebber, bij de aanval aan het hoofd van de aanstormende wig rijden, de twee cadvridogion zouden met elkaar slaags raken, terwijl hun mannen om hen heen in bende zouden aanvallen. Behalve het afen toe stampen van een paard en het gerinkel van tuig was het doodstil in de gelederen; elke man was in zijn eigen gedachten verdiept. Nu zijn Wyrd hem naderde, voelde Rhodry zich volkomen kalm, alleen had hij nooit zo'n mooie middag meegemaakt. Elke grasspriet in de wei leek bovennatuurlijk groen en het zonlicht bovennatuurlijk goudkleurig. Een paar bomen in de verte zagen er tegen de saffierblauwe hemel uit als groen fluweel. Het leek hem jammer om dat alles te verlaten voor het schemerige hiernamaals. Toen zag hij in de verte een stofwolk op de weg. Hij boog zich voorover en trok een werpspies uit de koker onder zijn rechterbeen.

Daar komen ze!

Langs de hele rij flitsten werpspiesen in de zon toen de mannen op gezag aannamen wat ze niet konden zien. De schilden werden nog eens bevestigd, de zwaarden losgegespt, terwijl de paarden trappelden omdat ze aan de stemming van hun berijders voelden dat de strijd naderde. De stofwolk kwam dichterbij, zwol op als de rook van een vuur dat over de weg raasde. Rhodry vergat dat hij vast had geloofd te zullen sterven. Hij voelde zichzelf glimlachen alsof zijn gezicht zou splijten. Terwijl de strijdlust vat op hem kreeg, leek zijn lichaam zo licht te worden als lucht.

Op een afstand van honderd vijftig meter verbrak Corbyns leger de gelederen en draaide rond om een wig te vormen voor de aanval, Rhodry had een binnenpretje toen hij de groen-met-bruine schilden van Corbyns krijgsbende de voorhoede zag vormen. Zo dadelijk zouden hij en de man die tegen zijn bewind was opgestaan, het gevecht van man tot man aangaan. En voor de rest kon het met die ruim drie-honderd man daar een mooi, eerlijk gevecht worden. In afwachting ervan deed zijn eigen leger een paar passen naar voren, maar behield zijn formatie. Eindelijk schalden er aan de vijandelijke kant zilveren hoorns. Onder het brullen van strijdkreten zetten Corbyns mannen de aanval in.

Steeds nader kwamen ze, terwijl het stof om hen heen wolkte, en stormden de halve maan binnen. Rhodry ging in de stijgbeugels staan en wierp zijn spies overhands in de troep, toen trok hij zijn zwaard voor het echte gevecht. De regen van pijlen welfde zich omhoog en daalde flonkerend neer tussen Corbyns mannen, die ze beantwoordden door hun eigen pijlen af te schieten. Rhodry liet er een tegen zijn schild afketsen, toen gaf hij zijn paard de sporen en stormde recht op de voorste ruiter af. Zijn mannen drongen, onder het slaken van strijdkreten, vanuit de flanken naar voren om een cirkel des doods te vormen.

Rhodry begon te lachen, de sprankelende, adembenemende lach die hij op het slagveld nooit kon bedwingen. Hij hoorde zichzelf bulderen als een gek toen hij met de voorste ruiter slaags raakte. Hij dook weg onder een klungelige slag, gaf een houw, raakte de arm van zijn vijand en merkte opeens dat het een gewone ruiter was, en niet Corbyn. Hij hief zijn zwaard in een afweermanoeuvre en waagde het rond te kijken - Corbyn was nergens te bekennen, en hij was ingesloten. Steeds meer mannen drongen om hem heen en sloten hem steeds dichterbij. Rhodry wendde zijn paard en voelde een slag langs de maliënkolder van zijn rug schampen toen hij een uitval deed naar een jonge ruiter. De jongen week terug, bijna buiten gevecht gesteld

- nieuwe mannen bezetten de opengevallen plaats. Rhodry's lach zwol aan tot een gebrul toen hij zag hoe keurig zijn eer hem in de val had gelokt; hij was als dom waterwild op de lokvogel afgekomen.

'Rhodry!' klonk Cullyns stem vlak bij hem.

Rhodry wendde zijn paard terwijl Cullyn de zich sluitende cirkel doorbrak en zijn plaats naast hem innam, hun paarden neus aan staart, zodat ze elkaars linkerkant konden beschermen.

'Afweren!' schreeuwde Cullyn tegen hem. 'Doden hoeft niet.'

Zich in allerlei bochten wringend, ontwijkend, de aanvallen zowel met zijn zwaard als met zijn schild afwerend, volgde Rhodry het bevel op en vocht voor zijn leven. Hij voelde een slag langs zijn schouder schampen, draaide zich om en hief zijn schild tegen de volgende. Het hout barstte. Een zwaard flitste op zijn gezicht af; hij raakte het met het zijne. Even haakten de zwaarden in elkaar; toen raakte ie mand anders hem van achteren en moest Rhodry het zijne terug trekken. Weer hief hij zijn schild; het barstte nog verder en spleet overlans tot aan de uitstulping open. Boven zijn eigen gelach en de strijdkreten om hem heen uit hoorde hij zijn mannen schreeuwen: 'Naar Rhodry! Naar Rhodry!' Opeens probeerde de man voor hem het hoofd van zijn paard om te trekken. De Cannobaense krijgsben de begon zich door het gedrang te vechten. Rhodry had geen tijd om ervan te profiteren. Hij weerde een slag van opzij met zijn zwaard af en draaide zich in het zadel om een volgende met zijn schild op te vangen. De scheur liep gelijk met de vorige en het halve schild viel weg.

Rhodry krijste als een onheilsgeest en bleef met een half schild slaan afweren. Plotseling kermde het paard naast hem met het bijna menselijke geluid dat paarden alleen in doodsnoed maken, en steigerde loodrecht. Terwijl het neerkwam en door de knieën ging, doodde Caenrydd zijn berijder van achteren. Amyr was vlak achter hem, als een bezetene om zich heen maaiend, en Rhodry's twee mannen hadden hem bereikt.

'Heer!' riep Cullyn. 'Achter me aan eruit.' Rhodry wendde zijn paard, terwijl Caenrydd en Amyr zich achter hem aansloten, maar hij weigerde iemand te volgen. Hij gaf zijn paard de sporen en reed naast Cullyn, dook weg onder een houw en hieuw terug naar de vijand aan zijn rechterkant. De slag schoot langs diens onhandige afweerbeweging en trof hem op zijn ribben, zodat de man kreunde en in het zadel wankelde. Rhodry sloeg nog eens van de andere kant en stootte de verdoofde ruiter van zijn paard, waardoor deze onder de hoeven van het paard van de man naast hem terecht kwam. Toen dat dier steigerde en er aan één kant een opening kwam in de massa, konden

Rhodry en zijn mannen eindelijk naar voren gaan en zich een uitweg door het gewoel houwen, terwijl de rest van de Cannobaense krijgsbende erin probeerde te dringen.

Het ging maar langzaam, en terwijl ze hun paarden door pure wilskracht vooruit dwongen, moesten ze onafgebroken wegduiken, houwen, ontwijken, altijd de dichtstbijzijnde vijand slaan, terwijl Corbyns mensen probeerden Cullyn af te weren en Rhodry te raken. De zilverdolkvocht zwijgend en keek uiterst verveeld, terwijl hij met een griezelig gemak hieuw en afweerde, alsof hij een natuurkracht was, een stormwind die door deze krijgende, vloekende menigte voer.

Ze waren er bijna uit toen iemand achter Caenrydd langs drong en

Rhodry's paard een enorme dreun toebracht. Het dier uitte een dóóds-kreet en steigerde. Rhodry wist dat het niet levend neer zou komen;

hij haalde zijn voeten uit de stijgbeugels en gooide het overblijfsel van zijn schild weg. Toen liet hij zich over de hals van zijn paard glijden en rolde op de grond, maar hij wist met kalme zekerheid dat hij verloren was. Een hoeftapte hem midden in zijn rug, en hij kon even geen adem krijgen. Overal om hem heen hoorde hij gejammer en strijdkreten; het enige dat hij kon zien waren paardebeneën. Kreunend van pijn hees hij zich op zijn knieën en kon net op tijd wegdraaien om een trap tegen zijn hoofd te voorkomen. Hij hoorde Cullyn tegen iemand schreeuwen dat hij achteruit moest gaan, en toen pas begreep hij dat hij onder de hoeven van de paarden van zijn eigen mannen lag. Hij kreeg weer een trap, nu tegen zijn schouder.

Opeens werd hij vastgegrepen en overeind getrokken. Rhodry draaide zich om en belandde tegen Cullyns schouder, net toen een doodsbang paard steigerde en bijna op hen beiden terechtkwam. Cullyn **kon** Rhodry nog juist wegtrekken en duwde hem tegen de zijkant van zijn paard.

'Kun je erop klimmen?' riep Cullyn.

Naar adem happend hees Rhodry zich in het zadel. Voor hem zag hij

zijn eigen mensen erop los hakken en de vijand teruggedrijven. Het **paard** danste en huiverde, maar Rhodry kreeg het in bedwang, toen trok hij zijn voeten uit de stijgbeugels om Cullyn achter hem te laten opstijgen. Cullyn sloeg een arm om zijn middel en nam de teugels. Boven het geschreeuw uit blies een hoorn het signaal tot terugtrekken. Rhodry's eerste gedachte was dat zijn kant de slag had verloren; toen herinnerde hij zich dat hij deze keer de cadvridoc was en dat de hoorn van Corbyn moest zijn. De vijanden om hen heen weken terug en vluchtten nu het strijdgewoel uiteenviel.

Caenrydd! brulde Rhodry. 'Blaas het eindsignaal.'

Cullyns arm sloot zich iets vaster om zijn middel.

'Heer? Caenrydd is dood.'

Eén ogenblik weigerden Rhodry's hersens dat feit te bevatten.

'Rhodry.' Cullyn schudde hem even door elkaar. 'Blaas het signaal.'

Rhodry trok de hoorn van zijn gordel, maar hield hem alleen maar vast. Tenslotte nam Cullyn hem het ding af en blies het signaal om terug te trekken. Rhodry veegde een paar tranen af met de achterkant van zijn handschoen. Pas toen merkte hij dat hij vooroverhing van de pijn.

'Vijf centimeter naar rechts en die trap zou zijn ruggegraat hebben gebroken,' zei Nevyn. 'Iets lager en zijn nieren zouden zijn geraakt. Onze cadvridoc heeft het geluk van een zilverdolk.'

Cullyn knikte. Rhodry lag met ontbloot bovenlijf op de achterklep van een van de wagens, die als Nevyns noodhospitaal diende. Op zijn rug had hij een driehoekige, rood-paarse zwelling zo groot als een appel.

'Tja, kruidenman, het verbaast me alleen dat zijn ribben niet gebroken zijn.'

'Mij ook.'

Rhodry draaide zijn hoofd om en keek hen aan. Zijn schouders en armen zaten vol blauwe plekken en snijwondjes waar zwaardhousen zijn maliënkolder door zijn hemd hadden geduwd en een wazig ringetjespatroon hadden achtergelaten. Vreemd eigenlijk, dacht Cullyn, dat de barden wel altijd zongen over krijgers die elkaar aan reppen sneden, terwijl je een man gewoonlijk met je zwaard doodsloeg, 'Ik hoef niet als een oud wijf betutteld te worden,' snauwde Rhodry. 'Je moet de mannen verzorgen die er slechter aan toe zijn dan ik.' 'Onzin. Er zijn drie heemeesters bij dit leger, plus Aderyn, die net zo goed met kruiden is als ik. Bovendien was de strijd alleen maar bloedig in de gevechten rond u, heer.'

Cullyn liet een zacht gefluit horen, omdat hij dat niet had beseft. Nevyn zocht tussen de pakjes kruiden die in de wagenbak klaar lagen, deed er een in een vijzel en voegde er wat water bij uit een ketel die vlakbij aan een driepoot boven een vuurtje hing.

'Ik zal een kompres voor die zwelling maken. U mag niet rijden zolang die niet geslonken is. En jij, zilverdolk? Heb jij mijn hulp ook nodig?'

'Nee, dank je. Die jonge knullen van Corbyn weten net zoveel van vechten af als een varkenskeutel.'

'Jij bent wel verdomd bescheiden, hè?' zei Rhodry. 'Luister niet naar hem, Nevyn. Zonder hem zou ik nu dood zijn, dat weet ik best.'

Nevyn hief met een ruk zijn hoofd op en keek Cullyn doordringend

aan. Cullyn had een gevoel of die blik als gloeiend ijzer in zijn ziel broeide en de herinnering opriep aan een oude schuld of schande, een herinnering die vervaagde zodra hij hem probeerde te grijpen.

'Dan heb je vandaag iets goeds verricht, Cullyn van Cerrmor,' zei Nevyn zacht. 'Ik ben benieuwd of Rhodry de schuld die hij bij je heeft kan terugbetalen.'

'Ik hoeft niet betaald te worden,' zei Cullyn nors. 'Ik weet dat ik maar een zilverdolk ben, maar ik ben niet voor geld in dat gedrang gereden.'

'Dat bedoelde ik ook niet.'

Cullyngooide zijn hoofd in zijn nek en liep weg. Of die oude man nu dweomer was of niet, hij liet zich niet door hem honen.

De manschappen verdrongen zich om de proviandwagens. Cullyn was op weg naar zijn paard om dat af te wrijven toen heer Sligyn hem inhaalde. Sligyns maliënkolder zat vol bloedspatten van een andere man en zijn snor hing slap omlaag van het zweet.

'Ik heb gezien hoe je Rhodry uit dat strijdgewoel haalde. Wel bedankt, zilverdolk.'

'Geen dank, heer. Ik had beloofd dat ik hem zou beschermen.'

'Hah! Heel wat ingezworen ruiters vergeten hun eed als ze midden in een gevecht van hun paard moeten komen. Bij de konten van de goden man, jij hebt heel wat meer eer in je donder dan die hufter van een Corbyn.' Sligyns stem zwol aan tot gebulder. 'Je hebt gezien wat er gebeurd is. De lafbek! Een gemene rotstreek om Rhodry zo daarheen te lokken. Gewoon eerloos! De goden zij dank dat jij tijdig wat er gebeurde.'

'Zo was het niet, heer. Ik had zo iets verwacht.'

Sligyns mond zakte open van verwondering.

'Een edelman die bereid is een handelskaravaan af te slachten om een vijand te pakken te krijgen is een edelman zonder eer,' zei Cullyn.

'Dus toen Rhodry aanviel, was ik vlak achter hem.'

Toen de edelen onder het eten krijgsraad hielden, werd Cullyn door Peredyr persoonlijk uitgenodigd om erbij te komen zitten. Hoewel

Rhodry, zij het met moeite, kon lopen en zitten, wist Cullyn dat hij de volgende morgen zo stijf als een plank zou zijn. Zowel Cullyn als Rhodry luisterde met stijgende woede toende andere edelen de veldslag beschreven. Geen van hen was ingesloten of ernstig bedreigd geweest; men had hen alleen belet Rhodry te hulp te komen.

'Wat me vooral dwarszit,' zei Rhodry, 'is het feit dat i

lemaal niet op het slagveld heb gezien. De zielige lafaard!'

'Het was geen lafheid,' zei Peredyr. 'Hij wil niet de man zijn die persoonlijk de broer van de gwerbret en de zoon van de tieryn heeft ge-

dood. Op deze manier zou hij bij eventuele vredesonderhandelingen je dood aan oorlogslotgevallen kunnen wijten.'

'En dat is zijn bedoeling, vervloekt zij hij en zijn ballen erbij,' viel Sligyn in. 'Hij zal ons achtervolgen tot iemand de cadvridoc doodt, en dan zal hij met zijn eisen voor den dag komen.'

'Mag ik ook eens iets zeggen, heren?' vroeg Cullyn. 'Dan kunnen we maar één ding doen - Corbyn doden voor hij de kans krijgt wat dan ook te eisen.'

'De kerel heeft gelijk!' grauwde Sligyn. 'Als je een hond met schuim op zijn bek ziet, roep je de kennelmeester niet. Je hakt hem zijn kop af.'

Ze staken de koppen bij elkaar om hun plan te beramen. Bij de volgende veldslag zouden de edelen als een eenheid rijden, met Rhodry veilig in hun midden en Cullyn en Sligyn aan het hoofd. Hun beste mannen zouden hen omringen om de vijand af te weren terwijl ze over het veld reden op zoek naar Corbyn.

'En ik wil wedden dat we hem in de achterhoede vinden,' zei Edar.

'Ik zeg tegen mijn mensen dat ze geen genade mogen kennen bij het gevecht tegen Corbyns bondgenoten. Geen om elkaar heen dribbelen en afweren. Het wordt tijd dat ze zien bij wat voor iemand ze zich hebben aangesloten.'

Sligyn stond met een grimmig lachje op.

'Ik ga met mijn hoofdman praten. Ik stel voor dat jullie dat ook doen. Toen de edelen zich verspreidden, hield Rhodry Cullyn bij zich en liet zijn bediende hun beiden een houten nap mede brengen. Rhodry zat een tijdlang zwijgend in het vuur te staren terwijl hij grote teugen van zijn mede nam.

'Heer cadvridoc?' zei Cullyn tenslotte. 'Het is niet oneervol om een lijfwacht te hebben als iemand u probeert te vermoorden.'

'Ach, dat is niet wat me dwars zit.' Rhodry nam nog een slok mede. 'Ik dacht aan Caenrydd. Amyr heeft me verteld dat Caenrydd hem naar voren had gestuurd en zelfde achterhoede had genomen. Hij wist wat dat betekende.'

'Inderdaad. Hij had gezworen voor u te zullen sterven en hij heeft woord gehouden.'

'Ja maar verdomme!' Rhodry keek hem aan met tranen in zijn ogen. 'Snap je dan niet dat dat het ergste is? Ik heb nooit eerder aan het hoofd van een krijgsbende gereden. O, ik ben altijd heer Rhodry geweest, maar nooit meer dan hoofdman onder mijn vader of adjudant naast Rhys. In al de veldslagen die ik heb meegemaakt, is er niemand omwille van mij gesneuveld. Ik dacht altijd dat ik op een goeie dag voor iemand anders zou sterven.'

'Ik heb nooit eerder een edelman ontmoet die zich dergelijke dingen aantrok.'

Dan kunnen ze allemaal naar de bliksem lopen! Verdomd nog toe, waarom moest mijn oom zo nodig sneuvelen? Ik wil zijn gebied helemaal niet.'

Ik weet zeker dat u er morgenochtend anders over zult denken.'

'O, vast en zeker.' Rhodry staarde somber in zijn beker, 'ik laat me in elk geval nog liever hangen dan dat ik het aan Rhys geef.'

'Tja, ik heb niet het recht u dit te vragen, maar is uw broer nou echt zo'n slecht mens?'

Helemaal niet, behalve wat mij betreft. O, hij is rechtvaardig, grootmoedig en dapper - alles wat een edelman behoort te zijn, behalve als het om mijn belangen gaat. En ik mag vervloekt zijn als ik weet waarom hij me zo haat.'

Cullyn hoorde evenveel verdriet als woede in Rhodry's stem.

Tja, heer, mijn oudere broer was net zo. Hij gaf me telkens wanneer hij dat ongestraft kon doen een klinkende oorvijs. En het feit dat mijn moeder altijd partij voor me trok, maakte het er niet beter op.' 'O, verdorie.' Rhodry keek met een eigenaardig beschaamd glimlachje op. 'Jij had natuurlijk ook een clan, nietwaar? En ik beschouwde je als zoiets als de wind of de regen, iets dat er altijd was, dat altijd door het land getrokken had.'

'Niets daarvan.' Cullyn nam een teugje mede. 'Mijn vader was scheepsbouwer in Cerrmor, en een dronken rotzak op de koop toe. Ik moest voor hem net zo oppassen als voor de vuisten van mijn broer. En toen hij ons allemaal een plezier deed en zich doodzoop, bezorgden de priesters van Bel mijn moeder een baantje in de keuken van de gwerbret. Ik ben in de dun opgegroeid.'

En heb je daar leren vechten?'

'Ja. De hoofdman van de krijgsbende kreeg medelijden met dat vet-tige joch uit de keuken dat altijd met stokken speelde die hij zwaardden noemde.' Cullyn spoelde zijn opkomend schaamtegevoel met een ferme slok mede weg. 'Hij was een goed mens en ik heb zijn vertrouwen in mij beschaamd.'

Rhodry luisterde geboeid en nieuwsgierig. Cullyn zette de lege beker neer en stond op.

'Het is al laat, heer cadvridoc. Als ik zo vrij mag zijn om het te zeggen, we moesten maar naar bed gaan.'

Hij was verdwenen voor Rhodry hem terug kon roepen.

Heer Nowec was, zelfs voor een Deverriaan, lang, een meter negentig harde spieren en stevige botten. Die avond was hij bovendien

kwaad, toen hij met zijn armen voor zijn borst gekruist en een woedend gezicht naar Corbyn en de rest van de bondgenoten luisterde die hun plan ontvouwden. Loddlaen hield hem nauwlettend in het oog. De edelman kwam tenslotte naar voren met een verwensing die als een gegrom klonk.

'Dit bevalt me niets,' grauwde hij. ik word kotsmisselijk van dat eerloze gedoe. De list van vanmorgen was meer dan genoeg.'

De anderen draaiden zich om en keken hem met een schuldige blik in hun ogen aan.'

'Vechten we als mannen of vechten we als gespuis?'

'Ach, kom nou.' Heer Cenydd kwam naar voren, een man met een buikje en dikke grijze snor. 'Wat is nu eerlozer - het verstand gebruiken dat de goden ons hebben gegeven of edelen doden met wie we niet eens een vete hebben?'

'Zo is het,' beaamde Corbyn. 'We hebben ruzie met Rhodry en verder niemand.'

'Gelul!' riep Nowec fel. 'Jullie zijn bang dat de gwerbret ingrijpt, dat is het. En ik zeg jullie, ik moet er niets van hebben om rond te slui-
pen als een troep straathonden om de mesthoop van een stedeling.' De jongere edelen aarzelden, getroffen door Nowecs woorden, en Corbyn en Cenydd durfden hem niet aan te kijken, Loddlaen zond een krachtlijn van zijn aura uit om Nowecs aura mee te slaan, zoals een kind een zweep gebruikt om een tol te laten draaien. De edelman wankelde even en zijn ogen werden glazig.

'Maar heer,' zei Loddlaen op sussende toon. 'Als we de oorlog reken zouden we wel eens bij vergissing Sligyn of Peredyr kunnen doden. En dat zou heel erg zijn.'

'Dat is waar.' Nowec sprak traag en zijn woede was vervlogen. 'U hebt gelijk, raadsheer. Het is een goed plan.'

'Dus niemand heeft bezwaren?' vroeg Corbyn haastig. 'Prachtig, ga uw hoofdlieden dan uw bevelen geven.'

Terwijl de krijgsraad opbrak, glipte Loddlaen onopvallend weg. Hij kon de gedachte om met die smerige edelman te zitten drinken niet verdragen. Toen hij door het kamp liep, zag hij wel dat de mannen hem steelse blikken toewierpen en heimelijk hun vingers kruisten om zich tegen tovenarij te beschermen. Ze waren bang van hem, de schurftige honden, en terecht - het was goed dat ze weggropen voor Loddlaen de Machtige, Heer van de krachten van het Luchtruim! Aan de rand van het kamp bleef hij in tweestrijd staan. Hoe graag hij er ook even tussenuit wilde, hij durfde niet alleen weg te gaan nu Aderyn zo dicht in de buurt was. Tenslotte ging hij naar zijn tent, stuurde zijn bediende weg en ging met al zijn kleren aan op zijn bed liggen.

Vage geluiden drongen tot hem door van lachende en pratende mannen die langsliepen, hun zwaarden rinkelend aan hun zij. Vroeger was Loddlaens geofefende geest in staat geweest om dergelijke geluiden buiten te sluiten; nu maakten ze hem woedend. Met gebalde vuisten en stijfoepeengeklemd kaken lag hij te beven, trachtend zijn zintuigen uit te schakelen en de slaap te laten komen. De duisternis wilde hij niet aanroepen. Hij was er opeens bang van, bang van die stem die glad als olie zijn geest binnendrong.

Toch kwam die duisternis uiteindelijk. Hij zag hem eerst als een zwarte stip in zijn geest die begon te groeien. Hij verzette zich ertegen, vulde zijn geest met licht, probeerde het donker met rituele gebaren en vervloekingen uit te bannen, maar het bleef groeien en zwol op tot lui midden in die immense duisternis leek te staan, en toen was daar die stem weer, vriendelijk, geduldig.

'Waarom ben je bang van me, jij de grootste van alle dweomermeesters, Loddlaen de Machtige? Ik wil je immers alleen maar helpen, je vriend en bondgenoot zijn. Ik kom met je treuren dat je vernuftige plan is mislukt. Je had Rhodry vandaag bijna te pakken.'

'Wie ben je?'

Eenvriend, anders niet. Ik heb je iets te vertellen. Die zilverdolk is de sleutel tot alles. Je zult hem moeten doden voor je Rhodry kunt doden. Ik heb gemediteerd en ik ben heel intens op onderzoek uitgegaan, mijn vriend, ik heb gezien dat de krachten van Wyrd hier aan het werk zijn.

Alles goed en wel, maar wie ben je?'

De stem grinnikte even. De duisternis was verdwenen. Loddlaen lag een ogenblik zwetend op zijn bed en zegende wat hij zojuist had vervloekt - de gewone menselijke geluiden van het leger. Toen stond hij op en, verliet de tent op zoek naar Corbyns hoofdman. Hij wilde hem een speciale opdracht geven betreffende die vervloekte zilverdolk.

Cullyn werd met een schok wakker omdat Sligyn naast hem hurkte.

De stand van de sterren zei hem dat het kort voor zonsopgang was. 'Nevyn heeft me zojuist gewekt,' zei Sligyn. 'Corbyns leger maakt zich klaar om uit te rijden. Dat gemene tuig wil ons bij het aanbreken van de dag overvallen.'

'O ja? Welnu, heer, dan zullen wij hun ook maar eens een kunstje flikken.'

Toen Cullyn zijn plan had ontvouwd, bulderde Sligyn van het lachen en ging, het halve kamp wekken. De voorraadwagens stonden zowat vijftig meter van het kamp in een grote kring, met daarbinnen de paarden. De helft van de mannen ging naar de paarden, terwijl de

anderen zadeltassen en uitrusting zo onder dekens neerlegden dat het net slapende mannen leken. Toen verborg de gewapende en goed voorbereide krijgsbende zich in de kring van de wagens, waar elke man naast zijn paard hurkte. Erachter drongen de bedienden en der gelijke bij elkaar, voorop stonden de lansen, klaar om de opening in de cirkel op te vullen zodra de ruiters wegrede.

Cullyn nam zijn plaats naast Sligyn in toen de hemel de kleur van een grauwe mollenpels aannam. In de kille dageraad kwam het leger over het grote veld aandraven. Het bericht werd fluisterend aan Rhodry's mensen doorgegeven: Maak je klaar om op te stijgen en aan te vallen.

Aan het andere eind van het veld hield Corbyns leger halt en begon zich in een lange rij op te stellen voor de aanval. Cullyn vroeg zich af of ze zijn list zouden doorzien; als het kamp echt sliep, zou er nu allang iemand wakker geworden zijn van het gerinkel van tuigen in de verte. Het leger kwam stapvoets nader, ging over in draf - toen begonnen ze te galopperen en reden onder hoorngeschal en strijd kreten recht op het kamp af dat ze in diepe slaap waanden. Hun speren vlogen hen vooruit en troffen de nep-lichamen op de grond.

'Nu!' schreeuwde Rhodry.

Het was een hevig gedrang in de nauwe ruimte toen de krijgsbende in het zadel sprong. Met een hels gekrijs reed Sligyn aan het hoofd van de ploeg edelen naar buiten, terwijl de manschappen in rijen van vier achter hen aan stormden. Voor hen barstten verraste vijanden los in gevloek en getier, en probeerden intussen hun vaart te stuiten en van koers te veranderen om deze onverwachte uitval het hoofd te bieden. Maar terwijl ze aangegaloppeerd kwamen, stuurde Rhodry 's leger een regen van pijlen op hen af. Paarden steigerden en mannen brulden toen Corbyns linie in een chaotische troep uiteenviel.

'Op Corbyn af!' riep Cullyn, terwijl hij omkeek om zich ervan te vergewissen dat Rhodry veilig midden in de groep was.

Sligyn stuurde zijn eenheid langs de rand van het strijdtoneel op het moment dat de beide legers slaags raakten. Paarden sprongen opzij en steigerden toen de twee linies in elkaar sloten als de vingers van een hand die door de vingers van de andere hand gestrengeld werden. De ruiters wendden hun paarden om gevechten van man tegen man aan te gaan of mee te doen in de kluwens vechtenden her en der. Cullyn bleef vlak bij Sligyn terwijl de edelman zijn groep rond het veld leidde. Opeens brulde Sligyn een triomfkreet en zette zijn paard aan tot galop. Cullyn, daar niet op bedacht, bleef even achter toen de edelman een uitval deed naar zijn prooi - een edelman met een groen en bruin blazoën op zijn schild. Cullyn hoorde Rhodry's

woeste lach langs hem gieren toen de eenheid achter Sligyn aan draafde.

Cullyn reed hard achter hen aan, maar een man op een zwart paard versperde hem de weg en kwam recht op hem af. Terwijl Cullyn zijn paard wendde, ving hij een glimp op van ogen met wallen en een stoppelige kin onder de vijandelijke helm. Ze zwenkten, weerden af, sloegen op elkaar los terwijl hij vloekte en tierde en Cullyn ijselijk stil bleef, het zwaard van zijn vijand met het zijne terugsloeg, tot de man van nijd een harde zijwaartse slag probeerde die zijn rechterzij onbeschermd liet. Cullyn ving de slag met zijn schild op en sloeg hem met een gerichte houw hard op zijn arm. Het bloed welde door de maliënkolder op toen het bot brak. Grommend van pijn liet hij zijn zwaardvallen en probeerde zijn paard te wenden. Cullyn liet hem gaan. Hij moest Corbyn hebben.

Voor hem dromde Sligyns groep rond Corbyn en een paar van diens mannen, die bekwaam vochten om hun heer te verdedigen. Cullyn dreef zijn paard naar voren, net toen een nieuwe groep groen-en-bruinen aangegaloppeerd kwam.
'Heer Sligyn! De flank!'

Maar de vijand reed op hem af, niet op Sligyn. Cullyn gaf een ruk aan de teugels om de vijandelijke aanval afte slaan, en op hetzelfde ogenblik dromden ze om hem heen en sloten hem aan alle kanten in.
'De zilverdolk! Pak hem!'

Cullyn had geen tijd om zich af te vragen waarom ze een zilverdolk insloten alsof hij een edelman was. Een slag uit de flank trof hem op de rechterschouder, terwijl de man voor hem probeerde hem te steken. Cullyn kon hem net op tijd afweren en draaide weg, tegelijkertijd uithalend naar die man die van rechts opdrong. Ze waren met vier tegen één, en het enige dat hij kon doen was zwenken, wegduiken en met zijn zwaard om zich heen slaan. Hij kreeg een slag op zijn schild die het hout kliefde; toen voelde hij een stoot die als vuur door zijn linkerzij schoot. Boven het razende strijdgewoel hoorde hij Rhodry's lach die naderbij kwam.

Naar adem happend van pijn doodde Cullyn de man voor hem met een houw op zijn keel die zijn luchtpijp doorsneed en hem van zijn paard deed tuimelen, maar er was meteen een ander die zijn plaats innam. Een harde slag joeg een vuurstroom door Cullyns linkerarm.

Hij draaide zich in het zadel en probeerde een nieuwe slag af te werken, maar het schild trok zijn gebroken arm omlaag. Met een vloek liet hij het vallen en zwenkte terug om een slag van rechts afte slaan.

Rhodry's lach klonk luider, maar nog steeds te ver weg.

Opeens gaf de man aan Cullyns linkerflank een gil, zijn paard stei-

gerde en stortte dood neer. Er suisde iets langs Cullyns gezicht door de lucht. De pijl doorboorde de maliënkolder van de vijand aan zijn rechterkant zodat het bloed erdoor gutste. De man probeerde zijn paard te wenden, maar de volgende pijl trof hem in zijn rug en hij stortte jammerend neer. De kluwen viel uiteen en probeerde te vluchten, maar ze kwamen recht tegenover Rhodry's mannen te staan, die juist de aanval op hen inzetten. In zijn laatste heldere moment zag Cullyn nog Jennantar aankomen met een gespannen boog in zijn handen. Cullyn liet zijn zwaard vallen en probeerde zich aan de zadelknop vast te houden, maar zijn handschoenen waren glibberig van zijn eigen bloed. Hij keek er stomverbaasd naar, terwijl de duisternis uit het niets kwam opzetten, en viel voorover langs de hals van zijn paard.

Het leek alsof hij naar de oppervlakte van een diepe blauwe rivier probeerde te zwemmen. Het lukte hem soms bijna; dan zag hij licht voor zich en hoorde hij iets dat op Nevyns stem leek, maar telkens sleurde een ontzaglijke draaikolk hem weer omlaag tot hij zowat stik te en in het blauw dreigde te verdrinken. Opeens hoorde hij een stem die hem hoonde, een zachte stem die als olie zijn geest binnendrong. Het was net of die stem uit het kolkende blauw om hem heen kwam. Op dat moment zag hij een glanzend zilveren koord dat van zijn vreemd ijle lichaam omlaag hing naar - ergens. Hij kon niet zien waarheen. Een nieuwe golf omhulde hem met een wervelende, gron deloze blauwheid. De stem drong weer tot hem door, schamper en zei spottend dat hij dood was.

Opeens zag hij Nevyn - of een lichtblauw evenbeeld van hem - een geest, een schim? In wat voor gedaante ook, de oude man probeerde hem te bereiken, en ondertussen murmelde hij iets in een vreemde taal. De blauwe rivier leek kalmer te worden en tot stilstand te komen. Nevyn stak een hand uit en greep de zijne.

Opeens werd Cullyn wakker. Een tastbare, stevige Nevyn boog zich in het zonlicht over hem heen. Ook al was hij een geharde krijger, toch kreunde Cullyn van de pijn die in zijn zij en zijn schouder brandde. Toen hij zich probeerde te bewegen, maakten de spalken van zijn linkerarm een klepperend geluid op de wagenbak.

'Kalm aan, vriend,' zei Nevyn. 'Stil liggen.'

'Water?'

Iemand schoof een arm onder zijn hoofd, lichtte het op en hield een beker water tegen zijn mond. Hij dronk hem gulzig leeg.

'Nog wat?' vroeg Rhodry.

'Graag.'

Rhodry hielp hem nog een beker water te drinken, en veegde toen

met een natte doek zijn gezicht af.
Ik heb geprobeerd je tijdig te bereiken,' zei hij. 'Geloof me alsjeblieft
ik heb het echt geprobeerd.'
Ik weet het.' Cullyn begreep niet waarom Rhodry daar zo de na-
druk op legde. 'En Corbyn?'
Ontsnapt. Maar maak je daar geen zorgen over.'
De zonnige hemel draaide en viel op hem neer. Hij viel opnieuw in
de duisternis, maar deze keer was het alleen maar slaap.

Terwijl de bedienden Cullyn wegdroegen en de volgende gewonde op
de wagenbak legden, waste Nevyn zijn bebloede handen in een emmer
water. Alleen hij wist hoe hard hij had moeten vechten om Cul-
lyns leven te redden; hij was zelf verbaasd dat hij het had klaarge-
speeld om staande in trance te gaan. Een klein groen elfje hurkte
naast hem en keek ernstig toe hoe hij zijn handen aan een schone
doek afdroogde. Nevyn waagde het iets tegen haar te fluisteren.
'Goed dat je me gewaarschuwd hebt. Ik dank jou en je vrienden.'
Het elfje grinnikte, waarbij puntige blauwe tanden te zien waren, en
verdween toen. Als het Natuurvolk hem niet had gewaarschuwd, zou
Nevyn niet hebben gemerkt dat er op de hogere vlakken iemand was
die Cullyns etherische gedaante uit zijn lichaam probeerde te drijven
en dan het zilveren koord kapot te trekken dat hem aan het leven
bond. Iemand. Niet Loddlaen, maar iemand die naar duistere zaken
riekte, iemand die achter hem stond, of zich misschien zelfs achter
hem verschool.
Je hebt je hand lelijk overspeeld, vriendje,' zei Nevyn hardop. 'Nu
ik weet dat je er bent, zal ik je herkennen als we elkaar weer ont-
moeten.'

Jill werd even voor zonsopgang wakker. Ze lag nog een tijdje geer-
gerd in bed te woelen, stond toen op en kleepte zich aan. Toen ze in
in **grote** zaal kwam, waren de bedienden geeuwend bezig de zoden
van het vuur te nemen en de kolen aan te blazen. Vrouwe Lovyan
zat al aan het hoofd van de eretafel. Toen Jill voor haar boog, be-
duidde Lovyan dat ze naast haar moest komen zitten.
Zo, kind. Kon je ook niet slapen?'

'Nee, uwe genade. Ik slaap nooit goed als va ergens oorlog voert.'
Een bediende kwam aangesneld met kommen dampende gerstepap
met boter. Terwijl Jill en Lovyan zaten te eten, druppelden de man-
nen van de wacht in groepjes van twee en drie binnen, geeuwend,
met plagende opmerkingen tegen de dienstmeisjes. Een van hen strui-
kelde blijkbaar, want Jill hoorde achter zich het gekletter en gerinkel

van een zwaardschede die tegen een tafel sloeg. Ze wilde zich om- draaien om te kijken, maar het geluid bleef doorgaan, als een klok die luidt, luider, steeds luider tot ze een gevecht hoorde woeden, het gedaver en gebonk van zwaard op schild, het gehinnik van paarden, het gevloek en getier van mannen. Ze hoorde ook haar eigen stem, die vertelde wat ze zag

en ze zag bet inderdaad, ze kon het hele veld overzien, alsofze bo- ven de veldslag zweefde als een meeuw op de wind. Rhodry deed po- gingen om binnen te dringen in een kluwen rondom een ruiter; ter wijl bij bulderde van bet lachen, als een woesteling tekeer ging, en met een van bloed druipend zwaard hieuw en afweerde. De man bin nenin de kluiven kon zich nauwelijks bewegen; hij draaide zich ver twijfeld in het zadel om. Cullyn. Jill hoorde haar stem uitschieten tol een gil en een snik toen Jennantars pijlen langs haar vader suisden en zijn vijanden een voor een velden. Eindelijk kon Rhodry door breken. Hij sprong nog net op tijd van zijn paard om Cullyn op te vangen toen die viel

en het strijdrumoor stierf weg in het geluid van haar eigen snikken en Lovyans angstige stem, die bevelen tegen de bedienden snauwde Jill keek op in Lovyans gezicht en merkte dat Lovyan haar stevig in de armen hield. Dwgyn, de hoofdman van de wacht stond over haar heen gebogen.

'Uwe genade,' barstte hij uit. 'Wat...?'

'Dweomer, domoor!' zei Lovyan. 'Wat zou het anders kunnen zijn, ze is immers een vriendin van Nevyn?'

Jills tranen hielden op met stromen, verdreven door het kille besef dat Lovyan gelijk had. Ze merkte dat ze trilde als een espeblad toen een bediende aan kwam rennen met een beker vlierbeswijn. Lovyan dwong haar die leeg te drinken.

'Jill, is je vader dood?'

'Nee, maar het scheelt niet veel. Uwe genade, ik smeeek u, ik moet naar hem toe. Stel dat hij sterft en ik geen afscheid van hem heb kun nen nemen?'

'Ach, kind, ik heb vreselijk met je te doen, maar je zult het leger nooit kunnen vinden.'

'Dacht u dat, uwe genade?'

Lovyan huiverde.

'Bovendien,' vervolgde Jill, 'het was een zware veldslag. Heer Rhod ry zal alle mannen die de fortbewaking kan missen, hard nodig heb ben. Ik weet dat ik ze er recht naartoe kan brengen. Dat weet ik ze ker. Ze zijn maar een goede veertig kilometer hiervandaan. Alstublieft, uwe genade.'

Lovyan zuchtte, stond op en streek met bevende handen door haar haar.

Goed dan,' zei ze tenslotte. 'Dwgyn, zorg dat er zo gauw mogelijk dertig man klaar staan om te vertrekken.'

Terwijl Jill naar haar kamer rende om haar spullen te halen, verwenste ze haar Wyrd en haatte ze de dweomer die de beslissingen voor haar nam. Maar voor haar geliefde vader zou ze elk wapen gebruiken dat op haar weg kwam.

Er waren ogenblikken waarop de omvang van zijn trots zelfs Rhodry zelfverbaasde. Zijn rug deed zo'n pijn van de trappen en slagen van de dag tevoren dat hij nauwelijks kon staan, en nu die vlag van woeste opwinding over was, voelde hij elke slag die hij had gekregen, maar hij dwong zichzelf Sligyn te vergezellen op een tocht door het sombere kamp. De mannen waren bezig de doden van het slagveld te halen. Overal hoorde Rhodry mannen vloeken of weeklagen als ze dode vrienden herkenden. Ze moesten hun cadavidoc op de been zien.

'Noemen we dit nu een overwinning of niet?' zei Rhodry

'Corbyn is toch gevlucht, nietwaar?'

Bij de voorraadwagens bewaakten Jennantar en Calonderiel de gevangenen, die in groepjes op de grond zaten, dicht bijeen om wat steun aan elkaar te hebben. De meesten waren gewond, maar ze zouden moeten wachten tot de heemeesters klaar waren met Rhodry's 'Mannen.

'Nog nieuws over Cullyn?' vroeg Jennantar.

Steeds hetzelfde.' Rhodry wreef vermoeid langs de zijkant van zijn gezicht. 'Ik kwam je bedanken.'

'Hoeft niet. Hij heeft geprobeerd het leven van een vriend van me te redden. Ik had wel meer pijlen willen afschieten, maar ik was bang u of uw mensen te treffen. Ik had zelfs bijna Cullyn gedood.'

'Beter jij dan iemand van dat tuig.'

Nou ja, je hebt hem uiteindelijk kunnen ontzetten, hè?' Sligyn legde een vaderlijke hand op Rhodry's arm. 'Dat is immers het enige wat eropaan komt. Nu ligt het in de hand der goden.'

Rhodry knikte. Hij zou nooit kunnen verklaren, ook zichzelf niet, waarom het zo belangrijk was dat hij de man was die Cullyn redde.

Hij had hem uit dat gewoel moeten halen om iets met hem te vereffenen. Het was heel belangrijk, misschien wel de belangrijkste kwestie van zijn leven, dat ze niet bij elkaar in het krijt stonden - en toch zou hij niet kunnen zeggen waarom.

Aderyn, zijn tuniek rood van het bloed, kwam aanlopen met een paar

bedienden beladen met geneesmiddelen.

'Uw mannen zijn allemaal verzorgd, heer cadvidoc. Maar Nevyn vraagt me u te vertellen dat heer Daumyr daarstraks gestorven is.' Rhodry gooide zijn hoofd achterover en uitte een weeklacht. Nu was er een edelman omwille van hem gesneuveld. Sligyn verstevigde zijn greep op Rhodry's arm en vloekte binnensmonds.

'Ik zal maar eens aan de gevangenen beginnen,' zei Aderyn.

Hij wenkte de bedienden en ging kijken welke mannen er het slechtst aan toe waren.

'O, verdraaid,' zei Jennantar. ik begrijp nog steeds niet hoe Corbyn heeft kunnen ontkomen. Ik was er zeker van Daumyr en u hem had den omsingeld.'

Ikook.' Slygyn schudde woedend en onthutst zijn hoofd. 'Het was gewoon smerig, stom geluk, anders niet. Een heleboel kleinigheden bij elkaar, zoals het feit dat Daumyrs zwaard brak. En toen viel dat paard vlak voor het mijne neer, en kon ik niet meer bij hem komen, Geluk voor hem, pech voor ons.'

Een van de gevangenen lachte, een hysterisch binnensmonds ge mompel. Toen Rhodry zich omdraaide om hem aan te kijken, hief hij zijn arm op en kromp ineen. Zijn blonde haar zat aan elkaar ge plakt van het bloed.

'Ik zal een gewonde niet slaan,' zei Rhodry. 'Maar waar lach jij om?'

'Neemt u me niet kwalijk. Ik wilde helemaal niet lachen. Maar onze

heer is niet door geluk ontkomen. Bij de goden, u zult Corbyn nooit kunnen doden. Dat komt door die duivelse tovenaars. Die heelt een profetie gedaan, ziet u.'

'Een wat?'

'Loddlaen heeft deze profetie gedaan. Hij heeft een steen waarin hij de toekomst kan zien.' De gevangene zweeg even en likte langs zijn droge lippen. 'Die voorspelling luidt dat Corbyn in een veldslag alleen kan sneuvelen door het zwaard, maar dat hij nooit zal sneuvelen door de hand van een man. Het is waar, heer. U hebt gezien wat er vandaag op het slagveld is gebeurd. Het moet waar zijn.'

Sligyns blozende gezicht werd bleek. Aderyn had zich omgedraaid om te luisteren.

'Aderyn?' zei Rhodry. 'Kan dat waar zijn?'

'De jongen liegt niet, heer. Dus Loddlaen moet een profetie hebben gedaan.'

'Dat bedoelde ik niet.'

'Moet ik u werkelijk vertellen of die profetie waar is?'

'Dat moet hij zijn, anders zou je me verzekeren dat hij vals is.'

Aderyn slaakte een zucht die meer weg had van gekreun.

'Ik heb gezworen dat ik nooit zou liegen, maar soms wilde ik wel dat ik die gelofte niet had afgelegd.'

Rhodry draaide zich om en liep blindelings weg. Hij voelde zijn dood een zware arm om zijn schouder leggen en met hem meelopen. Sligyn haalde hem enigszins buiten adem aan de rand van het kamp in.

Kom nou, ik geloof er geen woord van. Het doet er niet toe of het waar is. Allemaal kletsboek.'

'O ja? Als Aderyn zichzelf in een uil kan veranderen, waarom zou hij dan niet weten of een profetie waar of onwaar is?'

Sligyn wilde iets zeggen, maar hij wendde zijn hoofd af en beet op zijn snor.'

'Het is een verdomd raar gevoel om door de omer veroordeeld te zijn.' vervolgde Rhodry. 'En ik ben veroordeeld. Als Corbyn zich een weg naar mij wil banen, zal niemand in staat zijn hem tegen te houden. Als het tot vechten komt, zal ik hem niet kunnen doden.'

'Dan kunnen we maar een ding doen, hè? Je naar Cannoba terugsturen.'

'Dat nooit! Wat zou ik nog aan mijn leven hebben als ik mezelf te schande had gemaakt?'

Opeens voelde Rhodry zijn woeste lach in zich opwellen. Hij gooide zijn hoofd achterover en bulderde, tot Sligyn hem beetpakte en net zo lang door elkaar schudde tot hij stil was.

Tegen het eind van de middag wist het hele kamp het. Rhodry had nog nooit het moreel van een leger zo zien verpulveren, als een kluitje verdroogde modder dat tussen iemands vingers fijn gewreven wordt. Het was geen aangenaam gezicht. Hoewel de edelen, net als

Sligyn, raasden en tierden, bezagen ze Rhodry met van ontzetting vervuld medelijden. Rhodry liep door het kamp en probeerde persoonlijk met de mannen te spreken, in de hoop een vrees die zo sterk was dat hij hem kon ruiken, uit te bannen. Aanvankelijk probeerden sommige mannen nog wel grappen met hem te maken, maar naarmate de middag vorderde, deinsden ze terug of hij een melaatse was, de-

ze man die de goden hadden vervloekt, om niet door zijn

besmet te worden.

Om hen zijn aanblik te besparen, liep Rhodry naar de rand van het kamp, samen met Amyr, de enige man in zijn krijgsbende die zijn gezelschap op prijs scheen te stellen. De blonde, vriendelijk uitziende Amyr was zestien en nog maar kort bij de krijgsbende, maar hij was meer man van eer dan de meeste anderen.

'Heer, bij het volgende gevecht tegen Corbyn blijf ik vlak naast u. Ik heb gezworen u naar het hiernamaalste volgen en dat zal ik doen ook.'

'Dat strekt je tot eer, maar het hoeft niet. Ik wil Corbyn tot een twee-

gevecht uitdagen en dan laat ik hem er een eind aan maken.'

'Wat?'

'Precies wat ik zei. Waarom zouden jullie verdomme voor een hope loze zaak moeten sneuvelen? We zullen Corbyn nooit kunnen doden, dus, komt het hierop neer: zodra hij mij doodt is de opstand afgelopen.'

Amyr keek hem met tranen in de ogen aan.

'Zeg louter goeds over me als ik dood ben, wil je?' vroeg Rhodry. Amyrs lippen trilden en hij liep een eindje weg. Terwijl Rhodry de weg afkeek, zag hij een groepje ruiters uit het zuiden komen. Hij wachtte tot hij er redelijk zeker van was dat Amyr ze ook kon zien, eer hij ze aanwees. Toen ze dichterbij kwamen, kon Rhodry de kleuren op hun schilden onderscheiden, een gemengde groep van zijn diverse bondgenoten, met Jill aan het hoofd.

'Allemachtig, het is de fortbewaking van Cannobaen! Wat komen die doen?'

Zodra ze afgestegen was, vertelde Jill hem het doel van hun komst 'Versterkingen, heer. Ik heb de veldslag in een visioen gezien, en u weet dat ik niet getikt ben, want er is een veldslag geweest, niet waar? Dus, bij de godin zelf, waar is mijn vader?'

Amyr begon te lachen, zo hard en zo schel dat Rhodry hem door elkaar rammelde.

'Beheers je! We hebben genoeg dweomer gezien, dus dit kan er ook nog wel bij.'

'Dat is het niet, heer. Het is Jill.'

'Wat? Natuurlijk is het Jill. Dat zie ik ook wel.'

'Dat bedoel ik niet, heer. Kijk dan - kijk dan naar Jill. Corbyn zal niet sterven door de hand van een man, nietwaar?'

Met haar duimen achter haar zwaardkoppel gehaakt, keek Jill hen met gefronste wenkbrauwen aan alsof ze dacht dat ze allebei gek waren geworden. Haar houding en gebaren waren zozeer die van een krijgsman dat Rhodry opeens zag wat Amyr bedoelde. Hij gooide zijn hoofd achterover en bulderde van het lachen, tot Jill het niet langer kon verdragen.

'Bij alle goden en hun vrouwen! Ben ik in een kamp vol gekken terechtgekomen?'

'Neem me niet kwalijk. Ik zal je eerst naar je vader brengen, maar Jill, o, Jill, ik zou een knieval voor je moeten maken en je voeten kussen.'

'Hebt u een klap op uw hoofd gehad? Wat betekent dit allemaal?'

'Dat zal ik je vertellen als je bij Cullyn bent geweest. Zilverdolk, ik neem je in dienst.'

Omdat Rhodry niet had gewild dat Cullyn met de anderen buiten lag, had hij zijn tent afgestaan aan de man die zijn leven had gered,

Toen Jill binnenkwam, lag Cullyn in Rhodry's deken te slapen, met zijn gespalkte en verbonden arm op het dek. Zijn haar zat vol opgedroogd bloed. Terwijl ze naast hem neerknielde, schreide Jill bittere tranen. Toen ze met haar hand door zijn haar streek, zuchtte hij in zijn slaap en draaide zijn hoofd naar haar toe.

'Jill?' Dat was Nevyn die onder de tentflap door dook. Ik hoorde dat je hier was.'

Natuurlijk ben ik hier. Denk je dat ik niet zou weten dat va gewond was?'

Nevyn glimlachte vluchtig en knielde naast haar neer.

'Zeg eens eerlijk,' zei Jill. 'Gaaf hij dood?'

Nevyn dacht zo lang na dat haar hart begon te bonzen,

Ik denk het niet,' zei de kruidenkenner tenslotte. 'Dat is het eerlijkste antwoord dat ik je kan geven. Hij is zowat onder mijn handen gestorven, maar dat was het bloedverlies, en dat is hij nu te boven.

Je vader is een buitengewoon sterke man, maar hij heeft een diepe snee in zijn zij. Als dat gaat zweren...'

Hij maakte zijn zin niet af. Jill ging op haar hielen zitten en vroeg zich af waarom ze zich zo raar voelde, alsof ze helemaal geen lichaam had.

Hij blijft voorlopig nog wel slapen,' vervolgde Nevyn. 'Rhodry wil je spreken. Ik - nou ja, je kunt het beter van hem horen. Ik blijf bij Cullyn tot jij terugkomt.'

Jill dook de tent uit en kwam in een menigte terecht. Het hele leger stond doodstil in het gelid rond de tent. De mannen keken haar al-

lemaal eigenaardig aan - eerbiedig, dat was het, alsof ze de godin

Epona was die hen kwam bezoeken, zoals in oude verhalen - en toch zei niemand iets tegen haar. Toen Amyr haar naar Rhodry bracht, volgden de mannen haar, zwijsend als een legioen van doden. Voor

Sligyns tent stond de edelman haar zo doordringend aan te kijken, dat Jill her liefst was weggehold. Rhodry maakte een buiging voor

haar',

Ik twijfel er niet aan dat je het zwaard dat je draagt kunt hanteren.

Heb je er wel eens over gedacht het in een veldslag te hanteren?'

Vaak genoeg, heer. Maar va heeft het me altijd verboden.'

Daar krijgt hij dan nu de kans niet voor,' mompelde Edar.

'Nee maar, heren,' zei Jill. 'Hebben jullie zo'n tekort aan manschappen?'

Helemaal niet.' Rhodry zweeg even en beet op zijn onderlip, ik moet je iets heel vreemds vertellen.'

'Wacht eens even!' Sligyn kwam naar voren. 'Wat weet dit meisje van vechten? Ik laat een hulpeloze vrouw niet afslachten. Hoe wanhopig we ook zijn. Er is ook nog zoiets als eer, hè?'

Jill keek om zich heen en zag de bedienden een beetje achteraf klaar staan met de maaltijd voor de edelen.

'Heer Sligyn is een toonbeeld van eer,' zei ze. 'Maar zou hij zo goed willen zijn een van die appels voor me te halen?'

Met een verwonderd schouderophalen voldeed Sligyn aan haar verzoek.

'Wilt u nu achter me gaan staan, heer,' vervolgde Jill, 'tot drie tellen en dan die appel in de lucht gooien?'

Jill trok haar zwaard en hield het met de punt omlaag, terwijl ze op het tellen wachtte. Bij 'drie' draaide ze rond, het zwaard flitste toen de appel binnen haar gezichtsveld kwam. Zonder bewust te richten raakte ze hem. Twee bijna gelijke appelhelften vielen aan Sligyns voeten. De krijgsbenden drongen naar voren, ze juichten en riepen haar naam, tot Rhodry hen met een bevel tot zwijgen bracht.

'Alle machtig,' sputterde Sligyn. 'Dat zou ik haar niet nadoen, hè? Geweldig!'

'Dank u, heer,' zei Jill. 'Maar ik wil mezelf niet op de borst kloppen. Mijn vader kan een appel zo in vieren snijden.'

Rhodry lachte, maar er blonk een waanzinnig soort vreugde in zijn ogen.

'En waarom moet ik met jullie meevechten?' vroeg Jill.

'Vanwege dweomer, zilverdolk. Loddlaen heeft een profetie over Corbyn gedaan en Aderyn moest toegeven dat die waar is. Hij luidt al dus: Corbyn zal in een veldslag alleen door het zwaard sterven, en toch zal hij nooit door de hand van een man sterven.'

'Oho! Ze zeggen altijd dat elke dweomer-profetie als een zwaard is.' Jill hield het hare plat omhoog ter illustratie. 'Het snijdt aan beide kanten.'

Het gejuich van het leger steeg Jill naar het hoofd als mede. Toen Sligyn een bevel riep, verspreidden de mannen zich en gingen lachend en schertsend naar hun kampvuren terug. Jill stak haar zwaard in de schede en keek Rhodry aan, die haar een zilverstuk voorhield om haar aanstelling te bezegelen.

'Als je mijn geld aanneemt, beloof je zo nodig voor me te zullen sterven. Wil je dat werkelijk doen, Jill? Ik zou je er nooit toe willen overhalen.'

'En omdat u dat niet doet, neem ik het aan.' Jill stak haar hand uit. 'Maar als ik Corbyn voor u dood, geeft u mij een van die westvolker jachtpaarden die ik bij uw paarden heb gezien.'

Rhodry liet het geldstuk lachend in haar hand vallen.
 'Afgesproken, en je bent een echte zilverdolk, dat blijkt.'

Terwijl Jill het geldstuk wegborg, keek ze naar Rhodry's gezicht, en hun blikken ontmoetten elkaar. Opeens beseftte ze dat ze hem tot in het diepst van haar ziel kende, dat ze ergens, ze wist niet hoe of waar,

Die woeste gekkenlach van hem duizenden keren eerder had gezien.
 Hijscheen haar trouwen ook te hebben herkend, omdat zijn glimlach plotseling vervloog en hij diep in haar ogen keek, alsof hij achter een geheim wilde komen dat daar verborgen lag. Toen wendde hij zich snel af en wenkte een van de bedienden,

'Breng mede! Om een dronk uit te brengen op mijn wreekster.'

'Je wat?' riep Sligyn uit.

'Ha, op elke god en zijn paar dekont,' zei Rhodry, en die woeste grijns was er weer. 'Denk je dat ik een meisje kan vragen mijn leven te redden? Ik zal Jill een weg banen naar Corbyn, die mij ongetwijfeld zal doden, en dan kan zij de opstand beëindigen door hem te doden.'

De edelen deden luidkeels pogingen om Rhodry van zijn plan af te brengen, maar hij bleef bij zijn voornemen, zijn ogen woest van eerbeseft. Jill greep zijn bediende bij de arm.

'Ga gauw Nevyn halen. Hij is in de tent van je heer.'

Terwijl hij achter de bediende aanliep, verwenste Nevyn Rhodry tot in het diepst van zijn ziel. Hoewel zijn hart bloedde bij de gedachte dat Jill aan de gevechten zou deelnemen, wist hij dat hij het haar nooit zou kunnen beletten. Hij had echter verwacht dat Rhodry zo verstandig zou zijn haar zijn leven te laten redden. Toen hij de redetwistende groep bereikte, zag hij Jill een beetje terzijde staan. Haar ogensmeekten hem om hulp.

'Wat is dit allemaal voor gedoe, uilskuiken?' zei Nevyn tegen Rhodry 'Gebruik de hersens die je hebt gekregen.'

'Hersens hebben hier niets mee te maken. Dit is een kwestie van eer. Ik mag een vrouw wel vragen de rebel te doden die ik zelf nooit zal kunnen doden, maar ik zou me mijn leven lang schamen als ik haar vroeg mijn leven te redden. Dan ben ik liever dood.'

'Me dunkt, heer cadvridoc, dat u op het punt van eer een scherp slijper bent.'

'O ja? Nou, ik ben een Maelwaedd in hart en nieren, en de eer van mijn clan is elke edelman in Deverry bekend. Ik mag vervloekt worden als ik die goede naam ooit zou bezoedelen.'

Toen Rhodry zijn handen in zijn zij zette en hem woedend aankeek, gromde Nevyn van machteloos woede.

'U doet me denken aan een oud gezegde. Als een heer van Maelwaedd

over eer begint te drammen, zijn er drie goden nodig om hem het zwijgen op te leggen.'

'Dan moest je die misschien maar eens gaan roepen.'

Nevyn greep hem bij zijn hemd en trok hem naar zich toe.

'Nu moet jij eens goed luisteren, Rhodry Maelwaedd!' Hij schudde hem even door elkaar. 'Er staat hier meer op het spel dan jouw vervloekte eer! Ben je de dweomer vergeten?'

Rhodry werd een beetje bleek.

'Ik zie dat dat het geval was,' vervolgde Nevyn. 'Jouw Wyrd is El didds Wyrd. Jouw bestemming is vanaf je geboorte bepaald door de dweomer, jonge stommeling! Waarom denk je dat ik altijd in de buurt van jullie hof ben? Ik laat je je leven nu niet vergooien, al zal ik je verdomme moeten betoveren.'

Rhodry begon te beven.

'Denk na!' snauwde Nevyn. 'Wat is eerlozer, Jill laten doen waarvoor de dweomer haar hierheen heeft gehaald, of Eldidd in de vernieling helpen omdat je te koppig was om je Wyrd te vervullen?'

Rhodry wendde zijn blik af en keek onzeker in het rond, alsof hij hulp zocht bij de geschrokken edellieden die om hem heen stonden. Toen Nevyn hem losliet, deed hij meteen een stap achteruit.

'Of je zweert me bij de eer van de Maelwaedds dat je zult vechten om je leven te redden en niet te verliezen,' zei Nevyn bedaard, 'of ik neem hier en nu maatregelen.'

'Ik zweer het.'

'Bij de eer van de Maelwaedds.'

'Bij de eer van de Maelwaedds.'

'Goed. Ga dan nu maar eten, heer. Jill, kom mee.'

Nevyn liep weg en Jill ging hem op een drafje achterna, te bang om ongehoorzaam te zijn.

'Zo, dat was dat. Ik ben erg blij dat je zo wijs was om me te laten halen.'

'Ik dacht dat u wel zou weten wat u moest zeggen, maar ik had echt nooit gedacht dat Rhodry zo'n prachtig Wyrd had. Zeg, was het heus dweomer die me op het juiste moment hierheen heeft gehaald?'

'Natuurlijk. Twijfel je daaraan?'

Jill bleef staan en haar mond viel open.

'Ik weet dat al die vreemde dingen je verbijsteren, kind. Maar Ade ryn en ik zijn hier om ze in goede banen te leiden. Ga nu naar je vader. Ik kom straks nog even bij hem kijken.'

Jill rende zo hard weg, dat hij begreep dat ze doodsbang was. Hij zou haar graag hebben getroost, maar hij had belangrijker werk te doen.

De schemering was inmiddels overgegaan in de avond, en de astrale getijden die de krachtstromen op het etherische vlak beïnvloeden, waren tot rust gekomen na de verandering van de overheersing van Vuur naar de overheersing van Water, die de komst van de nacht aankondigen. Nevyn zocht Aderyn op en samen verlieten ze het kamp. Een kilometer verderop was een klein bos dat hun de afzondering verschafte die ze nodig hadden.

'Denk je dat onze vijand werkelijk zal proberen ons te vinden?' vroeg Aderyn. 'Hij heeft vanmiddag tenslotte een staaltje van je macht meegemaakt.'

Maar hij heeft geen kans gekregen me te bekijken. Hij is gevlucht zodra ik aan de uitbanning begon. Tja, ik weet het natuurlijk niet, maar ik wil toch maar de wacht betrekken.'

Dat is ongetwijfeld het beste. Dus je had gelijk. Er is hier duistere dweomer in het spel.'

'Ik weet alleen niet hoe diep het zit. Volgens mij probeert deze jongen langs de rand van de dingen te werken. Ofdat probeerde hij. Hij heeft zichzelf vanmiddag lelijk verraden.'

Maar waarom probeerde hij eigenlijk een zilverdolk te vermoorden?

Ik zou denken dat onze Cullyn zijn aandacht niet waard zou zijn.'

'Ik ook.' Nevyn dacht even na. ik kan alleen veronderstellen dat het was omdat Cullyn de beste beschermer is die Rhodry kan hebben.

Kijk, het is vanaf het begin duidelijk geweest dat het vermoorden van

Rhodry het ware doel van deze opstand is. De opstandige edelen mogen dan wel denken dat ze door hem uit de weg te ruimen minder schatting moeten betalen, maar ze zijn alleen werktuigen in de klauwen van deze duistere meester. Ik weet haast wel zeker dat Loddlaen ook niet meer dan een werktuig is. Je hebt hem zelf opgeleid. Heeft hij de macht om een werkelijk geziene profetie over Corbyns dood

doen?'

'Nee.'

Nou dan, hoe komt hij er dan aan? Ik wil wedden dat iemand het heeft verteld. En dan nog iets. Loddlaen kan onmogelijk weten dat Rhodry van doorslaggevend belang is voor het Wyrd van Eldidd, en dat er geen reden is om hem te doden. Ik denk dat onze werkelijke vijand Loddlaen al maandenlang heel subtiel heeft beïnvloed en hem gebruikt als een stok om de modder in een stinkende vijver op te woelen.'

En waarom zou die duistere meester Rhodry dood willen hebben?'

Dat weet ik niet.' Nevyn vergunde zich een verbeterd glimlachje.

Daar is hij ons een slag voor. Het is de duistere dweomer die altijd over Wyrd en de toekomst piekert, niet mensen zoals wij, die het

Licht hebben om op te vertrouwen. Ik kan rustig wachten tot de Machtigen me meer tekens over Rhodry's Wyrd geven en het aan mij onthullen wanneer zij de tijd ervoor rijp achten. Ik wil wedden dat onze vijand in gesloten zaken heeft zitten snuffelen en dat hij een heel goede reden heeft om Rhodry uit de weg te willen ruimen. Wat het ook is, het voorspelt weinig goeds voor Eldidd.'

Aderyn knikte traag. Zijn gezicht was in het donker niet te zien, maar zijn ingezakte houding sprak van zijn verdriet.

Bij het bos gekomen vonden ze een open plek bij de rand. Nevyn legde zich neer, ging in trance en ging over in zijn lichtgedaante. Hij steeg langzaam op en zweefde rond het bos, een verwarde roodachtige gloed van plantaardige aura's, tot Aderyns zuiver goudkleurige aura nog maar een stipje was. Zo ver van de aarde was het etherische een griezelige plaats. Niet gebonden aan levende wezens draaide en verschoof het blauwe licht; nu eens leek het zo dicht als zee mist, dan weer werd het zo ijl dat de sterren erboven te zien kwamen. Eindelijk, na een met te duiden verloop van tijd, zag Nevyn wat hij verwachtte te zien. Ver naar het oosten verscheen een groep wezen; van het Natuurvolk, die rond een centraal punt draaiden alsof ze nieuwsgierig naar een bezoeker op hun vlak keken. Opeens verdwenen ze - hetzij van angst of omdat ze verjaagd waren door iemand die wist hoe hij ze moest verdrijven. Nevyn riep het Natuurvolk op dat hem kende en stuurde een aantal van hen weg om de eventuele vijand af te leiden (hoewel met een waarschuwing om op een afstand te blijven), en ging hen achterna. De list werkte; hij was al tamelijk dichtbij voor de vijand hem zag komen.

Een vijand was het. Alleen een duistere magiër zou zo'n opzichtige en ingewikkelde lichtgedaante maken; een gedaante in een zwam mantel met kap, vol symbolen en tekens, met een gordel van duisternis waaraan twee afgehakte hoofden hingen. De gedaante ging een paar passen terug en bleef toen onzeker op dezelfde plaats. Nevyn kon een gezicht onder de kap onderscheiden en twee ogen waarin het leven van de ziel in het schijnbeeld blonk. Waar zijn lichaam ook was, het sprak werktuiglijk en gaf informatie door aan een luisteraar. 'Jij bent zeker een leerling, hè?' was de gedachte die Nevyn naar de geest zond. is je leermeester zo laf dat hij me niet onder ogen durft te komen?'

De gedaante vluchtte, maar toen Nevyn hem achtervolgde gaf hij zijn vlucht op. Uit de angst in de ogen van de leerling, kon Nevyn opmaken dat zijn leermeester hem dwong te blijven waar hij was en de confrontatie met de vijand aan te gaan.

'Wie ben je?' was de bibberende gedachte die de leerling uitzond.

Nevyn dacht even na en besloot toen dat de waarheid de beste stok zou zijn om deze honden mee te verjagen.

Zeg tegen je meester dat ik op dit vlak bekend ben als de Meester van de Lucht, maar op het fysieke vlak ben ik niemand.'

Nevyn zag de mond bewegen, toen zond de leerling een gedachtegolf van pure doodsangst uit. Het schijnbeeld duikelde opzij, tuimelde terug en begon uiteen te vallen, de zwarte mantel scheurde en verging toen de kap wegviel. Wat wanhopig voor hem tekeer ging was slechts de etherische gedaante van een jonge man, en het zilveren koord dat hem met zijn lichaam had moeten verbinden, was gebroken en bungelde aan zijn navel. De meester had zijn leerling liever gedood dan het gevaar te lopen dat Nevyn hem naar hun schuilplaats had kunnen volgen.

Jij arme kleine stommeling,' dacht Nevyn tegen hem. 'Zie je nu wat meester je hebt vertrouwd? je hebt nog één kans om berouw te tonen, Ik smeeek je, doe een beroep op het Licht en zweer het Duistere Pad af, nu meteen!'

In een gedachtenzending van pure woede vloog de leerling weg, duikend, tuimelend, maar steeds hoger stijgend naar de wolken van het blauwe licht. Nevyn liet hem gaan, maar met spijt. Hij zou die ziel graag hebben verlost, maar de Heren van Wyrd zouden de leerling wel vangen en hem, goedschiks of kwaadschiks, naar de zaal van het licht halen. Welk oordeel ze over hem zouden vellen was niet langer Nevyns zorg.

Nevyn ging langs het zilveren koord terug naar zijn lichaam, glipte erin en sloeg drie keer op de grond om de procedure af te sluiten, Toen hij ging zitten boog Aderyn zich naar hem over en luisterde aandachtig naar Nevyns relaas.

Ik denk dat onze vijand iemand is die jou goed kent,' zei Aderyn.

'Dat blijkt. Hoe dan ook, die leerling is dood beter af. Dan kan hij niet dieper in dat duistere drek wegzakken.'

Zo is het. Huh. Als de meester zo doodsbang van je is, denk ik niet dat hij vannacht nog eens komt rondsnoeven.'

Dat kan hij niet eens. Het verlies van een leerling is een harde slag voor een duistere meester. Zij teren via een etherische verbinding op de levenskracht van hun leerlingen. Ik wil wedden dat hij op dit moment ziek, zwak en misselijk is.'

Aderyn huiverde. Hij had, zoals de meeste dweomer-mannen in het koninkrijk, weinig contact gehad met de meesters van de duistere kunst. Maar Nevyn was Meester van de Lucht, hij stond op de grens van de ziel van het koninkrijk op wacht en waakte voortdurend tegen duistere zaken waarvan slechts weinigen van degenen die hij be-

schermde, het bestaan kenden. Hij stond op en begon de bladeren en het stof van zijn kleren te slaan.

'Laten we naar het kamp teruggaan, ik wil een speciale stolp over Rhodry's aura plaatsen.'

Een paar mijl verderop lag Loddlaen in zijn tent en probeerde te slapen. Maar hij woelde en draaide, verwenste in stilte de mannen die buiten lawaai maakten en dacht er zelfs over om zich met mede la veloos te drinken. Hij was zo moe dat zijn lichaam aanvoelde als een zak met stenen, maar telkens als hij wegdoezelde werd zijn geest door een gedachte of een beeld wakker geschud. Tenslotte zwichtte hij en probeerde de duisternis op te roepen. Hij stelde zich in gedachten de zwarte punt voor en probeerde die te laten opzwellen en uitdijen. Maar de punt verdween. Ofschoon hij het urenlang probeerde, wilde de duisternis niet komen.

'We moeten de mannen een dag in het kamp laten,' zei Sligyn. 'Er zit niets anders op. De veldslag van gisteren heeft het leger danig verzwakt.'

'Je hebt volkomen gelijk,' zei Rhodry. 'Maar het valt me zwaar om hier te zitten terwijl Corbyn zo dichtbij is, en we Jill hebben.'

'Het is toch maar één dag,' mengde Peredyr zich in het gesprek. 'Corbyn kan evenmin iets doen. Zijn verliezen zijn zwaarder dan de onze.'

In de koele, grauwe dageraad hielden de edelen aan het ontbijt krijgsraad. Aderyn had hun verteld dat Corbyns ontmoedigde troepen een kilometer of tien naar het noorden hun kamp hadden opgeslagen, dus maar een korte rit van hen verwijderd, maar Rhodry wist dat Sligyn gelijk had.

Na afloop van de krijgsraad wachtte Rhodry de zware taak een brief te schrijven om met heer Daumyrs lijk mee naar huis te geven. Zijn mannen en alle anderen waren al begraven op het veld waarop ze waren gevallen. Toen hij de brief naar Daumyrs bediende bracht, die het lijk zou begeleiden, werd hij daar opgewacht door de man van Daumyrs krijgsbende. De hoofdman, Maer, knielde voor hem neer.

'Wij vragen u om een gunst, heer cadvridoc,' zei Maer. 'We horen eigenlijk met onze heer naar huis te gaan. Maar laat ons blijven. We willen wraak, heer.'

Rhodry aarzelde, bij zichzelf overlegend. In feite streden deze mannen nu voor Daumyrs negenjarige zoon, die geraadpleegd diende te worden over een dergelijke inbreuk op de gewoonte.

'Alstublieft, heer,'vervolgde Maer. 'Onze heer is door dweomer gesneuveld, en wij willen de dweomer helpen Corbyn uit de weg te ruimen. Ik weet dat u aan de zoon van onze heer denkt, maar welke zoon zou zijn vader niet gewroken willen zien?'

Een waar woord. Goed, ik geef mijn toestemming. Ga met mij en mijn mensen op veldtocht, dan kun je wraak nemen op Corbyn.'

De mannen juichten hem spontaan toe.

Nadat hij Daumyrs lijk met zijn karige erewacht van twee gewonde mannen uitgeleide had gedaan, ging Rhodry naar zijn tent om te zien

Hoe het met Cullyn was. Onderweg kwam hij Nevyn tegen die zijn armen vol verband en geneesmiddelen had.

Ik ga juist het verband om Cullyns wonden verwisselen,' zei Nevyn.

Als je hem wilt spreken, zul je even moeten wachten. En denk erom, vertel hem niet wat Jill van plan is. Daar is hij te zwak voor.'

'Ik zal eraan denken. Alle goden, ik had er niet bij gedacht wat hij van dit alles zou vinden.'

'Nee? Misschien moest je af en toe toch maar eens een paar minuten besteden aan nadenken.'

Maar wat zal Cullyn zeggen als hij op de dag van de veldslag naar haar vraagt en merkt dat ze weg is?'

'O, dat heeft hij zelf al opgelost. Die man is zo koppig als een ezel, werkelijk waar. Toen hij vanmorgen wakker werd, was hij zo blij als iemand maar kan zijn dat hij haar zag, maar hij beval haar in één adem regelrecht naar Cannobaen terug te gaan om geen gevaar te lopen,'

'**Nou**, dat strekt hem tot eer. Hij houdt tenslotte van zijn dochter.'

Dat is waar,' zei Nevyn, vreemd genoeg met een zorgelijk gezicht.

'Dat doet hij zeker.'

Rhodry ging met Nevyn naar de tent in de hoop dat Jill de gelegenheid zou benutten om te gaan ontbijten, en inderdaad kwam ze, even nadat Nevyn naar binnen was gegaan, naar buiten. Ze gingen eerst naar de voorraadwagens waar Rhodry een rantsoen eten voor Jill haalde, en toen liepen ze een eind van het kamp weg, naar een open plek op de zonnige weide. Toen ze er samen gingen zitten, merkte Rhodry dat hij nog nooit zo naar een vrouw had verlangd als naar Jill. Af en toe glimlachte ze tegen hem op een manier die hem hoop gaf.

Weet je, Jill,' zei Rhodry tenslotte, 'je bent inderdaad een valk, en mijn hart is net een vogeltje, gevangen in je klauwen.'

Ach wat, heer, u kent me nauwelijks.'

En hoe lang duurt het voor een valk omlaagduikt en een prooi grijpt?'

Jill staarde hem aan of ze haar oren niet kon geloven. Rhodry glimlachte en schoof wat dichters naar haar toe.

'Kom nou, zeg. Je weet vast wel hoe mooi je bent. Ik wil wedden dat er op je reizen heel wat mannen naar je hebben gesmacht als ze je zagen.'

'Als ze dat hebben gedaan, dan hadden ze het me toch niet durven zeggen. Daar heeft u wel voor gezorgd. Bovendien, als er al mannen naar mij hebben gesmacht, wat ik oprecht betwijfel, dan hebben heel wat meisjes hetzelfde naar u gedaan. Zoals bijvoorbeeld de dochter van de zeepzieder.'

'O, verdorie, hoe weet je dat?'

'Uw moeder heeft me dat met nadruk verteld toen ik op Cannobaen was.'

'Wat een gemene streek! Wat... waarom...'

'Ze zei dat ik ook mooi ben, en ik denk dat ze u maar al te goed kent. Ik mag dan een zilverdolk zijn, heer, maar ik wil maar op een manier mijn geld verdienen.'

Rhodry voelde dat hij bloosde.

'Och, goden,' zei hij tenslotte, 'Je zult me wel verachten.'

'Dat niet, maar ik wil geen bastaard van u.'

Rhodry ging op zijn buik liggen en keek naar het gras, dat opeens machtig interessant was geworden.

'Als we op veldtocht gaan,' zei Jill, 'moet ik van Nevyn bij Aderyn overnachten, en ik doe wat hij zegt.'

'Je hebt me duidelijk verteld waar ik sta. Wrijf niet ook nog eens zout in mijn wonden, wil je?'

Rhodry hoorde haar opstaan en weglopen. Hij bleef nog een hele tijd in het gras liggen en verbaasde zich over het feit dat hij bijna in tranen was over een meisje dat hij nauwelijks kende.

Toen Nevyn na het verzorgen van de gewonden naar de voorraad wagens terugging hoorde hij dat Jill hem riep. Terwijl hij wachtte met ze bij hem was, zag hij dat alle mannen in het kamp opkeken wanneer ze langsliep. Sommigen stonden op om voor haar te buigen, anderen riepen haar naam als een gebed. Ze zagen haar als een dwemer-talisman, besefte hij, en een die ze na alle angstaanjagende gebeurtenissen, konden begrijpen. Hij besefte tevens dat als hij haar buiten het gevecht hield, en hij kwam zwaar in de verleiding om dit te doen, Rhodry met een muitend leger opgezadeld zou zitten. Had den Jennantar of Calonderiel toch maar een zwaard leren hanteren, dacht hij moedeloos. Maar hij wist dat geen van die twee boonschutters ook maar een schijn van kans had tegen een krijgsheer af

Corbyn, ook al zon een zwaard in elfenhand niets van Loddlaens profetie heel hebben gelaten, en er was geen tijd om een elfen-zwaard-vechter uit het westen over te laten komen.

'Wildeste je me spreken, kind?' vroeg Nevyn toen Jill hem had ingehaald. 'Is er iets met je vader?'

'Nee, of liever gezegd, hij is er niet slechter aan toe. Ik wilde je alleen even onder vier ogen spreken.'

Ze liepen langs de wagens het veld in, waar niemand hen kon afluisteren, Jill keek zorgelijk en ze stond eerst een hele tijd naar de grond te staren, voor ze er eindelijk uitgooide wat ze te zeggen had.

Weet je hoe ik wist dat va gewond was? Nou, ik zag het hele verziekte gedoe in een visioen, dat me zomaar overviel.'

Nevyn hield van verbazing zijn adem in; hij had aangenomen dat ze opeens intuïtief had geweten dat hij in gevaar was.

'Zou me dat nu telkens weer overkomen,' vervolgde ze met trillende stem. 'Dat wil ik niet. Ik wil de dweomer niet. Het heeft me mijn heele leven achtervolgd, maar ik heb er nooit om gevraagd. Dat is allemaal goed voor mensen zoals jij, maar ik moet het niet.'

'Niemand kan je dwingen de dweomer te aanvaarden.' Nevyn vond het vreselijk om die bittere waarheid te moeten zeggen, maar zijn eed dwong hem die te vertellen. 'Je hebt een ongeschoold talent, dat is zeker, maar als je dat niet schoolt, verdwijnt het gewoon, zoals je benen zouden wegwijnen als je nooit zou lopen.'

Ze glimlachte zo duidelijk opgelucht dat zijn hart ineenkromp, maar haar glimlach vervloog meteen.

'Maar het Natuurvolk. Zal ik dat dan ook niet meer zien?'

'Nee. Weet je, veel kinderen kunnen het Natuurvolk zien, maar ze verliezen die gave tegen de tijd dat ze een jaar of tien zijn. Het is inderdaad vreemd dat jij hen nog steeds kunt zien, zonder geschoold te zijn.'

'Ik wil hen niet kwijt. Ze waren de enige vriendjes die ik had op die lange tochten.'

Haar stem was triest bij de herinnering aan de eenzaamheid, en op dat moment leek ze meer een meisje dan een vrouw, gevangen op de drempel van haar jeugd.

'Tja Jill, je zult zelf moeten kiezen. Dat kan niemand voor je doen, je vader niet, ik niet.'

Ze knikte en schuurde met de punt van haar rijlaars over de gras-sprieten; toen draaide ze zich onverhoeds om en rende naar het kamp terug. Terwijl hij haar na keek, verwenste Nevyn zowel haar als zijn Wyrd. Hij hield zichzelf voor dat ze nog maar een jong meisje was, overrompeld door de onverwachte komst van dweomer in haar le-

ven. Ofschoon zijn eed hem verbood te pleiten of te overreden, kon hij haar vriend worden en misschien zou ze mettertijd inzien dat de dweomer op zichzelf natuurlijk was - nou ja, dat kon hij althans hopen. Hij voelde zich doodmoe toen hij naar het kamp terugliep en zich afvroeg of hij ooit zijn schuld jegens haar kon inlossen door haar tot de dweomer en haar ware Wyrd te brengen. Meer omwille van haar dan zichzelf wilde hij dat hij haar kon doen inzien dat ze nooit echt gelukkig zou zijn zolang ze de talenten die haar geboorterecht waren, niet gebruikte.

Toen hij bij het kamp kwam, zag hij haar bij Jennantar en Calonderiel zitten. Als ze haar troost bij een stel elfen zocht, hoefde hij niet te wanhopen. Half in zichzelf lachend ging hij op zoek naar Aderyn

Vastbesloten haar gesprek met Nevyn uit haar hoofd te zetten, keek Jill naar het ingewikkelde spel dat Jennantar en Calonderiel speelden, net zoiets als dobbelen. De stenen waren kleine houten piramiden, aan alle kanten in een andere kleur geverfd, die ze met een hand vol schudden en dan in een ruwe lijn neerwierpen. De volgorde waarin de kleuren verschenen en hoeveel er van elk waren, bepaalde wie het rondje won. Tenslotte raapte Jennantar ze bijeen en deed ze in een leren zakje.

'We zijn vreselijk onbeleefd tegen Jill!'

'Ha!' zei Calonderiel. 'Jij verliest, dat weet je best, maar het is leuk om even met je te praten, Jill. Hoe is het nu met je vader?'

'Naar omstandigheden goed. Nevyn zegt zelfs beter dan hij had vet wacht.'

'Dat is fijn,' zei Jennantar. 'Ik zou alleen willen dat ik vlugger binnen schootsafstand had kunnen zijn.'

Jill knikte treurig en vroeg zich af hoe ze tegen haar vader had kunnen liegen nu hij gewond was, ook al had ze nog nooit iets zo graag gewild als deze kans om een veldtocht mee te maken.'

'Kijk,' zei Calonderiel. 'Daar komt onze rond-orige cadvridoc. Volgens mij niet om een praatje met ons tweeën te maken.'

Jill keek hoe Rhodry op hen toekwam - inderdaad was zijn blik, met een zachte glimlach op zijn knap gezicht, op haar gericht. Jill haatte hem af en toe omdat hij zo knap was; hij was een man die ze met zomaar uit haar hoofd kon zetten. Hoewel Jennantar en zijn opstonden, bleef Calonderiel brutaal op het gras liggen. Rhodry keek hem aan, zijn glimlach was verdwenen.

'Als de cadvridoc tegen je spreekt, sta je op.'

'O ja?' zei Calonderiel. 'Waarom zou ik op jouw bevel aan een veldtocht deelnemen?'

'Jij doet wat ik je beveel of je gaat het leger uit.'

Calonderiel stond langzaam en doelbewust op, maar hij zette in een verre van eerbiedig gebaar zijn handen op zijn beupen.

'Hoor eens, kerel, bewaar je Eldiddse verwaandheid maar voor mensen van jouw rottige soort. Ik ben hier gekomen met de Wijze van het Westen, enkelen alleen omdat hij dat vroeg.'

'Het kan me geen varkenskeutelschelen waarom je gelijkt, je bent hier nu en je volgt mijn bevelen op of je vertrekt.'

Jennantar zuchtte geërgerd en mompelde iets in elfentaal, wat Calonderiel negeerde. Rhodry en de elf bleven elkaar aanstaren, strak gespannen. Jill overwoog een verzoenende opmerking te maken, maar ze wist op een woordeloze manier die aandweomer greep voor Rhodry van wezenlijk belang was om Calonderiel te verdienen, en om meer redenen dan alleen krijgstucht.

'Als jij een appeltje met mij te schillen hebt, Rond-oor,' zei Calonderiel tenslotte, 'laten we dat dan hier doen - en nu.'

Wacht eens even!' Jennantar kwam naar voren. 'Hij weet niet hoe men in ons land duelleert.'

'Onee?' vroeg Rhodry met een scheef glimlachje. 'Het is oom stond altijd open voor Westvolkers, en ik heb heel wat van jullie volk gezien. Kom maar op, Cal.'

Te midden van een groeiende menigte deden ze hun best om niet ten zich in postuur, Calonderiel met zijn eigen mes en Rhodry met dat van Jennantar, omdat het lemmet van zijn eigen dol was. Jills hart bonsde; ze zag de bloeditstortingen op Rhodry's gezicht en wist dat die hem zouden hinderen.

Calonderiel begon rondjes te draaien en Rhodry liep met hem mee, ze hurkten beiden en bleven onder doodse stilte om elkaar te zien. Rhodry deed een schijnaanval, Calonderiel sprong naar voren en de uit; Rhodry kon net op tijd weggrollen. Weer draaide hij rond, heel langzaam, elkaar strak aankijkend, tot Calonderiel een schijnaanval deed. Rhodry deinsde soepel achteruit en sprong toen van opzij op hem af. Calonderiel sloeg onderlangs toe, Rhodry's linkerhand bewoog zo snel dat Jill hem nauwelijks zag. Rhodry's rechterhand met de dolk erin onder de pols vast en wroeg hoog, terwijl het mes in zijn rechterhand blikkerde in de zon en meteen daarop rood werd van het bloed. Calonderiel sprong terug, terwijl het bloed uit een smalle rode snee langs zijn ribben drupte, 'Zul je mijn bevelen opvolgen?' grauwde Rhodry.

Calonderiel liet zijn mes zakken. 'Heer cadvridoc.'

Onder het gejuich van zijn mannen veegde Rhodry het mes af aan de pijp van zijn brigga en gaf het aan Jennantar, raapte zijn

beende weg. Terwijl ze hem nakeek, besepte Jill dat ze, hoe graag ze Calonderiel ook mocht, blij was dat Rhodry had gewonnen, dat ze het erg zou hebben gevonden om hem verslagen te zien. Ze draaide zich met een eigenaardig schuldgevoel weer om naar de elf, die de wond met zijn hemd stelpde terwijl Jennantar nijdig toekeek.

'Onze jonge veldheer is snel voor een Rond-oor,' merkte Calonderiel op.

'Inderdaad,' snauwde Jennantar. 'En nu zul je misschien je grote mond eens houden. Aderyn heeft ons gewaarschuwd dat hij geen heisa wil, of ben je dat vergeten?'

'Dat niet, maar ik kan geen oorlog voeren onder een man die me in een gevecht niet kan verslaan.'

'Ja, dat zal wel.' Jennantar wendde zich tot Jill. 'Onze Cal is in ons land ook een soort cadvidoc. En als je gewend bent honderden boogschutters bevelen te geven, valt het niet mee om andermans orders aan te nemen.'

'Alleen die van een Rond-oor,' viel Calonderiel in. Ik verdraag toch ook dag aan dag jouw onuitstaanbare verwaandheid.'

Jennantar lachte gemoedelijk.

'Cadvidoc of niet,' zei Jill, 'je moest toch maar even naar Aderyn gaan met die wond.'

'O, dat is maar een schrammetje. Rhodry heeft zich ingehouden. Hij is geen slecht mens, hoor, voor een Rond-oor. Bovendien is de uil gaan vliegen, om een kijkje te nemen bij onze vijand. Die ouwe wordt zenuwachtig van de gedachte dat de rebellen zo vlak in de buurt zijn.'

Een rivier van bloed stroomde door Corbyns kamp, stroomde traag, en dik om de tenten, kolkte rond de mannen en kabbelde langs de benen van de paarden. Ook al wist hij dat het een op hol geslagen visioen was, toch duurde het een hele tijd voor Loddlaen het uitgebannen had, en zelfs toen de rivier wegebde, leek het wel of alles wat hij had aangeraakt met een roestbruin waas overdekt was. Hij drukte zijn handen tegen zijn dijen om niet te laten zien hoe hevig ze trilden en probeerde naar de bespreking van de bevelhebbers te luisteren. De edelen ruzieden ergens over, maar hun woorden leken te worden verwaaid door een uit het niets komende wind. Tenslotte stond hij op en ging weg. Terwijl hij door het kamp wandelde, kon hij de haat van de mannen als dolken in zijn rug voelen.

In zijn tent was het koel en weldadig stil. De man
lusteloos en oorlogsmoe om veel lawaai te maken. Loddlaen ging op zijn dekens liggen en ademde diep en langzaam tot zijn handen ophielden met beven. Hij zou de duisternis moeten oproepen. Ook al

liepen ze uit de hand, zijn visioenen toonden hem dat alles op instorten stond, en hij wist dat er ergens in de duisternis een macht was die hem kon helpen. Hij sloot zijn ogen, liet zijn lichaam slap worden, stelde zich in gedachten de duisternis voor en riep hem op. Het beeld bleef bij een gedachte; er vloei­de geen kracht, er kwam geen duisternis. Hij probeerde het steeds opnieuw, maar hij kon zelfs het zwarte puntje dat het begin van de duisternis was, niet oproepen.

Opeens begreep hij het: hij was in de steek gelaten. Zijn vreemde bondgenoot die ongenood was gekomen, was weg, onbereikbaar geworden. Hij opende zijn ogen en merkte dat hij beefde, zweette. Een ogenblik was hij zo ontredderd als een kind dat in zijn moeders armen in slaap is gevallen en in een vreemd bed wakker wordt. Wat had hij gedaan, door zich in dit armzalige opstandje te mengen, terwijl hij had moeten vluchten, zo snel hij kon buiten het bereik van Aderyn komen? Opeens herinnerde hij zich de moord, de elf die hij had doodgeslagen om een kristallen bol. Aderyn was maar een paar mijl van hem verwijderd en zou vergelding eisen. Hoe had hij dat kunnen vergeten? Er kwamen herinneringen bij hem boven aan de blonde, joviale Deverriaan die onderweg vriendschap met hem had gesloten. Hij was het geweest die Loddlaen had aangeraden een toevlucht te zoeken in Dun Bruddlyn, hij, die zogenaamde koopman,

die op een avond diep in Loddlaens ogen had gekeken - op dat punt verdwenen Loddlaens herinneringen in de grijze mist van tovenarij.

Pas toen beseftte hij hoe intens hij maandenlang betoverd was geweest. Hij huilde, wierp zich voorover en snikte in de dekens.

Langzaam werd hij zich bewust van het lawaai buiten. Het drong eerst maar vaag tot hem door, tot het zo lang aanhield dat het zijn aandacht trok. Woedende uitroepen, mensen die heen en weer renden, gehinnik van paarden die langsdraafden. Dat moest een aanval zijn. Op het moment dat Loddlaen overeind kwam, sloeg Corbyn de tentflap terug.

Daar ben je dus!' brieste Corbyn. 'Help me, verdomme! Kruip niet weg als een zieke hond!'

Let op je woorden als je tegen me spreekt! Wat is er aan de hand?' ; Cenydd en Cinvan proberen hun mannen terug te trekken. Ze willen niet meer met de opstand meedoen.'

Loddlaen uitte een vloek en volgde hem naar buiten. Hij was doodsbang, maar hij wist dat hij niets kon doen om hen tegen te houden nu de duisternis hem in de steek had gelaten.

Nevyn zat op de grond in de schaduw van een wagen. Omdat zijn ogen gesloten waren en zijn schouders naar voren gezakt, dachten de

bedienden kennelijk dat de oude man een dutje deed, want ze spraken fluisterend als ze bij hem in de buurt kwamen. Maar al hadden ze luidkeels geroepen, dan zou dat zijn geoefende concentratie niet hebben verstoord, omdat hij niet sliep maar mediteerde. In gedachten zag hij de zespuntige ster, een rode en een blauwe driehoek door een gestrengeld, en gebruikte die zoals een minder begaafde dweomerman een kristallen bol zou hebben gebruikt. In het midden van de ster kwamen en gingen beelden, mentale weerspiegelingen van het astrale vlak, dat het etherische omvat, zoals het etherische het fysieke omvat. Gedachtenverschijningen en beelden hebben er een eigen leven en het houdt herinneringen vast aan alles wat er ooit op de vlakken eronder is gebeurd.

In deze enorme schatkamer was Nevyn op zoek gegaan naar sporen van de duistere meester die een onmiddellijke en dwingende vijand was geworden. Aangezien het zo kort geleden was gebeurd, vond Nevyn zonder veel moeite de beelden van de laatste veldslag, een verwarrende, flinterende, elkaar overlappende reeks taferelen. Na enig zoeken vond hij Cullynn, wanhopig vechtend tegen de drom om hem heen, Nevyn zette het beeld in zijn hoofd vast en gebruikte het als een kiem om er andere beelden rond te laten ontspringen, zoals een stofje in de lucht de kiem is voor een regendruppel. Eindelijk zag hij wat hij zocht. In het midden van de ster flakkerde een verschijning op, een zwarte aanwezigheid die ver boven het etherische vlak boven de veldslag hing. Toen Nevyn hem dichterbij probeerde te halen, verdween hij. De duistere meester had zijn sporen goed verborgen. Nevyn beëindigde zijn meditatie enigszins geërgerd. Hij had niet verwacht veel te zullen ontdekken, maar toch wel op iets gehoopt. Hij stond op, rekte zich uit en vroeg zich juist af wat hij nu nog eens kon proberen, toen hij Aderyn in volle vaart het kamp zag binnenrennen in de richting van de tenten van de edelen. Aderyn had kennelijk belangrijk nieuws, en Nevyn snelde hem achterna.

Rhodry zat met Sligyn en Peredyr voor Sligyns tent toen Aderyn aan kwam.

'Heren, Corbyn heeft zijn kamp opgebroken en trekt naar het noorden. Ik heb hem ruim tien mijl verderop ontdekt.'

'Die klotige kluitekop!' Rhodry krabbelde overeind. 'Wat doet ie nou? Naar zijn dun vluchten?'

'Daar ziet het wel naar uit, en hij heeft nog maar goed honderd strijdbare mannen bij zich. Ik heb maar twee blaoenen gezien — Corbyns groen met bruin, en een rood schild met een zwarte pijl.'

'Nowecs mannen,' wist Sligyn. 'Dus zijn andere bondgenoten heb

ben hem laten stikken, hè? Dat is het beste nieuws dat ik in dagen heb gehoord.'

'Dan neemt hij dus de benen naar zijn dun,' zei Rhodry. 'We moeten hem grijpen. Ik vertik het hem nu om vrede te laten vragen zonder dat wij Dun Bruddlyn hebben ingenomen. Als we de bevoorradings-trein achterlaten, kunnen we hem vandaag nog inhalen.'

'Normaal zou ik het daar wel mee eens zijn,' zei Peredyr. 'Maar Loddlaen zal aan de weet komen wat we van plan zijn. Dan heeft Corbyn de tijd om een gunstige positie in te nemen, en wij gaan met uitgeputte paarden tot de aanval over.'

Rhodry had hem graag verwenst, maar hij had gelijk.

'Nou, goed dan. We zullen hem vandaag alleen maar volgen en morgen proberen hem te overvallen.' Toen zag hij Nevyn die vlakbij stond te luisteren. 'Wel, goede man, Aderyn en jij moeten tijdens de veldtocht naast me aan het hoofd rijden.'

'O, Aderyn mag rijden waar hij wil,' zei Nevyn. 'Maar ik ga met de gewonden naar Dun Gwerbyn terug.'

Wat?

Hoor eens, jongen, ik heb het je nog niet eerder gezegd, maar je hebt een ergere vijand dan Loddlaen op je nek. Ik ben van plan een achterhoedegevecht te leveren, zullen we het daar op houden? Aderyn mag Loddlaen voor zijn rekening nemen. Dat is trouwens toch een kwestie die hij zelf moet regelen.'

Nevyn liep weg voor Rhodry tegenwerpingen kon maken, en ook al was hij cadvridoc, hij wilde de oude man toch niet rondcommanderen.

Het leger gevoed, bepakt en op weg krijgen duurde meer dan een uur, dat Rhodry laaiend van ongeduld doorbracht. Om zijn bediende vrij te maken voor andere dingen zadelde hij zelf zijn paard en zocht zijn uitrusting bijeen, daarna liet hij Jill halen. Hij nam haar mee naar een wagen met wapenrustingen die van gesneuvelde mannen waren geweest. Tot zijn afgrijzen had ze nog nooit een maliënkolder gedragen,

'Ach, goden, hoe moet je vechten als je dat gewicht niet gewend bent?' Ik zal er gewoon snel aan moeten wennen, heer.'

'Laten we hopen dat je dat lukt, maar het zit me niet lekker. O, bij de harige kont van de duivel, ik wou maar dat je niet mee op veldtocht hoefde.'

'Het is uw Wyrd, en daarom zal ik Corbyn doden, dat staat vast, zelfs al moet ik met hem sterven.'

Jill zei het zo zacht dat hij had willen huilen van schaamte, omdat zijn Wyrd haar in gevaar bracht. Hij liet haar een maliënkolder en

een helm uitzoeken en ging zelf naar zijn paarden. Onder de reser vepaarden had hij een bijzonder mooi westvolker jachtpaard, Sunrise genaamd, met een licht goudkleurige vacht. Hij had dat paard buiten de gevechten gehouden omdat het zo kostbaar was, maar nu was hij vastbesloten het aan Jill te geven. Hij zadelde Sunrise met een echt krijgszadel en ging met hem naar Jill. Toen hij haar in die maliën kolder zag, met de kap rond haar schouders en haar blonde haar glanzend in het zonlicht, voelde hij weer een steek door zijn hart gaan. Ze was zo mooi, en voor zover hij wist zou zijn Wyrd haar ondergang worden. Jill begroette hem met een wrang glimlachje.

'Je had gelijk wat het gewicht betreft. Alle goden, ik heb nooit geweten dat een maliënhemd zo zwaar was.'

'Ruim twaalf kilo.' Hij overhandigde haar de teugels. 'Alsjeblieft, zil verdolk. Hier is het paard dat ik je had beloofd.'

'U bent veel te edelmoedig.'

'Nee, dat ben ik niet. Als ik een meisje moet vragen me te beschermen, dan zal ze verdomme het beste paard van het hele leger krijgen.' Jill legde haar hand tegen zijn wang.

'Rhodry, als je dit niet als een schande voelde, zou ik je verachten, maar als je me niet voor je laat vechten, ben je een stomming.'

Hij draaide zijn gezicht tegen haar hand en kustte haar vingers.

'Dan doe ik wat mijn vrouwe me beveelt, en blijf leven.'

Hij liep weg, haar sprakeloos achterlatend, terwijl zijn gedachten heen en weer werden gejaagd, als bladeren door de herfstwind, tussen zijn verlangen naar haar en zijn angst voor haar leven.

Eindelijk was het leger klaar om te vertrekken. Rhodry reed alleen aan het hoofd en leidde zijn bondgenoten en zijn manschappen naar het noorden, langs de weg die door velden en bossen zigzagde, zich rond hofsteden slingerde en door dorpen kronkelde die daar volgens Rhodry alleen waren geplaatst om zijn opmars te vertragen. Zijn enige troost was dat Corbyn met gewonden reisde en dus minder snel vooruit kon komen dan hij. Laat in de middag zagen ze twee lijken langs de kant van de weg liggen - een paar van Corbyns mannen die aan hun verwondingen waren bezweken terwijl ze probeerden de gedwongen terugtocht bij te houden. Rhodry liet stilhouden en Sligyn reed naar hem toe.

'Arme bliksems,' merkte Sligyn op.

'Zeg dat wel. Ik vraag me af hoeveel we er nog zullen vinden. 'Corbyn is ten einde raad.'

'En met reden. We komen hem afmaken.'

Ook al wilde hij nog zo graag opschieten, toch liet Rhodry de lijken door een paar van zijn mensen in dekens wikkelen en op een van de

wagens leggen. En toen ze die avond hun kamp opsloegen, werden deze doden behoorlijk begraven.

De zon was al lang onder toen een boodschapper van Rhodry Dun Cannobaen bereikte. De mannen van de fortbewaking, even begerig naar nieuws als Lovyan, dromden rond de schrijver toen die de verslagen voorlas. Toen Lovyan Daumyr's dood vernam, kreunde ze hardop.

'Dat doet me verschrikkelijk verdriet. Hij was een goed mens, en hij was oprecht.' Ze dacht even na. 'Morgenochtend vroeg vertrekken we met elkaar. Als Corbyn als een vos naar zijn hol vlucht, hoeven we niet bang te zijn dat hij me hier komt belegeren. Mannen, jullie moeten mij en mijn vrouwen naar Dun Gwerbyn begeleiden en dan het leger achterna gaan.'

De wacht juichte haar toe. Dannyan keek haar met een vragend opgetrokken wenkbrauw aan.

Ik wil in de buurt van de strijd zijn,' zei Lovyan. 'Als Corbyn's bondgenoten hem allemaal in de steek hebben gelaten, zullen ze allemaal om een afzonderlijke vrede komen vragen. Dan wil ik op Dun Gwerbyn zijn om ze te ontvangen. Stel dat Rhys het in zijn hoofd haalt naar Dun Gwerbyn te gaan voor het geval ze hun verzoek rechtstreeks aan hem willen doen?'

Dat zou best kunnen. Ik was Rhys helemaal vergeten.'

Dat kan ik niet, niet één ellendige minuut van één enkele ellendige dag.

Toen het leger was vertrokken om jacht op Corbyn te maken, ging Nevyn naar zijn dekens en sliep de hele middag. Hij werd precies op het etensuur wakker om de gewonden te verzorgen. Zodra het donker was, verliet hij het kamp en ging naar het bos. Hij had Rhodry gewoon de waarheid verteld toen hij zei dat hij een achterhoedegevecht wilde leveren, en daarvoor hoefde hij evenmin fysiek in Rhodry's nabijheid te zijn als de duistere meester fysiek in zijn nabijheid moest zijn om hem aan te vallen. Nevyn wist zeker dat het lichaam van de duistere meester heel ver weg was, in elk geval ver genoeg om voldoende tijd te hebben om te vluchten als Nevyn gewapende mannen op hem afzou sturen.

Veilig verborgen in het bos ging Nevyn in trance en steeg naar het etherische vlak. Sneller dan een vogel vloog hij naar het noorden tot hij de verwarde massa aura's van Rhodry's leger onder zich zag. Hij bleef als een schildwacht boven hangen, draaide rondjes terwijl de uren verstreken, onopgemerkt en zonder getal, tot middernacht, toen

het astrale tij keerde van Water naar Aarde en her etherische vlak begon te golven en te kolken. Nevyn vocht en bleef op zijn plaats, als een zwemmer die in een woelige zee watertrapt.

Als de duistere meester wanhopig genoeg was, was dit voor hem het juiste ogenblik om aan te vallen. Nevyn bleef laag hangen, dicht bij de aarde waar de golven minder ruw waren. Afen toe steeg hij wat hoger, vechtend tegen de golven, om in de verte te kijken voor hij gedwongen werd weer te zakken. Geleidelijk aan werden de golven kalmer, gladder; langzaam namen het deinen en kolken af. juist toen het tij eindelijk was gekeerd, zag hij iemand naar zich toe komen, maar het was Aderyn, die in een simpele blauwe lichtgedaante, net zoiets als de zijne, kwam aanzweven.

'Hoe gaat het?' dacht Aderyn tegen hem.

'Saai, tot nu toe. Geen teken van onze vijand.'

'Ik heb ook niets gezien. Ik heb het gewaagd in deze gedaante naar Corbyns kamp te gaan. Loddlaen heeft me niet uitgedaagd.' Aderyns verdriet kwam over als een golf, bijna voelbaar, daar op het etherische vlak,

'Beschouw hem als dood, beste vriend.' Nevyn legde zoveel zachtmoedig medeleven in de gedachte als hij kon. 'Treur om hem en laat hem los.'

Ik kan niet veel anders doen.'

Aderyn draaide zich om en zweefde snel langs het zilveren koord naar zijn lichaam.

Nevyn bleef de hele nacht waken, tot het Luchttij binnen begon te stromen, kort voor zonsopgang. Aangezien geen enkele duistere meester magie kon bedrijven onder het tij van het Luchtruim of de Lucht, ging Nevyn naar zijn lichaam terug. Toen hij weer naar het kamp liep dacht hij na over zijn lange, vervelende nacht. Het was mogelijk dat de duistere meester zich gewoon op de achtergrond hield en wachtte tot Nevyns waakzaamheid zou verslappen, mogelijk, maar hoogst onwaarschijnlijk. Nevyns gedachten richtten zich op de duistere meester en op alle macabere dingen die hij zou kunnen doen, maar hij kreeg geen enkele dweomer-waarschuwing door, niet de geringste. Daardoor begreep hij dat de duistere meester het veld had geruimd.

'Dat had ik gisteravond moeten doen, dan had ik mezelf die verveling bespaard,' zei hij hardop. 'Maar ik had werkelijk nooit gedacht dat hij het zo vlug zou opgeven.'

Hij moest opeens om zichzelf lachen. Hij vond zijn gaven zo van zelfsprekend, dat hij was vergeten hoe beangstigend ze konden zijn voor iemand die een goede reden had om hem te vrezen.

Rhodry's leger had die nacht gekampeerd op gemeenschapsgrond, een kilometer buiten een boerendorp. Ofschoon Rhodry iedereen voor zonsopgang wekte en beval om op te schieten en zich klaar te maken om te vertrekken, moesten ze nog minstens een uur wachten, gewoon om de paarden te laten grazen. Jill veronderstelde dat Corbyn al wel op mars was; omdat hij op weg was naar zijn dun, hoefde hij zijn paarden niet te sparen.

Toen ze haar rantsoenen haalde, kwam Aderyn naar haar toe en vroeg haar een eindje met hem op te lopen. Even verderop stonden een paar wilgen rond een eendenvijver, daar gingen ze heen om niet gestoord te worden. Aderyn ging met een zucht op een omgevallen boomstam zitten. Het helder wordende licht deed de rimpels rond zijn ogen duidt lijk uitkomen en maakte dat hij er wel erg vermoeid uitzag.

Ik hoop niet dat ik je beledig, Jill, maar denk je heus dat je Corbyn kunt verslaan? Ik wil je niet in een hopeloos gevecht laten sneuvelen. Alleen al omdat Nevyn het me nooit zou vergeven, en zijn woede is iets waarmee niet te spotten valt.'

'O, dat geloof ik graag. Maar zolang her een tweegevecht is, kan ik hem denk ik wel aan. Ik heb uit Rhodry's verhalen opgemaakt dat hij niet meer zo vlug is en een behoorlijke buik heeft. Als ik hem in beweging kan houden, zal ik hem kunnen afmatten.'

'Oud? Hij is pas achtendertig.'

'Nou, neem me niet kwalijk, maar dat is oud voor een krijgsman.'

'Dat zal wel. Ik...'

Opeens werd het veel donkerder in het wilgenbosje. Aderyn sprong open vloekte, toen een massa dikke grijze regenwolken zomaar aan een overigens heldere hemel verscheen. Een windvlaag trof het bosje met een warreling van vallende bladeren. In de verte kraakte een rolde de donder.

'Zit Loddlaen hierachter?' vroeg Jill.

'Wie anders? Ik zal dit wel afhandelen. Vlug, kind - de paarden!'

Onder de voortjagende wolken, die de kille geur van regen aanvoerden, rende Jill weer naar her kamp en trof dat in verwarring aan; de manschappen vloekten, de hoofdlieden en edelen vlogen alle kanten heen en brulden orders, de paarden stampten en rukten aan hun tuig. Op het moment dat Jill de kudde bereikte, sloeg de eerste bliksem, een krakende blauwe schicht, onheilspellend dichtbij in. De paarden trokken hinnikend en springend aan hun rouwen. Weer schichtte de bliksem; er begonnen dikke regendruppels te vallen. Jill greep de halster van het dichtstbijzijnde paard en kon nog net verhinderen dat het zich losrukte. De rest van de manschappen was al vloekend tussen de paarden bezig hetzelfde te doen.

'Zorg dat je zo weg kunt rennen. Als ze op hol slaan, red dan jezelf en laat die paarden gaan!'

Een nieuwe windvlaag bracht een stromende regen mee, die hen in een ogenblik doorweekte. De paarden stampen en schudden met hun hoofden, terwijl de mannen ze in bedwang hielden en allerlei onzin fluisterden om ze te kalmeren. Maar er kwam onverhoeds een eind aan het weerlichten, alsof de god Tarn zijn wapen van Loddlaen had teruggepakt. Een paar minuten later hield de regen griezellig plotse ling op. Toen Jill omhoog keek, zag ze de wolken breken en tollen in een onaangename vlagerige wind. Even leek het erop dat ze zich weer zouden samentrekken, net als bij een echt onweer, maar het stuk blauwe hemel bleef hardnekkig helder en werd steeds groter, alsof de wolken gemorst meel waren en een reus ze met een bezem wegveegde.

'O, goden,' fluisterde Rhodry. 'Dweomer.'

De laatste wolken verdwenen. Ze woeien niet weg, ze werden niet dunner om langzaam op te lossen, ze verdwenen zomaar en waren opeens weg. Jill huiverde krampachtig.

Maar ook al had Aderyn het onweer bezworen, het leger werd er toch door opgehouden. Natgeregende proviand moest opnieuw worden ingepakt, natte dekens uitgewrongen; maliënkolders droog ge wreven; nerveuze paarden gesust. Ze gingen een dik uur later op weg dan het plan was geweest - een uur dat zes extra kilometers achter stand op Corbyn betekende.

'We laten de wagens achter,' besliste Rhodry. 'Jill, jij rijdt naast mij. We zetten alles op alles om de rotzak te grijpen.'

Terwijl Jill mee in het gelid reed, bonsde haar hart van angst. Want al had ze erg flink gedaan tegen Aderyn, het onwennige dragen van een maliënkolder belemmerde haar in haar bewegingen, en snelheid was in elk gevecht het belangrijkste wapen. Haar schouders brand den als vuur onder het gewicht. Maar toen Rhodry haar met zijn woes telingengrijns aankeek, glimlachte ze met een kleine hoofdbeweging terug. Ze vertikte het om hem te laten merken dat ze bang was!

Het leger reed beurtelings stapvoets en in draf, wat betekende dat ze tien kilometer per uur konden afleggen, tegen Corbyns zes. Jill keek al rijdend omhoog en na een paar kilometer zag ze hoog boven hen een havik cirkelen. Haar maag trok samen. Toen de havik wegvloog, koerste hij recht naar het noorden. Ze reden verder, langs boerderij en, gesloten en geblindeerd tegen de praktijken van oorlogvoerende edelen, door velden en bossen. Jill kwam tot de conclusie dat sneu velen makkelijk zou zijn vergeleken met de beklemmende angst die haar in zijn greep had.

Entoch ontkwam Corbyn hun uiteindelijk nog. Ze kwamen bij een stoppelveld waar ze voorraadwagens zagen, een stuk of tien gewonde paarden en veertien gewonde mannen, daar door hun heer aan hun lot overgelaten, Corbyn had alles achtergelaten wat hem zou kunnen ophouden en was er vandoor gegaan naar Dun Bruddlyn. 'O, paardepoep, wat een troep!' briede Rhodry. 'Nu krijgen we hen nooit te pakken.' Hij zat even ineengezakt in zijn zadel, toen keek hij met een zucht op. 'Nou ja, niks aan te doen, hè? Laten we maar eens gaan kijken wat we voor die arme bliksems kunnen doen. De bevoorradingsstrein en de heelmeeesters kunnen hier over een uur zijn.' Terwijl Jill afsteeg, bedacht ze dat ze nog nooit zo'n hoogstaande edelman had ontmoet als hij. Samen liepen ze naar het geïmproviseerde kamp, waar gewonden in natte dekens op de grond lagen te rillen. Loddlaens onweer had ook hen getroffen. Een man stond rechtop, tegen een wagen geleund, met een bebloed verband om zijn hoofd en een gespalkte rechterarm. Toen hij Rhodry zag, liepen de tranen over zijn wangen.

Hoe heet je, jongen?' vroeg Rhodry. 'En hoe lang zijn jullie hier al?' Lanyc, heer, en sinds gisteravond. We hebben hier vannacht met zijn allen gekampeerd, en toen hebben ze ons achtergelaten.' En heeft je heer je daarin de keus gelaten?' 'Nee, heer, dat wil zeggen, de anderen niet. Ik heb gezegd dat ik bij ze zal blijven. Ik kan tenminste staan en ik heb geprobeerd iedereen te eten te geven.' Lanyc zweeg en keek Rhodry halfwezenloos van pijn aan. 'Het kwam door die tovenaars, heer. Heer Corbyn zou ons nooit in de steek hebben gelaten, maar Loddlaen heeft hem ertoe gedwongen. Ik heb het gezien. Hij heeft hem betoverd. Ach, goden, ik ben liever uw gevangene dan dat ik met die gemene tovenaars moet optrekken.'

Arme stakker,' zei Jill. 'Ik kan het je niet kwalijk nemen.' Bij het horen van haar stem begon Lanyc gesmoord te snikken. 'Een meisje. Een meisje met een zwaard.'

En hij barstte in huilen uit. De voorraadstrein kwam een goed uur later aangerateld. Rhodry beval de twee overgebleven heelmeeesters voor Corbyns mannen te doen wat ze konden, maar Aderyn moest mee krijgsraad houden. De edelen stonden moedeloos in een kring en staarden naar de modderige grond.

'Tja, nu is alles bedorven,' zei Sligyn. 'Nu kunnen we net zo goed doorrijden en hem belegeren, nietwaar? Dat zijn we aan onze eer ver-

'Dat is waar,' zei Rhodry. 'O, verdomme, zijn boodschappers zijn

waarschijnlijk al onderweg naar Rhys met het verzoek tot interventie. Het is wel zuur om straks door mijn broer als een jachthond van de prooi teruggeroepen te worden.'

'Dacht u, heer?' onderbrak Aderyn hem. 'Maar als die boodschappers hem nu eens nooit bereiken?'

Alle edelen keken opeens naar deze broze oude man die meer macht had dan waarvan zij ooit konden dromen.

'Loddlaen moet tegengehouden worden, nu meteen. Denkt u dat gwerbret Rhys ons zal geloven als we hem vertellen dat Loddlaen de ze opstand door middel van dweomer heeft ontketend? Natuurlijk niet. En dan komt Loddlaen er voor de malover makkelijk van af met een bloedprijs voor de man die hij in ons land heeft vermoord, en dan heeft hij de kans om nog meer kwaad te stichten.'

'Dat is allemaal goed en wel,' zei Rhodry. 'Maar ook al kunnen we die boodschappers opvangen, dan zullen ze bij Rhys tegen ons getuigen, tenzij we ze doden. En ik verdom het om een paar hulpeloze mannen te doden.'

'Dat zou ik nooit van u verlangen,' zei Aderyn met een glimlachje. 'Laat ze maar aan mij over, heer cadvridoc. Ik zal geen haar op hun hoofd krenken, maar Rhys zal Corbyns bericht niet ontvangen. Dat beloof ik u.'

De rij wagens met gewonden kwam maar langzaam vooruit en hij stopte vaak om de mannen rust te gunnen. Op het middaguur bleven ze lang staan, terwijl Nevyn en de twee heemeesters deden wat ze konden. Nevyn had juist tijd gevonden om iets te eten te halen, toen hij voelde dat Aderyn hem opriep. Hij liep naar een beekje en gebruikte het op het water dansende zonlicht als brandpunt. Aderyns beeld bouwde zich snel op.

'Hebben jullie Corbyn te pakken?' dacht Nevyn tegen hem.

'Hij is ontkomen, de rotzak. En nu wil hij een belegering in zijn dun doorstaan. Vlug - vertel me eens. Jij kent de politieke toestand van Eldidd beter dan ik. Stel dat Corbyn een noodkreet naar een bondgenoot wil sturen, met het verzoek hem te ontzetten. Wie zou dat dan zijn?'

'O, kom nou, denk je nu heus dat hij zo dom zou zijn? Hij stuurt waarschijnlijk een bode naar Rhys met een verzoek om vrede.'

Aderyns ogen hadden een ongewoon sluwe uitdrukking.

'Dat doet hij ongetwijfeld. Maar beantwoord mijn vraag toch maar. Ik zal het je later wel uitleggen, als ik meer tijd heb.'

'Goed dan. Eens even denken. Eh, Talidd van Belglaedd, denk ik 'Bedankt.'

Meteen daarop was het beeld verdwenen en Nevyn vroeg zich af wat Voor plan zijn oude leerling had uitgedokterd.

Omdat heer Corbyn tolgeld ontving van zijn brug over de Delonderiel, was Dun Bruddlyn een sterke vesting, omringd door stenen muren groot genoeg om een krijgsbende van meer dan honderd man **te** huisvesten. Hoewel Loddlaen het gewoonlijk afschuwelijk vond om er opgesloten te zitten, was hij die avond blij dat hij er aankwam. Terwijl de overblijfselen van het leger door de poort sjokten, gaf Loddlaen zijn paard over aan een bediende en haastte zich naar zijn kamers op de bovenste verdieping van de broch. Hij gooide de luikenvoor het raam van zijn slaapkamer open en boog zich in de frisse avondlucht naar buiten. Hij had kunnen huilen van vermoeidheid. Het was allemaal Aderyns schuld, dacht hij, allemaal zijn schuld, omdat hij me niet het onweer heeft laten sturen dat ik had gewild. Nou ja, die ouwe heeft misschien de eerste schermutseling gewonnen, maar er komen nog meer gevechten.

'Ik ben nog niet verslagen!' grauwde Loddlaen in de Elfentaal. 'Niet ik. Loddlaen de Machtige, Meester van de Machten van de Lucht!' Maar toen hij zich van het raam afwendde, zag hij Aderyn midden **in** de kamer staan. Het beeld was zo duidelijk en tastbaar, dat Loddlaen een gil gaf, omdat hij dacht dat hij er in levenden lijve stond. Pas toen het visioen even flakkerde, besepte hij dat het een projectie was en dat hij vergeten had zijn astrale stolp over de dun te zetten.

'Jongen, jongen, mijn zoon, luister als je blijft naar me. Je hebt nog een laatste kans. Ik weet dat iemand je heeft bewerkt, gebruikt. Geef je nu over en maak het goed. Als er door jou nog meer mensen **sterven**, is er geen vergeving meer voor je. Geef je nu over, nu je nog geholpen kunt worden.'

Aderyn keek zo bedroefd dat Loddlaen een luide snik uitte. Daar stond zijn vader, die hem wilde vergeven; zijn vader had aldoor geweten wat hij nog maar pas had ontdekt, dat hij betoverd was, dat hij zwak en dom genoeg was geweest om zich door een onherkenbaar vermomde vijand te laten betoveren.

'Jongen,' zei Aderyn. 'Ik smeeek het je.'

Schaamte, verlegenheid, een soort zelfverachting - al die gevoelens welden in hem op, benamen hem de adem en veranderden plotseling in vuile rook die de kamer vulde en Aderyns beeld aan het oog onttrok. Loddlaen wilde roepen, zijn hand naar zijn vader uitsteken, maar de rook deed hem kokhalzen en opeens was hij kwaad, beefde en gilde van woede.

'Eruit! Eruit! Ik heb je hulp niet nodig!'

Loddlaen riep zijn gawe te hulp en smeed een stroom puur geweld, een spervuur van schel licht om zich heen, maar lang voor dat doel kon treffen was het beeld verdwenen. Loddlaen viel op zijn knieën en hilde te midden van de kolkende, vuile rook die langzaam, flard na flard, uit zichzelf optrok.

Het duurde lang voor hij weer greep op zichzelf had. Hij stond op, wankelde naar een tafeltje waarop een karaf mede en een beker klaar stonden, schonk zich een volle beker en dronk die achter elkaar leeg. Ineens kon hij niet langer alleen zijn. Met de beker nog in de hand rende hij de kamer uit en de wenteltrap af.

Heer Corbyns grote zaal was een warme, rokerige warreling van mannen die aan tafels zaten, in de bocht van de muur stonden, gedempt met elkaar pratten of alleen maar bier dronken zo snel als de biddenden het konden inschenken. Loddlaen nam zijn gewone plaats aan Corbyns rechterkant in. Tegenover hem zat Nowec enigszins verwezen rond te kijken. Ook al was Loddlaen de anderen kwijtgeraakt, deze edelman had hij wel onder zijn betovering kunnen houden. Corbyn at een plak gebraden varkensvlees; hij beet erin en sneed de beet dan met een van vet glinsterende dolk af.

'Goed dat u er bent, raadsheer,' zei Nowec. 'Uw heer en ik hebben het erjuist over dat we boodschappers naar de gwerbret moeten sturen met het verzoek om vrede.'

'Hij zal best schappelijke voorwaarden stellen,' zei Corbyn, zijn stem te luid van valse opgewektheid. 'Maar we moeten ze vanavond nog op weg sturen. Ik wil wedden dat Rhodry ons morgen belegert.' De beide mannen keken vol verwachting naar Loddlaen.

'Natuurlijk,' zei Loddlaen nors. 'Je hebt geen dweomer nodig om dat te kunnen voorspellen.'

De beide edelen knikten schaaipachtig. Corbyn zette de tanden in zijn gebrad en sneed een nieuw stuk af.

'We moeten precies weten waar Rhodry is,' zei Nowec. 'Die boodschappers moeten hem niet in de armen lopen.'

Corbyn knikte instemmend en liet een boer. Loddlaen kon het tweetal niet langer verdragen.

'Ik zal er meteen voor zorgen.'

Terwijl hij zich naar zijn kamer haastte, zweette hij van angst. Hij was te bang van Aderyn om op het etherische vlak te gaan kijken, en dat betekende dat hij zou moeten vliegen. Maar in vermoeide toestand van gedaante veranderen was gevaarlijk. Bij het betreden van zijn kamer stak hij de kaarslantaarn met een vingerknip aan. Het zien van de vlam die op zijn bevel opsprong, kalmeerde hem. Hij had **NOG** steeds macht, meer macht dan die rond-orige schoften zelfs maar wis

ten, hij, Loddlaen de Machtige! Hij trok zijn kleren uit en gooide ze op het bed. Zelfs de machtigste meesters van de dweomer konden dode stof zoals kleren niet transformeren.

Loddlaen legde zijn handen een eindje uit elkaar op de vensterbank en keek naar de sterrenhemel tot hij volkomen kalm was. Langzaam voelde hij zijn kracht toenemen, zorgvuldig riep hij steeds meer kracht op, tot die als een machtige rivier door zijn geest stroomde. In gedachten vormde hij het beeld van een rode havik, vele malen levensgroot, fier en wreed, toen zond hij het beeld naar voren tot het tussen zijn handen op de vensterbank stond. Op dat moment bestond de havik alleen nog maar in Loddlaens verbeelding, en slechts in verbeelding bracht hij zijn bewustzijn over naar de vogel. Hij had vele jaren besteed aan een zware geestelijke training waardoor hij zich kon verbeelden dat hij nu op de vensterbank stond en het uitzicht. Milder zich met haviksogen bezag. Met zijn bewustzijn stevig in de havik besloten, riep hij het toverwoord, een eenvoudige suggestieve spreuk die de poort naar het etherische voor hem opende. Toen hij het uitzicht door het koude blauwe licht zag, wist hij dat hij zijn bewustzijn naaraan hogervlak had overgebracht.

Nu was hij de simpele verbeelding voorbij. Toen hij omkeek zag hij zijn lichaam slap op de vloer liggen, door een zilveren koord met de havik verbonden. Hij zou nu op het etherische vlak kunnen gaan kijken, niet de havik als lichtgedaante, maar hij had een gevaarlijker plan. In gedachten murmelde hij een tweede woordenreeks, een die alleen de Elcyion Lacar kenden, en zag de lippen van zijn lichaam op het ritme bewegen. Toen hij de haviksvleugels bewoog, gingen de armen onder hem omhoog. Nu kwam de grootste moeilijkheid. De etherische gedaante van iedere persoon is als een omhulsel dat het vlees vormt en bijeenhoudt; als die gedaante sterk genoeg is, zal het vlees hem gehoorzamen. Loddlaen riep zijn toverspreuken, zette alles op alles, stuwde zijn wil in de verbeelding die meer is dan verbeelding, tot eindelijk, met een laatste klagelijke roep het etherische het fysieke in zijn nieuwe vorm trok.

De man Loddlaen was uit de kamer verdwenen. Alleen de havik stond op de vensterbank en spreidde fier zijn vleugels uit. Met een schorre triomfkreet stortte Loddlaen zich in de nacht en vloog over de dun weg. Hij vond vliegen heerlijk, de volkomen vrijheid van het op de wind zweven, het uitzicht vanuit de hoogte, waar elk fort en huis maar een piepklein stuk speelgoed leek, neergegoot door een achteloze kinderhand. Zelfs in de haviksgedaante behield Loddlaen het etherische zicht dat zo'n belangrijk deel van de transformatie was. Het platteland onder hem gloeide in het blauwe nachtlucht met de

roodachtige aura's van de levende vegetatie. Hier en daar plekte een gele gloed, waar paarden of koeien bijeen schoolden. Langs de koude zwarte streep van de weg vloog Loddlaen naar het zuiden tot hij de glanzende massa aura's zag die de mannen en paarden van Rhodry's leger moesten zijn.

Loddlaen steeg nog hoger en vloog vervolgens in een grote cirkel rond het kamp. Zijn geest was waakzaam en tastte het etherische vlak af naar sporen van Aderyns dweomer-handelingen. Omdat hij er geen vond, nam hij aan dat de oude man sliep of druk bezig was zijn tijd te verdoen met wonden verzorgen. Toen hoorde hij een roep, het zachte treurige geluid van de uil. Geschrokken, angstig wiekend, tornde Loddlaen tegen de wind op en kreeg nog meer hoogte. Hij zag een zilverige glimp onder zich toen de grote zilvergrijze uil opvloog uit de bomen. Loddlaen draaide in doodsangst met de wind mee en vloog zo snel hij kon naar de dun, met een stevige, gestadige vleugelslag, tot hij zeker wist de minder beweeglijke uil achter zich te hebben gelaten. Maar ook al kwam bij heelhuids in de dun aan, toen hij op de vensterbank landde hoorde hij, dat meende hij althans, een zachte weeklacht door de nacht weerklinken.

Tegen het middaguur van de volgende dag bereikte Rhodry's leger Corbyns gebied. De boerderijen waren overal potdicht afgesloten, er liep nog geen kip op het erf. De boeren wisten uit bittere ervaring dat het leger van zelfs een edelman als Rhodry alles zou stelen wat het aan vers voedsel tegenkwam. Corbyns dun stond op de top van een lage kunstmatige heuvel midden in een grote vlakke weide, maar Corbyns koeien waren nergens te zien toen het leger daar aan kwam. Ze lieten de wagens achter en draafden vooruit, in volledige wapenrusting voor het geval dat Corbyn zo dom mocht zijn om een uitval te doen, maar ze vonden de zware, met ijzer beslagen poortdeuren gesloten. Op de richels langs de muren stonden mannen half verborgen door de kantelen. Corbyns groene banier woei uitdagend van de top van de broch. Rhodry beval zijn mannen zich te verspreiden en het fort te omsingelen. De belegering was officieel begonnen.

Net toen de wagens aankwamen, zond Corbyn een bode naar buiten, zijn bejaarde kamerheer Graemy, die bibberde van angst, ook al voerde hij de met linten omwonden staf die hem tegen de meest moorddadige edelman van heel Deverry zou hebben beschermd. Toen Rhodry de gezette oude man puffend de heuvel af zag komen, steeg hij af en liep hoffelijk een paar stappen in zijn richting - maar hij zorgde er wel voor buiten schootsafstand van de dun te blijven.

Gegroet, heer Rhodry. Heer Corbyn verzoekt u om u van zijn gebied terug te trekken.'

'Zeg uw heer dat ik beleefd weiger aan zijn verzoek te voldoen. Hij is een opstandeling en door mij buiten de wet geplaatst.'

'O, ja?' Graemyn likte langs zijn trillende lippen. 'Er zijn inmiddels boodschappers onderweg naar gwerbret Rhys met een verzoek om tussenkomst in deze oorlog.'

Dan zal ik hier met mijn leger wachten tot zijne genade arriveert. U mag u allen onder volledige belegering beschouwen tot de gwerbret mij persoonlijk beveelt terug te trekken. Zeg uw heer tevens dat hij onderdak verschaft aan een moordenaar, Loddlaen, zijn raadsheer, en dat ik eis dat deze zo spoedig mogelijk aan mij wordt uitgeleverd om te worden berecht.'

Graemyn knipperde met zijn ogen en begon nog erger te beven.

'Ik heb beëdigde getuigen van Loddlaens misdaden,' zei Rhodry. 'Als

Loddlaen tegen de avond niet aan mij is uitgeleverd, is uw heer dubbel in overtreding. En dan nog iets, brave bode. Hoewel ik vastbesloten ben deze oorlog tegen Corbyn voort te zetten, zal ik Nowec en zijn mannen gratie verlenen. Ze hoeven alleen maar naar buiten te komen en erom te vragen.'

Graemyn draaide zich om en draafde, zo snel als zijn kortademigheid toeliet, weer naar de dun. Rhodry lachte, liep terug, en gaf zijn manschappen bevel hun posten in te nemen en zich in te graven.

Uiteraard viel de avond zonder dat Loddlaen werd uitgeleverd, maar toen had het leger zich al stevig verschanst. De wagens werden in een kring, gezet en beschermd door een smalle greppel en een wal; de tenten werden opgezet en omgeven door een bredere greppel. Gewapende patrouilles draafden onafgebroken rond de heuvel, voor het geval dat Corbyn zou willen vluchten. Terwijl de mannen aan hun welverdiende avondmaal begonnen, maakten Rhodry en Sligyn een inspectietocht door het kamp.

'Ik vraag me af of we hier iets aan zullen hebben,' zei Sligyn somber. Aderyn kan nu wel praten over boodschappers tegenhouden, maar wat kan hij hebben gedaan? Ik zie één oude man hen nog niet langs de weg vermoorden, jij wel?'

Na alles wat ik van die vervloekte dweomer heb gezien, ben ik bereid de gekste dingen te geloven. We zullen gewoon moeten afwachten.' Hun geduld werd niet lang op de proefgesteld. Tegen twaalfuur de volgende middag kwam er een schildwacht naar Rhodry gerend met

het nieuws dat er buiten het kamp een edelman met een escorte van twaalf ruiters stond te wachten. Die edelman bleek Talidd van Belg-

laedd te zijn, die rechtstreeks trouw aan de gwerbret verplicht was Omdat Rhodry voetstoots aannam dat hij met een boodschap van Rhys kwam, vloekte hij inwendig terwijl hij een buiging maakte. Talidd, een man van tegen de veertig, bezag de wereld met een paar schrandere, kleine groene oogjes.

'En wat voert u hierheen, heer?'

'Een zeer vreemde kwestie.' Talidd draaide zich om en wenkte zijn mannen. 'Breng die gevangenen hier.'

Toen ze voorgeleid werden, herkende Rhodry ze als twee van Corbyns mensen. Ze knielden aan Rhodry's voeten en staarden in verbijsterde vernedering naar de grond.

'Wist u dat mijn zuster Corbyns vrouw is?' vroeg Talidd.

'Nee. Ik heb met haar te doen.'

Talidd vergunde zichzelf een flauw glimlachje.

'Ik zou moeten zeggen dat ze Corbyns vrouw was. Toen zij en haar vrouwen bij het begin van deze verwenste oorlog bij mij kwamen, heb ik me heilig voorgenomen dat ze nooit naar die echtgenoot-van-niets terug zou hoeven, ook al zou u hem niet laten ophangen. Hij heeft haar stapelgek gemaakt! Ze kwebbelt zo onophoudelijk over boze dweomer-mannen die overal op de loer liggen en boze geesten die Corbyn in hun macht hebben, dat ik het niet langer kan aanhouden.'

'Allemachtig!' Rhodry deed zijn best om geschokt en ontzet te kijken. 'Wat verschrikkelijk!'

'Dat vond ik ook. Nou, en toen kwam dit tweetal gisteravond aanzetten met een boodschap van Corbyn, die allervriendelijkst vroeg een leger op de been te brengen en hierheen te komen om het beleg op te heffen.'

Rhodry floot binnensmonds over zoveel brutaliteit.

'Verdomd nog toe!' brieste Talidd. 'Alsof ik me tegen de gwerbret zou keren en me gaan bemoeien met iets dat mijn zaak niet is, zeker niet na de manier waarop Corbyn een van mijn bloedverwanten heeft behandeld! Als u het ermee eens bent, breng ik deze ruiters naar Rhys en leg hem de kwestie voor. Corbyn had hun geen briefmeegegeven, ziet u, dus ik heb hun getuigenis nodig.'

'Niets zou me meer plezier doen. Ik zou u alleen willen vragen hen voor de dun te vertonen, zodat Corbyn weet dat mijn boodschapper de waarheid spreekt als ik zeg dat ik hen heb.'

Ze gingen naar Corbyns vertrekken om het nieuws onder elkaar te bespreken. Norwec zat in de vensterbank, Corbyn liep op en neer en Loddlaen zat in een stoel en probeerde een kalme verachting voor te

wenden voor de wending die de gebeurtenissen hadden genomen. Nowec veegde, knorrend als een varken, aldoor met de rug van zijn hand langs zijn snor.

Het was verdomd stom van je om Talidd te benaderen,' snauwde Nowec.

'Dat heb ik niet gedaan!' kefte Corbyn. 'Wil dat nou echt niet tot je stomme hersens doordringen? Ik heb Talidd helemaal geen boodschap gestuurd. Ik heb die twee mannen naar Aberwyn gestuurd met het verzoek om vrede, net zoals we besloten hadden.'

Loddlaen vloekte in Elfentaal.

'Een verrader,' vervolgde Corbyn. 'Er moet hier een verrader in de dun zijn, en die heeft Talidds instelling heel juist ingeschat.'

'En wie zou die verrader dan wel zijn?' vroeg Nowec. 'Er is hier niemand behalve wij en onze mensen, en ik zie jullie tweeën niet zoiets bekokstoven.'

'Precies.' Corbyn staakte zijn geloop en keek hem aan. 'Dat had ik zelf ook bedacht. Ik ben niet degene die gratie aangeboden heeft gekregen.'

Toen Nowecs hand naar het gevest van zijn zwaard ging, sprong

Loddlaen op en kwam tussen beide.

Doe niet zo stom,' snauwde hij. 'Het moet toch een koud kunstje voor Rhodry's mensen geweest zijn om de boodschappers onderweg

op te vangen

Corbyn zuchtte en stak Nowec zijn hand toe.

'Neem me niet kwalijk. Ik ben hier nogal van ondersteboven.'

'Ik ook.' Nowec schudde de hand. 'Tja, gedane zaken nemen geen keer niet waar? De vraag is, wat doen we nu?'

'Ik heb de hoop nog niet opgegeven,' zei Corbyn met een vleien-
lachje tegen Loddlaen. 'Misschien zijn er andere manieren om een
boodschap te sturen, manieren waar geen paarden voor nodig zijn.'

Loddlaen voelde dat het zweet hem uitbrak. Aderyn lag vlakbij op
de loeren wachtte op het moment dat hij, Loddlaen, zou proberen
te ontsnappen.

'Misschien wel,' zei hij met een geforceerd glimlachje. 'Mijn heer was
in het verleden altijd zeer tevreden over mijn uitstapjes.'

Corbyn glimlachte terug. Nowec streek met zijn vingers door zijn
snor of hij die wilde lostrekken.

'Als de heren mij willen toestaan,' vervolgde Loddlaen, 'zou ik nu
graag naar mijn kamer gaan om over het probleem na te denken.'

Loddlaen rende de trap naar zijn kamer op, deed de deur achter zich
op de grendelen wierp zich op zijn bed. Al zijn gepraat over het
omkopen van die boodschappers was maar geklets om het moreel

van de twee edelen overeind te houden. Hij wist dat Aderyn achter deze list moest zitten. Het zou de oude man weinig moeite hebben gekost om hen te betoveren en een beeld in hun brein te planten, een heldere en levendige herinnering aan Corbyn die hun opdroeg de boodschap aan Talidd over te brengen. Ze zouden onmogelijk kunnen ontdekken dat die herinnering even bedrieglijk was als een droom.

Hij stond op en liep rusteloos naar het venster. Misschien dat hij de gwerbret met zijn boodschap zou kunnen bereiken. Hij zou Corbyns brieven wat kleren in een zak kunnen doen die de havik in zijn klauwen kon meenemen. Dan moest hij een manier zien te vinden om Aderyn te ontwijken en naar Aberwyn vliegen. Een manier zien te vinden. Hij schoot in de lach, een hysterisch gegiechel, omdat hij wist dat hij niet zo hard kon vliegen of Aderyn zou hem achterna komen. Tenzij hij Aderyn natuurlijk eerst doodde. Hij omklemde de vensterbank met beide handen. Je eigen vader doden - ach, goden, was hij zo diep gezonken?

Loddlaen wierp zich weer op het bed. Daar bleef hij de hele middag liggen, en zijn gedachten waren zo onrustig als de zee wanneer de wind een andere richting uit gaat dan het tij.

Omdat de kans bestond dat Corbyn, nu zijn boodschappers gevangen waren genomen, een vertwijfelde uitval zou doen, liep iedereen in Rhodry's kamp die middag in wapenrusting rond. Jill ging naar Jennantar en Calonderiel die de paarden bewaakten met hun grote bogen bij zich. Terwijl de uren voortkropen, wisten zelfs de twee elfen geen grappen meer.

'Weet je, Jill,' zei Jennantar, 'ik heb aldoor aan Rhodry moeten denken sinds hij die bonje met Calonderiel heeft gehad. De manier waar op hij zich bewoog en vooral het feit dat hij zo snel was, heeft iets verdachts. Zou je iets voor me willen doen? Probeer hem zover te krijgen dat hij je zilveren dolk aanraakt. Ik wil wedden dat hij dan gaat gloeien.'

'Hoe is dat oude gezegde ook weer?' vroeg Jill. 'Elfenbloed in Eliddse aderen?'

'Oho!' mengde Calonderiel zich in het gesprek. 'Jij gebruikt je hersens, meidje, in tegenstelling tot de rest van die Rond-oren.'

'Zou je dat woord niet willen gebruiken?' vroeg Jennantar scherp.

'Dat is buitengewoon ongeleefd, vooral in het bijzijn van Jill.'

'Nou, Jill mag dan ronde oren hebben' - hij wees met zijn boog op

Jills oren - 'maar ze is geen Rond-oor. Dat is het grote verschil.'

Jennantar gromde als een hond.

'Nou, goed dan. Ik zal jouw puntige oren niet meer met dat woord bezoadelen.' Calonderiel dook weg toen de andere elf net deed of hij hein een dreun wilde geven. 'Maar, heus, Jill, kijk eens wat er gebeurt als Rhodry die dolk in zijn hand neemt.'

Ik zal het proberen,' zei Jill, nu echt nieuwsgierig geworden. 'En wel gauw mogelijk.'

Het liep inmiddels tegen zonsondergang, en de invallende duisternis maakte een uitval onmogelijk. Toen Rhodry verder wachtlopen afgelastte, gingen Jill en de twee elfen naar het kamp terug. Omdat iedereen een langdurig beleg verwachtte, hadden de elfen hun meegebrachte tent opgezet. Het was een prachtig ding, ongeveer drie meter in doorsnee en tweeënhalve meter hoog, gemaakt van paars geverfd leer en beschilderd met zulke realistische afbeeldingen van door het woud rennende herten, dat Jill had durven zweren dat ze hun koppen zouden omdraaien en haaraankijken. Terwijl Jennantarder antsoenen voor hen drieën ging halen, hielp Calonderiel Jill met het uittrekken van haar maliënkolder. Toen hij eenmaal uit was, had ze het gevoel dat ze zweefde.

Ik bid alle goden dat Corbyn geen uitval doet voor ik aan dit ellendige geval gewend ben.'

'Ik ook.' Calonderiel keek oprecht bezorgd. 'Als je schouders rauw zijn, moet je Aderyn om een zalfje vragen.'

Ik denk dat ik dat maar doe.'

Aderyn had inderdaad een smeersel van zoete reuzel dat de pijn enigszins verzachtte. Jill ging naar de gerieflijke afzondering van de tent en wreef haar schouders en bovenarmen in met de muntachtig ruikende zalf, waarna ze nog een tijdje bleef zitten uitrusten. Nu ze kennis maakte met de harde werkelijkheid van de oorlog, werd ze angstigen beseft ze dat haar vader volkomen gelijk had. Ze wist niets van het rumoer en het gewoel en de verwarring van een echte veldslag

'Hei is nu te laat om me eraan te onttrekken,' zei Jill tegen de grijze dwerg. 'En beter dood dan een lafaard.'

Dedwerg geeuwde onverschillig. Ze veronderstelde dat hij geen vermoeden had van wat dood zijn betekende,

'Jill,' klonk Rhodry's stem. 'Ben jij daar binnen?'

'Ja heer. Ik kom wel naar buiten.'

Maar Rhodry glipte de tent binnen net op het moment dat ze haar hemd aanschoot, en hij lachte breed van triomf dat hij haar alleen aantrof. Dedwerg opende zijn mond in een geluidloze schreeuw toen hij naast haar ging zitten.

'Wateen prachtige tent. Ik wilde hem weleens van binnen zien.'

'Ik wist niet dat de edele cadvridoc zoveel belangstelling voor leren kussens en tentpalen had.'

'Een diepgaande belangstelling.' Rhodry schoof wat dichtër naar haar toe. ik heb, geloof ik, nooit mooiere kussens gezien dan deze.'

De dwerg sprong op en gaf hem een klap in zijn gezicht. Rhodry keek vloekend rond naar de veroorzaker van de klap, maar de dwerg sprong op zijn rug en trok met beide handen aan zijn haar. Rhodry slaakte een kreet en mepte naar de vijand die hij niet kon zien.

'Laat dat,' gebod Jill nijdig.

De dwerg verdween met een hoorbaar gesis. Rhodry masseerde voorzichtig zijn hoofdhuid.

'Bij alle goden, wat was dat?'

'Ik weet het echt niet. Hebt je last van krampen? Misschien moest je maar eens met Aderyn gaan praten.'

'Kom me daar niet mee aan.' Rhodry greep haar polsen beet. 'Je weel verdomd goed wat het was. Waarom riep je anders "laat dat" tegen war het ook was?'

Jill draaide haar polsen langs zijn duimen, maakte zich los en wilde overeind krabbelen, maar hij greep haar bij de schouders en trok haar terug. Heel even worstelden ze samen, maar Jill begon te lachen en liet hem winnen.

'Vertel op,' zei Rhodry, nu weer glimlachend. 'Wat was dat?'

'Nou, vooruit dan. Het was een wezen van het Natuurvolk en hij was jaloers op je.'

Rhodry liet haar los en leunde achterover.

'Ben je niet goed snik?'

'Je voelde hem toch aan je haar trekken, nietwaar?'

Rhodry keek haar aan met zo'n uitdrukking van weerzin op zijn knappe gezicht, dat ze hem opeens haatte. Ze trok haar zilveren dolk en hield die vlak bij hem. Het licht vloeide als water over het lemmet.

'Oho! Elfenbloed in Eldiddse aderen. Kijk maar niet zo op me neer hoor. Ik mag dan het Natuurvolk zien, maar jij bent een halve elf.' Toen Rhodry haar de dolk uit de hand trok, lichtte hij zo helder op als een kandelaar vol kaarsen. Hij draaide hem vloekend alle kanten uit, terwijl Jill hem uitlachte.

'Die dolk is betoverd. Hij licht op in de handen van de Elcyion Lacar, wat de Westvolkers in werkelijkheid zijn. En jij bent daar een hall bloed van, dat zweer ik.'

'Klets geen onzin.' Rhodry gooide de dolk neer. 'En lach me niet uil' Dat bevel maakte haar natuurlijk alleen maar harder aan het lachen.

Rhodry greep haar bij de schouders en rammelde haar zo hard door elkaar dat ze hem een klap in zijn gezicht gaf.

'Jij kleinefeeeks!'

Stompend en scheldend worstelden ze als een stel wilden, maar hij was te sterk voor haar, en ze had niets aan haar vechttuisc. Tenslotte legde hij haar op haar rug, ging half over haar heen liggen en glimlachte, zijn gezicht maar een paar centimeter boven het hare.

Vraag genade.'

'Nee.'

Hij boog zijn hoofd en kuste haar. Het was de eerste kus die ze van een man kreeg en hij leek op haar mond te gloeien of ze in brand stond van een dorst die alleen door Rhodry's kussen kon worden gestild. Ze sloeg haar armen om zijn hals en kuste hem nog eens, met open mond, gulzig.

Neem me niet kwalijk, heer cadvridoc,' zei Aderyn. 'Maar is dit wel verstandig?'

Jill duwde Rhodry met een gil van zich af en ging zitten. Aderyn stond met zijn armen voor zijn borst gekruist voor hen, zijn gezicht stond strak. Rhodry werd knalrood en ging ook zitten, terwijl hij zijn hemd gladstreek.

'Te oordelen naar het lawaai hier,' zei Aderyn scherp, 'dacht ik dat ik tussen beide moest komen in een gevecht. Wat zijn jullie, katten die in een boerenschuur krijsen van liefde? Verdorie nog toe, Jill, ik moet zowel aan je vader als aan Nevyn verantwoording afleggen. Ik heb geen zin om me de woede van die twee op de hals te halen.'

Dat had Jill evenmin. Ze zou het liefst als voorjaars sneeuw smelten en in de aarde wegzinken van schaamte. Rhodry bracht een schaapachtig glimlachje te voorschijn en raapte de zilveren dolk op, die plompt in zijn handen oplichtte.

'Ik weet wat je wil zeggen, goede Aderyn,' zei Rhodry, nerveus met het dolkgevest spelend. 'En je hebt volkomen gelijk. Het zou schandalig zijn als ik de vrouw die ik liefheb in een legerkamp zou ontferen. Dat lag allerminst in mijn bedoeling.'

'Soms,' zei Aderyn, 'zou ik werkelijk willen dat ik mensen in kikkvorsen kon veranderen! Ik kan die fraaie woorden niet zomaar geloven, Ik...'

Opeens zweeg Aderyn en staarde naar de dolk. Jill vermoedde dat hij zo aan dweomer gewend was, dat de betovering van het lemmet hem nu pas opviel.

Aha! Dat is het vreemde van elfenbloed in een clan. Het slaat een aantal generaties over, om dan ineens weer in iemand op te duiken.'

'Wat?' riep Rhodry gesmoord. 'Wat voor vervloekte onzin...'

'Helemaal geen onzin. Jill, neem die dolk terug. Jij gaat met mij mee. En u, heer, denkt u hier eens goed over na. Ik weet dat het een beet-

je een schok is, maar u bent evenzeer aan de Elcyion Lacar verwant als aan de Maelwaedd-clan.

Diezelfde avond bereikte de stoet met gewonden en gevangenen Dun Gwerbyn. De dun, die op de top van een heuvel stond, verhief zich hoog boven het stadje dat rond de voornaamste zetel van de tieryn ontstaan was. Binnen de muren van de dun stonden een driedubbele broch en genoeg hutten en huisjes voor een dorp. Hoewel Nevyn blij was te horen dat Lovyan al aangekomen was, had hij de eerste paar uur geen tijd om met haar te praten. Samen met de officiële heelmeester leidde hij het overbrengen van de gewonden naar de kazerne, verwisselde de verbanden óm ieders wonden en nam een bad voor hij naar de grote zaal ging. Bij de deur ontmoette hij heer Gwynvedd de kamerheer, een uitermate bekwaam man, ondanks het feit dat hij jaren geleden in een gevecht een arm had verloren,

ik heb Rhodry's orders betreffende die zilverdolk opgevolgd. Hij ligt in een kamer in de broch en de heelmeester is al bij hem geweest.

'Mooi ZO. Ik zal straks zelf nog even bij hem gaan kijken. Waar hebt u me aan de maaltijden geplaatst?'

'Aan de eretafel natuurlijk. Hare genade zit daar al en ze wil u spreken.'

Lovyans grote zaal was zeker vijfendertig meter in doorsnee. De muren tussen de vensters waren behangen met wandtapijten en de vloer was bedekt met keurig gevlochten biezen. Lovyan stond op om Nevyn te begroeten en liet hem aan haar rechterhand plaatsnemen. Omdat iedereen al klaar was met eten, bracht een bediende hem een plank met gebraden varkensvlees en kool en een kroes donker bier.

'Nevyn,' vroeg Lovyan, 'waar is Jill? Ik heb van verschillende mensen gehoord dat ze bij het leger is, maar dat kan toch niet waar zijn!'

'Helaas wel. Hebt u ook van die dweomer-profetie gehoord? Die is ook waar.'

'Ach, goden! Ik dacht dat iedereen gek geworden was.' Lovyan pakte Nevyns kroes en nam een slok bier. ik ben al even ongerust over Jill als over Rhodry. Gek eigenlijk, ze heeft maar zo kort bij me gelegeerd, maar ik heb nog nooit een meisje zo graag mogen lijden,' Nevyn glimlachte alleen maar en vond het helemaal niet zo vreemd als je bedacht hoezeer Lovyans Wyrd in vorige levens met dat van Jill verstrengeld was geweest.

Zodra hij klaar was met eten ging hij naar zijn kamer in een van de met elkaar verbonden torens. Een page had hem al een kan water gebracht en een houtskoolvuur in het komfoor aangelegd om het vocht van de muren te verdrijven. Nevyn opende de vensterluiken om wat

frisse lucht binnen te laten, toen ging hij voor de gloeiende kolen staan en dacht aan Aderyn. Even later zweefde Aderyns gezicht boven het vuur.

Ik had daarstraks al contact met je willen zoeken,' dacht Aderyn tegen hem. ik heb zojuist iets interessants ontdekt. Toen Rhodry Jills zilveren dolk in de hand nam, gloeide die als vuur. Al het elfenbloed in de Maelwaedd-clan heeft zich in hem geopenbaard.'

Alle goden! Natuurlijk! Dat had ik jaren geleden al moeten zien. Dat verklaart een paar vreemde eigenschappen van die jongeman.'

Het is vaak moeilijk in iemand te onderkennen. Ik denk dat de dwergen daarom die dweomer voor hun zilver hebben uitgevonden. Nu is me er meer dan ooit aan gelegen om de jongen in leven te houden.

Als de tijd voor de verzoening tussen mensen en elfen daar is, zou het goed zijn om hem als tieryn aan de westelijke grens te hebben.' 'Zeg maar gerust meer dan goed. Ik heb altijd vreemde voorgevoelens omtrent de jongen gehad. En ik vraag me af of dat daardoor komt,'

Dat is heel goed mogelijk, en ik vraag me af of het Rhodry's elfenmoed is dat hem zo interessant maakt voor onze duistere vijand.'

'Is het heus? Waarom?'

Aderyn aarzelde, even in verwarring gebracht.

Ik weet het niet,' zei hij tenslotte. 'De gedachte leek zomaar bij me op te komen.'

'Dan moet je er toch eens verder over nadenken. Het kan zijn dat je een boodschap hebt doorgekregen.'

Nadat Aderyn de verbinding had verbroken, liep Nevyn het vertrek op en neer en vroeg zich af of Rhodry inderdaad de man was die was voorbestemd om in de oeroude vete tussen elfen mens te bemiddelen. Het is uitermate moeilijk voor de Heren van Wyrd en de Heren van het Licht om met hun dienaren op aarde te communiceren, gewoon omdat die onstoffelijke wezens zich op een vlak bevinden dat in boven het fysieke verheven is, dat zelfs dichterbij de kern van het universum is gelegen dan het astrale vlak. Als een van de Verhevenen een boodschap moet overbrengen, moet hij eerst een eigen dweomer ontwikkelen, eerst een gedachten verschijning opbouwen die in grote trekken overeenkomt met de lichtgedaante van een magiër, en dan die gedaante gebruiken om naar de vlakken van het laagste niveau te reizen die zo'n gedaante kan bereiken. Vanaf dat vlak kan hij ofwel de elementen opdragen om bepaalde effecten te creëren, zoals een donderslag bij heldere hemel, of anderszins beelden, emoties en, met heel veel moeite, korte gedachten naar het brein zenden van iemand die de dweomer beheerst. Als een van de Verhevenen al die moeite

had gedaan om Aderyn een boodschap omtrent Rhodry's elfenafkomst te zenden, dan stond er inderdaad iets heel belangrijks op het spel.

Terwijl Nevyn daarover nadacht, drong het tot hem door dat de zwarte magie er belang bij kon hebben dat er nooit vrede aan de elfengrens zou komen. Gewoon omdat zij die de duistere kunsten beoefenen, veiliger zijn in roerige tijden, als edelen niet lastig gevallen willen worden met verhalen over rare mensen die zich in afgelegen oorden met verdachte zaken bezighouden. Maar toch klopte die redenering niet helemaal. In tegenstelling tot de boze tovenaars in de liederen van de barden, die graag narigheid en leed veroorzaken om de narigheid zelf, handelen de mannen van de duistere dweomer nooit zonder een goede reden rechtstreeks in de wereld. Als een duistere meester Rhodry's dood wenste, moest dat zijn omdat Rhodry een bepaalde dreiging voor hem of zijn soortgenoten inhield. Het was allemaal erg raadselachtig en Nevyn wist dat hij nog vele uren van diep nadenken voor de boeg had als hij dat raadsel ook maar enigszins wilde oplossen. Hij wist zeker dat er meer aanwijzingen waren dan hij op het eerste gezicht kon waarnemen, en dat de wortels mogelijk diep in zijn verleden lagen en in de vorige levens van hen die hij onder zijn hoede had.

'Ik word zo oud en zo moe.'

Telkens wanneer Nevyn zijn leven overzag liepen de herinneringen in elkaar over en raakten in elkaar verstrengeld, alsof hij naar de achterkant van een tapijt keek en probeerde zich het patroon aan de voorkant voor te stellen. Het was gewoon zo, dat hij nooit de gelegenheid had gehad de zaken te ordenen in de staat die men dood zijn noemt, waarin de gebeurtenissen van een leven worden gesorteerd en samengeperst tot het harde, pure zaad van de ervaring. Alles liep door elkaar en werd wazig tot hij soms nauwelijks de namen meer wist van de mensen die veel voor hem hadden betekend, eenvoudigweg omdat die kennis was ondergegaan in een zee van onbeduidende kleinigheden. Andere keren, als hij probeerde een besluit te nemen, drongen de herinneringen zich zo aan hem op dat hij nauwelijks tot handelen in staat was. Elke mogelijke handelwijze riep onmiddellijk de herinnering op aan drie of vier resultaten die deze in het verleden had gehad of had kunnen hebben. Elk feit kwam honderd keer opnieuw naar voren, als sommige passages van een Bardek-dichter waarin het ene bijvoeglijke naamwoord na het andere zich aan een klein zelfstandig naamwoordje vastklampt en dit uiteindelijk verplettert. Het kwam erop neer, beseftte Nevyn, toen hij die avond het probleem bepeinsde, dat hij in grote trekken als een elf dacht.

Het zij zo. Dat is trouwens niet mijn wil, maar de wil van het licht.'

Gelukkig had hij te veel om handen om te gaan zitten kniezen. Hij zocht zijn spullen bij elkaar en ging naar Cullyn, die hij wakker aantrof, in de kussens zittend. Een bediende had de kaarsen in de zilveren wandkandelaars aangestoken.

Nevyn,' riep Cullyn kwaad. 'Ik heb het net gehoord. Alle goden, hoe heb je zo tegen me kunnen liegen?'

Daar kon hij maar één ding mee bedoelen.

Wie heeft je verteld dat ze bij het leger is?'

'Die vervloekte heemeester. God alle machtig, hij mag van gelukspreken dat ik te ziek ben om op mijn benen te staan, anders had ik hem onthoofd. Hoe kon je zo tegen me liegen?'

'Ik kon het haar niet beletten. Ze was vast besloten het te doen en ik wilde niet dat jij je van streek zou maken.'

Cullyn gromde binnensmonds. Hij was bijna in tranen.

Heeft die loslippige heemeester je ook van de profetie verteld?'

Cullyn knikte.

Ze zal Corbyn hoogstwaarschijnlijk doden,' vervolgde Nevyn. 'De hele kwestie heeft volgens mij iets van Wyrd in zich, en ze is tenslotte jouw dochter.'

'Ze heeft nooit een echt gevecht geleverd. Hoe kon Rhodry - ik heb verdomme zijn leven gered, en dit is zijn dank. Ik zweer je, als ze gedood wordt, vermoord ik hem. Het kan me niet schelen hoe zijn gemene clan zich daarvoor zal wreken. Ik zal hem vermoorden.'

Van een andere man zou dit misschien grootspraak zijn geweest, maar Cullyn van Cerrmor méende wat hij zei. Nevyn voelde hoe het onheil zich als een brekende golf over hen allen uitstortte.

'Ik vond hem een aardige knul,' vervolgde Cullyn. 'En ik ben zo stom geweest om me voor hem in te zetten.'

'Stil nou maar. Je kunt er nu toch niets aan doen, en je maakt jezelf maar overstuur.'

'Hou je mond, oude man! Het kan me geen moer schelen of je dweomer bent of niet. Als je je mond maar houdt.'

Op dat moment leek hij zo sterk op Gerraent, dat Nevyn hem bijna een klap gaf. Hij hield zichzelf streng voor dat Cullyn evenmin Gerraent was als hij prins Galrion.

Ik ral toch even naar die wond kijken, of je het nu prettig vindt of niet.'

'Ga je gang. Als je je mond maar houdt.'

Cullyn sloot zijn ogen en drukte de zijkant van zijn gezicht diep in het kussen. Terwijl Nevyn zijn zak met geneesmiddelen opendeed, dacht hij aan de komende problemen. Cullyn zou vandaag of mor-

gen gaan begrijpen dat Jill en Rhodry stapelgek op elkaar waren. Zou hij dan woedend worden en de belangrijkste man van Eldidd doden? En wat zou er dan van Jill worden? Zou hij haar beletten zich in de dweomer te bekwamen? Zou hij, net als Gerraent destijds, uiteindelijk in eer tekortschieten?

'Nou,' grauwde Cullyn, 'schiet een beetje op, wil je?'

'Ja hoor, ik pak alleen even een schoon verband.'

Nu kwam Nevyn te staan voor de ergste verzoeking, de bitterste beproeving van zijn hele door dweomer bepaalde leven, dat hem toch al zo vaak op de proef had gesteld. Toen hij het klungelige verband van de heemeester van de wond in Cullyns zijde nam, zag hij onmiddellijk dat er een begin van ontsteking was. De tekenen waren zo gering - niet meer dan een nauwelijks merkbare zwelling van de wondrand, niet meer dan een nauwelijks zichtbare onnatuurlijke roodheid - dat ze alleen hem opvielen. De heemeester waren ze keninelijk ontgaan. Nevyn kon ze over het hoofd zien als hij wilde. Hij kon ze één nacht negeren, en als de heemeester niet kwam kijken, zou de ontsteking zich morgen dermate hebben uitgebreid dat Nevyn hem niet meer kon tegengaan. Hij kon werkeloos toezien en Gerraent laten sterven. De verleiding brandde als vuur in zijn lichaam.

'Verdorie, man,' blafte Cullyn. 'Schiet op!'

'Hou je mond. je toestand is behoorlijk ernstig. Die wond ziet er niet goed uit. Heeft die heemeester er niet aan gedacht zijn smerige handen te wassen?'

Het was voorbij, maar Nevyn zou zich nog jarenlang het ogenblik herinneren dat hij bijna al zijn plechtig gezworen eden had gebroken.

'Nee, dat heeft hij niet gedaan,' zei Cullyn. 'Niet dat ik weet, ten minste.'

'Die verrekke stommelingen. Waarom willen ze me niet geloven, als ik ze vertel dat er gevaarlijke lichaamssappen aan hun smerige poten blijven zitten! Het spijt me, kerel, maar ik moet die hechtingen eruit halen en de hele zaak met mede uitwassen.'

Cullyn draaide zijn hoofd om, keek hem aan en deed het laatste wat Nevyn van hem had verwacht - hij glimlachte.

'Je doet maar. De pijn zal mijn gedachten van Jill afleiden.'

'Ik ben benieuwd hoe lang ze daarbinnen nog blijven sudderen,' zei Sligyn.

'Corbyn zal zich nooit overgeven,' zei Rhodry. 'Hij weet dat ik hem dan aan zijn eigen poorthek zal ophangen.'

Sligyn knikte en streek langs zijn snor. Ze zaten te paard aan de rand

van het kamp en keken omhoog naar de dun, waar de groene wimpel in de stijve ochtendbries wapperde.

'Ik hoop bij alle goden dat Nowec mijn aanbod van gratieverlening accepteert,' vervolgde Rhodry.

'Als die gemene magiër hem daar de kans voor geeft, hè? Aderyn heeft me verteld dat hij de dun min of meer in het oog houdt. Zodra Corbyns mannen een uitval voorbereiden, zal hij het weten, zegt hij.'

'Sligyn schudde boos en verbluft zijn hoofd. 'En toen hield hij me nog voorde gek ook. Want ik zeg tegen hem, hoe weet je dat dan? Door een kristallen bol of zo? O, nee hoor, zegt hij, dat komt het Natuurvolk me vertellen. Tja! Dat heb je ervan als je een tovenaars iets vraagt.'

Rhodry dwong zichzelf tot een vluchtig glimlachje. Hij had geen zin om Sligyn te vertellen dat het Natuurvolk echt bestond. Hij zou graag willen geloven dat Aderyn en Jill hem voor de gek hadden gehouden, maar hij had iets aan zijn haar voelen trekken. Toen hij erover nadacht, herinnerde hij zich ook dat Aderyn had gezworen nooit te zullen liegen, wat betekende dat het waar was dat het Westvolk de Elcyion Lacar uit de overlevering was en dat hij een verre verwant van hen was. Elfenbloed in Eldiddse aderen. Op dat moment haatte Rhodry het oude gezegde.

De lange, warme dag verstreek zonder dat Corbyn een uitval deed. Aan het avondeten zaten de edelen bij elkaar en vroegen zich af waarom Corbyn het onvermijdelijke bleef uitstellen. Daar was maar één antwoord op: omdat hij hoopte dat zijn magiër hem uit deze netelige toestand zou redden. Het zou best kunnen dat Loddlaen in staat was Rhys door middel van toverkracht een boodschap te sturen.

Dat zou Aderyn hem beletten,' zei Rhodry.

Laten we het hopen,' zei Edar somber. 'Wie weet wat er wel of niet mogelijk is met dweomer?'

Toch was niemand bereid het eenvoudig aan Aderyn te gaan vragen en de krijgsraad ging in onbehaaglijk zwijgen uiteen. Rhodry pakte een schoon hemd en liep het kamp uit om zich in de rivier te baden. Bij het licht van de sterren vond hij makkelijk zijn weg en even later deed hij zijn kleren uit en dook in het koele water. Het feit dat hij min of meer schoon werd, kalmeerde hem enigszins, maar toen hij zich aankleedde zag hij de twee mannen van het Westvolk aankomen die even zeker hun weg in het duister vonden als hijzelf. Calónderiel riep hem lachend aan.

'Zo schoon als een elf, hè?'

'O, verdorie! Wat heeft Jill gedaan? Alles in geuren en kleuren verteld?'

'Natuurlijk,' mengde Jennantar zich in het gesprek, 'Wij zijn dege-

nen die haar ertoe hebben aangezet. Er waren me een paar dingen opgevallen, en toen ging ik me het een en ander over je afvragen, jongen.!

Rhodry nam hem nauwlettend op. Bij het sterrenlicht was Rhodry kleurenblind, net als elke gewone man, en kleine details waren vaag en ontgingen hem, maar hij kon genoeg zien om een zekere overeenkomst te ontdekken in de slanke bouw en de lange vingers die hij met Jennantar gemeen had. Ofschoon ze allebei zwaar gespierd waren, waren ze van schouder tot heup recht gebouwd, net als hij. 'Vond je het erg toen je ontdekte dat er elfenbloed in je clan voor komt?'

'Ik zou liegen als ik dat ontkende,' zei Rhodry. 'Maar dat is niet beledigend bedoeld.'

'Zo heb ik het ook niet opgevat,' zei Calonderiel. 'Weet je, ik heb eens in mijn geheugen gegraven, en als ik het wel heb, is een van onze vrouwen ervandoor gegaan met een heer van Maelwaedd genaamd Pertyc.'

'Dat was de eerste Maelwaedd die gwerbret van Aberwyn is geworden,' zei Rhodry. 'En het is verdomd lang geleden. Ik zou nu wel willen dat ik beter had geluisterd toen de bard al die oude verhalen en familiegeschiedenissen over mijn voorouders voordroeg. Het lijkt op eens niet zo saai meer.'

Ze moesten allebei lachen en Calonderiel gaf hem een vriendschap pelijke klap op de schouder,

'Ga mee naar ons kampvuur,' zei Jennantar. 'We hebben steeds een waterzak met onze eigen mede bewaard, maar dit lijkt me een goed tijdstip om die aan te spreken.'

'En ik wil wedden dat jij altijd iedereen onder de tafel hebt kunnen drinken,' viel Calonderiel in.

'Klopt. Is dat ook iets dat ik met jullie gemeen heb?'

'Ja, en nog wel een van de beste eigenschappen van de Elcyion Lacar. Als je het mij vraagt, tenminste.'

De mede van de Elfen bleek twee keer zo sterk te zijn als mensen mede, en hij was zuiverder van smaak, zodat je er meer van kon drinken. Ze zaten met zijn drieën rond het kampvuur en lieten de waterzak zwijgend rondgaan, terwijl Rhodry tot de slotsom kwam dat hij zijn pas gevonden bloedverwanten graag mocht lijden. Hij had zijn hele [even geweten dat hij een beetje anders was dan de mensen om hem heen, en nu wist hij eindelijk waarom. Het was een troost te ontdekken dat er een reden voor was.

'Waar is Jill?' vroeg Rhodry na een tijdje,

'Die loopt haar wacht,' zei Calonderiel.

'O. bliksems, dat hoeft ze niet te doen!'

'Ze wilde het met alle geweld,' kwam Jennantar tussenbeide. 'Een **zilverdolk** hoort niet zo te lanterfantten als een edelman, zei ze tegen me.'

En ik denk dat de cadvridoc,' viel Jennantar in, 'nu wel gauw de wacht zal gaan inspecteren, om zich ervan te vergewissen dat geen van de schildwachten op post in slaap is gevallen.'

'Houd je mond,' snauwde Rhodry. 'Als je niet nog eens met me op op vuist wilt.'

'Na al de mede die we gedronken hebben, zouden we ongetwijfeld in het vuur vallen. Het was maar een grapje, en neem me niet kwalijk.'

De mede ging opnieuw rond in vriendschappelijk zwijgen. En hoe moest dat nu met Jill, vroeg Rhodry zich af. Stel dat het hem lukte haar te verleiden, wat dan? Hij zou nooit met haar kunnen trouwen; ze zou zwanger worden, net als Olwen, en dan zou hij weer het leven van een vrouw hebben verwoest. En deze keer was het ook nog een vrouw die in zijn dienst haar leven waagde. Misschien dat het aan de mede lag, maar hij zag duidelijk in dat hij te veel van haar hield om haar aldus te onteren, dat hij genoeg van haar hield om haar los te laten. Hij zou haar moeten behandelen als een gewijde priesteres van de Maan, zo ver boven menselijke begeerte verheven dat het zijn dood zou betekenen als hij haar aanraakte.

Maar toen Rhodry naar zijn tent terugging, zag hij Jill terugkomen van de wacht. Heel even was zijn begeerte zo sterk dat het hem de adem benam. Hoewel hij altijd had geschamperd op die bardenlieden waarin een man stierf vanwege zijn liefde voor een vrouw, zou hij ze die nacht bijna hebben geloofd. Hij dwong zichzelf om terug te gaan en in de duisternis te verdwijnen voor ze hem zag. Hij was bang voor wat hij zou doen als ze hem ook maar één woord van aanmoediging gaf.

In elke ziekte komt er een punt waarop de zieke niet zozeer beseft dat hij herstelt, maar dat hij zal herstellen, zo niet gauw, dan toch uiteindelijk. Cullyn bereikte dat punt op die avond, toen hij voor het eerst sinds hij gewond was met een helder hoofd wakker werd. De pijn was afgenomen, alsof zijn gewonde zij een eindje van de rest van zijn lichaam afstond, en zijn gebroken arm deed alleen nog pijn onder de spalken. Voor het eerst had hij ook echt oog voor de luxe die hem omringde - een eigen kamer, een bed met geborduurde gordijnen, een gebeeldhouwde kist waar iemand zijn zwaard en zilveren dolk op had uitgestald alsof hij een edelman was. En dat allemaal

omdat hij Rhodry's leven had gered. Hij lag doodstil en probeerde vast te stellen of hij er nu spijt van had dat hij dat had gedaan. Na een tijdje verscheen Nevyn met een zak met medicijnen en verbandmiddelen.

'Moet je die wond weer uitwassen?'

'Ik hoop van niet.' Nevyn glimlachte. 'Ik begin te begrijpen waarom je zoveel roem hebt vergaard. Jij bent de eerste man die ik ooit heb behandeld, die niet krijste toen ik mede in zijn open wond goot.' Cullyn zuchtte bij de herinnering. Geen kik geven had hem al zijn wilskracht gekost. Nevyn schonk hem water in uit de zilveren kruik naast zijn bed.

'Weet je nog dat je me gisteravond hebt vervloekt?'

'Ja, en daar bied ik je mijn verontschuldiging voor aan. Jij kunt het niet helpen dat Jill naar die godvergeten oorlog is gegaan. Geef maar hier, ik kan die beker zelf wel vasthouden.'

'Mooi zo. Je moet gaan bewegen om weer op krachten te komen

'Dat zal ik wel doen ook.'

Cullyn hoorde zelf hoe venijnig het klonk. Toen Nevyn hem de beker aangaf, trok hij vragend een borstelige, witte wenkbrauw op.

'Wat ik over Rhodry heb gezegd, dat meende ik. Dat was niet zo maar een nijldige uitval van een zieke.'

'Daar heb ik geen minuut aan getwijfeld. Mag ik nederig voorstellen dat je afwacht of ze sneuvelt voor je op wraak gaat zinnen? Het is heel goed mogelijk dat ze Corbyn doodt. Als ik niet had gedacht dat ze dat zou kunnen, had ik haar nooit laten gaan.'

Cullyn dronk een paar gulzige slokken water. 'Hoe lang zal het duren voor ik weer kan vechten?'

'Maanden. Je linkerarm moet weer in vorm komen als de breuk genezen is.'

'O, verdomme. En hoe lang duurt het nog voor ik uit dit bed kan en voor mezelf kan zorgen.'

'O, niet zo lang meer. Morgen laat ik je een paar passen lopen, ge woon om te zien hoe dat gaat.'

'Gelukkig. En zodra ik kan, wil ik van Rhodry's gastvrijheid af. Ik wil geen ene rottige gunst meer van hem. Ik zou het liefst hebben gehad dat ze me bij de andere mannen in de kazerne hadden gedumpt 'Goeie goden, Gerro! Jij bent de koppigste vent die ik ooit heb gezien.'

'Hoe noemde je me?'

Het verschaft Cullyn een boosaardig soort plezier een dweomerman zo totaal verbouwereerd te zien. Nevyns wangen kleurden zich zelfs een beetje roze.

'Neem me niet kwalijk,' zei Nevyn. ik heb zoveel mannen verzorgd dat ik ze niet meer uit elkaar schijn te kunnen houden.'

'Blijkbaar. Ik heb het overigens niet als een belediging opgevat, hoor.'

Tot Cullyns opluchting verklaarde Nevyn dat de wond niet meer ont-doken was toen hij het verband verwisselde. De oude man stuurde een page om brood en melk te halen, en bleef toezien terwijl Cullyn het opat.

'Vertel me eens,' zei Cullyn. 'Het verbaast me dat het niet Rhodry's eer te na is om Jill voor zich te laten vechten. Waarom heeft hij haar meegenomen?'

'Vanwege de dweomer. En omdat Jill het zelf wilde. Toen ze de pro-fetie eenmaal had gehoord, zou alleen de duivel haar hebben kunnen beletten zich bij het leger aan te sluiten. Ze wil zich net zo graag op het slagveld bewijzen als welke man ook, beste vriend. Daar moet je even aan denken voor je Rhodry een kopje kleiner maakt.'

Jill kan soms ongelooflijke stommiteiten uithalen. Ach, goden, wat had ik anders kunnen verwachten als ik haar altijd met me mee laat trekken? Nou ja, vooruit maar. Ik zal erover nadenken, maar als ze gedood wordt...' Hij liet de woorden in de lucht hangen.

Nevyn sloeg zijn ogen ten hemel alsof hij de goden tot getuigen riep van Cullyns koppigheid, toen pakte hij zijn spullen bijeen en ging zonder iets te zeggen weg. Cullyn lag nog een hele tijd wakker en in nipte dat het beleg heel lang zou duren. Misschien zou hij snel ge-noeg genezen om erheen te gaan en Jill weg te halen voor het tot een veldslag kwam. Ondanks zijn woede zou hij het vreselijk vinden om Rhodry te doden. Cullyn kromp ineen toen hij zich herinnerde hoe Rhodry zijn best had gedaan om hem uit het gedrang te halen - hem, een nietswaardige, stomme zilverdolk. Veel edelen beschouwden de dood van een zilverdolk als een makkelijke manier om onder het be-talen van zijn soldij uit te komen en anders niets. En toch, als Jill ge-dood zou worden - de gedachte maakte hem aan het huilen, een kort uitbarsten in tranen dat hij zelf beschamend vond.

De brief van Rhys was kort en uitermate ergerlijk.

'Mevrouw,' luidde hij. 'Ik heb begrepen dat uw cadavidoc nog steeds Dun Bruddlyn belegt. Aangezien heer Talidd mij het bewijs van heer Corbyns voortdurende trouweloosheid heeft gebracht, zal ik u de kwestie door het zwaard laten beslechten als u dat wilt. Ik moet u er echter op wijzen dat uw mogelijke overwinning niet de grieven tegen u zal doen afnemen zolang Rhodry uw erfgenaam is.'

Lovyan verfrommelde het perkament tot een balletje. Ze had veel zin om het de boodschapper in zijn gezicht te gooien, maar die jonge-

man kon tenslotte ook niet helpen dat zijn heer zo'n verwaande, kop pige stommeling was.

'Mevrouw is zo te zien misnoegd,' zei Nevyn.

Lovyan streek het perkament met een verontwaardigd snuiven glad en gaf het aan hem.

'Je kunt gaan,' zei ze tegen de boodschapper. 'Drink een kroes bier met mijn mannen. Ik zal je dadelijk een antwoord meegeven.'

De jongen krabbelde op en maakte zich voor haar woede uit de voeten. Nevyn zuchtte bij het lezen van de boodschap en gaf hem terug 'Rhys vergist zich wat de grieven tegen u betreft,' zei Nevyn. 'Rhodry heeft zichzelf in deze oorlog bewezen.'

'Natuurlijk. Hij wil me alleen woedend maken om iets van zijn gruwetste trots te redden, en dat is hem aardig gelukt.'

Ze zaten in de grote zaal, waar het ongevoel rustig was. Slechts tien mannen, onder wie een paar herstellende gewonden, zaten in een ruimte die tweehonderd man bergen.

'Vind je dat ik Rhys moet vragen tussenbeide te komen?' vroeg Lovyan. 'Ik vind het een vreselijke gedachte dat hier nog meer mannen voor zouden moeten sneuvelen.'

'Ik ook, maar als Rhys Rhodry op de een of andere manier zou ontfermen, zullen alle mannen die hem zijn gaan bewonderen, beginnen te morren. Dat zou tot een nieuwe opstand kunnen leiden, en daar zullen dan zelfs nog meer mannen in sneuvelen.'

'Dat is waar.' Lovyan vouwde het perkament netjes op en stopte het in haar tunica. 'Ik zal tot bedaren komen en Rhys een antwoord sturen met de mededeling dat zijn tussenkomst niet nodig zal zijn.' Bij Dun Bruddlyn vervielen de belegeraars in een regelmaat die voorbij kroop, even saai als spannend. Omdat Corbyn elk ogenblik een uitval zou kunnen doen, was iedereen voortdurend volledig bewaard, en toch had men niets anders te doen dan wapens poetsen die al smetteloos waren, nodeloze inspectierondes te maken om de paarden af te rijden en het ene eindeloze dobbelspelletje na het andere te spelen. Ofschoon Jill haar uiterste best deed Rhodry te ontlopen, was dat in zo'n klein kamp vrijwel onmogelijk. Soms, wanneer ze haar rantsoen ging halen, trof ze hem tussen de wagens of ze stond ineens tegenover hem als ze, nadat ze Sunrise had verzorgd, in het kamp te rugkeerde. Bij zulke toevallige ontmoetingen zei hij heel weinig en deed hij geen poging haar aan de praat te houden, maar soms, als ze elkaar aankeken, had ze het gevoel dat ze in het blauw van zijn ogen wegzonk.

Op de zevende dag van het beleg had Jill het idee dat ze gek zou worden van het eindeloze wachten op de strijd. Ze was, zoals ze Aderyn

tin avond bekende, doodgewoon hang.

Va zegt dat iemand met een beetje verstand altijd bang is voor een veldslag. Dus ik vermoed dat ik daar troost uit kan putten. En ik ben nu tenminste ook aan die rottige maliënkolder gewend geraakt. Ik heb vandaag een oefengevecht met Amyr gehouden en het belemmert me niet meer in mijn bewegingen.'

'Gelukkig maar. Daar heb ik op gewacht.'

Jill voelde een huivering over haar rug lopen.

Loddlæen is de sleutel tot alles,' vervolgde Aderyn. 'Corbyn is nu al zo lang betoverd, dat hij zonder Loddlæen zal afknappen en dan zal hij ofwel zich overgeven of een uitval doen. Ik heb Jennantar en Calonderiel al gevraagd me te helpen Loddlæen te doden. Wil jij met ons meegaan als we jacht op de havik gaan maken?'

'Jawel, maar hoe moeten we hem te pakken krijgen?'

'Ik zal zorgen dat hij uitvliegt. Ik denk dat ik hem wel naar buiten kan lokken, omdat ik hem erg goed ken.' Hij stond langzaam op.

'Het zal misschien wel even duren, hoor, maar ik wil wedden dat hij uiteindelijk naar ons toe komt.'

ke wonderlijke dweomer hij zou gebruiken om zijn vijand naar buiten te lokken. Terwijl ze daar nog over nadacht, kwam Rhodry zo geruisloos als een van de elfen uit de schaduwen te voorschijn en ging naast haar zitten. Bij een toevallige aanraking van zijn mouw langs de hare begon Jills hart te bonzen.

'Vertel me eens. Weet jij zeker dat Nevyn de waarheid sprak toen hij zei dat mijn Wyrð Eldidds Wyrð is?'

'Ja, Rhodry, vind jij het echt zo erg dat een meisje voor je moet vechten?'

'Tja, welke man zou dat niet erg vinden? Maar het gaat me niet alleen om de eer. Ik kan de gedachte dat jij gewond zou raken niet verdragen. Ik zou geloof ik nog liever hebben dat de barden spotliederen over me zongen dan te riskeren dat jij ook maar een schrammetje zou oplopen.'

'Heeft mijn heer mede gedronken?'

'O, speel nu maar niet de hooghartige dame! Je weet dat ik van je houd, en jij houdt ook van mij.'

Jill stond op, gooide een tak op het vuur en keek hoe het Natuurvolk ineens lange flakkering over de droge bast danste. Na een ogenblik hoorde ze Rhodry achter zich opstaan.

'Jill?' Ik weet dat ik je alleen maar narigheid kan brengen. Je hebt groot gelijk dat je zo koel tegen me doet.'

Jill gaf geen antwoord.

L

'Toe,' vervolgde Rhodry. 'Ik wil je alleen maar horen zeggen dat je van me houdt. Zeg het één keer, dan zal ik tevreden zijn.'

Rhodry sloeg van achteren zijn armen om haar heen en trok haar tegen zich aan. De eenvoudige menselijke warmte van zijn aanraking steeg haar als mede naar het hoofd.

'Ja, ik houd van je. Ik houd van je met heel mijn hart.'

Zijn armen omklemden haar vaster; toen liet hij haar los. Ze keek in het vuur toen hij wegliep, omdat ze wist dat ze zou gaan huilen als ze hem nakeek.

'We hebben voor zover ik kan zien nog één hoop,' zei Nowec. 'Rhys haat zijn vervloekte broer zo erg, dat hij enkel en alleen om hem voor gek te zetten, zou ingrijpen.'

'Dat zou best eens kunnen,' zei Corbyn.

Toen ze hem allebei aankeken, haalde Loddlaen alleen maar zijn schouders op. De belegering duurde nu al acht dagen, acht afschuwelijke dagen in het warme herfstweer, acht dagen waarin ze achter stenen muren moesten leven - een kwelling voor een man die gewend was met de Elcyion Lacar uit te rijden. Hij wilde hen in die kwelling laten delen door hun de bittere waarheid te vertellen, maar voor hij dat deed, wilde hij een ontsnappingsplan achter de hand hebben. Als hij er een kon bedenken.

'Ik heb natuurlijk invloed uitgeoefend op het brein van de gwerbret, loog Loddlaen glad. 'Maar hij verkeert in een netelige situatie. Hij heeft raadgevers die zijn tussenkomst ongewenst vinden.'

'Ach, goden!' zei Nowec. 'We moeten aan het moreel denken. Kun je het niet wat vlugger laten gaan?'

'De dweomer heeft tijd nodig.'

'Is het heus, verwaande schooier? Het kostte je anders niet veel tijd om de zaak voor ons te verknallen.'

Loddlaen keek hem strak aan. Uit zijn eigen aura zond hij een licht flits naar Nowec, zodat diens aura begon te tolleren. Nowecs ogen werden glazig.

'Ik word niet graag uitgescholden.'

'Natuurlijk niet,' fluisterde Nowec. 'Neem me niet kwalijk.'

Loddlaen liet de aura nog eens tolleren en liet hem toen los.

'Bovendien verzeker ik u dat de kwestie van het moreel mij diepgaand bezighoudt. Ik zal de mannen wis en zeker overtuigd kunnen houden van onze uiteindelijke overwinning.'

Loddlaen stond op, boog, en schreed de kamer uit. Hij moest **alleen** zijn om na te denken. Het enige dat hij wilde, was vuur oproepen en die gore dun tot de grond toe afbranden. Hij zou ontsnappen; hij zou

zijn kleren en wat geld in een zak pakken, alleen wegvliegen en vrij zijn. Hij zou ergens anders wel weer een edelman vinden die hij kon betoveren, ver weg waar Aderyn hem nooit zou vinden.

Ik volg je overal, jongen,' zei Aderyn. 'Zelfs tot de verste uithoeken van de aarde.'

Loddlaendraaide zich met een gil om, maar de gang was leeg. Aderyns aanwezigheid hing er als de geur van rook in een lege haard.

'Vroeg of laat,' vervolgde Aderyns stem, 'kom ik je halen, of moet jij naar huiten komen. Vroeg of laat zul je tegenover me staan.'

De gewaarwording van een aanwezigheid verdween. Loddlaen haastte zich naar zijn kamer en smiet de deur achter zich dicht. Hij kon niet ontsnappen. Aderyn zou hem niet laten ontsnappen, zoals hij diep in zijn hart toch van zijn vader had verwacht, omdat hij dat tot nu toe altijd had gedaan.

'Dan zal ik moeten winnen.'

Was Aderyn maar dood, dan zou Loddlaen heel wat meer kunnen **doen** dan alleen maar boodschappen naar de gwerbret brengen. Dan zou hij vuur naar Rhodry's tenten kunnen sturen, schimmel naar zijn voorraden, ziekte naar zijn mannen en paarden en zijn leger zo in **paniek** brengen, dat zijn manschappen zouden deserteren als sneeuw die smelt in de zon. Ja, als Aderyn dood was. Als.

Halverwege de middag ging Loddlaen naar het raam en probeerde een onweer op te roepen. Dat zou dan tenminste Rhodry en zijn vervloekte leger doornat maken en hem iets geven om tegen Corbynen **en** Nowec over op te scheppen. Hij riep de geesten van de **elementen** Lucht en Water op, sprak hen aan met verheven namen en zag wolken aan de hemel duister worden en aanzwellen. De regen kwam op zijn bevel in dichte vlagen opzetten en de wind wakkerde **aan**. Maar plotseling ging de wind liggen en begonnen de wolken op te lossen. Loddlaen vloekte, vocht en verwenste de geesten, tot hij een van de koningen van de elementen langs de hernel zag schrijden. Die koning, kolossaal en verwaaid, was een vaaglijk elfachtige gedaante van zilveren licht, omringd door een kolom van goudkleurig licht, ragdun als een web. De koning wuifde met zijn **hand en** de geesten vluchtten, ver buiten Loddlaens macht om ze op te roepen.

Loddlaen leunde tegen de vensterbank en huilde, want hij wist dat Aderyn die koning had opgeroepen. Ooit had hij aan Aderyns zijde gestaan en was aan die machtige wezens voorgesteld als Aderyns opvolger. Nu was hij een uitgestotene die ze ver beneden zich achtten. Het duurde ruim een uur voor Loddlaen zich sterk genoeg voelde om zijn kamer te verlaten. Toen hij de trap afging, zag hij Aderyn naar

boven komen. Loddlaen stond als aan de grond genageld, zijn hand omklemde de leuning, terwijl zijn vader steeds dichterbij kwam. Aderyn schonk hem een verachtelijk glimlachje, alsof hij Loddlaen wil de tonen dat hij wanneer en waar hij maar wilde diens zegels kon verbreken. Toen verdween het visioen.

Loddlaen haastte zich naar het lawaai en het gezelschap van de grote zaal. Terwijl hij zijn avondmaal gebruikte, zon hij op moord.

Die avond laat, toen Jill en de twee elfen vol vuur zaten te dobbelen, kwam Aderyn naar hen toe. Hij had twee lange pijlen bij zich.

'Het is zover. Wie van jullie tweeën wil deze pijlen gebruiken?'

'Ik,' zei Jennantar.

'Jij hebt recht op wraak, dat staat vast,' zei Calonderiel. 'Ik zal pijlen met stalen punten bij de hand houden om je zo nodig bij te staan. Pas toen zag Jill dat de pijlen zilveren punten hadden.

'Jill,' vervolgde Aderyn. "Als Jennantar de vogel kan neerschieten, zul jij hem misschien op de grond moeten afmaken. Gebruik daarvoor je zilveren dolk en alleen je zilveren dolk.'

'Goed. Dus het oude gezegde is waar, hè? Dat alleen zilver dweomermensen kan verwonden?'

'O, staal verwondt een dweomerman net zo makkelijk als het anderen verwondt, en zou de havik ook kunnen verwonden. Maar als hij gedood wordt door zilver, zal zijn lichaam na zijn dood weer de men selijke gedaante aannemen.'

Aderyn leidde hen anderhalve kilometer van het kamp langs een pad dat flauw werd verlicht door het eerste kwartier van de maan. Ze passeerden twee boerderijen, stevig met luiken afgesloten tegen Rhodry's leger, en kwamen bij een weide omzoomd door eikebomen.

'Verstop je onder de bomen,' zei Aderyn. 'Ik ga hem uitdagen. Houd je paraat, alsjeblieft. Hij zou me altijd kunnen ontkomen.'

Aderyn klom in de laagste boom en zocht steun aan de takken om zijn kleren uit te trekken. Jill kon hem vaag onderscheiden, een donkere gedaante tussen de bladeren, zoals hij daar gehurkt zat. Ze meende dat ze het schimmige, onomlijnde beeld van een uil naast hem zag; opeens werden zowel het beeld als Aderyn omgeven door een blauwe lichtgloed. Toen was de oude dweomerman verdwenen. In zijn plaats zat een zilvergrijze uil die zijn vleugels spreidde voor de vlucht.

De vogel sprong met een zachte kreet op en wiekte met kalme slagen het duister in. Jill hield haar adem in.

'Het bezorgt je altijd kippevel,' merkte Calonderiel op. 'Hoe vaak je het hem ook ziet doen.'

Jennantar zette de eerste zilveren pijl op zijn boog. De maan klom

langzaam hoger. Jill hield haar ogen strak op de sterrenhemel gericht, in de richting van de dun, maar Calonderiel zag hen het eerst.

'Kijk daar!'

Jennantar hief zijn boog en spande hem, maar het duurde nog zeker een minuut voor Jill een donker stipje langs de hemel zag bewegen: de uil, zo snel wiekend en zwevend als hij kon. Opeens zag ze een tweede vogel die van heel hoog neerviel, duikend, zwenkend, en de uil bijna te pakken kreeg. In een rechte lijn en een gestadig tempo zetten de uil en de havik koers naar de bomen, en de havik begon de uil in te halen. Jennantar stond, binnensmonds mompelend, gespannen te wachten tot de havik binnen schootsveld zou zijn. Nader en nader kwamen ze, en de havik begon veel te dicht bij de uil te komen. Jennantar vloekte en schoot, maar de pijl haalde het niet. De havik dook, greep de uil en worstelde in de lucht met hem.

Ze vochten precies als echte roofvogels - grepen elkaar hoog in de lucht beet, worstelden en klauwden terwijl ze vielen en elkaar loslieten om te kunnen vliegen, en in cirkels om elkaar heen draaiden om weer hoogte te winnen. Jill hoorde de havik, telkens wanneer de uil zich loswong, krijsen van woede. Afen toe dwarrelde er een grote veer omlaag, zilverig flitsend in het maanlicht. Jennantar en Jill renden de wei in tot onder de vechtenden, maar Jennantar durfde niet te schieten, uit vrees de uil te raken.

Terwijl ze elkaar in die onnatuurlijke strijd afmatten, tuimelden de twee vogels omlaag, doken dichter naar de grond, stegen minder hoog toen ze weer met elkaar begonnen te vechten. Krijsend en naar elkaar klauwend, zakten ze ver omlaag om elkaar dan los te laten en weer omhoog te wiken. De uil raakte kennelijk erg vermoeid en steeg maar langzaam.

Aderyn!' gilde Jill. 'Laat je omlaag vallen. Ver omlaag!'

De havik, ongevoelig voor haar stem, zwenkte, dook en greep de uil beet. Ze tuimelden een heel eind omlaag en deze keer deed de uil geen poging om zich los te rukken, hij hakte ouder het vallen alleen met zijn snavel op de havik in. Jill rende weg om een aanloop te kunnen nemen en wachtte gespannen met de dolk in haar hand - ze zou maar een kans krijgen - toen rende ze de wei over en sprong op, stekend naar de havik. Zijn kreet van pijn vertelde haar dat ze doel had getroffen en ze viel op haar knieën in het gras. Ze voelde vleugels langs zich strijken toen de uil zich losmaakte en net op tijd wegvloog om niet de grond in te duiken. Jill krabbelde overeind op het moment dat ze Jennantars boogpees hoorde zoemen.

De havik, in het hart getroffen, krijste één keer en begon te vallen. In een flits van blauw licht veranderde hij van gedaante, zodat Jill

gedurende één afschuwelijk ogenblik iets zag dat half havik, half mens was, waarbij vlees en veren met elkaar versmolten. Toen stortte het met een akelige, doodgewone bons op de aarde neer. De uil slaakte een lange jammerkreet en streek op het gras neer. Hij verdween geheel en in zijn plaats zat Aderyn daar, over zijn hele lichaam bloedend uit lange sneden van klauwen. Jill rende naar hem toe.

'We moeten die wonden stelpen!'

Aderyn schudde zijn hoofd, krabbelde overeind en leunde op Jills schouders. Ze droeg hem half naar de twee elfen die bij Loddlaens lijf stonden. Hij lag verwrongen op zijn rug, zijn gezicht opengeklauwd, zijn dij opengereten door de zilveren dolk, zijn borst doorboord door de zilveren pijl. Aderyn hief zijn handen ten hemel.

'Het is voorbij. Laat hem naar de zalen van het licht gaan voor zijn oordeel. Het is afgelopen.'

Over de weide rolden drie harde klappen als donderslagen uit een heldere hemel. Jill gilde, het geluid deed het bloed in haar aderen stollen. Aderyn liet langzaam zijn handen zakken en keek naar het lijf. Zelfs in het vage maanlicht zag Jill dat hij zich tot het uiterste inspande om zijn zelfbeheersing te bewaren. Jennantar legde zijn arm om de schouders van de oude man en leidde hem zachtjes fluisterend in elfentaal, tussen de bomen weg.

'Laten we die brok vlees maar naar het kamp brengen.' Calonderiel schopte Loddlaen achteloos tegen het hoofd. 'Onze cadvidoc zal blij zijn hem te zien.'

Terwijl ze zich bukten om het lichaam op te pakken, hoorde Jill Aderyn weeklagen; een langgerekt, hoog gejammer rees uit de bomen op. Het ging maar door, in een koortsachtig ritme, zo treurig dat ze blij was toen ze buiten gehoorsafstand waren. Ofschoon het haar verbaasde dat Aderyn om zijn vijand treurde, kon ze alleen veronderstellen dat de oude verhalen waar waren, en dat het samen beoefenen van de dweomer een hechte band tussen de mensen smeedde.

Toen ze met hun last het kamp binnenstroomden, herkende een van de schildwachten Loddlaen en brulde zijn naam. De rest van het leger kwam aanrennen. Lachend en elkaar op de schouders slaand stonden zowel de edelen als de manschappen te dringen toen ze het lijk voor Rhodry's voeten neersmeten.

'Dus die rotzak bloedt net als ieder ander, hè?' riep Rhodry uit. 'kijk eens, mannen, wat zeggen jullie nu van die vervloekte dweomer. De manschappen antwoorden met gejoel en schunnige grappen. Rhodry maande met opgestoken handen om stilte.

'Het zou niet meer dan fatsoenlijk zijn als ik die raadsheer naar zijn

heer terugstuurde, nietwaar? Wat zou die armzalige lafbek wel denken als hij dit ziet?'

De mannen lachten en juichten hem alom toe. Jill keek naar de dun en vroeg zich af of Corbyn en zijn mensen het rumoer zouden horen. Met een huivering van dweomer-inzicht wist ze dat de volgende dag de veldslag zou brengen. De enige manier waarop Corbyn en Nowec nog een greintje van hun verloren eer konden redden, was een uitval te doen en te sneuvelen.

Later die nacht probeerde Nevyn contact met Aderyn te krijgen. Hij kreeg door dat zijn oude leerling zielsbedroefd was, gebroken van smart, vervuld van een zo duidelijk waarneembare pijn, dat er tranen in Nevyns ogen sprongen. Daarom staakte hij zijn poging en liet Aderyn alleen met zijn verdriet. Er zou later nog tijd genoeg zijn om te praten en de bijzonderheden te horen, maar Nevyn wist het belangrijkste: Loddlaen was dood. Hij ging bij het komfoor weg en gooide de luiken voor het venster van zijn kamer open.

Ver onder hem lag het stadje Dun Gwerbyn in duisternis en stilte gehuld. Een keer blafte er een hond; een keer ging er op een erf een lantaarn aan en meteen weer uit. De slapende poorters zouden nooit hoeven te weten welke vreemde gevaren hen en hun heersers hadden bedreigd, en daar was Nevyn intens dankbaar voor. Hij had de afgelopen week contact gezocht met de andere dweomer-meesters van het koninkrijk, die als een wijdmazig net over het land verspreid waren. Een paar hadden sporen van de duistere dweomer in hun nabijheid bespeurd en ze waren nu allemaal op hun hoede. Nevyn zou waarschijnlijk binnenkort nieuws over zijn op de vlucht geslagen vijand voor hen hebben. Hij hoopte het, omdat hij zo gauw mogelijk maatregelen tegen hem moest nemen.

En de dag van morgen zal het einde van deze korte strijd brengen,' zei hij tegen de sterrenhemel. 'O lieve goden, bescherm Jill.'

Het kamp was opgebroken, de bevrachtingstrein was verder het veld in gestuurd. In het toenemende zonlicht stond Rhodry's leger te paard voor Dun Bruddlyn te wachten. Rhodry had zijn mannen, in een laatste hoffelijk gebaar tegenover de vijand, vrij ver naar achteren opgesteld, zodat Corbyn zijn hele legermacht buiten kon hebben voor de gevechten begonnen. Een beetje terzijde stond Jill tussen Sligyn en Rhodry zelf. Achter hen stond een kleine keurtroep om hun dweomer-krijger te verdedigen.

'Dus denk erom,' zei Rhodry tegen Jill. 'Jij blijft op de achtergrond en je laat ons je een weg naar Corbyn banen. Daarna is hij van jou.'

'Jill glimlachte tegen hem; nu het ogenblik daar was, voelde ze geen angst meer, alleen nog een koud plekje diep in haar binnenste. On der haar stampte Sunrise, strijdlustig en klaar voor het gevecht. Plot-seling voerde de wind het geluid aan van zilveren hoorns, schallend in de dun. Jill trok haar maliënkap over haar doorgestikte muts, zet te haar helm erop en nam haar schild goed vast terwijl de speerpun-ten in Rhodry's gelederen op en neer gingen. Toen in de verte op nieuw hoorngeschal klonk, trok ze haar zwaard.

De poorten van de dun gingen krakend open. Met heer Peredryr aan het hoofd rukte de hoofdmacht van Rhodry's leger op, deze bleef even staan en viel aan toen de vijand de poort uitstroomde, zwenkend, in omtrekkende bewegingen om de aanval het hoofd te bieden. Speren vlogen door de lucht en kwamen neer terwijl overal strijd kreten losbarstten.

'Opstellen!' riep Rhodry tegen de keurtroep.

De mannen omringden Jill, maar wel op een paar meter afstand zo-dat ze ruimte zou hebben om te manoeuvreren als het gevecht be-gon. Ze ging in de stijgbeugels staan en overzag het veld, waar het stof al in dikke wolken omhoog wervelde. De mannen van Nowec en Corbyn vochten dapper, twee aan twee, met hun paarden neus aan staart terwijl ze de opdringende tegenstanders afweerden. Jill zag een dichte massa vechtenden rond Nowec, met Peredryr er midden in.

Het lawaai was afschuwelijk; ze had eigenlijk nooit gedacht dat een veldslag zo'n oorverdovend, gierend tumult zou zijn.

'Daar!' schreeuwde Sligyn. 'Hij komt de poort uit.'

Corbyn, zijn groene schild afgezet met zilver, galoppeerde, gevolgd door een grote groep mannen, de poort uit. Onder het uiten van een kreet gaf Rhodry zijn keurtroep het teken om naar voren te draven. Opeens begon hij te lachen, met een koude, demonische vreugde die recht uit de Begintijd leek te komen. De troep stormde voorwaarts recht op het midden van het gevecht af. Jill voelde zich als een door de storm voortgezweept blad toen ze zich brullend en om zich hem slaand een weg baande om tot een treffen met Corbyns mannen te komen.

Helemaal vooraan klonk het gebulder van Rhodry's woeste lach en Jill zag zijn zwaard bloedig in het zonlicht omhoog flitsen. Door de dringende, steeds bewegende massa mannen en paarden kon ze hem net zien, in het nauw gedreven door twee van Corbyns mannen, ter-wijl Sligyn naast hem probeerde te komen. Om haar heen waren over al houwende, vloekende mannen; paarden steigerden terwijl ze naar voren probeerden te dringen. Opeens kreeg Rhodry's lach een klank van sprankelende vrolijkheid die, wist Jill instinctief, betekende dat

hij in groot gevaar verkeerde. Ze waagde het in haar stijgbeugel te gaan staan en zag dat Corbyns mannen de gelederen openden - en hun heer doorlieten. Corbyn zou nog een laatste poging doen om Rhodry van het leven te beroven, en zij was de enige die hem dat kon beletten.

Op dat moment werd Jill razend. Ze leek alles door een rood waas te zien; een strijdkreet ontsnapte aan haar mond; ze kon niet langer denken. Ze maakte Sunrise los uit haar geschrokken escorte en joeg hem recht in Rhodry's richting, terwijl ze erop in hakte en zwenkte en bleef schreeuwen. Toen een man op een vos paard zich omdraaide, en op haar afkwam, stormde Jill op hem af; het was een zenuwenoorlog die ze won, want hij deinsde terug en zwenkte weg. Terwijl Sunrise keurig meezwenkte, gaf Jill de ruiter een houw in zijn onbeschermd zijde die hem in het zadel deed wankelen. Voor hij haar kon afweren, gaf ze hem in tegengestelde richting een houw in zijn gezicht. Kermend viel hij onder de hoeven van zijn eigen paard, toen de vos struikelde en viel, maakte Sunrise zonder een woord of een aanraking van Jill een ontwijkende beweging, waardoor de weg vrij was en ze haar plaats naast Rhodry kon innemen. Terwijl ze een slag van opzij afweerde, ving Jill een glimp op van Corbyns gezicht, glimmend bezweet, vertrokken van woede, terwijl hij op Sligyn in hakte. Sligyn liet zijn zwaard vallen en klampte zich gewond aan het zadel vast, een makkelijk doelwit voor Corbyns volgende slag. Jill brulde luid en gaf Sligyns paard een klap waardoor het achteruit sprong - net op tijd uit de weg. Een van Sligyns mensen greep de teugels en ontkwam met zijn heer.

'Corbyn!' riep Jill. 'Je kunt je Wyrd niet ontlopen!' Hij hoorde haar. Ze merkte het aan de manier waarop hij zijn hoofd schudde en haar kant op keek. Al was ze overdekt met stof en zweet, hij moest ook hebben beseft dat ze een meisje was, want hij verstarde een ondeelbaar kort ogenblik. De gemeenste vloeken brullend die ze kende, weerde Jill de slagen van opzij af en drong in zijn richting.

Opeens wendde hij zijn paard en ging op de vlucht, zich tussen zijn mannen door wringend. Een van hem draaide zich om en zette zich dwars voor Jill om zijn vlucht te dekken.
'Lafaard!'

Jills woede belette haar verder het spreken nadeloze slag, bijna vergetend zich te verweren, viel ze de ruiter voor zich aan. Zijn moed was opeens verdwenen; hij wendde ruw zijn paard en sloeg net zo schaamteloos op de vlucht. Hij sprong over een dood paard heen en ze waren uit het gedrang. De slagging onder een sluier van stof op het vel

dromden vechtenden rond de een of andere edelman; overal op het veld vonden verspreide gevechten plaats; mannen die gewond waren reden doelloos rond. In de verte voerde het zwarte paard Corbyn op een kalm drafje weg.

'Rotzak. Sunrise, haal hem in.'

Het westvolker jachtpaard ging over in gestrekte draf, alsof hij hun prooi ook in het oog had gekregen. Hij sprong over lijken, ontweek gevechten en stormde over het veld, hun leven riskerend op de oneffen grond. In het helse lawaai van de veldslag hoorde Corbyn hen niet naderen voor het bijna te laat was, maar terwijl Sunrise zijn snelheid met een laatste krachtsinspanning opvoerde, deed de een of andere boosaardige god Corbyn omkijken. Hij gaf zijn paard een klap met de platte kant van zijn zwaard waardoor de zwarte vooruit schoot.

'Blijf staan!' gilde Jill. 'Lafaard!'

Sunrise spande zich tot het uiterste in, maar hij zweette met scherp ruikende klodders grijs schuim, terwijl het verse zwarte paard onverbiddelijk voortstoof. Met tranen van woede liet Jill hem vaart minderen tot een sukkeldrafje. Corbyn zou ontkomen, en alleen omdat hij een gemene lafaard was. Opeens steigerde de zwarte en stortte neer met een elfenpijl in zijn hals, Corbyn kon maar nauwelijks onder hem uit rollen en krabbelde naar zijn zwaard grijpend overeind. Jill sprong luid lachend van haar paard en rende op hem af. Ze was zich er vaag van bewust dat Calonderiel naar haar toe reed. Met zijn zwaard in de hand en zijn schild voor zich hurkte Corbyn in gevechtshouding. Onder het door zweet aangekoekte stof was zijn gezicht krijtwit. Jill schoot met een kreet in een schijnbeweging naar voren en sprong toen omhoog. Hij kon de klap nog net met zijn schild opvangen.

'O, ik kan vechten, hoor,' zei Jill. 'Je gaat eraan, Corbyn. Ben je zo dol op die dweomer-profetieën?'

Toen hij naar haar uithaalde, weerde ze hem met gemak af, want ze was veel sneller dan hij, en stak hem van opzij. Bloed welde door de maliën om zijn linkerarm op. Ze trok terug en pareerde zijn onhandige tegenstoot. Met de laatste kracht van zijn linkerarm gooide hij het schild naar haar hoofd. Jill dook soepel weg en viel van opzij aan. Ze maakte schijnbewegingen, sprong weg, voerde nieuwe afleidingsmanoeuvres uit tot hij geen andere keus had dan te draaien en terug te deinzen, steeds opnieuw, tot hij in het nauw zat tussen haar en zijn dode paard. Met een strijdkreet wierp hij zich opzij en struikelde. Jill gaf hem een haal door zijn gezicht. Bloed welde op uit zijn wangen.

'Voor Rhodry!' Jill viel in zijn naam aan.

Zetrot Corbyn vol in zijn borst en zijn maliënkolder spleet. Het zwaard sneed diep, net onder zijn borstbeen. Terwijl ze het terugtrok, viel Corbyn op zijn knieën en keek haar aan; op zijn lippen verscheen bloederig schuim. Toen viel hij naar voren en stierf aan haar voeten.

'Goed gedaan!' riep Calonderiel.

Nog steeds half in trance draaide Jill zich om en zag hem afstijgen.

Hij keek haar aan, op zijn hoede, met een uitdrukking van angst in zijn violette kattenogen, zonder dichterbij te komen.

Jill, ken je me?

'Ja, Kom maar.'

Ze draaide zich weer naar het lijk en zag Corbyns geest. Het was een vaag blauwige gedaante, een naakt lichaam met Corbyns gezicht, die bij het lijk stond en haar aanstaarde. Zijn lippen bewogen zich geluidloos en de ogen hadden een uitdrukking van verbijstering en doodsangst. Jill gilde hard.

'Wat is er?' Calonderiel greep haar bij haar arm.

'Zijn geest. Zie je hem niet?'

'Wat? Er is niets te zien.'

Corbyn keek haar met een gekwelde blik vol verwijt en angst. Aan het bewegen van zijn mond te zien, leek het of hij probeerde haar iets te vragen. Calonderiel sloeg zijn armen om haar heen en trok haar mee.

'We moeten naar Aderyn.'

Alsof er een kaars werd uitgeblazen, zo plotseling verliet de trance haar. Jill klemde zich aan hem vast en snikte in zijn armen.

De veldslag was afgelopen, Rhodry reed met het zwaard in de hand het veld open neer en riep orders tegen zijn mannen. Ze begonnen af te stijgen. Sommigen verzamelden de paarden en leidden ze weg; anderen zochten naar de gewonden tussen de doden en de stervenden. Peredyren Edar kwamen naast Rhodry rijden.

'Hebben jullie Jill gezien?' riep Rhodry tegen hen.

'Ja, zei Peredyr. 'Corbyn is dood, dat staat vast. Ik heb gezien dat die Calonderiel Jill naar de heelmeeesters bracht. Ze huilt, maar ze kon nog wel lopen.'

'O, goden, dan is ze gewond!' Rhodry voelde zijn keel dik worden van tranen. 'Jullie zullen me wel een slappeling vinden dat ik een meisje in mijn plaats laat verwonden.'

'Zeurniet!' snauwde Edar. 'Dat kon niet anders, je had geen keus.'

'Kom, heer cadvidoc,' zei Peredyr. 'Kom eens naar Corbyn kijken'

en zeg dan maar of je je nog schaamt dat je een arm zwak meisje voor je hebt laten vechten.'

Zodra ze bij Corbyns lijk waren afgestegen, zag Rhodry wat Peredyr bedoelde, Jills slag had een degelijke maliënkolder vermorzeld en Corbyn doorstoken als een kip aan het spit.

'Alle bliksems!' fluisterde Rhodry. 'Heeft zij dat gedaan?'

'Ik heb het met mijn eigen ogen gezien, anders zou ik het niet geloven,' zei Peredyr. 'En toen ze het deed, lachte ze ook nog.'

Rhodry vond Jill bij Aderyns wagen, waar de oude man een gewond verzorgde. Jill zat op de grond tegen een van de wielen geleund en staarde met niets ziende ogen voor zich uit. Toen Rhodry voor haar neerknielde, zei ze niets,

'Waar ben je gewond?'

'Ik ben niet gewond. Ik heb zelfs geen schrammetje.'

'Wat scheelt er dan aan?'

'Ik weer het niet. Ik weet het echt niet.'

Dat was het enige antwoord dat Rhodry kreeg, tot Aderyn klaar was met het verzorgen van de gewonden. Nog uitgeput van zijn gevecht van de vorige avond, ging de dweomer-meester moeizaam naast de kar staan en keek hoe een bediende met emmers water bloed van de achterklep spoelde. Hij nam Jills hand en drukte die.

'Ben je gewond?'

'Nee.' Opeens klapte Jill in elkaar; ze trok wit weg en sprak veel te snel. 'Ik heb zijn geest gezien, Corbyns geest bedoel ik. Ik had hem gedood, en toen zag ik hem, hij stond bij zijn lijk. Hij was helemaal blauw en ach, goden, die blik in zijn ogen!'

Rhodry voelde zich koud worden. Aderyn knikte alleen maar.

'Je was nog in de trance van het gevecht. Ik heb gehoord dat je Corbyns maliënkolder vermorzeld hebt. Zou je dat nu nog kunnen doen, kind, in koelen bloede?'

'Nee! Ik kan moeilijk geloven dat ik het daarstraks heb gedaan.'

'Precies. Het was de trance van het gevecht. Ik begrijp het ook nu niet helemaal, maar die schijnt de lichaamssappen te verstoren - het is waarschijnlijk een overdaad van een vurig vocht in het bloed. Maar hij gaf je meer kracht dan je in je had, en je zag dingen die anders verborgen blijven.'

'Dus zijn geest was er werkelijk? Ik dacht dat ik gek werd.'

'Dat werd je niet.' Aderyn koos zijn woorden zorgvuldig, 'Wat jij ie mand's geest noemt, is zijn werkelijke wezen, het deel dat in zijn lichaam woont, dat zijn lichaam in leven houdt en zijn brein en bewustzijn bevat. Als het lichaam onherstelbaar beschadigd is, wordt deze etherische gedaante, zoals de dweomer hem noemt, teruggen-

haald: Wat jij zag was Corbyn zelf, volkomen verbijsterd dat hij dood was.

Jill leek iets te willen zeggen, maar ze sloeg als een geschrokken paard op de vlucht, tussen de wagens door. Toen Rhodry haar achterna wilde gaan, greep Aderyn hem bij de arm.

'Laat haar gaan. Ze moet dit alleen verwerken.'

'Ongetwijfeld. Ik kreeg al kippevel toen je het vertelde. Weet je, Aderyn, ik raak zelf ook altijd buiten zinnen, maar ik heb nog nooit iemands geest gezien.'

'Jij bent niet uitverkoren voor de dweomer, zoals Jill. Onthoud dat goed, Rhodry Maelwaedd. Jill is uitverkoren voor de dweomer.'

Rhodry was opeens bang voor deze tengere, vermoeide oude man. Hij mompelde een verontschuldiging en haastte zich weg.

Zwaar van haar maliënkolder, uitgeput van de strijd, kon Jill niet verlopen. Ze liet de bagagetrein achter zich, draafde een eindje langs de rivier, struikelde toen in het hoge gras en viel naar adem snakkend op haar knieën. Ze wierp zichzelf voorover en spreidde haar armen alsof ze de door de zon verwarmde aarde als een moeder wilde omhelzen. Wezens van het Natuurvolk dromden om haar heen; de grijze dwerg verscheen en streek met zijn knobbelige vingers teder door haar haar. Na een tijdje ging Jill zitten en keek over het veld naar Corbyns dun, waar de groene wimpel werd gestreken. Jill had het griezelige gevoel dat Corbyns geest door de zalen zwierf, in een poging weer thuis te komen. Ze moest bijna overgeven.

De roem kan me gestolen worden. Ik hoop dat ik nooit meer ten strijde hoeft te trekken.'

Later zou ze beseffen dat het een dwaze uitroep was, maar op dat moment wist ze alleen dat ze een bad moest nemen. Ze trok haar maliënkolder en haar kleren uit en plonsde in de ondiepe rivier. Terwijl ze zich met handenvol zand van de bodem schoonschuurde, zat de grijze dwerg in het gras naar haar te kijken.

'Ik moet mijn schone hemd hebben. Het zit in mijn zadeltas.'

De dwerg knikte en verdween. Toen hij terugkwam, het hemd achter zich aanslepend, was het niet helemaal schoon meer, maar het stonk in elk geval niet naar zweet en andermans bloed. Jill kleedde zich aan en rolde de maliënkolder op. Hoewel ze haar zwaard al een keer had schoongemaakt, deed ze het nog eens, tot ze er zeker van kim zijn dat er geen spatje van Corbyns bloed meer op was achtergebleven. Daarna zat ze een tijdlang zonder aan iets te denken met haar dwerg in het gras, tot Jennantar haar kwam halen.

'Je zit hier al uren.'

Jill beseftte met een schok dat de zon al laag aan de hemel stond en dat de schaduw van de dun lang en laag over de weide viel.

'Toe, Jill. Voel je niet schuldig omdat je Corbyn hebt gedood. Als ér ooit iemand verdiende te sterven, was hij het wel.'

'Dat is het niet. Maar het feit dat ik hem gezien heb. O, bij de zwart te kont van de duivel, ik weet zelf niet wat er met me is.'

Jill gooide haar maliënkolder in een wapenwagen en ging met Jen nantar naar de dun waar, zoals hij haar vertelde, de gewonden al in Corbyns kazerne neergelegd waren en de overwinnaars in de grote zaal zijn mede zaten te drinken. Het gaf haar een vreemd gevoel over het binnenplein te lopen. Dit fort was dagenlang zo onbereikbaar geweest als de maan; nu was ze er binnen en liep er als overwinnaar rond. De grote zaal was stampvol en er heerste een oorverdovend lawaai. Ofschoon Jill onopvallend binnen probeerde te glippen, zag een aantal mannen haar. Ze staarden haar aan en wezen hun kame raden op haar. Het lawaai verstomde tot stilte toen de ene man na de andere zich omdraaide om naar hun dweomer-krijger te kijken. Aan het hoofd van de eretafel stond Rhodry op.

'Kom op mijn plaats zitten. Zij die door de goden zijn uitverkoren verdienen alle eer die ik hun kan geven.'

Alle mannen in de zaal juichten toen Jill naar hem toeging. Door de goden uitverkoren - ze veronderstelde dat ze haar liever als de uitverkorene van de een of andere god wilden zien dan erkennen - dat ze een doodgewone vrouw was die even goed kon vechten als een man. Maar wat de reden ook was, hun eerbetoon was echt gemeend, en ze moest opeens hardop lachen om de glorie die haar ten deel viel. De edelen stonden open bogen voor haar; Rhodry vulde een beker met mede die hij haar als een page overhandigde.

'De rebellen zijn overwonnen. Je hebt je soldij verdiend, zilverdolk ' Jill hief lachend de beker naar hem op.

'En ik dank u, heer, omdat u mij die hebt laten verdienen. Ik zou Nevyn niet graag onder ogen zijn gekomen als ik levend was terug' gekeerd en u niet.'

Corbyns bedienden slopen angstig en bleek binnen om een feestmaal aan te richten uit de voorraden van honger en nieuwde heer. Onder het eten bespraken de edelen de schikkingen die Lovyan zou kunnen tref fen voor de landerijen van Corbyn en Nowec. Er waren zo te horen heel wat op land beluste lagere edelen onder de Clw Coc. Terwijl de mede rijkelijk vloei de, had Jill weinig zin om de verdiensten van de - ze of gene neef nog langer aan te horen. Ze kon toch alleen maar aan Rhodry denken, die zo dicht bij haar zat. Afen toe keek haar met hongerige ogen aan. Jill verlangde zo naar hem dat ze zich schaam-

330.

de, omdat ze zich een slet voelde, die aan niets anders kon denken dan aan de omhelzing van een man.

Ze hield zichzelf alle bittere feiten voor: hij stond te ver boven haar;

hij zou haar alleen maar zwanger maken en haar dan laten zitten; en het ergste van al, haar vader zou haar bont en blauw slaan. En toen knapte er opeens iets in haar hoofd. Zij was de overwinnaar op dit feest. Zij had haar leven gewaagd voor al deze edelen. Een paard was leuk en aardig, maar waarom zou ze de prijs niet krijgen die ze werkelijk wilde hebben? In een vlaag van roekeloosheid keek ze Rhodry aan en glimlachte tegen hem, bleef glimlachen tot hij stil werd, geboeid door haar blik en haar glimlach.

Tenslotte dronk de krijgsbende zich laveloos. Jill vroeg de edelen of ze haar wilden verontschuldigen en verliet de zaal met Aderyn. Ze nam hem mee naar de elftent en zorgde dat hij behaaglijk lag; toen ging ze naar haar eigen dekens. Ze lag een tijdlang te luisteren naar de mannen die in groepjes naar hun slaappleatsen stommelden. Toen het doodstil was in het kamp, stond ze op en glipte zonder Aderyn te wekken de tent uit. Bij Rhodry's tent aarzelde ze, maar slechts heel even, voor ze de flap optilde en naar binnen ging. Ze hoorde hoe Rhodry in het donker meteen slaperig grommen ging zitten. Ze sloop naar hem toe en ging naast hem zitten, Jill! Wat doe jij hier?' 'Wat denk je?'

'Je bent niet goed wijs. Ga weg voor ik ons beiden te schande maak.'

Toen ze de zijkant van zijn gezicht streelde, verstarde hij, Hou op! Ik ben ook maar van vlees en bloed, niet van koud staal.' Ik ook. Mogen we enkel deze ene nacht niet hebben?'

Toen hij geen antwoord gaf, trok Jill haar hemd over haar hoofd en gooide het op de grond. Rhodry greep haar bij de schouders, trok haar naar zich toe en kuste haar zo hongerig dat ze een ogenblik bang was, gewoon omdat hij zoveel sterker was dan zij. Zijn handen gleden langs haar blote rug en trokken haar in zijn armen, terwijl hij haar onafgebroken bleef kussen. Ze voelde zich zo zwak en slap als een lappenpop, volkomen aan hem overgeleverd, maar toen hij haar liefkoosde, zijn hand trillend op haar borst, voelde ze haar begeerte net zo hevig worden als de zijne. Ze sloeg haar armen om zijn hals en kuste hem terwijl hij haar op de dekens legde. Haar laatste vleugje angst verdween als een blad dat in het vuur tot as verbrandt.

En ver weg, in Dun Gwerbyn, schrok Nevyn uit een diepe slaap op en wist wat er gebeurd was.

'Die jonge domkoppen! Nou ja, ik hoop dat ze zo wijs zijn om voor Cullyn verborgen te houden, anders niets.'

ELDIDD, 1062

Kan een smid een hoefijzer bevestigen zonder nagels? Kan een kleermaker een hemd naaien zonder draad? Op precies dezelfde wijze houdt eer een koninkrijk bijeen, want daardoor zal een man zijn meerderen gehoorzamen en edelmoedig zijn jegens zijn minderen. Zonder eer zou het koninkrijk in verval raken, tot niemand zelfs de koning zou gehoorzamen of een hongerend kind een korst brood geven. Elke edelman dient zijn opperheer in alle Opzichten te gehoorzamen en de wetten en gebruiken van diens hof nauwgezet na te leven...

Prins Mael Y Gwaed, Over Adeldom, 802

'Dus Jill heeft Corbyn gedood,' zei Lovyan. 'Bij de godin zelf, dat had ik nooit gedacht.'

'O, ik had het volste vertrouwen in haar,' zei Nevyn. 'Ze heeft, wat ik zou willen noemen, verborgen krachten, zelfs meer dan ze zelf weet.'

'Wat een raadselachtige opmerking.'

Meer kan ik niet zeggen. Het spijt me.'

Lovyanglimlachte naar hem met vriendelijke ergernis. Ze zaten in de kleine tuin achter de samen gevoegde brochs van Dun Gwerbyn, waar de laatste rode rozen tegen de grijze stenen verwelkten.

'Komt je vriend uit het westen hier ook nog?' vroeg Lovyan.

'Nee. Ik had het wel gehoopt, voor het geval Rhys zou willen horen dat Loddlaen een moordenaar was, maar zowel hij als de Westvolkers, willen zo gauw mogelijk naar hun volk terug.'

Merkwaardige lieden, die Westvolkers. Het is vreemd, veel mensen Vervalschuwen hen, maar ik heb ze altijd bijzonder sympathiek gevonden - niet zo dat ik met hen mee zou willen gaan, maar ze liggen me wel.'

Hoewel ze het achteloos zei, voelde Nevyn een eigenaardige twijfel in zijn binnenste knagen.

Lovyan, mag ik je iets vragen dat misschien akelig beledigend is?

Jazeker, maar ik zal je misschien geen antwoord geven.'

Dat is je goed recht. Was Tingyr werkelijk Rhodry's vader?

Lovyan hield haar hoofd scheef en keek hem ondeugend aan. On-

danks haar grijze haar en de tekenen van ouderdom in haar gezicht, kon hij duidelijk zien hoe mooi ze twintig jaar geleden moest zijn geweest.

'Nee, dat was hij niet. Maar zelfs Medylla en Dannyan weten dat niet.'

'Bij mij is je geheim veilig, dat verzeker ik je. Vertel eens, hoe heb je die man van het Westvolk ontmoet?'

'Lieve help, jij hebt scherpe ogen, mijn vriend! Dat was hier in Dun Gwerbyn, toen mijn broer tiern was.' Lovyan wendde haar blik af en haar glimlach maakte plaats voor een uitdrukking van bitterheid 'Dat was die zomer toen Tingyr Linedd als minnares nam. Ik was destijds nog jong en ik begreep nog niet wat ik nu wel begrijp. De gedachte dat hij in de Begintijd een hele stal vol bijvrouwen zou hebben gehad was maar een schrale troost, dus ik pakte woedend mijn biezen en ging bij Gwaryc logeren. Ik weet nog dat ik in deze zelfde tuin om mijn gekwetste trots zat te huilen. Toen kwamen er, zoals ze nu af en toe nog doen, aan paar Westvolkers om de tiern hun belasting te betalen in paarden, en onder hen was een bard die de mooiste man was die ik ooit had gezien, ondanks zijn eigenaardige ogen.' Ze zweeg en haar glimlach keerde terug. 'Ik wilde me wreken en dat heb ik gedaan. Veracht je me nu?'

'Niet in het minst, en je maakt ook niet de indruk van een vrouw die zich beschaamd voelt.'

Integendeel, ik voel me nog steeds eerder zelfvoldaan.' Lovyan gooi de als een jong meisje haar hoofd achterover. 'En mijn bard heeft me doen begrijpen dat ik niet zozeer van Tingyr hield, als wel van de macht die ik als zijn vrouw bezat. We hebben een paar heerlijke weken gehad samen. Toen ik naar huis ging, heb ik ervoor gezorgd dat die kleine Linedd wist wie er aan het hof van Aberwyn de lakens uitdeelde. Maar ik moet toegeven dat ik behoorlijk nerveus werd toen de dag van mijn bevalling naderde. Toen ze Rhodry aan mijn borst legden heb ik het eerst naar zijn oren gekeken.'

'Dat zal best.' Nevyn grinnikte even. 'Zul je Rhodry ooit de waarheid vertellen?'

'Nee, en niet vanwege mijn enigszins bezoedelde eer. Maar gewoon omdat iedereen in Eldidd moet geloven dat Rhodry een echte Maelwaedd is, omdat hij anders nooit over Dun Gwerben kan regeren, Ik betwijfel of mijn arme, eerlijke zoon het geheim zou kunnen bewaren.'

'Ik ook. De jongen heeft een buitengewoon sterk eergevoel. Bedankt dat je het me hebt verteld. Het lost een groot raadsel op. Aderyn was nogal aan het leuteren over Westvolk-bloed in de Maelwaedd clan

en dat dat vaak generaties overslaat voor het weer in iemand opduikt, maar dat leek me nogal vergezocht.'

'En overbodig,' zei Lovyan met een beslist knikje, waarna ze van onderwerp veranderde op een manier die aangaf dat ze er nooit meer over wilde praten. 'Wanneer zou Rhys komen? Hij moet zijn goedkeuring hechten aan de manier waarop ik de opstand heb bedwongen. Ik vermoed dat hij al een paar hatelijke opmerkingen heeft bedacht om de overwinning van zijn broer te kleineren. Je weet niet hoe moeilijk het voor een vrouw is als haar twee zoons zo met elkaar overhoop liggen. Nevyn, weet jij waarom Rhys zo'n hekel aan Rhodry heeft?'

'Nee. Wist ik het maar, dan zou ik er iets aan doen.'

Deze keer scheepte Nevyn Lovyan niet met een raadselachtige opmerking af. Hij had de afgelopen jaren veel en diep nagedacht over de vraag of Rhys' haat deel uitmaakte van de verstrengelde keten van Wyrd die Nevyn met Rhodry deelde. Maar dat was het niet; het was gewoon een van die onverklaarbare geschillen die tussen bloedverwanten ontstaan. Rhys en Rhodry zouden dit op een zeker moment toch moeten bijleggen, zo met in dit leven, dan in het volgende, maar daar hoefde hij zich gelukkig niet om te bekommeren.

Er waren natuurlijk andere zielen om wie hij zich wel moest bemoeien, en die middag ging Nevyn naar Cullyns kamer. Hij vond

Cullyn uit bed en aangekleed op de gebeeldhouwde kist bij het venster met zijn arm in een draagdoek. Cullyn was bleek en zo broodmager dat de donkere kringen onder zijn ogen diepe holten leken, maar hij herstelde voorspoedig.

'Denk je dat die verrekte arm nog helemaal zal genezen?' vroeg Cullyn.

Ik weet het echt niet. We zullen moeten wachten tot de spalken erafmogen. Het was een eenvoudige breuk en je was in het begin te ziek om je veel te bewegen, dus er is hoop.'

Het is gelukkig niet mijn zwaardarm.'

Wel verdraaid, zit je nog steeds over Rhodry te piekeren?'

'Maak het nou, kruidenman. Jill is ongedeerd, en daarmee is die zaak afgedaan.' Cullyn staarde doelloos naar buiten. 'Maar ik moet nog wel eten zolang ik leef en ik leid een zwervend bestaan.'

Dat was waar, en Nevyn voelde een wonderlijke vlag van medeleven met zijn oude vijand, wiens leven afhing van de vraag hoe goed

hij met zijn zwaard en schild kon omgaan. Een botbreuk was moeilijk te genezen, zelfs voor iemand met zijn kennis, gewoon omdat spalken en lappen en lijm een breuk nooit volkomen onbeweeglijk hielden.

'Nou ja,' zei Nevyn tenslotte. 'Je hebt in elk geval een hele winter om op te knappen. Rhodry zal je zeker tot het voorjaar onderdak verlenen.'

'Dat denk ik ook. Onze jeugdige heer heeft een beter karakter dan de meesten. Blijf jij hier ook overwinteren?'

'Ja.'

Nevyn had zin om eraan toe te voegen: 'Daar kun je donder op zeggen!' Ze zouden hem hard nodig hebben. Binnenkort zouden ze de strenge Eldiddse winter met elkaar in één huis moeten doorbrengen, en hij betwijfelde of Rhodry en Jill hun liefdesverhouding dan verborgen konden houden. Ze hadden die tenslotte in vorige levens steeds opnieuw samen beleefd en de herinnering eraan lag nog dicht onder de oppervlakte van hun geheugen, waar ze hem gewoon hadden teruggevonden en gedacht dat het iets nieuws was. Zelfs zonder schild zou Cullyn niet makkelijk door Rhodry zijn te verslaan, te meer omdat de wet van Eldidd een vader het volste recht verleende de man die zijn dochter had onteerd te doden.

Het leger bleef een paar dagen in Dun Bruddlyn om de doden te begraven en de gewonden wat op verhaal te laten komen voor de lange thuisreis werd aangevangen. Jill was blij dat Rhodry uit eerbied voor de dweomer Loddlaen behoorlijk had laten begraven in plaats van hem met de andere rebellen in een greppel te laten gooien... maar ja, ze vond alles wat Rhodry deed mooi en goed, alsof hij in haar ogen een god was die tussen de stervelingen was neergedaald. De herinnering aan de nacht in zijn armen liet haar niet los. Haar verlangen naar hem was er niet door gestild maar juist toegenomen, alsof ze had geprobeerd een vuur met olie te blussen. Toch hield ze zich aan de afspraak en probeerde hem te ontlopen. En er was nog een gedachte die haar niet losliet: Stel dat va er ooit achter kwam? Eindelijk kwam de morgen waarop ze naar Dun Gwerbyn terug zouden keren. Nadat ze haar paard had gezadeld ging Jill afscheid nemen van Aderyn en de twee elfen, die straalden bij het vooruitzicht het land van de mensen te verlaten voor hun vaderland. 'Denk erom, Jill,' zei Calonderiel. 'Ais je ooit genoeg van Eldidd hebt,, rijd dan naar het westen en kom bij ons. Het Natuurvolk zal je de weg wel wijzen.'

'Dank je voor de uitnodiging. Het lijkt me fijn om jullie allemaal terug te zien.'

'Misschien gebeurt dat nog wel eens,' zei Aderyn. 'En zo niet, denk dan af en toe eens aan me, en ik doe hetzelfde voor jou.'

Toen ze hun paarden bestegen, had Jill opeens zin om te huilen. Ze

had nooit eerder mensen ontmoet die ze zo graag mocht. Op een goeie dag rijd ik naar het westen, dacht ze, eens op een dag. Maar zevoelde een lichte kilte rond haar hart omdat ze wist dat 'die goeie dag' nog ver weg was, zo hij al ooit zou komen. Ze bleef aan de rand van het kamp staan tot ze uit het gezicht waren verdwenen, toen ging *ie* naar haar eigen volk terug en naar Rhodry, die aan het hoofd van het leger op haar wachtte.

Op de dag dat het zegepralende leger op Dun Gwerbyn terugkeerde, zat Cullyn aan het venster, dat uitkeek op de poort en de binnenhof.

Het was een natte dag, met een gestadige motregen die de keien daar beneden zo schoon en glad maakte als metaal, en er woei een gure wind het venster binnen, maar hij bleef op zijn uitkijkpost tot hij ze eindelijk binnen zag komen, de mannen in wollen mantels gehuld. Aan het hoofd reed Jill, op een goudkleurige western hunter. Breed lachend van opluchting boog Cullyn zich over de vensterbank en keek hoe ze afsteeg, een bediende de teugels toewierp en naar de brochrende. Cullyn sloot en grendelde de houten luiken, er vast van overtuigd dat ze meteen naar hem toe zou komen. Inderdaad duurde het maar een paar minuten voor Jill de deur opengooide en buiten adem opde drempel bleef staan.

'Wat heb je gedaan? Ben je die trappen opgerend?'

'Ja, Als je me wilt slaan, wil ik dat zo gauw mogelijk achter de rug hebben.'

Cullyn lachte en stak zijn gezonde arm naar haar uit.

'Ik ben nog te zwak om je te slaan. En dat wil ik ook niet eens. Ik ben zo verdomd blij je te zien.'

Toen ze naast hem neerplofte, omhelsde hij haar voorzichtig, vanwege de pijn in zijn zij van de genezende wond en kuste haar op het voorhoofd. Ze schonk hem een glimlach zo mooi als de opkomende zon.

'Je ouwe pa is zo trots als een pauw, lieve schat. Dus mijn meisje heeft roem en eer verworven, nietwaar? Ik heb gezien wat voor paard je bereed. Was dat een geschenk van de cadvridoc?'

'Ja,' Jill glimlachte breed tegen hem. 'En na de slag heb ik aan het hoofd van de eretafel gegeten.'

'Nee maar, jij kleine feeks.' Cullyn drukte haar teder tegen zich aan. Maar ik waarschuw je, als ik je ooit hoor zeggen dat je weer met een gevecht mee wilt doen, geef ik je zo'n pak slaag dat je niet meer opeen paard kunt zitten.'

'Wees maar niet bang, va.' Haar glimlach was opeens verdwenen. 'O, het is heerlijk om hier bij je te zitten en mijn roem met je te delen,

maar ik wil nooit meer oorlog voeren.'

'Gelukkig maar. Ik denk dat je het eerst zelf moest meemaken en door schade en schande wijs worden. Je lijkt te veel op mij om op een andere manier wijs te worden.'

Toen ze lachte, boog hij zijn hoofd om haar te kussen, maar toen zag hij dat Nevyn in de deuropening stond en naar hen keek met een angstige uitdrukking op zijn gezicht die hij snel onderdrukte. Cullyn liet Jill los en schoof een eindje op. De blik van de oude man was als een spiegel waarin hij een lelijk verwrongen beeld zag dat hij tot dan voor zichzelf verborgen had gehouden.

'Hoe is het met je?' vroeg Nevyn. 'De cadvidoc wil je bezoeken, maar ik wilde me ervan vergewissen dat je niet te moe was.'

'Ik voel me uitstekend.'

'O ja?' Nevyn trok een wenkbrauw op. 'Je ziet bleek.'

'Ik voel me uitstekend,' grauwde Cullyn. 'Jill, laat ons alleen.'

'Va! Ik wil ook graag horen wat de cadvidoc zegt.'

'Ik zei: Ga weg.'

Ze stond als een geslagen hond op en sloop de kamer uit. Het deed hem verdriet dat hij haar moest wegsturen, en hij wist hoezeer hij haar gegriefd had. Hij durfde Nevyn haast niet aan te kijken.

'Weet je,' zei de oude man. 'Er zijn verschillende soorten gevechten die een man moet leveren.'

Cullyn voelde hoe de schaamte hem als koud water overspoelde, maar Nevyn vertrok gelukkig zonder nog iets te zeggen. Cullyn leunde tegen de luiken en merkte dat hij beefde. Zodra hij genezen was, zei hij bij zichzelf, zou hij weer uitrijden en Jill onder de hoede van Lovyan achterlaten. Hij zou er veel hartzeer van hebben, maar het zou zo het beste zijn. Hij wist dat hij het zou kunnen doen als de tijd daar was, omdat hij het voor haar zou doen, en als hij in de volgende veldslag sneuvelde, ergens ver van Eldidd, zou ze zelfs nooit hoeven te weten dat hij dood was.

'Cullyn?' zei Rhodry.

Cullyn keek geschrokken op; hij had de edelman niet horen binnen komen.

'Hoe is het met je? Ik kan later terugkomen.'

'Ik maak het uitstekend, heer.'

Rhodry had er nooit voornamer uitgezien dan deze morgen, in zijn zachte hemd met rode leeuwen erop geborduurd, zijn mantel schuin over zijn schouders geworpen en aan de ene kant vastgestoken met een met edelstenen bezette ronde broche, zijn hand aan het gevest van zijn fraai bewerkte zwaard, maar Cullyn merkte dat hij hem zag

als een jongen, en wel een die hij als een zoon had kunnen liefhebben. Het zou hem ook verdriet doen bij Rhodry weg te gaan.

'Wil je me vergeven dat ik Jill heb meegenomen naar de oorlog?' vroeg Rhodry. 'Ik vond het vreselijk om een meisje voor me te laten vechten.'

'En wie bent u om te tegen de dwomeer te willen verzetten? Weet u, heer, Jill heeft vanaf haar vroegste jeugd gezegd dat ze de kans wilde krijgen om op het slagveld roem te vergaren. Het verbaast me niets **d a t** ze de kans heeft gegrepen toen die zich aandiente. Ze heeft altijd kunnen liegen dat ze zwart zag als ze haar zin wilde doordrijven

ven

'Tja, dat kan wel zijn.' Rhodry wendde snel zijn hoofd af. 'Maar heb je me werkelijk vergeven? Ik heb er vreselijk over ingezeten wat je **w e l** van me zou denken.'

'Hoor eens, jongen. Het past edelen niet zich het hoofd te breken **over** wat een van zijn eer beroofde man als ik van hen denkt.'

Ach, flauwekul! Je zult je eer wel eens verloren hebben, anders zou je die dolk niet dragen, maar wat kan het mij schelen wat je al die jaren geleden hebt gedaan? Ik kom je een plaats in mijn krijgsbende aanbieden. **En** niet zomaar een plaats. Ik wil dat je mijn hoofdmans **wordt. En** dat is niet alleen mijn idee - Amyr en de anderen hebben **ertelkens** balletjes over opgegooid, zo van dat ze het een eer zouden **vinden** om door jou te worden aangevoerd.'

'Ach, goden, dat kan ik niet aannemen.'

Wat? Waarom niet?

'Ik .. eh... het hoort niet.'

'Onzin!' Rhodry schudde zijn hoofd, ik heb Sligyn zelfs gevraagd wat hij ervan vond en hij zei dat het een verdomd goed idee was. Je hoeft niet bang te zijn dat mijn leenmannen op je neer zullen kijken of **zo.**'

Cullyn deed zijn mond open maar er kwam geen woord uit. Hij kon **Rhodry** nooit de ware reden vertellen waarom hij weg wilde bij de grootmoedigste heer die hij ooit had ontmoet.

'O, verdorie, Cullyn, wil je mijn aanbod werkelijk afslaan?'

Nou, gelukkig maar. We zullen het knielen en de mooie woorden

maar achterwege laten tot je helemaal beter bent. I
wit al een doek. Laat mij je overeind helpen, hoof
maar beter gaan liggen.'

Cullyn nam de aangeboden hand aan en kwam veilig en wel weer in bed.

• Toen Rhodry weg was, lag hij naar de zoldering te staren. Rhodry had hem de eer en het fatsoen teruggegeven die hij voorgoed meen-

de te hebben verloren, maar zelf wist hij dat hij niet deugde, dat hij door en door verdorven was. Jill, Jill, dacht hij, hoe kon ik - mijn eigen dochter! Hij draaide zijn gezicht naar de muur en huilde voor het eerst sinds hij op Seryans graf had gelegen, en ook deze keer huilde hij om haar en om hun dochter.

Toén Cullyn haar de kamer uit had gestuurd, was Jill mokkend naar de grote zaal gegaan, maar ze besepte al gauw dat het waarschijnlijk beter was dat Rhodry en Cullyn met zijn tweeën waren. Aangezien de manschappen hun paarden aan het verzorgen waren en de edelen in Sligyns ziekenkamer met de tiern in bespreking waren, was er niemand in de zaal behalve een dienstmeisje, dat slordig de tafels schoonveegde met een natte doek. Jill schonk zich een kroes bier in en ging bij de haard van de krijgsbende staan, waarin een turfvuur tje brandde tegen de kou. Even later kwam Rhodry de trap af en liep naar haar toe. Ze keek graag naar de manier waarop hij zich bewoog, met de sierlijke kracht van een jonge panter. Hij maakte een buiging voor haar en keek haar met zulke hongerige ogen aan, dat ze wist dat hij aan hun liefdesnacht dacht.

'Ik heb zojuist met Cullyn gesproken. Ik heb hem hoofdman van **mijn** krijgsbende gemaakt.'

'Hebt u dat ter wille van hem gedaan of om mij hier te houden?'

'Ter wille van hem.'

'Dan dank ik u uit de grond van mijn hart, heer.'

'Het doet pijn me door jou heer te horen noemen.' Rhodry sloeg zijn ogen neer en schoof met de neus van zijn laars over de vloer. 'Maar ik houd me aan onze afspraak, één nacht en meer niet.'

'Mooi zo.'

Maar toen ze elkaar aankeken, wilde ze niets liever dan haar arm om hem heen slaan en hem kussen, ongeacht wie het zou kunnen zien,

'Moeder wil je een plaats in haar gevolg aanbieden,' zei Rhodry ten slotte. 'Maar ik wil niet dat je aan tafel moet bedienen of in de keuken knollen hakken.'

'Zou jij me een plaats in je krijgsbende aanbieden?'

'Met plezier. Zou je dat willen?'

'Nee. Ik wilde alleen weten wat je zou zeggen.'

'Als ik kon, zou ik je alles willen geven wat je maar wilt. O, Jill ik zou met je trouwen, als je dat goed vond. Dat meen ik, dat zijn geen leugenachtige woorden van een eerloos man.'

'Dat weet ik. En ik zou met jou trouwen als ik kon.'

Rhodry kreeg tranen in zijn ogen. Hij heeft inderdaad veel van

elf, dacht Jill, maar ze zou zelf ook kunnen huilen. Hij veegde geërgerd met de mouw van zijn hemd langs zijn ogen en wendde zijn blik af.

'Ach, goden, ik heb zoveel eerbied voor je vader! Ik geloof dat dat me nog het ergst van al dwarszit.'

Rhodry liep weg en smiet de deur van de zaal achter zich dicht. Jill dacht er even over om in haar eentje als zilverdolk op pad te gaan, maar haar verstand zei haar dat ze Lovyans aanbod moest aan nemen. De lange weg was ten einde, hier in Dun Gwerbyn, waar ze dicht bij Rhodry zou zijn - maar ver, ver van hem af. Ze verlangde opeens naar haar vader. Ze schonk de kroes weer vol en nam hem mee naar boven. Toen ze binnenkwam lag hij op zijn bed, en ze kon aan zijn ogen zien dat hij had gehuild. Ze vermoedde dat hij geroerd was door de eer die hem zojuist was bewezen.

'Is dat bier voor je oude vader?' Cullyn ging zitten en bracht een glimlachje te voorschijn. 'Dank je wel.'

Heer Rhodry heeft me verteld van de eer die hij je heeft bewezen.' Jill gaf hem de kroes. 'Wat heerlijk. Het werd tijd dat iemand eens zag wat voor man je bent.'

Cullyn kromp ineen.

'Doet die wond pijn?'

'Een beetje. Het bier zal wel helpen.'

Jill ging aan het voeteneind van het bed zitten en keek toe terwijl hij dronk. Ze voelde dat ze nooit meer van hem had gehouden, haar geweldige vader, die zijn trots terug had die bij zijn roem paste.

Later die middag liet Lovyan Jill naar de vrouwenzaal komen. Dat was de tweede verdieping van een van de kleinere brochs, en meer een grote reeks vertrekken dan een zaal, een teken dat de tieryns van

Dun Gwerbyn hun vrouwen in weelde konden laten leven. Er waren afzonderlijke slaapkamers voor Lovyans dienaressen en een groot, half rond vertrek met een overvloed aan Bardek-tapijten, tafeltjes en gebeeldhouwde, gestoffeerde stoelen. Lovyan begroette haar hartelijk en bracht haar naar een stoel, terwijl Medylla haar een schaal in honing gedrenkte abrikozen aanbood en Dannyan haar een beker witte Bardek-wijn inschonk.

'Ik moet zeggen dat ik nooit zou hebben gedacht dat ik een meisje nog eens zou moeten bedanken omdat ze het leven van mijn zoon had gered,' zei Lovyan. 'Maar ik dank je, en uit de grond van mijn hart.'

'U hoeft mij niet te bedanken, uwe genade, en heus, u hebt me rijkelijker beloond dan ik verdien.'

'Onzin. Je moet natuurlijk nog veel leren over het leven aan een hof,

maar ik weet zeker dat je het er uitstekend van afzult brengen. Het eerste dat we zullen doen is een paar behoorlijke jurken voor je naaien.'

Jills ontzetting moest op haar gezicht te lezen zijn, want de drie vrouwen schoten in de lach.

'O, toe nou,' zei Dannyan, 'je kunt toch niet altijd in jongenskleren blijven lopen.'

'Bovendien,' mengde Medylla zich nu in het gesprek, 'je bent zo knap, kind. Als je haar eenmaal gegroeid is, en we hebben je mooi aangekleed, zullen de jongens om je heen zwermen als bijen om een roze struik.'

Jill keek haar sprakeloos aan.

'Kind?' zei Lovyan. 'Is er iets?'

'Tja, uwe genade, ik wil niet oneerbiedig zijn, maar bent u nu helemaal vergeten dat ik twee mannen heb gedood?'

Ze zaten opeens zo roerloos alsof Jill hen door dweomer in steen had veranderd. Pas toen beseftte Jill hoe volkomen dat ene gewonnen gevecht haar van andere vrouwen had gescheiden. Zelfs de machtige Lovyan zou nooit ervaren wat zij ervaren had, de met bitterheid verstrengelde glorie, je leven in te zetten tegen dat van een ander en dan te winnen.

'Dat is waar,' zei Lovyan. ik dacht dat je dat alles achter je wilde laten.'

'Dat wil ik ook, uwe genade, maar dat kan ik niet - althans niet zo makkelijk.' Jill begon zich net een paard in een slaapkamer te voelen. 'Dat is niet onaardig bedoeld, echt niet.'

'Natuurlijk niet, kind, en zo vatten we het ook niet op,*' zei Lovyan.

'Maar ik kan me wel voorstellen dat jij gepraat over jongens en mooie kleren niet zo leuk zult vinden als wij dat vroeger vonden. En wat ik me ook afvraag, Jill. Heb je eigenlijk ooit over trouwen gedacht '

'Nee, uwe genade. Met wie had ik moeten trouwen zonder bruidsschat? Met een herbergier of zo?'

'Je hebt gelijk, maar dat alles is nu veranderd.' Lovyan glimlachte goedmoedig tegen haar. 'Je schoonheid en mijn gunst zijn voldoen de bruidsschat voor een meisje. Er zullen heel wat veelbelovende jouge kooplui zijn die dolgraag een vrouw met jouw geestkracht willen hebben, en ook heel wat jonge edellieden zonder land die mijn voor spraak nodig hebben. Je zou niet de eerste vrouw zijn die dank zij haar uiterlijk een titel verwierf.'

'Maar als je niet wilt trouwen,' viel Dannyan in, 'zal niemand je daar toe dwingen, hoor. Alleen, de meeste meisjes willen het wel.'

'Dank u wel, maar het is allemaal zo plotseling. Ik weet niet wat ik **moet denken.**'

'Dat geeft niet,' zei Lovyan. 'Er is geen haast bij.'

Ofschoon ze alle drie tegen haar glimlachten, begreep Jill dat ze haar als een vreemd soort zieke beschouwden, een oorlogsslachtoffer dat nog een tijdlang verpleegd moest worden. Ze voelde zich nu inderdaad als een valk die gewond is hoog boven het woud te zweven, maar die nu gevangen is en opgesloten wordt om op bevel van een heer op jacht te gaan.

Aangezien Lovyan het haar nagenoeg beval, stemde Jill erin toe die avond aan de maaltijd vrouwenkieren te dragen. Zo gelukkig alsof ze een dochter hadden gekregen, bedisselden Dannyan en Medylla alles voor Jill. Ze kreeg een bad met geparfumeerde zeep, ze droogde zich af met dikke Bardek-handdoeken en liet toe dat Medylla haar haar kamde voor ze zich aankleedde. Eerst kwam het nauwe witte onderkleed met de lange nauwe mouwen, dan een blauw overkleed, dat recht van de aangerimpelde schouders omlaagviel. Een gordel van Lovyans ruitstofsnoerde het kleed rond het middel in en vormde met zijn plooiën een soort zakken, groot genoeg voor een tafeldolk en een zakdoek. Hoewel Medyll haar een kleine, met edelstenen bezette dolk aanbood, wilde Jill beslist haar eigen dolk meenemen. Het was dan wel een eer om zo behandeld te worden, maar er waren grenzen aan datgene wat Jill zich liet welgevallen. Ze deed een paar stappen en struikelde bijna. Het onderkleed was veel te nauw voor de grote stappen die ze gewoon was te maken,

'Arme Jill,' zei Dannyan met oprecht medeleven. 'Maar het went gauw genoeg, hoor.'

Afwisselend trippelend en struikelend volgde Jill hen naar de grote zaal waar Lovyan al aan het hoofd van de eretafel zat. Omdat ze **Rhys' eindoordeel over de oorlog moesten afwachten, waren al Rhodry's adellijke bondgenoten aanwezig, behalve natuurlijk de gewonde Sligyn.** De heren stonden op en bogen enigszins verstrooid voor de vrouwen van hare genade; opeens schoot Edar in de lach.

'Jill! Ik zweer dat ik je niet had herkend.'

'Ik herken mezelf nauwelijks, heer.'

Jill nam plaats aan het onderende van de tafel, tussen Medylla en Dannyan. Hoewel iedereen op Rhodry zat te wachten, kwam die niet opdagen, en Lovyan liet tenslotte lichtelijk geërgerd de maaltijd zonder hem opdienen. Jill moest goed op haar manieren letten en er onophoudelijk aan denken haar handen niet aan haar geleende jurk af te vegen. Ze deed de manier van eten van Medylla en Dannyan na

en gebruikte alleen haar vingertoppen, die ze schoon kon vegen aan de zakdoek die uit haar gordel hing.

De maaltijd was bijna afgelopen toen er een page naar de tafel kwam rennen om heer Cinvan aan te dienen, de eerste van Corbyns bondgenoten die om een vredesakkoord kwam verzoeken. Hij kwam, zo als het gebruik eiste, alleen en ongewapend, met zelfs geen dolk in zijn gordel, en hij knielde als een gewone ruiter voor Lovyan neer. Het werd doodstil in de zaal toen Lovyan hem koeltjes opnam. De edelen bogen zich naar voren; Edar met een trek van verachting om zijn mond, de rest met onbewogen gezicht.

'Ik kom u om vergeving en gratie smeken,' zei Cinvan, en zijn stem brak van schaamte. 'Omdat ik in mijn opstandigheid mijn zwaard tegen u heb opgeheven.'

'Wat u daar van mij vraagt is een ernstige zaak. Wat hebt u als schade vergoeding te bieden?'

'Twintig paarden, geld voor mijn aandeel in de Iwdd voor Daumyr en alle gesneuvelden, en mijn zoontje dat als gijzelaar in uw dun komt wonen.'

Hoewel Jill het maar een magere vergoeding vond voor zoveel narigheid, knikte Lovyan.

'Als de gwerbret uw voorwaarden goedkeurt, zal ik ze aanvaarden. U hebt ongetwijfeld honger na uw lange rit. Gaat u maar bij mijn manschappen zitten, dan zal een bediende u eten brengen.'

Cinvan kromp ineen maar hij deed het ten teken van zijn onderwerping en nam plaats aan het eind van een van de ruiters tafels. Ieder een negeerde hem en keek door hem heen of hij van glas was. Terwijl de gesprekken weer opleefden, wendde Jill zich met een gefluisterde vraag tot Dannyan.

'Waarom laat hare genade hem er zo makkelijk afkomen?'

'Hij is toch al een arme edelman. Hij zal van zijn hele familie geld moeten lenen om de Iwdd te betalen, en als de vrouwe zijn clan tot de bedelstaf brengt, zouden ze misschien op een goede dag tegen haar opstaan.'

'Bovendien,' voegde Medylla eraan toe, 'heeft ze hem door haar grootmoedigheid diep beschaamd gemaakt. Dat zal hem erger kwelen dan het geld.'

De twee vrouwen knikten wijsgerig. Jill begreep dat ze haar gidsen en leraressen zouden zijn in deze nieuwe wereld, waar intriges net zo gevaarlijk waren als duizend zwaarden.

Zodra het kon, stond Jill van tafel op om bij haar vader te gaan kijken. Toen ze door de gang liep, hoorde ze gelach uit zijn kamer komen en toen ze de deur opendeed, zag ze Rhodry die samen met Cul

lyn zat te eten. De aanblik van hen samen deed Jill verstarren, haar hand op de deurklink, toen beiden zich omdraiden om haar aan te kijken. Het lantaarnlicht leek aan te zwellen tot de gloed van een vuur, zo schitterde het op de zilveren dolk in Cullyns hand.

'Bij alle goden!' riep Cullyn uit. 'Deze deftige vrouwe kan toch niet mijn armoedig zilverdolkjong zijn.'

'Plaag me alsjeblieft niet, va. Ik voel me al ellendig genoeg.' Ze vergunde zichzelf een blik op Rhodry. ik zal u niet storen bij uw gesprek met uw hoofdman, heer.'

'Dank je,' zei Rhodry.

Jill ging de kamer uit en sloot de deur achter zich. Pas toen merkte ze dat het zien van Cullyn en Rhodry samen haar doodsbang had gemaakt, alsof ze op de een of andere rare manier dacht dat ze achter haar rug tegen haar samenspanden.

Zeven dagen verstreken zonder dat er bericht kwam van gwerbret

Rhys, die zijn goedkeuring moest hechten aan de straffen die Lovyan haar opstandige edelen oplegde. Rhodry was woedend want hij beschouwde de vertraging als een klap in zijn gezicht, een veronderstelling die niemand tegensprak. Jills aanwezigheid in de dun was een tweede voortdurende kwelling; hij kon haar geen moment uit zijn gedachten bannen en dat hij haar aldoor zag, maakte het nog erger omdat hij daardoor steeds aan die nacht met haar moest denken, aan de eerste keer dat hij een vrouw had gehad die zich in bed met hem kon meten. Hij bracht zoveel mogelijk tijd alleen door, maakte lange ritten te paard of liep gewoon wat over het binnenplein.

Tijdens een van die doelloze wandelingen liep hij bij de achtermuur van de dun Cullyn tegen het lijf. Hoewel zijn arm nog in een draagdoek hing, oefende Cullyn met een van de lichte houten zwaarden die gebruikt werden om kleine jongens te trainen. Zo traag bewegend dat het een soort dans was, viel Cullyn aan en deinsde terug waarbij hij met de punt van het zwaard een acht beschreef, wat hij zo volkomen geconcentreerd deed dat het eerder zoiets als dweomer was dan een oefengevecht. Zelfs zwak en gewond was Cullyn een wonder als hij zich met een wapen in zijn hand bewoog. Na een tijdje merkte hij dat Rhodry naar hem keek en hij hield op om een buiging voor hem te maken.

'Hoe is het met je arm?' vroeg Rhodry.

'Vrij goed, heer. Misschien dat de spalken er morgen af gaan voor een onderzoek, zegt de kruidenman.' Cullyn keek om zich heen en wees op het houten zwaard dat tegen de muur stond. 'Ooit geprobeerd zo langzaam te vechten?'

'Nee.' Rhodry pakte het zwaard. 'Lijkt me een leuk spelletje.'
Om het eerlijk te spelen, hield Rhodry zijn linkerarm op zijn rug. Aanvankelijk leek het oefengevecht een grappige nabootsing van een echt gevecht, waarbij de beide mannen zich bewogen of ze in trance waren. Het was een kwestie van langzaam naar voren komen, het zwaard van de ander raken in een afweermanoeuvre, je dan heel langzaam losmaken en vanuit een andere hoek opnieuw aanvallen. Maar het was ook moeilijk. Rhodry was zich nooit zo bewust geweest van elke nauwelijks merkbare beweging die hij bij het vechten maakte en tevens van elke beweging die zijn tegenstander maakte. Bovendien viel het niet mee om zo scherp geconcentreerd te blijven. Toen zijn concentratie dan ook even verslapte, glipte Cullyn traag onder zijn verdediging door en tikte met de stompe punt van zijn zwaard tegen zijn hemd.

'Wel alle duivels!' zei Rhodry. 'Raak, dat is zeker.'
Cullyn glimlachte en bracht hem een groet met het houten zwaard, Maar Rhodry had opeens een gevoel of hij in gevaar verkeerde, dat dat zwaard, van hout of niet, in de handen van Cullyn van Cerrmor hem zou kunnen doden, en dat Cullyn daar ook aan dacht,

'Is er iets, heer?'

'Nee, nee. Maar ik vind dat je wel genoeg hebt gedaan voor van daag.'

'Dat heb ik zeker. Ik vind het beroerd om het te bekennen, maar ik ben moe. Nou ja, ik zal gauw genoeg weer op krachten zijn.'
Opnieuw doorhuiverde Rhodry een gevoel van gevaar, alsof Cullyn hem een waarschuwing gaf. Had hij gezien hoe Rhodry naar Jill keek. Als hij het te opvallend had gedaan, was dat heel goed mogelijk Rhodry wilde iets zeggen, een geruststellende opmerking, de een of andere geloofwaardige leugen om Cullyns achterdocht te sussen, maar hij was verstandig genoeg om te beseffen dat hij Jills naam maar beter niet tegen haar vader kon noemen,

'Het ziet er bijzonder goed uit,' zei Nevyn, 'Ik ben heel tevreden. Cullyn was blij dat de kruidenman tevreden was, want zelfvond hij dat zijn genezen arm er belabberd uitzag - met een witte huid, vol rimpels en plooien en veel dunner dan zijn andere arm na de lange weken in de spalken.

'De breuk is tamelijk stevig geheeld,' vervolgde de oude man. 'De arm is weer geschikt voor schildwerk als je het voorzichtig opbouwt Doe het de eerste tijd kalm aan.'

'Heel hartelijk bedankt voor alle dingen die je voor me hebt gedaan.'

'Dat heb ik graag gedaan.' Nevyn zweeg een ogenblik peinzend.
'Heus.'

Nu al zijn verwondingen genezen waren, kon Cullyn officieel bij Rhodry in dienst treden. Diezelfde avond nog knielde hij, in tegenwoordigheid van iedereen, in de grote zaal voor Rhodry neer. Rhodry boog zich in zijn stoel naar voren en nam Cullyns beide handen in de zijne. Bij het flakkerende licht van de toortsen zag Cullyn hoe ernstig de jonge edelman keek. Het was dan ook een plechtige gebeurtenis.

En zul je me je leven lang trouw dienen?' vroeg Rhodry.

'Ja, Ik zal voor u vechten en zo nodig met u sterven.'

'Moge dan elke bard in het koninkrijk me bespotten en honen als ik je ooit onrechtvaardig zal behandelen of je niet ruimschoots zal geven waar je recht op hebt.'

Rhodry nam een kam aan van een bedienende page en haalde die op rituele wijze door Cullyns haar om de overeenkomst te bezegelen, Terwijl Cullyn onder het gejuich van de krijgsbende opstond, voelde hij zich wonderlijk licht en vrij, ook al had hij zojuist zijn leven verpand. Het was een raadselachtige gedachte, maar hij wist op de een of andere manier dat hij daardoor een schuld had ingelost.

Nu hij officieel de hoofdman van de krijgsbende van de tiern was, verhuisde Cullyn weer naar de kazerne, maar hij kreeg een eigen kamer boven de tuigkamer, niet boven de paardenstallen, met een echt bed, een kist voor zijn kleren en, de grootste luxe van alles, een eigen haard. Toen hij er introk, bracht Amyr zijn zadeltassen en beddegoed naar boven, en Praedd bracht een armvol brandhout - twee voorzichtige pogingen om in de gunst te komen bij de man die de bevoegdheid had hen zo nodig met een zweep te drillen. Cullyn hing zijn nieuwe schild, met het blazoen van de rode leeuw, aan de muur en vond dat hij ingericht was.

'Mooi zo, mannen. Nu trekken we er binnenkort op uit. Ik wil eens zien hoe goed jullie op een paard zitten, nu ik niet word afgeleid door kleinigheden als dweomer.'

De twee krijgers vergunden zich een glimlachje.

Hoofdman,' zei Amyr. 'Gaan heer Rhodry en u op zoek naar nieuwe mannen?'

'Wis en zeker, We zijn ver onder de sterkte.'

Dat waren ze inderdaad, want van de vijftig mannen die Rhodry op Dun Cannobaen had gehad, waren er nog maar zeventien over, en van de vijftig van Dun Gwerbyn nog maar tweeëndertig. Cullyn wist echter dat er gauw genoeg jonge kerels voor de poort zouden komen opdagen om een plaats in de krijgsbende te vragen. Dat die open

plaatsen er waren vanwege de bloedige verliezen die waren geleden, zou ze koud laten; ze waren belust genoeg op de eer om zo'n onplezierig feit over het hoofd te zien - de eer, de kans op roem en, in de grond van de zaak, het ontsnappen aan het eentonige werk op hun vaders boerderij of werkplaats. Diezelfde middag, toen Cullyn op her binnenplein kwam om te oefenen, kwamen drie lansen van Cannobaen al vragen of er plaats voor hen was.

'Jullie weten in elk geval wat oorlog is. Ik zal met heer Rhodry over jullie spreken.'

En ze waren dankbaar, oprecht dankbaar, dat zo'n belangrijk man als hij een goed woordje voor ze wilde doen.

Rhodry was niet in de grote zaal en de pages hadden geen flauw vermoeden waar hij was. Cullyn zocht het binnenplein af en toen lui eindelijk langs een voorraadschuur kwam, hoorde hij Rhodry's stem en het lachen van een vrouw - Jill. Cullyn voelde zich of hij in een boom was veranderd en ter plekke wortel had geschoten. Hij was een stommeling geweest om Rhodry's aanbod aan te nemen. Jill was een mooi meisje en Rhodry had al één bastaard verwekt, nietwaar? Omdat hij niet kon verstaan wat ze zeiden, sloop hij geruisloos rond de schuur tot hij hen juist kon zien; ze stonden tussen een stapel I brandhout en de vestingmuur. Er was een behoorlijke afstand tussen hen, maar ze glimlachten elkaar met zoveel overgave toe, dat ze geen moment opkeken en hem dus niet zagen.

Cullyns hand ging uit zichzelf naar het gevest van zijn zwaard, maar hij liet hem niet begaan. Hij had Rhodry trouw gezworen en hij zou straks wel met Jill praten. Toen hij wegliep zag hij Nevyn op zich toe komen.

'Zoek je mij?' vroeg Cullyn.

'Nee, Jill. Ze moet bij hare genade komen.'

'Ze is daar. Cullyn wees met zijn duim haar richting uit. 'Ze staat met Rhodry te praten.'

Nevyn kneep zijn ogen half dicht en keek Cullyn strak aan. Cullyn staarde terug, het ging er nu om wie de sterkste wil had; Nevyn won toen Cullyn de man die de reden van zijn jaloezie maar al te goed kende, niet langer kon aankijken.

'Zeg tegen mijn heer dat ik hem moet spreken, wil je?' Hij liep weg en liet Nevyn denken wat hij wilde.

In de schuur die als wapenkamer van Dun Gwerbyn diende, haalde Cullyn juist een oefenzwaard tussen de stapels maliënkolders en oude zwaarden uit, toen Rhodry hem vond.

'Heer? Drie lansen van Cannobaen willen graag bij u dienst nemen. Ze beweren dat ze iets van zwaardvechten weten.'

'Probeer ze maar uit. Als jij denk dat ze goed genoeg zijn, neem ze dan aan. Dat kun je als uitgangspunt houden. Ik heb het volste vertrouwen in je oordeel over krijgers.'

'Dank u.'

Gedurende een lang, pijnlijk moment keken ze elkaar aan. Omdat

Cullyn niet gewend was zijn gevoelens te ontleden of over nuances na te denken, kreeg hij een gewaarwording of hij verdronk. Hoe kon

hij Rhodry zowel bewonderen als hartgrondig haten? Natuurlijk, vanwege Jill, maar er was meer dan Jill. Hij kon het gewoon niet begrijpen. Zijn woedende verbijstering moest zichtbaar zijn, want Rhodry raakte steeds slechter op zijn gemak. Toch leek hij niet weg te kunnen gaan, en de stilte werd zo zwaar dat het pijnlijk was.

'Cullyn,' zei Rhodry tenslotte. 'Je weet dat ik je in ere houd.'

'Ja, heer, en daar dank ik u voor.'

'Welnu.' Rhodry draaide zich verstrooid om en scheen een zwaard-rek te bekijken. 'Zou ik dan iets doen waar jij verdriet van zou hebben?'

Iets. Zo tastbaar of ze zojuist binnengekomen was, voelde Cullyn Jills aanwezigheid tussen hen.

'Nou?' vroeg Rhodry. 'Heb je zo'n lage dunk van me?'

'Nee, heer. Als dat zo was zou ik niet in uw dienst zijn.'

'Dan is het goed. Zeg, weet je nog dat ik je had gevraagd carnoic met me te spelen?'

'Jazeker, en zowaar als ik hier sta, ik had nooit gedacht dat we daar lang genoeg voor zouden leven.'

'Maar dat is wel het geval. Ik zal vanavond een bord mee naar je tafel nemen, dan kunnen we een spelletje doen.'

Nadat Rhodry was weggegaan, stond Cullyn nog een hele tijd in de schuur, het houten zwaard in zijn handen, en wilde wel dat hij beter zou kunnen nadenken. Hij had in zijn jaren bij de lange weg meer hoven aan de onderkant gezien dan wie ook in het koninkrijk, maar hij had nog nooit een man ontmoet als Rhodry, die helemaal was wat elke edelman zou moeten zijn maar wat slechts zo weinigen waren

Als die kwestie Jill er maar niet bijgekomen was. Als. Hij vloekte hardop en ging naar het oefenveld om zijn frustraties weg te trainen.

Cullyn werkte een beetje te hard. Toen hij eindelijk voelde dat hij moest stoppen, duizelde het hem. Door langzaam te lopen en zich op elke stap te concentreren, bereikte hij zijn kamer zonder om hulp te moeten vragen en plofte met laarzen, zwaardkoppel en al op zijn bed neer. Toen hij wakker werd, stond Jill naast zijn bed en zag hij aan het schuin binnenvallende licht dat de zon bijna onderging.

'Wat doe jij hier?' vroeg Cullyn kortaf. 'Jij hoort niet in de buurt van de kazerne te komen.'

'Dat weet ik, en ik vind het ook afschuwelijk. Va, ik mis je. We hebben tegenwoordig haast nooit meer gelegenheid om te praten.'

Toen Cullyn overeind kwam en geeuwend in zijn gezicht wreef, ging Jill naast hem zitten. In haar nieuwe jurken leek ze zo op haar moeder, dat hij zou kunnen huilen.

'Ja, mijn schat, ik mis jou ook, maar jij bent nu een deftige dame.'

'Ach, flauwekul! Lovyan kan me nog zo met eer overladen, maar ik ben en blijf niet van adel, en een bastaard bovendien.'

Haar toon was zo bitter, dat zelfs Cullyn begreep waar ze op doelde. 'Rhodry zal nooit met je trouwen. En dat moet je goed voor ogen houden als je met hem babbelt en flirt.'

Jill werd bleek en stil terwijl ze de deken verfrommelde.

'Ik heb gezien dat jullie naar elkaar kijken als honden naar een stuk vlees. Blijf bij hem uit de buurt. Hij is een man van eer, maar je zou niet de eerste mooie vrouw zijn die een man zijn eer deed vergeten. Jill knikte, een trek van oprecht verdriet om haar mond. Cullyn werd verscheurd van medelijden. Hij had echt met haar te doen omdat ze de man die ze liefhad nooit zou krijgen, en tegelijkertijd had hij haar wel willen slaan omdat ze van een andere man hield.

'Kom mee.' Cullyn stond op. 'Je bent geen kazernekind meer, en je kunt hier niet blijven rondhangen.'

Cullyn beende de kamer uit en Jill moest hem wel volgen. Maar haar woorden bleven hem die avond achtervolgen, dat ze van hem hield, dat ze hem miste. Hij vroeg zich af hoe hij zich zou voelen als ze met een of andere man trouwde die de tiern voor haar had uitgezocht, en met haar kersverse echtgenoot weg zou gaan. Dan zou hij haar waarschijnlijk hooguit een of twee keer per jaar zien. Hij dacht er zelfs even over om Rhodry's dienst te verlaten en weer te gaan trekken, zodat hij niet zou weten met wie Jill sliep en zich er dus niet druk om kon maken. Maar toen hij op de plaats van de hoofdman aan de eerste tafel van de krijgsbende zat, wist hij dat hij zijn pas verworven positie nooit zou kunnen opgeven. Voor het eerst in zijn leven had hij iets te verliezen.

Later, toen de krijgers naar hun verblijven waren gegaan en de edelen naar hun kamers, kwam Rhodry aanzetten met het mooiste carnoic-spel dat Cullyn ooit had gezien. De stukken waren gepolijste stenen, wit en zwart. Het dunne ebbenhouten bord was ingelegd met paarlemoer om de uitgangspunten en de baan aan te geven, zestien ineengestrengelde driehoeken, zodat die zelfs bij het licht van het vuur goed te volgen was.

'Ik wil wedden dat je me met gemak verslaat,' zei Rhodry.

Dat deed Cullyn ook, de eerste drie partijen, waarbij hij Rhodry's stukken even snel van het bord maaide als de jonge edelman ze eropzette. Binnensmonds vloekend begon Rhodry over elk van zijn zetten na te denken, waardoor hij het Cullyn een stuk moeilijker maakte, maar toch verloor hij de volgende drie nog. Er was inmiddels nog maar één slaperige bediende in de zaal om hun kroezen bij te vullen. Rhodry stuurde de man naar bed, stopte met drinken en kwam na nog vier partijen eindelijk gelijk te staan met Cullyn.

'Ik wil mijn geluk vanavond niet verder op de proef stellen,' zei Rhodry.

'Het was geen geluk, U begint het te leren.'

Cullyn ervoer dit genoeglijk samenzijn als iets heel bijzonders. Hier zaten nu, twee mannen die zichzelf als ten dode opgeschreven beschouwden, veilig thuis bij het haardvuur, met bier in overvloed en in elkaars gezelschap. Terwijl Rhodry het spel weer in de verlakte doos deed, stond Cullyn op en haalde nog wat bier. Ze dronken eerst zwijgend, langzaam, om het nog even te rekken terwijl het vuur doofde en de zaal in schemerduister gehuld werd. Cullyn beseftte plotse-ling dat hij gelukkig was, gelukkig, een woord dat tot nu toe nooit veelbetekenis voor hem had gehad. Of liever gezegd, hij zou geluk-
kig zijn, als hij niet zo bezorgd was geweest over Jill, van wie hij te veel hield, maar die hij oprecht genoeg liefhad om te willen dat zij ook gelukkig was. Misschien kwam het door het bier, misschien door het late uur, maar hij wist opeens een afdoende, eenvoudige manier om het hele ingewikkelde probleem op te lossen. Als hij het zou kun-nen. Als hij zichzelf ertoe zou kunnen brengen.

Rhodry verschaftte hem onbewust de opening die hij nodig had, de kans om na te denken over iets dat tot nu toe zo onaanvaardbaar had geleken.

'Ik wou maar dat Rhys kwam. O, in zeker opzicht doet hij me een plezier. Zodra de opstand bedwongen is, zal mijn vereerde moeder haar tomeloze energie aanwenden om mij uit te huwelijken.'

'Dat wordt ook wel tijd, heer.'

Ik weet het - dat vervloekte rhan moet verdorie erfgenamen hebben. Alle goden, hoofdman, hoe denk je dat ik me voel? Hoe zou jij het vinden om als een bekroonde hengst ter dekking aangeboden te wor-den ?'

Cullyn moest er hard om lachen.

'Niet zo lolliig, hè?' zei Rhodry grinnikend. 'En wie weet is ze ook nog zo lelijk als de nacht en zo humeurig als een getergde kat. Het

enige dat telt is haar afkomst, niet hoe ik haar vind.'
'Ha! Nu begrijp ik waarom priesters altijd zeggen dat niemand de
adel hoeft te benijden.'
'En daar hebben ze groot gelijk in. Mannen zoals ik trouwen voor
het genoegen van onze clan, niet van onszelf.'
Het oude gezegde raakte een eigenaardige plek in Cullyns geheugen, een die
'Vertel me eens, heer. Zou u met mijn Jill trouwen, als dat kon?'
Rhodry verstrakte dermate dat Cullyn beseftte dat de jongeman net
zo bang voor hem was als Jill. Gewone man of niet, hij was nog steeds
Jills vader, nog steeds de man die uitmaakte wat ze wel en niet mocht.
ei Rhodry tenslotte. 'Dat zweer ik je bij de eer van de Maelwaedds.

Ik heb nog nooit iets zo graag gewild als

'Ik weet het.'
Ze zaten nog een paar minuten te drinken en Rhodry's ogen bleven
strak op Cullyn gericht.
'Weet u, heer, de minnares van een vooraanstaande edelman heeft
verdomd veel macht in zijn rhan en aan zijn hof.'
Rhodry's hoofd schokte alsof Cullyn hem een klap had gegeven.
'Dat is waar, en niemand zou het wagen de spot met haar te drijven.'
'Tenminste, als ze niet afgedankt wordt.'
'Er zijn vrouwen die daar nooit bang voor hoeven te zijn.'
'Mooi zo.' Cullyn legde verstrooid zijn hand op zijn zwaardgevest.
'Gelukkig maar.'
Ze bleven nog een tijdje zwijgend zitten drinken, tot het vuur zover
gedoofd was dat ze nauwelijks nog eikaars gezicht konden zien.
Het ergste van het opgenomen zijn in het gevolg van een edelvrouw
vond Jill misschien nog wel dat ze moest leren naaien. Want ook al
was Lovyan een rijke tieryn, de meeste kleding die in de dun werd
gedragen, werd daar ook gemaakt, en ze was elke ruiter in haar krijgsbende
en elk bediende in haar huishouding twee hemden en brigga
oftwee jurken per jaar verschuldigd als onderdeel van hun soldij en
loon. Alle vrouwen in de dun, van het nederigste keukenhulpje tot
Dannyan en Medylla, besteedden een deel van hun tijd aan het
vervaardigen van die berg kleren. Zelfs Lovyan hielp mee en naaide
Rhodry's hemden, en bovendien borduurde ze voor haar geschoolde
dienaren, zoals de bard, het blazen op de hemden. Omdat de vrou

wen met elkaar wedijverden om het fraaiste naaiwerk, deed Jill plichtmatig

haar best, maar ze haatte elke klungelige st

Die morgen kwam Nevyn naar de vrouwenzaal, waar hij vanwege zijn hoge ouderdom toegang had, en vertelde haar terwijl ze werkte verhalen over Bardek, het geheimzinnige land aan de andere kant van

de Zuidelijke Zee. Uit zijn rijkdom aan bijzonderheden viel op te maken dat hij er zelf ook

lange tijd had vertoefd.

'Om er geneeskunde te studeren,' bekende Nevyn toen ze hem ernaar vroeg. 'Ze beschikken er over een overvloed aan merkwaardige kennis, en het meeste ervan is het weten waard. Het is een verdraaid vreemd land.'

'Dat geloof ik ook. Ik zou willen dat ik er eens naartoe kon. Maar daar is nu niet veel kans meer op.'

'Maar kind, dat klinkt alsof je je ongelukkig voelt.'

'Dat is zo, en ik voel me ook een ondankbaar kreng. Hare genade is zo goed voor me, en ik leef in grotere weelde dan waarvan ik ooit had kunnen dromen, maar ik voel me als een valk in een kooi.'

'Tja, je zit in zekere zin gevangen.'

Het was zo'n opluchting te horen dat iemand het met haar eens was.

dat Jill bijna begon te huilen. Ze gooide nijdig het naaiwerk in haar

werkmand.

'Als je werkelijk zo'n hekel hebt aan deze manier van leven,' vervolgde Nevyn, 'zou je

misschien hier weg moeten.

'En dan? Als een zilverdolk door het land trekken?'

'Me dunkt van niet, maar er zijn genoeg vrouwen die een ambacht uitoefenen. Als ik met de tiern spreek, zou zij het leergeld wel voor

je willen betalen.' 'Dan moeten doen? Ik zou het afschuwelijk vinden om te moeten spinnen of te naaien of zoiets, en geen enkele wapensmid of wapenmeester zou een vrouw als leerling aannemen, zelfs niet als de tiern het vroeg.'

'Er zijn allerlei ambachten.'

Jill herinnerde zich opeens dat hij dweomer was. Hij was zo aardig voor haar, er zo op gebrand haar vriendschap te winnen, dat ze dat griezige feit soms vergat. De grijze dwerg keek op van de vloer, waar hij zich had geamuseerd met het in de war maken van haar borduurgaren, tegen

haar.

'Heer,' zei Jill met trillende stem. 'U slaat me te hoog aan als u denkt dat ik uw ambacht zou kunnen leren.'

'Misschien wel, misschien ook niet, maar als je er niets voor voelt, zal ik er niet meer over praten. Ik dacht alleen aan de kennis van kruiden, de eenvoudige geneeswijze die ik beoefen. Ik heb in mijn

lange leven veel geleerd, en het zou jammer zijn om die kennis mee in mijn graf te nemen.'

'Dat is waar.' Jill voelde voor het eerst sinds dagen weer hoop glo-
ren. 'En u reist overal heen en leeft zoals u wilt.'

'Precies. En jij bent pienter genoeg om het ambacht te leren. Lovyan zal het heus wel begrijpen als je hier weg wilt. Ze weet dat je bij mij veilig bent.'

'Maar va? Ik betwijfel of hij me met je mee zal laten gaan, en we hebben samen zoveel meegemaakt, hij en ik, dat ik het ook erg zal vinden om bij hem weg te gaan.'

'Vast en zeker, maar dat zal vroeg of laat toch moeten.'

'Hoezo, waarom?' zei Jill bits. 'Als ik hier blijf...'

'Maar hoorde ik je daarnet niet zeggen dat je niet gelukkig bent?'

'Ja, dat is waar.'

'Denk er eens over na. Je hoeft niet meteen te beslissen.'

Nevyn ging weg en liet Jill achter met het vervelende karwei het ga-
ren te ontwarren dat de dwerg in de war had gemaakt. Intussen dacht ze over zijn aanbod na. Vreemd genoeg kon ze zich beter voorstellen dat ze met een muilnier door het land trok en boeren geneeskrachtige kruiden bracht, dan dat ze met de een of andere lagere edelman zou trouwen en in welstand leven. Hoewel ze het erg zou vinden om bij Cullyn weg te gaan, zou ze wanneer ze daar zin in had altijd te rug kunnen komen om hem te bezoeken. Het zou niet zo erg zijn als hier in de dun opgesloten zitten met Rhodry en zijn jonge vrouw, hem elke dag te moeten zien en te weten dat een andere vrouw had wat buiten haar bereik lag.

Althans zo dacht Jill die morgen over hem; als iets dat buiten haar bereik lag. Toen ze tegen de avond naar het binnenplein ging om een luchtje te scheppen, kwam Rhodry haar achterna en haalde haar bij de muur tussen de voorraadschuren in.

'U moet me niet zo opvallend achterna lopen heer,' zei Jill. 'Stel dat iemand u gezien heeft?'

'Dat zou me geen bliksem kunnen schelen. Ik moet met je praten. Laten we een plaatsje zoeken waar we alleen kunnen zijn.'

'O ja? Dus u wilt iets anders dan praten.'

'Ja en nee. Wat denk je ervan?'

Rhodry glimlachte zo teder tegen haar dat Jill hem volgde toen hij om de schuur heen liep naar een verborgen nis in de bocht van de muur.

'Dit hier is nu goed genoeg,' zei Rhodry. ik, eh...'

De woorden schenen in zijn keel te blijven steken.

'Eh, ja,' begon hij opnieuw. 'Zie je, ik had... ik bedoel, dat klinkt zo verdomd koud.'

Je hebt anders nog niet veel gezegd dat ergens op slaat.'

'Ik weet het. Nou, het gaat eigenlijk over de afspraak die we hebben gemaakt.'

'Dat dacht ik al. En ik méénde toen wat ik zei, verdorie nog toe.'

'De omstandigheden zijn enigszins veranderd. Ik...'

Hij stokte weer en keek haar met een zwak, onnozel glimlachje aan. Jill begon geërgerd weg te lopen, maar hij greep haar bij de schouders. Toen ze zich omdraaide om zich los te rukken, struikelde ze over de zoom van haar jurk en viel bijna in zijn armen. Hij lachte en kustte haar, hield haar stevig vast toen ze zich los probeerde te wringen en kustte haar opnieuw zo teder dat ze haar armen om zijn hals sloegen zich aan hem vastklampte terwijl ze zich al het genot herinnerde dat zijn kussen beloofden.

'Laat je kamerdeur vanavond van de grendel,' zei Rhodry.

'Jij stommeling! Als iemand je ziet, weet morgen iedereen in de dun het.'

'Wie is er nu midden in de nacht op behalve ik?' Hij kustte haar zacht en zei met zijn mond tegen de hare: 'Laat je deur nu maar van de grendel.'

Toen Jill hem wegduwde, lachte hij tegen haar.

'Ik weet zeker dat je het zult doen,' zei Rhodry. 'Tot vanavond, vrouwe.'

In een vlaag van zowel begeerte als woede tilde Jill haar rokken op en rende weg, maar toen ze om de hoek van de schuur kwam, botste ze bijna tegen Cullyn op. Ze slaakte een gil van schrik. Hij moest alles hebben gehoord en gezien. Hij zette zijn handen in zijn zij en keek haar zo goedmoedig aan dat ze vast geloofde dat haar het ergstepak slaag van haar leven te wachten stond.

'Va, het spijt me,' stamelde Jill.

'Dat mag ook wel, als jij je als een dienstmeid gedraagt op een plaats waar iedereen je kan zien.'

Ik zal het niet meer doen, va. Dat beloof ik.'

'Mooi zo. Je hebt toch een kamer voor dat soort dingen?'

Jills hoofd duizelde zo erg of hij haar een klap had gegeven. Maar

Cullyn wierp haar een nauwelijks zichtbaar glimlachje toe en liep door, terwijl hij Rhodry toeriep op hem te wachten. Ze liepen samen weg, druk pratend over een paar nieuwe mensen voor de krijgsbende

Dus dat wilde Rhodry me vertellen. O, bij de godin zelf!

Jill voelde zich verraden. Ze stond nog een tijdlang na te denken over het feit dat ze zich, terwijl ze eigenlijk blij had moeten zijn, verraden voelde. Cullyn had haar aan Rhodry overgedaan om diens minnares

te worden, gewoon overgedaan als een paard, en ze was te verliefd op Rhodry om te protesteren. Op dat moment zag ze duidelijk hoe haar leven zou worden, gevangen tussen hen beiden, terwijl ze van allebei hield, en toch altijd van beiden verwijderd. Rhodry zou zijn vrouw hebben en Cullyn de krijgsbende. Ze zou veel voor hen betekenen, op haar manier dan, als een kostbaar zwaard dat ze nooit in een gevecht zouden gebruiken, maar aan de muur hangen om het er afen toe afte pakken en te bewonderen. Zo kan ik niet leven, zei ze bij zichzelf, en dat doe ik niet! Maar ze wist dat ze het wel kon en wel zou doen. De tralies van haar kooi waren gemaakt van liefde, en ze zouden haar opgesloten houden ook al rukte ze er nog zo hard aan.

Die hele avond overlegde Jill bij zichzelf of Rhodry haar deur op of van de grendel zou vinden. Ze kwam tot de conclusie dat ze flink zou zijn en hem aan zijn verstand brengen dat hij haar het hof zou moeten maken, dat ze geen oorlogsbuit was die door haar vader kon worden uitgedeeld. Toen ze die avond naar bed ging, deed ze haar deur op de grendel, maar ze kon niet slapen en langzaam, stukje bij beetje, kalfde haar standvastigheid af als zand bij een stormvloed, ze schold zichzelf voor slet of erger, maar stond toen op en tilde de houten grendel uit de krammen. Ze bleef even staan, deed de deur op nieuw op de grendel, er toen weer van af en liet hem eraf. Ze trok haar nachthemd uit en lag met bonzend hart in het donker. Enkele ogenblikken later kwam hij binnen, zeker en geruisloos als een dief, 'Alleen deze keer, liefste,' fluisterde hij. ik wil je in het licht bezitten, ik wil weten hoe je gezicht eruitziet als we het hebben gedaan.' Jill lachte zacht en sloeg de dekens terug. Hij trok zijn kleren uit en gleed naast haar. Bij het voelen van zijn naakte lichaam tegen het hare vergat ze al haar gepieker over eer en verraad, maar ze deed niet of ze hem wegduwde. Hij pakte haar polsen en kuste haar tot ze zich loswong, toen pakte hij haar weer vast. Ze worstelden net zo veel met elkaar als ze elkaar liefkoosden, tot ze tenslotte niet langer kon wachten en zich gewonnen gaf en hij haar neerdrukte, haar omarmde en haar vervulde met een schrijnend, heftig genot dat haar in zijn armen deed snikken.

Omdat Nevyn nooit meer dan vier uur per nacht sliep, zat hij die avond nog laat te piekeren over de duistere meester en zijn vreemd, intrige. Maar hoe hij ook op het etherische vlak zocht, hij had geen verdere sporen van de vijand gevonden, evenmin als een van de andere dweomer-meesters van het koninkrijk. Hij zat juist te denken dat het nu voor hem toch ook bedtijd werd, toen Jills grijze dwerg

op de tafel verscheen. Het kleine wezen was woedend, het stond geluidloos te tieren en trok aan zijn haar terwijl het op en neer sprong. 'Nou, nou, nou. Wat heeft dit te betekenen?'

De dwerg greep zijn hand en trok eraan, alsof hij Nevyn overeind wilde trekken.

'Wat? Wil je dat ik met je meega?'

De dwerg knikte heftig en trok opnieuw aan zijn hand.

'Is er iets met Jill?'

Bij die woorden begon de dwerg nog woester te springen. Nevyn stak een lantaarn aan en volgde de dwerg die hem naar de vrouwenvertrekken leidde. Zodra de dwerg begreep dat Nevyn naar Jills kamer ging, verdween hij. Nevyn hield de lantaarn laag, sloeg de hoofdgang in en ontmoette Rhodry, op blote voeten, met verwarde haren en kennelijk doodmoe. Rhodry slaakte een kreet alsof hij een betrapte dief was en Nevyn greep hem in zijn kraag alsof hij dat inderdaad was. 'Jij jonge stommeling!' siste Nevyn.

'Ik kon niet slapen. Ik ging gewoon een luchtje scheppen.'

'Ha! Kom mee, jongen.' Nevyn voerde Rhodry terug naar zijn eigen kamer, die een paar gangen verderop was, op de verdieping boven de vrouwenvertrekken, en duwde hem naar binnen. Rhodry zonk in een stoel neer en keek lodderig op. Zijn lippen waren gezwollen.

'Hoe wist je bij alle goden dat ik met Jill naar bed ben geweest?'

'Hoe denk je dat ik dat weet, sufferd?'

Rhodry slaakte een verschrikte uitroep en deinsde terug.

'Ik zal je niet met dweomer-vuur of zoiets verzengen,' zei Nevyn enigszins wrang. 'Ook al zou ik dat best willen. Ik wil je alleen aan het denken zetten. Je zult deze nachtelijke afspraakjes niet eeuwig geheim kunnen houden. Want zoals het spreekwoord zegt, mooie jurken kunnen een dikke buik toch niet verbergen. En wat zal Cullyn dan doen? Vertel me dat eens.'

'Niets. We hebben de kwestie besproken en hij heeft gezegd dat Jill van mij is, zolang ik haar zo goed behandel als de minnares van een hooggeplaatste edelman verdient.'

Nevyn voelde zich als een man die met veel zwier zijn zwaard trekt om tot de ontdekking te komen dat het bij het gevest is afgebroken. 'Ja, echt, ik kon mijn oren ook niet geloven.' Rhodry keek oprecht verbaasd. 'Maar hij heeft het gezegd. En ik zweer je dat ik altijd goed voor haar zal zijn. Ach, goden, Nevyn, kun je dan niet begrijpen hoeveel ik van haar houd? Jij moet toch ook eens jong zijn geweest. Heb je nooit zoveel van een vrouw gehouden?'

Nevyn was met stomheid geslagen door de ironie van het geval - hij had zeker zoveel van een vrouw gehouden, van deze zelfde vrouw.

Nevyn schopte de erfgenaam van het tierynrhyn zonder plichtplegingen zijn kamer uit en deed de deur achter hem op de grendel. Hij ging in de stoel zitten en streek verstrooid met zijn vingers langs het ruwe hout van de tafelrand. Jills dwerg verscheen, buigend, een en al glimlach.

'Het spijt me, vriend. Je zult je hierin moeten schikken, net als ik.' De dwerg siste en verdween. Nevyn voelde zich al even ellendig. Ze was hem in dit leven net zo ontglipt als in vele andere, daar was hij zeker van. De verstrooiing en de crises van een groot hof zouden haar volledig in beslag nemen tot haar sluimerende dweomer-talenten zouden wegwijnen. Hij zag het helemaal voor zich: Rhodry's vrouw zou zijn minnares moeten accepteren en ze zou Jill gaan haten wanneer de diverse leenmannen Jill naar de ogen zagen in plaats van haar. De strijd zou aan de oppervlakte komen als Jill een paar bastaarden van Rhodry had en zou proberen die in goede posities te drukken. Het leed geen twijfel dat Rhodry Jills kinderen zou voortrekken, waardoor zijn vrouw Jill meer dan ooit zou haten. Dat alles zou geen enkele

ruimte voor dweomer laten.

Nevyns eerste opwelling was de dun nog die nacht te verlaten en ver weg te rijden, maar Jill zou hem nodig hebben. Ondanks het verdriet te moeten toezien hoe zijn plechtige gelofte nog weer tal van jaren on vervuld zou blijven, zou hij niet weggaan, gewoon omdat Jill hem nodig had. Eén ogenblik voelde Nevyn zich zo raar dat hij niet wist wat hem scheelde. Toen merkte hij dat hij voor het eerst in honderd jaar huilde.

Toen de tiende dag verstreek zonder bericht van Rhys, was Lovyan zo woedend dat ze de formaliteiten liet voor wat ze waren en hem een boodschap stuurde. Hoewel ze de brief zorgvuldig, in nederige en hoffelijke bewoordingen opstelde, vertelde ze hem in feite dat het hele tierynrhyn in beroering zou komen als hij niet verdraaid gauw iets deed. Toen de schrijver het haar ongeduldige leenmannen voorlas, juichten ze

'Ik voel met u mee, heren,' zei Lovyan tegen hen. 'We zullen zien of de woorden van een moeder de gwerbret tot daden kunnen prikkelen.'

Lovyan liet hen alleen om de brief te bespreken en ging naar de vrouwenzaal. Als kind had ze hier naast haar moeder gespeeld, en de vertrouwde

zaal was nog steeds een beha-

trof ze Dannyan aan die probeerde Jill met haar naaiwerk te helpen. 'Zal ik wat wijn voor uwe genade halen?' vroeg Jill.

'Zeker om van het naaiwerk af te zijn, hè?' zei Lovyan glimlachend.
'Je mag het wel wegleggen, als je wilt, Jill, maar ik heb op het ogenblik werkelijk nergens trek in

Jill gooide haar broddellapje zo woest in de werkmand, dat Lovyan en Dannyan er allebei om moesten lachen.

'Zeg, Dann,' zei Lovyan. 'Het wordt tijd dat we eens over een huwelijk voor Rhodry nadenken

'Zeg dat wel,' antwoordde Dannyan. 'Ik heb aan de jongste dochter van de gwerbret van Caminwaen gedacht. Omdat Rhys en Rhodry altijd met elkaar overhoop liggen, is het misschien wel goed om de tieryn banden met een ander gwerbretrhyn te laten aanknopen.'
'Ja, dat is een uitstekend idee, en het schijnt een evenwichtig meisje te zijn.'

Jill zat roerloos als een opgejaagd dier. Lovyan zag opeens de samenhang tussen een aantal ding
'Ach, Jill, liefje,' zei Lovyan. 'Je bent toch niet verliefd op die waardeloze zoon van me?'
Als antwoord kreeg Jill een kleur als vuur.

'Arm kind,' zei Lovyan. 'Ik voel met je mee, maar je weet, Jill, dat ik je nooit met Rhodry mag laten trouwen.'
'Daar ben ik me terdege van bewust, uwe genade,' zei Jill, zonder dat haar stem ook maar even trilde. 'Bovendien twijfel ik er geen moment aan dat heer Rhodry een zijn.'

Het werd zo feilloos gebracht, dat Lovyan onder de indruk was.
'Kijk eens aan,' antwoordde Lovyan met een gemoedelijk knikje. 'Ik ben blij dat je zo'n verstandig meisje bent.'

Lovyan en Dannyan wisselden een blik en veranderden van onderwerp. Na een tijdje stuurden de kwestie, waarbij ze het erover eens waren dat Jill, of ze nu kon naaien of niet, uitstekend aan het hof zou passen. Zonder dat het openlijk gezegd was, wisten ze nu wie Rhodry's minnares was, en konden ze dienovereenkomstig Rhodry's vrouw kiezen.
Omdat Lovyan wist dat Nevyn zich voor Jill interesseerde, besprak ze de kwestie met hem onder vier ogen. Zoals ze had verwacht was Nevyn teleurgesteld, maar hij leek erin te berusten.
'Ik kan haar tenslotte vaak in jullie dun zien.'
'Natuurlijk, zolang alles goed gaat tussen jullie.'
'Ach heden, Lovyan! Dacht je nu heus dat ik zo'n ouwe bok was die zichzelf voor schut zou zetten vanwege een groen blaadje?'
Lovyan voelde dat ze kleurde, maar Nevyn vond het eerder grappig dan beledigend.

'ik verzeker je,' vervolgde hij, 'dat ik me meer dan wie ook bewust ben van mijn ouderdom. Ik ben erg op Jill gesteld, maar mijn belangstelling voor haar is voornamelijk op haar dweomer-aanleg gericht.'

'O ja, natuurlijk! Het is vreemd, maar het is moeilijk om te onthouden dat je dweomer bent — dat iedereen eigenlijk dweomer kan zijn - terwijl ik nog wel gezien heb dat Jill dat visioen had.

'Tja, het verstand schrikt terug voor wat het niet kan bevatten. Ik heb je bard zijn loflied op de oorlog horen repeteren. Hij doet getrouw verslag van wat er gebeurd is. Denk je dat iemand daar over, zeg, vijftig jaar nog een woord van zal geloven?'

'Nee. Een echt bardenlied, zullen ze zeggen, vol leugens en fantasie. En ach, misschien is dat maar goed ook.'

Drie dagen later kwam er eindelijk bericht van Rhys, Lovyan had er een akelig voorgevoel bij en besloot het in haar kamer te lezen in plaats van het in de grote zaal te laten voorlezen. Dit bleek een verstandig besluit te zijn.

'Vrouwe moeder,' luidde het. 'Vergeef me dat ik me niet eerder met uw gewichtige zaken heb beziggehouden. Ik heb eerst een onderzoek ingesteld naar deze oorlog om vast te stellen of heer Rhodry's vet slag enigermate met de feiten overeenkwam. Ik ontbied hem en zijn bondgenoten op Aberwyn om verslag uit te brengen over hun hunde wijze. U bent vanzelfsprekend hartelijk welkom als mijn gast, en we zullen dan de zaken regelen. Uw dienstwillige zoon, Rhys, Gwerbret Aberwyn.'

'Jij kleine treiterkop,' zei Lovyan hardop, 'jij bent in elk geval wel een echte zoon van Tingyr!'

Nevyn was bijzonder in zijn schik toen Lovyan hem vroeg zich voor de reis naar Aberwyn bij haar gevolg te voegen. Hij vond het zelfs goed dat ze hem een nieuw hemd en een behoorlijke brigga gaf. Zo dat hij onopvallend voor een van haar raadslieden kon doorgaan. Lovyan nam Jill, Dannyan, haar schrijver en verscheidene bedienden mee, en voorts Cullyn als de hoofdmans van een ere-escorte van vijf entwintig man, vijftien voor haar, tien voor Rhodry, zoals hun positie hun toestond. Rhys mocht nu wel eens, zoals ze wrang opmerkte, een deel van haar huishouding in de kost nemen nadat zij door zijn toedoen haar leenmannen zo lang in de kost had gehad.

'Het verbaast me dat je Jill meeneemt,' merkte Nevyn op. 'Ze is niet aan grote hoven en hun gebruiken gewend.'

'Het wordt hoog tijd dat ze eraan went. Bovendien zal Rhodry rustig blijven als zij erbij is.'

Nevyn wilde een opmerking maken over problemen met Cullyn als Jill openlijk naar voren werd geschoven als Rhodry's minnares, maar hij slikte zijn woorden in, gewoon omdat Cullyn geen bezwaar scheen te hebben tegen de positie van zijn dochter. Nevyn moest met spijt toegeven dat hij teleurgesteld was. Hij had gehoopt dat haar vrees voor de woede van haar vader Jill bij Rhodry weg zou houden en haar beschikbaar laten voor de dweomer.

De avond voor hun vertrek naar Aberwyn besloot Nevyn Cullyn op te zoeken en hij vond hem in zijn kamer in de kazerne. Gekleed in een nieuw hemd met het leeuweblazoen zat Cullyn op de rand van zijn bed bij het licht van een lantaarn zijn zwaard op te poetsen. Hij begroette Nevyn hoffelijk en bood hem de enige stoel aan.

'Ik wilde alleen even met je praten. Over een nogal gevoelige kwestie.'

'Ik neem aan dat je Jill bedoelt.'

'Precies. ik moet bekennen dat ik nogal verbaasd ben dat je haar laat doen wat ze doet.'

Cullyn tuurde langs de kling van het zwaard, vond een vrijwel onzichtbaar roestplekje en begon het met een doek weg te poetsen.

'Me dunkt dat jij nu juist niet verbaasd zou moeten zijn,' zei Cullyn tenslotte. 'Jij bent degene die weet waarom ik haar vrij moest laten.' Toen hij opkeek, recht in Nevyns ogen, moest Nevyn hem voor het eerst in vierhonderd jaar bewonderen. Alle arrogantie die Gerraent in het ene leven na het andere ten toon had gespreid was verdwenen en had plaats gemaakt voor een soort fiere nederigheid, voortgekomen uit de confrontatie met de bittere realiteiten van zijn leven.

Er zijn meer soorten eer dan krijgseer,' zei Nevyn. 'Jij verdient de jouwe.'

Cullyn gooide schouderophalend het zwaard op het bed.

'Jill zal het hierdoor verdomd goed krijgen, nietwaar? Ze zal een beter leven hebben dan ik ooit had gedacht haar te kunnen geven. Zelfs al had ik het losgeld van een edelman als haar bruidsschat, wat voor soort man had ik dan nog voor haar kunnen vinden? De een of andere handwerksman, een herbergier misschien, en dan had ze haar hele leven hard moeten werken. Voor het onechte kind van een zilverdolk heeft ze het behoorlijk ver geschopt.'

'Dat is een feit, zo heb ik het eigenlijk nooit bekeken.'

'Omdat je dat nooit hebt gehoeven, zeker. Hoe is dat oude gezegde ook weer, dat een vrouw beter haar armoede kan bewaren dan haar kuisheid verliezen? Ik zou liever Jills keel hebben doorgesneden dan haar een hoer te laten worden, maar als je altijd bij de weg bent, leer je wel dat je niet te pietluttig moet zijn over de fijne nuances van kuis-

heid. Goeie goden, ik heb mijn eer al wel duizend keer verkocht. Wie ben ik om op haar neer te kijken?'

'Tja, een waar woord, maar de meeste mannen zouden niet zo ruimdenkend zijn waar het hun eigen dochter betrof.'

Cullyn nam schouderophalend het zwaard weer op en liet zijn eeltige vingers langs het gootje in de kling glijden, ik zal je eens iets vertellen. Ik heb dat verhaal negentien jaar lang aan geen mens verteld, maar heb je je ooit afgevraagd waarom ik zo'n vervloekte zilveren dolk in mijn gordel draag?'

'Vaak genoeg. Maar ik durfde het niet te vragen.'

'Dat is maar goed ook.' Cullyn glimlachte flauwtjes. 'Ik was ruiter in de krijgsbende van de gwerbret van Cerrmor. Er was daar een meisje waar ik verliefd op werd, een tafeldienster in de grote zaal, Serryan, Jills moeder. Er was nog een vent verliefd op haar. We hebben om haar gevochten als honden om een been, tot ze duidelijk liet blijken dat ze mij het liefst had. Maar die andere vent - ach, mogen de goden me straffen, ik ben de naam van die arme bliksem vergeten - nou ja, hij wilde haar niet geloven en bleef maar om haar heen hangen. Dus heb ik daar op een avond iets van gezegd, en toen trok hij zijn zwaard. Nou, ik deed hetzelfde en ik heb hem gedood.' Cullyns stem daalde, en hij keek naar het zwaard op zijn knieën. 'Ter plekke, in de kazerne van de gwerbret. Zijne genade wilde me laten op hangen, maar de hoofdman kwam tussenbeide en vertelde dat die ander het eerst zijn zwaard had getrokken. Dus heeft zijne genade me er alleen maar uitgeschopt en mijn arme Serryan wilde met alle ge-weid met me meegaan toen ik vertrok.' Cullyn keek weer op. 'Nou, ik heb toen gezworen dat ik nooit meer iemand vanwege een vrouw zou doden, zie je. Daar wordt niemand ook maar iets beter van.' Nevyn was een ogenblik sprakeloos, gewoon omdat Cullyn er geen flauw vermoeden van had hoeveel van zijn Wyrd hij met die simpele waarheid aflegde.

'Een mens leert,' zei Cullyn. ik was een koppige jonge kerel, maai een mens leert veel.'

'Dat is waar. Ik was zelf net zo koppig toen ik zo jong was.'

'Dat zal best. Zeg, kruidenman, waarom strijken we elkaar toch al tijd tegen de haren in? We lijken immers sprekend op elkaar.'

'Goeie genade! Dat doen we inderdaad.'

Aberwyn was in die tijd de grootste stad van Eldidd; in haar doolhof van bochtige straatjes en dicht opeengepakte huizen woonden meer dan zeventigduizend mensen. De stad was niet ommuurd en strekte zich uit langs de Aver Gwyn, vanaf de haven waar de oor

logsgaleien van de gwerbret naast koopvaardischepen uit zowel Derry als Bardek aan de steigers lagen. Midden in de stad stond de enorme dun van de gwerbret, een hoog oprijzend symbool van gerechtigheid. Binnen de negen meter hoge stenen muren lag een binnenplein van ruim dertienduizend vierkante meter, volgebouwd met de gebruikelijke hutten, kazernes en schuren. In het midden verhief zich een brochcomplex, een ronde middentoren van zes verdiepingen en twee bijtorens van drie, maar het meest verbazingwekkende was dat de broch in een tuin stond; gazons, rozenbedden, een fontein, alles door een lage stenen muur van het binnenplein gescheiden.

Overal kronkelde de Aberwynse draak met zijn wijd opengesperde muil; uitgesneden op de toegangspoort, geweven in de blauw-met-zilverkleurige banieren die van de brochs hingen, in marmer gebeeldhouwd op het middenstuk van de fontein, ook uitgesneden in de deuren van de broch, ingelegd in blauwe leisteel op de vloer van de grote zaal, afgebeeld op de hemden van alle ruiters en bedienden, geborduurd op de bedgordijnen en kussens van de weelderige kamer die Jill met Dannyan zou delen. Op de schoorsteenmantel van hun haard stond zelfs een zilveren beeldje van de draak. Jill nam het op en bekeek het.

'Mooi, hè?' zei Dannyan. 'De Maelwaedds hebben altijd mooi zilver verzameld.'

'Ja, erg mooi. Het moet je wel zwaar gevallen zijn om uit al deze pracht weg te gaan, toen hare genade zich op Cannobaen terugtrok.'

'O, zeker. Ik moet toegeven dat ik een heel klein beetje blij was toen Lovyans broer sneuvelde. Heel onaardig van me, maar het was zo.'

Dannyan liet het onderwerp met een licht schouderophalen varen. 'Zeg, Jill, je moet erg oppassen zolang we hier zijn.'

'O, ja dat weet ik. Dann, ik ben doodsbang.'

'Ach, de mensen zullen wel iets door de vingers zien, maar doe precies wat ik doe. Blijf zo dicht mogelijk bij me, en zeg alsjeblieft geen paardestront of zoiets. Je woont niet meer in de kazerne. Zo, laten we ons nu een beetje wassen en dan moet je die brigga verwisselen voor een behoorlijke jurk.'

Omdat Jill nog nooit in haar leven op een dameszadel had gereden - en voor een ongeofende vrouw was dat gevaarlijk - had ze op de rit naar Aberwyn haar oude kleren mogen dragen. Ze had met verbazing geconstateerd hoe lekker ze zaten en hoe vervelend ze het vond om ze weer uit te moeten trekken. Toen ze tot Dannyans tevredenheid gekleed was, nam die haar mee naar de vrouwenzaal om haar aan Rhys' vrouw voor te stellen. Donilla was een knappe vrouw met mooie donkere ogen, weelderig kastanjebruin haar en een meisjes-

achtig slank figuur. Ze noodde hen hoffelijk plaats te nemen en liet een bediende wijn brengen in echte glazen bokaal, maar ze was verstrooid terwijl ze met Dannyan praatte en zat onafgebroken een zijden zakdoek tussen haar vingers in en uit elkaar te draaien. Jill was blij toen ze weer weg konden.

'Dann,' zei Jill zodra ze weer alleen in hun kamer waren. 'Is hare genade ziek of zo?'

'Nee. Rhys staat op het punt haar te verstoten omdat ze onvruchtbaar is. Ik heb vreselijk met haar te doen.'

'En wat gebeurt er dan met haar?'

'Onze vrouwe zal een huwelijk voor haar regelen met een neef van haar. Dat is een weduwnaar die al erfgenamen heeft, dus die zal blij zijn met een mooie nieuwe vrouw. Als dat niet had gekund, had ze met schande overloden naar haar broer terug ontmoeten. Ik betwijfel of die haar hartelijk zou hebben ontvangen.'

Jill werd er beroerd van. Ze had nooit beseft hoe afhankelijk edel vrouwen van hun mannen waren. Ze mochten niet met hulp van hun zoons op een hoeve werken, of met de leerling van hun gestorven man trouwen en zijn zaak voortzetten, laat staan zelf een bedrijf beginnen. Ze vroeg zich opeens af wat er van haar zou worden. Zou het met haar zover komen dat ze voor Rhodry door het stof zou kruipen om bij hem in de gunst te blijven?

'Donilla gaat met ons mee als we teruggaan,' vervolgde Dannyan 'We moeten erg aardig voor haar zijn. Het ergste van alles is dat ze er bij moet zijn als Rhys haar in het openbaar verstoort.'

'O, bij de zwarte reet van de duivel! Is zijne genade zo keihard?'

'Jill, schatje, let toch op je woorden, maar dat is Rhys niet, dat is de wet. Rhys zou haar de schande besparen als hij kon, echt waar.'

Toen ze naar de grote zaal gingen voor het avondmaal, merkte Jill tot haar opluchting dat ze niet aan Rhys' tafel zouden eten. Terwijl een gewone dun maar één eretafel had, had de zaal van Aberwyn er zes, een voor de gwerbreten zijn familie, de andere voor gasten en de adellijke hoogwaardigheidsbekleders aan zijn hof. Jill en Danny an zaten bij de seneschalk, de opperstalmeester en de bard met hun vrouwen. Vanaf haar plaats kon Jill net Rhodry zien, die aan de linkerzijde van zijn broer zat. Hoewel ze dezelfde huid- en haarkleuren dezelfde kaaklijn hadden, die ze van Lovyan hadden geërfd, waren ze zo verschillend dat Jill nauwelijks kon geloven dat ze broers waren. Het zou Rhodry's elfenbloed wel zijn dat zijn gezicht zo miltkant en fijn besneden maakte, dat Rhys naast hem grof leek. Toch was de gwerbret ook op zijn manier een knappe man, niet het monster dat Jill zich had voorgesteld.

Het was een uitgebreide maaitijd, waarbij een gang van ingelegde groenten die in figuren op kleine borden waren gerangschikt, een gang van leeuwerikenpastei en een fruitgang voorafgingen aan het varkensgebraad. Jill lette erg op haar manieren en sprak met niemand, tot de vrouw van de bard, een kleine blonde vrouw met een rond gezichtje, Camma genaamd, zich met koel taxerende ogen tot haar wendde.

'U bent zeker voor het eerst aan het hof,' zei Camma.

'Ja. Het is wel schitterend allemaal.'

Inderdaad. Behoorde uw vader tot de landadel?'

Jill was even van haar stuk gebracht. Dannyan boog zich naar Camma over met een doorzichtig glimlachje dat het woord 'krenge' leek te maskeren.

'Jill is een hoogst belangrijk lid van tieryn Lovyans gevolg.' Dannyan vergunde zich een blik op Rhodry. 'Zeer belangrijk.'

'Ach zo.' Camma zond Jill een warme glimlach. 'Welnu, ik hoop u binnenkort in mijn vertrekken te mogen ontvangen.'

'Dank u. Ik zal moeten afwachten hoeveel vrije tijd mijn taken voor hare genade me laten.'

Dannyan gaf Jill een goedkeurend knikje. Jill zat te kieskauwen, ze had opeens geen honger meer. Hoewel ze zichzelf als een valk beschouwde, had ze het gevoel dat ze aan tafel zat met arenden die haar elk moment konden aanvallen. Ze merkte dat ze naar Rhodry keek, die snel en zwiingend zat te eten. Tenslotte stond hij op, keek met een hoofdbeweging haar kant op en liep met grote passen de zaal uit. Jill keek Dannyan onthutst aan.

'Je mag hem zo meteen achterna gaan,' fluisterde Dannyan.

Jill nam beleefd een slokje wijn en praatte nog een paar minuten over koetjes en kalfjes, toen verontschuldigde ze zich en verliet snel de tafel. Ze vond een page die wist waar Rhodry was ondergebracht en liep achter hem aan de wenteltrap op. Ze volgde hem naar het leek eindeloos lang door de in elkaar overlopende gangen van de aangebouwde brochs, voor hij haar met een sluw en veelbetekenend lachje Rhodry's deur wees. Jill haastte zich naar binnen en smeede de deur letterlijk achter zich dicht. De kleine kamer was schaars gemeubileerd met spullen die afdankertjes uit betere kamers leken. Het enige venster bood uitzicht op de keukenhut, en het rook er naar braadvet. Rhodry had zijn laarzen en koppel al uit en lag op het bul-tige bed.

'Heeft Rhys iets over de opstand gezegd?'

'Nee. Geen stom woord. Morgen houden we de officiële bespreking, zegt-ie, de strontverwaande kleine rotzak, alsof ik een misdadiger

ben, die voor het gerecht wordt gesleept voor paardendiefstal. Ik wil er niet over praten, schat. Ik wil je in dit bed hebben en je hier houden tot je om genade smeekt.'

'O ja?' Jill begon haar tunica los te maken. 'Dan heb je nog een lange nacht voor de boeg.'

Net voor zonsopgang ontving Nevyn eindelijk concreet nieuws over de duistere dweomer-meester. In Cerrmor woonde een vrouw die Nesta heette. Ofschoon haar burens haar alleen als de enigszins zonderlinge weduwe van een rijke koopman beschouwden, had ze zich meer dan veertig jaar bekwaamd in de dweomer - en ook in een aantal andere zaken. De vele jaren dat haar man met Bardek in specerijen had gehandeld, hadden haar een heleboel informatie verschaft over andere, minder smakelijke soorten handel met dat verre land. Toen ze die morgen contact met hem kreeg, had haar ronde gezicht onder haar keurige zwarte hoofddoek een bezorgde uitdrukking.

'Ik ben er niet voor honderd procent zeker van,' zei Nesta tegen hem. 'Maar ik denk dat de man die je zoekt juist is scheep gegaan naar Bardek.'

'Is het heus?' dacht Nevyn terug. 'Ik hoop dat je jezelf niet in gevaar hebt gebracht door hem met je tweede gezicht op te zoeken.'

'O, ik heb gedaan wat je me had opgedragen en ben een eind bij hem uit de buurt gebleven. En kijk maar eens wat je hiervan vindt. Gis termorgen kwam het Natuurvolk bij me, ook erg ongerust over een donker iets dat hen angst aanjoeg. Zodoende kwam ik op de gedachte dat je vijand wel eens in Cerrmor kon zijn, en dus ben ik eens op zoek gegaan en toen heb ik op het etherische vlak een paar merkwaardige sporen gevonden. Ik heb me toen teruggetrokken, zoals je had gezegd.' Ze zweeg even en haar beeld tuitte de gerimpelde lippen. 'Maar je weet dat ik de helft van de mensen in Cerrmor ken, en dank zij mijn connecties met de gilden kan ik dingen aan de weet komen zonder mijn lichtgedaante te gebruiken. Ik heb hier en daar na vraag gedaan naar eigenaardige vreemdelingen in de stad en tenslotte heb ik met een van de jonge kerels van de douanediens gepraat. Hij had een rare oude man aan boord zien gaan van een van de laatste Bardek-koopvaarders in de haven, en men vermoedt dat dat schip betrokken is bij de handel in vergif.'

Nevyn liet een zacht gefluit horen. Nesta's beeld vertoonde een verbeten glimlachje.

'Dat schip is nog geen twee uur geleden uitgevaren,' vervolgde ze, 'En nu is het Natuurvolk zo kalm als het maar kan en op het etherische vlak is geen spoor van iets meer te vinden.'

'Dus als hij het niet was, was het een ander van zijn gemene soort, maar ik wil wedden dat het mijn vijand was. Hij wist dat ik, nu de winter komt, hem niet naar Bardek kan volgen.'

'Hij heeft zelf ook geboft dat hij nog een schip kon krijgen. Het leek wel of die boot op hem had gewacht, nietwaar?'

'Precies. Ik denk dat je onze rat naar zijn hol hebt gejaagd. Hartelijk bedankt, Nesta, en bedank die oplettende jonge douanier ook van me.'

'O, dat is een aardige jongen.' Ze grinnikte even. 'Hij is bij mij en mijn man in de leer geweest, en ik heb hem geleerd zijn ogen te gebruiken.'

Nadat Nesta afscheid had genomen, liep Nevyn een tijd door zijn kamer op en neer en dacht over het bericht na. Aangezien noch hij noch iemand anders sporen van duistere dweomer had gevonden, was hij er vrijwel zeker van dat Nesta de vijand had ontdekt. Hij moest er hardop om vloeken, want nu de winter begon zou hij de vijand onmogelijk kunnen opsporen in Bardek, een land van vele kleine staatjes en voortdurende politieke onrust, waardoor plaatselijke gezagsdragers weinig aandacht besteedden aan burgerlijk recht. Omdat zelfs de grootste dweomer-meester van de wereld geen boodschappen over een grote watermassa kon uitzenden of ontvangen, zou Nevyn pas in het voorjaar brieven kunnen sturen naar degenen in Bardek die de ware dweomer beoefenden om hen voor de komst van de vijand te waarschuwen. Hoezeer hij het ook betreunde, hij moest de vijand laten ontkomen. Tijdelijk, hield hij zichzelf voor - alleen maar tijdelijk. Toen zette hij de kwestie kordaat uit zijn hoofd en ging zich kleden voor het onderzoek dat de gwerbret naar de opstand ging houden.

De officiële zitting vond plaats in de rechtszaal van de gwerbret - een enorm, half rond vertrek op de tweede verdieping van de hoofdbroch. Precies in het midden van de ronde muur waren twee ramen waar-tussen de drakenbanier van Aberwyn hing. Eronder stond een lange tafel en daaraan zat Rhys op de middelste plaats met het gouden landszwaard van Aberwyn voor zich. Aan weerszijden van hem zaten de priesters van Bel, zijn raadsheren bij de rechtspraak. Een schrijver had een apart tafeltje aan de rechterkant, en de getuigen stonden aan de linkerkant: Rhodry zelf, zijn diverse bondgenoten en Lovyan, die als teken van eerbied een stoel had gekregen. De rest van het vertrek was vol nieuwsgierigen, onder wie Nevyn, die bij de deur stond en gemelijk de trage gang van zaken volgde.

Rhodry's bondgenoten knielden een voor een voor de tafel en beantwoordden Rhys' vragen over elke kleinigheid van elke dag van de

oorlog, tot Nevyn zich afvroeg of het praten erover soms langer zou gaan duren dan het uitvechten ervan. Steeds opnieuw verklaarden de bondgenoten dat Rhodry een barmhartige overwinnaar was geweest en alle wetten van eer strikt had nageleefd. Toch liet Rhys ook Cullyn nog halen en ondervroeg hem terwijl Rhodry gevaarlijk nors begon te kijken en Sligyn rood aanliep van woede. Tenslotte ontbood Rhys Rhodry nog een laatste maal.

'Er is nog één kleinigheid, heer Rhodry. Hoe kunt u nu denken dat ik al dat gepraat over dweomer geloof?'

Nevyn zuchtte. Daar had hij op verdacht moeten zijn.

'Omdat het waar is, uwe genade,' zei Rhodry. 'Zoals alle getuigen hebben verklaard.'

'Is het heus? Ik vraag me toch af u niet allemaal een fantastisch verhaal hebt opgedist om een erger verhaal verborgen te houden.'

Toen Sligyn met een knalrood gezicht naar voren wilde stormen, greep Peredyr hem bij de arm en trok hem terug. Lovyan kwam uit haar stoel en liep naar de tafel.

'Zou ik iets mogen zeggen, uwe genade? Wilt u daar nu rustig zitten beweren dat uw eigen moeder u iets voorliegt?'

'Natuurlijk niet, maar misschien heeft men u iets voorgelogen.'

Sligyn maakte een geluid of hij stikte, en Edar mompelde iets onverstaan baars.

'Als ik het goed begrijp, uwe genade,' zei Lovyan, 'gaat het bij deze zitting uitsluitend om de verhalen over dweomer.'

'Inderdaad. Ik ben op zoek naar de waarheid.'

'Dan krijgt u die.' Lovyan draaide zich om en liet haar ogen langs de aanwezigen glijden. 'Nevyn, wil jij me in deze kwestie bijstaan?'

Nevyn aarzelde, niet wetend of het vertonen van dweomer ten overstaan van een menigte niet tegen zijn geloften indruiste. Maar toen bedacht hij dat het misschien tijd werd dat meer mensen van het bestaan van dweomer wisten; een van de redenen waarom de duistere dweomer bloeide was het feit dat de meeste ontwikkelde mensen alleen de gedachte aan dweomer al belachelijk vonden.

Hij drong zich door de menigte naar voren en boog voor de gwerbret, maar hij bleef staan.

'Uwe genade, ik begrijp uw skepsis ten aanzien van dergelijke wonderlijke gebeurtenissen, maar ik verzeker u dat mensen zoals ik over al die vreemde krachten beschikken waarvan heer Rhodry heeft gesproken.'

De menigte hield de adem in en drong naar voren. Rhys leunde arrogant achterover in zijn stoel.

'O ja? En denkt u dat ik u enkel en alleen op uw woord geloof?'

Nevyn hief zijn handen op en ontbood het Natuurvolk van Lucht en Luchtruim in zijn gedachten, waar hij hun zijn bevelen gaf. Opeens gierde er een windvlaag door het vertrek die de banieren deed flapperen en de perkamenten van de priesters en de schrijver door de lucht joeg. De donder rolde en schichten blauw licht knetterden en flitsten als miniatuur bliksemstralen. Nevyn zelf glansde van een fel goudkleurig licht. Gillend en elkaar opzij duwend vluchtte de menigte toeschouwers de zaal uit. Rhys was vloekend opgesprongen, hij zag spierwit, en de priesters klampten zich aan elkaar vast als een stel angstige vrouwen toen de wind om hen heen loeide, waar een vreemd, nauwelijks hoorbaar lachen in klaterde. Nevyn hief langzaam zijn arm op en knipte met zijn vingers. Wind, vuur en licht verdwenen ogenblikkelijk.

'Niet enkel en alleen op mijn woord, uwe genade, nee.'

Sligyn lachte zo hard dat hij er bijna in bleef, maar Peredyr gaf hem zo'n harde por in zijn ribben dat hij zijn mond hield. Rhys keek om zich heen en zijn lippen trilden toen hij iets probeerde te zeggen. Rhodry stond op en boog voor hem.

'Geloof mijn broer me nog steeds niet?'

Rhys wendde zich tot Rhodry's bondgenoten en maakte een buiging voor hen.

'Heren, ik bied u mijn nederige en oprechte verontschuldiging aan voor het feit dat ik ook maar één van uw woorden in twijfel heb getrokken. Ik smee u mij te willen vergeven dat ik u heb beledigd omdat ik onwetend was en nooit de dingen had gezien die ik nu heb gezien.'

Sligyn gromde iets, maar Peredyr nam snel het woord.

'U hoeft zich niet te vernederen, uwe genade. We konden het zelf eerst ook maar moeilijk geloven.'

'Dank u zeer, mijnheer.' Rhys nam het landszwaard op en tikte, zonder Rhodry met een blik te verwaardigen, drie keer met het gevest op tafel. 'De malover is gesloten. De gwerbret heeft gesproken.'

Omdat hij er niets voor voelde om door nieuwsgierigen bestormd te worden, bleef Nevyn juist lang genoeg om Rhodry bij de arm te pakken en hem mee te trekken. Ze gingen haastig naar de tuin, waar de kale espen trilden in de koude wind en de marmeren draak onder de waterstraal leek te huiveren.

'Dank je, Nevyn. Ik heb nog nooit zoiets leuks gezien als die varkenskop van Rhys toen die vuurstralen om hem heen knetterden. Wil je het gebied van Corbyn hebben? Ik zal moeder vragen het je te schenken.'

'Bespaar je de moeite, al stel ik het aanbod op prijs. Ik denk dat ik

me nu verder tijdens dit ellendige bezoek in mijn kamer verborgen zal moeten houden.'

'Ga dan met mij mee. Ik vertrek morgen met Jill en een paar mannen. Ik vertik het om hier rond te blijven hangen en me door Rhys te laten beledigen. Je hebt zelf gezien dat hij zich tot Peredyr richtte en niet tot mij.'

'Ja, en je hebt het volste recht om woedend te zijn, maar probeer je alsjeblieft te beheersen, jongen. Je hebt gelijk, laten we morgen vertrekken - zo vroeg mogelijk.'

'Bij zonsopgang. Eén nacht kan ik het hier nog wel uithouden.'

Rhodry zei het zo kalm en zijn voornemen om te vertrekken was zo verstandig, dat Nevyn de narigheid geen ogenblik voelde aankomen. Later zou hij zichzelf natuurlijk verwensen omdat hij zo dom was geweest.

In Lovyans reusachtige zaal hielden de edelen die met Rhodry samen hadden gestreden een soort overleg. Hoewel Peredyr hen trachtte te kalmeren, waren ze woedend over de belediging. Vooral Sligyn die er mank rondliep, zwoer dat hij, als hij niet zo'n gezagsgetrouw man was, ter plekke een nieuwe opstand zou aanvoeren. Rhodry zat in de vensterbank en hoopte eigenlijk dat hij het zou doen. Eindelijk, toen Jill en Dannyan bier voor de mannen kwamen brengen, staakte Sligyn zijn getier en zonk vermoeid in een stoel.

'Heer?' Jill bood Sligyn een kroes aan.

'Dank je.' Sligyn nam er een van het blad. 'Ik ben blij dat je er niet bij was toen zijne genade die klucht opvoerde. Je zou je maar geerd hebben, denk je niet?'

'Toch is het vreemd,' nam Lovyan het woord, ik vraag me af waar om hij Jill niet heeft laten oproepen. Hij heeft zowat iedereen ontboden. Het zou me niet hebben verbaasd als hij de voerlieden en speerdragers er ook bij had gesleept.'

'Ik moet toegeven dat ik het ook vreemd vond,' zei Jill, 'maar ik ben blij dat hij het niet gedaan heeft.'

'Niemand wordt graag voor leugenaar uitgemaakt, wel?' Sligyn zweeg even om een kalmerende teug bier te nemen. 'Een geluk dat Nevyn er was.'

'Wij gaan morgen naar huis,' zei Rhodry zacht. 'Nevyn gaat ook mee. Ik heb voorlopig schoon genoeg van die rottige broer van me.'

'Ik ook, echt waar.'

'Wat bedoel je daarmee?'

'Niets. De manier waarop hij jou behandelt doet me zeer, dat is alles.'

Rhodry greep haar met zijn vrije hand zo ruw bij haar arm dat ze bijna het blad liet vallen.

'Wat heeft Rhys tegen je gezegd?'

ik kwam hem toevallig op de gang tegen, dat is alles.'

'Vertel me de waarheid.'

'Nou, hij boog en zei dat ik mooi was. Gewoon een hoffelijk compliment.'

Rhodry merkte opeens dat iedereen in de kamer hen aankeek. Hij liet Jill los, stond op en ontmoette zijn moeders strakke blik.

'Rhodry,' zei Lovyan vermoeid. 'Je broer heeft Jill ongetwijfeld alleen maar aangesproken om jou te ergeren. Hij is zo overstuur over zijn vrouw dat hij niet om een andere vrouw heen zal hangen.'

'Ik hoop dat je de waarheid spreekt, moeder.'

'Dat doe ik. Ik zweer het.'

'Dan geloof ik je.'

Veel later, toen het tijd was om voor het avondeten naar de grote zaal te gaan, kon Rhodry zijn moeder even onder vier ogen spreken. Ze was het van harte eens met zijn plan om de volgende morgen te vertrekken.

'De rest van het verdrag moeten Rhys en ik toch samen regelen. Je eet nog maar één keer aan zijn tafel, dus beloof me, Rhoddo, let op je woorden.'

'Ja, moeder, dat beloof ik.'

Toen hij zijn plaats aan Rhys' linkerhand had ingenomen, deed Rhodry zijn uiterste best om zich aan zijn belofte te houden, zijn aandacht uitsluitend bij zijn eten te bepalen en alleen te spreken als hij aangesproken werd. Rhys zei geen woord tegen hem omdat hij met Lovyan landoverdrachten besprak. Eindelijk, toen de mede werd rondgediend, stond Rhodry op en boog voor zijn broer.

'Als zijne genade me wil verontschuldigen?'

'Zeker.' Rhys keek glimlachend op. 'Overigens, broer, je hebt je een fikse kleine minnares aangeschaft, hè? Ze schijnt net zo goed met een zwaard overweg te kunnen als met iets anders.'

Door een rood waas van waanzin hoorde Rhodry Lovyan een zachte kreet slaken.

'Ik zou graag hebben dat uwe genade Jill hier buiten hield,' zei Rhodry.

'O ja?' Rhys stond ook op en keek hem aan. 'Jij schijnt haar anders nergens buiten te houden. Hoe voelt het om een meisje voor je te laten vechten?'

Rhodry's zwaard was al half uit de schede voor hij beseftte wat hij deed. Het gillen van de vrouwen bracht hem weer bij zinnen en hij

verstarde, zijn hand nog op het zwaardgevest, het lemmet nog zichtbaar, zo'n veertig centimeter koud staal dat de strop voor hem zou betekenen. Rhys deed een stap terug en glimlachte in de laaiende vreugde van de overwinning.

'Zo! Jij bent in staat een gwerbret in zijn eigen zaal aan te vallen, hè?'

Rhodry dacht er even over om hem te doden, maar Lovyan wierp zich tussen hen. In de grote zaal was het doodstil geworden. Toen Rhodry zijn zwaard in de schede terugstak, leek de klap van metaal op leer luid te weergalmen.

'Rhys,' siste Lovyan. 'Je hebt het zelf uitgelokt.'

'Dit zijn uw zaken niet, moeder.' Rhys greep haar bij de arm en duwde haar opzij. Roep uw vrouwen en verlaat de zaal. Verdwijnt!

Lovyan wendde zich met opgeheven hoofd af, net toen het tumult losbrak aan de ruiterskant van de zaal. Rhodry ontweek Rhys en rende naar zijn krijgsbende, die hem tegemoet stormde. Rhys' mannen waren al vloekend en dringend overeind gevlogen en probeerden de mannen van Clw Coc te omringen, maar er waren nog maar twee mannen tussen Rhodry en Cullyn. De manier waarop de zilverdolk die twee aankeek deed hen terugdeinzen en Rhodry kon de veilige haven van zijn eigen krijgsbende bereiken. Cullyn zond hem een grimmig lachje.

'Moet het tot een gevecht komen, heer?'

Om hen heen werden de tweehonderd man van Rhys' krijgsbende doodstil, de hand aan het gevest, en wachtten op Rhodry's antwoord. Rhodry keek rond en zag dat zijn mannen klaar stonden, dat ze bereid waren ter plekke met hem in een laatste hopeloze strijd de dood te vinden. Hij hoefde maar één woord te zeggen en het bloed zou door Rhys' grote zaal stromen. Hij zou behoorlijk kunnen sterven, niet als een paardendief opgehangen worden. Hij wilde het zo graag, dat het als een koorts was die in hem brandde en zijn gedachten ver troebelde, terwijl zijn hand langzaam naar zijn zwaardgevest ging. Maar een deel van dat bloed zou van Jills geliefde vader zijn, en van mannen die niets ergers hadden misdaan dan dienst nemen bij de Clw Coc. Hij dwong zich zijn hand weg te nemen.

'Nee. Ga opzij en laat ze me maar grijpen. Cullyn, blijf mijn moede trouw dienen, wil je?'

'Ja, heer, en ik zie u nog wel.'

De betekenis hing daar zo duidelijk als een strop - ik zie u nog wel voor ze u naar buiten slepen en ophangen. Rhodry voelde nog een laatste opwelling om zijn zwaard te trekken en te vechten, maar hij dwong zichzelf om roerloos te blijven staan toen zijn mannen .u li

teruit gingen en de mannen van de gwerbret hem bij de armen grepen, naar voren sleurden en ontwapenden,

Nevyn zat alleen in zijn kamer te eten toen Cullyn binnenstormde om hem het nieuws te vertellen. Cullyn sprak kortaf, rustig, met zo'n koude blik in zijn ogen, dat Nevyn vreesde dat hij Rhys zou vermoorden als al het andere mislukte.

Terwijl hij achter de hoofdman naar Lovyans suite liep, dacht Nevyn aan Gweran, de bard, die lang geleden ook zo'n stommititeit had begaan. Ik heb geprobeerd hem te waarschuwen, dacht Nevyn. ik heb tegen hem gezegd dat het op een goede dag een terugslag op hem zou hebben. Pas toen drong Cullyns nieuws goed tot hem door, dat de man die het Wyrd van Eldidd in zijn handen had, de volgende morgen zou worden opgehangen.

Lovyansontvangkamer was stampvol boze edelen die Rhys en zijn uitlokking verwensten. Lovyan zelf leunde achterover in een stoel en Jill en Dannyan stonden achter haar. Toen Nevyn binnenkwam, keek Lovyan hem met wanhopige, betraande ogen aan. Jill rende naar haar vader en verborg haar gezicht aan zijn borst.

'Als Rhys Rhodry ophangt,' verkondigde Sligyn, 'breekt er een opstand uit die de Delonderiel rood zal kleuren. Ik heb gehoord wat hij tegen de jongen zei. We hebben her allemaal gehoord, nietwaar?'

'Ja,' zei Peredyr. 'We moesten de mannen maar bijeenroepen en vanavond nog vertrekken, voor hij ons hier gevangen houdt.'

'Allemaal je mond houden!' riep Nevyn bars. 'Laten we het niet over opstand hebben, heren, voor daar inderdaad reden toe is. Ik ben van plan zelf met de gwerbret te spreken en dat ga ik nu doen.'

Ze juichten hem toe of hij de hoofdman was en zij de krijgsbende. Toen Nevyn wegging, liep Cullyn met hem mee.

ik heb zolang buiten de wet geleefd dat ik er niet veel meer van afweet, maar heeft de hoofdman van een edelman niet het recht om het leven van zijn heer af te smeken?'

'Inderdaad.' Nevyn was verbaasd dat hij daar zelf niet aan had gedacht, maar toen realiseerde hij zich dat hij had aangenomen dat Cullyn niet bereid zou zijn zoiets te doen. 'Meen je dat jij werkelijk een knieval zou willen maken om Rhodry te redden?'

'Ja, en ik zal het doen ook, als ik met je mee mag.'

Cullyn keek hem vermoeid van verdriet aan. Pas toen beseftte Nevyn dat Cullyn net zoveel van Rhodry hield als Gerraent van Blaen had gehouden voor Brangwen tussen hen kwam. En hij beseftte nog iets, namelijk dat hij respect had voor deze keiharde zilverdolk die bereid was zich te vernederen voor degenen van wie hij hield. Zo duidelijk

of hij een zware zak had neergegoot, voelde Nevyn de ketenen van Wyrd breken en hem vrijmaken. Cullyn zou nooit meer Gerraent voor hem zijn, maar gewoon zichzelf - zelfs geen man die hij een misstap had vergeven, maar een vriend. Hij moest er even om huilen. Cullyn legde een troostende hand op zijn schouder, ook al begreep hij het verkeerd.

'Ik zou er ook om kunnen huilen, maar wij zijn de enigen die hem van de strop kunnen redden.'

En samen, werkelijk samen als twee gezworen krijgers, gingen Nevyn en Cullyn recht naar Rhys' privé-verrekkers. Toen Nevyn op de deur bonste, werd die door een page geopend met de mededeling dat zijne genade geen bezoek ontving.

'Zeg dan maar tegen hem dat niemand er is, anders stuur ik eerst een dweomer-storm naar binnen.'

De page zwaaide met een gil de deur wijd open en ging haastig op zij. Rhys zat in een zware gebeeldhouwde stoel en vrouwe Donilla zat ineengedoken op een voetenbankje naast hem. Hij stond op om zijn ongenode gasten te begroeten, stak zijn duimen achter zijn gordel en gooide zijn hoofd in zijn nek. Nevyn moest hem bewonderen omdat hij weigerde zich te laten intimideren door de beste zwaardvechter van heel Deverry en een man die met een enkele vingerknip zijn broek tot de grond toe kon laten afbranden.

'Ik vermoed dat jullie om Rhodry's leven komen smeken.'

inderdaad, uwe genade,' zei Nevyn. 'En we zullen allebei op de knieën gaan als het moet.'

Rhys keek hen een ogenblik aan, toen glimlachte hij, een kil ver trekken van zijn mond.

'Ik ben niet van plan mijn eigen broer op te hangen. Ik wilde er gewoon voor zorgen dat het jong zijn plaats kent. Hij hoeft me alleen maar in een openbare malover om vergiffenis te vragen en de zaak is afgedaan.'

Nevyn slaakte een diepe zucht van verlichting.

'Ach, mensen,' vervolgde Rhys. 'Dachten jullie nu heus dat ik mijn moeders hart zou breken en half West Eldidd tegen me in opstand laten komen door hem op te hangen?' Toen ze aarzelden, glimlachte Rhys weer. 'Dat dachten jullie, nietwaar?'

'Tja, uwe genade,' zei Nevyn. 'U hebt uw gevoelens jegens uw broer nooit onder stoelen of banken gestoken.'

'Alle goden!' barstte Rhys plotseling los, zo snel sprekend dat hij moeilijk te verstaan was. 'En waarom zou ik hem niet haten? Ik heb mijn hele leven niet anders gehoord dan Rhodry dit en Rhodry dat, Rhodry is zo begaafd, wat vervloekt jammer dat Rhodry niet de oud

ste is, zodat hij de rhan kon erven, Rhodry, Rhodry, Rhodry!' Rhys gezicht was gevaarlijk rood geworden. 'Als je ze hoorde praten zou je denken dat ik die hondekeutel van zijn erfdeel had beroofd, terwijl het mij rechtmatig toekwam!'

Donilla stond met soepele gratie op en greep haar man bij de arm. 'Mijn heer maakt zich te veel van streek.'

'Ja.' Rhys zweeg even om zijn zelfbeheersing te herwinnen, ik bied u mijn verontschuldiging aan, goede tovenaars, en u ook, hoofdman. Ik kan u verzekeren dat ik uw heer niet naar het leven sta.'

'Neem me niet kwalijk, uwe genade,' zei Cullyn, 'maar heb ik daar uw erewoord op?'

'Jazeker,' zei Rhys hoffelijk. 'U zult dat ongetwijfeld nodig hebben om uw mannen gerust te stellen.'

inderdaad, en ik dank uwe genade uit de grond van mijn hart.'

Maar Cullyn keek hierbij zo verveeld en onverschillig, dat Nevyn zich toch afvroeg wat de hoofdman in zijn schild voerde.

Omdat in Aberwyn alles op het gebied van strafrecht onder Rhys' jurisdictie viel, stond er op het binnenplein een echte gevangenis, een lang stenen gebouw met een gemeenschappelijke kamer voor plaatselijke dronkaards en bedelaars en een paar kleine cellen voor belangrijker gevangenen. Hij bofte waarschijnlijk, dacht Rhodry, dat hij voor een van die cellen in aanmerking kwam, ook al was die maar iets meer dan drie vierkante meter en stonk het er naar urine en afval. Onder het kleine tralievenster lag een hoop enigszins schonere stro. Daar ging Rhodry op zitten, sloeg zijn armen om zijn knieën en legde zijn hoofd erop. Hij beefde, hij kon niet ophouden met beven, en dat was van angst, niet van woede. Hij was niet bang voor de dood, maar de schande vrat aan hem dat hij als een doodgewone paardendief zou worden opgeknoopt op Rhys' binnenplein, waar iedereen hem kon zien en bespotten.

Al zijn eer, al zijn in de zojuist gevoerde strijd met moeite vergaarde roem, al het respect van de mannen die eens zijn leenmannen waren geweest - weg, van hem weggerukt door een onbezonnen daad. Geen bard zou ooit over Rhodry Maelwaedd zingen zonder zijn gehoor eraan te herinneren dat die edelman aan de galg was gestorven. Als gehangene zou hij zelfs niet tussen zijn voorvaders begraven mogen worden. Zonder zijn eer was hij niets, nog minder dan een lijfeigene, niet eens een mens meer. Hoe hij ook zijn best deed, hij kon niet ophouden met beven. En hoe moest het met Jill? Bij de gedachte haar op deze manier te moeten verliezen, begon hij te huilen, snikkend als een angstig kind in het donker, tot hij beseftte dat zijn tranen zijn

schande alleen maar erger maakten. Hij maakte zich uit zijn verkrampte houding los, veegde met zijn mouw langs zijn gezicht, trok zijn benen weer op en begon weer te beven.

Rhodry wist niet hoe lang hij daar had gezeten, toen hij Cullyns stem onder het venster een zacht 'heer?' hoorde roepen. Hij stond haastig op en tuurde naar buiten.

'Hier ben ik. Hier!'

Cullyn keek steeds om zich heen en sloop naar de muur.

'Ik dank de goden dat ik u gevonden heb. Ik heb bij elk van de vervloekte ramen staan fluisteren. De bewakers willen me niet binnenlaten om met u te praten.'

'Ze zijn natuurlijk bang dat je hen zult vermoorden.'

'Dat zou ik best willen, heer. Moet u horen, Rhys is niet van plan u op te hangen. Nevyn en ik zijn om uw leven gaan smeken, en toen zei hij honingzoet dat hij uw moeders hart niet wilde breken. Hij heeft het allemaal opgezet om u te vernederen, anders nergens voor. U hoeft alleen maar voor de malover om genade te smeken, dan zal hij u vergiffenis schenken.'

Rhodry greep de tralies zo stijf beet dat zijn handen pijn deden.

'Haal geen stommiteiten uit,' zei Cullyn kortaf. 'Geef de rotzak wal hij wil, en we zijn op weg naar huis.'

Rhodry bleef de tralies vasthouden en slingerde heen en weer, wierp zich er met zijn volle gewicht tegenaan, alsof hij ze uit de muur wil de trekken.

'Rhodry! Zeg iets!'

Rhodry bleef slingeren, schudden, en gooide zijn hoofd naar achteren en naar voren. Hij wilde Cullyn antwoorden, maar het leek wel of hij niet meer wist hoe hij moest spreken. Toen hoorde hij andere stemmen, bewakers die scheldwoorden en bevelen schreeuwden. Toen hij eindelijk tot stilstand kon komen, was Cullyn verdwenen.

Rhodry ging zitten, maar nu met zijn benen gestrekt en zijn rug tegen de muur. Rhys' gemene streek had iets in hem gebroken, besefte hij, hem een deel van zichzelf laten zien dat hij nooit had willen zien, maar dat hij nu nooit meer zou vergeten. Dit zou hem zijn heeleven bijblijven, de nacht dat hij had gebeeft als een angstig kind in plaats van zijn dood als een man tegemoet zien. Hij viel zoals lul zat in slaap en droomde de hele nacht van Jill.

De bewakers wekten hem in alle vroegte en wierpen hem een stuk oudbakken brood toe dat hij in hun gezicht smeet. Hij liep meer dan een uur heen en weer, bijna zonder aan iets te denken. Eindelijk kwamen de bewakers terug. Ze bonden zijn handen met een leren band achter zijn rug vast en leidden hem de cel uit.

'Kan ik geen schone kleren krijgen? Ik stink naar dat smerige stro.'
'Zijne genade zei dat we je onmiddellijk moesten meenemen.'
Natuurlijk, dacht Rhodry, natuurlijk. Dat maakte deel uit van de vernedering, dat hij smerig en stinkend aan Rhys' voeten moest knielen. Toen ze door de grote zaal liepen, keken de mannen naar hem met een medelijden dat dieper kwetste dan minachting. De wenteltrap op, de laatste deur door, en daar zat Rhys, helemaal aan het eind van de rechtszaal, geflankeerd door de priesters en de dienstdoende schrijvers. De menigte toeschouwers week uiteen om de bewakers door te laten. Toen ze voor de tafel stonden, schopte een van de bewakers Rhodry in zijn knieholte en dwong hem te knielen. Rhys bezag hem of hij een vreemde was.

'We hebben hier te maken met een ernstig feit. Deze man heeft de gwerbret in zijn eigen zaal willen aanvallen.'

'Dat misdrijf wordt bestraft met ophanging,' zei een priester.

De rechtsgang werd onderbroken om een schrijver de woorden te laten neerpennen. Toen Rhodry om zich heen keek, zag hij Jill aan de zijkant staan, haar armen voor de borst gevouwen. Dat ze hem op deze manier vernederd zag, was de druppel die de emmer deed overlopen. De schrijver hield op met schrijven.

'Dat is waar,' vervolgde Rhys. 'Maar ik ben geneigd je genade te schenken. Ik geef toe, broer, dat ik driftig en beledigend tegen je heb gesproken, dat geef ik ruiterlijk en openlijk toe. Maar het misdrijf is zeer ernstig.'

Een van de priesters stond op en begon de wet te citeren.

'Niemand mag zijn zwaard trekken tegen een gwerbret. Waarom niet? Omdat een gwerbret de belichaming van de wet is en er mag geen bloedvergieten in de zaal plaatsvinden. Waarom niet? Omdat geen enkele edelman recht zou kunnen spreken als hij dacht dat de veroordeelde zich met het zwaard zou wreken.' De priester ging weer zitten.

'Dus mag ik wel enige genoegdoening eisen,' zei Rhys. 'Als je daar voor me neerknielt en om vergiffenis smeekt, schenk ik je vergiffenis.' Rhodry stond met een ruk op.

'Dat doe ik niet. Ik word nog liever opgehangen.'

Verschrikte kreten, gemompel uit het publiek - Rhodry hoorde Jill zelfs tegen hem roepen dat hij moest knielen - maar hij keek Rhys strak aan.

ik geef je een tweede kans. Kniel en smeek.'

'Nee.'

'Eén laatste kans. Kniel en smeek.'

'Nee.'

Rhys' mond vertrok in een bloeddorstige glimlach. Rhodry weigerde te zwichten. Deze keer zou hij, bij alle goden, zijn vonnis als een man tegemoet zien en zijn zelfrespect herwinnen.

'Je laat me geen andere keus dan je op te hangen.'

Cullyn kwam uit het publiek naar voren en wierp zich op zijn knieën voor de gwerbret.

'Uwe genade? U hebt me gisteravond uw erewoord gegeven dat u mijn heer niet naar het leven stond.'

Rhys hield met een pufgeluid zijn adem in. Cullyns gezicht was zo onbewogen dat iemand die hem kende kon zien dat hij begreep wat er ging gebeuren en dat hij zijn wapen bij de hand hield. Rhys wist het ook, te oordelen naar de manier waarop hij zijn hoofd omdraaide om Cullyn met een blik vol afstandelijke, onpersoonlijke haar aan te kijken.

'Dat heb ik inderdaad gedaan. En een Maelwaedd zal nooit zijn woord breken. Goed, hoofdman, hierbij verander ik het vonnis van uw heer van ophanging in verbanning.' Hij wendde zich weer tot Rhodry. 'Vanaf dit moment word je verbannen uit al mijn landen en uit de landen van degenen die mij trouw zijn; je zult ontzet worden uit je rang en positie, ontdaan van al je land en bezittingen, behalve één paard, één dolk, twee zilverstukken en kleren zoals elke man draagt. Gebruik nooit meer de naam Maelwaedd, want het hoofd van je clan heeft je uitgestoten.'

Terwijl de bewakers Rhodry's handen lossneden, was het doodstil in de rechtszaal; toen uitte Lovyan een hijgende snik van verdriet die de stilte als bij toverslag verbrak. De toeschouwers begonnen te fluisteren, toen te praten, steeds luider, tot Rhys opstond en ze met een boze uitroep tot zwijgen bracht. Toen het stil was geworden, richtte hij zich weer tot Rhodry.

'Heb je nog iets te zeggen over het vonnis?'

'Ja. Nu heb je eindelijk wat je altijd hebt gewild, nietwaar? Nu krijg je alle belastingen uit het tierynrhyn als moeder sterft. Ik hoop dat je elke vervloekte duit goed besteedt, broer. En dat je zult stikken in het eten dat je ervoor koopt!'

Rhys kreeg een kleur als vuur. Als de tafel niet tussen hen had gestaan, zou hij naar voren zijn gesprongen, maar Rhodry gooide zijn hoofd achterover en lachte.

'Op een dag zullen de barden hier over zingen. De vrekkige gwerbret die zo belust was op geld dat hij het leven van zijn broer verwoestte. De priesters sprongen op, grepen Rhys bij zijn armen en trokken hem terug.'

'Zo is het genoeg,' grauwde Rhys. 'Je hebt tot zonsondergang de tijd

om uit mijn land re komen. Dus rijd maar als de bliksem naar het oosten.'

Cullyn liet de snikkende Lovyan aan haar vrouwen over en rende Rhodry achterna toen de bewakers hem wegvoerden. Hij haalde ze in bij de poort van de dun, net op het ogenblik dat de bewakers Rhodry tegen de muur smeten en hem toesnauwden te blijven waar hij was, terwijl ze zijn paard haalden. Rhodry keek Cullyn met starre ogen aan.

'Mijn dank en mijn verontschuldigen, hoofdman. Maar ik verdom het om te knielen.'

'Ik zou het ook niet hebben gedaan, heer.'

'Noem me nooit meer heer.'

'Goed dan, Rhodry.'

Rhodry glimlachte flauw. Cullyn vroeg zich af of Rhodry in elkaar zou klappen en huilen; hij zou het geen schande vinden als Rhodry dat deed.

'Luister goed, jongen. Ongeveer vijftien kilometer voor Abernaudd is een dorp en een herberg die de Grijze Geit heet. Ga daarheen, zeg tegen de herbergier dat je me kent en hou je daar een tijdje verborgen. Ik zal een van de jongens met dekens en zo naar je toe sturen, en nog wat geld als ik het kan krijgen.'

'Als Rhys het aan de weet komt, zal hij je ervoor doden.'

'Hij komt het niet aan de weet. Ik heb hem al eens iets afgetroefd, weet je nog?'

Rhodry probeerde te glimlachen, een schaduw van zijn vroegere vrolijkheid die akelig was om te zien.

'Probeer na te denken, jongen. We hebben niet veel tijd. Wat wil je doen? Naar een van Rhys' tegenstanders gaan en daar om onderdak vragen?'

'Ik zou nog liever verhongeren.'

'Dat dacht ik al. Dan zal ik je mijn zilveren dolk geven. Als iemand vraagt waarom je mijn embleem voert, dan zeg je maar dat ik je heb ingezworen bij het verbond.'

Rhodry staarde hem aan, probeerde iets te zeggen en schudde toen zijn hoofd, met steeds grotere bewegingen, alsof hij vertwijfeld alles wat er met hem gebeurde probeerde te ontkennen. Cullyn greep hem bij de schouders en schudde hem door elkaar om hem te laten op-honden.

'Als je niet bij zo iemand onderdak wilt vragen, wat heb je dan nog voor keus? Of ga je doen waar ik te trots voor was - om werk vragen in een herberg of bij een stal?'

'Dat zou ik ook niet kunnen, maar...'

'O, verdomme, denk je dat ik niet weet hoe moeilijk het is om die vervloekte dolk aan te nemen? Denk je dat ik niet heb gehuild toen ik begreep dat dat het enige was dat me overbleef, mijn zwaard verkopen en beleven dat fatsoenlijke kerels op de grond spuwden als ik ergens binnenkwam? Maar het is een manier om te vechten en een beetje roem te verwerven terwijl je het ergste overleeft, en overleven zul je, net als ik. Je bent de eerste man die mijn gelijke is op het zwaard.'

'Vind je heus dat ik je gelijke ben?'

'Ja. Nou, wil je de dolk hebben of niet?'

Rhodry aarzelde even, toen begon hij te lachen en gooide met een vonk van zijn oude elan zijn hoofd achterover.

'Graag, en ik zal hem vol trots dragen.'

'Mooi zo. Wij zullen ons hier allemaal voor je terugroeping inzetten. Denk daaraan als je ondervindt dat het een hard leven is langs de weg.'

Omdat Jills eerste plicht bij Lovyan lag, hielp ze Dannyan om hun meesteres naar haar vertrekken te brengen, toen wrong ze zich door de menigte vloekende edelen. Tegen de tijd dat ze eindelijk op het binnenplein kwam, was er niemand meer bij de poort dan de twee schildwachten. Toen ze die aansprak bezagen ze haar met een zeker medelijden.

'Is Rhodry al weggereden?'

'Ja. U kunt maar beter naar uw eigen mensen teruggaan, vrouwe, en proberen hem te vergeten.'

Op haar terugweg door de tuin bleef Jill even bij de drakenfontein staan. Ze keek naar het onafgebroken rijzen en dalen van het water en vroeg zich af wat er met haar mis was dat ze niet kon huilen, ook al was Rhodry weggereden zonder haar nog een laatste kus te geven. Daar vond Cullyn haar, maar zelfs toen hij haar in zijn armen trok, bleven haar ogen droog.

'Hij wilde niet wachten omdat hij niet wilde dat jij hem zo te schande gemaakt zou zien. Maar hij heeft me gevraagd tegen je te zeggen dat hij altijd van je zal blijven houden.'

'In mijn ogen is hij niet te schande gemaakt, en zal hij dat ook nooit zijn.'

Ze gingen samen naar de broch terug. In de grote zaal waren zowel bedienden als adellijke beampten heftig aan het redetwisten; de mannen van Rhys' krijgsbende hingen er rond en vervloekten Rhodry om dat hij zijn zwaard tegen hun heer had durven trekken. Toch was et

in al het geraas een ondertoon van twijfel, een vraag, haastig verworpen op het moment dat hij opkwam, of Rhodry misschien, heel misschien gelijk had gehad toen hij beweerde dat Rhys alleen uit was op het geld dat het tierynrhyn hem zou opleveren. En die twijfel, besefte Jill, zou mettertijd groeien, tot iedereen in Eldidd hem als de onweerlegbare waarheid zou accepteren. Die gedachte deed haar glimlachen. Rhodry had een overwinning behaald die Rhys nooit zou kunnen vergeten.

De ontvangkamer van Lovyans vleugel was leeg. Jill kon Nevyn en Dannyan in de slaapkamer met Lovyan horen praten. Rhodry's adellijke bondgenoten, had Cullyn haar verteld, waren koortsachtig hun biezen aan het pakken en wilden het hof zo gauw mogelijk verlaten. Jill was enigszins verbaasd dat Cullyn bij haar bleef. Terwijl zij in een stoel neerzakte, liep hij de kamer op en neer en bleef telkens stilstaan om aan de deur naar de gang te luisteren. Eindelijk deed hij hem glimlachend open. Amyr glipte, met zijn armen vol spullen, als een dief de kamer binnen.

'Ik heb het allemaal, zelfs zijn zwaard. Je had gelijk dat geld mensen naar rede doet luisteren. Ik heb heer Rhodry's kleren en dat soort dingen voor een paar centen van de bedienden gekregen, maar ik heb al het geld dat heer Sligyn me had gegeven nodig gehad om die smerige bewakers het zwaard af te kopen.'

'Dat dacht ik al,' zei Cullyn.

'Vertrekken we vandaag nog, hoofdman?'

'Dat hangt van hare genade af.' Cullyn wierp een bezorgde blik op de dichte deur van de slaapkamer. 'Als we nog blijven wil ik vanavond aan tafel geen gedonder of zo. Onthoud dat goed.'

'Dan kunnen we maar beter in de kazerne eten, hoofdman.'

Amyr gooide Rhodry's uitrusting op de tafel en ging er gauw vandoor voor er een bediende binnen zou komen en hem daar aantreffen. Cullyn nam Rhodry's zwaard op en haalde her half uit de schede, zodat Jill het dubbele embleem kon zien, de draak van Aberwyn en de leeuw van zijn aangenomen clan, die beide in het lemmet gegraveerd waren.

'Mogen de goden me verdoemen als ik dit door Rhys als een teken van Rhodry's schande in zijn rechtszaal laat ophangen! Alleen, hoe smokkelen we het naar buiten?'

'Heel makkelijk, va. Ik zal het omdoen.'

'Wat?'

'Als ik mijn oude kleren aantrek, va, en Dann mijn haar kort knipt, en ik tussen de krijgsbende rijd met het zwaard in een oude schede, wie zal dat dan opvallen?'

Cullyn lachte, zijn zacht, binnensmonds gegrinnik.

'Niemand. En de kruidenman ook niet. Goed bedacht, mijn schat. Je bent echt mijn dochter, dat blijkt.'

Na een poosje kwam Nevyn met de mededeling dat Lovyan te moe was om die dag nog te vertrekken. Toen Cullyn opperde dat het het beste zou zijn om Rhodry's krijgsbende zo gauw mogelijk bij Rhys' mannen weg te halen, was Nevyn het onmiddellijk met hem eens. ik moet hier zelf trouwens ook weg. Iedereen zal zich gauw genoeg dat kleine spektakel herinneren dat ik voor de malover heb opgevoerd. Ik ga even met Dannyan praten; zorg jij intussen dat de mannen klaar staan om uit te rijden voor het straks op een vechtpartij uitdraait.'

'Komt in orde. En Jill, ga jij je verkleeden.'

Omdat iedereen in de dun Jill alleen had gekend als Rhodry's mooie minnares, lette niemand op de slordige jonge zilverdolk die met de mannen van de Clw Coc vertrok. Toen ze over de naar het noorden voerende weg Aberwyn uit klepperden, draaide Jill zich om in her zadel om een laatste blik te werpen op de zilver-met-blauwe drakenwimpel die hoog boven de broch wapperde.

'Ik hoop dat ik Rhys' lelijke gezicht nooit meer hoeft te zien.'

'Nog één keer,' zei Amyr. 'Als hij voor de voltallige malover moet staan om heer Rhodry's terugkeer aan te kondigen.'

Het was een prachtige herfst dag, zo warm als een zomerdag, met een blauwig waas over de veraf gelegen velden met hun rijp, goudkleurig koren. Terwijl ze naar het noorden reden, flonkerde de rivier de Gwyn die snel naast de weg voortstroomde, zo wit als zijn naam. Jill had kunnen zingen. Ze vroeg zich af wat haar mankeerde, dat ze en kei blijdschap voelde; toen besepte ze wat ze aldoor had moeten weten, vanaf dat eerste afschuwelijke moment toen Rhodry in de rechtszaal overeind kwam. De deur van haar kooi stond open - als ze de moed had om eruit te vliegen.

Zodra hij de stad uit was gaf Rhodry zijn paard de sporen en liet het de eerste paar kilometer galopperen, daarna bracht hij het tempo te rug rot stevig stapvoets. Terwijl hij in oostelijke richting ging, reed hij afwisselend stapvoets en in draf, om zo snel mogelijk vooruit te komen nu het paard nog vers was. De wet bepaalde dat een banne ling onder de speciale bescherming van de gwerbret stond tot hij diens gebied verliet, maar de wet was meer dan eens geschonden. Sommige van Rhys' mannen zouden waarschijnlijk proberen bij hun heer in de gunst te komen door de man die hem in zijn eigen rechtszaal had gehoond, te achtervolgen en te vermoorden. Rhodry draaide zich

af en toe om in het zadel om achterom te kijken. Zijn enige wapen was het gezichtsvermogen, dat hij aan zijn afkomst dankte en waarmee hij van grote afstand de verraderlijke stofwolk kon onderscheiden die zijn achtervolgers op de weg zouden opwerpen.

De weg tussen Aberwyn en Abernaudd was kaarsrecht, terwijl de kust overal inhammen had, soms dicht bij de weg, soms wel een mijl ervandaan. Rhodry keek al rijdend uit naar plaatsen waar hij zich indien nodig zou kunnen verbergen, maar hij zag voornamelijk kleine boerderijtjes, en de boeren zouden ongetwijfeld weigeren een man die door de ruiters van de gwerbret werd gezocht, onderdak te verlenen. Hier en daar waren echter kleine opstanden. Als hij zich daarin verborg, zouden zijn achtervolgers moeten afstijgen om hem te vinden, en zou hij de kans krijgen een van hen met zijn dolk te doden, voor de anderen hem aan repen zouden snijden.

Soms dacht hij erover om niet verder te gaan en zich door Rhys' mannen te laten vangen, of anders zijn paard te laten staan en de zee in te lopen om zich te verdrinken. Zijn schande vergezelde hem als een ruiter die achter hem zat en hem met sterke armen in zijn greep hield. Zo nu en dan keek hij naar zijn brigga - oud, sjofel en vaalblauw, afgedankte kleren van Rhys' krijgsbende, net als zijn mantel. En als laatste vernedering hadden ze hem op het binnenplein zijn clan-ruit afgenomen. De dood leek verkieslijker dan een ellendig leven in ballingschap, een leven dat over een paar jaar zou eindigen in een onbenullige vete van de een of andere edelman of in een goedkope kroegruzie. Het enige dat hem overeind hield was de wetenschap dat Rhys leedvermaak zou hebben over zijn dood.

Tegen de middag, toen de weg omhoogvoerde naar een kleine heuvel, keek Rhodry om en zag hij heel in de verre een stofwolkje dat te snel naderde om een gewone reiziger te verbergen. Hij gaf zijn paard de sporen, galoppeerde de heuvel af en sloeg vervolgens een pad in dat tussen de korenvelden naar het noorden liep. Verbaasde boeren riepen hem iets na terwijl hij voorbijdraafde, doelloos paden insloeg en door weiden stoof. Maar telkens als hij achteromkeek zag hij die stofwolk achter zich. Hij liet een duidelijk spoor na; zijn eigen paard wierp ook stof op en de boeren zouden de mannen van de gwerbret ongetwijfeld precies vertellen wat ze voorbij hadden zien rijden. Afwisselend in draf en in galop reed hij door tot hij eindelijk een bos zag dat groter was dan een opstand van brandhout. Hij zette zijn moe wordende paard nog tot een laatste inspanning aan en galoppeerde op de schuilplaats af.

Toen hij de rand bereikte, zag hij dat het een oud bos was, met dicht

struikgewas en kreupelhout tussen de enorme eiken. Hij steeg af en leidde zijn zwetende paard door de ondergroei. Ze hadden zo'n anderhalve kilometer gelopen toen hij achter zich in de verte geschreeuw hoorde. Hij vond een kleine vallei, leidde het angstige paard met geruststellende woordjes omlaag en dicht struikgewas in, liet het daar achter en glipte zelf tussen de bomen door. Hij bewoog zich zo geruisloos als een ree, voor het eerst dankbaar voor zijn elfenbloed. Na een paar minuten hoorde hij achter zich mannen die elkaar iets toeriepen en bleef doodstil tussen twee bomen met laaghangende takken staan.

'Dat moet zijn paard zijn.'

'Laat dat maar. Hij kan niet ver weg zijn.'

De stemmen waren vaag bekend - mannen van zijn broer, dat was wel zeker. Hij hoorde hoe ze door het struikgewas banjerden en zich verspreidden, minstens vier, te oordelen naar het gerinkel van scheden en sporen. Opeens was Rhodry het zat om als een opgejaagde haas weg te rennen; hij besloot dat hij zich beter vlug kon laten vinden en zich laten doden. Hij wilde uit zijn schuilplaats te voorschijn komen en struikelde.

Of iets had hem laten struikelen. Daar was hij zeker van. Terwijl hij viel voelde hij hoe handjes hem vastgrepen, myriaden heel kleine handjes die hem geruisloos op de grond legden. Hij was te bang om te schreeuwen of zelfs maar te denken, toen een regen van twijgen en bladeren op hem neerdaalde. De mannen kwamen nader, lomp en luidruchtig in het bos.

Terwijl Rhodry doodstil lag, hoorde hij andere geluiden een eind verderop, rechts van hem, geluiden alsof een man door de ondergroei rende. Met geschreeuw en jachtkreten gingen de mannen van de gwerbret er achteraan. Een handje tikte op Rhodry's wang, en hij meende de gegiechel te horen, fluisterzacht. Hij hoorde de nep-jacht voortgaan, dan eens die richting uit, dan weer die, de geluiden werden langzaam zwakker terwijl de mannen in cirkels werden geleid, heen en weer, maar steeds verder weg. Eindelijk was ook het laatste geluid verstomd. Honderden kleine handjes plukten en pikten de bladeren van hem af, toen pakte er een zijn hand en trok.

'Moet ik opstaan?'

Er werd opnieuw getrokken. Rhodry stond op en keek om zich heen. Hier en daar deinde een tak en een dotje bladeren trilde in de volkomen windstille lucht.

'Jullie zijn natuurlijk het Natuurvolk. Nou, bij alle goden, heel hartelijk bedankt.'

Eensklaps waren ze weg; hij voelde op de een of andere manier dat

hij alleen was. Terwijl hij voorzichtig, geruisloos op zoek ging naar zijn paard, kwam de vraag bij hem op of Nevyn die onverwachte hulp kon hebben gezonden. Hij vond zijn paard en haastte zich te voet het bos uit. Zijn achtervolgers waren blijkbaar ver weg, want hij bereikte de bosrand zonder dat hij iemand achter zich aan hoorde komen. In de wei stonden vier paarden aan een struik gebonden, op hun zadels prijkte de zilveren draak van Aberwyn. Een van hen stampte plotseling, een ander schudde geërgerd het hoofd; toen begonnen ze alle vier met hun staart te zwaaien, te stampen, en angstig hun hoofd achterover te gooien.

Terwijl Rhodry zijn paard besteeg, zag hij de knopen waarmee de teugels vastgebonden waren losglippen. Ze waren losgemaakt door onzichtbare vingertjes. De paarden steigerden en hinnikten - en opeens gingen ze ervandoor en renden in blinde paniek naar het noorden. Rhodry schaterde en riep nog een laatste woord van dank, terwijl hij zijn paard wendde en zuidwaarts galoppeerde, terug naar de hoofdweg.

Nevyn reed alleen in de achterhoede van de krijgsbende toen twee wezens van het Natuurvolk terugkwamen, uit het niets op het hoofd van zijn paard en zijn zadelknop opdoemden. De dikke gele dwerg was bijzonder tevreden over zichzelf, hij grijsde van oor tot oor en wreef over zijn ronde buikje. Nevyn hield zijn paard in tot hij buiten gehoorsafstand van de mannen was.

'Hebben jullie gedaan wat ik jullie opgedragen had?'

De gele dwerg knikte bevestigend en opende zijn mond in een geluidloze schaterlach.

'En Rhodry is veilig?'

Deze keer knikte het blauwe elfje heftig. Ze hield een hand boven haar ogen en deed een pantomime van iemand die zoekend in de verte tuurt, terwijl haar gezichtje een hevige frustratie uitdrukte.

'En de paarden?'

Nu knikten ze allebei.

'Geweldig. Geweldig. Hartelijk bedankt, en kom het me vertellen als Rhodry weer in gevaar is.'

Ze verdwenen in een wervelende windvlaag. Terwijl Nevyn snel doorreed om zich weer bij de anderen te voegen, glimlachte hij bij de gedachte aan Rhys' mannen, die op hun zachte rijlaarzen de volle drieëntwintig kilometer naar Aberwyn terug moesten lopen. Het is maar goed dat ik Rhodry met mijn tweede gezicht in het oog heb gehouden, dacht hij, die vervloekte Rhys en zijn moordlustige rotzakken kunnen naar de bliksem lopen.

'De krijgsbende zal nu wel in de dun van uw neef zijn aangekomen,' merkte Dannyan op.

'Ik denk het wel,' zei Lovyan. 'Het was heel verstandig bedacht van Cullyn om met de mannen weg te gaan. Rhodry heeft me in elk geval een goede hoofdman voor zijn krijgsbende nagelaten.'

Lovyan ging met een zucht rechtop in bed zitten en streek door haar verwarde haar. Ze had genoeg gehuild voor vandaag; ondanks het verdriet dat ze over Rhodry's verbanning had, moest ze de scherven van haar plannen oprapen en nieuwe maken.

'Wil je wat warm water voor me laten halen?' vroeg Lovyan. ik wil me nu wassen en aankleden. Ik moet met de gwerbret spreken.'

'Nu ai? Is dat wel verstandig?'

'Niet verstandig, maar noodzakelijk.'

Uiteindelijk kwam Rhys echter naar haar toe. Lovyan had zich juist gewassen en gekleed toen een page verscheen met de vraag of ze de gwerbret wilde ontvangen. Lovyan ging bij het venster staan en richtte zich in haar volle lengte op toen Rhys binnenkwam. Hij keek zo bedeesd, dat het Lovyan opeens te binnen schoot dat hij iets van haar wilde.

'Moeder, het spijt me heel erg. Heus, ik ben geen ogenblik van plan geweest om Rhodry weg te sturen of op te hangen. Ik was echt blij toen zijn hoofdman me aan mijn belofte herinnerde. Begrijpt u dat met? Maar toen hij me op die openbare zitting van de malover tartte, wat kon ik toen doen? Zwichten en in de ogen van iedereen voor gek staan?'

Lovyan wilde wel dat ze hem kon geloven. Mettertijd zou ze daar misschien toe kunnen komen.

'Moeder, alstublieft! Ik had me al vernederd door voor de malover mijn schuld te bekennen.'

'Ik twijfel er geen moment aan dat dat het oordeel van zijne genade heeft bepaald. Ik hoop dat hij in de toekomst tot een beter oordeel komt.'

'U wilt zeker dat ik hem terugroep.'

'Moet uwe genade me dat nog vragen?'

Rhys schudde zijn hoofd en begon op en neer te lopen. Lovyan dacht er even over te weigeren het huwelijk voor Donilla te regelen als Rhys zijn broer niet terugriep, maar ze kende hem te goed. Hij zou zo'n overeenkomst uit gekwetste trots afwijzen, en dan was Donilla degene die daar het slachtoffer van zou worden.

'Ik wil morgen vertrekken,' zei Lovyan. 'Als Donilla met ons mee wil gaan, zul je de alsembeker moeten leegdrinken en haar verstoten. Hoe langer je ermee wacht, hoe meer verdriet het jullie beiden zal doen.'

'Dank u.' Rhys keek haar opgelucht aan. ik was bang dat u...'
Hij kon er niet toe komen de zin af te maken. Ze liet de stilte aangroeien tot hij zijn ogen neersloeg, beschaamd door haar grootmoedigheid.

'Moeder, wilt u alstublieft mijn verontschuldiging aanvaarden?'

'Moeder? Noem me nooit meer zo.'

Rhys kromp ineens alsof ze hem een klap had gegeven. Ze zweeg net lang genoeg om hem de steek goed te laten voelen.

'Althans niet tot Rhodry weer thuis is.'

Rhys wilde iets zeggen, maar hij draaide zich om en ging de kamer uit, waarbij hij de deur zo hard achter zich dichtsloeg dat de zilveren snuisterijen op de schoorsteenmantel rinkelden. Lovyan vergunde zich een flauw glimlachje.

ik ben een krijgersvrouw en een krijgersdochter, en de strijd, uwe genade, is nog maar net begonnen.'

De zon stond laag aan de hemel toen Rhodry de stenen plaat bereikte die de grens tussen de gwerbretrhynnau van Aberwyn en Abernaudd markeerde. Hij hield zijn paard in en bekeek de draak die er aan de westzijde en de hippogrief die er aan de oostzijde ingebeiteld waren. Hij was veilig, voor zover hij daar iets aan had. Rhys' mannen zouden het nooit wagen een oorlog te ontketenen door hem op het gebied van een andere gwerbret te achtervolgen en zich daarmee de rechtsbevoegdheid van die gwerbret toe te eigenen.

Nu de avondwind uit zee toenam, huiverde hij en trok de effen blauwe mantel om zijn schouders. Zijn maag rammelde en deed pijn; hij had sinds het rampzalige feestmaal van de vorige avond niets meer gegeten. Na nog een paar kilometer verder gereden te zijn, kwam hij bij een boerendorp en de herberg die de Grijze Geit heette, een rond huis met een rieten dak en op het achtererf een stal. Toen hij afsteeg, kwam de herbergier naar buiten, een logge vetzak die naar knoflook stonk. Hij nam Rhodry op met een doordringende blik op het bla-zoen op zijn hemd en de slijtplek op zijn gordel waar zijn schede had gehangen.

'Ik wil wedden dat jij bonje hebt gehad met de hoofdman van je krijgsbende.'

'Wat gaat jou dat aan?'

'Niks. En een zilveren dolk in je gordel, hè? Wie heeft je eigenlijk beëdigd?'

'Cullynn van Cerrmor.'

'Oho!' De herbergier ontblootte zijn afgebrokkelde voortanden in een brede grijns. 'Kom dan maar binnen, je bent welkom. Je kan hier

blijven werken om je kost te verdienen tot je hebt bedacht wat je verder gaat doen. Zeg, jongen, heb je zweepslagen gehad? Mijn vrouw kan je wel een papje of zoiets geven voor je rug.'

ik ben niet afgeranseld, maar bedankt.'

'Gelukkig maar. Je heer was in elk geval een barmhartig mens, hè? Nou, zet je paard maar in de stal. Mijn naam is Gadd.'

'En de mijne Rhodry.'

Hij kon net op tijd voorkomen dat hij zichzelf heer Rhodry Maelwaedd noemde. Dat hij nog maar een deel van zijn naam had, gaf hem een akelig gevoel, maar hij was tegelijkertijd opgelucht dat Gadd voetstoots aannam dat hij een in ongenade gevallen krijger was. Buiten Rhys' gebied zou niemand behalve de edelen weten wie hij was, en zelfs van hen zouden, zodra hij buiten Eldidd was, nog maar weinigen hem herkennen. Zonder zijn naam en de ruit van zijn clan zou hij gewoon een zilverdolk zijn.

Paarden stonden bij Gadd blijkbaar hoger aangeschreven dan mensen, want de stal was schoon en goed onderhouden, maar in de gelagkamer waren de gehavende tafels glibberig van het vet en het stro op de vloer stonk naar een hondehok. Maar de potspijs die Gadd voor Rhodry neerzette zat vol vlees en knolraap en het brood dat hij erbij gaf, was lekker vers. Rhodry viel er gulzig op aan, terwijl Gadd hem een kroes donker bier bracht en hem wees waar het open vat stond.

'Schep er zoveel uit als je wil. Je zal je vanavond wel lazarus drinken. Als je maar op her erf gaat kotsen.'

Toch bleef Rhodry tamelijk nuchter. Terwijl de gelagkamer volliep met boeren uit de omtrek en hun vrouwen, zag hij dat ze hem gadesloegen met de hongerige nieuwsgierigheid van mensen voor wie een omgevallen boom al een grote gebeurtenis is. Ook al had Gadd iedereen bevolen hem met rust te laten, toch voelde Rhodry zich zo kwetsbaar alsof hij naakt door de stad liep. Hij dronk een paar kroes bier en zat ineengedoken bij het haardvuur, terwijl hij zich af vroeg of Cullynn hem inderdaad wat geld en een zwaard zou kunnen bezorgen. Zonder wapen kon hij niet vechten, zilveren dolk of niet. De ironie van het geval trof hem. Eerst was hij de voorname edel man geweest die Cullynn met eerbewijzen had kunnen overladen; als hij nu in leven bleef zou dat alleen zijn doordat Cullynn zijn vriend was geworden. Bij de lange weg betekende Cullyns naam net zoveel als Maelwaedd in de wereld die hij onherroepelijk achter zich had gelaten.

Rhodry had geen enkele hoop dat Rhys hem ooit terug zou roepen. Hoe meer hun moeder hem onder druk zou zetten, hoe halsstarrige!

Rhys zou worden - daar was Rhodry zeker van - en terecht. Als hij de gwerbret was geweest en Rhys de banneling, zou hij zich nooit hebben laten vermurwen. Opgesloten in hun haat deelden ze een kern waar ze tweelingen waren, niet zomaar broers, en wanneer ze tot die kern kwamen, begrepen ze elkaar beter dan wie ook ter wereld ooit zou kunnen. Hoe zijn verwanten ook zouden intrigeren en smeken, Rhodry zou leven en sterven als een zilverdolk. Dat wist hij, daar in die kern.

Verstrooid trok hij de dolk uit zijn gordel om naar Cullyns embleem te kijken. Rij zijn aanraking vloeiende er een zilverig licht langs het lemmet. Hij stak hem gauw weer in de schede en keek om zich heen, maar blijkbaar had niemand het gezien. Je bent nog erger dan een banneling, zei Rhodry bij zichzelf, je bent nog een halve elf ook. Op eens voelde hij zich duizelig, toen het tot hem doordrong dat hij nergens meer bij hoorde, niet bij het Westvolk en niet bij de mensen, een halfbloed zonder clan, zonder rang, zonder een plaats die hij zijn thuis kon noemen, met niets dan de zilveren dolk om hem de identiteit te verschaffen die hij altijd vanzelfsprekend had gevonden. Hij legde zijn hand op het gevest en begreep waarom zilverdolken, het schuim van het koninkrijk, zich aan hun naam en hun verbond vastklampten. Hij stond op en schepte zich nog een kroes bier, dronk hem achter eikaar leeg en ging naar de hooizolder boven de stal. Hij had nog nooit iets zo graag gewild als nu gewoon gaan slapen en alles vergeten.

Maar hij sliep onrustig doordat hij het koud had. Hij had geen dekens; hij was te trots om Gadd erom te vragen, en de kille herfstnacht had de bedrieglijke zomerwarmte van de dag verdreven. Hij rolde zich in zijn mantel en begroef zich in het stro als een hond in een kennel, maar telkens als hij indommelde werd hij rillend wakker. Tenslotte ging hij zitten om de pijn in zijn rug te laten zakken en vroeg zich af of hij de stank van zijn zadeldeken zou kunnen verdragen.

Toen hoorde hij een paard het erf op komen. Omdat het hoogst ongebruikelijk was dat iemand 's nachts reisde, hoopte hij dat deze reiziger Cullyns boodschapper was, die hem zo spoedig mogelijk achterna was gestuurd om te zorgen dat Rhys het niet aan de weet kwam. Met zijn gedachten voornamelijk bij warme dekens daalde Rhodry de ladder af en haastte zich naar het maanverlichte erf. Hij herkende het paard nog eerder dan de ruiter, die juist afsteeg. Sunrise schudde vermoeid haar hoofd en hinnikte een groet.

'Daar ben je dus, mijn schat,' zei Jill. ik heb je zwaard bij me. Va en heer Sligyn hebben de bewakers omgekocht en we hebben het onder

de neus van je smerige broer naar buiten gesmokkeld.'

Rhodry stond stokstijf van ongeloof. Hij was ervan overtuigd dat het een wanhopige droom was, anders niets, tot Jill naar hem toe kwam en haar handen op zijn borst legde. Ze waren stevig en warm.

'Kom nou! Dacht je heus dat ik jou in ballingschap zou laten gaan zonder je achterna te komen?'

'Ja. Vergeef me. Zou je voor mij zelfs bij je vader weggaan?'

'Ja.' Ze verstrakte en hij hoorde tranen in haar stem. Maar het valt niet mee. Ik zal niet liegen en zeggen dat het makkelijk is. Maar ik moest naar je toe en, o goden, Rhoddo, ik hou zoveel van je.'

Rhodry sloeg zijn armen om haar heen en kuste haar. Stijf in eikaars armen lachten en huilden ze om beurten, tot een mopperende Gadd naar buiten kwam om te zien wie er zo'n herrie maakte op zijn erf.

Omdat heer Petyn, de neef die Lovyans mannen onderdak verschaftte, rechtstreeks trouw had gezworen aan gwerbret Rhys, was het bepaald pijnlijk voor hem om de krijgsbende van de Clw Coc onder zijn dak te hebben. Bij zonsopgang wekte Cullyn zijn mannen, zorgde dat ze te eten kregen en beval hun de paarden te zadelen, zodat ze hun vrouwe halverwege tegemoet konden rijden en Petyn hun aanblik verder besparen. Hij was juist klaar met zijn eigen paard toen een ongerust kijkende Nevyn op hem afkwam.

'Cullyn, waar is Jill? Ik kan haar nergens vinden.'

'Geen wonder. Ze is gisteravond haar Rhodry achterna gegaan.'

Nevyn versteende en staarde hem stomverbaasd aan.

'Heb je haar laten gaan?' vroeg de oude man tenslotte.

'Wat kon ik anders? Ze had er als een dief tussenuit kunnen knijpen, maar ze heeft me de eer aangedaan om bij me te komen en het me eerlijk te zeggen.' Bang dat hij zou gaan huilen, wijdde hij zich aan het bijstellen van de teugel die helemaal niet bijgesteld hoefde te worden. 'Bovendien heeft de jongen haar nodig. Hij heeft nog nooit ge-reisd zonder een troep bedienden. Denk jij dat hij jong hout van droog kan onderscheiden als hij een vuur wil aanleggen?'

'Vast niet. Weet je, beste vriend, je bent een verdomd sterke man.'

'Nee, alleen een man die verstandig genoeg is om zijn zwakheid ver weg te sturen.'

Toen hij durfde te kijken, zag hij de oude man glimlachen met een soort vriendelijk ongeloof. Het verbaasde hem zelf dat het verwerpen van Nevyns respect zoveel voor hem betekende.

'Ik heb een van de mannen je paard in orde laten maken. We ver-trekken dadelijk.'

'Dank je, maar zou je er bezwaar tegen hebben dat ik Jill achterna

ga? Ik wil afscheid van haar nemen.'

'Bezwaar? Helemaal niet, en bovendien mag ik niet meer zeggen wat ze wel en niet moet doen.'

Cullyn begeleidde Nevyn naar de poort en hield het paard bij de teugel terwijl de oude man opsteeg.

'Zeg tegen vrouwe Lovyan dat ik binnenkort naar Dun Gwerbyn terugkom,' zei Nevyn. ik moet in elk geval mijn ezel en mijn kruiden komen halen.'

'Afgesproken. Ik zal blij zijn je daar weer te zien.'

'Is het heus?' Nevyn glimlachte weer tegen hem. 'Ik zal ook blij zijn jou daar weer te zien. Heb je nog een boodschap voor je zilverdolk van een dochter?'

'Nee. Ik heb haar vannacht gezegd dat ik van haar houd. Verder is er niets te zeggen.'

Cullyn leunde tegen de muur en keek Nevyn na toen hij in het helder wordende licht wegreed. Hij beefde als een bedelaar in de sneeuw. 'Jill. O,goden,Jill,Jill,Jill.'

Maar nu zou ze nooit zijn schande te weten komen, nooit weten dat het niet veel had gescheeld of hij had hen beiden onteerd. Cullyn glimlachte toen hij naar het binnenplein terugliep waar zijn mannen op hem wachtten.

Omdat Nevyn vaak in de Grijze Geit verbleef als hij de boeren in de omtrek behandelde, kende Gadd hem goed. Toen hij er die avond arriveerde, kwam Gadd, buigend en breed glimlachend naar buiten gewaggeld om zijn paard aan te nemen.

'Wat? Geen muildier? Je hebt de geneeskunst er toch niet aan gegeven?'

'Nee hoor. Ik ben alleen op zoek naar iemand - een jonge zilverdolk en de dochter van Cullyn van Cerrmor. In welke richting zijn ze gegaan toen ze hier vertrokken?'

'Vertrokken? Ha! Ze zijn al de hele dag op mijn hooizolder. Ach ja, de jeugd! Als je ouder wordt heb je zoveel uithoudingsvermogen niet meer.' Gadd schudde spijtig zijn hoofd. 'Maar goed dat er weinig klandizie is om deze tijd van het jaar.'

'Ik begrijp wat je bedoelt. Nou, dan wacht ik in de gelagkamer tot ze honger genoeg hebben om beneden te komen.'

Nevyn zette zich juist aan een kom van Gadds lekkere stoofpot toen Jill in het rokerige licht van het haardvuur de gelagkamer binnenkwam. Ze bleef, zo gespannen als een opgejaagd hert, bij de deur staan en nam hem behoedzaam op.

'Kom je me terughalen? Dan zul je me moeten betoveren of zo. Rhod-

ry mag dan een banneling zijn en een onteerd man, maar ik zou hem overal volgen.'

Het brandde als vuur, zich te herinneren dat ze eens diezelfde woorden over prins Galrion had gezegd. Maar ze is niet langer Brangwen, hield Nevyn zichzelf voor, en heb het hart niet dat je voor Gerraent speelt.

'Dat weet ik, kind. En dat is je eigen keus. Ik wilde alleen afscheid van je komen nemen, maar zou je het erg vinden als onze wegen elkaar weer zouden kruisen? Ik zou best eens langs dezelfde weg kunnen trekken als jij.'

'Erg vinden? Wat? Beslist niet! Ik zou het juist erg vinden als ik je nooit meer zou zien.'

Ze vloog op hem af en omhelsde hem. Even stond hij zo stijf als een zwaard van verbazing; toen gaf hij haar een grootvaderlijk tikje op haar hoofd.

'Dan zullen we elkaar weer ontmoeten. Dat beloof ik je.'

'Gelukkig.'

Jill zei het zo hartgrondig dat Nevyn zijn hoop voelde opleven. Ze mocht hem graag, ze vertrouwde hem en op een goede dag zou hij haar laten zien waar haar ware Wyrd lag. Door met Rhodry mee te gaan had ze zichzelf vrijgemaakt voor de dweomer. Ze zou niet langer gevangen zijn en bedolven worden onder de intriges van een machtig hof, en de gevaren van een zwervend bestaan zou haar sluimerende talenten levend houden. Hij overwoog het onderwerp van haar dweomer-talent onmiddellijk aan te snijden, maar de tijd was nog niet rijp. Het zou haar alleen maar afschrikken, zo kort nadat ze had gezien dat dweomer in waanzin was veranderd en aangewend voor slechte doeleinden. Hij zou moeten wachten, maar door haar los te laten verloor hij haar niet maar behield hij haar juist.

Toen ze weer aan Nevyns tafel gingen zitten, kwam Rhodry binnen. Met zijn zwaard opzij schreed hij binnen of hij nog een edelman was, maar Nevyn zag de verandering in zijn ogen, die zo'n opgejaagde, vermoeide blik hadden dat hij jaren ouder leek te zijn geworden.

'Ik geloof dat ik mijn leven aan je te danken heb,' zei Rhodry.

'Vanwege Rhys' mannen gisteren, bedoel je? Ja, daar heb ik inderdaad de hand in gehad. Huh! Je broer zou ongetwijfeld hebben ge-weend en zijn handen gewrongen als je lijk was gevonden - althans in het openbaar.'

'Vast en zeker, die bekakte dronken zuiplap.' Rhodry ging naast Jill zitten. 'Tja, goede man, het ziet er naar uit dat Eldidd zijn Wyrd zonder mijn hulp zal moeten vinden.'

'Misschien wel. We zullen moeten afwachten wat de goden voor ons in petto hebben.'

Terwijl ze zaten te eten, bijna aldoor zwijgend, dacht Nevyn na over wat de Machtigen van hem verlangden, nu de jongen weggestuurd was uit de provincie die hij krachtens zijn geboorte voorbestemd was te dienen. Hij vroeg zich ook af of Rhodry in gevaar verkeerde. Nu hij geen politieke macht meer bezat, was hij misschien niet meer van belang voor de duistere dweomer, al leek die hoop ijdel. Maar toen hij diep over het probleem nadacht, ontving hij geen enkele dweomer-waarschuwing, alleen de algemene en normale vrees dat zilverdolken gewoonlijk jong sneuvelden. Het uitblijven van een waarschuwing was een duidelijk teken dat Rhodry niet bedreigd werd door meesters van de zwarte kunst. Dus kon Nevyn hen veilig hun eigen weg laten gaan en uit de verte over hen waken terwijl hij probeerde Rhys zover te krijgen dat hij de verbanning zou herroepen. 'Weet je, Nevyn,' zei Rhodry na een poosje. 'Ik moer me gelukkig prijzen dat Jill zoveel van me houdt, anders zou ik op de lange weg gauw mijn dood hebben gevonden.'

'Ach, onzin!' riep Jill uit. 'Je bent geen halve gare. Je zou gauw genoeg hebben geleerd voor jezelf te zorgen.'

'Dat bedoel ik niet.' Rhodry's stem werd koud en toonloos. 'Ik zou bij elke veldslag vrijwillig aan de spits van de voorhoede hebben gereden, of me in het ergste strijdgewoel hebben geworpen. Er zijn allerlei manieren om een ballingschap te beëindigen.'

Het was een stille biecht. Jill greep zijn arm.

'Maar dat zal ik nu niet doen. Nu heb ik jou om voor te leven.'

Jill sloeg haar armen om zijn hals en kustte hem. Nevyn zuchtte over de ironie van het geval dat Jill, door Rhodry in leven te houden, nu al de dweomer diende, ook al wist ze het niet.

De volgende morgen werd Jill bij zonsopgang wakker en voelde Rhodry's armen stevig om zich heen. Grauw licht gleed door de kieren in de stalmuren en de regen kletterde op het dak. Ze legde haar hand op Rhodry's borst en luisterde naar het lied van de regen dat zich vermengde met zijn regelmatige ademhaling, terwijl ze bij zichzelf glimlachte omdat Gadds hooizolder haar beter beviel dan haar veren bed in Dun Gwerbyn. Toen ze aan Cullyn dacht, moest ze haar ogen sluiten om haar tranen terug te dringen. Va, va, het spijt me, dacht ze, maar je weet dat ik moest gaan. Ze had hem in elk geval achtergelaten op een veilige plaats, waar hij nooit meer in de regen zou hoeven te slapen, wat er ook met haar gebeurde. Ze vroeg zich bitter af of ze hem ooit terug zou zien, maar ze had gekozen en ze

zou Rhodry haar hele leven volgen, zo de goden wilden. En de goden konden doen wat ze wilden, stelde ze vast. Ze had altijd bij de dag geleefd, gewoon omdat ze nooit een andere keus had gehad dan zo te leven. De lange weg verdwijnt in nevelen, zei Cullyn altijd, en niemand kan het eind ervan zien. Ze had Rhodry en haar vrijheid. Terwijl ze weer in slaap viel kwam ze tot de conclusie dat ze daar voorlopig zielsgelukkig mee was.

INCARNATIES VAN DE DIVERSE PERSONAGES

1060	643	698
Jill	Brangwen	Lyssa
Cullyn	Gerraent	Tanyc
Rhodry	Blaen	Gweran
Nevyn	Galrion	Nevyn
Seryan	Ysolla	Cadda
Lovyan	Rodda	Cabrylla